

Holy Bible

Aionian **Edition**®

**Norsk Bibel
Norwegian Bible
New Testament**

Holy Bible Aionian Edition ®
Norsk Bibel
Norwegian Bible
New Testament

CC Attribution NoDerivatives 4.0, 2018-2024

Source text: Crosswire.org

Source version: 7/20/2015

Source copyright: Public Domain

Norwegian Bible Society, 1930

Formatted by Speedata Publisher 4.19.18 (Pro) on 7/19/2024

100% Free to Copy and Print

TOR Anonymously

<https://AionianBible.org>

Published by Nainoia Inc

<https://Nainoia-Inc.signedon.net>

We pray for a modern public domain translation in every language

Report content and format concerns to Nainoia Inc

Volunteer help is welcome and appreciated!

Celebrate Jesus Christ's victory of grace!

Forord

Norsk Bokmål at AionianBible.org/Preface

The *Holy Bible Aionian Edition* ® is the world's first Bible *un-translation*! What is an *un-translation*? Bibles are translated into each of our languages from the original Hebrew, Aramaic, and Koine Greek. Occasionally, the best word translation cannot be found and these words are transliterated letter by letter. Four well known transliterations are *Christ*, *baptism*, *angel*, and *apostle*. The meaning is then preserved more accurately through context and a dictionary. The Aionian Bible un-translates and instead transliterates eleven additional Aionian Glossary words to help us better understand God's love for individuals and all mankind, and the nature of afterlife destinies.

The first three words are *aiōn*, *aiōnios*, and *aiōdios*, typically translated as *eternal* and also *world* or *eon*. The Aionian Bible is named after an alternative spelling of *aiōnios*. Consider that researchers question if *aiōn* and *aiōnios* actually mean *eternal*. Translating *aiōn* as *eternal* in Matthew 28:20 makes no sense, as all agree. The Greek word for *eternal* is *aiōdios*, used in Romans 1:20 about God and in Jude 6 about demon imprisonment. Yet what about *aiōnios* in John 3:16? Certainly we do not question whether salvation is eternal! However, *aiōnios* means something much more wonderful than infinite time! Ancient Greeks used *aiōn* to mean *eon* or *age*. They also used the adjective *aiōnios* to mean *entirety*, such as *complete* or even *consummate*, but never infinite time. Read Dr. Heleen Keizer and Ramelli and Konstan for proofs. So *aiōnios* is the perfect description of God's Word which has *everything* we need for life and godliness! And the *aiōnios* life promised in John 3:16 is not simply a ticket to eternal life in the future, but the invitation through faith to the *consummate* life beginning now!

The next seven words are *Sheol*, *Hadēs*, *Geenna*, *Tartaroō*, *Abyssos*, and *Limnē Pyr*. These words are often translated as *Hell*, the place of eternal punishment. However, *Hell* is ill-defined when compared with the Hebrew and Greek. For example, *Sheol* is the abode of deceased believers and unbelievers and should never be translated as *Hell*. *Hadēs* is a temporary place of punishment, Revelation 20:13-14. *Geenna* is the Valley of Hinnom, Jerusalem's refuse dump, a temporal judgment for sin. *Tartaroō* is a prison for demons, mentioned once in 2 Peter 2:4. *Abyssos* is a temporary prison for the Beast and Satan. Translators are also inconsistent because *Hell* is used by the King James Version 54 times, the New International Version 14 times, and the World English Bible zero times. Finally, *Limnē Pyr* is the Lake of Fire, yet Matthew 25:41 explains that these fires are prepared for the Devil and his angels. So there is reason to review our conclusions about the destinies of redeemed mankind and fallen angels.

The eleventh word, *eleēsē*, reveals the grand conclusion of grace in Romans 11:32. Take the time to understand these eleven words. The original translation is unaltered and a note is added to 64 Old Testament and 200 New Testament verses. To help parallel study and Strong's Concordance use, apocryphal text is removed and most variant verse numbering is mapped to the English standard. We thank our sources at eBible.org, Crosswire.org, unbound.Biola.edu, Bible4u.net, and NHEB.net. The Aionian Bible is copyrighted with creativecommons.org/licenses/by-nd/4.0, allowing 100% freedom to copy and print, if respecting source copyrights. Check the Reader's Guide and read online at AionianBible.org, with Android, and TOR network. Why purple? King Jesus' Word is royal... and purple is the color of royalty!

History

Norsk Bokmål at AionianBible.org/History

- 04/15/85 - Aionian Bible conceived as B. and J. pray.
- 12/18/13 - Aionian Bible announced as J. and J. pray.
- 06/21/15 - Aionian Bible birthed as G. and J. pray.
- 01/11/16 - AionianBible.org domain registered.
- 06/21/16 - 30 translations available in 12 languages.
- 12/07/16 - Nainoia Inc established as non-profit corporation.
- 01/01/17 - Creative Commons Attribution No Derivatives 4.0 license added.
- 01/16/17 - Aionian Bible Google Play Store App published.
- 07/01/17 - 'The Purple Bible' nickname begins.
- 07/30/17 - 42 translations now available in 22 languages.
- 02/01/18 - Holy Bible Aionian Edition® trademark registered.
- 03/06/18 - Aionian Bibles available in print at Amazon.com.
- 10/20/18 - 70 translations now available in 33 languages.
- 11/17/18 - 104 translations now available in 57 languages.
- 03/24/19 - 135 translations now available in 67 languages.
- 10/28/19 - Aionian Bible nursed as J. and J. pray.
- 10/31/19 - 174 translations now available in 74 languages.
- 02/22/20 - Aionian Bibles available in print at Lulu.com.
- 05/25/20 - Illustrations by Gustave Doré, La Grande Bible de Tours, Felix Just.
- 08/29/20 - Aionian Bibles now available in ePub format.
- 12/01/20 - Right to left and Hindic languages now available in PDF format.
- 03/31/21 - 214 translations now available in 99 languages.
- 11/17/21 - Aionian Bible Branded Leather Bible Covers now available.
- 12/20/21 - Social media presence on Facebook, Twitter, LinkedIn, YouTube, etc.
- 01/01/22 - 216 translations now available in 99 languages.
- 01/09/22 - StudyPack resources for Bible translation study.
- 02/14/22 - Strong's Concordance from Open Scriptures and STEP Bible.
- 02/14/23 - Aionian Bible published on the TOR Network.
- 12/04/23 - Eleēsē added to the Aionian Glossary.
- 02/04/24 - 352 translations now available in 135 languages.
- 05/01/24 - 371 translations now available in 151 languages.

Innhold

NYE TESTAMENTET

Matteus	1
Markus	25
Lukas	41
Johannes	67
Apostlenes-gjerninge	87
Romerne	113
1 Korintierne	124
2 Korintierne	134
Galaterne	141
Efeserne	145
Filippenserne	149
Kolossenserne	152
1 Tessalonikerne	155
2 Tessalonikerne	157
1 Timoteus	159
2 Timoteus	162
Titus	164
Filemon	166
Hebreerne	167
Jakobs	175
1 Peters	178
2 Peters	181
1 Johannes	183
2 Johannes	186
3 Johannes	187
Judas	188
Apenbaring	189

TILLEGG

Guide til Leseren

Ordliste

Kart

Skjebne

Illustrasjoner, Doré

NYE TESTAMENTET

*Men Jesus sa: Fader, forlat dem! for de vet ikke hvad de gjør.
Og de delte hans klær mellem sig og kastet lodd om dem.
Lukas 23:34*

Matteus

1 Jesu Kristi, Davids sønns, Abrahams sønns ættetavle: **2** Abraham fikk sønnen Isak; Isak fikk sønnen Jakob; Jakob fikk Juda og hans brødre; **3** Juda fikk sønnene Peres og Serah med Tamar; Peres fikk sønnen Hesron; Hesron fikk sønnen Ram; **4** Ram fikk sønnen Aminadab; Aminadab fikk sønnen Nahson; Nahson fikk sønnen Salmon; **5** Salmon fikk sønnen Boas med Rahab; Boas fikk sønnen Obed med Rut; Obed fikk sønnen Isai; **6** Isai var far til kong David. David fikk sønnen Salomo med Urias hustru; **7** Salomo fikk sønnen Rehabeam; Rehabeam fikk sønnen Abia; Abia fikk sønnen Asa; **8** Asa fikk sønnen Josafat; Josafat fikk sønnen Joram; Joram fikk sønnen Ussias; **9** Ussias fikk sønnen Jotam; Jotam fikk sønnen Akas; Akas fikk sønnen Esekias; **10** Esekias fikk sønnen Manasse; Manasse fikk sønnen Amon; Amon fikk sønnen Josias; **11** Josias fikk Jekonja og hans brødre ved den tid da folket blev bortført til Babylon. **12** Etter bortførelsen til Babylon fikk Jekonja sønnen Sealtiel; Sealtiel fikk sønnen Serubabel; **13** Serubabel fikk sønnen Abiud; Abiud fikk sønnen Eljakim; Eljakim fikk sønnen Asor; **14** Asor fikk sønnen Sadok; Sadok fikk sønnen Akim; Akim fikk sønnen Eliud; **15** Eliud fikk sønnen Eleasar; Eleasar fikk sønnen Mattan; Mattan fikk sønnen Jakob; **16** Jakob var far til Josef, Marias mann, og av henne blev Jesus født, han som kalles Kristus. **17** Således er alle ætt-leddene fra Abraham inntil David fjorten ledd, og fra David inntil bortførelsen til Babylon fjorten ledd, og fra bortførelsen til Babylon inntil Kristus fjorten ledd. **18** Men med Jesu Kristi fødsel gikk det således til: Da hans mor Maria var trolovet med Josef, viste det sig, før de var kommet sammen, at hun var fruktsommelig ved den Hellige Ånd. **19** Men Josef, hennes mann, som var rettferdig og ikke vilde føre skam over henne, vilde skille sig fra henne i stillhet. **20** Mens han nu grundet på dette, se, da åpenbarte Herrens engel sig for ham i en drøm og sa: Josef, Davids sønn! frykt ikke for å ta din hustru Maria til dig! for det som er avlet i henne, er av den Hellige Ånd; **21** og hun skal føde en sønn, og du skal kalle ham Jesus; for han skal frelse sitt folk fra deres synder. **22** Men alt dette skjedde forat det skulde oppfylles som er talt av Herren ved profeten, som sier:

23 Se, en jomfru skal bli fruktsommelig og føde en sønn, og han skal kalles Immanuel, det er utlagt: Gud med oss. **24** Da nu Josef var våknet op av søvnen, gjorde han som Herrens engel hadde pålagt ham, og tok sin hustru til sig. **25** Og han holdt sig ikke til henne før hun hadde født sin sønn, og han kalte ham Jesus.

2 Da Jesus var født i Betlehem i Judea, i kong Herodes' dager, se, da kom nogen vismenn fra Østerland til Jerusalem og sa: **2** Hvor er den jødenes konge som nu er født? Vi har sett hans stjerne i Østen og er kommet for å tilbede ham. **3** Men da kong Herodes hørte det, blev han forferdet, og hele Jerusalem med ham. **4** Og han sammenkalte alle yppersteprestene og de skriftlærde blandt folket og spurte dem hvor Messias skulde fødes. **5** De sa til ham: I Betlehem i Judea; for så er skrevet ved profeten: **6** Og du Betlehem i Juda land, du er ingenlunde den ringeste blandt høvdingene i Juda; for fra dig skal utgå en høvding som skal være hyrde for mitt folk Israel. **7** Da kalte Herodes hemmelig vismennene til sig og spurte dem nøie om tiden da stjernen hadde vist sig; **8** og han sendte dem til Betlehem og sa: Gå og spør nøie om barnet; og når I har funnet det, da si mig til, forat også jeg kan komme og tilbede det! **9** Da de hadde hørt kongens ord, drog de avsted; og se, stjernen som de hadde sett i Østen, gikk foran dem, inntil den kom og blev stående over det sted hvor barnet var. **10** Og da de så stjernen, blev de over all måte glade. **11** Og de gikk inn i huset og så barnet med Maria, dets mor, og de falt ned og tilbad det, og oplot sine gjemmer og bar frem gaver til det: gull og røkelse og myrra. **12** Og da de var blitt varslet av Gud i en drøm at de ikke skulde vende tilbake til Herodes, drog de en annen vei bort til sitt land. **13** Men da de hadde draget bort, se, da åpenbarer Herrens engel sig i en drøm for Josef og sier: Stå op, ta barnet og dets mor og fly til Egypten, og bli der inntil jeg sier dig til! for Herodes vil søke efter barnet for å drepe det. **14** Da stod han op og tok barnet og dets mor om natten og drog bort til Egypten, **15** og han blev der til Herodes' død, forat det skulde oppfylles som er talt av Herren ved profeten, som sier: Fra Egypten kalte jeg min sønn. **16** Da Herodes nu så at han var blitt narret av vismennene, blev han meget vred, og han sendte

bud og lot drepe alle de guttebarn som var i Betlehem og alt landet deromkring, fra to år og derunder, efter den tid han nøie hadde utspurt av vismennene. 17 Da blev det opfylt som er talt ved profeten Jeremias, som sier: 18 En røst blev hørt i Rama, gråt og stor klage; Rakel gråt over sine barn og vilde ikke la sig trøste, for de er ikke mere til. 19 Men da Herodes var død, se, da åpenbarer Herrens engel sig i en drøm for Josef i Egypten og sier: 20 Stå op, ta barnet og dets mor og dra til Israels land! for de er døde som stod barnet efter livet. 21 Og han stod op og tok barnet og dets mor og kom til Israels land. 22 Men da han hørte at Arkelaus var konge i Judea efter sin far Herodes, fryktet han for å dra dit; men han blev varslet av Gud i en drøm og drog bort til Galilea. 23 Og han kom og tok bolig i en by som heter Nasaret, forat det skulde oppfylles som er talt ved profetene, at han skal kalles en nasareer.

3 I de dager stod døperen Johannes frem og forkynte i Judeas ørken 2 og sa: Omvend eder; for himlenes rike er kommet nær! 3 For det er ham profeten Esaias taler om når han sier: Det er en røst av en som roper i ørkenen: Rydd Herrens vei, gjør hans stier jevne! 4 Men Johannes hadde klædebon av kamelhår og lærbelte om sin lend, og hans mat var gresshopper og vill honning. 5 Da drog Jerusalem og hele Judea og hele landet om Jordan ut til ham, 6 og de blev døpt av ham i elven Jordan, idet de bekjente sine synder. 7 Men da han så mange av fariseerne og sadduseerne komme til hans dåp, sa han til dem: Ormeynge! hvem lærte eder å fly for den kommende vrede? 8 Bær derfor frukt som er omvendelsen verdig, 9 og tro ikke at I kan si ved eder selv: Vi har Abraham til far! for jeg sier eder at Gud kan oppvekke Abraham barn av disse stener. 10 Øksen ligger allerede ved roten av trærne; derfor blir hvert tre som ikke bærer god frukt, hugget ned og kastet på ilden. 11 Jeg døper eder med vann til omvendelse; men han som kommer efter mig, er sterkere enn jeg, han hvis sko jeg ikke er verdig til å bære; han skal døpe eder med den Hellige Ånd og ild; 12 han har sin kasteskovel i sin hånd, og han skal rense sin låve og samle sin hvete i laden, men agnene skal han brenne op med uslukkelig ild. 13 Da kom Jesus fra Galilea til Jordan til Johannes for å bli døpt av ham. 14 Men han nektet ham det og sa: Jeg trenger til å bli døpt av dig, og du kommer til mig?

15 Men Jesus svarte og sa til ham: La det nu skje! for således sømmer det sig for oss å fullbyrde all rettferdighet. Da lot han det skje. 16 Men da Jesus var døpt, steg han straks op av vannet, og se, himmelen åpnet sig for ham, og han så Guds Ånd fare ned som en due og komme over ham. 17 Og se, det kom en røst fra himmelen, som sa: Dette er min Sønn, den elskede, i hvem jeg har velbehag.

4 Da blev Jesus av Ånden ført ut i ørkenen for å fristes av djevelen. 2 Og da han hadde fastet firti dager og firti netter, blev han til sist hungrig. 3 Og fristeren kom til ham og sa: Er du Guds Sønn, da si at disse stener skal bli til brød! 4 Men han svarte og sa: Det er skrevet: Mennesket lever ikke av brød alene, men av hvert ord som går ut av Guds munn. 5 Da tok djevelen ham med sig til den hellige stad og stilte ham på templets tinde, og sa til ham: 6 Er du Guds Sønn, da kast dig ned! for det er skrevet: Han skal gi sine engler befaling om dig, og de skal bære dig på hendene, forat du ikke skal støte din fot på nogen sten. 7 Jesus sa til ham: Det er atter skrevet: Du skal ikke friste Herren din Gud. 8 Atter tok djevelen ham med op på et meget høit fjell og viste ham alle verdens riker og deres herlighet og sa til ham: 9 Alt dette vil jeg gi dig hvis du vil falle ned og tilbede mig. 10 Da sa Jesus til ham: Bort fra mig, Satan! for det er skrevet: Herren din Gud skal du tilbede, og ham alene skal du tjene. 11 Da forlot djevelen ham, og se, engler kom til ham og tjente ham. 12 Men da han fikk høre at Johannes var kastet i fengsel, drog han bort til Galilea. 13 Og han forlot Nasaret og kom og tok bolig i Kapernaum ved sjøen, i Sebulons og Naftalis landemerker, 14 forat det skulde oppfylles som er talt ved profeten Esaias, som sier: 15 Sebulons land og Naftalis land ved sjøen, landet på hin side Jordan, hedningenes Galilea, 16 det folk som satt i mørke, har sett et stort lys, og for dem som satt i dødens land og skygge, for dem er et lys oprunnet. 17 Fra den tid begynte Jesus å forkynde og si: Omvend eder; for himlenes rike er kommet nær! 18 Men da han vandret ved den Galileiske Sjø, så han to brødre, Simon, som kalles Peter, og hans bror Andreas, i ferd med å kaste garn i sjøen; for de var fiskere; 19 og han sa til dem: Følg mig, så vil jeg gjøre eder til menneskefiskere! 20 Og de forlot straks sine garn og fulgte ham. 21 Og da han gikk videre frem, så han

to andre brødre, Jakob, Sebedeus' sønn, og hans bror Johannes, sitte i båten med sin far Sebedeus, i ferd med å bøte sine garn, og han kalte dem. 22 Og de forlot straks båten og sin far og fulgte ham. 23 Og Jesus gikk omkring i hele Galilea og lærte folket i deres synagoger og forkynte evangeliet om riket og helbredet all sykdom og all skrøpeligheit blandt folket, 24 og ryktet om ham kom ut over hele Syria, og de førte til ham alle dem som hadde ondt og led av alle slags sykdommer og plager, både besatte og månesyke og verkbrudne, og han helbredet dem. 25 Og meget folk fulgte ham fra Galilea og Dekapolis og Jerusalem og Judea og landet hinsides Jordan.

5 Og da han så folket, gikk han op fjellet, og da han hadde satt sig, kom hans disipler til ham. 2 Og han oplot sin munn, lærte dem og sa: 3 Salige er de fattige i ånden; for himlenes rike er deres. 4 Salige er de som sørger; for de skal trøstes. 5 Salige er de saktmodige; for de skal arve jorden. 6 Salige er de som hungrer og tørster efter rettferdighet; for de skal mettes. 7 Salige er de barmhjertige; for de skal finne barmhjertighet. 8 Salige er de rene av hjertet; for de skal se Gud. 9 Salige er de fredsommelige; for de skal kalles Guds barn. 10 Salige er de som er forfulgt for rettferdighets skyld; for himlenes rike er deres. 11 Salige er I når de spotter og forfølger eder og lyver eder allehånde ondt på for min skyld. 12 Gled og fryd eder! for eders lønn er stor i himmelen; for således forfulgte de profetene før eder. 13 I er jordens salt; men når saltet mister sin kraft, hvad skal det så saltes med? Det duer ikke lenger til noget, uten til å kastes ut og tredes ned av menneskene. 14 I er verdens lys; en by som ligger på et fjell, kan ikke skjules; 15 en tender heller ikke et lys og setter det under en skjeppe, men i staken; så skinner det for alle i huset. 16 La således eders lys skinne for menneskene, forat de kan se eders gode gjerninger og prise eders Fader i himmelen! 17 I må ikke tro at jeg er kommet for å opheve loven eller profetene; jeg er ikke kommet for å opheve, men for å oppfylle. 18 For sannelig sier jeg eder: Før himmel og jord forgår, skal ikke den minste bokstav eller en eneste tøddel forgå av loven, før det er skjedd alt sammen. 19 Derfor, den som bryter et eneste av disse minste bud og lærer menneskene således, han skal kalles den minste i himlenes rike; men den som holder dem

og lærer andre dem, han skal kalles stor i himlenes rike. 20 For jeg sier eder: Dersom eders rettferdighet ikke overgår de skriftlærdes og fariseernes, kommer I ingenlunde inn i himlenes rike. 21 I har hørt at det er sagt til de gamle: Du skal ikke slå ihjel, men den som slår ihjel, skal være skyldig for dommen. 22 Men jeg sier eder at hver den som blir vred på sin bror uten grunn, skal være skyldig for dommen; men den som sier til sin bror: Raka! skal være skyldig for rådet; men den som sier: Du dåre! skal være skyldig til helvedes ild. (Geenna g1067) 23 Derfor, når du bærer ditt offer frem til alteret, og der kommer i hu at din bror har noget imot dig, 24 så la ditt offer ligge der foran alteret, og gå først bort og forlik dig med din bror, og kom så og bær ditt offer frem! 25 Skynd dig å være føielig mot din motstander så lenge du er med ham på veien, forat ikke motstanderen skal overgi dig til dommeren, og dommeren overgi dig til tjeneren, og du bli kastet i fengsel. 26 Sannelig sier jeg dig: Du skal ingenlunde komme ut derfra før du har betalt den siste øre. 27 I har hørt at det er sagt: Du skal ikke drive hor. 28 Men jeg sier eder at hver den som ser på en kvinne for å begjære henne, har alt drevet hor med henne i sitt hjerte. 29 Om ditt høire øie frister dig, da riv det ut og kast det fra dig! for det er bedre for dig at ett av dine lemmer går tapt enn at hele ditt legeme blir kastet i helvede. (Geenna g1067) 30 Og dersom din høire hånd frister dig, da hugg den av og kast den fra dig! for det er bedre for dig at ett av dine lemmer går tapt enn at hele ditt legeme kommer i helvede. (Geenna g1067) 31 Det er sagt: Den som skiller sig fra sin hustru, skal gi henne skilsmissebrev. 32 Men jeg sier eder at hver den som skiller sig fra sin hustru uten for hors skyld, han voldrer at hun driver hor, og den som gifter sig med en fraskilt kvinne, han driver hor. 33 Atter har I hørt at det er sagt til de gamle: Du skal ikke sverge falsk ed, men du skal holde dine eder for Herren. 34 Men jeg sier eder at I aldeles ikke skal sverge, hverken ved himmelen, for den er Guds trone, 35 eller ved jorden, for den er hans fotskammel, eller ved Jerusalem, for det er den store konges stad. 36 Heller ikke skal du sverge ved ditt hode; for du kan ikke gjøre ett hår hvitt eller sort. 37 Men eders tale skal være ja, ja, nei, nei; det som er mere enn dette, er av det onde. 38 I har hørt at det er sagt: Øie for øie, og tann for tann! 39 Men jeg sier

eder at I ikke skal sette eder imot den som er ond mot eder; men om nogen slår dig på ditt høire kinn, da vend også det andre til ham, **40** og om nogen vil føre sak mot dig og ta din kjortel, da la ham også få kappen, **41** og om nogen tvinger dig til å gå en mil, da gå to med ham. **42** Gi den som ber dig, og vend dig ikke bort fra den som vil låne av dig. **43** I har hørt at det er sagt: Du skal elske din næste og hate din fiende. **44** Men jeg sier eder: Elsk eders fiender, velsign dem som forbanner eder, gjør vel imot dem som hater eder, og bed for dem som forfølger eder, **45** forat I kan bli eders himmelske Faders barn; for han lar sin sol gå op over onde og gode, og lar det regne over rettferdige og urettferdige. **46** For om I elsker dem som elsker eder, hvad lønn har I da? Gjør ikke også tolderne det samme? **47** Og om I hilser bare på eders brødre, hvad stort gjør I da? Gjør ikke også hedningene det samme? **48** Derfor skal I være fullkomne, likesom eders himmelske Fader er fullkommen.

6 Ta eder i vare at I ikke utøver eders rettferdighet for menneskenes øine, for å sees av dem; ellers har I ingen lønn hos eders Fader i himmelen. **2** Derfor, når du gir almisser, da skal du ikke la blåse i basun for dig, som hyklerne gjør i synagogene og på gatene, for å æres av menneskene; sannelig sier jeg eder: De har allerede fått sin lønn. **3** Men når du gir almisser, da la ikke din venstre hånd vite hvad din høire gjør, **4** forat din almisser kan være i lønndom, og din Fader, som ser i lønndom, han skal lønne dig i det åpenbare. **5** Og når I beder, skal I ikke være som hyklerne; for de vil gjerne stå og bede i synagogene og på gatehjørnene, for å vise sig for menneskene; sannelig sier jeg eder: De har allerede fått sin lønn. **6** Men du, når du beder, da gå inn i ditt lønnkammer og lukk din dør og bed til din Fader, som er i lønndom, og din Fader, som ser i lønndom, han skal lønne dig i det åpenbare. **7** Og når I beder, skal I ikke ramse op mange ord som hedningene; for de tror at de blir bønhørt når de bruker mange ord. **8** Gjør derfor ikke som de! for eders Fader vet hvad I trenger til, før I beder ham. **9** Derfor skal I bede således: Fader vår, du som er i himmelen! Helliget vorde ditt navn; **10** komme ditt rike; skje din vilje, som i himmelen, så og på jorden; **11** gi oss idag vårt daglige brød; **12** og forlat oss vår

skyld, som vi og forlater våre skyldnere; **13** og led oss ikke inn i fristelse; men fri oss fra det onde. For riket er ditt, og makten og æren i evighet. Amen. **14** For dersom I forlater menneskene deres overtredelser, da skal eders himmelske Fader også forlate eder; **15** men dersom I ikke forlater menneskene deres overtredelser, da skal heller ikke eders Fader forlate eders overtredelser. **16** Når I faster, da skal I ikke gå med mørkt åsyn som hyklerne; for de gjør sitt ansikt ukjennelig, forat menneskene skal se at de faster; sannelig sier jeg eder: De har allerede fått sin lønn. **17** Men du, når du faster, da salv ditt hode og vask ditt ansikt, **18** forat ikke menneskene skal se at du faster, men din Fader, som er i lønndom; og din Fader, som ser i lønndom, skal lønne dig. **19** Samle eder ikke skatter på jorden, hvor møll og rust tærer, og hvor tyver bryter inn og stjeler; **20** men samle eder skatter i himmelen, hvor hverken møll eller rust tærer, og hvor tyver ikke bryter inn og stjeler! **21** For hvor din skatt er, der vil også ditt hjerte være. **22** Øiet er legemets lys; er ditt øie friskt, da blir hele ditt legeme lyst; **23** men er ditt øie sykt, da blir hele ditt legeme mørkt. Er altså lyset i dig mørke, hvor stort blir da mørket! **24** Ingen kan tjene to herrer; for han vil enten hate den ene og elske den andre, eller holde sig til den ene og forakte den andre; I kan ikke tjene Gud og mammon. **25** Derfor sier jeg eder: Vær ikke bekymret for eders liv, hvad I skal ete og hvad I skal drikke, eller for eders legeme, hvad I skal klæ eder med! Er ikke livet mere enn maten, og legemet mere enn klærne? **26** Se på himmelens fugler: De sår ikke, de høster ikke, de samler ikke i lader, og eders himmelske Fader før dem allikevel. Er ikke I meget mere enn de? **27** Og hvem av eder kan med all sin bekymring legge en alen til sin livslengde? **28** Og hvorfor er I bekymret for klærne? Akt på liljene på marken, hvorledes de vokser: de arbeider ikke, de spinner ikke; **29** men jeg sier eder: Enn ikke Salomo i all sin herlighet var klædd som en av dem. **30** Men klær Gud således gresset på marken, som står idag og imorgen kastes i ovnen, skal han da ikke meget mere klæ eder, I lite troende? **31** Derfor skal I ikke være bekymret og si: Hvad skal vi ete, eller hvad skal vi drikke, eller hvad skal vi klæ oss med? **32** For alt slikt søker hedningene efter, og eders himmelske Fader vet at I trenger til alt dette. **33** Men søk først Guds rike og

hans rettferdighet, så skal I få alt dette i tilgift! **34** Vær altså ikke bekymret for den dag imorgen! for den dag imorgen skal bekymre sig for sig selv; hver dag har nok med sin egen plage.

7 Døm ikke, forat I ikke skal dømmes! for med den samme dom som I dømmes med, skal I dømmes, **2** og med det samme mål som I måler med, skal eder måles igjen. **3** Hvorfor ser du splinten i din brors øie, men bjelken i ditt eget øie blir du ikke var? **4** Eller hvorledes kan du si til din bror: La mig dra splinten ut av ditt øie? og se, det er en bjelke i ditt eget øie! **5** Du hykler! dra først bjelken ut av ditt eget øie, så kan du se å dra splinten ut av din brors øie! **6** Gi ikke hundene det hellige, og kast ikke eders perler for svinene, forat de ikke skal trå dem ned med sine føtter og vende sig om og sønderrive eder. **7** Bed, så skal eder gis, let, så skal I finne, bank på, så skal det lukkes op for eder! **8** For hver den som beder, han får, og den som leter, han finner, og den som banker på, for ham skal det lukkes op. **9** Eller hvilket menneske iblandt eder er det vel som vil gi sin sønn en sten når han ber ham om brød, **10** eller vil gi ham en orm når han ber om en fisk? **11** Dersom da I, som er onde, vet å gi eders barn gode gaver, hvor meget mere skal da eders Fader i himmelen gi dem gode gaver som beder ham! **12** Derfor, alt det I vil at menneskene skal gjøre imot eder, det skal også I gjøre imot dem; for dette er loven og profetene. **13** Gå inn gjennom den trange port! for den port er vid, og den vei er bred som fører til fortapelsen, og mange er de som går inn gjennom den; **14** for den port er trang, og den vei er smal som fører til livet, og få er de som finner den. **15** Men vakt eder for de falske profeter, som kommer til eder i fåreklær, men innvortes er glupende ulver! **16** Av deres frukter skal I kjenne dem; kan en vel sanke vindruer av tornebusker eller fiken av tistler? **17** Således bærer hvert godt tre gode frukter, men det dårlige tre bærer onde frukter. **18** Et godt tre kan ikke bære onde frukter, og et dårlig tre kan ikke bære gode frukter. **19** Hvert tre som ikke bærer god frukt, blir hugget ned og kastet på ilden. **20** Derfor skal I kjenne dem av deres frukter. **21** Ikke enhver som sier til mig: Herre! Herre! skal komme inn i himlenes rike, men den som gjør min himmelske Faders vilje. **22** Mange skal si til mig på hin dag: Herre! Herre! har vi ikke talt profetisk ved ditt navn, og utdrevet onde ånder ved

ditt navn, og gjort mange kraftige gjerninger ved ditt navn? **23** Og da skal jeg vidne for dem: Jeg har aldri kjent eder; vik bort fra mig, I som gjorde urett! **24** Derfor, hver den som hører disse mine ord og gjør efter dem, han blir lik en forstandig mann, som bygget sitt hus på fjell; **25** og skyllregnet falt, og flommen kom, og vindene blåste og slo imot dette hus, men det falt ikke; for det var grunnlagt på fjell. **26** Og hver den som hører disse mine ord og ikke gjør efter dem, han blir lik en uforstandig mann, som bygget sitt hus på sand; **27** og skyllregnet falt, og flommen kom, og vindene blåste og slo imot dette hus, og det falt, og dets fall var stort! **28** Og da Jesus hadde endt denne tale, da var folket slått av forundring over hans lære; **29** for han lærte dem som en som hadde myndighet, og ikke som deres skriftlærde.

8 Da han gikk ned av fjellet, fulgte meget folk ham. **2** Og se, en spedalsk kom og falt ned for ham og sa: Herre! om du vil, så kan du rense mig. **3** Og han rakte hånden ut, rørte ved ham og sa: Jeg vil; bli ren! Og straks blev han rensset for sin spedalskhet. **4** Og Jesus sa til ham: Se til at du ikke sier det til nogen; men gå og te dig for presten, og bær frem det offer Moses har påbudt, til et vidnesbyrd for dem! **5** Men da han gikk inn i Kapernaum, kom en høvedsmann til ham og bad ham og sa: **6** Herre! min dreng ligger verkbrudden hjemme og pines forferdelig. **7** Jesus sa til ham: Jeg vil komme og helbrede ham. **8** Men høvedsmannen svarte og sa: Herre! Jeg er for ringe til at du skal gå inn under mitt tak; men si bare et ord, så blir min dreng helbredet! **9** For jeg er også en mann som står under overordnede, men har stridsmenn under mig igjen; og sier jeg til den ene: Gå! så går han, og til en annen: Kom! så kommer han, og til min tjener: Gjør dette! så gjør han det. **10** Men da Jesus hørte dette, undret han sig, og sa til dem som fulgte ham: Sannelig sier jeg eder: Ikke engang i Israel har jeg funnet så stor en tro. **11** Men jeg sier eder at mange skal komme fra øst og vest og sitte til bords med Abraham og Isak og Jakob i himlenes rike; **12** men rikets barn skal kastes ut i mørket utenfor; der skal være gråt og tenners gnidsel. **13** Og Jesus sa til høvedsmannen: Gå bort; dig skje som du har trodd! Og hans dreng blev helbredet i den samme stund. **14** Og da Jesus kom inn i Peters hus, så han at hans svigermor lå til sengs og hadde feber; **15** og

han rørte ved hennes hånd, og feberen forlot henne; og hun stod op og tjente ham. **16** Men da det var blitt aften, førte de til ham mange besatte, og han drev åndene ut med et ord, og alle dem som hadde ondt, helbredet han, **17** forat det skulde oppfylles som er talt ved profeten Esaias, som sier: Han tok våre skrøpeligheter på sig og bar våre sykdommer. **18** Men da Jesus så meget folk omkring sig, bød han disiplene å fare med ham over til hin side. **19** Og en skriftlærd kom og sa til ham: Mester! Jeg vil følge dig hvorhen du går. **20** Og Jesus sa til ham: Revene har huler, og himmelens fugler reder; men Menneskesønnen har ikke det han kan helle sitt hode til. **21** Men en annen, en av hans disipler, sa til ham: Herre! gi mig først lov til å gå bort og begrave min far! **22** Men Jesus sa til ham: Følg mig, og la de døde begrave sine døde! **23** Han gikk da i båten, og hans disipler fulgte ham. **24** Og se, det blev en stor storm på sjøen, så at båten skjultes av bølgene; men han sov. **25** Da gikk disiplene til ham og vekket ham og sa: Herre, frels! vi går under. **26** Og han sa til dem: Hvorfor er I redde, I lite troende? Så stod han op og truet vindene og sjøen, og det blev blikkstilte. **27** Men mennene undret sig og sa: Hvad er dette for en, som både vindene og sjøen er lydige? **28** Og da han kom over på hin side, til gadarenernes bygd, møtte der ham to besatte, som kom ut av gravene, meget ville, så ingen var i stand til å komme frem den vei. **29** Og se, de ropte: Hvad har vi med dig å gjøre, du Guds Sønn? Er du kommet hit for å pine oss før tiden? **30** Men et langt stykke fra dem gikk en stor svinhjerd og beitet; **31** og de onde ånder bad ham: Dersom du driver oss ut, da gi oss lov til å fare inn i svinhjorden! **32** Og han sa til dem: Far avsted! Og de fór ut og fór i svinene. Og se, hele hjorden styrtet sig ut over stupet ned i sjøen og døde i vannet. **33** Men gjæterne tok flukten og kom inn i byen og fortalte alt sammen, og sa hvorledes det var gått med de besatte. **34** Og se, hele byen kom ut og møtte Jesus, og da de så ham, bad de ham gå bort fra deres landemerker.

9 Og han gikk i båten og fór over og kom til sin egen by. **2** Og se, de førte til ham en mann som var verkbrudden, og som lå på en seng; og da Jesus så deres tro, sa han til den verkbrudne: Vær frimodig, sønn! dine synder er dig forlatt. **3** Og se, nogen av de skriftlærde sa ved sig selv: Denne spotter Gud. **4**

Da Jesus så deres tanker, sa han: Hvorfor tenker I så ondt i eders hjerter? **5** For hvad er lettest, enten å si: Dine synder er dig forlatt, eller å si: Stå op og gå? **6** Men forat I skal vite at Menneskesønnen har makt på jorden til å forlate synder - da sier han til den verkbrudne: Stå op og ta din seng og gå hjem til ditt hus! **7** Og han stod op og gikk hjem til sitt hus. **8** Men da folket så det, blev de forferdet og priste Gud, som hadde gitt mennesker en sådan makt. **9** Og da Jesus gikk videre derfra, så han en mann ved navn Matteus sitte på tollboden; og han sa til ham: Følg mig! Og han stod op og fulgte ham. **10** Og det skjedde da han satt til bords i hans hus, se, da kom mange toldere og syndere og satt til bords med Jesus og hans disipler. **11** Og da fariseerne så det, sa de til hans disipler: Hvorfor eter eders mester med toldere og syndere? **12** Men da Jesus hørte det, sa han: De friske trenger ikke til læge, men de som har ondt. **13** Men gå bort og lær hvad det er: Jeg har lyst til barmhjertighet og ikke til offer. For jeg er ikke kommet for å kalle rettferdige, men for å kalle syndere. **14** Da kom Johannes' disipler til ham og sa: Hvorfor faster vi og fariseerne så meget, men dine disipler faster ikke? **15** Og Jesus sa til dem: Kan vel brudesvennene sørge så lenge brudgommen er hos dem? Men de dager skal komme da brudgommen blir tatt fra dem, og da skal de faste. **16** Ingen setter en lapp av ukrympet tøy på et gammelt klædebon; for lappen river med sig et stykke av klædebonet, og riften blir verre. **17** Heller ikke fyller de ny vin i gamle skinnsekker; ellers revner sekkene, og vinen spilles, og sekkene ødelegges; men de fyller ny vin i nye skinnsekker, så blir begge deler berget. **18** Mens han talte dette til dem, se, da kom en synagoge-forstander og falt ned for ham og sa: Min datter er nettop død; men kom og legg din hånd på henne, så vil hun leve. **19** Og Jesus stod op og fulgte ham, og hans disipler gikk med. **20** Og se, en kvinne som hadde hatt blodsott i tolv år, trådte til bakfra og rørte ved det ytterste av hans klædebon; **21** for hun sa ved sig selv: Kan jeg bare få røre ved hans klædebon, så blir jeg helbredet. **22** Men han vendte sig om, og da han så henne, sa han: Vær frimodig, datter! din tro har frelst dig. Og kvinnen blev helbredet fra samme stund. **23** Og da Jesus kom inn i synagoge-forstanderens hus og så fløitespillerne og hopen som larmet, sa han til dem: **24** Gå bort! Piken

er ikke død; hun sover. Og de lo ham ut. **25** Men da han hadde drevet hopen ut, gikk han inn og tok henne ved hånden; og piken stod op. **26** Og ryktet om dette kom ut i hele landet deromkring. **27** Og da Jesus gikk derfra, fulgte der ham to blinde, som ropte: Miskunn dig over oss, du Davids sønn! **28** Og da han var kommet inn i huset, gikk de blinde til ham og Jesus sa til dem: Tror I at jeg kan gjøre dette? De sa til ham: Ja, Herre! **29** Da rørte han ved deres øine og sa: Det skje eder efter eders tro! **30** Og deres øine blev oplatt. Og Jesus talte strengt til dem og sa: Se til at ingen får vite det! **31** Men de gikk ut og utbredte ryktet om ham i hele landet deromkring. **32** Da nu disse gikk bort, se, da førte de til ham et stumt menneske, som var besatt. **33** Og da den onde ånd var drevet ut, talte den stumme. Og folket undret sig og sa: Aldri har slikt vært sett i Israel. **34** Men fariseerne sa: Det er ved de onde ånders fyrste han driver de onde ånder ut. **35** Og Jesus gikk omkring i alle byene og landsbyene og lærte folket i deres synagoger og forkynte evangeliet om riket og helbredet all sykdom og all skrøpeligheit. **36** Og da han så folket, ynkedes han inderlig over dem; for de var ille medfarne og forkomme, lik får som ikke har hyrde. **37** Da sa han til sine disipler: Høsten er stor, men arbeiderne få; **38** bed derfor høstens herre at han vil drive arbeidere ut til sin høst!

10 Og han kalte sine tolv disipler til sig og gav dem makt over urene ånder, til å drive dem ut, og til å helbrede all sykdom og all skrøpeligheit. **2** Men dette er de tolv apostlers navn: Først Simon, som kalles Peter, og Andreas, hans bror; Jakob, Sebedeus' sønn, og Johannes, hans bror; **3** Filip og Bartolomeus; Tomas og Matteus, tolderen; Jakob, Alfeus' sønn, og Lebbeus med tilnavnet Taddeus; **4** Simon Kananeus og Judas Iskariot, han som forrådde ham. **5** Disse tolv sendte Jesus ut og bød dem: Gå ikke ut på veien til hedningene, og gå ikke inn i nogen av samaritanenes byer, **6** men gå heller til de fortapte får av Israels hus! **7** Og når I går avsted, da forkynn dette budskap: Himlenes rike er kommet nær! **8** Helbred syke, opvekk døde, rens spedalske, driv ut onde ånder! For intet har I fått det, for intet skal I gi det. **9** I skal ikke ta gull eller sølv eller kobber med i eders belter, **10** ikke skreppe til reisen, ikke to kjortler, ikke sko, ikke stav; for arbeideren er sin føde verd. **11** Og hvor I kommer inn i en by eller landsby, der skal I

spørre efter hvem som er det verd i den by; og bli hos ham til I drar bort derfra! **12** Og når I kommer inn i et hus, da skal I hilse det; **13** og dersom huset er det verd, da komme eders fred over det; men dersom det ikke er det verd, da vende eders fred tilbake til eder! **14** Og om nogen ikke tar imot eder og ikke hører på eders ord, da gå ut av det hus eller den by, og ryst støvet av eders føtter! **15** Sannelig sier jeg eder: Det skal gå Sodomas og Gomorras land tåleligere på dommens dag enn den by. **16** Se, jeg sender eder som får midt iblandt ulver; vær derfor kloke som slanger og enfoldige som duer! **17** Men vakt eder for menneskene! for de skal overgi eder til domstolene og hudstryke eder i sine synagoger; **18** og I skal føres frem for landshøvdinge og konger for min skyld, til vidnesbyrd for dem og for hedningene. **19** Men når de overgir eder, da vær ikke bekymret for hvorledes eller hvad I skal tale; for det skal gis eder i samme stund hvad I skal tale. **20** For det er ikke I som taler, men det er eders Faders Ånd som taler i eder. **21** Og bror skal overgi bror til døden, og en far sitt barn, og barn skal reise sig mot foreldre og volde deres død; **22** og I skal hates av alle for mitt navns skyld; men den som holder ut til enden, han skal bli frelst. **23** Men når de forfølger eder i den ene by, da fly til den andre! for sannelig sier jeg eder: I skal ikke komme til ende med Israels byer før Menneskesønnen kommer. **24** En disippel er ikke over sin mester, heller ikke en tjener over sin herre; **25** det er nok for disippelen at han blir som sin mester, og tjeneren som sin herre; har de kalt husbonden Be'elsebul, hvor meget mere da hans husfolk! **26** Frykt derfor ikke for dem! for intet er skjult som ikke skal bli åpenbaret, og intet er dulgt som ikke skal bli kjent; **27** det jeg sier eder i mørket, det skal I si i lyset, og det som hviskes eder i øret, det skal I forkynne på takene. **28** Og frykt ikke for dem som slår legemet ihjel, men ikke kan slå sjelen ihjel; men frykt heller for ham som kan ødelegge både sjel og legeme i helvede! (Geenna g1067) **29** Selges ikke to spurver for en øre? Og ikke en av dem faller til jorden uten at eders Fader vil. **30** Men endog hårene på eders hode er tallet alle sammen. **31** Frykt derfor ikke! I er mere enn mange spurver. **32** Derfor, hver den som kjennes ved mig for menneskene, ham skal også jeg kjennes ved for min Fader i himmelen; **33** men den som forneker mig for menneskene, ham

skal også jeg fornekte for min Fader i himmelen. **34** I må ikke tro at jeg er kommet for å sende fred på jorden; jeg er ikke kommet for å sende fred, men sverd. **35** For jeg er kommet for å sette splid mellom en mann og hans far, og mellom en datter og hennes mor, og mellom en svigerdatter og hennes svigermor, **36** og en manns husfolk skal bli hans fiender. **37** Den som elsker far eller mor mere enn mig, er mig ikke verd, og den som elsker sønn eller datter mere enn mig, er mig ikke verd, **38** og den som ikke tar sitt kors og følger etter mig, er mig ikke verd. **39** Den som finner sitt liv, skal miste det, og den som mister sitt liv for min skyld, skal finne det. **40** Den som tar imot eder, tar imot mig, og den som tar imot mig, tar imot ham som sendte mig. **41** Den som tar imot en profet fordi han er en profet, skal få en profets lønn, og den som tar imot en rettferdig fordi han er rettferdig, skal få en rettferdigs lønn. **42** Og den som gir én av disse små endog bare et beger kaldt vann å drikke fordi han er disippel, sannelig sier jeg eder: Han skal ingenlunde miste sin lønn.

11 Og det skjedde da Jesus var ferdig med å gi sine tolv disipler disse forskrifter, da drog han derfra for å lære og forkynne i deres byer. **2** Men da Johannes i fengslet hørte om Kristi gjerninger, sendte han bud med sine disipler og lot si til ham: **3** Er du den som skal komme, eller skal vi vente en annen? **4** Og Jesus svarte og sa til dem: Gå bort og fortell Johannes det som I hører og ser: **5** blinde ser og halte går, spedalske renses og døve hører og døde står op, og evangeliet forkynnes for fattige; **6** og salig er den som ikke tar anstøt av mig. **7** Da nu disse gikk bort, begynte Jesus å tale til folket om Johannes: Hvorfor var det I gikk ut i ørkenen? for å se et rør som svaier for vinden? **8** Eller hvorfor var det I gikk der ut? for å se et menneske klædd i fine klær? Se, de som går i fine klær, er i kongenes hus. **9** Eller hvorfor var det I gikk der ut? for å se en profet? Ja, jeg sier eder, endog mere enn en profet. **10** Det er ham det er skrevet om: Se, jeg sender mitt bud for ditt åsyn; han skal rydde din vei for dig. **11** Sannelig sier jeg eder: Nogen større enn døperen Johannes er ikke opreist blandt dem som er født av kvinner; men den minste i himlenes rike er større enn han. **12** Men fra døperen Johannes' dager inntil nu trenger de sig med makt inn i himlenes rike, og de som trenger sig inn, river

det til sig. **13** For alle profetene og loven har spådd inntil Johannes, **14** og om I vil ta imot det: Han er den Eliás som skal komme. **15** Den som har ører, han høre! **16** Men hvem skal jeg ligne denne slekt med? Den ligner små barn som sitter på torvene og roper til sine lekebrødre: **17** Vi blåste på fløite for eder, og I vilde ikke danse; vi sang sørgesanger, og I vilde ikke gråte. **18** For Johannes kom; han hverken åt eller drakk, og de sier: Han er besatt. **19** Menneskesønnen kom; han eter og drikker, og de sier: Se, for en storeter og vindrikker, tolderes og synderes venn! Men visdommen er rettfærdiggjort av sine barn. **20** Da begynte han å refse de byer hvor hans fleste kraftige gjerninger var gjort, fordi de ikke hadde omvendt sig: **21** Ve dig, Korasin! ve dig, Betsaida! Dersom de kraftige gjerninger som er gjort i eder, var gjort i Tyrus og Sidon, da hadde de for lenge siden omvendt sig i sekk og aske. **22** Dog, jeg sier eder: Det skal gå Tyrus og Sidon tåleligere på dommens dag enn eder. **23** Og du, Kapernaum, som er blitt ophøiet like til himmelen! like til dødsriket skal du bli nedstøtt; for dersom de kraftige gjerninger som er gjort i dig, var gjort i Sodoma, da var det blitt stående til denne dag. (Hadēs 986) **24** Dog, jeg sier eder: Det skal gå Sodomas land tåleligere på dommens dag enn eder. **25** På den tid tok Jesus til orde og sa: Jeg priser dig, Fader, himmelens og jordens herre, fordi du har skjult dette for de vise og forstandige, og åpenbaret det for de umyndige; **26** ja, Fader, fordi således skjedde det som var velbehagelig for dig. **27** Alle ting er mig overgitt av min Fader, og ingen kjenner Sønnen, uten Faderen, heller ikke kjenner nogen Faderen, uten Sønnen og den som Sønnen vil åpenbare det for. **28** Kom til mig, alle I som strever og har tungt å bære, og jeg vil gi eder hvile! **29** Ta mitt åk på eder og lær av mig! for jeg er saktmodig og ydmyk av hjertet; så skal I finne hvile for eders sjeler. **30** For mitt åk er gagnlig, og min byrde er lett.

12 På den tid gikk Jesus gjennom en aker på sabbaten, og hans disipler var sultne og begynte å plukke aks og ete. **2** Men da fariseerne så det, sa de til ham: Se, dine disipler gjør det som det ikke er tillatt å gjøre på sabbaten. **3** Men han sa til dem: Har I ikke lest hvad David gjorde da han var sulten, han og de som var med ham, **4** hvorledes han gikk inn i Guds hus og åt skuebrødene, som hverken han eller

de som var med ham hadde lov til å ete, men alene prestene? 5 Eller har I ikke lest i loven at prestene på sabbaten vanhelliger sabbaten i templet og er dog uten skyld? 6 Men jeg sier eder at her er det som er større enn templet. 7 Og dersom I hadde visst hvad det er: Jeg har lyst til barmhjertighet og ikke til offer, da hadde I ikke fordømt de uskyldige. 8 For Menneskesønnen er herre over sabbaten. 9 Og han gikk bort derfra og kom i deres synagoge. 10 Og se, der var en mann som hadde en visnen hånd; og de spurte ham: Er det tillatt å helbrede på sabbaten? forat de kunde føre klagemål imot ham. 11 Men han sa til dem: Hvem er det vel iblandt eder som har ett får, og om det på sabbaten faller i en grøft, da ikke tar fatt i det og drar det op? 12 Hvor meget mere er da ikke et menneske enn et får! Derfor er det tillatt å gjøre godt på sabbaten. 13 Derefter sier han til mannen: Rekk din hånd ut! Og han rakte den ut, og den blev frisk igjen som den andre. 14 Men fariseerne gikk ut og holdt råd imot ham, hvorledes de skulde få ryddet ham av veien. 15 Men da Jesus fikk vite det, drog han bort derfra, og mange fulgte ham, og han helbredet dem alle. 16 Og han bød dem strengt at de ikke skulde gjøre ham kjent, 17 forat det skulde oppfylles som er talt ved profeten Esaias, som sier: 18 Se, min tjener, som jeg har utvalgt, min elskede, som min sjel har velbehag i; jeg vil legge min Ånd på ham, og han skal forkynne rett for hedningene. 19 Han skal ikke trette eller rope, og ingen skal høre hans røst på gatene; 20 han skal ikke knuse et knekket rør og ikke slukke en rykende tande, før han har ført retten frem til seier. 21 Og til hans navn skal hedningene sette sitt håp. 22 Derefter førte de til ham en besatt som var blind og stum; og han helbredet ham, så at den stumme talte og så. 23 Og alt folket blev ute av sig selv av forundring og sa: Mon dette skulde være Davids sønn? 24 Men da fariseerne hørte det, sa de: Det er bare ved Be'elsebul, de onde ånders fyrste, han driver de onde ånder ut. 25 Men da Jesus visste deres tanker, sa han til dem: Hvert rike som kommer i strid med sig selv, legges øde, og ingen by og intet hus som kommer i strid med sig selv, kan bli stående. 26 Og dersom Satan driver Satan ut, da er han kommet i strid med sig selv; hvorledes kan da hans rike bli stående? 27 Og driver jeg de eders barn driver dem ut? Derfor skal de være eders dommere. 28 Men er det ved Guds Ånd jeg driver de onde ånder ut, da er jo Guds rike kommet til eder. 29 Eller hvorledes kan nogen gå inn i den sterkes hus og røve hans gods, uten han først har bundet den sterke? så kan han plyndre hans hus. 30 Den som ikke er med mig, han er imot mig, og den som ikke samler med mig, han spredde. 31 Derfor sier jeg eder: Hver synd og bespottelse skal bli menneskene forlatt; men bespottelse mot Ånden skal ikke bli forlatt. 32 Og om nogen taler et ord mot Menneskesønnen, det skal bli ham forlatt; men om nogen taler mot den Hellige Ånd, det skal ikke bli ham forlatt, hverken i denne verden eller i den kommende. (aiōn g165) 33 La enten treet være godt og dets frukt god, eller la treet være dårlig og dets frukt dårlig; for på frukten skal treet kjennes. 34 Orme-ynge! hvorledes kan I tale godt, I som er onde? for hvad hjertet flyter over av, det taler munnen. 35 Et godt menneske bærer frem gode ting av sitt gode forråd, og et ondt menneske bærer frem onde ting av sitt onde forråd. 36 Men jeg sier eder at for hvert unyttig ord som menneskene taler, skal de gjøre regnskap på dommens dag; 37 for efter dine ord skal du kjennes rettferdig, og efter dine ord skal du fordømmes. 38 Da svarte nogen av de skriftlærde og fariseerne ham og sa: Mester! vi vil gjerne se et tegn av dig. 39 Men han svarte og sa til dem: En ond og utro slekt krever tegn, og tegn skal ikke gis den, uten profeten Jonas tegn. 40 For likesom Jonas var tre dager og tre netter i fiskens buk, således skal Menneskesønnen være tre dager og tre netter i jordens skjød. 41 Ninives menn skal stå op på dommens dag sammen med denne slekt og fordømme den; for de omvendte sig ved Jonas' forkynnelse, og se, her er mere enn Jonas. 42 Dronningen fra Syden skal stå op på dommens dag sammen med denne slekt og fordømme den; for hun kom fra jordens ytterste ende for å høre Salomos visdom, og se, her er mere enn Salomo. 43 Når den urene ånd er faret ut av et menneske, går den gjennom tørre steder og søker hvile, men finner den ikke. 44 Da sier den: Jeg vil vende tilbake til mitt hus, som jeg fór ut av. Og når den kommer dit, finner den det ledig og feid og pyntet. 45 Så går den bort og tar med sig syv andre ånder, verre enn den selv, og de går inn og bor der, og det siste blir verre med det

menneske enn det første. Således skal det også gå denne onde slekt. **46** Mens han ennu talte til folket, se, da stod hans mor og brødre utenfor og søkte å få ham i tale. **47** Da sa en til ham: Se, din mor og dine brødre står utenfor og søker å få dig i tale. **48** Men han svarte den som sa det til ham: Hvem er min mor, og hvem er mine brødre? **49** Og han rakte sin hånd ut mot sine disipler og sa: Se, det er min mor og mine brødre! **50** For den som gjør min himmelske Faders vilje, han er min bror og søster og mor.

13 Samme dag gikk Jesus ut av huset og satte sig ved sjøen, 2 og meget folk samlet sig om ham, så at han gikk ut i en båt og satte sig der; og alt folket stod på stranden. **3** Og han talte meget til dem i lignelser og sa: Se, en såmann gikk ut for å så, **4** og da han sådde, falt noget ved veien; og fuglene kom og åt det op. **5** Og noget falt på stengrunn, hvor det ikke hadde meget jord; og det kom snart op, fordi det ikke hadde dyp jord; **6** men da solen gikk op, blev det avsvidd, og da det ikke hadde rot, visnet det. **7** Og noget falt blandt torner, og tornene skjøt op og kvalte det. **8** Og noget falt i god jord; og det bar frukt, noget hundre fold, og noget seksti fold, og noget tretti fold. **9** Den som har ører, han hør! **10** Og disiplene gikk til ham og sa: hvorfor taler du til dem i lignelser? **11** Han svarte og sa til dem: Fordi eder er det gitt å få vite himlenes rikets hemmeligheter; men dem er det ikke gitt. **12** For den som har, ham skal gis, og han skal ha overflod; men den som ikke har, fra ham skal endog tas det han har. **13** Derfor taler jeg til dem i lignelser, fordi de ser og dog ikke ser, og fordi de hører og dog ikke hører og ikke forstår. **14** Og på dem oppfylles Esaias' spådom, som sier: I skal høre og høre og ikke forstå, og se og se og ikke skjelne; **15** for dette folks hjerte er sløvet, og med ørene hører de tungt, og sine øine lukker de, forat de ikke skal se med øinene og høre med ørene og forstå med hjertet og omvende sig, så jeg kunde få læge dem. **16** Men salige er eders øine fordi de ser, og eders ører fordi de hører. **17** For sannelig sier jeg eder: Mange profeter og rettferdige har attrådd å se det I ser, og har ikke fått se det, og å høre det I hører, og har ikke fått høre det. **18** Så hør da I lignelsen om såmannen: **19** Hver gang nogen hører ordet om riket og ikke forstår det, kommer den onde og røver det som er sådd i hans hjerte; dette er den som blev sådd ved

veien. **20** Men den som blev sådd på stengrunn, det er den som hører ordet og straks tar imot det med glede; **21** men han har ikke rot i sig, og holder bare ut til en tid; blir det trengsel eller forfølgelse for ordets skyld, da tar han straks anstøt. **22** Men den som blev sådd blandt torner, det er den som hører ordet, og verdens bekymring og rikdommens forførelse kveler ordet, og det blir uten frukt. (aiōn g165) **23** Men den som blev sådd i den gode jord, det er den som hører ordet og forstår det; han bærer frukt, og en gir hundre fold, en seksti fold, en tretti fold. **24** En annen lignelse fremsatte han for dem og sa: Himlenes rike er å ligne med en mann som hadde sådd god sæd i sin aker; **25** men mens folkene sov, kom hans fiende og sådde ugress blandt hveten, og gikk så bort. **26** Men da strået skjøt op og satte aks, da kom også ugresset til syne. **27** Da gikk husbondens tjenere til ham og sa: Herre! sådde du ikke god sæd i din aker? hvorfra kommer det da ugress i den? **28** Han sa til dem: Det har en fiende gjort. Da sa tjenerne til ham: Vil du da vi skal gå og sanke det sammen? **29** Men han sa: Nei, forat I ikke også skal rykke op hveten når I sanker ugresset sammen. **30** La dem begge vokse sammen inntil høsten, og når høsttiden kommer, vil jeg si til høstfolkene: Sank først ugresset sammen og bind det i bunter for å brenne det op; men samle hveten i min lade! **31** En annen lignelse fremsatte han for dem og sa: Himlenes rike er likt et sennepskorn som en mann tok og sådde i sin aker; **32** det er mindre enn alt annet frø; men når det vokser til, er det større enn alle maturter og blir til et tre, så himmelens fugler kommer og bygger rede i dets grener. **33** En annen lignelse sa han dem: Himlenes rike er likt en surdeig som en kvinne tok og skjulte i tre skjepper mel, til det blev syret alt sammen. **34** Alt dette talte Jesus i lignelser til folket, og uten lignelser talte han ikke noget til dem, **35** forat det skulde oppfylles som er talt ved profeten, som sier: Jeg vil oplate min munn i lignelser, jeg vil utsi det som har vært skjult fra verdens grunnvoll blev lagt. **36** Derefter lot han folket fare og gikk inn i huset. Og hans disipler gikk til ham og sa: Tyd oss lignelsen om ugresset i akeren! **37** Han svarte og sa: Den som sår den gode sæd, er Menneskesønnen. **38** Akeren er verden; den gode sæd, det er rikets barn; men ugresset er den ondes barn; **39** fienden som sådde det, er djevelen; høsten er verdens ende; høstfolkene

er englene. (aiōn g165) 40 Likesom da ugresset sankes og brennes op med ild, således skal det gå til ved verdens ende: (aiōn g165) 41 Menneskesønnen skal utsende sine engler, og de skal sanke ut av hans rike alt det som volder anstøt, og dem som gjør urett, 42 og de skal kaste dem i ildovnen; der skal være gråt og tenners gnidsel. 43 Da skal de rettferdige skinne som solen i sin Faders rike. Den som har ører, han høre! 44 Himlenes rike er likt en skatt som var gjemt i en aker, og som en mann fant og skjulte, og i sin glede gikk han bort og solgte alt det han hadde, og kjøpte akeren. 45 Atter er himlenes rike likt en kjøpmann som søkte etter gode perler, 46 og da han fant en kostelig perle, gikk han bort og solgte alt det han hadde, og kjøpte den. 47 Atter er himlenes rike likt en not som kastes i havet og samler fisk av alle slags; 48 når den er blitt full, drar de den på land og setter sig ned og samler de gode sammen i kar, men de råtnete kaster de bort. 49 Således skal det gå til ved verdens ende: Englene skal gå ut og skille de onde fra de rettferdige (aiōn g165) 50 og kaste dem i ildovnen; der skal være gråt og tenners gnidsel. 51 Har I forstått alt dette? De sier til ham: Ja. 52 Da sa han til dem: Derfor er enhver skriftlærd som er oplært for himlenes rike, lik en husbond som bærer frem nytt og gammelt av det han har. 53 Og det skjedde da Jesus hadde endt disse lignelser, da drog han bort derfra. 54 Og han kom til sitt hjemsted og lærte dem i deres synagoge, så de blev slått av forundring og sa: Hvorfra har denne mann slik visdom og slike kraftige gjerninger? 55 Er ikke dette tømmermannens sønn? heter ikke hans mor Maria, og hans brødre Jakob og Josef og Simon og Judas? 56 Og hans søstre, er de ikke alle her hos oss? Hvorfra har han da alt dette? 57 Og de tok anstøt av ham. Men Jesus sa til dem: En profet blir ikke foraktet annensteds enn på sitt hjemsted og i sitt hus. 58 Og han gjorde ikke mange kraftige gjerninger der, for deres vantros skyld.

14 På den tid fikk fjerdingsfyrsten Herodes høre ryktet om Jesus, 2 og han sa til sine tjenere: Dette er døperen Johannes; han er opstanden fra de døde, og derfor er det disse krefter er virksomme i ham. 3 Herodes hadde grepet Johannes og bundet ham og kastet ham i fengsel for Herodias' skyld, som var hans bror Filips hustru. 4 For Johannes hadde sagt til ham: Det er dig ikke tillatt å ha henne. 5

Og han vilde gjerne slå ham ihjel, men fryktet for folket; for de holdt ham for en profet. 6 Men da det var Herodes' fødselsdag, danset Herodias' datter for dem, og Herodes syntes om henne; 7 derfor lovte han med ed å gi henne hvad hun vilde be om. 8 Men hun sa efter sin mors råd: Gi mig hit døperen Johannes' hode på et fat! 9 Og kongen blev ille til mote, men for sine eders og for gjestenes skyld bød han at det skulde gis henne, 10 og han sendte sine folk avsted og lot Johannes halshugge i fengslet. 11 Og de kom med hans hode på et fat og gav det til piken, og hun bar det til sin mor. 12 Og hans disipler kom til og tok hans legeme og begravde det; og de gikk og fortalte det til Jesus. 13 Da Jesus hørte det, drog han derfra i en båt avsides til et øde sted, og da folket fikk høre det, fulgte de efter ham til fots fra byene. 14 Og da han gikk i land, så han meget folk, og han ynkedes inderlig over dem og helbredet deres syke. 15 Men da det var blitt aften, gikk hans disipler til ham og sa: Stedet er øde, og det er alt sent på dagen; la derfor folket fare, så det kan gå bort i byene og kjøpe sig mat! 16 Men Jesus sa til dem: De har ikke nødigg å gå bort; gi I dem å ete! 17 De sa til ham: Vi har ikke mere her enn fem brød og to fisker. 18 Men han sa: Hent dem hit til mig! 19 Og han bød at folket skulde sette sig ned i gresset, tok de fem brød og de to fisker, så op mot himmelen og velsignet dem; og han brøt brødene og gav dem til disiplene, og disiplene gav dem til folket. 20 Og de åt alle og blev mette; og de tok op det som blev tilovers av stykkene, tolv kurver fulle. 21 Men de som hadde ett, var omkring fem tusen menn foruten kvinner og barn. 22 Og straks nødde han sine disipler til å gå i båten og sette over til hin side før ham, inntil han hadde latt folket fare. 23 Og da han hadde latt folket fare, gikk han avsides op i fjellet for å bede; og da det var blitt aften, var han der alene. 24 Men båten var alt midt ute på sjøen og arbeidet hårdt mot bølgene, for vinden var imot. 25 Men i den fjerde nattevakt kom han til dem, vandrende på sjøen. 26 Og da disiplene så ham vandre på sjøen, blev de forferdet og sa: Det er et spøkelse, og de skrek av redsel. 27 Men Jesus talte straks til dem og sa: Vær frimodige; det er mig, frykt ikke! 28 Da svarte Peter ham og sa: Herre! er det dig, da byd mig komme til dig på vannet! 29 Han sa: Kom! Og Peter steg ut av båten og gikk bortover

vannet for å komme til Jesus. **30** Men da han så det hårde vær, blev han redd og begynte å synke; da ropte han: Herre, frels mig! **31** Og Jesus rakte straks hånden ut og tok fatt i ham og sa til ham: Du lite troende! hvorfor tvilte du? **32** Og da de steg i båten, la vinden sig. **33** Men de som var i båten, kom og falt ned for ham og sa: Sannelig, du er Guds Sønn! **34** Og da de var faret over, kom de til Gennesarets land. **35** Og da folket på dette sted kjente ham igjen, sendte de bud i hele landet deromkring, og de førte til ham alle dem som hadde ondt, **36** og bad ham at de bare måtte få røre ved det ytterste av hans klædebon; og alle de som rørte ved det, blev helbredet.

15 Da kom fariseere og skriftlærde fra Jerusalem til Jesus og sa: Mark. 2 Hvorfor bryter dine disipler de gamles vedtekt? de vasker jo ikke sine hender når de holder måltid. **3** Men han svarte og sa til dem: Og I, hvorfor bryter I Guds bud for eders vedtekts skyld? **4** For Gud har gitt det bud: Hedre din far og din mor; og: Den som banner far eller mor, skal visseelig dø; **5** men I sier: Den som sier til far eller mor: Det du skulde hatt til hjelp av mig, det gir jeg til templet - han skylder ikke å hedre sin far eller sin mor. **6** Og I har gjort Guds lov til intet for eders vedtekts skyld. **7** I hyklere! rett spådde Esaias om eder da han sa: **8** Dette folk ærer mig med lebene; men deres hjerte er langt borte fra mig; **9** men de dyrker mig forgjeves, idet de lærer lærdommer som er menneskebud. **10** Og han kalte folket til sig og sa til dem: Hør dette og forstå det: **11** Ikke det som kommer inn i munnen, gjør mennesket urent; men det som går ut av munnen, det gjør mennesket urent. **12** Da gikk hans disipler til ham og sa: Vet du at fariseerne tok anstøt ved å høre dette ord? **13** Men han svarte og sa: Enhver plante som min himmelske Fader ikke har plantet, skal rykkes op med rot. **14** La dem fare! de er blinde veiledere for blinde; men når en blind leder en blind, faller de begge i grøften. **15** Da svarte Peter og sa til ham: Tyd denne lignelse for oss! **16** Men han sa: Er også I ennu uforstandige? **17** Skjønner I ikke at alt det som kommer inn i munnen, går i buken og kastes ut den naturlige vei? **18** Men det som går ut av munnen, det kommer fra hjertet, og dette er det som gjør mennesket urent. **19** For fra hjertet kommer onde tanker: mord, hor, utukt, tyveri, falskt vidnesbyrd, bespottelse. **20** Dette er det som gjør mennesket

urent; men å ete med uvaskede hender gjør ikke mennesket urent. **21** Og Jesus gikk bort derfra, og trakk sig tilbake til landet ved Tyrus og Sidon. **22** Og se, en kananeisk kvinne kom fra de landemerker og ropte: Herre, du Davids sønn! miskunn dig over mig! min datter plages ille av en ond ånd. **23** Men han svarte henne ikke et ord. Da gikk hans disipler til ham og bad ham og sa: Skill dig av med henne! for hun roper etter oss. **24** Men han svarte og sa: Jeg er ikke utsendt til andre enn de fortapte får av Israels hus. **25** Men hun kom og falt ned for ham og sa: Herre, hjelp mig! **26** Men han svarte og sa: Det er ikke rett å ta brødet fra barna og kaste det for de små hunder. **27** Men hun sa: Det er sant, Herre! for de små hunder eter jo av de smuler som faller fra deres herrers bord. **28** Da svarte Jesus og sa til henne: Kvinne! din tro er stor; dig skje som du vill! Og hennes datter blev helbredet fra samme stund. **29** Og Jesus gikk bort derfra og kom til den Gailleiske Sjø, og han gikk op i fjellet og satte sig der. **30** Og meget folk kom til ham, og de hadde med sig halte, blinde, stumme, vanføre og mange andre; og de la dem for hans føtter, og han helbredet dem, **31** så at folket undret sig da de så stumme tale, vanføre helbredes, halte gå og blinde se; og de priste Israels Gud. **32** Men Jesus kalte sine disipler til sig og sa: Jeg ynkes inderlig over folket; for de har alt vært hos mig i tre dager, og de har ikke noget å ete; og la dem fare fastende fra mig vil jeg ikke, forat de ikke skal vansmekte på veien. **33** Og hans disipler sa til ham: Hvorfra skal vi her i ørkenen få brød nok til å mette så meget folk? **34** Og Jesus sa til dem: Hvor mange brød har I? De sa: Syv, og nogen få småfisker. **35** Da bød han folket sette sig ned på jorden, **36** og han tok de syv brød og fiskene, takket og brøt dem og gav dem til disiplene, og disiplene til folket. **37** Og de åt alle sammen og blev mette; og de tok op det som blev tilovers av stykkene, syv kurver fulle. **38** Men de som hadde ett, var fire tusen menn foruten kvinner og barn. **39** Og da han hadde latt folket fare, gikk han i båten og kom til landet ved Magadan.

16 Og fariseerne og sadduseerne gikk til ham og fristet ham, og bad at han vilde la dem få se et tegn fra himmelen. **2** Men han svarte og sa til dem: Når det er blitt aften, sier I: Det blir godt vær, for himmelen er rød; **3** og om morgenen: Idag blir

det uvær, for himmelen er rød og mørk. Himmelen
utseende vet I å tyde, men tidenes tegn kan I ikke
tyde. 4 En ond og utro slekt krever tegn, og tegn skal
ikke gis den, uten Jonas' tegn. Og han forlot dem og
gikk bort. 5 Og da disiplene kom over til hin side,
hadde de glemte å ta brød med. 6 Da sa Jesus til
dem: Se eder for og ta eder i vare for fariseernes og
sadduseernes surdeig! 7 Da tenkte de ved sig selv
og sa: Det er fordi vi ikke har tatt brød med. 8 Men
da Jesus merket det, sa han til dem: I lite troende!
hvorfor tenker I ved eder selv at det er fordi I ikke har
tatt brød med? 9 Skjønner I ennu ikke, og kommer I
ikke i hu de fem brød til de fem tusen, og hvor mange
kurver I da fikk, 10 eller de syv brød til de fire tusen, og
hvor mange kurver I da fikk? 11 Kan I da ikke skjønne
at det ikke var om brød jeg talte til eder? Men ta eder
i vare for fariseernes og sadduseernes surdeig! 12 Da
forstod de at han ikke hadde talt om at de skulde ta
sig i vare for surdeigen i brød, men for fariseernes og
sadduseernes lære. 13 Men da Jesus var kommet til
landet ved Cesarea Filippi, spurte han sine disipler
og sa: Hvem sier folk at Menneskesønnen er? 14
De sa: Nogen sier døperen Johannes, andre Elias,
andre igjen Jeremias eller en av profetene. 15 Han sa
til dem: Men I, hvem sier I at jeg er? 16 Da svarte
Simon Peter og sa: Du er Messias, den levende Guds
Sønn. 17 Og Jesus svarte og sa til ham: Salig er
du, Simon, Jonas' sønn! for kjød og blod har ikke
åpenbaret dig det, men min Fader i himmelen. 18
Og jeg sier dig at du er Peter; og på denne klippe vil
jeg bygge min menighet, og dødsrikets porter skal
ikke få makt over den. (Hadēs g86) 19 Og jeg vil gi dig
nøklene til himlens rike, og det du binder på jorden,
skal være bundet i himmelen, og det du løser på
jorden, skal være løst i himmelen. 20 Da bød han
sine disipler at de ikke skulde si til nogen at han
var Messias. 21 Fra den tid begynte Jesus å gi sine
disipler til kjenne at han skulde gå til Jerusalem og
lide meget av de eldste og yppersteprestene og de
skriftlærde, og slåes ihjel, og opstå på den tredje dag.
22 Da tok Peter ham til side og begynte å irettesette
ham og sa: Gud fri dig, Herre! dette må ingenlunde
vederfares dig! 23 Men han vendte sig og sa til Peter:
Vik bak mig, Satan! du er mig til anstøt; for du har
ikke sans for det som hører Gud til, men bare for
det som hører menneskene til. 24 Da sa Jesus til

sine disipler: Vil nogen komme etter mig, da må han
fornekte sig selv og ta sitt kors op og følge mig. 25
For den som vil berge sitt liv, skal miste det; men den
som mister sitt liv for min skyld, skal finne det. 26 For
hvad gagnar det et menneske om han vinner den
hele verden, men tar skade på sin sjel? eller hvad
vil et menneske gi til vederlag for sin sjel? 27 For
Menneskesønnen skal komme i sin Faders herlighet
med sine engler, og da skal han betale enhver etter
hans gjerning. 28 Sannelig sier jeg eder: Nogen av
dem som her står, skal ikke smake døden før de ser
Menneskesønnen komme i sitt rike.

17 Og seks dager derefter tok Jesus med sig Peter,
Jakob og hans bror Johannes og førte dem
avsidet op på et høyt fjell. 2 Og han blev forklaret
for deres øine, og hans åsyn skinte som solen, og
hans klær blev hvite som lyset. 3 Og se, Moses og
Elias viste sig for dem og talte med ham. 4 Da tok
Peter til orde og sa til Jesus: Herre! det er godt at
vi er her; vil du, så skal jeg gjøre tre boliger her,
en til dig og en til Moses og en til Elias. 5 Mens
han ennu talte, se, da kom det en lysende sky og
overskygget dem, og se, det kom en røst ut av skyen,
som sa: Dette er min Sønn, den elskede, i hvem jeg
har velbehag; hør ham! 6 Og da disiplene hørte det,
falt de ned på sitt ansikt og blev meget forferdet. 7
Og Jesus gikk bort og rørte ved dem og sa: Stå op,
og frykt ikke! 8 Men da de så op, så de ingen uten
Jesus alene. 9 Og da de gikk ned av fjellet, bød
Jesus dem: I skal ikke fortelle nogen om dette syn
før Menneskesønnen er opstanden fra de døde. 10
Og disiplene spurte ham og sa: Hvorfor sier da de
skriftlærde at Elias først må komme? 11 Han svarte
og sa: Elias kommer visstnok og skal sette alt i rette
skikk; 12 men jeg sier eder at Elias er alt kommet, og
de kjente ham ikke, men gjorde med ham hvad de
vilde. Det samme skal også Menneskesønnen lide av
dem. 13 Da forstod disiplene at det var om døperen
Johannes han talte til dem. 14 Og da de kom til folket,
kom en mann til ham og falt på kne for ham og sa: 15
Herre! miskunn dig over min sønn! Han er månesyk
og lider storlig; ofte faller han i ilden og ofte i vannet.
16 Og jeg førte ham til dine disipler; men de kunde
ikke helbrede ham. 17 Da svarte Jesus og sa: Du
vantrø og vrange slekt! hvor lenge skal jeg være hos
eder? hvor lenge skal jeg tåle eder? Før ham hit til

mig! **18** Og Jesus truet ham, og den onde ånd fór ut av ham, og gutten blev helbredet fra samme stund. **19** Da gikk disiplene til Jesus i enrum og sa: Hvorfor kunde ikke vi drive den ut? **20** Jesus sa til dem: For eders vantros skyld; for sannelig sier jeg eder: Har I tro som et sennepskorn, da kan I si til dette fjell: Flytt dig derfra og dit! og det skal flytte sig, og intet skal være umulig for eder. **21** Men dette slag farer ikke ut uten ved bønn og faste. **22** Men mens de ferdedes i Galilea, sa Jesus til dem: Menneskesønnen skal overgis i menneskers hender, **23** og de skal slå ham ihjel, og på den tredje dag skal han opstå. Og de blev meget bedrøvet. **24** Men da de kom til Kapernaum, gikk de som krevde inn tempelskatten, til Peter og sa: Betaler ikke eders mester tempelskatt? **25** Han sa: Jo. Og da han kom inn i huset, kom Jesus ham i forkjøpet og sa til ham: Hvad tykkes dig, Simon? av hvem tar kongene på jorden toll eller skatt? av sine barn eller av de fremmede? **26** Han sa: Av de fremmede. Da sa Jesus til ham: Så er jo barna fri. **27** Men forat vi ikke skal gi dem anstøt, så gå ned til sjøen, kast ut en krok, og ta den første fisk som kommer op; og når du åpner munnen på den, skal du finne en stater; ta den og gi dem for mig og dig!

18 I samme stund kom disiplene til Jesus og sa: Hvem er den største i himlenes rike? **2** Og han kalte et lite barn til sig og stilte det midt iblandt dem **3** og sa: Sannelig sier jeg eder: Uten at I omvender eder og blir som barn, kommer I ingenlunde inn i himlenes rike. **4** Derfor, den som gjør sig liten som dette barn, han er den største i himlenes rike; **5** og den som tar imot ett sådant barn for mitt navns skyld, tar imot mig; **6** men den som forfører en av disse små som tror på mig, for ham var det bedre at det var hengt en kvernsten om hans hals og han var nedsenket i havets dyp. **7** Ve verden for forførelser! for forførelser må komme; men ve det menneske som forførelsen kommer fra! **8** Men om din hånd eller din fot frister dig, da hugg den av og kast den fra dig! det er bedre for dig å gå halt eller vanfør inn til livet enn å ha to hender eller to føtter og bli kastet i den evige ild. (aiōnios g166) **9** Og om ditt øie frister dig, da riv det ut og kast det fra dig! det er bedre for dig å gå enøiet inn til livet enn å ha to øine og bli kastet i helvedes ild. (Geenna g1067) **10** Se til at I ikke forakter en av disse små! for jeg sier eder at deres engler i

himmelen ser alltid min himmelske Faders åsyn. **11** For Menneskesønnen er kommet for å frelse det som var forapt. **12** Hvad tykkes eder? om et menneske har hundre får, og ett av dem forviller sig, forlater han da ikke de ni og nitti i fjellet og går bort og leter efter det som har forvillet sig? **13** Og hender det at han finner det, sannelig sier jeg eder: Han gleder sig mere over det enn over de ni og nitti som ikke har forvillet sig. **14** Således er det ikke eders himmelske Faders vilje at en eneste av disse små skal fortapes. **15** Men om din bror synder mot dig, da gå bort og irettesett ham i enrum! hører han på dig, da har du vunnet din bror; **16** men vil han ikke høre, da ta ennu en eller to med dig, forat enhver sak skal stå fast ved to eller tre vidners ord. **17** Men hører han ikke på dem, da si det til menigheten! men hører han heller ikke på menigheten, da skal han være for dig som en hedning og en tolder. **18** Sannelig sier jeg eder: Alt det I binder på jorden, skal være bundet i himmelen, og alt det I løser på jorden, skal være løst i himmelen. **19** Atter sier jeg eder: Alt det to av eder på jorden blir enige om å bede om, det skal gis dem av min Fader i himmelen. **20** For hvor to eller tre er samlet i mitt navn, der er jeg midt iblandt dem. **21** Da gikk Peter til ham og sa: Herre! hvor ofte skal min bror synde mot mig og jeg tilgi ham det? så meget som syv ganger? **22** Jesus sa til ham: Jeg sier dig: Ikke syv ganger, men sytti ganger syv ganger. **23** Derfor er himlenes rike å ligne med en konge som vilde holde regnskap med sine tjenere. **24** Men da han begynte på oppgjøret, blev en ført frem for ham, som skyldte ti tusen talenter. **25** Men da han ikke hadde noget å betale med, bød hans herre at han skulde selges, han og hans hustru og barn og alt det han hadde, og at der skulde betales. **26** Da falt denne tjener ned for ham og sa: Vær langmodig med mig, så skal jeg betale dig alt sammen! **27** Da ynkedes denne tjeners herre inderlig over ham, og lot ham løs og eftergav ham gjelden. **28** Men da denne tjener gikk ut, traff han en av sine medtjenere som skyldte ham hundre penninger, og han tok fatt på ham og holdt på å kvele ham og sa: Betal det du skylder! **29** Da falt hans medtjener ned og bad ham og sa: Vær langmodig med mig, så skal jeg betale dig! **30** Men han vilde ikke; han gikk bort og kastet ham i fengsel, til han betalte det han var skyldig. **31** Men da hans

medtjenere så hvad som skjedde, blev de meget bedrøvet, og de kom og fortalte sin herre alt det som var skjedd. **32** Da kalte hans herre ham for sig og sa til ham: Du onde tjener! all din gjeld eftergav jeg dig, fordi du bad mig; **33** burde ikke også du forbarme dig over din medtjener, likesom jeg forbarmet mig over dig? **34** Og hans herre blev vred, og overgav ham til dem som piner, inntil han betalte alt det han var ham skyldig. **35** Således skal også min himmelske Fader gjøre med eder om ikke enhver av eder av hjertet tilgir sin bror.

19 Og det skjedde da Jesus hadde endt denne tale, da drog han bort fra Galilea og kom til Judeas landemerker på hin side Jordan. **2** Og meget folk fulgte ham, og han helbredet dem der. **3** Og fariseerne kom til ham, fristet ham og sa: Har en mann lov til å skille sig fra sin hustru for enhver saks skyld? **4** Han svarte og sa: Har I ikke lest at han som skapte dem, fra begynnelsen av skapte dem til mann og kvinne **5** og sa: Derfor skal mannen forlate far og mor og holde sig til sin hustru, og de to skal være ett kjød? **6** Så er de da ikke lenger to, men ett kjød. Derfor, det som Gud har sammenføiet, det skal et menneske ikke adskille. **7** De sa til ham: Hvorfor bød da Moses å gi hustruen skilsmissebrev og skille sig fra henne? **8** Han sa til dem: For eders hårde hjertes skyld gav Moses eder lov til å skilles fra eders hustruer; men fra begynnelsen av har det ikke vært således. **9** Men jeg sier eder at den som skiller sig fra sin hustru, uten for hors skyld, og gifter sig med en annen, han driver hor, og den som gifter sig med en fraskilt kvinne, han driver hor. **10** Hans disipler sa til ham: Står saken så mellom mann og hustru, da er det ikke godt å gifte sig. **11** Men han sa til dem: Ikke alle fatter dette ord, men bare de som det er gitt. **12** For der er gildingar som er født slik av mors liv, og der er gildingar som er gildet av menneskene, og der er gildingar som har gildet sig selv for himlenes rikes skyld. Den som kan fatte dette ord, han fatte det! **13** Da bar de små barn til ham, forat han skulde legge sine hender på dem og bede; men disiplene truet dem. **14** Men Jesus sa: La de små barn være og hindre dem ikke fra å komme til mig! for himlenes rike hører sådanne til. **15** Og han la sine hender på dem og drog derfra. **16** Og se, det kom en til ham og sa: Mester! hvad godt skal jeg gjøre for å få evig liv?

(**aiōnios g166**) **17** Men han sa til ham: Hvorfor spør du mig om det gode? Det er bare en som er god. Men vil du gå inn til livet, da hold budene! **18** Han sa til ham: Hvilke? Jesus sa: Du skal ikke slå ihjel, du skal ikke drive hor, du skal ikke stjele, du skal ikke si falskt vidnesbyrd, **19** hedre din far og din mor, og: du skal elske din næste som dig selv. **20** Den unge mann sa til ham: Alt dette har jeg holdt; hvad fattes mig ennu? **21** Jesus sa til ham: Vil du være fullkommen, da gå bort og selg det du eier, og gi det til de fattige, så skal du få en skatt i himmelen; kom så og følg mig! **22** Men da den unge mann hørte det, gikk han bedrøvet bort; for han var meget rik. **23** Og Jesus sa til sine disipler: Sannelig sier jeg eder: Det vil være vanskelig for en rik å komme inn i himlenes rike. **24** Atter sier jeg eder: Det er lettere for en kamel å gå gjennom et nåleøie enn for en rik å gå inn i Guds rike. **25** Men da disiplene hørte det, blev de meget forferdet og sa: Hvem kan da bli frelst? **26** Men Jesus så på dem og sa til dem: For mennesker er dette umulig, men for Gud er alt mulig. **27** Da svarte Peter ham: Se, vi har forlatt alt og fulgt dig; hvad skal da vi få? **28** Da sa Jesus til dem: Sannelig sier jeg eder: I som har fulgt mig, I skal i gjenfødselen, når Menneskesønnen sitter på sin herlighets trone, også sitte på tolv troner og dømme Israels tolv stammer. **29** Og hver den som har forlatt hus eller brødre eller søstre eller far eller mor eller barn eller aktrer for mitt navns skyld? skal få mangefold igjen og arve evig liv. (**aiōnios g166**) **30** Men mange som er de første, skal bli de siste, og de siste de første.

20 For himlenes rike er likt en husbond som gikk ut tidlig om morgenen for å leie arbeidere til sin vingård. **2** Og da han var blitt enig med arbeiderne om en penning om dagen, sendte han dem bort til sin vingård. **3** Og han gikk ut ved den tredje time og så andre stå ledige på torvet, **4** og til dem sa han: Gå også I bort til vingården, og hvad rett er, vil jeg gi eder. Og de gikk avsted. **5** Atter gikk han ut ved den sjette og den niende time og gjorde likeså. **6** Og han gikk ut ved den ellefte time og fant andre stående der, og han sa til dem: Hvorfor står I her ledige hele dagen? **7** De sa til ham: Fordi ingen har leid oss. Han sa til dem: Gå også I bort til vingården! **8** Men da det var blitt aften, sa vingårdens herre til sin forvalter: Kall arbeiderne frem og gi dem deres lønn; begynn med

de siste og end med de første! 9 Så kom de som var leid ved den ellefte time, og de fikk hver sin penning. 10 Men da de første kom, tenkte de at de skulde få mere; men de fikk hver sin penning de også. 11 Men da de fikk den, knurret de mot husbonden og sa: 12 Disse siste har bare vært her en time, og du har gjort dem like med oss som har båret dagens byrde og hete. 13 Men han svarte en av dem og sa: Min venn! jeg gjør dig ikke urett, blev du ikke enig med mig om en penning? 14 Ta ditt og gå! Men jeg vil gi denne siste like så meget som dig. 15 Eller har jeg ikke lov til å gjøre med mitt hvad jeg vil? eller er ditt øie ondt fordi jeg er god? 16 Således skal de siste bli de første, og de første de siste; for mange er kalt, men få utvalgt. 17 Og da Jesus drog op til Jerusalem, tok han de tolv disipler til side og sa til dem på veien: 18 Se, vi går op til Jerusalem, og Menneskesønnen skal overgis til yppersteprestene og de skriftlærde, og de skal dømmе ham til døden 19 og overgi ham til hedningene til å spottes og hudstrykes og korsfestes; og på den tredje dag skal han opstå. 20 Da gikk Sebedeus-sønnes mor til ham med sine sønner, falt ned for ham og bad ham om noget. 21 Han sa til henne: Hvad vil du? Hun sa til ham: Si at disse mine to sønner skal sitte, den ene ved din høire og den andre ved din venstre side i ditt rike! 22 Men Jesus svarte og sa: I vet ikke hvad det er I ber om. Kan I drikke den kalk jeg skal drikke? De sa til ham: Det kan vi. 23 Han sa til dem: Min kalk skal I nok drikke; men å sitte ved min høire og ved min venstre side, det tilkommer det ikke mig å gi nogen, men det gis dem som det er beredt av min Fader. 24 Da de ti hørte dette, blev de harme på de to brødre. 25 Men Jesus kalte dem til sig og sa: I vet at fyrstene hersker over sine folk, og deres stormenn bruker makt over dem. 26 Så skal det ikke være blandt eder; men den som vil bli stor iblandt eder, han skal være eders tjener, 27 og den som vil være den første blandt eder, han skal være eders træl, 28 likesom Menneskesønnen ikke er kommet for å la sig tjene, men for selv å tjene og gi sitt liv til en løsepenge for mange. 29 Og da de gikk ut fra Jeriko, fulgte meget folk ham. 30 Og se, to blinde satt ved veien, og da de hørte at det var Jesus som gikk forbi, ropte de: Miskunn dig over oss, Herre, du Davids sønn! 31 Folket truet dem at de skulde tie; men de ropte enda mere og sa: Herre, miskunn dig

over oss, du Davids sønn! 32 Og Jesus stod stille og kalte på dem og sa: Hvad vil I jeg skal gjøre for eder? 33 De sa: Herre! at våre øine må bli oplatt! 34 Da ynkedes Jesus inderlig og rørte ved deres øine; og straks fikk de sitt syn igjen, og de fulgte ham.

21 Og da de kom nær til Jerusalem og var kommet til Betfage ved Oljeberget, da sendte Jesus to disipler avsted og sa til dem: 2 Gå inn i den by som ligger rett for eder, og straks skal I finne en aseninne bundet og en fole hos den; løs dem, og før dem til mig! 3 Og dersom nogen sier noget til eder, da skal I si: Herren har bruk for dem; så skal han straks sende dem. 4 Men dette skjedde forat det skulde oppfylles som er talt ved profeten, som sier: 5 Si til Sions datter: Se, din konge kommer til dig, saktmodig og ridende på et asen, på trældyrets fole. 6 Disiplene gikk da avsted og gjorde som Jesus bød dem; 7 de hentet aseninnen og folen, og la sine klær på dem; og han satte sig oppå. 8 Og størstedelen av folket bredte sine klær på veien, andre hugg grener av trærne og strødde dem på veien, 9 og folket som gikk foran og fulgte efter, ropte: Hosianna Davids sønn! Velsignet være han som kommer i Herrens navn! Hosianna i det høieste! 10 Og da han drog inn i Jerusalem, kom hele byen i bevegelse og sa: Hvem er dette? 11 Men folket sa: Dette er profeten Jesus fra Nasaret i Galilea. 12 Og Jesus gikk inn i Guds tempel og drev ut alle dem som solgte og kjøpte i templet, og pengevekslernes bord og duekremmernes stoler veltet han, 13 og han sa til dem: Det er skrevet: Mitt hus skal kalles et bedehus. Men I gjør det til en røverhule. 14 Og det kom blinde og halte til ham i templet, og han helbredet dem. 15 Men da yppersteprestene og de skriftlærde så de undergjerninger han gjorde, og barna som ropte i templet: Hosianna Davids sønn! da blev de vrede og sa til ham: 16 Hører du hvad disse sier? Men Jesus sa til dem: Ja! Har I aldri lest: Av umyndiges og diendes munn har du beredt dig lovprisning? 17 Og han forlot dem og gikk utenfor byen til Betania, og var der natten over. 18 Om morgenen, da han gikk til byen igjen, blev han hungrig, 19 og da han så et fikentre ved veien, gikk han bort til det, men fant ikke noget på det uten bare blad. Da sa han til det: Aldri i evighet skal det mere vokse frukt på dig. Og straks visnet fikentreet. (aiōn g165) 20 Og da disiplene så det, undret de sig og sa: Hvorledes gikk det til at

fikentreet straks visnet? 21 Men Jesus svarte og sa til dem: Sannelig sier jeg eder: Dersom I har tro og ikke tviler, da skal I ikke alene kunne gjøre dette med fikentreet, men endog om I sier til dette fjell: Løft dig op og kast dig i havet, så skal det skje; 22 og alt det I beder om med tro i eders bønner, det skal I få. 23 Og da han var kommet inn i templet og lærte der, gikk yppersteprestene og folkets eldste til ham og sa: Med hvad myndighet gjør du dette, og hvem har gitt dig denne myndighet? 24 Jesus svarte og sa til dem: Også jeg vil spørre eder om en ting; sier I mig det, da skal også jeg si eder med hvad myndighet jeg gjør dette. 25 Johannes' dåp, hvorfra var den? fra himmelen eller fra mennesker? Da tenkte de ved sig selv og sa: Sier vi: Fra himmelen, da sier han til oss: Hvorfor trodde I ham da ikke? 26 Men sier vi: Fra mennesker, da frykter vi for folket; for alle holder Johannes for en profet. 27 De svarte da Jesus og sa: Vi vet det ikke. Da sa også han til dem: Så sier heller ikke jeg eder med hvad myndighet jeg gjør dette. 28 Men hvad tykkes eder? En mann hadde to sønner, og han gikk til den ene og sa: Sønn, gå idag og arbeid i min vingård! 29 Men han svarte: Jeg vil ikke. Men siden angret han det og gikk. 30 Og han gikk til den andre og sa det samme til ham. Han svarte: Ja, herre! men gikk ikke. 31 Hvem av de to gjorde nu farens vilje? De sier: Den første. Jesus sier til dem: Sannelig sier jeg eder at toldere og skjøgere kommer før inn i Guds rike enn I. 32 For Johannes kom til eder på rettferdighets vei, og I trodde ham ikke, men tolderne og skjøgene trodde ham; men I, enda I så det, angret I det ikke siden, så I trodde ham. 33 Hør en annen lignelse: Det var en husbond som plantet en vingård, og han satte et gjerde omkring den og gravde en vinperse i den og bygget et tårn, og så leide han den ut til vingårdsmenn og drog utenlands. 34 Da det nu led mot fruktiden, sendte han sine tjenere til vingårdsmennene for å ta imot den frukt som han skulde ha; 35 og vingårdsmennene tok hans tjenere: en slo de, en drepte de, en stenet de. 36 Atter sendte han andre tjenere, flere enn de første, og de gjorde likeså med dem. 37 Men til sist sendte han sin sønn til dem og sa: De vil undse sig for min sønn. 38 Men da vingårdsmennene så sønnen, sa de sig imellem: Dette er arvingen; kom, la oss slå ham ihjel, så vi kan få hans arv! 39 Og de tok ham og

kastet ham ut av vingården og slo ham ihjel. 40 Når nu vingårdens herre kommer, hvad skal han da gjøre med disse vingårdsmenn? 41 De sier til ham: Ille skal han ødelegge disse illgjerningsmenn, og vingården skal han leie ut til andre vingårdsmenn, som gir ham frukten i rette tid. 42 Jesus sier til dem: Har I aldri lest i skrifterne: Den sten som bygningsmennene forkastet, den er blitt hjørnestein; av Herren er dette gjort, og det er underfullt i våre øine? 43 Derfor sier jeg eder: Guds rike skal tas fra eder og gis til et folk som bærer dets frukter. 44 Og den som faller på denne sten, han skal knuses, men den som den faller på, han skal den smuldre til støv. 45 Og da yppersteprestene og fariseerne hørte hans lignelser, skjønnte de at han talte om dem. 46 Og de søkte å gripe ham, men fryktet for folket; for det holdt ham for en profet.

22 Og Jesus tok atter til orde og talte til dem i lignelser og sa: 2 Himlenes rike er å ligne med en konge som gjorde bryllup for sin sønn. 3 Og han sendte sine tjenere ut for å be de innbudne komme til bryllupet; men de vilde ikke komme. 4 Atter sendte han andre tjenere ut og sa: Si til de innbudne: Se, jeg har gjort i stand mitt måltid: mine okser og mitt gjø-fe er slaktet, og alt er ferdig; kom til bryllupet! 5 Men de brydde sig ikke om det og gikk sin vei, den ene til sin aker, den annen til sitt kjøpmannskap; 6 og de andre tok fatt på hans tjenere, hånte dem og slo dem ihjel. 7 Men kongen blev harm, og sendte sine krigshærer ut og drepte disse manndrapere og satte ild på deres by. 8 Derefter sier han til sine tjenere: Bryllupet er vel ferdig, men de innbudne var det ikke verd; 9 gå derfor ut på veiskjellene og be til bryllups så mange I finner! 10 Så gikk da disse tjenere ut på veiene og fikk sammen alle dem de fant, både onde og gode, og bryllupshuset blev fullt av gjester. 11 Da nu kongen gikk inn for å se på dem som satt til bords, så han der en mann som ikke hadde bryllupsklædning på. 12 Og han sa til ham: Min venn! hvorledes er du kommet inn her og har ikke bryllupsklædning på! Men han tidde. 13 Da sa kongen til tjenerne: Bind hender og føtter på ham og kast ham ut i mørket utenfor! Der skal være gråt og tenners gnidse. 14 For mange er kalt, men få er utvalgt. 15 Da gikk fariseerne bort og holdt råd om hvorledes de kunde fange ham i ord. 16 Og de sendte sine disipler avsted til ham sammen med herodianerne og lot dem si: Mester! vi vet at du er

sannndru og lærer Guds vei i sannhet, og ikke bryr dig om nogen, for du gjør ikke forskjell på folk; 17 Si oss da: Hvad tykkes dig? er det tillatt å gi keiseren skatt, eller ikke? 18 Men Jesus merket deres ondskap og sa: Hvorfor frister I mig, hyklere? 19 Vis mig skattens mynt! De rakte ham da en penning. 20 Og han sier til dem: Hvis billede og påskrift er dette? 21 De sier til ham: Keiserens. Da sier han til dem: Gi da keiseren hvad keiserens er, og Gud hvad Guds er! 22 Og da de hørte det, undret de sig, og forlot ham og gikk bort. 23 Samme dag kom nogen sadduseere til ham, de som sier at det ikke er nogen opstandelse, og de spurte ham og sa: 24 Mester! Moses har sagt: Når en mann dør og ikke har barn, da skal hans bror gifte sig med hans hustru og opreise sin bror avkom. 25 Nu var det hos oss syv brødre; og den første giftet sig og døde, og da han ikke hadde avkom, etterlot han sin hustru til broren. 26 Likeså den annen og den tredje, like til den syvende. 27 Men sist av alle døde kvinnen. 28 Men i opstandelsen, hvem av de syv skal da få henne til hustru? for de har jo hatt henne alle sammen. 29 Men Jesus svarte og sa til dem: I farer vill fordi I ikke kjenner skriftene og heller ikke Guds kraft. 30 For i opstandelsen hverken tar de til ekte eller gis de til ekte, men de er som Guds engler i himmelen. 31 Men om de dødes opstandelse, har I da ikke lest hvad som er sagt eder om den av Gud, som sier: 32 Jeg er Abrahams Gud og Isaks Gud og Jakobs Gud? Han er ikke de dødes Gud, men de levendes. 33 Og da folket hørte det, var de slått av forundring over hans lære. 34 Men da fariseerne hørte at han hadde stoppet munnen på sadduseerne, kom de sammen; 35 og en av dem, en lovkyndig, spurte for å friste ham: 36 Mester! hvilket bud er det største i loven? 37 Han sa til ham: Du skal elske Herren din Gud av alt ditt hjerte og av all din sjel og av all din hu. 38 Dette er det største og første bud. 39 Men det er et annet som er like så stort: Du skal elske din næste som dig selv. 40 På disse to bud hviler hele loven og profetene. 41 Men mens fariseerne var samlet, spurte Jesus dem: 42 Hvad tykkes eder om Messias? hvis sønn er han? De sier til ham: Davids. 43 Han sier til dem: Hvorledes kan da David i Ånden kalle ham herre, når han sier: 44 Herren sa til min herre: Sett dig ved min høire hånd, til jeg får lagt dine fiender under dine føtter! 45 Kaller nu David ham

herre, hvorledes kan han da være hans sønn? 46 Og ingen kunde svare ham et ord, og heller ikke vågde nogen å spørre ham mere fra den dag.

23 Da talte Jesus til folket og til sine disipler og sa: 2 På Mose stol sitter de skriftlærde og fariseerne. 3 Derfor skal I gjøre og holde alt det de byder eder; men efter deres gjerninger skal I ikke gjøre. For de sier det, men de gjør det ikke; 4 de binder svære byrder, som er vanskelige å bære, og legger dem på menneskenes skuldrer, men selv vil de ikke røre dem med sin finger. 5 Men de gjør alle sine gjerninger for å sees av menneskene; for de gjør sine minnesedler brede og sine dusker store, 6 og de vil gjerne sitte øverst ved gjestebudene og ha de øverste seter i synagogene 7 og få hilsninger på torvene og kalles rabbi av menneskene. 8 Men I skal ikke la eder kalle rabbi; for en er eders mester, men I er alle brødre. 9 Og I skal ikke kalle nogen på jorden eders far; for en er eders far, han som er i himmelen. 10 Heller ikke skal I la eder kalle lærere; for en er eders lærer, Kristus. 11 Men den største blandt eder skal være eders tjener. 12 Den sig selv ophøier, skal fornedres, og den sig selv fornedrer, skal ophøies. 13 Men ve eder, I skriftlærde og fariseere, I hyklere, I som lukker himlenes rike for menneskene! for selv går I ikke der inn, og dem som er i ferd med å gå der inn, tillater I ikke å gå inn. 14 Ve eder, I skriftlærde og fariseere, I hyklere, I som opeter enkers hus og for et syns skyld holder lange bøønner! Derfor skal I få dess hårdere dom. 15 Ve eder, I skriftlærde og fariseere, I hyklere, I som farer over hav og land for å vinne eneste tilhenger, og når han er blitt det, gjør I ham til et helvedes barn, to ganger verre enn I selv er! **(Geenna g1067)** 16 Ve eder, I blinde veiledere, som sier: Om nogen sverger ved templet, det er intet; men den som sverger ved gullet i templet, han er bundet! 17 I dårer og blinde! hvad er størst, gullet, eller templet som helliger gullet? 18 Og: Om nogen sverger ved alteret, det er intet; men den som sverger ved den offergave som ligger på det, han er bundet. 19 I blinde! hvad er størst, offergaven, eller alteret som helliger gaven? 20 Derfor, den som sverger ved alteret, han sverger ved det og ved alt det som ligger på det, 21 og den som sverger ved templet, han sverger ved det og ved ham som bor i det, 22 og den som sverger ved himmelen, han sverger ved Guds trone og ved ham som sitter

på den. **23** Ve eder, I skriftlærde og fariseere, I hyklere, I som gir tiende av mynte og anis og karve, og ikke enser det som veier tyngre i loven: rett og barmhjertighet og trofasthet! Dette burde gjøres, og det andre ikke lates ugjort. **24** I blinde veiledere, som avsiler myggen, men sluker kamelen! **25** Ve eder, I skriftlærde og fariseere, I hyklere, I som rensar beger og fat utvendig, men innvendig er de fulle av rov og griskhet! **26** Du blinde fariseer! rens først begeret og fatet innvendig, forat det også kan bli rent utvendig! **27** Ve eder, I skriftlærde og fariseere, I hyklere, I som ligner kalkede graver, som utvendig er fagre å se til, men innvendig er fulle av dødningeben og all urenhet! **28** Således synes også I utvendig rettferdige for menneskene, men innvendig er I fulle av hykleri og urettferdighet. **29** Ve eder, I skriftlærde og fariseere, I hyklere, I som bygger profetenes graver og pryder de rettferdiges gravsteder og sier: **30** Hadde vi levd i våre fedres dager, da hadde vi ikke vært medskyldige med dem i profetenes blod! **31** Så gir I da eder selv det vidnesbyrd at I er deres barn som slo profetene ihjel; **32** full da også I eders fedres mål! **33** I slanger! I ormeynge! hvorledes kan I undfly helvedes dom? (Geenna g1067) **34** Derfor, se, jeg sender til eder profeter og vismenn og skriftlærde; noen av dem skal I slå ihjel og korsfeste, og noen av dem skal I hudstryke i eders synagoger og forfølge fra by til by, **35** forat det skal komme over eder alt det rettferdige blod som er utøst på jorden, fra den rettferdige Abels blod inntil Sakarias', Barakias' sønns blod, han som I slo ihjel mellom templet og alteret; **36** sannelig sier jeg eder: Alt dette skal komme over denne slekt. **37** Jerusalem! Jerusalem! du som slår ihjel profetene, og stener dem som er sendt til dig! hvor ofte jeg vilde samle dine barn, likesom en høne samler sine kyllinger under sine vinger! Og I vilde ikke. **38** Se, eders hus skal lates eder øde. **39** For jeg sier eder: Fra nu av skal I ikke se mig før I sier: Velsignet være han som kommer i Herrens navn!

24 Og Jesus gikk ut av templet og drog derfra, og hans disipler kom til ham for å vise ham templets bygninger. **2** Men han svarte og sa til dem: Ser I ikke alt dette? Sannelig sier jeg eder: Her skal ikke levnes sten på sten som ikke skal brytes ned. **3** Men da han satt på Oljeberget, gikk hans disipler til ham i enrum og sa: Si oss: Når skal dette skje? og

hvad skal tegnet være på ditt komme og på verdens ende? (aiōn g165) **4** Og Jesus svarte og sa til dem: Se til at ikke nogen fører eder vill! **5** For mange skal komme i mitt navn og si: Jeg er Messias; og de skal føre mange vill. **6** Og I skal høre krig og rykter om krig; se til at I ikke lar eder skremme! for det må så skje, men enden er ikke enda. **7** For folk skal reise sig mot folk, og rike mot rike, og det skal være hunger og jordskjelv både her og der. **8** Men alt dette er begynnelsen til veene. **9** Da skal de overgi eder til trengsel og slå eder ihjel, og I skal hates av alle folkeslag for mitt navns skyld. **10** Og da skal mange ta anstøt, og de skal forråde hverandre og hate hverandre; **11** og mange falske profeter skal opstå og føre mange vill. **12** Og fordi urettferdigheten tar overhånd, skal kjærligheten bli kald hos de fleste. **13** Men den som holder ut inntil enden, han skal bli frelst. **14** Og dette evangelium om riket skal forkynnes over hele jorderike til et vidnesbyrd for alle folkeslag, og da skal enden komme. **15** Når I da ser ødeleggelsens vederstyggelighet, som profeten Daniel har talt om, stå på hellig grunn - den som leser det, han se til å skjønne det! - **16** da må de som er i Judea, fly til fjells, **17** og den som er på taket, ikke stige ned for å hente noget fra sitt hus, **18** og den som er ute på marken, ikke vende tilbake for å hente sin kappe. **19** Ve de fruktsommelige og dem som gir die, i de dager! **20** Men bed at eders flukt ikke må skje om vinteren eller på sabbaten! **21** for da skal det være så stor en trengsel som ikke har vært fra verdens begynnelse inntil nu, og heller ikke skal bli. **22** Og blev ikke de dager forkortet, da blev intet kjød frelst; men for de utvalgte skyld skal de dager bli forkortet. **23** Om nogen da sier til eder: Se, her er Messias, eller der, da skal I ikke tro det. **24** For falske messiaser og falske profeter skal opstå og gjøre store tegn og under, så at endog de utvalgte skulde føres vill, om det var mulig. **25** Se, jeg har sagt eder det forut. **26** Om de da sier til eder: Se, han er ute i ørkenen, da gå ikke der ut; se, han er inne i kammerne, da tro det ikke! **27** For som lynet går ut fra øst og skinner like til vest, således skal Menneskesønnens komme være. **28** Hvor åtselet er, der skal ørnene samles. **29** Men straks efter de dagers trengsel skal solen bli formørket, og månen ikke gi sitt skinn, og stjernene skal falle ned fra himmelen, og himmelens krefter

skal rokkes. **30** Og da skal Menneskesønnens tegn vise sig på himmelen, og da skal alle jordens slekter jamre sig, og de skal se Menneskesønnen komme i himmelens skyer med kraft og megen herlighet. **31** Og han skal sende ut sine engler med basunens veldige røst, og de skal samle hans utvalgte fra de fire verdenshjørner, fra himmelbryn til himmelbryn. **32** Lær en lignelse av fikentreet: Så snart det kommer saft i dets grener, og dets blader springer ut, da vet I at sommeren er nær; **33** således skal også I, når I ser alt dette, vite at han er nær for døren. **34** Sannelig sier jeg eder: Denne slekt skal ingenlunde forgå før alt dette skjer. **35** Himmel og jord skal forgå, men mine ord skal ingenlunde forgå. **36** Men hin dag og time vet ingen, ikke engang himmelens engler, men alene min Fader. **37** Og som Noahs dager var, således skal Menneskesønnens komme være; **38** for likesom de i dagene før vannflommen åt og drakk, tok til ekte og gav til ekte, like til den dag da Noah gikk inn i arken, **39** og de visste ikke av før vannflommen kom og tok dem alle, således skal også Menneskesønnens komme være. **40** Da skal to være ute på marken; en blir tatt med, og en blir latt tilbake. **41** To kvinner skal male på kvernen; en blir tatt med, og en blir latt tilbake. **42** Våk derfor! for I vet ikke hvad dag eders Herre kommer. **43** Men det skal I vite at dersom husbonden visste i hvilken nattevakt tyven kom, da vilde han våke, og ikke la nogen bryte inn i sitt hus. **44** Derfor vær også I rede! for Menneskesønnen kommer i den time I ikke tenker. **45** Hvem er da den tro og kloke tjener, som hans husbond har satt over sine tjenestefolk for å gi dem deres mat i rette tid? **46** Salig er den tjener som hans husbond finner å gjøre så når han kommer. **47** Sannelig sier jeg eder: Han skal sette ham over alt det han eier. **48** Men dersom den onde tjener sier i sitt hjerte: Min herre gir sig tid, **49** og så gir sig til å slå sine medtjenere og eter og drikker med drankerne, **50** da skal denne tjeners herre komme en dag han ikke venter, og en time han ikke vet, **51** og hugge ham sønder og gi ham lodd og del med hyklerne; der skal være gråt og tenners gnid sel.

25 Da skal himlenes rike være å ligne med ti jomfruer som tok sine lamper og gikk ut for å møte brudgommen. **2** Men fem av dem var dårlige og fem kloke; **3** de dårlige tok sine lamper, men tok ikke olje med sig; **4** men de kloke tok olje i sine kanner

sammen med lampene. **5** Men da brudgommen gav sig tid, slumret de alle inn og sov. **6** Men midt på natten lød der et rop: Se, brudgommen kommer! gå ham i møte! **7** Da våknet alle jomfruene og gjorde sine lamper i stand. **8** Men de dårlige sa til de kloke: Gi oss av eders olje! for våre lamper slukner. **9** Men de kloke svarte: Nei; det vilde ikke bli nok både til oss og til eder; gå heller til kjøbmennene og kjøp til eder selv! **10** Men mens de gikk bort for å kjøpe, kom brudgommen, og de som var rede, gikk inn med ham til bryllupet; og døren blev lukket. **11** Til sist kom da også de andre jomfruer og sa: Herre! herre! lukk op for oss! **12** Men han svarte og sa: Sannelig sier jeg eder: Jeg kjenner eder ikke. **13** Våk derfor! for I vet ikke dagen eller timen. **14** For det er likesom en mann som vilde drage utenlands og kalte sine tjenere for sig og overgav dem sin eiendom, **15** og en gav han fem talenter, en annen to, og atter en annen en, hver etter som han var duelig til, og så drog han utenlands. **16** Den som hadde fått de fem talenter, gikk da straks bort og kjøpslo med dem, og tjente fem talenter til. **17** Likeså den som hadde fått de to; han tjente to til. **18** Men den som hadde fått den ene, gikk bort og gravde i jorden og gjemte sin herres penger. **19** Lang tid derefter kom da disse tjeneres herre og holdt regnskap med dem. **20** Da kom han frem som hadde fått de fem talenter, og hadde med sig fem talenter til og sa: Herre! du gav mig fem talenter; se, jeg har tjent fem talenter til. **21** Hans herre sa til ham: Vel, du gode og tro tjener! du har vært tro over lite, jeg vil sette dig over meget; gå inn til din herres glede! **22** Da kom også han frem som hadde fått de to talenter, og sa: Herre! du gav mig to talenter; se, jeg har tjent to talenter til. **23** Hans herre sa til ham: Vel, du gode og tro tjener! du har vært tro over lite, jeg vil sette dig over meget; gå inn til din herres glede! **24** Men også han kom frem som hadde fått den ene talent, og sa: Herre! jeg visste at du er en hård mann, som høster hvor du ikke sådde, og sanker hvor du ikke strødde; **25** derfor blev jeg redd, og gikk bort og gjemte din talent i jorden; se, her har du diit. **26** Da svarte hans herre og sa til ham: Du dårlige og late tjener! du visste at jeg høster hvor jeg ikke sådde, og sanker hvor jeg ikke strødde! **27** derfor burde du ha satt mine penger ut hos pengevekslerne, så hadde jeg fått mitt igjen med renter når jeg kom. **28** Ta derfor talenten fra ham

og gi den til ham som har de ti talenter! **29** For hver den som har, ham skal gis, og han skal ha overflod; men den som ikke har, fra ham skal tas endog det han har. **30** Og kast den unyttige tjener ut i mørket utenfor! Der skal være gråt og tenners gnidse. **31** Men når Menneskesønnen kommer i sin herlighet, og alle englene med ham, da skal han sitte på sin herlighets trone. **32** Og alle folkeslag skal samles for hans åsyn, og han skal skille dem fra hverandre, likesom hyrden skiller fårene fra gjetene, **33** og han skal stille fårene ved sin høire side, men gjetene ved den venstre. **34** Da skal kongen si til dem ved sin høire side: Kom hit, I min Faders velsignede! arv det rike som er beredt eder fra verdens grunnvoll blev lagt! **35** For jeg var hungrig, og I gav mig å ete; jeg var tørst, og I gav mig å drikke; jeg var fremmed, og I tok imot mig; **36** jeg var naken, og I klædde mig; jeg var syk, og I så til mig; jeg var i fengsel, og I kom til mig. **37** Da skal de rettferdige svare ham og si: Herre! når så vi dig hungrig og gav dig mat, eller tørst og gav dig drikke? **38** Når så vi dig fremmed og tok imot dig, eller naken og klædde dig? **39** Når så vi dig syk eller i fengsel og kom til dig? **40** Og kongen skal svare og si til dem: Sannelig sier jeg eder: Hvad I har gjort imot en av disse mine minste brødre, det har I gjort imot mig. **41** Da skal han også si til dem ved den venstre side: Gå bort fra mig, I forbannede, i den evige ild, som er beredt djevelen og hans engler! (aiōnios g166) **42** For jeg var hungrig, og I gav gav mig ikke å ete; jeg var tørst, og I gav mig ikke å drikke; **43** jeg var fremmed, og I tok ikke imot mig; jeg var naken, og I klædde mig ikke; jeg var syk og i fengsel, og I så ikke til mig. **44** Da skal også de svare ham og si: Herre! når så vi dig hungrig eller tørst eller fremmed eller naken eller syk eller i fengsel og tjente dig ikke? **45** Da skal han svare dem og si: Sannelig sier jeg eder: Hvad I ikke har gjort imot en av disse minste, det har I heller ikke gjort imot mig. **46** Og disse skal gå bort til evig pine, men de rettferdige til evig liv. (aiōnios g166)

26 Og det skjedde da Jesus hadde endt hele denne tale, da sa han til sine disipler: **2** I vet at om to dager er det påske, og da skal Menneskesønnen overgis til å korsfestes. **3** Da kom yppersteprestene og folkets eldste sammen hos ypperstepresten, som hette Kaifas, i hans gård, **4** og de rådslo om å gripe Jesus med list og slå ham ihjel. **5** Men de sa: Ikke på

høitiden, forat det ikke skal bli opstyr blandt folket. **6** Men da Jesus var kommet til Betania og var i Simon den spedalskes hus, **7** da kom en kvinne til ham, som hadde en alabaster-krukke med kostelig salve, og hun helte den ut over hans hode, mens han satt til bords. **8** Men da disiplene så det, blev de vrede og sa: Hvad skal denne spille være til? **9** Dette kunde jo være solgt for mange penger og gitt til de fattige. **10** Men da Jesus merket det, sa han til dem: Hvorfor gjør I kvinnen fortrød? hun har jo gjort en god gjerning mot mig. **11** For de fattige har I alltid hos eder, men mig har I ikke alltid. **12** For da hun helte denne salve ut over mitt legeme, gjorde hun mig i stand til min jordeferd. **13** Sannelig sier jeg eder: Hvor som helst dette evangelium forkynnes i all verden, skal også det hun gjorde, omtales til minne om henne. **14** Da gikk en av de tolv, som hette Judas Iskariot, til yppersteprestene **15** og sa: Hvad vil I gi mig, så skal jeg gi ham i eders vold? De gav ham da tretti sølvpenninger. **16** Og fra den tid av søkte han leilighet til å forråde ham. **17** Men på den første dag av de usyrede brøds høitid gikk disiplene til Jesus og sa til ham: Hvor vil du vi skal gjøre i stand for dig til å ete påskelammet? **18** Han sa: Gå inn i byen til en mann der, og si til ham: Mesteren sier: Min tid er nær; hos dig vil jeg holde påske med mine disipler. **19** Og disiplene gjorde som Jesus bød dem, og gjorde i stand påskelammet. **20** Men da det var blitt aften, satte han sig til bords med de tolv. **21** Og mens de åt, sa han: Sannelig sier jeg eder: En av eder skal forråde mig. **22** Og de blev meget bedrøvet, og begynte å si til ham hver for sig: Det er da vel ikke mig, Herre? **23** Han svarte og sa: Den som dypper hånden i fatet sammen med mig, han skal forråde mig. **24** Menneskesønnen går bort, som skrevet er om ham; men ve det menneske ved hvem Menneskesønnen blir forrådt! Det hadde vært godt for det menneske om han aldri var født. **25** Da svarte Judas, som forrådde ham: Det er da vel ikke mig, rabbi? Han sa til ham: Du har selv sagt det. **26** Men mens de åt, tok Jesus et brød, velsignet og brøt det, gav disiplene og sa: Ta, et! Dette er mitt legeme. **27** Og han tok en kalk og takket, gav dem og sa: Drikk alle derav! **28** For dette er mitt blod, den nye pakts blod, som utgydes for mange til syndenes forlatelse. **29** Men jeg sier eder: Fra nu av skal jeg

ikke drikke av denne vintreets frukt, før den dag da jeg skal drikke den ny med eder i min Faders rike. 30 Og da de hadde sunget lovsangen, gikk de ut til Oljeberget. 31 Da sier Jesus til dem: I denne natt skal I alle ta anstøt av mig; for det er skrevet: Jeg vil slå hyrden, og hjordens får skal adspredes. 32 Men når jeg er opstanden, vil jeg gå i forveien for eder til Galilea. 33 Da svarte Peter og sa til ham: Om alle tar anstøt av dig, så vil jeg aldri ta anstøt. 34 Jesus sa til ham: Sannelig sier jeg dig: I denne natt, før hanen galer, skal du fornekte mig tre ganger. 35 Peter sa til ham: Om jeg så skal dø med dig, vil jeg ikke fornekte dig. Det samme sa alle disiplene. 36 Da kom Jesus med dem til et sted som heter Getsemane, og han sa til disiplene: Sett eder her, mens jeg går der bort og beder! 37 Og han tok Peter og de to Sebedeus' sønner med sig og begynte å bedrøves og engstes. 38 Da sier han til dem: Min sjel er bedrøvet inntil døden; bli her og våk med mig! 39 Og han gikk et lite stykke frem, falt på sitt ansikt og bad og sa: Min Fader! er det mulig, da la denne kalk gå mig forbi! Dog, ikke som jeg vil, men som du vil! 40 Og han kommer til disiplene og finner dem sovende og sier til Peter: Så var I da ikke i stand til å våke en time med mig! 41 Våk og bed, forat I ikke skal komme i fristelse! Ånden er villig, men kjødet er skrøpelig. 42 Atter gikk han annen gang bort, bad og sa: Min Fader! kan ikke dette gå mig forbi, uten at jeg må drikke det, da skje din vilje! 43 Og han kom og fant dem atter sovende; for deres øine var tunge. 44 Og han lot dem være, og gikk atter bort og bad tredje gang og talte de samme ord. 45 Da kom han til disiplene og sa til dem: I sover altså og hviler eder! Se, timen er nær da Menneskesønnen skal overgis i synderes hender; 46 stå op, la oss gå! Se, han er nær som forråder mig. 47 Og mens han ennu talte, se, da kom Judas, en av de tolv, og med ham fulgte en stor hop med sverd og stokker; de kom fra yppersteprestene og folkets eldste. 48 Men han som forrådde ham, hadde gitt dem et tegn og sagt: Den jeg kysser, ham er det; grip ham! 49 Og straks gikk han bort til Jesus og sa: Vær hilset, rabbi! og kysset ham. 50 Men Jesus sa til ham: Venn, hvorfor er du her? Da trådte de til og la hånd på Jesus og grep ham. 51 Og se, en av dem som var med Jesus, grep til med hånden og drog sitt sverd, og han slo til yppersteprestens tjener og hugg øret av ham. 52 Da sa Jesus til ham: Stikk ditt sverd i skjeden! for alle som griper til sverd, skal falle for sverd. 53 Eller tror du ikke at jeg i denne stund kan bede min Fader, og han vilde sende mig mere enn tolv legioner engler? 54 Hvorledes skulde da skriftene oppfylles, at så må skje? 55 I samme stund sa Jesus til hopen: I er gått ut som mot en røver med sverd og stokker for å gripe mig; daglig satt jeg i templet og lærte, og I grep mig ikke. 56 Men alt dette er skjedd forat profetenes skrifter skal oppfylles. Da forlot alle disiplene ham og flydde. 57 Men de som hadde grepet Jesus, førte ham til ypperstepresten Kaifas; der var de skriftlærde og de eldste samlet. 58 Og Peter fulgte ham langt bakefter like til yppersteprestens gård, og han gikk inn og satte sig hos tjenerne for å se hvad enden vilde bli. 59 Men yppersteprestene og hele rådet søkte falskt vidnesbyrd mot Jesus, forat de kunde drepe ham; 60 men de fant ikke noget, enda mange falske vidner kom frem. Men til sist kom to frem og sa: 61 Denne mann har sagt: Jeg kan bryte ned Guds tempel og bygge det op igjen på tre dager. 62 Da stod ypperstepresten op og sa til ham: Svarer du ikke på det som disse vidner mot dig? 63 Men Jesus tidde. Og ypperstepresten tok til orde og sa til ham: Jeg tar dig i ed ved den levende Gud at du sier oss om du er Messias, Guds Sønn. 64 Jesus sa til ham: Du har sagt det. Dog, jeg sier eder: Fra nu av skal I se Menneskesønnen sitte ved kraftens høire hånd og komme i himmelens skyer. 65 Da sønderrev ypperstepresten sine klær og sa: Han har spottet Gud; hvad skal vi mere med vidner? Se, nu har I hørt gudsbespottelsen! 66 Hvad tykkes eder? De svarte og sa: Han er skyldig til døden. 67 Da spyttet de ham i ansiktet og slo ham med knyttet neve; andre slo ham med stokker 68 og sa: Spå oss, Messias: Hvem var det som slo dig? 69 Men Peter satt utenfor i gårdsrummet. Og en tjenestepike gikk bort til ham og sa: Også du var med Jesus fra Galilea. 70 Men han nektet for dem alle og sa: Jeg forstår ikke hvad du mener. 71 Men da han gikk ut i portgangen, så en annen pike ham, og sa til dem som var der: Også denne var med Jesus fra Nasaret. 72 Og atter nektet han det med en ed: Jeg kjenner ikke det menneske. 73 Men litt efter gikk de frem som stod der, og sa til Peter: Sannelig, også du er en av dem; ditt mål røber dig. 74 Da gav han sig til å forbanne sig og sverge:

Jeg kjenner ikke det menneske. Og straks gol hanen. 75 Da kom Peter Jesu ord i hu, at han hadde sagt til ham: Før hanen galer, skal du fornekte mig tre ganger; og han gikk ut og gråt bitterlig.

27 Da det nu var blitt morgen, holdt alle yppersteprestene og folkets eldste råd imot Jesus, at de kunde drepe ham, 2 og de bandt ham og førte ham bort og overgav ham til landshøvdingen Pilatus. 3 Da nu Judas, som forrådte ham, så at han var blitt domfelt, angret han det, og han kom tilbake til yppersteprestene og de eldste med de tretti sølvpenninger og sa: 4 Jeg har syndet da jeg forrådte uskyldig blod. Men de sa: Hvad kommer det oss ved? Se du dertil! 5 Da kastet han sølvpengene inn i templet, og gikk bort og hengte sig. 6 Men yppersteprestene tok sølvpengene og sa: Det er ikke tillatt å legge dem i tempelkisten; for det er blodpenger. 7 Og de holdt råd med hverandre, og kjøpte for pengene pottemakerens aker til gravsted for fremmede. 8 Derfor heter denne aker Blodakeren den dag idag. 9 Da blev det opfylt som er talt ved profeten Jeremias, som sier: Og de tok de tretti sølvpenninger, den verdsattes verdi, han som Israels barn lot verdsette, 10 og de gav dem for pottemakerens aker, således som Herren bød mig. 11 Men Jesus blev stilt frem for landshøvdingen. Og landshøvdingen spurte ham: Er du jødenes konge? Jesus sa til ham: Du sier det. 12 Og på alle yppersteprestenes og de eldstes klagemål svarte han intet. 13 Da sa Pilatus til ham: Hører du ikke hvor meget de vidner imot dig? 14 Og han svarte ham ikke på et eneste ord, så landshøvdingen undret sig storlig. 15 Men på høitiden pleide landshøvdingen å gi folket en fange fri, hvem de vilde. 16 Nu hadde de dengang en vel kjent fange, som hette Barabbas. 17 Da de nu var samlet, sa Pilatus til dem: Hvem vil I jeg skal gi eder fri, Barabbas eller Jesus, som de kaller Messias? 18 For han visste at det var av avind de hadde overgitt ham til ham. 19 Men mens han satt på dommersetet, sendte hans hustru bud til ham og lot si: Ha ikke noget med denne rettferdige å gjøre! for jeg har lidt meget i drømme idag for hans skyld. 20 Men yppersteprestene og de eldste overtalte folket til å be om å få Barabbas fri, og Jesus avlivet. 21 Landshøvdingen tok nu til orde og sa til dem: Hvem av de to vil I jeg skal gi eder fri? De sa: Barabbas! 22 Pilatus sier til dem: Hvad skal jeg

da gjøre med Jesus, som de kaller Messias? De sier alle: La ham korsfeste! 23 Han sa da: Hvad ondt har han da gjort? Men de ropte enda sterkere: La ham korsfeste! 24 Da Pilatus så at han intet utrettet, men at det bare blev større opstyr, tok han vann og vasket sine hender for folkets øine og sa: Jeg er uskyldig i denne rettferdiges blod; se I dertil! 25 Og alt folket svarte og sa: Hans blod komme over oss og over våre barn! 26 Da gav han dem Barabbas fri; men Jesus lot han hudstryke og overgav ham til å korsfestes. 27 Da tok landshøvdingens stridsmenn Jesus med sig inn i borgen og samlet hele vaktens omkring ham. 28 Og de klædde ham av og hengte en skarlagens kappe om ham, 29 og de flettet en krone av torner og satte på hans hode, og gav ham et rør i hans høire hånd, og de falt på kne for ham og hånte ham og sa: Vær hilset, du jødenes konge! 30 Og de spyttet på ham og tok røret og slo ham i hodet. 31 Og da de hadde hånet ham, tok de kappen av ham og klædde ham i hans egne klær, og førte ham bort for å korsfeste ham. 32 Men mens de var på veien, traff de en mann fra Kyrene ved navn Simon; ham tvang de til å bære hans kors. 33 Og da de kom til et sted som kalles Golgata, det er Hodeskallestedet, 34 gav de ham vin å drikke, blandet med galle; men da han smakte det, vilde han ikke drikke. 35 De korsfestet ham da, og delte hans klær imellem sig ved loddkasting; 36 og de satt der og holdt vakt over ham. 37 Og over hans hode satte de klagemålet imot ham, således skrevet: Dette er Jesus, jødenes konge. 38 Da blev to røvere korsfestet sammen med ham, en på den høire og en på den venstre side. 39 Og de som gikk forbi, spottet ham og rystet på hodet og sa: 40 Du som bryter ned templet og bygger det op igjen på tre dager, frels dig selv! Er du Guds Sønn, da stig ned av korset! 41 Likeså spottet også yppersteprestene tillikemed de skriftlærde og de eldste ham og sa: 42 Andre har han frelst, sig selv kan han ikke frelse! Han er jo Israels konge; la ham nu stige ned av korset, så skal vi tro på ham! 43 Han har satt sin lit til Gud; han fri ham nu om han har behag i ham! Han har jo sagt: Jeg er Guds Sønn. 44 På samme måte hånte også røverne ham, de som var korsfestet med ham. 45 Men fra den sjetten time blev det mørke over hele landet like til den niende time. 46 Og ved den niende time ropte Jesus med høi røst og sa: Eli! Eli! lama sabaktani?

det er: Min Gud! Min Gud! hvorfor har du forlatt mig? 47 Men da nogen av dem som stod der, hørte det, sa de: Han roper på Elias! 48 Og straks løp en av dem frem og tok en svamp og fylte den med eddik og stakk den på et rør og gav ham å drikke. 49 Men de andre sa: Vent, la oss se om Elias kommer for å frelse ham! 50 Men Jesus ropte atter med høi røst og opgav ånden. 51 Og se, forhenget i templet revnet i to stykker fra øverst til nederst, og jorden skalv, og klippene revnet, 52 og gravene åpnedes, og mange av de hensovede helliges legemer stod op, 53 og de gikk ut av gravene efter hans opstandelse, og kom inn i den hellige stad og viste sig for mange. 54 Men da høvedsmannen og de som holdt vakt med ham over Jesus, så jordskjelvet og det som skjedd, blev de såre forferdet og sa: Sannelig, denne var Guds Sønn! 55 Men mange kvinner som hadde fulgt Jesus fra Galilea og tjent ham, stod der og så på i frastand; 56 blandt dem var Maria Magdalena, og Maria, Jakobs og Joses' mor, og Sebedeus-sønnenes mor. 57 Men da det var blitt aften, kom en rik mann fra Arimatea ved navn Josef, som også var blitt en Jesu disippel; 58 han gikk til Pilatus og bad om Jesu legeme. Da bød Pilatus at det skulde gis ham. 59 Og Josef tok legemet og svøpte det i et rent, fint linklæde 60 og la det i sin nye grav, som han hadde latt hugge i klippen, og han veltet en stor sten for døren til graven, og gikk bort. 61 Men Maria Magdalena og den andre Maria var der og satt like imot graven. 62 Men den næste dag, som var dagen efter beredelses-dagen, kom yppersteprestene og fariseerne sammen hos Pilatus 63 og sa: Herre! vi kommer i hu at mens denne forfører endnu var i live, sa han: Tre dager efter står jeg op. 64 Byd derfor at de vokter graven vel til den tredje dag, forat ikke hans disipler skal komme og stjele ham og så si til folket: Han er opstanden fra de døde, og den siste forførelse bli verre enn den første. 65 Pilatus sa til dem: Der har I vakt; gå bort og vakt graven som best I kan! 66 De gikk bort og vaktet graven sammen med vakten, efterat de hadde satt segl på stenen.

28 Men ved enden av sabbaten, da det lysnet mot den første dag i uken, kom Maria Magdalena og den andre Maria for å se til graven. 2 Og se, det kom et stort jordskjelv; for en Herrens engel fór ned fra himmelen og trådte til og veltet stenen fra og satte

sig på den. 3 Og han var som et lyn å se til, og hans klædning var hvit som sne; 4 og av frykt for ham skalv de som holdt vakt, og de blev som døde. 5 Men engelen tok til orde og sa til kvinnene: Frykt ikke! jeg vet at I søker efter Jesus, den korsfestede; 6 han er ikke her; han er opstanden, som han sa; kom og se stedet hvor han lå! 7 Og gå avsted i hast og si til hans disipler at han er opstanden fra de døde. Og se, han går i forveien for eder til Galilea; der skal I se ham. Se, jeg har sagt eder det! 8 Og de gikk i hast bort fra graven med frykt og stor glede, og løp avsted for å fortelle hans disipler det. 9 Og se, Jesus møtte dem og sa: Fred være med eder! Men de gikk frem og omfavnet hans føtter og tilbad ham. 10 Da sa Jesus til dem: Frykt ikke! Gå og si til mine brødre at de skal dra til Galilea; der skal de få se mig. 11 Men mens de var på veien, se, da kom nogen av vakten inn i byen og fortalte yppersteprestene alt det som var skjedd. 12 Da kom disse sammen med de eldste og rådslo, og de gav stridsmennene mange penger 13 og sa: I skal si: Hans disipler kom om natten og stjal ham bort mens vi sov. 14 Og om det skulde komme landshøvdingen for øre, da skal vi tale vel med ham, og lage det så at I kan være trygge. 15 De tok da pengene, og gjorde som de blev lært; og dette rykte kom ut blandt jødene, og har holdt sig til denne dag. 16 Men de elleve disipler drog til Galilea til det fjell hvor Jesus hadde satt dem stevne. 17 Og da de så ham, tilbad de ham; men nogen tvilte. 18 Og Jesus trådte frem, talte til dem og sa: Mig er gitt all makt i himmel og på jord; 19 gå derfor ut og gjør alle folkeslag til disipler, idet I døper dem til Faderens og Sønnens og den Hellige Ånds navn, 20 og lærer dem å holde alt det jeg har befalt eder. Og se, jeg er med eder alle dager inntil verdens ende! (aiōn g165)

Markus

1 Begynnelsen til Jesu Kristi, Guds Sønnns evangelium. **2** Som skrevet står hos profeten Esaias: Se, jeg sender mitt bud for ditt åsyn; han skal rydde din vei; **3** det er en røst av en som roper i ørkenen: Rydd Herrens vei, gjør hans stier jevne! **4** - således stod døperen Johannes frem i ørkenen og forkynte omvendelses dåp til syndenes forlatelse, **5** og hele Judea og alle de fra Jerusalem gikk ut til ham, og de blev døpt av ham i elven Jordan, idet de bekjente sine synder. **6** Og Johannes hadde klædning av kamelhår, og lærbelte om sin lend, og hans mat var gresshopper og vill honning. **7** Og han forkynte og sa: Etter mig kommer den som er sterkere enn jeg, han hvis skorem jeg ikke er verdig til å bukke mig ned og løse. **8** Jeg har døpt eder med vann, men han skal døpe eder med den Hellige Ånd. **9** Og det skjedde i de dager at Jesus kom fra Nasaret i Galilea og blev døpt av Johannes i Jordan; **10** og straks da han steg op av vannet, så han himmelen åpne sig og Ånden komme ned over ham som en due. **11** Og det kom en røst fra himmelen: Du er min Sønn, den elskede; i dig har jeg velbehag. **12** Og straks drev Ånden ham ut i ørkenen, **13** og han var i ørkenen og blev fristet av Satan i firti dager, og han var hos de ville dyr; og englene tjente ham. **14** Men efterat Johannes var kastet i fengsel, kom Jesus til Galilea og forkynte Guds evangelium, **15** og sa: Tiden er fullkommet, og Guds rike er kommet nær; omvend eder, og tro på evangeliet! **16** Og da han gikk forbi ved den Galileiske Sjø, så han Simon og Andreas, Simons bror, i ferd med å kaste garn i sjøen; for de var fiskere; **17** og Jesus sa til dem: Følg mig, så vil jeg gjøre eder til menneskefiskere! **18** Og de forlot straks sine garn og fulgte ham. **19** Og da han var gått litt lenger frem, så han Jakob, Sebedeus' sønn, og hans bror Johannes i ferd med å bøte sine garn i båten, **20** og straks kalte han dem, og de forlot sin far Sebedeus i båten med leiefolkene og fulgte ham. **21** Og de gikk inn i Kapernaum, og straks på sabbaten gikk han inn i synagogen og lærte. **22** Og de var slått av forundring over hans lære; for han lærte dem som en som hadde myndighet, og ikke som de skriftlærde. **23** Og det var i deres synagoge en mann med en uren ånd, og han ropte: **24** Hva har vi med dig å gjøre,

Jesu fra Nasaret? Du er kommet for å ødelegge oss; jeg vet hvem du er, du Guds hellige! **25** Og Jesus truet den og sa: Ti og far ut av ham! **26** Og den urene ånd slet i ham og skrek med høi røst og fór ut av ham. **27** Og de blev alle forferdet, så de spurte hverandre: Hva er dette? En ny lære! Med myndighet byder han endog de urene ånder, og de er ham lydige! **28** Og ryktet om ham kom straks ut allesteds i hele landet deromkring i Galilea. **29** Og de gikk straks ut av synagogen og gikk inn i Simons og Andreas hus sammen med Jakob og Johannes. **30** Men Simons svigermor lå til sengs og hadde feber, og straks talte de til ham om henne. **31** Og han trådte til og tok henne ved hånden og reiste henne op; og feberen forlot henne, og hun tjente dem. **32** Men da det var blitt aften og solen gikk ned, førte de til ham alle dem som hadde ondt, og de besatte; **33** og hele byen var samlet for døren. **34** Og han helbredet mange som hadde ondt av forskjellige sykdommer, og drev ut mange onde ånder, og han tillot ikke de onde ånder å tale, fordi de kjente ham. **35** Og tidlig om morgenen, mens det ennå var aldeles mørkt, stod han op og gikk ut og drog bort til et øde sted og bad der. **36** Og Simon og de som var med ham, skyndte sig efter ham. **37** Og de fant ham og sa til ham: Alle leter efter dig. **38** Og han sa til dem: La oss gå annensteds, til småbyene heromkring, forat jeg kan forkynte ordet også der! for derfor er jeg gått ut. **39** Og han kom og forkynte ordet i deres synagoger over hele Galilea, og drev ut de onde ånder. **40** Og en spedalsk kom til ham og bad ham og falt på kne for ham og sa: Om du vil, så kan du rense mig. **41** Og han ynkedes inderlig over ham, Og rakte sin hånd ut og rørte ved ham og sa: Jeg vil; bli ren! **42** Og straks forlot spedalskheten ham, og han blev renset. **43** Og han talte strengt til ham og drev ham straks ut, **44** og sa til ham: Se til at du ikke sier det til nogen; men gå og te dig for presten, og bær frem det offer for din renselse som Moses har påbudt, til et vidnesbyrd for dem! **45** Men han gikk ut og begynte å tale vidt og bredt om det og å utbrede ryktet, så at Jesus ikke mere kunde gå åpenlyst inn i nogen by; men han var utenfor, på øde steder, og de kom til ham allestedsfra.

2 Og nogen dager derefter gikk han atter inn i Kapernaum, og det spurtes at han var hjemme. **2** Og mange samlet sig, så de ikke lenger fikk rum,

ikke engang ved døren, og han talte ordet til dem. **3** vinen sprengte sekkene og vinen spilles og sekkene ødelegges; men ny vin i nye skinnsekker! **23** Og det Og de kom til ham med en verkbrudden, som blev skjedde at han gikk igjennem en aker på sabbaten, båret av fire mann; **4** og da de ikke kunde komme og hans disipler begynte å plukke aks mens de gikk frem til ham for folketrengselen, tok de taket av der der. **24** Og fariseerne sa til ham: Se, hvorfor gjør de hvor han var, og brøt hull og firte ned sengen som på sabbaten det som ikke er tillatt? **25** Og han sa til den verkbrudne lå på. **5** Og da Jesus så deres tro, dem: Har I aldri lest hvad David gjorde da han var i sa han til den verkbrudne: Sønn! dine synder er dig nød og sultet, han selv og de som var med ham, **26** forlatt. **6** Men nogen skriftlærde satt der og tenkte i hvorledes han gikk inn i Guds hus, da Abjatar var sine hjerter: **7** Hvorfor taler denne mann så? Han yppersteprest, og åt skuebrødene, som ingen har lov spotter Gud; hvem kan forlate synder uten en, det er til å ete uten prestene, og gav også dem som var Gud? **8** Og Jesus kjente straks i sin ånd at de tenkte med ham? **27** Og han sa til dem: Sabbaten blev til for så ved sig selv, og han sa til dem: Hvorfor tenker I menneskets skyld, og ikke mennesket for sabbatens slikt i eders hjerter? **9** Hvad er lettest, enten å si til skyld. **28** Så er da Menneskesønnen herre også over den verkbrudne: Dine synder er dig forlatt, eller å si: sabbaten.

3 Og han gikk atter inn i en synagoge, og der var en mann som hadde en visnen hånd. **2** Og de lurte på ham, om han vilde helbrede ham på sabbaten, forat de kunde føre klagemål imot ham. **3** Og han sa til mannen som hadde den visne hånd: Stå op og kom frem! **4** Og han sa til dem: Er det tillatt på sabbaten å gjøre godt eller å gjøre ondt, å berge liv eller å slå ihjel? Men de tidde. **5** Og han så omkring på dem med harme, full av sorg over deres hjertes forherdelse, og sa til mannen: Rekk din hånd ut! Og han rakte den ut, og hans hånd blev frisk igjen. **6** Og fariseerne gikk ut og holdt straks råd imot ham sammen med herodianerne, hvorledes de skulde få ryddet ham av veien. **7** Og Jesus drog bort med sine disipler til sjøen, og en stor mengde fra Galilea og fra Judea fulgte ham, **8** og fra Jerusalem og fra Idumea og fra landet på hin side Jordan og omkring Tyrus og Sidon kom de til ham, en stor mengde, da de hørte hvor store gjerninger han gjorde. **9** Og han hørte hvor store gjerninger han gjorde. **9** Og han bød sine disipler at en båt skulde ligge ferdig til ham for folkets skyld, forat de ikke skulde trenge ham; **10** for han helbredet mange, så at alle de som hadde plager, trengte sig inn på ham for å få røre ved ham. **11** Og når de urene ånder så ham, falt de ned for ham og ropte: Du er Guds Sønn! **12** Og han bød dem med mange strenge ord at de ikke skulde gjøre ham kjent. **13** Og han gikk op i fjellet og kalte til sig dem han selv vilde, og de gikk til ham. **14** Og han utvalgte tolv, som skulde være med ham, og som han kunde sende ut for å forkynne ordet **15** og ha makt til å drive ut de onde ånder, **16** og han gav

Simon navnet Peter, 17 og Jakob, Sebedeus' sønn, og Johannes, Jakobs bror, og han gav dem navnet Boanerges, det er tordensønner, 18 og Andreas og Filip og Bartolomeus og Matteus og Tomas og Jakob, Alfeus' sønn, og Taddeus og Simon Kananeus 19 og Judas Iskariot, han som forrådte ham. 20 Og de kom hjem, og folket kom atter sammen, så de ikke engang kunde få sig mat. 21 Og da hans nærmeste fikk høre om det, gikk de hjemmefra for å få fatt på ham; for de sa: Han er fra sig selv. 22 Og de skriftlærde, som var kommet ned fra Jerusalem, sa: Han er besatt av Be'elsebul, og: Det er ved de onde ånders fyrste han driver de onde ånder ut. 23 Og han kalte dem til sig og sa til dem i lignelser: Hvorledes kan Satan drive Satan ut? 24 Om et rike kommer i strid med sig selv, kan dette rike ikke bli stående, 25 og om et hus kommer i strid med sig selv, kan dette hus ikke bli stående. 26 Og dersom Satan setter sig op mot sig selv og kommer i strid med sig selv, kan han ikke bli stående, men det er ute med ham. 27 Men ingen kan gå inn i den sterke hus og røve hans gods uten at han først har bundet den sterke; da kan han plyndre hans hus. 28 Sannelig sier jeg eder: Alle synder skal bli menneskenes barn forlatt, og alle bespottelser som de taler; 29 men den som taler bespottelig mot den Hellige Ånd, han får i all evighet ikke forlatelse, men er skyldig i en evig synd - (aiōn g165, aiōnios g166) 30 det var fordi de sa: Han er besatt av en uren ånd. 31 Så kom hans mor og hans brødre, og de stod utenfor og sendte bud til ham og bad ham komme ut. 32 Og folket satt omkring ham, og de sa til ham: Se, din mor og dine brødre er utenfor og spør etter dig. 33 Og han svarte dem og sa: Hvem er min mor og mine brødre? 34 Og han så på dem som satt omkring ham, og sa: Se, det er min mor og mine brødre! 35 Den som gjør Guds vilje, han er min bror og søster og mor.

4 Og han begynte atter å lære ved sjøen, og meget folk samlet sig om ham, så han gikk ut i en båt og satt i den ute på sjøen, og alt folket var på land ved sjøen. 2 Og han lærte dem meget i lignelser, og sa til dem idet han lærte: 3 Hør! Se, en såmann gikk ut for å så, 4 og det skjedde da han sådde, da falt noget ved veien; og fuglene kom og åt det op. 5 Og noget falt på stengrunn, hvor det ikke hadde meget jord; og det kom snart op, fordi det ikke hadde dyp jord, 6 og da solen gikk op, blev det avsvidd,

og da det ikke hadde rot, visnet det. 7 Og noget falt blandt torner; og tornene skjøt op og kvalte det, og det bar ikke frukt. 8 Og noget falt i god jord; og det bar frukt som vokste og blev stor, og det bar inntil tretti fold og seksti fold og hundre fold. 9 Og han sa til dem: Den som har ører å høre med, han høre! 10 Og da han var blitt alene, spurte de tolv og de andre som var med ham, om lignelsene. 11 Og han sa til dem: Eder er Guds rikets hemmelighet gitt, men til hine som er utenfor, sies det alt sammen i lignelser, 12 forat de skal se og se og ikke skjelne, og høre og høre og ikke forstå, forat de ikke skal omvende sig og få forlatelse. 13 Og han sa til dem: Forstår I ikke denne lignelse? Hvorledes skal I da skjønne alle lignelsene? 14 Såmannen sår ordet. 15 Men de ved veien er de som ordet blir sådd i, og når de har hørt det, kommer straks Satan og tar bort ordet som er sådd i dem. 16 Og på samme måte de som såes på stengrunn; det er de som straks tar imot ordet med glede når de får høre det, 17 og de har ikke rot i sig, men holder bare ut til en tid; blir det så trengsel eller forfølgelse for ordets skyld, da tar de straks anstøt. 18 Og andre igjen er de som såes blandt torner; det er de som hører ordet, 19 og verdens bekymringer og rikdommens forførelse og attrå etter de andre ting kommer inn og kveler ordet, og det blir uten frukt. 20 Og dette er de som er sådd i den gode jord: de som hører ordet og tar imot det og bærer frukt, tretti fold og seksti fold og hundre fold. 21 Og han sa til dem: Kommer vel lyset inn for å settes under en skjeppe eller under en seng? Kommer det ikke for å settes i staken? 22 For intet er skjult uten at det skal åpenbares, heller ikke blir noget dulgt uten for å komme for dagen. 23 Om nogen har ører å høre med, han høre! 24 Og han sa til dem: Akt på hvad I hører! Med det samme mål som I måler med, skal eder måles igjen, og enn mere skal gis eder. 25 For den som har, ham skal gis, og den som ikke har, fra ham skal endog tas det han har. 26 Og han sa: Med Guds rike er det således som når et menneske kaster sæden i jorden 27 og sover og står op, natt og dag, og sæden spirer frem og blir høi, uten at han selv vet av det. 28 Av sig selv bærer jorden grøde: først strå, så aks, så fullt korn i akset. 29 Men når grøden er moden, sender han straks sigden ut, fordi høsten er forhånden. 30 Og han sa: Hvad skal vi ligne

Guds rike med, eller hvad lignelse skal vi bruke om det? **31** Det er likesom sennepskornet, som er mindre enn alt annet frø på jorden når det såes i jorden; **32** og når det er sådd, vokser det op og blir større enn alle maturter og skyter store grener, så at himmelens fugler kan bygge rede under dets skygge. **33** Og i mange sådanne lignelser talte han ordet til dem, så meget som de kunde høre, **34** og uten lignelse talte han ikke til dem; men i enrum utla han alt sammen for sine disipler. **35** Og samme dag, da det var blitt aften, sa han til dem: La oss fare over til hin side! **36** Og de lot folket fare, og tok ham med sig i båten som han var; men også andre båter var i følge med ham. **37** Og det kom en sterk stormvind, og bølgene slo inn i båten, så at den holdt på å fylles. **38** Og han lå og sov bak i båten på en hodepute; og de vekket ham og sa til ham: Mester! bryr du dig ikke om at vi går under? **39** Og han stod op og truet vinden, og til sjøen sa han: Ti, vær stille! Og vinden la sig, og det blev blikkstilte. **40** Og han sa til dem: Hvorfor er I så redde? Hvorledes kan I være så vantro? **41** Og de blev storlig forferdet, og sa til hverandre: Hvad er dette for en, som både vinden og sjøen er lydige?

5 Og de kom over på hin side av sjøen, til gerasenernes bygd. **2** Og da han var gått ut av båten, kom det straks mot ham ut av gravene en mann som var besatt av en uren ånd. **3** Han hadde sitt tilhold der i gravene, og de kunde ikke lenger binde ham, ikke engang med lenker; **4** for han hadde ofte vært bundet med fot-jern og lenker, og lenkene hadde han revet av sig, og fot-jernene hadde han sønderslitt, og ingen kunde rå med ham, **5** og han var alltid, natt og dag, i gravene og på fjellene og skrek og slo sig selv med stener. **6** Og da han så Jesus langt borte, løp han til og falt ned for ham, **7** og ropte med høi røst: Hvad har jeg med dig å gjøre, Jesus, du den høieste Guds Sønn? Jeg besverger dig ved Gud at du ikke må pine mig! **8** For han sa til ham: Far ut av mannen, du urene ånd! **9** Og han spurte ham: Hvad er ditt navn? Og han sa til ham: Legion er mitt navn; for vi er mange. **10** Og han bad ham meget at han ikke måtte drive dem ut av bygden. **11** Men det gikk en stor svinejord og beitet der ved fjellet, **12** Og de bad ham: Send oss inn i svinene, så vi kan fare i dem! **13** Og han gav dem lov til det. Og de urene ånder fór ut og fór i svinene; og hjorden styrtet sig

ut over stupet ned i sjøen, omkring to tusen i tallet, og druknet i sjøen. **14** Og de som gjætte dem, tok flukten, og fortalte det i byen og i bygden. Og folk kom ut for å se hvad som hadde hendt. **15** Og de kom til Jesus og så den besatte sitte påklædd og ved sans og samling, han som hadde vært besatt av legionen, og de blev forferdet. **16** Og de som hadde sett det, fortalte dem hvorledes det var gått med den besatte, og om svinene. **17** Og de begynte å be ham at han vilde dra bort fra deres landemerker. **18** Og da han gikk i båten, bad den besatte om å få være med ham. **19** Og han gav ham ikke lov, men sa til ham: Gå hjem til dine og fortell dem hvor store ting Herren har gjort imot dig, og at han har miskunnet sig over dig! **20** Og han gikk bort og begynte å kunngjøre i Dekapolis hvor store ting Jesus hadde gjort imot ham; og alle undret sig. **21** Og da Jesus var faret over med båten til hin side igjen, samlet meget folk sig om ham; og han var ved sjøen. **22** Og det kom en av synagoge-forstanderne ved navn Jairus; og da han så ham, falt han ned for hans føtter, **23** og han bad ham meget og sa: Min datter ligger på det siste; kom og legg dine hender på henne, så hun må bli frelst og leve! **24** Og han gikk bort med ham, og meget folk fulgte ham, og de trengte ham. **25** Og der var en kvinne som hadde hatt blodsott i tolv år; **26** og hun hadde lidt meget av mange læger og satt til alt det hun eide, og hadde ikke hatt nogen hjelp av det, men var heller blitt verre; **27** da hun hadde hørt ryktet om Jesus, kom hun midt iblandt folket og rørte bakfra ved hans klædebon. **28** For hun sa: Kan jeg få røre, om det så bare er ved hans klær, så blir jeg helbredet. **29** Og straks uttørkedes hennes blods kilde, og hun kjente i sitt legeme at hun var helbredet for sin plage. **30** Og Jesus kjente straks hos sig selv den kraft som gikk ut fra ham, og han vendte sig om i hopen og sa: Hvem var det som rørte ved mine klær? **31** Og hans disipler sa til ham: Du ser at folket trenger dig på alle kanter, og du sier: Hvem var det som rørte ved mig? **32** Og han så sig om for å få øie på henne som hadde gjort dette. **33** Men kvinnen kom redd og skjelvende, for hun visste hvad som var skjedd med henne, og hun falt ned for ham og sa ham hele sannheten. **34** Da sa han til henne: Datter! din tro har frelst dig; gå bort i fred, og vær helbredet for din plage! **35** Mens han ennu talte,

kom det folk fra synagoge-forstanderen og sa: Din datter er død; hvorfor umaker du mesteren lenger? **36** Men Jesus hørte det ord som blev sagt, og sa til synagoge-forstanderen: Frykt ikke, bare tro! **37** Og han lot ingen følge med sig uten Peter og Jakob og Johannes, Jakobs bror. **38** Og de kom til synagoge-forstanderens hus, og han så en larmende hop og folk i stor gråt og jammer, **39** og han gikk inn og sa til dem: Hvorfor larmer og gråter I? Barnet er ikke død; hun sover. **40** Og de lo ham ut. Men han driver alle ut, og tar med sig barnets far og mor og dem som var med ham, og går inn der hvor barnet var. **41** Og han tar barnet ved hånden og sier til henne: Talita kumi; det er utlagt: Pike! jeg sier dig: Stå op! **42** Og straks stod piken op og gikk omkring; for hun var tolv år gammel. Og de blev storlig forferdet. **43** Og han bød dem strengt at ikke nogen skulde få dette å vite; og han sa at de skulde gi henne noget å ete.

6 Og han gikk ut derfra og kom til sitt hjemsted, og hans disipler fulgte ham. **2** Og da sabbaten kom, begynte han å lære i synagogen. Og mange som hørte ham, var slått av forundring og sa: Hvorfra har han dette, og hvad er det for en visdom som er ham gitt? Og slike kraftige gjerninger som skjer ved hans hender! **3** Er ikke dette tømmermannen, Marias sønn og bror til Jakob og Joses og Judas og Simon, og er ikke hans søstre her hos oss? Og de tok anstøt av ham. **4** Og Jesus sa til dem: En profet blir ikke foraktet annensteds enn på sitt hjemsted og blandt sine slektninger og i sitt hus. **5** Og han kunde ikke gjøre nogen kraftig gjerning der, undtagen at han la sine hender på nogen få syke og helbredet dem; **6** og han undret sig over deres vantro. Og han gikk omkring i byene og lærte. **7** Og han kalte de tolv til sig og begynte å sende dem ut, to og to, og gav dem makt over de urene ånder. **8** Og han bød dem at de ikke skulde ta noget med på veien, uten bare en stav, ikke brød, ikke skreppe, ikke kobber i beltet, **9** men ha sko på, og ikke to kjortler. **10** Og han sa til dem: Hvor I kommer inn i et hus, der skal I bli til I drar videre fra det sted. **11** Og hvor de ikke tar imot eder og ikke hører på eder, der skal I gå ut fra det sted og ryste av støvet under eders føtter til et vidnesbyrd mot dem. **12** Og de gikk ut og forkynte for folket at de skulde omvende sig, **13** og de drev ut mange onde ånder og salvet mange syke med olje og helbredet dem. **14** Og

kong Herodes fikk høre om dette - for Jesu navn blev kjent vidt og bredt - og han sa: Døperen Johannes er opstanden fra de døde, og derfor er det disse krefter er virksomme i ham. **15** Andre sa: Det er Elias; andre igjen sa: Det er en profet, som en av profetene. **16** Men da Herodes hørte det, sa han: Johannes, som jeg lot halshugge, han er opstanden fra de døde. **17** For Herodes hadde selv sendt folk avsted og grepet Johannes og lagt ham i bånd og kastet ham i fengsel for Herodias' skyld, som var hans bror Filips hustru; for han hadde giftet sig med henne. **18** Men Johannes hadde sagt til Herodes: Det er dig ikke tillatt å ha din brors hustru. **19** Og Herodias bar hat til ham og vilde gjerne slå ham ihjel, men kunde ikke utvirke det. **20** For Herodes fryktet Johannes, fordi han kjente ham som en rettferdig og hellig mann, og han holdt sin hånd over ham, og når han hørte ham, var han i tvil om mangt og meget, og han hørte ham gjerne. **21** Så kom det en beleilig dag, da Herodes gjorde et gjestebud på sin fødselsdag for sine stormenn og krigshøvdingene og de fornemste i Galilea, **22** og Herodias' datter kom inn og danset, og Herodes og de som satt til bords med ham, syntes om henne. Og kongen sa til piken: Be mig om hvad du vil, og jeg vil gi dig det! **23** Og han svor henne til: Hvad du ber mig om, det vil jeg gi dig, om det så var halvdelen av mitt rike. **24** Hun gikk da ut og sa til sin mor: Hvad skal jeg be om? Hun sa: Om døperen Johannes' hode. **25** Og straks skyndte hun sig inn til kongen og bad ham og sa: Jeg vil at du straks skal gi mig døperen Johannes' hode på et fat. **26** Og kongen blev meget bedrøvet; men for sine eders skyld og for deres skyld som satt til bords, vilde han ikke si nei til henne. **27** Og straks sendte kongen en av sin livvakt avsted og bød ham hente hans hode. **28** Han gikk da avsted og halshugget ham i fengslet, og kom med hans hode på et fat og gav det til piken, og piken gav det til sin mor. **29** Og da hans disipler hørte det, kom de og tok hans legeme og la det i en grav. **30** Og apostlene samlet sig igjen hos Jesus, og fortalte ham alt det de hadde gjort og lært. **31** Og han sa til dem: Kom nu I med mig avsides til et øde sted og hvil eder litt ut! For det var mange som gikk til og fra, og det blev ikke engang tid for dem til å få sig mat. **32** Så drog de avsted i båten til et øde sted for sig selv. **33** Og folk så dem dra bort, og mange kjente dem; og fra alle byene løp de til fots

dit og kom før dem. 34 Og da han gikk i land, så han meget folk, og han ynkedes inderlig over dem; for de var lik får som ikke har hyrde; og han begynte å lære dem meget. 35 Og da det alt var sent på dagen, gikk hans disipler til ham og sa: Stedet er øde, og det er alt sent på dagen; 36 la dem fare, så de kan gå bort i bygdene og byene heromkring og kjøpe sig noget å ete! 37 Men han svarte og sa til dem: Gi I dem å ete! Og de sa til ham: Skal vi gå bort og kjøpe brød for to hundre penninger og gi dem å ete? 38 Men han sa til dem: Hvor mange brød har I? Gå bort og se etter! Og da de hadde sett etter, sa de: Fem, og to fisker. 39 Og han bød dem å la alle sette sig ned i det grønne gress, lag ved lag. 40 Og de satte sig ned, hop ved hop, somme på hundre og somme på femti. 41 Og han tok de fem brød og de to fisker, så op mot himmelen og velsignet dem; og han brøt brødene og gav dem til disiplene, forat de skulde dele ut til folket, og de to fisker delte han imellem dem alle. 42 Og de åt alle og blev mette; 43 og de tok op tolv kurver fulle av stykker, og likeså av fiskene. 44 Og de som hadde ett brødene, var fem tusen menn. 45 Og straks nødde han sine disipler til å gå i båten og fare i forveien over til hin side, til Betsaida, mens han selv sendte folket avsted. 46 Og da han skiltes fra dem, gikk han op i fjellet for å bede. 47 Og da det var blitt aften, var båten midt på sjøen, og han var alene på land. 48 Og da han så at de var i nød mens de rodde - for vinden var imot - kom han til dem ved den fjerde nattevakt, vandrende på sjøen, og han vilde gå forbi dem. 49 Men da de så ham vandre på sjøen, trodde de at det var et spøkelse, og de skrek; 50 for de så ham alle sammen og blev forferdet. Men han talte straks til dem og sa: Vær frimodige; det er mig, frykt ikke! 51 Og han steg inn i båten til dem, og vinden la sig; og de blev ute av sig selv av forundring. 52 For de hadde ikke fått forstand av det som var skjedd med brødene; men deres hjerte var forherdet. 53 Og da de hadde faret over, kom de til Gennesarets land og la til der. 54 Og da de gikk ut av båten, kjente folket ham straks igjen, 55 og de løp omkring i alt landet der, og de begynte å føre de syke omkring i sine senger dit hvor de hørte at han var. 56 Og hvor han gikk inn i landsbyer eller byer eller gårder, der la de sine syke på torvene og bad ham at de måtte få røre, om det

så bare var ved det ytterste av hans klædebon; og alle de som rørte ved ham, blev helbredet.

7 Og fariseerne og nogen av de skriftlærde, som var kommet fra Jerusalem, samlet sig om ham. 2 Og de fikk se at nogen av hans disipler åt med vanhellige, det er uvaskede, hender; 3 fariseerne og alle jøder eter ikke uten at de først omhyggelig har vasket hendene, for de holder fast ved de gamles vedtekt, 4 og når de kommer fra torvet, eter de ikke før de har vasket sig, og det er meget annet som de har vedtatt å holde: vaskninger av beger og krus og kobberkar og benker. 5 Og fariseerne og de skriftlærde spurte ham: Hvorfor følger ikke dine disipler de gamles vedtekt, men eter med vanhellige hender? 6 Men han sa til dem: Rett spådde Esaias om eder, I hyklere, således som skrevet er: Dette folk ærer mig med lebene, men deres hjerte er langt borte fra mig; 7 men de dyrker mig forgjeves, idet de lærer lærdommer som er menneskebud. 8 I forlater Guds bud og holder fast ved menneskers vedtekt. 9 Og han sa til dem: Det er riktig vakkert at I gjør Guds bud til intet for å holde eders vedtekt. 10 For Moses har sagt: Hedre din far og din mor, og: Den som banner far eller mor, skal visselig dø; 11 men I sier: Om et menneske sier til far eller mor: Det du skulde ha hatt til hjelp av mig, det skal være en korban, det er en gave til templet, 12 så lar I ham ikke lenger få lov til å gjøre noget for far eller mor, 13 og således gjør I Guds ord til intet ved eders vedtekt, som I har pålagt menneskene. Og meget av samme slag gjør I. 14 Og han kalte atter folket til sig og sa til dem: Hør på mig alle, og forstå hvad jeg sier! 15 Det er intet utenfor mennesket som kan gjøre ham uren når det kommer inn i ham; men det som går ut av mennesket, det er det som gjør mennesket urent. 16 Om nogen har ører å høre med, han høre! 17 Og da han var kommet inn i et hus, bort fra folket, spurte hans disipler ham om denne lignelse. 18 Og han sa til dem: Er da også I så uforstandige? Skjønner I ikke at intet som kommer inn i mennesket utenfra, kan gjøre ham uren? 19 Det kommer jo ikke inn i hans hjerte, mere bare i hans buk, og går ut den naturlige vei, hvorved all mat blir rensed. 20 Men han sa: Det som går ut av mennesket, det er det som gjør mennesket urent. 21 For innenfra, fra menneskenes hjerte, kommer de onde tanker: utukt, tyveri, mord, 22

hor, havesyke, ondskap, svik, skamløshet, ondt øie, bespottelse, overmot, uforstand. 23 Alle disse onde ting kommer ut innenfra og gjør mennesket urent. 24 Og han stod op og gikk bort derfra til Tyrus' og Sidons landemerker. Og han gikk inn i et hus, og vilde ikke at nogen skulde få vite det, og det kunde dog ikke holdes skjult; 25 men en kvinne hvis datter hadde en uren ånd, hadde fått høre om ham, og kom straks og falt ned for hans føtter. 26 Men kvinnen var en hedensk kvinne, syrofenikisk av ætt; og hun bad ham at han vilde drive den onde ånd ut av hennes datter. 27 Og han sa til henne: La først barna bli mette! for det er ikke vakkert å ta brødet fra barna og kaste det for de små hunder. 28 Men hun svarte ham: Det er sant, Herre! de små hunder eter jo under bordet av barnas smuler. 29 Og han sa til henne: For dette ords skyld sier jeg dig: Gå bort! Den onde ånd er faret ut av din datter. 30 Og hun gikk bort til sitt hus og fant at barnet lå på sengen, og at den onde ånd var faret ut. 31 Og da han gikk ut igjen fra Tyrus' landemerker, kom han gjennom Sidon til den Galileiske Sjø, midt igjennem Dekapolis-landet. 32 Og de førte til ham en mann som var døv og hadde ondt for å tale, og de bad ham legge sin hånd på ham. 33 Og han tok ham avsides fra folket, og stakk sine fingrer i hans ører og spyttet og rørte ved hans tunge, 34 og så op mot himmelen, sukket og sa til ham: Effata! det er: lat dig op! 35 Og straks blev hans ører opplatt, og hans tunges bånd blev løst, og han talte rent. 36 Og han forbød dem å si det til nogen; men jo mere han forbød dem det, dess mere kunngjorde de det. 37 Og de var overvettets forundret og sa: Han har gjort alle ting vel; både gjør han at de døve hører, og at de målløse taler.

8 I de samme dager, da det atter var meget folk, og de ikke hadde noget å ete, kalte han sine disipler til sig og sa til dem: 2 Jeg ynkes inderlig over folket; for de har alt vært hos mig i tre dager, og de har ikke noget å ete; 3 og lar jeg dem fare fastende hjem, vil de vansmekte på veien; nogen av dem er jo kommet langveisfra. 4 Og hans disipler svarte ham: Hvorfra kan nogen få brød nok til å mette disse her i ørkenen? 5 Og han spurte dem: Hvor mange brød har I? De sa: Syv. 6 Da bød han folket sette sig ned på jorden, og han tok de syv brød, takket og brøt dem og gav dem til sine disipler, forat de skulde dele

dem ut; og de delte ut til folket. 7 Og de hadde nogen få småfisker, og han velsignet dem og bød at også de skulde deles ut. 8 Og de åt og blev mette; og de tok op det som blev tilovers av stykkene, syv kurver. 9 Men de var omkring fire tusen. Og han lot dem fare. 10 Og straks gikk han ut i båten med sine disipler, og kom til landet ved Dalmanuta. 11 Og fariseerne kom der ut og begynte å tviste med ham, idet de krevde et tegn fra himmelen av ham for å friste ham. 12 Og han sukket i sin ånd og sa: Hvorfor krever denne slekt tegn? Sannelig sier jeg eder: Ikke skal det gis denne slekt noget tegn. 13 Og han forlot dem og gikk atter i båten, og fór over til hin side. 14 Og de hadde glemt å ta brød med, og hadde ikke mere enn et eneste brød med sig i båten. 15 Og han bød dem: Se eder for, ta eder i vare for fariseernes surdeig og for Herodes' surdeig! 16 Og de talte sig imellem: Det er fordi vi ikke har brød med. 17 Og da han merket det, sa han til dem: Hvorfor taler I med hverandre om at I ikke har brød med? Skjønner og forstår I ennu ikke? Er eders hjerte forherdet? 18 Har I øine og ser ikke, har I ører og hører ikke? Kommer I ikke i hu 19 da jeg brøt de fem brød til de fem tusen, hvor mange kurver fulle av stykker I da tok op? De sa til ham: Tolv. 20 Og da jeg brøt de syv til de fire tusen, hvor mange kurver fulle av stykker tok I da op? De sa: Syv. 21 Og han sa til dem: Hvorledes går det da til at I ennu ikke forstår? 22 Og de kom til Betsaida. Og de førte en blind til ham og bad ham røre ved ham. 23 Og han tok den blinde ved hånden og førte ham utenfor byen, og han spyttet i hans øine og la sine hender på ham, og spurte ham om han så noget. 24 Og han så op og sa: Jeg kan se mennesker; for jeg ser folk gå omkring likesom trær. 25 Så la han atter sine hender på hans øine, og han så klart, og han blev helbredet og kunde se alt tydelig på frastand. 26 Og han sendte ham hjem til hans hus og sa: Du skal ikke gå inn i byen eller si det til nogen i byen. 27 Og Jesus og hans disipler gikk ut til byene omkring Cesarea Filippi; og på veien spurte han sine disipler og sa til dem: Hvem sier folk at jeg er? 28 De svarte ham: Nogen sier døperen Johannes, og andre Elias, andre igjen en av profetene. 29 Og han spurte dem: Men I, hvem sier I at jeg er? Peter svarte og sa til ham: Du er Messias. 30 Og han bød dem strengt at de ikke skulde si dette om ham til nogen. 31 Og han begynte å lære dem at

Menneskesønnen skulde lide meget og forkastes av de eldste og yppersteprestene og de skriftlærde og ihjelslåes og opstå tre dager efter. 32 Og han talte rent ut om det. Da tok Peter ham til side og begynte å irettesette ham. 33 Men han vendte sig om og så på sine disipler og irettesatte Peter og sa: Vik bak mig, Satan! for du har ikke sans for det som hører Gud til, men bare for det som hører menneskene til. 34 Og han kalte folket til sig tillikemed sine disipler og sa til dem: Den som vil følge efter mig, han må fornekte sig selv og ta sitt kors op og følge mig. 35 For den som vil berge sitt liv, skal miste det; men den som mister sitt liv for min skyld og for evangeliets skyld, han skal berge det. 36 For hvad gagnar det et menneske om han vinner den hele verden og tar skade på sin sjel? 37 For hvad kan vel et menneske gi til vederlag for sin sjel? 38 For den som skammer sig ved mig og mine ord i denne utro og syndige slekt, han skal også Menneskesønnen skamme sig ved når han kommer i sin Faders herlighet med de hellige engler.

9 Og han sa til dem: Sannelig sier jeg eder: Nogen av dem som her står, skal ikke smake døden før de ser at Guds rike er kommet med kraft. 2 Og seks dager derefter tok Jesus med sig Peter og Jakob og Johannes og førte dem avsides op på et høit fjell for sig selv alene. Og han blev forklaret for deres øine, 3 og hans klær blev skinnende, aldeles hvite, så ingen bleker på jorden kan gjøre klær så hvite. 4 Og Elias viste sig for dem sammen med Moses, og de talte med Jesus. 5 Og Peter tok til orde og sa til Jesus: Rabbi! det er godt at vi er her; la oss gjøre tre boliger, en til dig, og en til Moses, og en til Elias! 6 Han visste ikke hvad han skulde si; for de blev meget forferdet. 7 Og en sky kom og overskygget dem, og det kom en røst ut av skyen: Dette er min Sønn, den elskede; hør ham! 8 Og med ett, da de så sig om, så de ikke lenger nogen hos sig uten Jesus alene. 9 Og da de gikk ned av fjellet, bød han dem at de ikke skulde fortelle nogen hvad de hadde sett, før Menneskesønnen var opstanden fra de døde. 10 Og de holdt fast ved det ord, og de talte sig imellem om hvad det er å opstå fra de døde. 11 Og de spurte ham og sa: De skriftlærde sier jo at Elias først må komme? 12 Han sa til dem: Elias kommer først og setter alt i rette skikk, og hvad står det skrevet om Menneskesønnen? At han skal lide meget og bli

foraktet. 13 Men jeg sier eder at Elias er kommet, og de gjorde med ham alt det de vilde, som skrevet er om ham. 14 Og da de kom til disiplene, så de meget folk om dem, og nogen skriftlærde som trettet med dem. 15 Og straks alt folket så ham, blev de forferdet, og løp til og hilste ham. 16 Og han spurte dem: Hvad er det I tretter med dem om? 17 Og en blandt folket svarte: Mester! jeg har ført til dig min sønn, som er besatt av en målløs ånd; 18 og når den griper ham, sliter den i ham, og han fråder og skjærer tenner og visner bort; og jeg bad dine disipler drive den ut, og de var ikke i stand til det. 19 Men han svarte dem og sa: Du vantrø slekt! hvor lenge skal jeg være hos eder? hvor lenge skal jeg tåle eder? 20 Før ham hit til mig! Og de førte gutten til ham, og da han så ham, rev og slet ånden straks i ham, og han falt på jorden, vellet sig og frådet. 21 Og Jesus spurte hans far: Hvor lang tid har han hatt det slik? Han sa: Fra barndommen av; 22 og ofte har den kastet ham både i ild og i vann for å gjøre ende på ham; men om du formår noget, så ha medynk med oss og hjelp oss! 23 Men Jesus sa til ham: Om jeg formår? - Alt er mulig for den som tror. 24 Straks ropte barnets far: Jeg tror; hjelp min vantrø! 25 Men da Jesus så at folket løp til, truet han den urene ånd og sa til den: Du målløse og dæve ånd! jeg byder dig: Far ut av ham, og far aldri mere inn i ham! 26 Da skrek den og slet hårdt i ham, og fór ut av ham. Og han blev som død, så de fleste sa: Han er død. 27 Men Jesus tok ham ved hånden og reiste ham op; og han stod op. 28 Og da han var kommet inn i et hus, spurte hans disipler ham i enrum: Hvorfor kunde ikke vi drive den ut? 29 Og han sa til dem: Dette slag kan ikke drives ut uten ved bønn og faste. 30 Og da de gikk derfra, drog de gjennom Galilea, og han vilde ikke at nogen skulde få vite om det; 31 for han lærte sine disipler og sa til dem: Menneskesønnen skal overgis i menneskenes hender, og de skal slå ham ihjel, og når han er ihjelslått, skal han opstå tre dager efter. 32 Men de skjønnte ikke dette ord, og de fryktet for å spørre ham. 33 Og de kom til Kapernaum, og da han var kommet inn i huset, spurte han dem: Hvad var det I talte om på veien? 34 Men de tidde; for de hadde talt med hverandre på veien om hvem som var den største. 35 Og han satte sig og kalte på de tolv og sa til dem: Om nogen vil være den første, han skal være

den siste av alle, og alles tjener. **36** Og han tok et lite barn og stilte det midt iblandt dem, og tok det i favn og sa til dem: **37** Den som tar imot et sådant lite barn for mitt navns skyld, han tar imot mig, og den som tar imot mig, han tar ikke imot mig, men imot ham som sendte mig. **38** Johannes sa til ham: Mester! vi så en som ikke er i følge med oss, drive ut onde ånder i ditt navn, og vi forbød ham det, fordi han ikke var i følge med oss. **39** Men Jesus sa: Forbyd ham det ikke! for ingen som gjør en kraftig gjerning i mitt navn, vil snart etter kunne tale ille om mig. **40** For den som ikke er imot oss, er med oss. **41** For den som gir eder et beger vann å drikke i mitt navn, fordi I hører Kristus til, sannelig sier jeg eder: han skal ikke miste sin lønn. **42** Og den som forfører én av disse små som tror på mig, for ham var det bedre om det var hengt en kvernsten om hans hals, og han var kastet i havet. **43** Og om din hånd frister dig, da hugg den av! det er bedre at du går vanførr inn til livet enn at du har dine to hender og kommer i helvede i den uslukkelige ild, (Geenna g1067) **44** hvor deres orm ikke dør, og ilden ikke slukkes. **45** Og om din fot frister dig, da hugg den av! det er bedre at du går halt inn til livet enn at du har dine to føtter og kastes i helvede, (Geenna g1067) **46** hvor deres orm ikke dør, og ilden ikke slukkes. **47** Og om ditt øie frister dig, da riv det ut! det er bedre at du går énøiet inn i Guds rike enn at du har to øine og kastes i helvede, (Geenna g1067) **48** hvor deres orm ikke dør, og ilden ikke slukkes. **49** For enhver skal saltes med ild, og ethvert offer skal saltes med salt. **50** Salt er en god ting; men når saltet mister sin kraft, hvad vil I da salte det med? Ha salt i eder selv, og hold fred med hverandre!

10 Og han stod op derfra, og kom til Judeas landemerker og landet på hin side Jordan, og folket kom igjen sammen til ham, og han lærte dem atter, som han pleide. **2** Og fariseerne kom til ham og spurte for å friste ham: Har en mann lov til å skille sig fra sin hustru? **3** Han svarte og sa til dem: Hvad har Moses foreskrevet eder? **4** De sa: Moses har gitt lov til å skrive et skilsmissebrev og skille sig fra henne. **5** Men Jesus sa til dem: For eders hårde hjertes skyld har han skrevet eder dette bud. **6** Men fra skapningens begynnelse skapte Gud dem til mann og kvinne. **7** Derfor skal mannen forlate sin far og mor og holde sig til sin hustru, **8** og de to skal være

ett kjød. Så er de da ikke lenger to, men ett kjød. **9** Derfor, det som Gud har sammenføiet, det skal et menneske ikke adskille. **10** Og da de var kommet inn i huset, spurte disiplene ham atter om dette. **11** Og han sa til dem: Den som skiller sig fra sin hustru og gifter sig med en annen, han gjør sig skyldig i hor mot henne, **12** og dersom hustruen skiller sig fra sin mann og gifter sig med en annen, driver hun hor. **13** Og de bar små barn til ham, forat han skulde røre ved dem; men disiplene truet dem som bar dem. **14** Men da Jesus så det, blev han vred og sa til dem: La de små barn komme til mig, hindre dem ikke! for Guds rike hører sådanne til. **15** Sannelig sier jeg eder: Den som ikke tar imot Guds rike som et lite barn, han skal ingenlunde komme inn i det. **16** Og han tok dem i favn og la sine hender på dem og velsignet dem. **17** Og da han gikk ut på veien, kom en løpende og falt på kne for ham og spurte ham: Gode mester! hvad skal jeg gjøre for å arve evig liv? (aiōnios g166) **18** Men Jesus sa til ham: Hvorfor kaller du mig god? Ingen er god uten én, det er Gud. **19** Budene kjenner du: Du skal ikke drive hor, du skal ikke slå ihjel, du skal ikke stjele, du skal ikke si falskt vidnesbyrd, du skal ikke frata nogen hvad hans er, hedre din far og din mor. **20** Men han sa til ham: Mester! alt dette har jeg holdt fra min ungdom av. **21** Da så Jesus på ham og fikk ham kjær og sa til ham: Ett fattes dig; gå bort, selg alt det du har, og gi det til de fattige, så skal du få en skatt i himmelen; kom så og følg mig! **22** Men han blev ille til mote over den tale og gikk bedrøvet bort; for han var meget rik. **23** Og Jesus så sig om og sa til sine disipler: Hvor vanskelig det vil være for de rike å komme inn i Guds rike! **24** Disiplene blev forferdet over hans ord. Da tok Jesus atter til orde og sa til dem: Barn! hvor vanskelig det er for dem som setter sin lit til sin rikdom, å komme inn i Guds rike! **25** Det er lettere for en kamel å gå gjennom et nåleøie enn for en rik å gå inn i Guds rike. **26** Da blev de ytterlig forferdet og sa til hverandre: Hvem kan da bli frelst? **27** Jesus så på dem og sa: For mennesker er det umulig, men ikke for Gud; for alt er mulig for Gud. **28** Peter tok til orde og sa til ham: Se, vi har forlatt alt og fulgt dig. **29** Jesus svarte og sa: Sannelig sier jeg eder: Det er ingen som har forlatt hus eller brødre eller søstre eller mor eller far eller barn eller akrer for min skyld og for evangeliets skyld, **30** uten at han skal

få hundrefold igjen, nu her i tiden hus og brødre og søstre og mødre og barn og akrer under forfølgelser, og i den kommende verden evig liv. (aiōn g165, aiōnios g166) **31** Men mange som er de første, skal bli de siste, og de siste de første. **32** Men de var på veien op til Jerusalem, og Jesus gikk foran dem, og de var forferdet, og de som fulgte med, fryktet. Og han tok atter de tolv til sig og begynte å si dem hvorledes det skulde gå ham: **33** Se, vi går op til Jerusalem, og Menneskesønnen skal overgis til yppersteprestene og de skriftlærde, og de skal dømme ham til døden og overgi ham til hedningene, **34** og de skal spotte ham og spytte på ham og hudstryke ham og slå ham ihjel, og tre dager etter skal han oppstå. **35** Da gikk Jakob og Johannes, Sebedeus' sønner, til ham og sa: Mester, vi vil gjerne at du skal gjøre for oss det vi ber dig om. **36** Han sa til dem: Hva vil I da at jeg skal gjøre for eder? **37** De sa til ham: Gi oss at den ene av oss må sitte ved din høire og den andre ved din venstre side i din herlighet! **38** Men Jesus sa til dem: I vet ikke hvad det er I ber om. Kan I drikke den kalk jeg drikker, eller døpes med den dåp jeg døpes med? **39** De sa til ham: Det kan vi. Men Jesus sa til dem: Den kalk jeg drikker, skal I drikke, og den dåp jeg døpes med, skal I døpes med; **40** men å sitte ved min høire eller ved min venstre side, det tilkommer det ikke mig å gi nogen, men det gis dem som det er beredt. **41** Og da de ti hørte dette, begynte de å harmes på Jakob og Johannes. **42** Da kalte Jesus dem til sig og sa: I vet at de som gjelder for å være fyrster, hersker over sine folk, og deres stormenn bruker makt over dem. **43** Men så er det ikke blandt eder; den som vil bli stor blandt eder, han skal være eders tjener, **44** og den som vil bli den første blandt eder, han skal være alles træl; **45** for Menneskesønnen er heller ikke kommet for å la sig tjene, men for selv å tjene og gi sitt liv til en løsepenge for mange. **46** Og de kom til Jeriko; og da han gikk ut fra Jeriko med sine disipler og meget folk, satt Timeus' sønn, Bartimeus, en blind tigger, ved veien, **47** og da han hørte at det var Jesus fra Nasaret, begynte han å rope: Jesus, du Davids sønn! miskunn dig over mig! **48** Og mange truet ham at han skulde tie; men han ropte enda meget mere: Du Davids sønn! miskunn dig over mig! **49** Og Jesus stod stille og sa: Kall ham hit! Og de kalte på den blinde og sa til ham: Vær frimodig, stå op! han kaller

på dig. **50** Og han kastet sin kappe av sig og sprang op og kom til Jesus. **51** Og Jesus tok til orde og sa til ham: Hva vil du jeg skal gjøre for dig? Den blinde sa til ham: Rabbuni! at jeg må få mitt syn igjen! **52** Da sa Jesus til ham: Gå bort! din tro har frelst dig. Og straks fikk han sitt syn igjen og fulgte ham på veien.

11 Og da de kom nær til Jerusalem, til Betfage og Betania ved Oljeberget, sendte han to av sine disipler avsted og sa til dem: **2** Gå bort til den by som ligger rett for eder, og straks I kommer inn i den, skal I finne en fole bundet, som ennå aldri noget menneske har sittet på; løs den, og før den hit! **3** Og dersom nogen sier til eder: Hva er det I gjør? da skal I si: Herren har bruk for den, og han sender den straks tilbake igjen. **4** Og de gikk avsted, og fant folen bundet ved døren utenfor på gaten og løste den. **5** Og nogen av dem som stod der, sa til dem: Hva er det I gjør? løser I folen? **6** Men de sa til dem så som Jesus hadde sagt; og de lot dem få den. **7** Og de førte folen til Jesus, og la sine klær på den; og han satte sig på den. **8** Og mange bredte sine klær på veien, andre løvkvister, som de hadde hugget på markene. **9** Og de som gikk foran, og de som fulgte etter, ropte: Hosianna! Velsignet være han som kommer i Herrens navn! **10** Velsignet være vår far Davids rike som kommer! Hosianna i det høieste! **11** Og han gikk inn i Jerusalem i templet og så sig om overalt, og da det alt var sent på dagen, gikk han ut til Betania med de tolv. **12** Og den næste dag, da de gikk ut fra Betania, blev han hungrig. **13** Og da han så et fikentre langt borte, som hadde blad, gikk han dit, om han kanskje kunde finne noget på det, og da han kom bort til det, fant han ikke noget uten blad; for det var ikke fikentid. **14** Og han tok til orde og sa til det: Aldri i evighet skal nogen mere ete frukt av dig! Og hans disipler hørte det. (aiōn g165) **15** Og de kom til Jerusalem; og han gikk inn i templet og begynte å drive ut dem som solgte og kjøpte i templet, og pengevekslernes bord og duekremmers stoler veltet han, **16** og han tillot ikke at nogen bar noget kar gjennom templet. **17** Og han lærte og sa til dem: Er det ikke skrevet: Mitt hus skal kalles et bedehus for alle folk? Men I har gjort det til en røverhule. **18** Og yppersteprestene og de skriftlærde hørte det, og de søkte råd til å rydde ham av veien; for de fryktet for ham, fordi alt folket var slått av forundring over

hans lære. **19** Og når det blev aften, gikk han ut av byen. **20** Og da de gikk forbi tidlig om morgenen, så de at fikentreet var visnet fra roten av. **21** Og Peter kom det i hu og sa til ham: Rabbi! se, fikentreet som du forbannet, er visnet. **22** Og Jesus svarte og sa til dem: Ha tro til Gud! **23** Sannelig sier jeg eder at den som sier til dette fjell: Løft dig op og kast dig i havet! og ikke tviler i sitt hjerte, men tror at det han sier skal skje, ham skal det vederfares. **24** Derfor sier jeg eder: Alt det I beder om og begjærer, tro bare at I har fått det, så skal det vederfares eder. **25** Og når I står og beder, og I har noget imot nogen, da forlat ham det, forat også eders Fader i himmelen skal forlate eder eders overtredelser! **26** Men dersom I ikke forlater, da skal heller ikke eders Fader i himmelen forlate eders overtredelser. **27** Og de kom atter til Jerusalem. Og da han gikk omkring i templet, kom yppersteprestene og de skriftlærde og de eldste **28** og sa til ham: Med hvad myndighet gjør du dette, og hvem har gitt dig denne myndighet til å gjøre det? **29** Men Jesus sa til dem: Jeg vil spørre eder om én ting; svar mig, så skal jeg si eder med hvad myndighet jeg gjør dette. **30** Johannes' dåp, var den fra himmelen eller fra mennesker? Svar mig! **31** De tenkte da ved sig selv og sa: Sier vi: Fra himmelen, da sier han: Hvorfor trodde I ham da ikke? **32** Eller skal vi si: Fra mennesker? De fryktet for folket; for alle mente om Johannes at han i sannhet var en profet. **33** De svarte da Jesus: Vi vet det ikke. Da svarte Jesus og sa til dem: Så sier heller ikke jeg eder med hvad myndighet jeg gjør dette.

12 Og han begynte å tale til dem i lignelser: En mann plantet en vingård, og satte et gjerde omkring den og gravde en vinperse og bygget et tårn, og så leide han den ut til vingårdsmenn og drog utenlands. **2** Og da tiden kom, sendte han en tjener til vingårdsmennene for å ta imot hans del av vingårdens frukt hos vingårdsmennene; **3** og de tok og slo ham, og lot ham gå bort med tomme hender. **4** Og atter sendte han en annen tjener til dem, og ham slo de i hodet og hånte ham. **5** Og han sendte en annen, og ham slo de ihjel, og så gjorde de med mange andre: somme slo de, og somme drepte de. **6** Nu hadde han bare sin eneste sønn igjen, som han elsket; ham sendte han til sist til dem, idet han sa: De vil undse sig for min sønn. **7** Men disse vingårdsmenn

sa til hverandre: Dette er arvingen; kom, la oss slå ham ihjel, så blir arven vår! **8** Og de tok og slo ham ihjel, og kastet ham ut av vingården. **9** Hva skal da vingårdens herre gjøre? Han skal komme og drepe vingårdsmennene, og overgi vingården til andre. **10** Og har I ikke lest dette sted i Skriften: Den sten som bygningsmennene forkastet, den er blitt hjørnesten; **11** av Herren er dette gjort, og det er underfullt i våre øine? **12** Og de søkte å gripe ham, men fryktet for folket; for de skjønte at det var om dem han hadde talt lignelsen. Og de forlot ham og gikk bort. **13** Og de sendte nogen av fariseerne og herodianerne til ham for å fange ham med ord. **14** Og de kom og sa til ham: Mester! vi vet at du er sannndru og ikke bryr dig om nogen; for du gjør ikke forskjell på folk, men lærer Guds vei i sannhet: Er det tillatt å gi keiseren skatt, eller ikke? skal vi gi, eller skal vi ikke gi? **15** Men da han så deres hykleri, sa han til dem: Hvorfor frister I mig? Kom hit med en penning og la mig få se den! **16** De gav ham en. Og han sier til dem: Hvis billede og påskrift er dette? De sa til ham: Keiserens. **17** Og Jesus sa til dem: Gi keiseren hvad keiserens er, og Gud hvad Guds er! Og de undret sig storlig over ham. **18** Og det kom nogen sadduseere til ham, de som sier at det ikke er nogen opstandelse, og de spurte ham og sa: **19** Mester! Moses har foreskrevet oss at når en manns bror dør og efterlater hustru, men ikke barn, da skal hans bror ta hans hustru til ekte og opreise sin bror avkom. **20** Nu var det syv brødre; og den første tok sig en hustru, og efterlot ikke avkom da han døde. **21** Og den annen tok henne, og døde uten å efterlate avkom, og den tredje likeså; **22** og ingen av de syv efterlot avkom. Sist av alle døde også kvinnen. **23** Men i opstandelsen, når de står op, hvem av dem skal da få henne til hustru? for alle syv har jo hatt henne til hustru. **24** Jesus sa til dem: Er det ikke derfor I farer vill, fordi I ikke kjenner skriftene og heller ikke Guds kraft? **25** For når de står op fra de døde, da hverken tar de til ekte eller gis de til ekte, men de er som englene i himmelen. **26** Men om de døde, at de står op, har I da ikke lest i Mose bok, der hvor det tales om tornebusken, hvorledes Gud talte til ham og sa: Jeg er Abrahams Gud og Isaks Gud og Jakobs Gud? **27** Gud er ikke de dodes Gud, men de levendes. I farer storlig vill. **28** Og en av de skriftlærde, som hadde hørt deres ordskifte,

gikk til ham, da han forstod at han hadde svart dem godt, og han spurte ham: Hvilket bud er det første av alle? **29** Jesus svarte ham: Det første er dette: Hør, Israel! Herren vår Gud, Herren er én, **30** og du skal elske Herren din Gud av alt ditt hjerte og av all din sjel og av all din hu og av all din makt; dette er det første bud. **31** Det annet, som er like så stort, er dette: Du skal elske din næste som dig selv. Større enn disse er intet annet bud. **32** Og den skriftlærde sa til ham: I sannhet, mester! med rette har du sagt at han er én, og at det ikke er nogen annen foruten ham. **33** Og å elske ham av alt sitt hjerte og av all sin forstand og av all sin sjel og av all sin makt, og å elske sin næste som sig selv, det er mere enn alle brennoffer og slaktoffer. **34** Og da Jesus så at han svarte forstandig, sa han til ham: Du er ikke langt borte fra Guds rike. Og ingen vågde mere å spørre ham. **35** Og mens Jesus lærte i templet, tok han til orde og sa: Hvorledes kan de skriftlærde si at Messias er Davids sønn? **36** David selv har jo sagt i den Hellige Ånd: Herren sa til min herre: Sett dig ved min høire hånd, til jeg får lagt dine fiender til skammel for dine føtter! **37** David selv kaller ham herre; hvorledes kan han da være hans sønn? Og den store mengde hørte ham gjerne. **38** Og han sa mens han lærte dem: Ta eder i vare for de skriftlærde, som gjerne vil gå i side klær og la sig hilse på torvene, **39** og ha de øverste seter i synagogene og sitte øverst ved gjestebudene; **40** de som opeter enkers hus og for et syns skyld holder lange bønner! Disse skal få dess hårdere dom. **41** Og han satte sig rett imot tempelkisten og så på hvorledes folket la penger i kisten; og mange rike la meget. **42** Og en fattig enke kom og la to skjerver, som er én øre. **43** Da kalte han sine disipler til sig og sa til dem: Sannelig sier jeg eder: Denne fattige enke har lagt mere enn alle de som la i kisten. **44** For de la alle av sin overflod, men hun la av sin fattigdom alt det hun eide, hele sitt livsophold.

13 Og da han gikk ut av templet, sa en av hans disipler til ham: Mester! se, hvilke stener og hvilke bygninger! **2** Og Jesus sa til ham: Ser du disse store bygninger? Det skal ikke levnes sten på sten som ikke skal brytes ned. **3** Og da han satt på Oljeberget rett imot templet, spurte Peter og Jakob og Johannes og Andreas ham i enrum: **4** Si oss:

Når skal dette skje? og hvad er tegnet når alt dette skal fullbyrdes? **5** Jesus tok til orde og sa til dem: Se til at ikke nogen fører eder vill! **6** For mange skal komme i mitt navn og si: Det er mig; og de skal føre mange vill. **7** Men når I hører krig og rykter om krig, da la eder ikke skremme! for det må så skje, men enden er ikke enda. **8** For folk skal reise sig mot folk, og rike mot rike; det skal være jordskjelv både her og der; det skal være hunger og oprør. Dette er begynnelsen til veene. **9** Men ta eder i vare! De skal overgi eder til domstolene, og I skal hudstrykes i synagoger og stilles for landshøvdinge og konger for min skyld, til vidnesbyrd for dem. **10** Og først må evangeliet forkynnes for alle folkeslag. **11** Og når de fører eder frem og overgir eder, da vær ikke forut bekymret for hvad I skal tale! men det som gis eder i samme stund, det skal I tale; for det er ikke I som taler, men den Hellige Ånd. **12** Og bror skal overgi bror til døden, og en far sitt barn, og barn skal reise sig mot foreldre og volde deres død. **13** Og I skal hates av alle for mitt navns skyld; men den som holder ut inntil enden, han skal bli frelst. **14** Men når I ser ødeleggelsens vederstyggelighet stå der hvor den ikke bør - den som leser det, han se til å skjønne det! - da må de som er i Judea, fly til fjells, **15** og den som er på taket, ikke stige ned i huset og ikke gå inn for å hente noget fra sitt hus, **16** og den som er ute på marken, ikke vende tilbake for å hente sin kappe. **17** Ve de fruktsommelige og dem som gir die, i de dager! **18** Men bed at det ikke må skje om vinteren! **19** for i de dager skal det være så stor en trengsel som ikke har vært inntil nu fra skapningens begynnelse, fra den tid da Gud skapte verden, og som heller ikke skal bli. **20** Og dersom ikke Herren forkortet de dager, da blev intet kjød frelst; men for de utvalgte skyld, for deres skyld som han har utvalgt, har han forkortet de dager. **21** Og om nogen da sier til eder: Se, her er Messias, eller: Se der - da skal I ikke tro det. **22** For falske messiaser og falske profeter skal opstå og gjøre tegn og under for å føre de utvalgte vill, om det var mulig. **23** Men ta I eder i vare! Jeg har sagt eder alt forut. **24** Men i de dager, efter den trengsel, skal solen bli formørket og månen ikke gi sitt skinn, **25** og stjernene skal falle ned fra himmelen, og himmelens krefter skal rokkes. **26** Og da skal de se Menneskesønnen komme i skyene

med megen kraft og herlighet. 27 Og da skal han sende ut englene og samle sine utvalgte fra de fire verdenshjørner, fra jordens ende til himmelens ende. 28 Lær en lignelse av fikentreet: Så snart det kommer saft i dets grener, og dets blader springer ut, da vet I at sommeren er nær; 29 således skal også I, når I ser dette skje, vite at han er nær for døren. 30 Sannelig sier jeg eder: Denne slekt skal ingenlunde forgå før alt dette skjer. 31 Himmel og jord skal forgå, men mine ord skal ingenlunde forgå. 32 Men hin dag eller time vet ingen, ikke engang englene i himmelen, ikke engang Sønnen, men alene min Fader. 33 Ta eder i vare, våk! For I vet ikke når tiden er. 34 Likesom en mann som drog utenlands og forlot sitt hus og overgav sine tjenere styret, enhver sin gjerning, og bød dørvokteren at han skulle våke, 35 således skal I våke - for I vet ikke når husets herre kommer, enten det blir om aftenen eller ved midnatt eller ved hanegal eller om morgenen - 36 forat han ikke skal finne eder sovende, når han kommer uforvarende. 37 Men det jeg sier til eder, det sier jeg til alle: Våk!

14 Men to dager derefter var det påske og de usyrede brøds høitid. Og yppersteprestene og de skriftlærde søkte råd til å gripe ham med list og slå ham ihjel; 2 for de sa: Ikke på høitiden, forat det ikke skal bli opstyr blandt folket. 3 Og mens han var i Betania, i Simon den spedalskes hus, og satt til bords, da kom en kvinne som hadde en alabasterkrukke med ekte kostelig nardussalve, og hun brøt alabasterkrukken i sønder og helte den ut over hans hode. 4 Men der var nogen som blev vrede ved sig selv og sa: Hvad skal denne spille av salven være til? 5 Denne salve kunde jo være solgt for mere enn tre hundre penninger og gitt til de fattige. Og de talte strengt til henne. 6 Men Jesus sa: La henne være i fred! Hvorfor gjør I henne fortred? hun har gjort en god gjerning mot mig. 7 For de fattige har I alltid hos eder, og når I vil, kan I gjøre vel mot dem; men mig har I ikke alltid. 8 Hun gjorde det hun kunde; hun salvet forut mitt legeme til min jordeferd. 9 Sannelig sier jeg eder: Hvor som helst evangeliet forkynnes i all verden, skal også det hun gjorde omtales til minne om henne. 10 Og Judas Iskariot, en av de tolv, gikk til yppersteprestene for å forråde ham til dem. 11 Men da de hørte det, blev de glade og lovte å gi ham penger; og han søkte leilighet til å forråde ham. 12

Og på den første dag av de usyrede brøds høitid, da de slaktet påskelammet, sa hans disipler til ham: Hvor vil du vi skal gå og gjøre i stand, så du kan ete påskelammet? 13 Da sendte han to av sine disipler avsted og sa til dem: Gå inn i byen, og der skal møte eder en mann som bærer en krukke vann; følg ham, 14 og der hvor han går inn, skal I si til husbonden: Mesteren sier: Hvor er mitt herberge, der jeg kan ete påskelammet med mine disipler? 15 Og han skal vise eder en stor sal, som står ferdig med benker og hynder, og der skal I gjøre det i stand for oss. 16 Og disiplene gikk avsted og kom inn i byen og fant det således som han hadde sagt dem; og de gjorde i stand påskelammet. 17 Og da det var blitt aften, kom han med de tolv. 18 Og mens de satt til bords og åt, sa Jesus: Sannelig sier jeg eder: En av eder skal forråde mig, den som eter med mig. 19 Da begynte de å bedrøves og en for en å si til ham: Det er da vel ikke mig? 20 Han sa til dem: Det er en av de tolv, den som dypper sammen med mig i fatet. 21 Menneskesønnen går bort, som skrevet er om ham; men ve det menneske ved hvem Menneskesønnen blir forrådt! Det hadde vært godt for det menneske om han aldri var født. 22 Og mens de åt, tok han et brød, velsignet og brøt det, gav dem og sa: Ta det! Dette er mitt legeme. 23 Og han tok en kalk, takket og gav dem; og de drakk alle av den. 24 Og han sa til dem: Dette er mitt blod, paktens blod, som utgydes for mange. 25 Sannelig sier jeg eder: Jeg skal ikke mere drikke av vintreets frukt før den dag jeg skal drikke den ny i Guds rike. 26 Og da de hadde sunget lovsangen, gikk de ut til Oljeberget. 27 Og Jesus sa til dem: I skal alle ta anstøt; for det er skrevet: Jeg vil slå hyrden, og fårene skal adspredes. 28 Men når jeg er opstanden, vil jeg gå i forveien for eder til Galilea. 29 Da sa Peter til ham: Om enn alle tar anstøt, vil dog ikke jeg gjøre det. 30 Og Jesus sa til ham: Sannelig sier jeg dig: Idag, i denne natt, før hanen har galt to ganger, skal du fornekte mig tre ganger. 31 Men han blev ved sitt og sa: Om jeg så skal dø med dig, vil jeg ikke fornekte dig. Det samme sa de alle. 32 Og de kom til et sted som heter Getsemane; og han sa til sine disipler: Sett eder her mens jeg beder! 33 Og han tok Peter og Jakob og Johannes med sig, og begynte å forferdes og engstes, 34 og han sier til dem: Min sjel er bedrøvet inntil døden; bli her og våk!

35 Og han gikk et lite stykke frem, falt ned på jorden og bad at denne stund måtte gå ham forbi, om det var mulig, 36 og han sa: Abba, Fader! alt er mulig for dig; ta denne kalk fra mig! Dog, ikke hvad jeg vil, men hvad du vill! 37 Og han kom og fant dem sovende, og sa til Peter: Simon, sover du? Var du ikke i stand til å våke én time? 38 Våk og bed, forat I ikke skal komme i fristelse! Ånden er villig, men kjødet er skrøpelig. 39 Og atter gikk han bort og bad, og sa de samme ord. 40 Og da han kom igjen, fant han dem atter sovende; for deres øine var tunge, og de visste ikke hvad de skulde svare ham. 41 Og han kom tredje gang og sa til dem: I sover altså og hviler eder! Det er nok; timen er kommet; se, Menneskesønnen overgis i synderes hender; 42 stå op, la oss gå! Se, han er nær som forråder mig. 43 Og straks, mens han ennu talte, kom Judas, en av de tolv, og med ham fulgte en hop med sverd og stokker; de kom fra yppersteprestene og de skriftlærde og de eldste. 44 Men han som forrådde ham, hadde gitt dem et tegn og sagt: Den jeg kysser, ham er det; grip ham og før ham sikkert bort! 45 Og da han kom, gikk han straks bort til ham og sa: Rabbii! og kysset ham. 46 Men de la hånd på ham og grep ham. 47 Men en av dem som stod der, drog sitt sverd, og slo til yppersteprestens tjener og hugg øret av ham. 48 Og Jesus tok til orde og sa til dem: I er gått ut som mot en røver med sverd og stokker for å gripe mig; 49 daglig var jeg hos eder og lærte i templet, og I grep mig ikke; men dette er skjedd forat skriftene skal oppfylles. 50 Da forlot de ham alle sammen og flydde. 51 Og en ung mann fulgte ham med et linklæde kastet om sitt bare legeme, og de grep ham; 52 men han slapp linklædet og flydde naken bort. 53 Og de førte Jesus til ypperstepresten, og der kom alle yppersteprestene og de eldste og de skriftlærde sammen. 54 Og Peter fulgte ham langt bakefter like inn i yppersteprestens gård, og han satt der sammen med tjenerne og varmet sig ved ilden. 55 Men yppersteprestene og hele rådet søkte vidnesbyrd mot Jesus, forat de kunde drepe ham, men de fant ikke noget. 56 For mange vidnet falsk mot ham, men deres vidnesbyrd stemte ikke overens. 57 Da stod nogen op og vidnet falsk mot ham og sa: 58 Vi har hørt ham si: Jeg vil bryte ned dette tempel som er gjort med hender, og på tre dager bygge et annet, som ikke er gjort med

hender. 59 Og enda stemte ikke deres vidnesbyrd overens. 60 Da stod ypperstepresten op midt iblandt dem og spurte Jesus: Svarer du intet på det som disse vidner mot dig? 61 Men han tidde og svarte intet. Atter spurte ypperstepresten ham og sa til ham: Er du Messias, den Velsignedes Sønn? 62 Jesus sa: Jeg er det, og I skal se Menneskesønnen sitte ved kraftens høire hånd og komme med himmelens skyer. 63 Da sønderrev ypperstepresten sine klær og sa: Hvad skal vi mere med vidner? 64 I har hørt gudsbespottelsen; hvad tykkes eder? De dømte ham alle å være skyldig til døden. 65 Og nogen gav sig til å spytte på ham og tildekke hans ansikt og slå ham med knyttet neve og si til ham: Spå! Og tjenerne tok imot ham med stokkeslag. 66 Og mens Peter var nede i gårdsrummet, kom en av yppersteprestens tjenestepiker, 67 og da hun så Peter varme sig, så hun på ham og sa: Også du var med denne nasareer, Jesus. 68 Men han nektet det og sa: Jeg hverken vet eller forstår hvad du mener. Og han gikk ut i forgården, og hanen gol. 69 Og piken fikk se ham, og begynte igjen å si til dem som stod der: Dette er en av dem. 70 Men han nektet det atter. Og litt efter sa atter de som stod der, til Peter: Du er sannelig en av dem; du er jo en galileer. 71 Men han gav sig til å forbanne sig og sverge: Jeg kjenner ikke det menneske I taler om. 72 Og straks gol hanen annen gang. Da kom Peter det ord i hu som Jesus hadde sagt til ham: Før hanen har galt to ganger, skal du fornekte mig tre ganger. Og han tok det til hjerte og gråt.

15 Og straks om morgenen holdt ypperstepresten samråd med de eldste og de skriftlærde, hele rådet, og de bandt Jesus, og førte ham bort og overgav ham til Pilatus. 2 Og Pilatus spurte ham: Er du jødernes konge? Han svarte ham og sa: Du sier det. 3 Og yppersteprestene førte mange klagemål imot ham. 4 Da spurte Pilatus ham atter: Svarer du ikke et ord? Se hvor svære klagemål de fører mot dig! 5 Men Jesus svarte ikke mere, så Pilatus undret sig. 6 Men på høitiden pleide han å gi dem en fange fri, hvem de bad om. 7 Nu var det en som hette Barabbas; han var kastet i fengsel sammen med nogen oprørere som hadde gjort et mord under oprøret; 8 og folket kom op og begynte å be Pilatus om det som han alltid pleide å gjøre. 9 Da svarte han dem og sa: Vil I jeg skal gi eder jødernes konge fri? 10

For han visste at det var av avind yppersteprestene hadde overgitt ham til ham. **11** Men yppersteprestene egget folket op til å be om at han heller skulde gi dem Barabbas fri. **12** Da svarte Pilatus atter og sa til dem: Hva vil I da jeg skal gjøre med ham som I kaller jødenes konge? **13** De ropte igjen: Korsfest ham! **14** Pilatus sa til dem: Hva ond har han da gjort? Men de ropte enda sterkere: Korsfest ham! **15** Da nu Pilatus vilde gjøre folket til lags, gav han dem Barabbas fri og lot Jesus hudstryke og overgav ham til å korsfestes. **16** Og stridsmennene førte ham bort, inn i gården, det er borgen, og kalte hele vekten sammen, **17** og de klædde ham i en purpurkappe, og flettet en tornekrone og satte på ham, **18** og begynte å hilse ham: Vær hilset, du jødenes konge! **19** Og de slo ham i hodet med et rør og spyttet på ham og falt på kne og hyldet ham. **20** Og da de hadde spottet ham, tok de purpurkappen av ham og klædde ham i hans egne klær. Så førte de ham ut for å korsfeste ham. **21** Og det møtte dem en mann som kom ute fra landet, Simon fra Kyrene, far til Aleksander og Rufus; ham tvang de til å bære hans kors. **22** Og de førte ham til stedet Golgata, det er utlagt: Hodeskallestedet, **23** og de gav ham vin med myrra i; men han tok den ikke. **24** Og de korsfestet ham og delte hans klær imellem sig og kastet lodd om hvad hver skulde få. **25** Det var den tredje time da de korsfestet ham. **26** Og innskriften med klagemålet imot ham lød: Jødenes konge. **27** Og sammen med ham korsfestet de to røvere, en på hans høire og en på hans venstre side; **28** og Skriften blev opfylt, som sier: Og han blev regnet blandt ugjerningsmenn. **29** Og de som gikk forbi, spottet ham, og rystet på hodet og sa: Tvi dig, du som bryter ned templet og bygger det op igjen på tre dager! **30** frels dig selv og stig ned av korset! **31** Likeså spottet også yppersteprestene ham sig imellem sammen med de skriftlærde og sa: Andre har han frelst, sig selv kan han ikke frelse! **32** La nu Messias, Israels konge, stige ned av korset, så vi kan se det og tro! Også de som var korsfestet sammen med ham, hånte ham. **33** Og da den sjetten time var kommet, blev det mørke over hele landet like til den niende time. **34** Og ved den niende time ropte Jesus med høi røst: Elo'! Elo'! lama sabaktani? det er utlagt: Min Gud! Min Gud! hvorfor har du forlatt mig? **35** Og da nogen av dem som stod der, hørte

det, sa de: Se, han roper på Elias! **36** Men en løp frem og fylte en svamp med eddik og stakk den på et rør og gav ham å drikke og sa: Vent, la oss se om Elias kommer for å ta ham ned! **37** Men Jesus ropte med høi røst og utåndet. **38** Og forhenget i templet revnet i to stykker fra øverst til nederst. **39** Men da høvedsmannen, som stod like imot ham, så at han utåndet med et sådant rop, sa han: Sannelig, denne mann var Guds Sønn! **40** Men der var også nogen kvinner som så på i frastand; blandt dem var også Maria Magdalena og Maria, mor til Jakob den yngre og Joses, og Salome, **41** som hadde fulgt ham og tjent ham da han var i Galilea, og mange andre kvinner som hadde draget op med ham til Jerusalem. **42** Og da det alt var blitt aften - det var beredelses-dagen, det er dagen før sabbaten - **43** kom Josef av Arimatea, en høit aktet rådsherre, som også ventet på Guds rike, og han vågde sig til å gå inn til Pilatus og be om Jesu legeme. **44** Men Pilatus undret sig om han alt skulde være død, **45** og han kalte høvedsmannen for sig og spurte ham om det var lenge siden han døde; og da han hadde fått det å vite av høvedsmannen, gav han liket til Josef. **46** Og Josef kjøpte fint linklæde og tok ham ned og svøpte ham i linklædet og la ham i en grav som var uthugget i klippen, og veltet en sten for døren til graven. **47** Men Maria Magdalena og Maria, mor til Joses, så hvor han blev lagt.

16 Og da sabbaten var til ende, kjøpte Maria Magdalena og Maria, Jakobs mor, og Salome velluktende urter for å gå og salve ham. **2** Og meget tidlig på den første dag i uken kom de til graven, da solen gikk op. **3** Og de sa til hverandre: Hvem skal velte bort stenen fra døren til graven for oss? **4** Og da de så op, blev de var at stenen var veltet bort; for den var meget stor. **5** Og da de kom inn i graven, så de en ung mann sitte på høire side, klædd i en hvit, sid kjortel; og de blev forferdet. **6** Men han sier til dem: Forferdes ikke! I søker Jesus fra Nasaret, den korsfestede; han er opstanden, han er ikke her; se, der er stedet hvor de la ham. **7** Men gå bort og si til hans disipler og til Peter at han går i forveien for eder til Galilea; der skal I se ham, som han har sagt eder. **8** Og de gikk ut og flydde bort fra graven; for beven og forferdelse var kommet over dem; og de talte ikke et ord til nogen; for de fryktet. **9** (note: The most reliable

and earliest manuscripts do not include Mark 16:9-20.) Men etterat han var opstanden tidlig den første dag i uken, åpenbarte han sig først for Maria Magdalena, som han hadde utdrevet syv onde ånder av. **10** Hun gikk bort og fortalte det til dem som hadde vært med ham og nu sørget og gråt; **11** og da disse hørte at han levde og var blitt sett av henne, trodde de det ikke. **12** Derefter åpenbarte han sig i en annen skikkelse for to av dem, mens de gikk ut på landet. **13** Også disse gikk bort og fortalte det til de andre; heller ikke dem trodde de. **14** Men til sist åpenbarte han sig for de elleve selv, mens de satt til bords, og han refset dem for deres vantro og hårde hjerte, fordi de ikke hadde trodd dem som hadde sett ham opstanden. **15** Og han sa til dem: Gå ut i all verden og forkynn evangeliet for all skapningen! **16** Den som tror og blir døpt, skal bli frelst; men den som ikke tror, skal bli fordømt. **17** Og disse tegn skal følge dem som tror: I mitt navn skal de drive ut onde ånder, de skal tale med tunger, **18** de skal ta slanger i hendene, og om de drikker noget giftig, skal det ikke skade dem; på syke skal de legge sine hender, og de skal bli helbredet. **19** Så blev den Herre Jesus, etterat han hadde talt til dem, optatt til himmelen, og satte sig ved Guds høire hånd. **20** Men de gikk ut og forkynte ordet allesteds, og Herren virket med og stadfestet ordet ved de tegn som fulgte med.

Lukas

1 Eftersom mange har tatt sig fore å sette op en fortelling om de ting som er fullbyrdet iblandt oss, **2** således som de som fra først av var øienvidner og blev ordets tjenere, har overgitt oss det, **3** så har også jeg foresatt mig, efterat jeg nøie har gransket alt sammen fra først av, å nedskrive det i sammenheng for dig, gjæveste Teofilus, **4** forat du kan lære å kjenne hvor pålitelige de lærdommer er som du er oplært i. **5** I de dager da Herodes var konge i Jødeland, var det en prest ved navn Sakarias, av Abias skifte, og han hadde en hustru av Arons døtre, og hennes navn var Elisabet. **6** De var begge rettferdige for Gud, og vandret ulastelig i alle Herrens bud og forskrifter. **7** Og de hadde ikke barn; for Elisabet var ufruktbar, og de var begge kommet langt ut i årene. **8** Men det skjedde mens han gjorde prestatjeneste for Gud, da raden var kommet til hans skifte, **9** at det efter prestatjenestens sedvane tilfalt ham å gå inn i Herrens tempel og ofre røkelse; **10** og hele folkemengden stod utenfor og bad i røkofferets stund. **11** Da åpenbarte en Herrens engel sig for ham og stod på høire side av røkoffer-alteret. **12** Og da Sakarias så ham, blev han forferdet, og frykt falt på ham. **13** Men engelen sa til ham: Frykt ikke, Sakarias! din bønn er hørt, og din hustru Elisabet skal føde dig en sønn, og du skal kalle ham Johannes; **14** og han skal bli dig til glede og fryd, og mange skal glede sig over hans fødsel. **15** For han skal være stor for Herren, og han skal ikke drikke vin og sterk drikk, og han skal fylles med den Hellige Ånd like fra mors liv; **16** og han skal omvende mange av Israels barn til Herren deres Gud, **17** og han skal gå i forveien for ham i Elias' ånd og kraft, for å vende fedres hjerter til barn og ulydige til rettferdiges sinnelag, for å berede Herren et velskikket folk. **18** Og Sakarias sa til engelen: Hvorav skal jeg vite dette? Jeg er jo en gammel mann, og min hustru er langt ute i årene. **19** Og engelen svarte ham: Jeg er Gabriel, som står for Guds åsyn, og jeg er utsendt for å tale til dig og forkynne dig dette glade budskap; **20** og se, du skal bli målløs, og ikke kunne tale før den dag da dette skjer, fordi du ikke trodde mine ord, som skal fullbyrdes i sin tid. **21** Og folket stod og ventet på Sakarias, og de undredes over at han blev så lenge i templet. **22** Men da han

kom ut, kunde han ikke tale til dem, og de skjønnte at han hadde sett et syn i templet, og han nikket til dem, og var og blev stum. **23** Og det skjedde da hans tjenestedager var til ende, da drog han hjem til sitt hus. **24** Men efter disse dager blev hans hustru Elisabet fruktsommelig, og hun trakk sig tilbake i ensomhet i fem måneder, og sa: **25** Så har Herren gjort med mig i de dager da han så til mig for å bortta min vanære iblandt menneskene. **26** Men i den sjettemåned blev engelen Gabriel sendt fra Gud til en by i Galilea som heter Nasaret, **27** til en jomfru som var trolovet med en mann ved navn Josef, av Davids hus, og jomfruens navn var Maria. **28** Og engelen kom inn til henne og sa: Vær hilset, du benådede! Herren er med dig; velsignet er du blandt kvinner! **29** Men hun blev forferdet over hans ord, og grundet på hvad dette skulde være for en hilsen. **30** Og engelen sa til henne: Frykt ikke, Maria! for du har funnet nåde hos Gud; **31** og se, du skal bli fruktsommelig og føde en sønn, og du skal kalle ham Jesus. **32** Han skal være stor og kalles den Høiestes Sønn, og Gud Herren skal gi ham hans far Davids trone, **33** og han skal være konge over Jakobs hus evindeligen, og det skal ikke være ende på hans kongedømme. (αἰὼν γ165) **34** Men Maria sa til engelen: Hvorledes skal dette gå til, da jeg ikke vet av mann? **35** Og engelen svarte henne: Den Hellige Ånd skal komme over dig, og den Høiestes kraft skal overskygge dig; derfor skal også det hellige som fødes, kalles Guds Sønn. **36** Og se, Elisabet, din slektning, har også undfanget en sønn i sin alderdom, og hun, som kaltes ufruktbar, er nu i sin sjettemåned. **37** For ingen ting er umulig for Gud. **38** Da sa Maria: Se, jeg er Herrens tjenerinne; mig skje efter ditt ord! Og engelen skiltes fra henne. **39** Men Maria stod op i de dager og skyndte sig til fjellbygdene, til en by i Juda, **40** og hun kom inn i Sakarias' hus og hilste på Elisabet. **41** Og det skjedde da Elisabet hørte Marias hilsen, da sprang fosteret i hennes liv, og Elisabet blev fylt med den Hellige Ånd **42** og ropet med høi røst og sa: Velsignet er du blandt kvinner, og velsignet er ditt livs frukt! **43** Og hvorledes times mig dette, at min Herres mor kommer til mig? **44** For se, da lyden av din hilsen nådde mitt øre, sprang fosteret i mitt liv med fryd. **45** Og salig er hun som trodde; for fullbyrdes skal det som er sagt henne av Herren. **46** Da sa Maria: Min sjel ophøier

Herren, 47 og min ånd fryder sig i Gud, min frelser, 48 han som har sett til sin tjenerinnes ringhet. For se, fra nu av skal alle slekter prise mig salig, 49 fordi han har gjort store ting imot mig, han, den mektige, og hellig er hans navn, 50 og hans miskunn er fra slekt til slekt over dem som frykter ham. 51 Han gjorde veldig verk med sin arm, han adspredte dem som var overmodige i sitt hjertes tanke; 52 han støtte stormenn fra deres høiseter og ophøiet de små; 53 hungrige mettet han med gode gaver, og rikmenn lot han gå bort med tomme hender. 54 Han tok sig av Israel, sin tjener, for å komme miskunn i hu 55 - således som han talte til våre fedre - mot Abraham og hans ætt til evig tid. (aiōn g165) 56 Og Maria blev hos henne omkring tre måneder, og vendte så hjem igjen til sitt hus. 57 Men for Elisabet kom tiden da hun skulde føde, og hun fødte en sønn, 58 og hennes granner og frender fikk høre at Herren hadde gjort sin miskunn stor mot henne, og de gledet sig med henne. 59 Og det skjedde på den åttende dag, da kom de for å omskjære barnet, og de vilde kalle ham Sakarias etter hans far. 60 Da tok hans mor til orde og sa: Nei, han skal hete Johannes. 61 Og de sa til henne: Men det er jo ingen i din ætt som har dette navn. 62 De gjorde da tegn til hans far for å få vite hvad han vilde han skulde hete. 63 Og han bad om en tavle og skrev disse ord: Johannes er hans navn. Og de undret sig alle. 64 Men straks blev hans munn opplatt og hans tunge løst, og han talte og lovet Gud. 65 Og det kom frykt på alle dem som bodde deromkring, og i alle Judeas fjellbygder talte de med hverandre om alle disse ting, 66 og alle som hørte det, la det på hjerte og sa: Hvad skal det da bli av dette barn? For Herrens hånd var med ham. 67 Og hans far Sakarias blev fylt med den Hellige Ånd og talte profetiske ord og sa: 68 Lovet være Herren, Israels Gud, han som så til sitt folk og forløste det! 69 Og han opreiste oss et frelsens horn i sin tjener Davids hus, 70 således som han talte gjennom sine hellige profeters munn fra fordums tid av, (aiōn g165) 71 en frelse fra våre fiender og fra alle deres hånd som hater oss, 72 for å gjøre miskunn mot våre fedre og komme sin hellige pakt i hu, 73 den ed han svor Abraham, vår far, 74 for å fri oss av våre fienders hånd og gi oss å tjene ham uten frykt 75 i hellighet og rettferdighet for hans åsyn alle våre dager. 76 Men også du, barn, skal

kalles den Høiestes profet; for du skal gå frem for Herrens åsyn for å rydde hans veier, 77 for å lære hans folk frelse å kjenne ved deres synders forlatelse 78 for vår Guds miskunnelige hjertelags skyld, som lot soloppgang fra det høie gjeste oss, 79 for å lyse for dem som sitter i mørke og dødsskygge, for å styre våre føtter inn på fredens vei. 80 Men barnet vokste og blev sterkt i ånden, og han var i ødemarkene til den dag da han blev ført frem for Israel.

2 Og det skjedde i de dager at det utgikk et bud fra keiser Augustus at all verden skulde innskriveres i manntall. 2 Dette var den første innskrivning, i den tid Kvirinius var landshøvding i Syria. 3 Og alle gikk for å la sig innskrive, hver til sin by. 4 Men også Josef drog op fra Galilea, fra byen Nasaret, til Judea, til Davids stad, som heter Betlehem, fordi han var av Davids hus og ætt, 5 for å la sig innskrive sammen med Maria, sin trolovede, som var fruktsommelig. 6 Men det skjedde mens de var der, da kom tiden da hun skulde føde. 7 Og hun fødte sin sønn, den førstefødte, og svøpte ham og la ham i en krybbe, fordi det ikke var rum for dem i herberget. 8 Og det var nogen hyrder der på stedet, som var ute på marken og holdt nattevakt over sin hjord. 9 Og se, en Herrens engel stod for dem, og Herrens herlighet lyste om dem, og de blev meget forferdet. 10 Og engelen sa til dem: Forferdes ikke! for se, jeg forkynner eder en stor glede, som skal vederfares alt folket! 11 Eder er idag en frelser født, som er Kristus, Herren, i Davids stad. 12 Og dette skal I ha til tegn: I skal finne et barn svøpt, liggende i en krybbe. 13 Og straks var det hos engelen en himmelsk hærskare, som lovet Gud og sa: 14 Ære være Gud i det høieste, og fred på jorden, i mennesker hans velbehag! 15 Og det skjedde da englene var faret fra dem op til himmelen, da sa hyrdene til hverandre: La oss nu gå like til Betlehem og se dette som har hendt, og som Herren har kunngjort oss! 16 Og de skyndte sig og kom og fant både Maria og Josef, og barnet som lå i krybben; 17 og da de hadde sett det, fortalte de dem det ord som var sagt dem om dette barn. 18 Og alle som hørte det, undret sig over det som blev dem sagt av hyrdene; 19 men Maria gjemte alle disse ord og grundet på dem i sitt hjerte. 20 Og hyrdene vendte tilbake, og priste og lovet Gud for alt det de hadde hørt og sett, således som det var blitt sagt dem. 21 Og

da åtte dager var til ende, og han skulde omskjæres, blev han kalt Jesus, det navn som engelen hadde nevnt før han blev undfanget i mors liv. 22 Og da deres renselses-dager etter Mose lov var til ende, førte de ham op til Jerusalem for å stille ham frem for Herren - 23 som det er skrevet i Herrens lov: Alt mannkjønn som åpner mors liv, skal kalles hellig for Herren - 24 og for å gi offer, etter det som er sagt i Herrens lov, et par turtelduer eller to due-unger. 25 Og se, det var en mann i Jerusalem ved navn Simeon, og denne mann var rettferdig og gudfryktig og ventet på Israels trøst; og den Hellige Ånd var over ham, 26 og det var åpenbaret ham av den Hellige Ånd at han ikke skulde se døden før han hadde sett Herrens salvede. 27 Han kom, drevet av Ånden, inn i templet, og da foreldrene førte barnet Jesus inn for å gjøre med ham som skikk var etter loven, 28 da tok han ham på sine armer og lovet Gud og sa: 29 Herre! nu lar du din tjener fare herfra i fred, etter ditt ord; 30 for mine øine har sett din frelse, 31 som du har beredt for alle folks åsyn, 32 et lys til åpenbarelse for hedningene, og en herlighet for ditt folk Israel. 33 Og hans far og hans mor undret sig over det som blev talt om ham. 34 Og Simeon velsignet dem, og sa til hans mor Maria: Se, denne er satt til fall og opreisning for mange i Israel, og til et tegn som blir motsagt; 35 men også din sjel skal et sverd gjennomstinge, forat mange hjerters tanker skal bli åpenbaret. 36 Og der var en profetinne, Anna, Fanuels datter, av Asers stamme; hun var kommet langt ut i årene, hadde levd med sin mann i syv år etter sin jomfrustand, 37 og nu for sig selv som enke inntil en alder av fire og åtti år; hun vek aldri fra templet, men tjente Gud med faste og bønn natt og dag. 38 Og hun trådte til i samme stund og priste Gud, og hun talte om ham til alle dem som ventet på forløsning for Jerusalem. 39 Og da de hadde fullført alt etter Herrens lov, vendte de tilbake til Galilea, til sin by Nasaret. 40 Men barnet vokste og blev sterkt og fullt av visdom, og Guds velbehag var over ham. 41 Og hans foreldre drog hvert år til Jerusalem til påskefesten. 42 Og da han var tolv år gammel, drog de der op, som det var skikk på høitiden; 43 og da de hadde vært der de dager til ende, og de vendte hjem igjen, blev barnet Jesus tilbake i Jerusalem, og hans foreldre visste ikke om det. 44 Men da de trodde at han var i reisefølget,

kom de en dags reise frem, og lette efter ham blandt slekninger og kjenninger; 45 og da de ikke fant ham, vendte de tilbake til Jerusalem og lette efter ham. 46 Og det skjedde tre dager derefter, da fant de ham i templet; der satt han midt iblandt lærerne og hørte på dem og spurte dem, 47 og alle som hørte ham, var ute av sig selv av forundring over hans forstand og svar. 48 Og da de så ham, blev de forferdet, og hans mor sa til ham: Barn! hvorfor gjorde du oss dette? Se, din far og jeg har lett efter dig med smerte. 49 Og han sa til dem: Hvorfor lette I efter mig? Visste I ikke at jeg må være i min Faders hus? 50 Men de forstod ikke det ord han talte til dem. 51 Og han gikk ned med dem og kom til Nasaret og var dem lydige. Og hans mor gjemte alle disse ord i sitt hjerte. 52 Og Jesus gikk frem i visdom og alder og yndest hos Gud og mennesker.

3 I det femtende år av keiser Tiberius' regjering, mens Pontius Pilatus var landshøvding i Judea, og Herodes fjerdingsfyrste i Galilea, og hans bror Filip fjerdingsfyrste i det itureiske og trakonittiske land, og Lysanias fjerdingsfyrste i Abilene, 2 mens Annas og Kaifas var yppersteprester, da kom Guds ord til Johannes, Sakarias' sønn, i ørkenen; 3 og han kom rundt i hele landet om Jordan og forkynte omvendelses dåp til syndenes forlatelse, 4 således som det er skrevet i profeten Esaias' talers bok: Det er en røst av en som roper i ørkenen: Rydd Herrens vei, gjør hans stier jevne! 5 Hver dal skal fylles, og hvert fjell og hver haug skal senkes, og det krokete skal rettes, og de knudrete veier jevnes, 6 og alt kjød skal se Guds frelse. 7 Han sa da til folket som drog ut for å døpes av ham: Ormeynge! hvem lærte eder å fly for den kommende vrede? 8 Bær derfor frukter som er omvendelsen verdige, og gi eder ikke til å si ved eder selv: Vi har Abraham til far! for jeg sier eder at Gud kan opvekke Abraham barn av disse stener. 9 Øksen ligger også allerede ved roten av trærne; derfor blir hvert tre som ikke bærer god frukt, hugget ned og kastet på ilden. 10 Og folket spurte ham: Hvad skal vi da gjøre? 11 Han svarte dem: Den som har to kjortler, skal dele med den som ingen har, og den som har mat, skal gjøre likeså! 12 Men også toldere kom for å døpes, og de sa til ham: Mester! hvad skal vi gjøre? 13 Han sa til dem: Krev ikke mere enn hvad eder er foreskrevet! 14 Men også krigsfolk

spurte ham og sa: Og vi, hvad skal vi gjøre? Og han sa til dem: Press ikke penger ut av nogen ved vold eller ved svik, og la eder nøie med eders lønn! **15** Men da folket gikk i forventning, og alle tenkte i sitt hjerte på Johannes, om ikke han var Messias, **16** da svarte Johannes og sa til alle: Jeg døper eder med vann; men den kommer som er sterkere enn jeg, han hvis skorem jeg ikke er verdig til å løse; han skal døpe eder med den Hellige Ånd og ild; **17** han har sin kasteskovl i sin hånd, og han skal rense sin låve og samle hveten i sin lade, men agnene skal han brenne op med uslukkelig ild. **18** Også mange andre formaninger gav han folket, og forkynte dem evangeliet. **19** Men fjerdingsfyrsten Herodes, som blev refset av ham for sin brorkone Herodias' skyld, og for alt det onde Herodes hadde gjort, **20** han la også dette til alt det andre, at han kastet Johannes i fengsel. **21** Men det skjedde da alt folket lot sig døpe, og Jesus var blitt døpt og bad, da åpnet himmelen sig, **22** og den Hellige Ånd kom ned over ham i legemlig skikkelse, som en due, og en røst kom fra himmelen: Du er min Sønn, den elskede; i dig har jeg velbehag. **23** Og Jesus selv var omkring tretti år da han begynte sin gjerning, og han var, efter det folk holdt ham for, sønn av Josef, sønn av Eli, **24** sønn av Mattat, sønn av Levi, sønn av Melki, sønn av Jannai, sønn av Josef, **25** sønn av Mattatias, sønn av Amos, sønn av Nahum, sønn av Esli, sønn av Naggai, **26** sønn av Ma'at, sønn av Mattatias, sønn av Sime'i, sønn av Josek, sønn av Joda, **27** sønn av Johanan, sønn av Resa, sønn av Serubabel, sønn av Sealtiel, sønn av Neri, **28** sønn av Melki, sønn av Addi, sønn av Kosam, sønn av Elmadam, sønn av Er, **29** sønn av Josva, sønn av Elieser, sønn av Jorim, sønn av Mattat, sønn av Levi, **30** sønn av Simeon, sønn av Juda, sønn av Josef, sønn av Jonam, sønn av Eljakim, **31** sønn av Melea, sønn av Mana, sønn av Mattata, sønn av Natan, sønn av David, **32** sønn av Isai, sønn av Obed, sønn av Boas, sønn av Salmon, sønn av Nahson, **33** sønn av Aminadab, sønn av Ram, sønn av Hesron, sønn av Peres, sønn av Juda, **34** sønn av Jakob, sønn av Isak, sønn av Abraham, sønn av Tarah, sønn av Nakor, **35** sønn av Serug, sønn av Re'u, sønn av Peleg, sønn av Eber, sønn av Salah, **36** sønn av Kenan, sønn av Arpaksad, sønn av Sem, sønn av Noah, sønn av Lamek, **37** sønn av

Metusalah, sønn av Enok, sønn av Jared, sønn av Malalael, sønn av Kenan, **38** sønn av Enos, sønn av Set, sønn av Adam, Guds sønn.

4 Men Jesus vendte tilbake fra Jordan, full av den Hellige Ånd, og han blev av Ånden ført om i ørkenen **2** og i firti dager fristet av djevelen. Og han åt intet i de dager, og da de var til ende, blev han hungrig. **3** Da sa djevelen til ham: Er du Guds Sønn, da si til denne sten at den skal bli til brød! **4** Og Jesus svarte ham: Det er skrevet: Mennesket lever ikke av brød alene, men av hvert Guds ord. **5** Og djevelen førte ham op på et høit fjell og viste ham alle verdens riker i et øieblikk. **6** Og djevelen sa til ham: Dig vil jeg gi makten over alt dette og disse rikers herlighet; for mig er det overgitt, og jeg gir det til hvem jeg vil; **7** vil nu du falle ned og tilbede mig, da skal det alt sammen være ditt. **8** Og Jesus svarte ham og sa: Det er skrevet: Du skal tilbede Herren din Gud, og ham alene skal du tjene. **9** Og han førte ham til Jerusalem og stilte ham på templets tinde og sa til ham: Er du Guds Sønn, da kast dig ned herfra! **10** for det er skrevet: Han skal gi sine engler befaling om dig at de skal bevare dig, **11** og de skal bære dig på hendene, forat du ikke skal støte din fot på nogen sten. **12** Og Jesus svarte og sa til ham: Det er sagt: Du skal ikke friste Herren din Gud. **13** Og da djevelen hadde endt all fristelse, vek han fra ham for en tid. **14** Og Jesus vendte i Åndens kraft tilbake til Galilea, og rykte om ham kom ut over hele landet deromkring. **15** Og han lærte i deres synagoger, og blev prist av alle. **16** Og han kom til Nasaret, hvor han var opfostret, og gikk efter sin sedvane på sabbatsdagen inn i synagogen og stod op for å lese for dem. **17** Og de gav ham profeten Esaias' bok, og da han slo boken op, fant han det sted hvor det var skrevet: **18** Herrens Ånd er over mig, fordi han salvet mig til å forkynne evangeliet for fattige; han har utsendt mig for å forkynne fanger at de skal få frihet, og blinde at de skal få syn, for å sette undertrykte i frihet, **19** for å forkynne et velbehagelig år fra Herren. **20** Og han lukket boken og gav den til tjeneren og satte sig, og alle som var i synagogen, hadde sine øine festet på ham. **21** Han begynte da med å si til dem: Idag er dette Skriftens ord opfylt for eders ører. **22** Og alle gav ham vidnesbyrd og undret sig over de livsalige ord som gikk ut av hans munn, og de sa: Er ikke

dette Josefs sønn? 23 Og han sa til dem: I vil visst si til mig dette ordsprog: Læge, læg dig selv! Hvad vi har hørt du gjorde i Kapernaum, gjør det også her på ditt hjemsted! 24 Men han sa: Sannelig sier jeg eder: Ingen profet blir vel mottatt på sitt hjemsted. 25 Og i sannhet sier jeg eder: Det var mange enker i Israel i Elias' dager, dengang da himmelen blev lukket for tre år og seks måneder, da det blev en stor hunger over hele landet, 26 og til ingen av dem blev Elias sendt, men bare til en enke i Sarepta i Sidons land. 27 Og det var mange spedalske i Israel på profeten Elisas tid, og ingen av dem blev rensset, men bare syrerer Na'aman. 28 Og alle i synagogen blev fulle av vrede da de hørte dette, 29 og de stod op og drev ham ut av byen og førte ham ut på brynet av det fjell som deres by var bygget på, for å styrte ham ned. 30 Men han gikk midt gjennom flokken og drog bort. 31 Og han kom ned til Kapernaum, en by i Galilea, og lærte dem på sabbaten, 32 og de var slått av forundring over hans lære; for hans tale var med myndighet. 33 Og i synagogen var det en mann som var besatt av en uren ånd, og han ropte med høi røst: 34 Å, hvad har vi med dig å gjøre, Jesus fra Nasaret? Du er kommet for å ødelegge oss; jeg vet hvem du er, du Guds hellige! 35 Og Jesus truet den og sa: Ti, og far ut av ham! Og den onde ånd kastet ham ned midt iblandt dem og fór ut av ham uten å skade ham. 36 Og redsel kom over alle, og de talte med hverandre og sa: Hvad er dette for et ord? for med myndighet og makt byder han de urene ånder, og de farer ut! 37 Og rykte om ham kom ut til hvert sted i landet deromkring. 38 Og han stod op og forlot synagogen, og gikk inn i Simons hus. Men Simons svigermor lå i sterk feber, og de bad ham hjelpe henne. 39 Og han stod over henne og truet feberer, og den forlot henne; og straks stod hun op og tjente dem. 40 Men da solen gikk ned, kom alle som hadde syke som led av forskjellige sykdommer, og førte dem til ham; og han la sine hender på hver især av dem og helbredet dem. 41 Også onde ånder fór ut av mange, og de ropte: Du er Guds Sønn! Og han truet dem og tillot dem ikke å tale, fordi de visste at han var Messias. 42 Men da det var blitt dag, gikk han ut og drog til et øde sted, og folket lette efter ham, og de kom like til ham og holdt på ham, forat han ikke skulde gå fra dem. 43 Men han sa til dem: Også i de andre byer

må jeg forkynde evangeliet om Guds rike; for dertil er jeg utsendt. 44 Og han forkynte ordet i synagogene i Galilea.

5 Men det skjedde da folket trengte sig inn på ham og hørte Guds ord, og han stod ved Gennesaret-sjøen, 2 da så han to båter ligge ved sjøen; men fiskerne var gått ut av dem og skyllet garnene. 3 Han gikk da ut i en av båtene, som tilhørte Simon, og bad ham legge litt ut fra land; og han satte sig i båten og lærte folket. 4 Men da han holdt op å tale, sa han til Simon: Legg ut på dypet, og kast eders garn ut til en drett! 5 Og Simon svarte ham: Mester! vi har strevet hele natten og ikke fått noget; men på ditt ord vil jeg kaste ut garnene. 6 Og de gjorde så, og fanget en stor mengde fisk; og deres garn revnet. 7 Og de vinket til sine lagsbrødre i den andre båt, at de skulde komme og ta i med dem; og de kom, og de fylte begge båtene, så de holdt på å synke. 8 Men da Simon Peter så det, falt han ned for Jesu knær og sa: Herre, gå fra mig! for jeg er en syndig mann. 9 For redsel kom over ham og alle dem som var med ham, for den fiskedrett som de hadde fått; 10 likeså Jakob og Johannes, Sebedeus' sønner, som var i lag med Simon. Og Jesus sa til Simon: Frykt ikke! fra nu av skal du fange mennesker. 11 Da rodde de båtene i land og forlot alt og fulgte ham. 12 Og det skjedde da han var i en av byene, se, da var det en mann som var full av spedalskhet; og da han så Jesus, falt han ned på sitt ansikt, bad ham og sa: Herre! om du vil, kan du rense mig. 13 Og Jesus rakte hånden ut, rørte ved ham og sa: Jeg vil, bli ren! Og straks forlot spedalskheten ham. 14 Og han bød ham at han ikke skulde si det til nogen; men gå og te dig for presten og ofre for din renselse, således som Moses har påbudt, til et vidnesbyrd for dem! 15 Men ordet om ham kom ennu mere ut, og meget folk kom sammen for å høre og for å bli helbredet for sine sykdommer; 16 men han drog sig tilbake til øde steder og var der i bønn. 17 Og det skjedde en av dagene mens han lærte, og der satt fariseere og lovlærere som var kommet fra hver by i Galilea og Judea og fra Jerusalem, og Herrens kraft var hos ham til å helbrede: 18 se, da kom nogen menn som bar en mann på en seng, han var verkbrudden; og de søkte å få ham inn og legge ham ned foran ham. 19 Og da de for folketrengselen ikke fant nogen vei til å

få ham inn, steg de op på taket og firte ham med sengen ned mellom takstenene midt foran Jesus. 20 Og da han så deres tro, sa han: Menneske! dine synder er dig forlatt. 21 Da begynte de skriftlærde og fariseerne å tenke så: Hvem er denne mann, som taler bespottelser? Hvem kan forlate synder uten Gud alene? 22 Men da Jesus merket deres tanker, svarte han og sa til dem: Hvad er det I tenker i eders hjerter? 23 Hvad er lettest, enten å si: Dine synder er dig forlatt, eller å si: Stå op og gå? 24 Men forat I skal vite at Menneskesønnen har makt på jorden til å forlate synder - så sa han til den verkbrudne: Jeg sier dig: Stå op og ta din seng og gå hjem til ditt hus! 25 Og straks stod han op for deres øine og tok det han lå på, og gikk hjem til sitt hus og priste Gud. 26 Da kom det forferdelse over dem alle, og de priste Gud, og de blev fulle av frykt og sa: Idag har vi sett utrolige ting! 27 Derefter gikk han ut, og han så en tolder ved navn Levi sitte på tollboden; og han sa til ham: Følg mig! 28 Og han forlot alt og stod op og fulgte ham. 29 Og Levi gjorde et stort gjestebud for ham i sitt hus, og der var en stor mengde toldere og andre som satt til bords med dem. 30 Og fariseerne og deres skriftlærde knurret mot hans disipler og sa: Hvorfor eter og drikker I med toldere og syndere? 31 Og Jesus svarte og sa til dem: De friske trenger ikke til læge, men de som har ondt; 32 jeg er ikke kommet for å kalle rettfærdige, men syndere til omvendelse. 33 De sa til ham: Johannes' disipler holder jevnlig faste og bønn, og fariseernes disipler likeså; men dine eter og drikker. 34 Men Jesus sa til dem: Kan I vel få brudesvennene til å faste så lenge brudgommen er hos dem? 35 Men de dager skal komme da brudgommen blir tatt fra dem; da skal de faste, i de dager. 36 Han sa også en lignelse til dem: Ingen river en lapp av et nytt klædebon og setter den på et gammelt; ellers river han det nye i sønder, og lappen av det nye passer ikke til det gamle. 37 Og ingen fyller ny vin i gamle skinnsekker; ellers vil den nye vin sprengre sekkene, og den selv spilles og sekkene ødelegges; 38 men ny vin skal fylles i nye skinnsekker. 39 Og ingen som har drukket gammel vin, har lyst på ny; han sier: den gamle er god.

6 Det skjedde på den næst-første sabbat at han gikk gjennom en aker, og hans disipler plukket aks og gned dem ut med hendene og åt. 2 Da sa nogen av

fariseerne: Hvorfor gjør I det som det ikke er tillatt å gjøre på sabbaten? 3 Og Jesus svarte og sa til dem: Har I da ikke lest hvad David gjorde da han var sulten, han selv og de som var med ham, 4 hvorledes han gikk inn i Guds hus og tok skuebrødene og åt, og gav også dem som var med ham? Og dem har ingen lov til å ete uten prestene alene. 5 Og han sa til dem: Menneskesønnen er herre også over sabbaten. 6 Og det skjedde på en annen sabbat at han gikk inn i synagogen og lærte; og der var en mann hvis høire hånd var vissen. 7 Men de skriftlærde og fariseerne lurte på ham, om han vilde helbrede på sabbaten, forat de kunde finne klagemål imot ham. 8 Men han visste deres tanker, og han sa til mannen som hadde den visne hånd: Stå op og kom frem! Og han stod op og trådte frem. 9 Da sa Jesus til dem: Jeg spør eder om det er tillatt på sabbaten å gjøre godt eller å gjøre ondt, å berge liv eller å spille det? 10 Og han så omkring på dem alle og sa til ham: Rekk din hånd ut! Og han gjorde så, og hans hånd blev frisk igjen. 11 Men de blev rent rasende, og talte med hverandre om hvad de skulde gjøre med Jesus. 12 Og det skjedde i de dager at han gikk op i fjellet for å bede, og han var der hele natten i bønn til Gud. 13 Og da det blev dag, kalte han sine disipler til sig, og han valgte sig ut tolv av dem og gav dem navnet apostler: 14 Simon, som han også gav navnet Peter, og hans bror Andreas, og Jakob og Johannes og Filip og Bartolomeus 15 og Matteus og Tomas og Jakob, Alfeus' sønn, og Simon, som kaltes ivreren, 16 og Judas, Jakobs sønn, og Judas Iskariot, som blev forræder. 17 Og han gikk ned med dem, og han blev stående på en slette, og med ham en stor flokk av hans disipler og en stor mengde folk fra hele Judea og Jerusalem og fra havkanten ved Tyrus og Sidon, 18 som var kommet for å høre ham og for å bli lægt for sine sykdommer; og de som var plaget av urene ånder, blev helbredet. 19 Og alt folket søkte å få røre ved ham; for en kraft gikk ut fra ham og helbredet alle. 20 Og han løftet sine øine på sine disipler og sa: Salige er I fattige; for Guds rike er eders. 21 Salige er I som nu hungrer; for I skal mettes. Salige er I som nu gråter; for I skal le. 22 Salige er I når menneskene hater eder, og når de ikke vil vite av eder, og spotter eder og kaster eders navn fra sig som noget ondt, for Menneskesønnens skyld. 23 Gled eder på den

dag og spring av fryd! for se, eders lønn er stor i himmelen; for på samme vis gjorde deres fedre med profetene. **24** Men ve eder, I rike! for I har allerede fått eders trøst. **25** Ve eder, I som nu er mette! for I skal hungre. Ve eder, I som nu ler! for I skal sørge og gråte. **26** Ve eder når alle mennesker taler vel om eder! for på samme vis gjorde deres fedre med de falske profeter. **27** Men til eder som hører, sier jeg: Elsk eders fiender, gjør vel imot dem som hater eder, **28** velsign dem som forbanner eder, bed for dem som taler ille om eder! **29** Når en slår dig på det ene kinn, så by og det andre frem, og når en tar din kappe fra dig, da nekt ham heller ikke kjortelen! **30** Gi hver den som ber dig, og om en tar fra dig det som ditt er, da krev det ikke igjen! **31** Og som I vil at menneskene skal gjøre imot eder, så skal og I gjøre imot dem. **32** Og om I elsker dem som elsker eder, hvad er det å takke eder for? Også syndere elsker jo dem som dem elsker. **33** Og om I gjør vel imot dem som gjør vel imot eder, hvad er det å takke eder for? Også syndere gjør det samme. **34** Og om I låner til dem som I håper å få igjen av, hvad er det å takke eder for? Også syndere låner til syndere for å få like igjen. **35** Men elsk eders fiender, og gjør vel og lån uten å vente noget igjen! så skal eders lønn være stor, og I skal være den Høiestes barn; for han er god mot de utakknemlige og onde. **36** Vær barmhjertige, likesom eders Fader er barmhjertig, **37** og døm ikke, så skal I ikke dømmes, og fordøm ikke, så skal I ikke fordømmes; forlat, så skal eder forlates; **38** gi, så skal eder gis! et godt, stoppet, rystet, overfylt mål skal gis eder i fanget; for med det samme mål som I måler med, skal eder måles igjen. **39** Han sa også en lignelse til dem: Kan en blind lede en blind? kommer de ikke begge til å falle i grøften? **40** En disippel er ikke over sin mester, men enhver som er full-lært, blir som sin mester. **41** Og hvorfor ser du splinten i din brors øie, men bjelken i ditt eget øie blir du ikke var? **42** Hvorledes kan du si til din bror: Bror! la mig dra ut splinten som er i ditt øie, du som ikke ser bjelken i ditt eget øie? Du hykler! dra først bjelken ut av ditt eget øie, så kan du se å dra ut splinten som er i din brors øie! **43** For det er ikke noget godt tre som bærer dårlig frukt, og heller ikke noget dårlig tre som bærer god frukt. **44** For hvert tre kjennes på sin frukt; en sanker jo ikke fiken av tornebusker, og en plukker

ikke vindruer av tornekratt. **45** Et godt menneske bærer det gode frem av sitt hjertes gode forråd, og et ondt menneske bærer det onde frem av sitt onde forråd; for hvad hjertet flyter over av, det taler hans munn. **46** Men hvorfor kaller I mig Herre, Herre, og gjør ikke det jeg sier? **47** Hver den som kommer til mig og hører mine ord og gjør efter dem - hvem han er lik, vil jeg vise eder. **48** Han er lik et menneske som skulde bygge et hus, og som gravde dypt ned og la grunnvollen på fjell; og da det blev flom, brøt strømmen imot det hus, og den var ikke i stand til å rokke det, fordi det var godt bygget. **49** Men den som hører og ikke gjør derefter, han er lik et menneske som bygget sitt hus på bare jorden uten grunnvoll; og strømmen brøt imot det, og det falt straks, og det blev et stort fall da det hus falt.

7 Da han hadde fullendt sin tale for folkets ører, gikk han inn i Kapernaum. **2** Og en høvedsmann hadde en tjener som var syk og nær ved å dø, og han var ham meget kjær. **3** Da han nu hørte om Jesus, sendte han nogen av jødernes eldste til ham og bad ham at han vilde komme og helbrede hans tjener. **4** De kom da til Jesus, og bad ham inderlig og sa: Han er vel verd at du gjør dette for ham; **5** for han elsker vårt folk, og det er han som har bygget synagogen for oss. **6** Jesus gikk da med dem. Men da han ikke hadde langt igjen til huset, sendte høvedsmannen nogen venner til ham og lot si: Herre, umak dig ikke! for jeg er for ringe til at du skal gå inn under mitt tak; **7** derfor aktet jeg mig heller ikke verdig til å gå til dig; men si et ord, så blir min dreng helbredet! **8** For jeg er også en mann som står under overordnede, men har stridsmenn under mig igjen; og sier jeg til den ene: Gå! så går han, og til en annen: Kom! så kommer han, og til min tjener: Gjør dette! så gjør han det. **9** Men da Jesus hørte dette, undret han sig over ham, og han vendte sig om og sa til folket som fulgte ham: Jeg sier eder: Ikke engang i Israel har jeg funnet så stor en tro. **10** Og da de som var utsendt, kom hjem igjen, fant de den syke tjener aldeles frisk. **11** Dagen derefter skjedde det at han drog til en by som heter Nain, og mange av hans disipler gikk med ham, og meget folk. **12** Da han nu kom nær til byens port, se, da blev en død båret ut, som var sin mors eneste sønn, og hun var enke, og meget folk fra byen var med henne. **13** Og da Herren så henne, ynkedes han

inderlig over henne og sa til henne: Gråt ikke! **14** Og han trådte til og rørte ved båren, og de som bar den, stod stille, og han sa: Du unge mann! jeg sier dig: Stå op! **15** Og den døde reiste sig op og begynte å tale; og han gav ham til hans mor. **16** Da kom det frykt over dem alle, og de priste Gud og sa: En stor profet er opreist blandt oss, og Gud har gjestet sitt folk. **17** Og dette ord kom ut om ham i hele Judea og i hele landet deromkring. **18** Og Johannes' disipler fortalte ham om alt dette. Da kalte Johannes to av sine disipler til sig, **19** og sendte dem til Herren og lot si: Er du den som skal komme, eller skal vi vente en annen? **20** Mennene kom da til ham og sa: Døperen Johannes har sendt oss til dig og lar si: Er du den som skal komme, eller skal vi vente en annen? **21** I den samme stund helbredet han mange for sykdommer og plager og onde ånder, og mange blinde gav han synet. **22** Og Jesus svarte og sa til dem: Gå bort og fortell Johannes det som I har sett og hørt: blinde ser, halte går, spedalske renses, døve hører, døde står op, og evangeliet forkynnes for fattige; **23** og salig er den som ikke tar anstøt av mig. **24** Da nu sendebudene fra Johannes var gått bort, begynte han å tale til folket om Johannes: Hvorfor var det I gikk ut i ørkenen? for å se et rør som svaier for vinden? **25** Eller hvorfor var det I gikk der ut? for å se et menneske klædd i fine klær? Se, de som går prektig klædd og lever i vellevnet, er i kongenes saler. **26** Eller hvorfor var det I gikk der ut? for å se en profet? Ja, jeg sier eder, endog mere enn en profet. **27** Det er ham det er skrevet om: Se, jeg sender mitt bud for ditt åsyn; han skal rydde din vei for dig. **28** Jeg sier eder: Større profet enn Johannes er ingen blandt dem som er født av kvinner; men den minste i Guds rike er større enn han. **29** Og alt folket som hørte ham, og tolderne, de gav Gud rett og lot sig døpe med Johannes' dåp; **30** men fariseerne og de lovkyndige gjorde Guds råd til intet for sig og lot sig ikke døpe av ham. **31** Hvem skal jeg da ligne denne slekts mennesker med, og hvem er de like? **32** De ligner små barn som sitter på torvet og roper til hverandre og sier: Vi blåste på fløite for eder, og I vilde ikke danse, vi sang sørgesanger, og I vilde ikke gråte. **33** For døperen Johannes er kommet; han hverken åt brød eller drakk vin, og I sier: Han er besatt! **34** Menneskesønnen er kommet; han eter og drikker, og I sier: Se, for en

storeter og vindrikker, tolderes og synderes venn! **35** Og visdommen er rettfærdiggjort av alle sine barn. **36** Men en av fariseerne bad ham at han vilde ete hos ham; og han gikk inn i fariseerens hus og satte sig til bords. **37** Og se, det var en kvinne der i byen, som var en synderinne, og da hun fikk vite at han satt til bords i fariseerens hus, kom hun med en alabasterkrukke med salve **38** og stod bak ved hans føtter og gråt, og begynte å væte hans føtter med sine tårer og tørket dem med sitt hår og kysset hans føtter og salvet dem med salven. **39** Men da fariseeren som hadde innbudt ham, så det, sa han ved sig selv: Var denne mann en profet, da visste han hvem og hvordan denne kvinne er som rører ved ham, at hun er en synderinne. **40** Og Jesus svarte og sa til ham: Simon! jeg har noget å si dig. Han sier: Mester, si frem! **41** En som lånte ut penger, hadde to skyldnere; den ene skyldte ham fem hundre penninger, og den andre femti; **42** da de ikke hadde noget å betale med, eftergav han dem begge gjelden. Hvem av dem vil da elske ham mest? **43** Simon svarte: Jeg tenker: Den han eftergav mest. Da sa han til ham: Du dømte rett. **44** Og han vendte sig mot kvinnen og sa til Simon: Ser du denne kvinne? Jeg kom inn i ditt hus, du gav mig ikke vann til mine føtter, men hun vætete mine føtter med sine tårer og tørket dem med sitt hår; **45** du gav mig ikke noget kyss, men hun holdt ikke op å kysse mine føtter fra den stund jeg kom inn; **46** du salvet ikke mitt hode med olje, men hun salvet mine føtter med salve. **47** Derfor sier jeg dig: Hennes mange synder er henne forlatt, for hun elsket meget; men den som lite forlates, elsker lite. **48** Og han sa til henne: Dine synder er dig forlatt. **49** Da begynte de som satt til bords med ham, å si ved sig selv: Hvem er denne mann, som endog forlater synder? **50** Men han sa til kvinnen: Din tro har frelst dig; gå bort i fred!

8 Og det skjedde derefter at han drog omkring fra by til by og fra landsby til landsby og forkynte evangeliet om Guds rike, og de tolv var med ham, **2** og likeså nogen kvinner som var helbredet for onde ånder og sykdommer: Maria med tilnavnet Magdalena, som syv onde ånder var faret ut av, **3** og Johanna, som var gift med Kuzas, Herodes' foged, og Susanna og mange andre, som tjente dem med det de eide. **4** Da nu meget folk strømmet sammen, og de som bodde omkring i byene, drog ut til ham,

sa han i en lignelse: 5 En såmann gikk ut for å så sin sæd, og da han sådde, falt noget ved veien; og det blev trådt ned, og himmelens fugler åt det op. 6 Og noget falt på stengrunn; og da det var vokset op, visnet det, fordi det ikke hadde væte. 7 Og noget falt midt iblandt torner; og tornene vokste op med og kvalte det. 8 Og noget falt i god jord; og det vokste op og bar frukt i hundre fold. Da han sa dette, ropte han: Den som har ører å høre med, han høre! 9 Men hans disipler spurte ham hvad denne lignelse skulde bety. 10 Han sa da: Eder er det gitt å få vite Guds rikes hemmeligheter; men de andre gis det i lignelser, forat de skal se og dog ikke se, og høre og dog ikke forstå. 11 Men dette er lignelsen: Sæden er Guds ord. 12 De ved veien er de som hører det; så kommer djevelen og tar ordet bort fra deres hjerte, forat de ikke skal tro og bli frelst. 13 De på stengrunn er de som tar imot ordet med glede når de hører det; men de har ikke rot; de tror til en tid, og i prøvelsens stund faller de fra. 14 Det som falt iblandt torner, det er de som hører, og mens de vandrer under bekymringer og rikdom og livets lyst, kveles de, og bærer ikke fullmoden frukt. 15 Men det i den gode jord, det er de som hører ordet og holder det fast i et vakkert og godt hjerte og bærer frukt i tålmodighet. 16 Men ingen som tender et lys, skjuler det med et kar eller setter det under en seng; han setter det i en stake, forat de som kommer inn, kan se lyset. 17 For det er ingen ting skjult som ikke skal bli åpenbar, og ingen ting dulgt som ikke skal bli kjent og komme for dagen. 18 Se derfor til hvorledes I hører! for den som har, ham skal gis, og den som ikke har, fra ham skal endog tas det han tykkes sig å ha. 19 Men hans mor og hans brødre kom til ham, og de kunde ikke nå frem til ham for folket. 20 Det blev da meldt ham: Din mor og dine brødre står utenfor og vil gjerne få se dig. 21 Men han svarte og sa til dem: Min mor og mine brødre er disse som hører Guds ord og gjør efter det. 22 Og det skjeddte en av dagene at han gikk ut i en båt, og hans disipler med ham, og han sa til dem: La oss fare over til hin side av sjøen! Og de la fra land. 23 Men mens de seilte, sovnet han; og det fór en stormvind ned over sjøen, og båten fyltes, og de var i fare. 24 Da gikk de til ham og vekket ham op og sa: Mester! mester! vi går under! Men han stod op og truet vinden og bølgene; og de la sig, og det blev blikkstilte. 25 Og han sa til dem: Hvor er eders tro? Men de blev forferdet og undret sig og sa til hverandre: Hvad er da dette for en, som endog byder vindene og vannet, og de er ham lydige? 26 Og de seilte frem til gergesenernes bygd, som er rett imot Galilea. 27 Da han var gått i land, møtte det ham en mann fra byen, som var besatt av onde ånder; han hadde ikke hatt klær på sig i lang tid, og han holdt sig ikke i hus, men i gravene. 28 Da han så Jesus, satte han i et skrik og falt ned for ham og sa med høi røst: Hvad har jeg med dig å gjøre, Jesus, du den høieste Guds Sønn? Jeg ber dig, pin mig ikke! 29 For han bød den urene ånd fare ut av mannen; i lange tider hadde den revet ham med sig, og han blev bundet med lenker og fotjern og holdt under vakt; og han sponderrev båndene og blev drevet av den onde ånd ut i ørkenene. 30 Men Jesus spurte ham: Hvad er ditt navn? Han svarte: Legion! For mange onde ånder var faret i ham. 31 Og de bad ham at han ikke vilde byde dem fare ned i avgrunnen. (Abyssos g12) 32 Men det var på stedet en stor svinejord, som gikk og beitet i fellet, og de bad ham at han vilde gi dem lov til å fare inn i dem; og han gav dem lov. 33 Så fór da de onde ånder ut av mannen og inn i svinene; og hjorden styrtet sig ut over stupet ned i sjøen og druknet. 34 Men da gjæterne så det som hadde hendt, tok de flukten, og fortalte det i byen og i bygden. 35 Folk kom da ut for å se hvad som hadde hendt, og de kom til Jesus, og fant mannen som de onde ånder var faret ut av, sittende påklædd og ved sans og samling ved Jesu føtter, og de blev forferdet. 36 Men de som hadde sett det, fortalte dem hvorledes den besatte var blitt frelst. 37 Og hele folkemengden i gergesenernes bygd bad ham dra bort fra dem; for det var en stor frykt over dem. Og han gikk i båten og vendte tilbake igjen. 38 Mannen som de onde ånder var faret ut av, bad om å få være med ham. Men han sendte ham fra sig og sa: 39 Gå hjem til ditt hus og fortell hvor store ting Gud har gjort imot dig! Og han gikk bort og kunngjorde over hele byen hvor store ting Jesus hadde gjort imot ham. 40 Men da Jesus kom tilbake, tok folket imot ham; for alle ventet på ham. 41 Og se, det kom en mann ved navn Jairus, som var forstander for synagogen, og han falt ned for Jesu føtter og bad ham komme inn i hans hus; 42 for han hadde en eneste datter, omkring tolv

år gammel, og hun lå for døden. Da nu Jesus gikk avsted, trengte folket sig inn på ham; 43 og en kvinne som hadde hatt blodsott i tolv år og hadde kostet på læger alt det hun skulde leve av, og ikke kunnet bli helbredet av nogen, 44 hun trådte til bakfra og rørte ved det ytterste av hans klædebon, og straks stanset hennes blodsott. 45 Og Jesus sa: Hvem var det som rørte ved mig? Men da alle nektet, sa Peter og de som var med ham: Mester! Folket trykker og trenger dig jo! 46 Men Jesus sa: Det var nogen som rørte ved mig; for jeg kjente at en kraft gikk ut fra mig. 47 Da nu kvinnen så at det ikke var skjult det hun hadde gjort, kom hun skjelvende og falt ned for ham og fortalte ham, så hele folket hørte det, av hvad grunn hun rørte ved ham, og hvorledes hun straks blev helbredet. 48 Da sa han til henne: Datter! din tro har frelst dig; gå bort i fred! 49 Mens han endnu taler, kommer en fra synagoge-forstanderen og sier til ham: Din datter er død; umak ikke mesteren! 50 Men da Jesus hørte det, svarte han ham: Frykt ikke, bare tro, så skal hun bli frelst! 51 Da han nu kom inn i huset, lot han ingen gå inn med sig uten Peter og Johannes og Jakob og pikens far og mor. 52 Og alle gråt og jamret sig over henne; men han sa: Gråt ikke! hun er ikke død, hun sover. 53 Og de lo ham ut; for de visste at hun var død. 54 Men han tok henne ved hånden og ropte: Pike, stå op! 55 Da vendte hennes ånd tilbake, og hun stod straks op; og han bød at de skulde gi henne mat. 56 Og hennes foreldre blev forferdet; men han bød dem at de ikke skulde tale til nogen om det som var skjedd.

9 Og han kalte de tolv sammen og gav dem makt og myndighet over alle de onde ånder og til å helbrede sykdommer, 2 og han sendte dem ut for å forkynde Guds rike og helbrede syke. 3 Og han sa til dem: Ta ikke noget med på veien, hverken stav eller skreppe eller brød eller penger! heller ikke skal I ha to kjortler hver. 4 Og i det hus I kommer inn i, der skal I bli, og fra det skal I dra videre. 5 Og hvert sted hvor de ikke tar imot eder, gå ut av den by og ryst støvet av eders føtter til et vidnesbyrd mot dem! 6 Så gikk de ut og drog omkring fra by til by og forkynte evangeliet og helbredet folk allesteds. 7 Men fjerdingsfyrsten Herodes fikk høre om alt det som skjedde, og han var i stor tvil, fordi det blev sagt av nogen at Johannes var opstanden fra de døde, 8

men av andre at Elias hadde vist sig, men av andre igjen at en profet, en av de gamle, var opstanden. 9 Og Herodes sa: Johannes lot jeg halshugge; men hvem er denne, som jeg hører sådant om? Og han søkte å få se ham. 10 Og apostlene kom tilbake og fortalte ham alt det de hadde gjort; og han tok dem med sig og drog avsides til en by som heter Betsaida. 11 Men da folket fikk det å vite, fulgte de efter ham; og han tok imot dem og talte til dem om Guds rike, og helbredet dem som trengte til lægedom. 12 Men dagen begynte å helle; da gikk de tolv til ham og sa: La folket fare, så de kan gå bort i byene og bygdene heromkring og få herberge og finne føde! for her er vi på et øde sted. 13 Han sa da til dem: Gi I dem å ete! Men de sa: Vi har ikke mere enn fem brød og to fisker, medmindre vi skulde gå bort og kjøpe mat til alt dette folk. 14 For det var omkring fem tusen menn. Da sa han til sine disipler: La dem sette sig ned i lag på femti mann! 15 Og de gjorde så og lot alle sette sig ned. 16 Da tok han de fem brød og de to fisker, så op mot himmelen og velsignet dem, og han brøt dem og gav dem til disiplene, forat de skulde dele ut til folket. 17 Og de åt og blev mette alle sammen; og da de tok op de stykker som var blitt tilovers efter dem, blev det tolv kurver. 18 Og det skjedde engang mens han bad, og disiplene var alene med ham, da spurte han dem og sa: Hvem sier folket at jeg er? 19 De svarte: Døperen Johannes; andre at du er Elias; andre igjen at en profet, en av de gamle, er opstanden. 20 Han sa til dem: Men I, hvem sier I at jeg er? Da svarte Peter: Guds Messias. 21 Men han bød dem strengt at de ikke skulde si dette til nogen, 22 og han sa: Menneskesønnen skal lide meget og forkastes av de eldste og yppersteprestene og de skriftlærde og slåes ihjel, og opstå på den tredje dag. 23 Og han sa til alle: Vil nogen komme efter mig, da må han fornekte sig selv og hver dag ta sitt kors op og følge mig. 24 For den som vil berge sitt liv, skal miste det, men den som mister sitt liv for min skyld, han skal berge det. 25 For hvad gagnar det et menneske om han vinner den hele verden, men mister sig selv eller tar skade på sig selv? 26 For den som skammer sig ved mig og mine ord, ham skal også Menneskesønnen skamme sig ved når han kommer i sin og sin Faders og de hellige englers herlighet. 27 Jeg sier eder for sant: Nogen av dem som her står, skal ikke smake døden

før de ser Guds rike. 28 Og det skjedde omkring åtte dager efterat han hadde talt dette, at han tok med sig Peter og Johannes og Jakob og gikk op i fjellet for å bede. 29 Og mens han bad, blev hans åsyn anderledes å se til, og hans klædning blev hvit og skinte som lynet. 30 Og se, to menn talte med ham, og det var Moses og Elias; 31 de viste sig i herlighet og talte om hans bortgang, som han skulde fullbyrde i Jerusalem. 32 Peter og de som var med ham, var tunge av søvn; men da de blev fullt våkne, så de hans herlighet og de to menn som stod hos ham. 33 Og det skjedde da de skiltes fra ham, da sa Peter til Jesus: Mester! det er godt at vi er her; la oss gjøre tre boliger, en til dig, og en til Moses, og en til Elias! - han visste ikke hvad han sa. 34 Som han sa dette, kom en sky og overskygget dem; og de blev forferdet da de kom inn i skyen. 35 Og det kom en røst ut av skyen: Dette er min Sønn, den utvalgte; ham skal I høre! 36 Og da røsten kom, var ingen å se, uten Jesus alene. Og de tidde stille og fortalte ingen i de dager noget av det som de hadde sett. 37 Og det skjedde dagen derefter, da de kom ned fra fjellet, at meget folk kom ham i møte. 38 Og se, en mann av folket ropte: Mester! jeg ber dig: Se til min sønn! for han er min eneste, 39 og se, en ånd griper ham, og straks setter han i et skrik, og den sliter i ham så han fråder; og det er så vidt den slipper ham, og ille farer den da med ham; 40 og jeg bad dine disipler at de skulde drive den ut, men de kunde ikke. 41 Jesus svarte og sa: Du vantrø og vrang slekt! hvor lenge skal jeg være hos eder og tåle eder? Før din sønn hit! 42 Ennu mens han var på veien til ham, rev og slet den onde ånd i ham; men Jesus truet den urene ånd og helbredet gutten og gav ham tilbake til hans far. 43 Og alle var slått av forundring over Guds storhet. 44 Men mens alle undret sig over alt det han gjorde, sa han til sine disipler: Gjem disse ord i eders ører: Menneskesønnen skal overgis i menneskers hender! 45 Men de skjønnte ikke dette ord, og det var skjult for dem, så de ikke fattet det, og de fryktet for å spørre ham om dette ord. 46 Men det kom en tanke op i dem om hvem som vel var den største av dem. 47 Men da Jesus så deres hjertes tanke, tok han et lite barn og stilte det ved siden av sig 48 og sa til dem: Den som tar imot dette lille barn for mitt navns skyld, tar imot mig, og den som tar imot mig, tar imot ham som sendte mig; for den som er den minste iblandt eder alle, han er stor. 49 Da svarte Johannes og sa: Mester! vi så en som drev ut onde ånder i ditt navn, og vi forbød ham det, fordi han ikke er i følge med oss. 50 Og Jesus sa til ham: Forbyd det ikke! for den som ikke er imot eder, er med eder. 51 Og det skjedde da det led mot tiden at han skulde optas, da vendte han sitt åsyn mot Jerusalem for å dra der op, 52 og han sendte bud foran sig. De gikk da avsted, og kom inn i en samaritansk by for å gjøre i stand for ham; 53 og de tok ikke imot ham, fordi hans åsyn var vendt mot Jerusalem. 54 Da hans disipler Jakob og Johannes så det, sa de: Herre! vil du vi skal byde ild fare ned fra himmelen og fortære dem, likesom Elias gjorde? 55 Men han vendte sig om og talte strengt til dem og sa: I vet ikke av hvad ånd I er. 56 For Menneskesønnen er ikke kommet for å ødelegge menneskeliv, men for å frelse. Og de gikk til en annen by. 57 Og det skjedde mens de vandret på veien, da sa en til ham: Jeg vil følge dig hvorhen du går. 58 Og Jesus sa til ham: Revene har huler, og himmelens fugler reder; men Menneskesønnen har ikke det han kan helle sitt hode til. 59 Han sa til en annen: Følg mig! Men han sa: Herre! gi mig først lov til å gå bort og begrave min far! 60 Men han sa til ham: La de døde begrave sine døde; men gå du avsted og forkynn Guds rike! 61 Også en annen sa: Jeg vil følge dig, Herre! men gi mig først lov til å si farvel til dem der hjemme! 62 Men Jesus sa til ham: Ingen som legger sin hånd på ploegen og ser sig tilbake, er skikket for Guds rike.

10 Siden utvalgte Herren også sytti andre og sendte dem ut, to og to, i forveien for sig til hver by og hvert sted hvor han selv skulde komme. 2 Og han sa til dem: Høsten er stor, men arbeiderne få; bed derfor høstens herre at han vil drive arbeidere ut til sin høst! 3 Gå avsted! Se, jeg sender eder som lam midt iblandt ulver. 4 Bær ikke pung, ikke skreppe, ikke sko; gi eder ikke i tale med nogen på veien! 5 Men hvor I kommer inn i et hus, der skal I først si: Fred være med dette hus! 6 Og er det et fredens barn der, da skal eders fred hvile over ham, men hvis ikke, da skal den vende tilbake over eder. 7 Men bli der i huset, og et og drikk hvad de byr eder! for arbeideren er sin lønn verd. I skal ikke flytte fra hus til hus. 8 Og hvor I kommer inn i en by og de tar imot eder, der skal

I ete hvad de setter frem for eder, **9** og helbred de syke som er der, og si til dem: Guds rike er kommet nær til eder! **10** Men hvor I kommer inn i en by og de ikke tar imot eder, der skal I gå ut på dens gater og si: **11** Endog støvet som er blitt hengende ved våre føtter av eders by, stryker vi av til eder; men dette skal I vite at Guds rike er kommet nær! **12** Jeg sier eder at det skal gå Sodoma tåleligere på hin dag enn den by. **13** Ve dig, Korasin! ve dig, Betsaida! for dersom de kraftige gjerninger som er gjort i eder, var gjort i Tyrus og Sidon, da hadde de for lenge siden omvendt sig og sittet i sekk og aske. **14** Dog, det skal gå Tyrus og Sidon tåleligere i dommen enn eder. **15** Og du, Kapernaum, som er blitt ophøiet like til himmelen! like til dødsriket skal du bli nedstøtt. (Hadēs **g86**) **16** Den som hører eder, hører mig, og den som forkaster eder, forkaster mig, og den som forkaster mig, forkaster ham som sendte mig. **17** Og de sytti kom glade tilbake og sa: Herre! endog de onde ånder er oss lydige i ditt navn! **18** Da sa han til dem: Jeg så Satan falle ned fra himmelen som et lyn. **19** Se, jeg har gitt eder makt til å trede på slanger og skorpioner og over alt fiendens velde, og ingen ting skal skade eder; **20** dog, gled eder ikke over dette at åndene er eder lydige, men gled eder over at eders navn er opskrevet i himmelen! **21** I den samme stund frydet han sig i den Hellige Ånd og sa: Jeg priser dig, Fader, himmelens og jordens herre, fordi du har skjult dette for de vise og forstandige og åpenbaret det for de umyndige; ja, Fader, fordi således skjedde det som var velbehagelig for dig. **22** Alle ting er mig overgitt av min Fader, og ingen kjenner til hvem Sønnen er, uten Faderen, og hvem Faderen er, uten Sønnen og den som Sønnen vil åpenbare det for. **23** Og han vendte sig særlig til sine disipler og sa: Salige er de øine som ser det I ser; **24** for jeg sier eder: Mange profeter og konger har villet se det I ser, og har ikke fått se det, og høre det I hører, og har ikke fått høre det. **25** Og se, en lovkyndig stod op og fristet ham og sa: Mester! hvad skal jeg gjøre forat jeg kan arve evig liv? (aiōnios **g166**) **26** Han sa til ham: Hvad er skrevet i loven? hvorledes leser du? **27** Han svarte og sa: Du skal elske Herren din Gud av alt ditt hjerte og av all din sjel og av all din makt og av all din hu, og din næste som dig selv. **28** Da sa han til ham: Du svarte rett; gjør dette, så skal du leve! **29** Men da han vilde gjøre

sig selv rettferdig, sa han til Jesus: Hvem er da min næste? **30** Jesus svarte og sa: En mann gikk ned fra Jerusalem til Jeriko, og han falt iblandt røvere, som både klædde ham av og slo ham og gikk bort og lot ham ligge halvdød. **31** Men det traff sig så at en prest drog samme vei ned, og han så ham, og gikk like forbi. **32** Likeså en levitt; han kom til stedet, gikk frem og så ham, og gikk like forbi. **33** Men en samaritan som var på reise, kom dit hvor han var, og da han så ham, ynkedes han inderlig, **34** og han gikk bort til ham og forbandt hans sår og helte olje og vin i dem, og han løftet ham op på sitt eget dyr og førte ham til et herberge og pleide ham. **35** Og da det led mot næste dag, tok han to penninger frem og gav verten og sa til ham: Plei ham! og hvad mere du måtte koste på ham, det skal jeg betale dig igjen når jeg kommer tilbake. **36** Hvem av disse tre synes du nu viste sig som den manns næste som var falt iblandt røverne? **37** Han sa: Den som gjorde barmhjertighet imot ham. Da sa Jesus til ham: Gå du bort og gjør likeså! **38** Og det skjedde mens de var på vandring, at han kom til en by, og en kvinne ved navn Marta tok imot ham i sitt hus. **39** Og hun hadde en søster som hette Maria; hun satte sig ved Jesu føtter og hørte på hans ord. **40** Men Marta hadde det meget travelt med å tjene ham; hun gikk da frem og sa: Herre! bryr du dig ikke om at min søster har latt mig bli alene om å tjene dig? Si da til henne at hun skal hjelpe mig! **41** Men Jesus svarte og sa til henne: Marta! Marta! du gjør dig strev og uro med mange ting; **42** men ett er nødvendig, Maria har valgt den gode del, som ikke skal tas fra henne.

11 Og det skjedde at han var ensteds og bad; og da han holdt op, sa en av hans disipler til ham: Herre! lær oss å bede, likesom Johannes lærte sine disipler! **2** Da sa han til dem: Når I beder, skal I si: Fader vår, du som er i himmelen! Helliget vorde ditt navn; komme ditt rike; skje din vilje, som i himmelen, så og på jorden; **3** gi oss hver dag vårt daglige brød; **4** og forlat oss våre synder, for også vi forlater hver den som er oss skyldig; og led oss ikke inn i fristelse; men fri oss fra det onde. **5** Og han sa til dem: Om nogen av eder har en venn og kommer til ham midt på natten og sier til ham: Kjære, lån mig tre brød! **6** for en venn er kommet til mig fra reisen, og jeg har ikke noget å sette frem for ham **7** - skulde da han der inne svare: Gjør mig ikke uleilighet! Døren er alt

lukket, og mine småbarn er i seng med mig; jeg kan ikke stå op og gi dig det? **8** Jeg sier eder: Om han ikke står op og gir ham det fordi han er hans venn, så vil han stå op for hans ubluhets skyld og gi ham alt det han trenger til. **9** Og jeg sier eder: Bed, så skal eder gis; let, så skal I finne; bank på, så skal det lukkes op for eder! **10** For hver den som beder, han får, og den som leter, han finner, og den som banker på, for ham skal det lukkes op. **11** Men hvem av eder som er far, vil gi sin sønn en sten når han ber om brød, eller når han ber om en fisk, gi ham en orm i stedet for fisken, **12** eller når han ber om et egg, gi ham en skorpion? **13** Dersom da I, som er onde, vet å gi eders barn gode gaver, hvor meget mere skal da Faderen, som er i himmelen, gi dem den Hellige Ånd som beder ham! **14** Og han drev ut en ond ånd, og den var stum; men det skjeddde da den onde ånd var faret ut, da talte den stumme. Og folket undret sig. **15** Men nogen av dem sa: Det er ved Be'elsebul, de onde ånders fyrste, han driver de onde ånder ut. **16** Andre igjen fristet ham og krevde et tegn fra himmelen av ham. **17** Men da han visste deres tanker, sa han til dem: Hvert rike som kommer i strid med sig selv, legges øde, og hus faller på hus. **18** Men er nu også Satan kommet i strid med sig selv, hvorledes kan da hans rike bli stående? I sier jo at jeg driver de onde ånder ut ved Be'elsebul. **19** Men driver jeg de onde ånder ut ved Be'elsebul, ved hvem er det da eders barn driver dem ut? Derfor skal de være eders dommere. **20** Men er det ved Guds finger jeg driver de onde ånder ut, da er jo Guds rike kommet til eder. **21** Når den sterke med våben vokter sin egen gård, da får hans eiendom være i fred; **22** men når en som er sterkere enn han, kommer over ham og overvinner ham, da tar han hans fulle rustning, som han hadde satt sin lit til, og utdeler det rov han har tatt fra ham. **23** Den som ikke er med mig, han er imot mig, og den som ikke samler med mig, han spredde. **24** Når den urene ånd er faret ut av et menneske, går den gjennom tørre steder og søker hvile, og når den ikke finner det, sier den: Jeg vil vende tilbake til mitt hus som jeg fór ut av. **25** Og når den kommer dit, finner den det feiet og pyntet. **26** Så går den bort og tar med sig syv andre ånder, verre enn den selv, og de går inn og bor der, og det siste blir verre med det menneske enn det første. **27** Og det skjeddde da han sa dette, at en kvinne blandt folket løftet sin røst og sa til ham: Salig er det liv som bar dig, og det bryst som du diet. **28** Men han sa: Ja, salige er de som hører Guds ord og bevarer det. **29** Da nu folket strømmet til, tok han til orde: Denne slekt er en ond slekt; den krever tegn, og tegn skal ikke gis den, uten Jonas' tegn. **30** For likesom Jonas blev et tegn for folket i Ninive, således skal også Menneskesønnen bli det for denne slekt. **31** Dronningen fra Syden skal stå op på dommens dag sammen med mennene av denne slekt og fordømme dem; for hun kom fra jordens ende for å høre Salomos visdom, og se, her er mere enn Salomo. **32** Ninives menn skal stå op på dommens dag sammen med denne slekt og fordømme den; for de omvendte sig ved Jonas' forkynnelse, og se, her er mere enn Jonas. **33** Ingen som tender et lys, setter det i kjelleren eller under en skjepp, men i staken, forat de som kommer inn, skal se skinnet av det. **34** Ditt øie er legemets lys; når ditt øie er friskt, da er også hele ditt legeme lyst; men er det sykt, da er også ditt legeme mørkt. **35** Se derfor til at lyset i dig ikke er mørke! **36** Dersom altså hele ditt legeme er lyst og ikke har nogen del som er mørk, da først blir det rett lyst helt igjennem, som når lyset lyser på dig med strålende skinn. **37** Men da han hadde talt, bad en fariseer ham at han vilde ete hos ham; han gikk da inn og satte sig til bords. **38** Men da fariseeren så at han ikke først vasket sig før måltidet, undret han sig. **39** Da sa Herren til ham: I fariseere renser nu beger og fat utvendig; men eders indre er fullt av rov og ondskap. **40** I dårer! han som gjorde det utvendige, har ikke han også gjort det innvendige? **41** Men gi det som er inneni, til almisse, og se, da er alt rent for eder. **42** Men ve eder, I fariseere, I som gir tiende av mynte og rute og alle slags maturter, og ikke spør efter rett og kjærlighet til Gud! Dette burde gjøres, og det andre ikke lates ugjort. **43** Ve eder, I fariseere, I som så gjerne vil ha de øverste seter i synagogene og hilsminger på torvene! **44** Ve eder, I som ligner de ukjennelige graver, som menneskene går omkring på uten å vite av det! **45** Da svarte en av de lovkyndige og sa til ham: Mester! ved å si dette krenker du også oss. **46** Men han sa: Ve også eder, I lovkyndige, I som lesser byrder på menneskene, som de vanskelig kan bære, og selv rører I ikke byrdene med én av eders fingrer! **47** Ve eder, I som bygger gravsteder for

profetene, og eders fedre slo dem ihjel! **48** Så gir I da eders fedres gjerninger vidnesbyrd og samtykke; for de slo dem ihjel, og I bygger. **49** Derfor sa også Guds visdom: Jeg vil sende profeter og apostler til dem, og nogen av dem skal de slå ihjel, og nogen skal de forfølge, **50** forat alle profeters blod, som er utøst fra verdens grunnvoll blev lagt, skal bli krevd av denne slekt, **51** fra Abels blod til Sakarias' blod, han som blev drept mellom alteret og templet. Ja, sier jeg eder, det skal bli krevd av denne slekt. **52** Ve eder, I lovkyndige, I som har tatt kunnskapens nøkkel til eder! Selv er I ikke gått inn, og dem som var i ferd med å gå inn, har I hindret. **53** Og da han gikk ut derfra, begynte de skriftlærde og fariseerne å trenge hårdt inn på ham og å spørre ham ut om mangt og meget, **54** for de lurte på ham for å lokke noget ut av hans munn.

12 Da folket imens hadde samlet sig i tusentall, så de trådte på hverandre, tok han til orde og sa til sine disipler: Ta eder først og fremst i vare for fariseernes surdeig, som er hykleril! **2** Men intet er skjult som ikke skal bli åpenbart, og intet er dulgt som ikke skal bli kjent; **3** derfor skal alt det som I sier i mørket, bli hørt i lyset, og det som I hvisker i øret inne i kammerne, det skal bli forkynt på takene. **4** Men jeg sier til eder, mine venner: Frykt ikke for dem som slår legemet ihjel og derefter ikke kan gjøre mere; **5** men jeg vil vise eder hvem I skal frykte for: Frykt for ham som har makt både til å slå ihjel og til derefter å kaste i helvede! Ja, sier jeg eder, for ham skal I frykte. (Geenna 9:10-17) **6** Selges ikke fem spurver for to øre? Og ikke én av dem er glemt hos Gud. **7** Men endog hårene på eders hode er tallet alle sammen; frykt ikke! I er mere enn mange spurver. **8** Men jeg sier eder: Hver den som kjennes ved mig for menneskene, ham skal også Menneskesønnen kjennes ved for Guds engler; **9** men den som forneker mig for menneskene, han skal fornæktes for Guds engler. **10** Og hver den som taler et ord mot Menneskesønnen, ham skal det bli forlatt; men den som taler bespottelig mot den Hellige Ånd, ham skal det ikke bli forlatt. **11** Men når de fører eder frem for synagogene og øvrighetene og myndighetene, da vær ikke bekymret for hvorledes eller hvad I skal svare for eder, eller hvad I skal si; **12** for den Hellige Ånd skal lære eder i samme stund hvad I skal si. **13** Og en av folket sa til ham: Mester!

si til min bror at han skal skifte arven med mig! **14** Men han sa til ham: Menneske! hvem har satt mig til dommer eller skifter over eder? **15** Og han sa til dem: Se til og ta eder i vare for all havesyke! for ingen har sitt liv av sitt gods, om han er nokså rik. **16** Og han fortalte dem en lignelse og sa: Der var en rik mann hvis jord bar godt; **17** og han tenkte ved sig selv: Hvad skal jeg gjøre? jeg har ikke rum til å samle min grøde i. **18** Og han sa: Jo, dette vil jeg gjøre: Jeg vil rive mine lader ned og bygge dem større, og der vil jeg samle hele min avling og mitt gods; **19** og så vil jeg si til min sjel: Sjell! du har meget godt liggende for mange år; slå dig til ro, et, drikk, vær glad! **20** Men Gud sa til ham: Du dåre! i denne natt kreves din sjel av dig; hvem skal så ha det du har samlet? **21** Således er det med den som samler sig skatter og ikke er rik i Gud. **22** Og han sa til sine disipler: Derfor sier jeg eder: Vær ikke bekymret for eders liv, hvad I skal ete, heller ikke for eders legeme, hvad I skal klæ eder med! **23** Livet er mere enn maten, og legemet mere enn klærne. **24** Gi akt på ravnene: de hverken sår eller høster, de har ikke matbod eller lade, og Gud før dem allikevel. Hvor meget mere er ikke I enn fuglene! **25** Og hvem av eder kan med all sin bekymring legge en alen til sin livslengde? **26** Formår I da ikke engang det minste, hvorfor er I da bekymret for det andre? **27** Gi akt på liljene, hvorledes de vokser: de arbeider ikke, de spinner ikke; men jeg sier eder: Enn ikke Salomo i all sin herlighet var klædd som én av dem. **28** Men klær Gud således gresset på marken, som står idag og imorgen kastes i ovnen, hvor meget mere skal han da klæ eder, I lite troende! **29** Så skal da I heller ikke søke efter hvad I skal ete, eller hvad I skal drikke, og ikke la eders tanker fare hit og dit. **30** For alt slikt søker hedningene i verden efter; men eders Fader vet at I trenger til det. **31** Men søk hans rike, så skal I få dette i tilgift! **32** Frykt ikke, du lille hjord! for det har behaget eders Fader å gi eder riket. **33** Selg det I eier, og gi almisser! Gjør eder punger som ikke eldes, en skatt som ikke forgår, i himmelen, der hvor tyvehånd ikke når, og møll ikke tærer! **34** For hvor eders skatt er, der vil også eders hjerte være. **35** La eders lender være ombundet og eders lys brennende, **36** og vær I likesom folk som venter på sin herre når han vil fare hjem fra bryllupet, forat de kan lukke op for ham

straks han kommer og banker på! 37 Salige er de tjenere som herren finner våkne når han kommer. Sannelig sier jeg eder: Han skal binde op om sig og la dem sette sig til bords og gå frem og tjene dem. 38 Og om han kommer i den annen vakt, og om han kommer i den tredje og finner det så, salige er de. 39 Men dette skal I vite at dersom husbonden visste i hvilken time tyven kom, da vilde han våke og ikke la nogen bryte inn i sitt hus. 40 Vær da også I rede! for Menneskesønnen kommer i den time I ikke tenker. 41 Da sa Peter til ham: Herre! er det oss du taler om i denne lignelse, eller alle? 42 Og Herren sa: Hvem er da den tro og kloke husholder, som hans husbond vil sette over sine tjenestefolk for å gi dem deres mat i rette tid? 43 Salig er den tjener som hans husbond finner å gjøre så når han kommer. 44 Sannelig sier jeg eder: Han skal sette ham over alt det han eier. 45 Men dersom denne tjener sier i sitt hjerte: Min herre dryger med å komme, og så gir sig til å slå drengene og pikene og å ete og drikke og fylle sig, 46 da skal denne tjeners herre komme en dag han ikke venter, og en time han ikke vet, og hugge ham sønder og gi ham lodd og del med de utro. 47 Men den tjener som kjente sin herres vilje, og ikke stelte til eller satte i verk det han vilde, han skal få mange slag; 48 men den som ikke kjente den, men gjorde det som er slag verd, han skal få færre. Hver den som meget er gitt, av ham skal meget kreves, og den som meget er overgitt, av ham skal dess mere fordres. 49 Ild er jeg kommet for å kaste på jorden; og hvor gjerne jeg vilde den alt var tendt! 50 Men en dåp har jeg å døpes med; og hvor jeg gruer til den er fullført! 51 Tror I at jeg er kommet for å gi fred på jorden? Nei, sier jeg eder, men strid. 52 For fra nu av skal fem være i strid i ett hus, tre mot to og to mot tre, 53 far mot sønn og sønn mot far, mor mot datter og datter mot mor, svigermor mot svigerdatter og svigerdatter mot svigermor. 54 Men han sa også til folket: Når I ser det stiger en sky op i vest, sier I straks: Det kommer regn, og det skjer så; 55 og når I ser det blåser sønnenvind, sier I: Det blir hete, og det blir så. 56 I hyklere! Jordens og himmelens utseende vet I å tyde; hvorfor kan I da ikke tyde denne tid? 57 Hvorfor dømmes I da ikke også av eder selv hvad rett er? 58 For når du går avsted til øvrigheten med din motstander, da gjør dig umak for å bli forlikt med

ham mens du er på veien, forat han ikke skal dra dig frem for dommeren, og dommeren overgi dig til fangevokteren, og fangevokteren kaste dig i fengsel. 59 Jeg sier dig: Du skal ingenlunde komme ut derfra før du har betalt til siste øre.

13 På samme tid kom nogen og fortalte ham om de galileere hvis blod Pilatus hadde blandet med deres offer. 2 Han svarte da og sa til dem: Tenker I at disse galileere var syndere fremfor alle andre galileere, fordi de har lidt dette? 3 Nei, sier jeg eder; men dersom I ikke omvender eder, skal I alle omkomme likedan. 4 Eller hine atten som tårnet ved Siloa falt over og slo ihjel, tenker I at de var skyldige fremfor alle mennesker som bor i Jerusalem? 5 Nei, sier jeg eder; men dersom I ikke omvender eder, skal I alle omkomme på samme vis. 6 Men han sa denne lignelse: En mann hadde et fikentre som var plantet i hans vingård, og han kom og lette efter frukt på det, og fant ingen. 7 Da sa han til vingårdsmannen: Se, i tre år er jeg nu kommet og har lett efter frukt på dette fikentre og har ikke funnet nogen; hugg det ned! Hvorfor skal det også opta jorden til ingen nytte? 8 Men han svarte ham: Herre! la det ennu stå dette år, til jeg får gravd omkring det og lagt gjødning på, 9 om det kanskje kunde bære til neste år! hvis ikke, da kan du hugge det ned. 10 Og han holdt på å lære i en av synagogene på sabbaten; 11 og se, der var en kvinne som hadde hatt en vanmakts-ånd i atten år, og hun var krumbøid og kunde ikke rette sig helt op. 12 Da Jesus så henne, kalte han henne til sig og sa til henne: Kvinne! du er løst fra din vanmakt. 13 Og han la sine hender på henne, og straks rettet hun sig op og priste Gud. 14 Da tok synagoge-forstanderen til orde - han var vred over at Jesus helbredet på sabbaten - og han sa til folket: Det er seks dager til å arbeide i; kom derfor på dem og la eder helbrede, og ikke på sabbatsdagen! 15 Men Herren svarte ham og sa: I hyklere! vil ikke enhver av eder på sabbaten løse sin okse eller sitt asen fra krybben og gå bort og vanne dem? 16 Men denne, en Abrahams datter, som Satan har bundet, tenk, i atten år, skulde ikke hun bli løst av dette bånd på sabbatsdagen? 17 Da han sa dette, blev de til skamme alle som stod ham imot, og alt folket gledet sig over alle de herlige gjerninger han gjorde. 18 Derfor sa han: Hvad er Guds rike likt, og hvad skal jeg ligne det med? 19 Det er likt

et sennepskorn som en mann tok og la i sin have; og det vokste og blev til et tre, og himmelens fugler bygget rede i dets grener. 20 Og atter sa han: Hvad skal jeg ligne Guds rike med? 21 Det er likt en surdeig som en kvinne tok og skjulte i tre skjegger mel, til det blev syret alt sammen. 22 Og han gikk omkring og lærte rundt om i byer og landsbyer, og tok veien til Jerusalem. 23 En sa da til ham: Herre! er det få som blir frelst? Da sa han til dem: 24 Strid for å komme inn igjennom den trange dør! for mange, sier jeg eder, skal søke å komme inn, og ikke være i stand til det. 25 Fra den stund av da husbonden har reist sig og lukket døren, og I begynner å stå utenfor og banke på døren og si: Herre, lukk op for oss! da skal han svare og si til eder: Jeg vet ikke hvor I er fra. 26 Da skal I begynne å si: Vi åt og drakk for dine øine, og du lærte på våre gater! 27 Og han skal si: Jeg sier eder: Jeg vet ikke hvor I er fra; vik bort fra mig alle I som gjorde urett! 28 Der skal være gråt og tenners gnidning når I får se Abraham og Isak og Jakob og alle profetene i Guds rike, men eder selv kastet utenfor. 29 Og det skal komme folk fra øst og vest og fra nord og syd, og de skal sitte til bords i Guds rike. 30 Og se, der er de som er mellom de siste og skal bli de første, og der er de som er mellom de første og skal bli de siste. 31 I samme stund kom nogen fariseere og sa til ham: Gå bort og dra herfra! for Herodes har i sinne å slå dig ihjel. 32 Og han sa til dem: Gå og si til den rev: Se, jeg driver ut onde ånder og fullfører helbredelser idag og imorgen, og på den tredje dag er jeg ved enden; 33 men jeg må vandre idag og imorgen og dagen derefter; for det går ikke an at en profet mister livet utenfor Jerusalem. 34 Jerusalem! Jerusalem! du som slår ihjel profetene og stener dem som er sendt til dig! hvor ofte jeg vilde samle dine barn, likesom en høne samler sine kyllinger under sine vinger! Og I vilde ikke. 35 Se, eders hus skal overlates eder selv. Jeg sier eder at I ikke skal se mig før den stund kommer da I sier: Velsignet være han som kommer i Herrens navn!

14 Og det skjedde da han kom inn i en av de øverste fariseeres hus på en sabbat for å holde måltid, og de lurte på ham, 2 se, da var der en vattersottig mann like for ham. 3 Og Jesus tok til orde og talte til de lovkyndige og fariseerne og sa: Er det tillatt å helbrede på sabbaten, eller ikke? 4

Men de tidde. Og han tok på ham og helbredet ham, og lot ham gå. 5 Og han tok atter til orde og sa til dem: Hvem av eder har en sønn eller en okse som faller i en brønn, og drar dem ikke straks op igjen på sabbatsdagen? 6 Men de var ikke i stand til å svare ham på dette. 7 Og han sa en lignelse til gjestene, da han la merke til hvorledes de valgte sig ut de øverste seter: 8 Når du blir buden av nogen til bryllups, da sett dig ikke øverst ved bordet, forat ikke en gjævere enn du skal være buden, 9 og den som innbød dig og ham, skal komme og si til dig: Gi denne mann rum! og du så med skam skal komme til å sitte nederst. 10 Men når du er buden, da gå og sett dig nederst, forat han som innbød dig, kan si til dig når han kommer: Venn, kom hit, sett dig høiere op! Da får du ære i alle deres øine som sitter til bords med dig; 11 for hver den sig selv ophøier, skal fornedres, og den sig selv fornedrer, skal ophøies. 12 Han sa også til den som hadde innbudt ham: Når du gjør gjestebud middag eller aften, da innbyd ikke dine venner eller dine brødre eller dine frender eller rike granner, forat ikke de skal be dig igjen, så du får gjengjeld! 13 Men når du gjør gjestebud, da be fattige, vanføre, halte, blinde! 14 Så er du salig; for de har ikke noget å gi dig igjen, men du skal få det igjen i de rettferdiges opstandelse. 15 Da en av dem som satt med til bords, hørte dette, sa han til ham: Salig er den som får sitte til bords i Guds rike. 16 Da sa han til ham: Det var en mann som gjorde en stor nattverd og innbød mange; 17 og han sendte sin tjener ut ved den tid nattverden skulde holdes, for å si til de innbudne: Kom! for nu er det ferdig. 18 Men de begynte alle som én å undskylde sig. Den første sa til ham: Jeg har kjøpt en aker og må nødvendig gå ut og se på den; jeg ber dig, ha mig undskyldt! 19 Og en annen sa: Jeg har kjøpt fem par okser og går ut for å prøve dem; jeg ber dig, ha mig undskyldt! 20 Og atter en annen sa: Jeg har tatt mig en hustru, og derfor kan jeg ikke komme. 21 Og tjeneren kom og fortalte sin herre dette. Da blev husbonden harm og sa til tjeneren: Gå i hast ut på byens gater og streder, og før herinn de fattige og vanføre og blinde og halte! 22 Og tjeneren sa: Herre! det er gjort som du bød, og der er ennu rum. 23 Da sa herren til tjeneren: Gå ut på veiene og ved gjerdene og nød dem til å komme inn, forat mitt hus kan bli fullt! 24 For jeg sier eder at ingen av de

menn som var innbudt, skal smake min nattverd. 25 Og meget folk vandret sammen med ham. Og han vendte sig og sa til dem: 26 Om nogen kommer til mig og ikke hater sin far og mor og hustru og barn og brødre og søstre, ja endog sitt eget liv, han kan ikke være min disippel. 27 Og den som ikke bærer sitt kors og følger efter mig, han kan ikke være min disippel. 28 For hvem av eder som vil bygge et tårn, setter sig ikke først ned og regner efter hvad det vil koste, om han har nok til å fullføre det med, 29 forat ikke, når han har lagt grunnen og ikke er i stand til å fullføre det, alle de som ser det, skal begynne å spotte ham og si: 30 Denne mann begynte å bygge, og var ikke i stand til å fullføre det? 31 Eller hvilken konge som drar ut for å møte en annen konge i strid, setter sig ikke først ned og rådslår om han med ti tusen er i stand til å møte den som kommer imot ham med tyve tusen? 32 Men kan han ikke det, da skikker han sendemenn til ham, mens han ennå er langt borte, og tinger om fred. 33 Således kan da ingen av eder være min disippel uten at han opgir alt det han eier. 34 Salt er en god ting, men når også saltet mister sin kraft, hvad skal det da saltes med? 35 Det duer hverken i jord eller i gjødsel; det blir kastet ut. Den som har ører å høre med, han høre!

15 Og alle toldere og syndere holdt sig nær til ham for å høre ham. 2 Og både fariseerne og de skriftlærde knurret sig imellem og sa: Denne mann tar imot syndere og eter sammen med dem! 3 Da talte han denne lignelse til dem: 4 Hvilket menneske iblandt eder som har hundre får og mister ett av dem, forlater ikke de ni og nitti i ørkenen og går efter det han har mistet, til han finner det? 5 Og når han har funnet det, legger han det på sine skuldrer med glede, 6 og når han kommer hjem, kaller han sine venner og granner sammen og sier til dem: Gled eder med mig, for jeg har funnet mitt får som jeg hadde mistet! 7 Jeg sier eder: Således skal det være glede i himmelen over én synder som omvender sig, mere enn over ni og nitti rettferdige som ikke trenger til omvendelse. 8 Eller hvilken kvinne som har ti sølvpenninger og mister én av dem, tender ikke lys og feier sitt hus og leter med flid til hun finner den? 9 Og når hun har funnet den, kaller hun sine venninner og grannekvinner sammen og sier: Gled eder med mig, for jeg har funnet sølvpenningen som jeg hadde

mistet! 10 Således, sier jeg eder, blir det glede for Guds engler over én synder som omvender sig. 11 Og han sa: En mann hadde to sønner, 12 og den yngste av dem sa til sin far: Far! gi mig den del av boet som faller på mig! Og han skiftet sin eiendom imellem dem. 13 Og ikke mange dager derefter samlet den yngste sønn alt sitt og drog til et land langt borte, og der ødte han sin eiendom i et ryggeløst levnet. 14 Men da han hadde satt alt over styr, blev det en svær hunger i det land, og han begynte å lide nød. 15 Da gikk han bort og holdt sig til en av borgerne der i landet, og han sendte ham ut på sine marker for å gjæte svin; 16 og hans attrå var å fylle sin buk med de skolmer som svinene åt, og ingen gav ham noget. 17 Men da kom han til sig selv og sa: Hvor mange leiefolk hos min far har fullt op av brød, men jeg setter livet til her av sult! 18 Jeg vil stå op og gå til min far og si til ham: Far! jeg har syndet mot himmelen og for dig; 19 jeg er ikke verdig lenger til å kalles din sønn; la mig få være som en av dine leiefolk! 20 Og han stod op og kom til sin far. Men da han ennå var langt borte, så hans far ham, og han ynkedes inderlig, og løp til og falt ham om halsen og kysset ham. 21 Men sønnen sa til ham: Far! jeg har syndet mot himmelen og for dig, og jeg er ikke verdig lenger til å kalles din sønn. 22 Men faren sa til sine tjenere: Ta frem den beste klædning og ha den på ham, og gi ham en ring på hans hånd og sko på hans føtter, 23 og hent gjøkalken og slakt den, og la oss ete og være glade! 24 For denne min sønn var død og er blitt levende igjen, var tapt og er funnet. Og de begynte å være glade. 25 Men hans eldste sønn var ute på marken, og da han gikk hjemover og kom nær til huset, hørte han spill og dans; 26 og han kalte en av tjenerne til sig og spurte hvad dette var. 27 Han sa til ham: Din bror er kommet, og din far lot slakte gjøkalken, fordi han fikk ham frisk tilbake. 28 Da blev han vred og vilde ikke gå inn. Hans far gikk da ut og talte vennlig til ham; 29 men han svarte og sa til sin far: Se, i så mange år har jeg tjent dig, og aldri har jeg gjort imot ditt bud, og mig har du aldri gitt et kje forat jeg kunde være glad med mine venner; 30 men da denne din sønn kom, han som har ett op din eiendom sammen med skjøger, da slaktet du gjøkalken for ham! 31 Men han sa til ham: Barn! du er alltid hos mig, og alt mitt er ditt; 32 men vi burde

fryde og glede oss fordi denne din bror var død og er blitt levende, var tapt og er funnet.

16 Men han sa også til sine disipler: Der var en rik mann som hadde en husholder, og han blev angitt for ham som en som ødte hans eiendom. **2** Og han kalte ham for sig og sa til ham: Hva er dette jeg hører om dig? Gjør regnskap for din husholdning! for du kan ikke lenger forstå mitt hus. **3** Da sa husholderen ved sig selv: Hva skal jeg gjøre, nu da min herre tar husholdningen fra mig? Jeg er ikke i stand til å grave, jeg skammer mig ved å tigge. **4** Nu vet jeg hva jeg vil gjøre, forat de skal ta imot mig i sine hus når jeg blir avsatt fra husholdningen. **5** Og han kalte til sig hver især av sin herres skyldnere, og sa til den første: Hvor meget er du min herre skyldig? **6** Han sa: Hundre anker olje. Da sa han til ham: Her har du ditt gjeldsbrev; sett dig ned, skynd dig og skriv femti! **7** Derefter sa han til en annen: Og du, hvor meget er du skyldig? Han sa: Hundre tønner hvete. Han sier til ham: Her har du ditt gjeldsbrev; skriv åtti! **8** Og Herren roste den urettferdige husholder for at han hadde båret sig klokt ad; for denne verdens barn er klokere mot sin egen slekt enn lysets barn. (αἰὼν γ165) **9** Og jeg sier eder: Gjør eder venner ved den urettferdige mammon, forat de, når den svikter, må ta imot eder i de evige boliger! (αἰῶνιος γ166) **10** Den som er tro i smått, er også tro i stort, og den som er urettferdig i smått, er også urettferdig i stort. **11** Dersom I da ikke har vært tro i den urettferdige mammon, hvem vil da betro eder de sanne skatter? **12** Og dersom I ikke har vært tro i det som hører andre til, hvem vil da gi eder noget til eget eie? **13** Ingen tjener kan tjene to herrer; for han vil enten hate den ene og elske den andre, eller holde sig til den ene og forakte den andre; I kan ikke tjene Gud og mammon. **14** Fariseerne, som var pengekjære, hørte på alt dette, og de spottet ham. **15** Da sa han til dem: I er de som gjør eder selv rettfærdige for menneskene; men Gud kjenner eders hjerter; for det som er høit i menneskers øine, er en vederstyggelighet for Gud. **16** Loven og profetene hadde sin tid inntil Johannes; fra den tid forkynnes evangeliet om Guds rike, og enhver trenger sig inn i det med makt; **17** men før skal himmel og jord forgå før en eneste tøddel av loven skal falle bort. **18** Hver den som skiller sig fra sin hustru og gifter sig med en annen kvinne, han

driver hor, og hver den som gifter sig med en kvinne som er skilt fra sin mann, han driver hor. **19** Der var en rik mann, og han klædde sig i purpur og kostelig linklæde og levde hver dag i herlighet og glede. **20** Men der var en fattig mann ved navn Lasarus, som var kastet for hans port, full av sår, **21** og hans attrå var å få mette sig med det som falt fra den rikes bord; men endog hundene kom og slikket hans sår. **22** Men det skjedde at den fattige døde, og at han blev båret bort av engler i Abrahams skjød; men også den rike døde og blev begravet. **23** Og da han slo sine øine op i dødsriket, der han var i pine, da ser han Abraham langt borte og Lasarus i hans skjød. (Hadēs γ86) **24** Da ropte han: Fader Abraham! forbarm dig over mig og send Lasarus, forat han kan dyppe det ytterste av sin finger i vann og svale min tunge! for jeg pines storlig i denne lue. **25** Men Abraham sa: Sønn! kom i hu at du fikk ditt gode i din levetid, og Lasarus likeså det onde! men nu trøstes han her, og du pines. **26** Og dessuten er et stort svelg festet mellom oss og eder, forat de som vil gå herfra og over til eder, ikke skal kunne det, og forat heller ikke de på den andre side skal fare derfra og over til oss. **27** Da sa han: Så ber jeg dig, fader, at du sender ham til min fars hus **28** - for jeg har fem brødre - forat han kan vidne for dem, så ikke også de skal komme til dette pinens sted. **29** Men Abraham sier til ham: De har Moses og profetene; la dem høre dem! **30** Men han sa: Nei, fader Abraham! men om nogen fra de døde kommer til dem, da omvender de sig. **31** Men han sa til ham: Hører de ikke Moses og profetene, da vil de heller ikke tro om nogen står op fra de døde.

17 Og han sa til sine disipler: Det er umulig annet enn at forførelser må komme; men ve den som de kommer fra! **2** Det var bedre for ham om det var hengt en kvernsten om hans hals, og han var kastet i havet, enn at han skulde forføre én av disse små. **3** Ta eder i vare! Om din bror synder, da irectsett ham; og om han angrer det, da tilgi ham! **4** Og om han syv ganger om dagen synder imot dig og syv ganger kommer tilbake til dig og sier: Jeg angrer det, da skal du tilgi ham. **5** Og apostlene sa til Herren: Øk vår tro! **6** Men Herren sa: Dersom I hadde tro som et sennepskorn, da skulde I si til dette morbærtre: Rykk dig op med rot og plant dig i havet! og det skulde lyde eder. **7** Men hvem av eder som har en tjener som

pløier eller gjæter, vil si til ham når han kommer inn fra marken: Kom straks hit og sett dig til bords? 8 Vil han ikke heller si til ham: Gjør i stand det jeg skal ha til aftensmat, og bind op om dig og gå mig til hånde til jeg får ett og drukket, så skal du få ete og drikke? 9 Takker han vel sin tjener fordi han gjorde det som var ham pålagt? Jeg tror det ikke. 10 Således skal også I, når I har gjort alt det som er eder pålagt, si: Vi er unyttige tjenere; vi har bare gjort det vi var skyldige å gjøre. 11 Og det skjedd på vandrigen til Jerusalem at han drog midt imellem Samaria og Galilea; 12 og da han gikk inn i en by, møtte det ham ti spedalske menn, som stod langt borte, 13 og de ropte høit: Jesus, mester! miskunn dig over oss! 14 Og da han så dem, sa han til dem: Gå bort og te eder for prestene! Og det skjedd mens de var på veien, at de blev renset. 15 Men en av dem vendte tilbake, da han så at han var helbredet, og han priste Gud med høi røst, 16 og falt ned på sitt ansikt for hans føtter og takket ham; og han var en samaritan. 17 Da svarte Jesus og sa: Blev ikke de ti renset? hvor er da de ni? 18 Fantes det ingen som vendte tilbake for å gi Gud ære uten denne fremmede? 19 Og han sa til ham: Stå op og gå bort! din tro har frelst dig. 20 Men da han blev spurt av fariseerne når Guds rike skulde komme, svarte han dem og sa: Guds rike kommer ikke på den måte at en kan se det med sine øine; 21 heller ikke skal de si: Se her eller se der er det! For se, Guds rike er inneni eder. 22 Men han sa til sine disipler: De dager skal komme da I skal attrå å få se en av Menneskesønnens dager, og I skal ikke få se den. 23 Og de skal si til eder: Se her, se der er han! Gå ikke der bort, og følg ikke efter! 24 For likesom lynet, når det lyner, skinner fra himmelbryn til himmelbryn, således skal Menneskesønnen være på sin dag. 25 Men først skal han lide meget og forkastes av denne slekt. 26 Og likesom det gikk i Noahs dager, så skal det også gå i Menneskesønnens dager: 27 de åt og drakk, de tok til ekte og blev gitt til ekte, like til den dag da Noah gikk inn i arken; så kom vannflommen og ødela dem alle sammen. 28 På samme vis - likesom det gikk i Lots dager: de åt og drakk, de kjøpte og solgte, de plantet og bygget; 29 men den dag da Lot gikk ut av Sodoma, da lot Gud ild og svovel regne fra himmelen og ødela dem alle sammen - 30 således skal det også gå på den dag

da Menneskesønnen åpenbares. 31 På den dag må den som er på taket og har sine ting i huset, ikke stige ned for å hente dem, og heller ikke den som er ute på marken, vende tilbake til sitt hjem. 32 Kom Lots hustru i hu! 33 Den som søker å frelse sitt liv, skal miste det, og den som mister det, skal berge det. 34 Jeg sier eder: I den natt skal det være to i én seng; den ene skal tas med, og den andre skal lates tilbake. 35 To kvinner skal male på samme kvern; den ene skal tas med, og den andre skal lates tilbake. 36 Det skal være to ute på marken; den ene blir tatt med, den andre blir latt tilbake. 37 Da svarte de og sa til ham: Hvor, Herre? Han sa til dem: Hvor åtsetet er, der skal ørnene samles.

18 Og han sa en lignelse til dem om at de alltid skulde bede og ikke bli trette. 2 Der var en dommer i en by, som ikke fryktet Gud og ikke undsa sig for noget menneske. 3 Og det var en enke der i byen, og hun kom til ham og sa: Hjelp mig til å få rett over min motstander! 4 Og lenge vilde han ikke; men til sist sa han ved sig selv: Om jeg enn ikke frykter Gud og ikke undser mig for noget menneske, 5 vil jeg dog hjelpe denne enke til å få rett fordi hun gjør mig uleilighet, så hun ikke til slutt skal komme og legge hånd på mig. 6 Og Herren sa: Hør hvad den urettferdige dommer sier! 7 Men skulde da ikke Gud hjelpe sine utvalgte til deres rett, dem som roper til ham dag og natt, og er han sen når det gjelder dem? 8 Jeg sier eder at han skal skynde sig å hjelpe dem til deres rett. Men når Menneskesønnen kommer, mon han da vil finne troen på jorden? 9 Han sa også denne lignelse til nogen som stolte på sig selv at de var rettferdige, og foraktet de andre: 10 To menn gikk op til templet for å bede; den ene var en fariseer og den andre en tolder. 11 Fariseeren stod for sig selv og bad således: Gud! jeg takker dig fordi jeg ikke er som andre mennesker: røvere, urettferdige, horkarler, eller og som denne tolder. 12 Jeg faster to ganger om uken, jeg gir tiende av all min inntekt. 13 Og tolderen stod langt borte og vilde ikke engang løfte sine øine mot himmelen, men slo sig for sitt bryst og sa: Gud! vær mig synder nådig! 14 Jeg sier eder: Denne gikk rettferdiggjort ned til sitt hus fremfor den andre; for hver den sig selv ophøier, skal fornedres, og den sig selv fornedrer, skal ophøies. 15 De bar også sine små barn til ham, forat han skulde røre ved dem; men da

disiplene så det, truet de dem. **16** Men Jesus kalte dem til sig og sa: La de små barn komme til mig, og hindre dem ikke! for Guds rike hører sådanne til. **17** Sannelig sier jeg eder: Den som ikke tar imot Guds rike som et lite barn, han skal ingenlunde komme inn i det. **18** Og en rådsherre spurte ham: Gode mester! hvad skal jeg gjøre for å arve evig liv? (aiōnios g166) **19** Jesus sa til ham: Hvorfor kaller du mig god? Ingen er god uten én, det er Gud. **20** Budene kjenner du: Du skal ikke drive hør, du skal ikke slå ihjel, du skal ikke stjele, du skal ikke si falskt vidnesbyrd, hedre din far og din mor. **21** Men han sa: Alt dette har jeg holdt fra min ungdom av. **22** Da Jesus hørte det, sa han til ham: Ett fattes dig ennu: selg alt det du har, og del det ut til fattige, så skal du få en skatt i himmelen; kom så og følg mig! **23** Men da han hørte det, blev han meget bedrøvet; for han var meget rik. **24** Og da Jesus så det, sa han: Hvor vanskelig det er for de rike å komme inn i Guds rike! **25** For det er lettere for en kamel å gå gjennom et nåleøie enn for en rik å gå inn i Guds rike. **26** Da sa de som hørte det: Hvem kan da bli frelst? **27** Men han sa: Det som er umulig for mennesker, er mulig for Gud. **28** Og Peter sa: Se, vi har forlatt alt vårt og fulgt dig. **29** Da sa han til dem: Sannelig sier jeg eder: Det er ingen som har forlatt hus eller hustru eller brødre eller foreldre eller barn for Guds rikets skyld **30** uten at han skal få mangefold igjen her i tiden, og i den kommende verden evig liv. (aiōn g165, aiōnios g166) **31** Men han tok de tolv til sig og sa til dem: Se, vi går op til Jerusalem, og alt det som er skrevet av profetene om Menneskesønnen, skal fullbyrdes. **32** For han skal overgis til hedningene og bli spottet og hånet og spyttet på, **33** og de skal hudstryke ham og slå ham ihjel, og på den tredje dag skal han opstå. **34** Og de forstod ikke noget av dette, og dette ord var skjult for dem, og de skjønnte ikke det han sa. **35** Og det skjedde da han kom nær til Jeriko, at en blind mann satt ved veien og tigget. **36** Da han hørte folk gå forbi, spurte han hvad dette var. **37** De fortalte ham da at Jesus fra Nasaret gikk forbi. **38** Og han ropte: Jesus, du Davids sønn! miskunn dig over mig! **39** Og de som gikk foran, truet ham at han skulde tie. Men han ropte enda meget mere: Du Davids sønn! miskunn dig over mig! **40** Da stod Jesus stille, og bød at han skulde føres til ham; og da han kom frem, spurte han ham: **41** Hvad vil du jeg skal

gjøre for dig? Han sa: Herre! at jeg må bli seende! **42** Og Jesus sa til ham: Bli seende! din tro har frelst dig. **43** Og straks fikk han sitt syn igjen, og fulgte ham og lovet Gud; og alt folket som så det, priste Gud.

19 Og han kom inn i Jeriko og drog igjennom byen. **2** Og se, der var en mann som hette Sakkeus; han var overtolder og en rik mann. **3** Og han søkte å få se hvem som var Jesus, og han kunde ikke komme til for folket, for han var liten av vekst. **4** Da sprang han i forveien og steg op i et morbætre for å få se ham; for hans vei gikk der forbi. **5** Og da Jesus kom til stedet, så han op og sa til ham: Sakkeus! skynd dig og stig ned! for idag skal jeg bli i ditt hus. **6** Og han skyndte sig og steg ned, og tok imot ham med glede. **7** Og da de så det, knurret de alle og sa: Han gikk inn for å ta herberge hos en syndig mann! **8** Men Sakkeus stod frem og sa til Herren: Se, Herre! Halvdelen av mitt gods gir jeg de fattige, og har jeg presset penger ut av nogen, gir jeg det firdobbelt igjen. **9** Og Jesus sa om ham: Idag er frelse blitt dette hus til del, eftersom og han er en Abrahams sønn; **10** for Menneskesønnen er kommet for å søke og frelse det som var fortapt. **11** Mens de hørte på dette, la han også en lignelse til, fordi han var nær ved Jerusalem, og de tenkte at Guds rike straks skulde komme til syne. **12** Han sa da: En mann av høi byrd drog til et land langt borte for å få kongemakt og så komme tilbake igjen. **13** Han kalte da ti av sine tjenere for sig, og gav dem ti pund og sa: Kjøpslå med dem til jeg kommer igjen. **14** Men hans landsmenn hatet ham, og skicket sendemenn avsted efter ham og lot si: Vi vil ikke at denne mann skal være konge over oss. **15** Og det skjedde da han hadde fått kongemakten og kom tilbake, da bød han at de tjenere han hadde gitt pengene, skulde kalles for ham, forat han kunde få vite hvad hver av dem hadde vunnet. **16** Da kom den første frem og sa: Herre! ditt pund har kastet av sig ti pund. **17** Og han sa til ham: Vel, du gode tjener! fordi du har vært tro i det små, skal du råde over ti byer. **18** Og den annen kom og sa: Herre! ditt pund har gitt fem pund. **19** Også til denne sa han: Vær du herre over fem byer! **20** Og en annen kom og sa: Herre! se her er ditt pund, som jeg har hatt liggende i et tørklæ; **21** for jeg fryktet for dig, fordi du er en streng mann; du tar op det du ikke la ned, og høster det du ikke sådde. **22** Han sier til ham: Efter din egen munn

dømmer jeg dig, du dårlige tjener! Du visste at jeg er en streng mann, som tar op det jeg ikke la ned, og høster det jeg ikke sådde; 23 hvorfor satte du da ikke mine penger ut hos pengevekslerne? Så hadde jeg, når jeg kom, fått dem tilbake med renter. 24 Og han sa til dem som stod ved hans side: Ta pundet fra ham og gi det til ham som har de ti pund! 25 - De sa til ham: Herre! han har jo ti pund! - 26 Jeg sier eder at hver den som har, ham skal gis; men den som ikke har, fra ham skal endog tas det han har. 27 Men disse mine fiender som ikke vilde at jeg skulde være konge over dem, før dem hit og hugg dem ned for mine øine! 28 Og da han hadde sagt dette, drog han videre foran dem på sin vandring op til Jerusalem. 29 Og det skjedde da han kom nær til Betfage og Betania, til det berg som kalles Oljeberget, da sendte han to av sine disipler avsted og sa: 30 Gå bort til den by som ligger rett for oss! Når I kommer inn i den, skal I finne en fole bundet, som intet menneske har sittet på; løs den og før den hit! 31 Og dersom nogen spør eder: Hvorfor løser I den? da skal I si så: Herren har bruk for den. 32 Så gikk de utsendte avsted, og de fant det så som han hadde sagt dem. 33 Og da de løste folen, sa dens eiermenn til dem: Hvorfor løser I folen? 34 De sa: Herren har bruk for den. 35 Og de førte den til Jesus, og de la sine klær på folen og lot Jesus sette sig på den. 36 Da han nu drog frem, bredte de sine klær under ham på veien. 37 Men da han allerede var nær ved nedgangen fra Oljeberget, begynte hele disippel-flokken glad å love Gud med høi røst for alle de kraftige gjerninger de hadde sett, og sa: 38 Velsignet være kongen som kommer i Herrens navn! Fred i himmelen, og ære i det høieste! 39 Og nogen av fariseerne blandt mengden sa til ham: Mester! irttesett dine disipler! 40 Men han svarte og sa til dem: Jeg sier eder: Om disse tier, skal stenene rope. 41 Og da han kom nær og så byen, gråt han over den og sa: 42 Visste også du, om enn først på denne din dag, hvad som tjener til din fred! Men nu er det skjult for dine øine. 43 For de dager skal komme over dig da dine fiender skal kaste en voll op om dig og kringsette dig og trenge dig fra alle sider, 44 og slå dig til jorden og dine barn i dig, og ikke levne sten på sten i dig, fordi du ikke kjente din besøkses tid. 45 Og han gikk inn i templet og begynte å drive ut dem som drev handel der, 46 og han sa til dem:

Det er skrevet: Mitt hus skal være et bedehus. Men I har gjort det til en røverhule. 47 Og han lærte daglig i templet. Men yppersteprestene og de skriftlærde og de første blandt folket søkte å få ryddet ham av veien. 48 Og de fant ikke ut hvad de skulde gjøre; for hele folket hang ved ham og hørte på ham.

20 Og det skjedde en av dagene mens han lærte folket i templet og forkynte evangeliet, da stod yppersteprestene og de skriftlærde frem sammen med de eldste 2 og sa til ham: Si oss: Med hvad myndighet gjør du dette, eller hvem er det som har gitt dig denne myndighet? 3 Men han svarte og sa til dem: Også jeg vil spørre eder om en ting; si mig: 4 Johannes' dåp, var den fra himmelen eller fra mennesker? 5 Men de samrørde sig med hverandre og sa: Sier vi: Fra himmelen, da sier han: Hvorfor trodde I ham da ikke? 6 Men sier vi: Fra mennesker, da stener hele folket oss; for de tror fullt og fast at Johannes var en profet. 7 Og de svarte at de ikke visste hvor den var fra. 8 Da sa Jesus til dem: Så sier heller ikke jeg eder med hvad myndighet jeg gjør dette. 9 Han begynte da å si denne lignelse til folket: En mann plantet en vingård og leide den ut til vingårdsmenn og drog utenlands for lange tider. 10 Og da tiden kom, sendte han en tjener til vingårdsmennene, forat de skulde gi ham av vingårdens frukt; men vingårdsmennene slo ham, og lot ham gå bort med tomme hender. 11 Og han blev ved og sendte en annen tjener; men de slo også ham og hånte ham og lot ham gå bort med tomme hender. 12 Og han blev ved og sendte en tredje; men de slo også ham til blods og kastet ham ut. 13 Da sa vingårdens herre: Hvad skal jeg gjøre? Jeg vil sende min sønn, den elskede; de vil da vel undse sig for ham. 14 Men da vingårdsmennene fikk se ham, la de op råd med hverandre og sa: Dette er arvingen; la oss slå ham ihjel, så arven kan bli vår! 15 Og de kastet ham ut av vingården og slo ham ihjel. Hvad skal nu vingårdens herre gjøre med dem? 16 Han skal komme og drepe disse vingårdsmenn og overgi vingården til andre. Da de hørte det, sa de: Det må aldri skje! 17 Men han så på dem og sa: Hvad er da dette som er skrevet: Den sten som bygningsmennene forkastet, den er blitt hjørnestein? 18 Hver den som faller på denne sten, han skal knuses; men den som den faller på, ham skal den smuldre til støv. 19 Og de skriftlærde

og yppersteprestene søkte å få lagt hånd på ham i samme stund; men de fryktet for folket; for de skjønnte at det var om dem han hadde sagt denne lignelse. 20 Og etterat de nogen tid hadde vaktet på ham, sendte de lurere, som lot som de var rettfærdige, for å fange ham i ord, så de kunde overgi ham til øvrigheten og til landshøvdingens makt. 21 Og de spurte ham og sa: Mester! vi vet at du taler og lærer rett og gjør ikke forskjell på folk, men lærer Guds vei i sannhet; 22 er det oss tillatt å gi keiseren skatt, eller ikke? 23 Men han merket deres list og sa til dem: 24 Vis mig en penning! Hvis billede og påskrift har den? De svarte: Keiserens. 25 Da sa han til dem: Så gi da keiseren hvad keiserens er, og Gud hvad Guds er! 26 Og de var ikke i stand til å fange ham i ord i folkets påhør, og de undret sig over hans svar, og tidde. 27 Men det kom nogen av sadduseerne til ham, de som nekter at det er nogen opstandelse, og de spurte ham og sa: 28 Mester! Moses har foreskrevet oss at når en manns gifte bror dør og ikke har barn, da skal hans bror ta hans hustru til ekte og opreise sin bror avkom. 29 Nu var det syv brødre; og den første tok sig en hustru og døde barnløs. 30 Og den annen 31 og den tredje tok henne, og likeså alle syv; de efterlot ikke barn, og døde. 32 Til sist døde også kvinnen. 33 Hvem iblandt dem skal nu få kvinnen til hustru i opstandelsen? for alle syv har jo hatt henne til hustru. 34 Og Jesus sa til dem: Denne verdens barn tar til ekte og gis til ekte; (αιῶν γ165) 35 men de som aktes verdige til å få del i hin verden og i opstandelsen fra de døde, de hverken tar til ekte eller gis til ekte; (αιῶν γ165) 36 for de kan ikke mere dø, for de er englene like og er Guds barn, idet de er opstandelsens barn. 37 Men at de døde står op, det har også Moses gitt til kjenne, der hvor det tales om tornebusken, når han kaller Herren Abrahams Gud og Isaks Gud og Jakobs Gud; 38 men han er ikke de dødes Gud, men de levendes; for de lever alle for ham. 39 Da svarte nogen av de skriftlærde og sa: Mester! du taler vel. 40 For de vågde ikke mere å spørre ham om noget. 41 Men han sa til dem: Hvorledes kan det sies at Messias er Davids sønn? 42 David selv sier jo i Salmenes bok: Herren sa til min herre: Sett dig ved min høire hånd, 43 til jeg får lagt dine fiender til skammel for dine føtter! 44 David kaller ham altså herre; hvorledes kan han da være hans sønn? 45 Men i hele folkets

påhør sa han til sine disipler: 46 Vokt eder for de skriftlærde, som gjerne vil gå i side klær og gjerne vil la sig hilse på torvene og ha de øverste seter i synagogene og sitte øverst ved gjestebudene; 47 de som opeter enkers hus og for et syns skyld holder lange bøønner! Disse skal få dess hårdere dom.

21 Og da han så op, fikk han se de rike legge sine gaver i tempelkisten. 2 Og han så en fattig enke legge to skjerver i den. 3 Da sa han: Sannelig sier jeg eder: Denne fattige enke har lagt mere enn alle. 4 For alle disse la sine gaver av sin overflod; men hun la av sin fattigdom alt det hun hadde å leve av. 5 Og da nogen sa om templet at det var prydet med fagre stener og tempelgaver, sa han: 6 Dette som I ser - de dager skal komme da det ikke skal levnes sten på sten som ikke skal brytes ned. 7 Da spurte de ham og sa: Mester! når skal da dette skje? og hvad skal tegnet være når dette skal skje? 8 Og han sa: Se til at I ikke føres vill! for mange skal komme i mitt navn og si: Det er mig, og: Tiden er nær. Gå ikke efter dem! 9 Og når I får høre om krig og oprør, da la eder ikke skremme! for dette må først skje, men enden kommer ikke med det samme. 10 Da sa han til dem: Folk skal reise sig mot folk og rike mot rike, 11 og store jordskjelv skal det være og hunger og sott både her og der, og det skal skje forferdelige ting og store tegn fra himmelen. 12 Men før alt dette skjer, skal de legge hånd på eder og forfølge eder og overgi eder til synagoger og fengsler, og I skal føres frem for konger og landshøvdinge for mitt navns skyld; 13 det skal falle ut til godt vidnesbyrd for eder. 14 Legg eder derfor på hjerte at I ikke forut skal grunde på hvorledes I skal forsvare eder! 15 for jeg skal gi eder munn og visdom som alle eders motstandere ikke kan motstå eller motsi. 16 Men I skal forrådes endog av foreldre og brødre og frender og venner, og de skal volde nogen av eder døden, 17 og I skal hates av alle for mitt navns skyld. 18 Og ikke et hår på eders hode skal gå tapt. 19 Vær tålmodige, så skal I vinne eders sjeler! 20 Men når I ser Jerusalem bli kringsatt av krigshærer, da skal I vite at dets ødeleggelse er nær. 21 Da må de som er i Judea, fly til fjells, og de som er inne i byen, må gå ut, og de som er ute på landet, ikke gå inn i den; 22 for dette er gjengjeldelsens dager, forat alt det som skrevet er, skal bli opfylt. 23 Men ve de fruktsommelige, og

dem som gir die, i de dager! for stor nød skal være på jorden, og vrede over dette folk, 24 og de skal falle for sverds egg og føres fangne til alle folkeslag, og Jerusalem skal ligge nedtrådt av hedninger, inntil hedningenes tid er til ende. 25 Og det skal skje tegn i sol og måne og stjerner, og på jorden skal folkene engstes i fortvilelse når hav og brenninger bruser, 26 mens mennesker faller i avmakt av redsel og gru for det som kommer over jorderike; for himmelens krefter skal røkkes. 27 Og da skal de se Menneskesønnen komme i skyen med kraft og megen herlighet. 28 Men når dette begynner å skje, da rett eder op og løft eders hoder! for eders forløsning stunder til. 29 Og han sa en lignelse til dem: Se på fikentreet og alle trær: 30 Så snart de springer ut og I ser det, da vet I av eder selv at nu er sommeren nær. 31 Således skal også I, når I ser dette skje, vite at Guds rike er nær. 32 Sannelig sier jeg eder: Denne slekt skal ingenlunde forgå før det skjer alt sammen. 33 Himmel og jord skal forgå, men mine ord skal ingenlunde forgå. 34 Men vøkt eder at ikke eders hjerte nogen tid tynges av rus og svir og timelige bekymringer, så hin dag kommer uventet over eder som en snare! 35 for den skal komme over alle dem som bor over den hele jord. 36 Men våk hver tid og stund, og bed, så I kan være i stand til å undfly alt dette som skal komme, og til å bli stående for Menneskesønnen! 37 Om dagene lærte han i templet, men om nettene gikk han ut av byen og overnattet på det berg som kalles Oljeberget. 38 Og alt folket kom tidlig om morgenen til ham i templet for å høre ham.

22 Men de usyrede brøds høitid, som kalles påske, var nær; 2 og yppersteprestene og de skriftlærde søkte råd til å få ryddet ham av veien; for de fryktet for folket. 3 Men Satan fór inn i Judas med tilnavnet Iskariot, som var en av de tolv, 4 og han gikk bort og talte med yppersteprestene og høvedsmennene om hvorledes han skulde forråde ham til dem. 5 Og de blev glade, og lovte å gi ham penger, 6 og han gav sitt tilsagn og søkte leilighet til å forråde ham til dem uten oppstyr. 7 Så kom de usyrede brøds dag, da påskelammet skulde slaktes. 8 Og han sendte Peter og Johannes avsted og sa: Gå bort og gjør i stand påskelammet for oss, så vi kan ete det! 9 De sa til ham: Hvor vil du vi skal gjøre det i stand? 10 Han sa til dem: Se, når I kommer inn i byen, skal det møte

eder en mann som bærer en krukke vann; følg ham til det hus hvor han går inn, 11 og si til husbonden: Mesteren sier til dig: Hvor er det herberge der jeg kan ete påskelammet med mine disipler? 12 Så skal han vise eder en stor sal med benker og hynder; der skal I gjøre det i stand. 13 De gikk da avsted, og fant det så som han hadde sagt dem; og de gjorde i stand påskelammet. 14 Og da timen kom, satte han sig til bords, og apostlene med ham. 15 Og han sa til dem: Jeg har hjertelig lengtet etter å ete dette påskelam med eder før jeg lider; 16 for jeg sier eder: Jeg skal aldri mere ete det før det er blitt fullkommet i Guds rike. 17 Og han tok en kalk, takket og sa: Ta dette og del det mellom eder! 18 For jeg sier eder: Fra nu av skal jeg aldri mere drikke av vintreets frukt før Guds rike er kommet. 19 Og han tok et brød, takket og brøt det, gav dem og sa: Dette er mitt legeme, som gis for eder; gjør dette til minne om mig! 20 Likeså kalken, efterat de hadde ett, og sa: Denne kalk er den nye pakt i mitt blod, som utgydes for eder. 21 Men se, hans hånd som forråder mig, er med mig over bordet. 22 For Menneskesønnen går vel bort, som bestemt er; men ve det menneske ved hvem han blir forrådt! 23 De begynte da å spørre hverandre om hvem av dem det vel kunde være som skulde gjøre denne gjerning. 24 Det blev også en trette mellom dem om hvem av dem skulde gjelde for å være størst. 25 Da sa han til dem: Kongene hersker over sine folk, og de som bruker makt over dem, kalles deres velgjørere. 26 Så er det ikke med eder; men den største blandt eder skal være som den yngste, og den øverste som den som tjener. 27 For hvem er størst, den som sitter til bords, eller den som tjener? Er det ikke den som sitter til bords? Men jeg er som en tjener iblandt eder. 28 Men I er de som har holdt ut hos mig i mine prøvelser, 29 og jeg tilsier eder riket, likesom min Fader har tilsagt mig det, 30 så I skal ete og drikke ved mitt bord i mitt rike, og sitte på troner og dømme Israels tolv stammer. 31 Simon! Simon! se, Satan krevde å få eder i sin vold for å sikte eder som hvete; 32 men jeg bad for dig at din tro ikke måtte svikte, og når du engang omvender dig, da styrk dine brødre! 33 Men han sa til ham: Herre! med dig er jeg rede til å gå både i fengsel og i død. 34 Da sa han: Jeg sier dig, Peter: Hanen skal ikke gale idag før du tre ganger har nektet at du kjenner mig. 35 Og han sa til

dem: Da jeg sendte eder ut uten pung og skreppe og sko, fattedes eder da noget? De sa: Nei, intet. **36** Han sa da til dem: Men nu skal den som har pung, ta den med, likeså skreppe, og den som ikke har sverd, han selge sin kappe og kjøpe sig et! **37** For jeg sier eder at dette som er skrevet, må oppfylles på mig, dette ord: Og han blev regnet blandt ugjerningsmenn; for det som er sagt om mig, er til ende. **38** Da sa de: Herre! se, her er to sverd. Men han sa til dem: Det er nok. **39** Og han gikk ut og vandret efter sedvane til Oljeborget; men hans disipler fulgte og med ham. **40** Og da han kom til stedet, sa han til dem: Bed at I ikke må komme i fristelse! **41** Og han slet sig fra dem så lang som et stenkast, og falt på kne, bad og sa: **42** Fader! om du vil, da la denne kalk gå mig forbi! Dog, skjæ ikke min vilje, men din! **43** Og en engel fra himmelen åpenbarte sig for ham og styrket ham. **44** Og han kom i dødsangst og bad enda heftigere, og hans sved blev som blodstråper, som falt ned på jorden. **45** Så stod han op fra bønnen og kom til sine disipler og fant dem sovende av bedrøvelse, **46** og han sa til dem: Hvorfor sover I? Stå op og bed at I ikke må komme i fristelse! **47** Mens han ennu talte, se, da kom en flokk, og han som hette Judas, en av de tolv, gikk foran dem og trådte nær til Jesus for å kysse ham. **48** Men Jesus sa til ham: Judas! forråder du Menneskesønnen med et kyss? **49** Da nu de som var om ham, så hvad som vilde skjæ, sa de: Herre! skal vi slå til med sverd? **50** Og en av dem slo til yppersteprestens tjener og hugg det høire øre av ham. **51** Men Jesus svarte og sa: La dem bare gå så vidt! Og han rørte ved hans øre og lægte ham. **52** Og Jesus sa til yppersteprestene og høvedsmennene over tempel-vakten og de eldste som var kommet imot ham: I er gått ut som mot en røver med sverd og stokker; **53** da jeg daglig var hos eder i templet, rakte I ikke eders hender ut mot mig. Men dette er eders time og mørkets makt. **54** Da de nu hadde grepet ham, drog de avsted med ham og førte ham inn i yppersteprestens hus; og Peter fulgte langt bakenfor. **55** De hadde tendt en ild midt i gårdsrummet og satt der sammen, og Peter satt midt iblandt dem. **56** Men en tjenestepike fikk se ham sitte mot lyset, og stirret på ham og sa: Også denne var med ham. **57** Men han fornektet ham og sa: Jeg kjenner ham ikke, kvinne! **58** Litt efter fikk en annen se ham og sa: Du er også

en av dem. Men Peter sa: Menneske! jeg er ikke det. **59** Og omkring én time efter stadfestet en annen det og sa: Sannelig, også denne var med ham; han er jo en galileer. **60** Men Peter sa: Menneske! jeg forstår ikke hvad det er du mener! Og straks, mens han ennu talte, gol hanen. **61** Og Herren vendte sig og så på Peter; og Peter kom Herrens ord i hu, hvorledes han hadde sagt til ham: Før hanen galer idag, skal du fornekte mig tre ganger. **62** Og han gikk ut og gråt bitterlig. **63** Og mennene som holdt Jesus, spottet ham og slo ham, **64** og de kastet et klæde over ham og spurte ham og sa: Spå nu: Hvem var det som slo dig? **65** Og mange andre spottord talte de til ham. **66** Da det nu blev dag, samledes folkets eldste og yppersteprestene og de skriftlærde, og de førte ham frem i sitt rådsmøte **67** og sa: Er du Messias, da si oss det! Men han sa til dem: Om jeg sier eder det, tror I det ikke; **68** og om jeg spør, svarer I ikke. **69** Men fra nu av skal Menneskesønnen sitte ved Guds krafts høire hånd. **70** Da sa de alle: Er du da Guds Sønn? Han sa til dem: I sier det; jeg er det. **71** Da sa de: Hvad skal vi mere med vidnesbyrd? Vi har jo selv hørt det av hans munn.

23 Og hele hopen stod op og førte ham for Pilatus; **2** og de begynte å føre klagemål imot ham og sa: Denne mann har vi funnet vill-leder vårt folk og forbyder å gi keiseren skatt, og sier om sig selv at han er Messias, en konge. **3** Da spurte Pilatus ham: Er du jødernes konge? Han svarte ham: Du sier det. **4** Da sa Pilatus til yppersteprestene og folket: Jeg finner ingen skyld hos denne mann. **5** Men de tok sterkere i og sa: Han opvigler folket, han lærer over hele Jødeland, fra Galilea av, hvor han begynte, og like hit. **6** Da Pilatus hørte det, spurte han om mannen var fra Galilea, **7** og da han fikk vite at han hørte under Herodes, sendte han ham til Herodes, som også var i Jerusalem i de dager. **8** Og da Herodes så Jesus, blev han meget glad; for han hadde i lang tid ønsket å få se ham, fordi han hadde hørt om ham, og han håpet å få se et tegn av ham. **9** Han spurte ham da med mange ord; men Jesus svarte ham intet. **10** Og yppersteprestene og de skriftlærde stod og klaget hårdt på ham. **11** Men Herodes med sine krigsfolk hånte og spottet ham; derefter kastet han et skinnende klædebon om ham og sendte ham således tilbake til Pilatus. **12** Den dag blev Pilatus og Herodes venner; før hadde de

ligget i fiendskap med hverandre. 13 Da kalte Pilatus yppersteprestene og rådsherrene og folket sammen 14 og sa til dem: I har ført denne mann frem for mig som en som forfører folket til frafall; og se, jeg har tatt ham i forhør for eders øine, men jeg har ikke funnet denne mann skyldig i noget av det I klager på ham for; 15 Herodes heller ikke; for jeg sendte eder til ham; og se, han har ikke gjort noget som fortjener døden. 16 Derfor vil jeg refse ham og så gi ham fri. 17 Men på høytiden måtte han gi dem én fri. 18 De ropte da alle som én: Bort med denne, men gi oss Barabbas fri! 19 Dette var en som var kastet i fengsel for et oprør som hadde vært i byen, og for et mord. 20 Pilatus talte da atter til dem, fordi han gjerne vilde gi Jesus fri. 21 Men de ropte til ham og sa: Korsfest, korsfest ham! 22 Da sa han for tredje gang til dem: Hva ond har da denne mann gjort? Jeg har ikke funnet nogen dødsskyld hos ham; derfor vil jeg refse ham og så gi ham fri. 23 Men de trengte på med stort skrik og krevde at han skulde korsfestes; og deres skrik fikk overhånd. 24 Så felte da Pilatus den dom at det skulde skje som de krevde; 25 og han gav den fri som var kastet i fengsel for oprør og mord, ham som de bad om; men Jesus overgav han til deres vilje. 26 Og da de førte ham bort, tok de fatt på en mann ved navn Simon, fra Kyrene, som kom fra landet, og de la korset på ham, forat han skulde bære det etter Jesus. 27 Og en stor mengde av folket fulgte ham og mange kvinner, som jamret sig og gråt over ham. 28 Men Jesus vendte sig om til dem og sa: I Jerusalems døtre! gråt ikke over mig, men gråt over eder selv og over eders barn! 29 For se, de dager skal komme da de skal si: Salige er de ufruktbare og det liv som ikke fødte, og det bryst som ikke gav die. 30 Da skal de begynne å si til fjellene: Fall over oss! og til haugene: Skjul oss! 31 For gjør de så med det grønne tre, hvorledes skal det da gå det tørre? 32 Også to andre, to ugjerningsmenn, blev ført bort med ham for å avlives. 33 Og da de var kommet til det sted som kalles Hodeskallen, korsfestet de der både ham og ugjerningsmennene, den ene på hans høire og den andre på hans venstre side. 34 Men Jesus sa: Fader, forlat dem! for de vet ikke hvad de gjør. Og de delte hans klær mellom sig og kastet lodd om dem. 35 Og folket stod og så på; men rådsherrene spottet ham og sa: Andre har han frelst, la ham nu

frelse sig selv dersom han er Guds Messias, den utvalgte! 36 Også stridsmennene hånte ham, de gikk bort til ham og rakte ham eddik og sa: 37 Er du jødernes konge, da frels dig selv! 38 Men det var også satt en innskrift over ham: Dette er jødernes konge. 39 En av ugjerningsmennene som hang der, spottet ham og sa: Er ikke du Messias? Frels dig selv og oss! 40 Men den andre svarte og irettesatte ham og sa: Frykter du ikke engang for Gud, du som dog er under samme dom? 41 Og vi med rette; for vi får igjen hvad våre gjerninger har forskyldt; men denne har ikke gjort noget galt. 42 Og han sa: Jesus! kom mig i hu når du kommer i ditt rike! 43 Og han sa til ham: Sannelig sier jeg dig: Idag skal du være med mig i Paradis. 44 Og det var omkring den sjettede time, da blev det mørke over hele landet like til den niende time, 45 og solen blev formørket, og forhenget i templet revnet midtefter. 46 Og Jesus ropte med høi røst og sa: Fader! i dine hender overgir jeg min ånd! Og da han hadde sagt dette, utåndet han. 47 Men da høvedsmannen så det som skjedde, gav han Gud æren og sa: Sannelig, denne mann var rettferdig! 48 Og alt folket som var kommet sammen for å se dette syn, slo sig for sitt bryst og vendte tilbake da de så hvad som skjedde. 49 Men alle hans kjenninger og de kvinner som hadde fulgt ham fra Galilea, stod langt borte og så dette. 50 Og se, det var en mann ved navn Josef, som var rådsherre, og en god og rettferdig mann - 51 han hadde ikke samtykket i deres råd og gjerning - fra den jødiske by Arimatea, og han ventet på Guds rike; 52 han gikk til Pilatus og bad om Jesu legeme, 53 og han tok det ned og svøpte det i fint linklæde, og la det i en grav som var hugget i klippen, og som aldri nogen hadde ligget i. 54 Det var beredelses-dagen, og sabbaten stundet til. 55 Men noen kvinner som var kommet med ham fra Galilea, fulgte med, og de så graven, og hvorledes hans legeme blev lagt. 56 Så vendte de tilbake og tilberedte velluktende urter og salver, og sabbaten over holdt de sig stille efter lovens bud.

24 Men på den første dag i uken, tidlig i dagningen, kom de til graven, og hadde med sig de velluktende urter som de hadde tilberedt. 2 Men de fant stenen veltet fra graven, 3 og da de gikk inn i den, fant de ikke den Herre Jesu legeme. 4 Og det skjedde mens de stod rådvile ved dette, se, da stod

to menn hos dem i skinnende klædebon; 5 og da de blev forferdet og bøide sitt ansikt mot jorden, sa de til dem: Hvorfor søker I den levende blandt de døde? 6 Han er ikke her, han er opstanden; kom i hu hvorledes han talte til eder mens han ennå var i Galilea, da han sa 7 at Menneskesønnen skulde overgis i syndige menneskers hender og korsfestes og opstå på den tredje dag! 8 Da kom de hans ord i hu. 9 Og de vendte tilbake fra graven, og fortalte alt dette til de elleve og til alle de andre. 10 Det var Maria Magdalena og Johanna og Maria, Jakobs mor, og de andre kvinner med dem. De sa dette til apostlene, 11 og deres ord syntes dem å være løs tale, og de trodde dem ikke. 12 Men Peter stod op og løp til graven, og da han bøide sig ned, så han bare liksvøpet; og han gikk hjem og undret sig over det som var skjedd. 13 Og se, to av dem gikk samme dag til en by som ligger seksti stadier fra Jerusalem, og som heter Emmaus, 14 og de talte med hverandre om alt dette som hadde hendt. 15 Og det skjedde mens de talte sammen og spurte hverandre, da kom Jesus selv nær til dem og vandret sammen med dem; 16 men deres øine blev holdt igjen, så de ikke kjente ham. 17 Han sa til dem: Hva er dette for tale som I fører med hverandre på veien? Og de stod stille med sorgfullt åsyn. 18 Men en av dem, som hette Kleopas, tok til orde og sa til ham: Er du alene fremmed i Jerusalem og vet ikke det som er skjedd der i disse dager? 19 Han sa til dem: Hva da? Og de sa til ham: Det med Jesus fra Nasaret, som var en profet, mektig i gjerning og ord for Gud og alt folket, 20 og hvorledes våre yppersteprester og rådshefter har overgitt ham til dødsdom og korsfestet ham. 21 Men vi håpet at han var den som skulde forløse Israel. Og dog - med alt dette er det idag den tredje dag siden dette skjedde. 22 Men så har og nogen av våre kvinner forferdet oss; de kom tidlig imorges til graven, 23 og da de ikke fant hans legeme, kom de og sa at de hadde sett et syn av engler, som sa at han lever; 24 og nogen av dem som var med oss, gikk bort til graven og fant det så som kvinnene hadde sagt; men ham så de ikke. 25 Da sa han til dem: I dårer og senhjertede til å tro alt det profetene har talt! 26 Måtte ikke Messias lide dette og så gå inn til sin herlighet? 27 Og han begynte fra Moses og fra alle profetene og utla for dem i alle skriftene det som er skrevet om

ham. 28 Og de var nær ved byen som de gikk til, og han lot som han vilde gå videre. 29 Da nødde de ham og sa: Bli hos oss; for det stunder til aften, og dagen heller! Og han gikk inn og blev hos dem. 30 Og det skjedde da han satt til bords med dem, da tok han brødet og velsignet det, og brøt det og gav dem; 31 da blev deres øine åpnet, og de kjente ham; og han blev usynlig for dem. 32 Og de sa til hverandre: Brente ikke vårt hjerte i oss da han talte til oss på veien og oplot skriftene for oss? 33 Og de stod op i samme stund og vendte tilbake til Jerusalem, og de fant de elleve samlet, og dem som var med dem, og disse sa: 34 Herren er sannelig opstanden, og er sett av Simon! 35 Og de fortalte hvad som var skjedd på veien, og hvorledes han blev kjent av dem da han brøt brødet. 36 Mens de talte om dette, stod han selv midt iblandt dem og sa til dem: Fred være med eder! 37 Men de blev forferdet og fulle av frykt, og trodde at de så en ånd. 38 Og han sa til dem: Hvorfor er I forferdet, og hvorfor opstiger tvilende tanker i eders hjerte? 39 Se mine hender og mine føtter, og se at det er mig selv! Kjenn på mig og se! En ånd har jo ikke kjøtt og ben, som I ser at jeg har. 40 Og da han hadde sagt dette, viste han dem sine hender og sine føtter. 41 Men da de ennå ikke trodde for glede, og undret sig, sa han til dem: Har I her noget å ete? 42 Da gav de ham et stykke av en stekt fisk og noget av en honningkake, 43 og han tok det og åt for deres øine. 44 Og han sa til dem: Dette er mine ord som jeg talte til eder mens jeg ennå var hos eder, at alt det måtte oppfylles som er skrevet i Mose lov og profetene og salmene om mig. 45 Da oplot han deres forstand, så de kunde forstå skriftene. 46 Og han sa til dem: Så står skrevet, at Messias skal lide og opstå fra de døde på den tredje dag, 47 og at i hans navn skal omvendelse og syndenes forlatelse forkynnes for alle folkeslag, fra Jerusalem av. 48 I er vidner om dette. 49 Og jeg sender over eder det som min Fader har lovt; men I skal bli i byen inntil I blir iklædd kraft fra det høie. 50 Og han førte dem ut imot Betania, og han løftet op sine hender og velsignet dem; 51 og det skjedde da han velsignet dem, at han skiltes fra dem og blev optatt til himmelen. 52 Og de tilbad ham og vendte tilbake til Jerusalem med stor glede, 53 Og de var alltid i templet og lovet og priste Gud.

Johannes

1 I begynnelsen var Ordet, og Ordet var hos Gud, og Ordet var Gud. **2** Han var i begynnelsen hos Gud. **3** Alt er blitt til ved ham, og uten ham er ikke noget blitt til av alt som er blitt til. **4** I ham var liv, og livet var menneskenes lys. **5** Og lyset skinner i mørket, og mørket tok ikke imot det. **6** Det fremstod en mann, utsendt fra Gud; hans navn var Johannes; **7** han kom til vidnesbyrd, for å vidne om lyset, forat alle skulde komme til troen ved ham. **8** Han var ikke lyset, men han skulde vidne om lyset. **9** Det sanne lys, som opplyser hvert menneske, var i ferd med å komme til verden. **10** Han var i verden, og verden er blitt til ved ham, og verden kjente ham ikke. **11** Han kom til sitt eget, og hans egne tok ikke imot ham. **12** Men alle dem som tok imot ham, dem gav han rett til å bli Guds barn, dem som tror på hans navn; **13** og de er født ikke av blod, heller ikke av kjøds vilje, heller ikke av manns vilje, men av Gud. **14** Og Ordet blev kjød og tok bolig iblandt oss, og vi så hans herlighet - en herlighet som den en enbåren sønn har fra sin far - full av nåde og sannhet. **15** Johannes vidner om ham og roper: Det var denne om hvem jeg sa: Han som kommer etter mig, er kommet foran mig, fordi han var før mig. **16** For av hans fylde har vi alle fått, og det nåde over nåde; **17** for loven blev gitt ved Moses, nåden og sannheten kom ved Jesus Kristus. **18** Ingen har nogensinne sett Gud; den enbårne Sønn, som er i Faderens skjød, han har forklart ham. **19** Og dette er Johannes' vidnesbyrd, da jødene sendte prester og levitter fra Jerusalem for å spørre ham: Hvem er du? **20** Da bekjente han og nektet ikke; han bekjente: Jeg er ikke Messias. **21** Og de spurte ham: Hva da? Er du Elias? Han sa: Det er jeg ikke. Er du profeten? Og han svarte: Nei. **22** De sa da til ham: Hvem er du? så vi kan gi dem svar som har sendt oss; hva sier du om dig selv? **23** Han sa: Jeg er en røst av en som roper i ørkenen: Gjør Herrens vei jevn, som profeten Esaias har sagt. **24** Og de som var utsendt, var fariseere, **25** og de spurte ham: Hvorfor døper du da, når du ikke er Messias, og heller ikke Elias, og heller ikke profeten? **26** Johannes svarte dem: Jeg døper med vann; midt iblandt eder står den I ikke kjenner, **27** han som kommer etter mig, han hvis skorem jeg ikke er verdig til å løse. **28** Dette

skjedde i Betania på hin side Jordan, hvor Johannes døde. **29** Dagen etter ser han Jesus komme til sig og sier: Se der Guds lam, som bærer verdens synd! **30** Det er ham om hvem jeg sa: Etter mig kommer en mann som er kommet foran mig, fordi han var før mig. **31** Og jeg kjente ham ikke; men forat han skulde åpenbares for Israel, derfor er jeg kommet og døper med vann. **32** Og Johannes vidnet og sa: Jeg har sett Ånden komme ned som en due fra himmelen, og han blev over ham. **33** Og jeg kjente ham ikke; men han som sendte mig for å døpe med vann, han sa til mig: Den du ser Ånden komme ned og bli over, han er den som døper med den Hellige Ånd; **34** og jeg har sett det, og jeg har vidnet at han er Guds Sønn. **35** Dagen etter stod atter Johannes og to av hans disipler der, **36** og han så Jesus som kom gående, og sa: Se der Guds lam! **37** Og de to disipler hørte hans ord, og de fulgte etter Jesus. **38** Da vendte Jesus sig om, og da han så de fulgte etter ham, sa han til dem: Hva søker I? De sa til ham: Rabbi! det er utlagt: mester! hvor har du ditt herberge? **39** Han sa til dem: Kom og se! Da kom de og så hvor han hadde sitt herberge, og de blev hos ham den dag; det var omkring den tiende time. **40** En av de to som hørte hint ord av Johannes og fulgte etter ham, var Andreas, Simon Peters bror; **41** han finner først sin bror Simon, og sier til ham: Vi har funnet Messias, det er utlagt: Kristus. **42** Og han førte ham til Jesus. Jesus så på ham og sa: Du er Simon, Johannes' sønn; du skal hete Kefas, det er utlagt: Peter. **43** Dagen etter vilde han dra derfra til Galilea, og han traff Filip. Og Jesus sa til ham: Følg mig! **44** Men Filip var fra Betsaida, Andreas' og Peters by. **45** Filip traff Natanael, og sa til ham: Ham som Moses har skrevet om i loven, og likeså profetene, ham har vi funnet: Jesus, Josefs sønn, fra Nasaret! **46** Og Natanael sa til ham: Kan det komme noget godt fra Nasaret? Filip sa til ham: Kom og se! **47** Jesus så Natanael komme bortimot sig, og sa om ham: Se, det er en ekte israelitt, som det ikke er svik i. **48** Natanael sa til ham: Hvor kjenner du mig fra? Jesus svarte og sa til ham: Før Filip kalte på dig, mens du var under fikentreet, så jeg dig. **49** Natanael svarte ham: Rabbi! du er Guds Sønn, du er Israels konge! **50** Jesus svarte og sa til ham: Fordi jeg sa dig at jeg så dig under fikentreet, derfor tror du? Du skal få se det som er større enn dette. **51** Og han sa

til ham: Sannelig, sannelig sier jeg eder: I skal se himmelen åpnet og Guds engler stige op og stige ned over Menneskesønnen.

2 Og på den tredje dag var det et bryllup i Kana i Galilea, og Jesu mor var der; **2** men også Jesus og hans disipler var innbudt til bryllupet. **3** Og da det blev mangel på vin, sa Jesu mor til ham: De har ikke vin. **4** Jesus sa til henne: Hvad har jeg med dig å gjøre, kvinne? Min time er ennu ikke kommet. **5** Hans mor sa til tjenerne: Hvad han sier eder, det skal I gjøre. **6** Nu stod der, efter jødernes renselseskikk, seks vannkar av sten, hvert på to eller tre anker. **7** Jesus sa til dem: Fyll karene med vann! Og de fylte dem til randen. **8** Så sa han til dem: Øs nu op og bær det til kjøkemesteren! Og de bar det til ham. **9** Men da kjøkemesteren smakte vannet som var blitt til vin, og ikke visste hvor den kom fra - men tjenerne som hadde øst vannet, de visste det - da kalte kjøkemesteren på brudgommen og sa til ham: **10** Hver mann setter først den gode vin frem, og når de er blitt drukne, da den ringere; du har gjemt den gode vin til nu. **11** Dette sitt første tegn gjorde Jesus i Kana i Galilea og åpenbarte sin herlighet; og hans disipler trodde på ham. **12** Derefter drog han ned til Kapernaum, han selv og hans mor og hans brødre og hans disipler, og der blev de nogen få dager. **13** Og jødernes påske var nær, og Jesus drog op til Jerusalem. **14** Og i templet fant han dem som solgte okser og får og duer, og pengevekslerne som satt der, **15** og han gjorde sig en svepe av rep og drev alle ut av templet, både fårene og oksene, og pengevekslernes penger spilte han, og deres bord veltet han, **16** og til due-kremmerne sa han: Ta dette bort herfra! gjør ikke min Faders hus til en handelsbod! **17** Men hans disipler kom i hu at det er skrevet: Nidkjærhet for ditt hus skal fortære mig. **18** Da tok jødene til orde og sa til ham: Hvad for tegn viser du oss, siden du gjør dette? **19** Jesus svarte og sa til dem: Bryt dette tempel ned, og på tre dager skal jeg gjenreise det. **20** Da sa jødene: I seks og firti år har det vært bygget på dette tempel, og du vil gjenreise det på tre dager? **21** Men han talte om sitt legemes tempel. **22** Da han nu var opstanden fra de døde, kom hans disipler i hu at han hadde sagt dette, og de trodde Skriften og det ord som Jesus hadde sagt. **23** Mens han nu var i Jerusalem i påsken, på høytiden, trodde mange

på hans navn da de så de tegn han gjorde; **24** men Jesus selv betrodde sig ikke til dem, fordi han kjente alle, **25** og fordi han ikke trengte til at nogen skulde vidne om et menneske; for han visste selv hvad som bodde i mennesket.

3 Og det var en mann av fariseerne som hette Nikodemus, en av jødernes rådshefter; **2** han kom til ham om natten og sa til ham: Rabbi! vi vet at du er en lærer kommet fra Gud; for ingen kan gjøre disse tegn som du gjør, uten at Gud er med ham. **3** Jesus svarte og sa til ham: Sannelig, sannelig sier jeg dig: Uten at nogen blir født på ny, kan han ikke se Guds rike. **4** Nikodemus sier til ham: Hvorledes kan et menneske fødes når han er gammel? kan han vel annen gang komme inn i sin mors liv og fødes? **5** Jesus svarte: Sannelig, sannelig sier jeg dig: Uten at nogen blir født av vann og Ånd, kan han ikke komme inn i Guds rike. **6** Det som er født av kjødet, er kjød, og det som er født av Ånden, er ånd. **7** Undre dig ikke over at jeg sa til dig: I må fødes på ny! **8** Vinden blåser dit den vil, og du hører den suser; men du vet ikke hvor den kommer fra, og hvor den farer hen; således er det med hver den som er født av Ånden. **9** Nikodemus svarte og sa til ham: Hvorledes kan dette skje? **10** Jesus svarte og sa til ham: Du er Israels lærer, og vet ikke dette? **11** Sannelig, sannelig sier jeg dig: Vi taler det vi vet, og vi vidner det vi har sett, og I tar ikke imot vårt vidnesbyrd. **12** Når jeg har sagt eder de jordiske ting, og I ikke tror, hvorledes skal I da tro om jeg sier eder de himmelske? **13** Og dog er ingen steget op til himmelen uten han som er steget ned fra himmelen, Menneskesønnen, som er i himmelen. **14** Og likesom Moses ophøiet slangen i ørkenen, således skal Menneskesønnen ophøies, **15** forat hver den som tror på ham, skal ha evig liv. (aiōnios g166) **16** For så har Gud elsket verden at han gav sin Sønn, den enbårne, forat hver den som tror på ham, ikke skal fortapes, men ha evig liv; (aiōnios g166) **17** for Gud sendte ikke sin Sønn til verden for å dømme verden, men forat verden skulde bli frelst ved ham. **18** Den som tror på ham, blir ikke dømt; den som ikke tror, er allerede dømt, fordi han ikke har trodd på Guds enbårne Sønns navn. **19** Og dette er dommen, at lyset er kommet til verden, og menneskene elsket mørket fremfor lyset; for deres gjerninger var onde. **20** For hver den som gjør ondt, hater lyset og kommer

ikke til lyset, forat hans gjerninger ikke skal bli refset; 21 men den som gjør sannheten, han kommer til lyset, forat hans gjerninger må bli åpenbaret; for de er gjort i Gud. 22 Derefter kom Jesus og hans disipler til Judea, og han blev der sammen med dem og døpte. 23 Men også Johannes døpte, i Ænon, nær ved Salim, fordi det var meget vann der, og folk kom dit og lot sig døpe; 24 for Johannes var enda ikke kastet i fengsel. 25 Det blev nu en trette mellom Johannes' disipler og en jøde om renselsen, 26 og de kom til Johannes og sa til ham: Rabbi! han som var hos dig på hin side Jordan, han som du har gitt vidnesbyrd, se, han døper, og alle kommer til ham! 27 Johannes svarte og sa: Et menneske kan ikke få noget uten at det er gitt ham fra himmelen. 28 I er selv mine vidner at jeg sa: Jeg er ikke Messias, men: Jeg er utsendt foran ham. 29 Den som har bruden, han er brudgom; men brudgommens venn, som står og hører på ham, gleder sig storlig over brudgommens røst. Denne min glede er nu blitt fullkommen. 30 Han skal vokse, jeg skal avta. 31 Han som kommer ovenfra, er over alle; den som er av jorden, er av jorden og taler av jorden. Han som kommer fra himmelen, er over alle; 32 det han har sett og hørt, det vidner han, og ingen tar imot hans vidnesbyrd; 33 den som har tatt imot hans vidnesbyrd, han har stadfestet at Gud er sanndru. 34 For han som Gud har utsendt, taler Guds ord; for Gud gir ikke Ånden efter mål. 35 Faderen elsker Sønnen, og alt har han gitt i hans hånd. 36 Den som tror på Sønnen, har evig liv; men den som ikke vil tro på Sønnen, skal ikke se livet, men Guds vrede blir over ham. (aiōnios g166)

4 Da nu Herren fikk vite at fariseerne hadde hørt at Jesus vant flere disipler og døpte flere enn Johannes 2 - dog var det ikke Jesus selv som døpte, men hans disipler - 3 da forlot han Judea og drog atter bort til Galilea. 4 Han måtte da reise gjennom Samaria. 5 Så kom han til en by i Samaria, som heter Sykar, nær ved det stykke land som Jakob gav sin sønn Josef; 6 og der var Jakobs brønn. Jesus, som var trett av reisen, satt nu der ved brønnen; det var omkring den sjetten time. 7 En kvinne fra Samaria kommer for å dra op vann. Jesus sier til henne: Gi mig å drikke! 8 Hans disipler var gått bort til byen for å kjøpe mat. 9 Den samaritanske kvinne sier da til ham: Hvorledes kan du som er jøde, be mig, en

samaritansk kvinne, om å få drikke? - for jøder har ikke samkvem med samaritaner. 10 Jesus svarte og sa til henne: Kjente du Guds gave, og visste du hvem det er som sier til dig: Gi mig å drikke! da hadde du bedt ham, og han hadde gitt dig levende vann. 11 Kvinnen sier til ham: Herre! du har jo ikke noget å dra op vann med, og brønnen er dyp; hvor har du da det levende vann fra? 12 Du er da vel ikke større enn vår far Jakob, som gav oss brønnen og selv drakk av den, han og hans sønner og hans fe? 13 Jesus svarte og sa til henne: Enhver som drikker av dette vann, skal tørste igjen; 14 men den som drikker av det vann jeg vil gi ham, skal aldri i evighet tørste, men det vann jeg vil gi ham, blir i ham en kilde med vann som veller frem til evig liv. (aiōn g165, aiōnios g166) 15 Kvinnen sier til ham: Herre! gi mig dette vann, så jeg kan slippe å tørste og å gå hit for å dra op vann! 16 Han sier til henne: Gå avsted, kall på din mann, og kom så hit! 17 Kvinnen svarte: Jeg har ingen mann. Jesus sa til henne: Med rette sa du: Jeg har ingen mann; 18 for du har hatt fem menn, og den du nu har, er ikke din mann. Der talte du sant. 19 Kvinnen sier til ham: Herre! jeg ser at du er en profet. 20 Våre fedre tilbad på dette fjell, og I sier at i Jerusalem er det sted hvor en skal tilbede. 21 Jesus sier til henne: Tro mig, kvinne! den time kommer da I hverken skal tilbede Faderen på dette fjell eller i Jerusalem. 22 I tilbeder det I ikke kjenner, vi tilbeder det vi kjenner; for frelsen kommer fra jødene; 23 men den time kommer, og er nu, da de sanne tilbedere skal tilbede Faderen i ånd og sannhet; for det er sådanne tilbedere Faderen vil ha. 24 Gud er ånd, og de som tilbeder ham, bør tilbede i ånd og sannhet. 25 Kvinnen sier til ham: Jeg vet at Messias kommer, det er utlagt: Kristus; når han kommer, skal han forkynne oss alt. 26 Jesus sier til henne: Det er mig, jeg som taler med dig! 27 Og i det samme kom hans disipler, og de undret sig over at han talte med en kvinne; dog sa ingen: Hvad vil du henne, eller: hvorfor taler du med henne? 28 Kvinnen lot da sin vannkrukke stå og gikk bort til byen og sa til folket der: 29 Kom og se en mann som har sagt mig alt jeg har gjort! Han skulde vel ikke være Messias? 30 De gikk ut av byen og var på veien til ham. 31 Imens bad disiplene ham og sa: Rabbi, et! 32 Men han sa til dem: Jeg har mat å ete som I ikke vet om. 33 Disiplene sa da til hverandre: Skulde nogen ha

båret mat til ham? **34** Jesus sier til dem: Min mat er å gjøre hans vilje som har sendt mig, og å fullføre hans gjerning. **35** Sier ikke I at det ennå er fire måneder, så kommer høsten? Se, jeg sier eder: Løft eders øine og se markene, de er alt hvite til høsten! **36** Den som høster, får lønn og samler frukt til evig liv, forat både den som sår og den som høster, kan glede sig sammen; (aiōnios g166) **37** for her er det et sant ord at en sår og en annen høster. **38** Jeg har utsendt eder for å høste det som ikke I har arbeidet med; andre har arbeidet, og I er kommet inn i deres arbeid. **39** Men mange av samaritanene fra den by trodde på ham for kvinnens ords skyld, da hun vidnet: Han har sagt mig alt jeg har gjort. **40** Da nu samaritanene kom til ham, bad de ham bli hos dem; og han blev der to dager. **41** Og mange flere trodde for hans ords skyld, **42** og de sa til kvinnen: Nu tror vi ikke lenger for din tales skyld; for vi har selv hørt, og vi vet nu at han sannelig er verdens frelser. **43** Etter de to dager drog han derfra til Galilea; **44** for Jesus vidnet selv at en profet blir ikke aktet på sitt eget hjemsted. **45** Da han nu kom til Galilea, tok galileerne imot ham, fordi de hadde sett alt det han hadde gjort i Jerusalem på høitiden; for også de var kommet til høitiden. **46** Han kom da atter til Kana i Galilea, der hvor han hadde gjort vann til vin. Og det var en kongens mann i Kapernaum, som hadde en syk sønn; **47** da han fikk høre at Jesus var kommet fra Judea til Galilea, drog han til ham og bad at han vilde komme ned og helbrede hans sønn; for han var nær ved å dø. **48** Jesus sa da til ham: Uten at I ser tegn og under, tror I ikke. **49** Kongens mann sier til ham: Herre! kom ned før mitt barn dør! **50** Jesus sier til ham: Gå hjem, din sønn lever! Mannen trodde det ord Jesus sa til ham, og gikk. **51** Da han nu alt var på hjemveien, møtte hans tjenerer ham og fortalte at hans barn levde. **52** Han spurte dem da om den time da det var blitt bedre med ham; de sa til ham: Igår ved den syvende time forlot feberer ham. **53** Faren skjønnte da at det var den time da Jesus sa til ham: Din sønn lever; og han trodde selv, og hele hans hus. **54** Dette var det annet tegn som Jesus gjorde da han var kommet fra Judea til Galilea.

5 Derefter var det en av jødernes høitider, og Jesus drog op til Jerusalem. **2** Men det er ved Fåreporten i Jerusalem en dam som på hebraisk heter Betesda og har fem bueganger; **3** i dem lå en mengde syke:

blinde, halte, visne. **4** For en engel steg til visse tider ned i dammen og oprørte vannet. Den som da først steg ned efterat vannet var blitt oprørt, han blev helbredet, hvad sykdom han så led av. **5** Nu var der en mann som hadde vært syk i åtte og tretti år; **6** da Jesus så ham ligge der, og visste at han allerede hadde vært syk i lang tid, sa han til ham: Vil du bli frisk? **7** Den syke svarte ham: Herre! jeg har ingen til å kaste mig ned i dammen når vannet blir oprørt; og i det samme jeg kommer, stiger en annen ned før mig. **8** Jesus sier til ham: Stå op, ta din seng og gå! **9** Og straks blev mannen frisk og han tok sin seng og gikk. Men det var sabbat den dag. **10** Jødene sa da til ham som var blitt helbredet: Det er sabbat, og det er dig ikke tillatt å bære sengen. **11** Han svarte dem: Han som gjorde mig frisk, han sa til mig: Ta din seng og gå! **12** De spurte ham: Hvem er det menneske som sa til dig: Ta den og gå? **13** Men han som var blitt helbredet, visste ikke hvem det var; for Jesus hadde trukket sig tilbake, da det var meget folk på stedet. **14** Siden traff Jesus ham i templet og sa til ham: Se, du er blitt frisk; synd ikke mere, forat ikke noget verre skal vederfares dig! **15** Mannen gikk bort, og fortalte jødene at det var Jesus som hadde gjort ham frisk. **16** Og derfor forfulgte jødene Jesus, fordi han gjorde dette på en sabbat. **17** Men Jesus svarte dem: Min Fader arbeider inntil nu; også jeg arbeider. **18** Derfor stod da jødene ham enn mere efter livet, fordi han ikke bare brøt sabbaten, men også kalte Gud sin Fader og gjorde sig selv Gud lik. **19** Jesus svarte da og sa til dem: Sannelig, sannelig sier jeg eder: Sønnen kan ikke gjøre noget av sig selv, men bare det han ser Faderen gjør; for det han gjør, det gjør Sønnen likeså; **20** for Faderen elsker Sønnen, og viser ham alt det han selv gjør; og han skal vise ham større gjerninger enn disse, forat I skal undre eder. **21** For likesom Faderen opvekker de døde og gjør levende, således gjør også Sønnen levende hvem han vil. **22** For Faderen dømmer heller ikke nogen, men har gitt Sønnen hele dommen, **23** forat alle skal ære Sønnen, likesom de ærer Faderen. Den som ikke ærer Sønnen, ærer ikke Faderen, som har sendt ham. **24** Sannelig, sannelig sier jeg eder: Den som hører mitt ord og tror ham som har sendt mig, han har evig liv og kommer ikke til dom, men er gått over fra døden til livet. (aiōnios g166) **25** Sannelig,

sannelig sier jeg eder: Den time kommer, og er nu, da de døde skal høre Guds Sønnns røst, og de som hører, skal leve. 26 For likesom Faderen har liv i sig selv, således har han også gitt Sønnen å ha liv i sig selv, 27 og han har gitt ham makt til å holde dom, fordi han er en menneskesønn. 28 Undre eder ikke over dette! For den time kommer da alle de som er i gravene, skal høre hans røst, 29 og de skal gå ut, de som har gjort godt, til livets opstandelse, de som har gjort ond, til dommens opstandelse. 30 Jeg kan ikke gjøre noget av mig selv; som jeg hører, så dømmes jeg, og min dom er rettfærdig; for jeg søker ikke min vilje, men hans vilje som har sendt mig. 31 Vidner jeg om mig selv, da er mitt vidnesbyrd ikke sant; 32 det er en annen som vidner om mig, og jeg vet at det vidnesbyrd han vidner om mig, er sant. 33 I har sendt bud til Johannes, og han har vidnet for sannheten; 34 jeg tar ikke imot vidnesbyrd av et menneske, men jeg sier dette forat I skal bli frelst. 35 Han var det brennende og skinnende lys, men I vilde bare en tid fryde eder i hans lys. 36 Men jeg har det vidnesbyrd som er større enn det Johannes har vidnet; for de gjerninger som Faderen har gitt mig å fullbyrde, selve disse gjerninger som jeg gjør, de vidner om mig at Faderen har utsendt mig. 37 Og Faderen, som har sendt mig, han har vidnet om mig; hverken har I nogensinne hørt hans røst eller sett hans skikkelse, 38 og hans ord har I ikke blivende i eder; for den han har sendt, ham tror I ikke. 39 I ransaker skriftene, fordi I tenker at i dem har I evig liv, og det er de som vidner om mig; (aiōnios g166) 40 og I vil ikke komme til mig for å få liv. 41 Jeg tar ikke ære av mennesker; 42 men jeg kjenner eder og vet at I ikke har kjærligheten til Gud i eder. 43 Jeg er kommet i min Faders navn, og I tar ikke imot mig; kommer en annen i sitt eget navn, ham tar I imot. 44 Hvorledes kan I tro, I som tar ære av hverandre, og den ære som er av den eneste Gud, den søker I ikke? 45 I må ikke tenke at jeg vil anklage eder hos Faderen; det er en som anklager eder, Moses, han som I har satt eders håp til. 46 For hadde I trodd Moses, da hadde I trodd mig; for det er om mig han har skrevet; 47 men tror I ikke hans skrifter, hvorledes kan I da tro mine ord?

6 Derefter drog Jesus bort til hin side av den Galileiske Sjø, Tiberias-sjøen; 2 og meget folk fulgte ham, fordi de så de tegn han gjorde på de

syke. 3 Men Jesus gikk op i fjellet, og han satte sig der med sine disipler. 4 Og påsken, jødernes høitid, var nær. 5 Da nu Jesus løftet sine øine og så at meget folk kom til ham, sa han til Filip: Hvor skal vi kjøpe brød, så disse kan få mat? 6 Men dette sa han for å prøve ham; for han visste selv hvad han vilde gjøre. 7 Filip svarte ham: Brød for to hundre penninger er ikke nok for dem så hver av dem kan få et lite stykke. 8 En av hans disipler, Andreas, Simon Peters bror, sier til ham: 9 Her er en liten gutt som har fem byggbrød og to småfisker; men hvad er det til så mange? 10 Jesus sa: La folket sette sig ned! Det var meget gress på stedet, og mennene satte sig da ned, omkring fem tusen i tallet. 11 Da tok Jesus brødene og takket, og delte dem ut til dem som satt der, likeledes av småfiskene, så meget de vilde ha. 12 Men da de var blitt mette, sier han til sine disipler: Sank sammen stykkene som er blitt tilovers, forat ikke noget skal spilles! 13 Da sanket de sammen, og de fylte tolv kurver med stykker av de fem byggbrød, som var blitt tilovers efter dem som hadde ett. 14 Da nu folket så det tegn han gjorde, sa de: Dette er i sannhet profeten som skal komme til verden. 15 Da nu Jesus skjønnte at de vilde komme og ta ham med makt for å gjøre ham til konge, gikk han fra dem og op i fjellet igjen, han selv alene. 16 Men da det blev aften, gikk hans disipler ned til sjøen, 17 og de gikk i en båt og fór over til hin side av sjøen, til Kapernaum. Og det var allerede blitt mørkt, og Jesus var enda ikke kommet til dem. 18 Og sjøen gikk høit, for det blåste en sterk vind. 19 Da de nu hadde rodd en fem og tyve eller tretti stadier, ser de Jesus gå på sjøen og komme nær til båten, og de blev redde. 20 Men han sa til dem: Det er mig, frykt ikke! 21 Nu vilde de ta ham op i båten, og straks kom båten til landet som de fór til. 22 Den næste dag så folket som stod på hin side av sjøen, at det ikke var nogen annen båt der, og visste at det bare hadde vært én, og at Jesus ikke var gått i båten sammen med sine disipler, men at hans disipler hadde faret bort alene. 23 Imens kom det andre båter fra Tiberias nær til det sted hvor de hadde fått mat efter Herrens takkebønn. 24 Da nu folket så at Jesus ikke var der, og heller ikke hans disipler, gikk de i båtene, og kom til Kapernaum og søkte efter Jesus. 25 Og da de fant ham på hin side av sjøen, sa de til ham: Rabbi! når er du kommet hit?

26 Jesus svarte dem og sa: Sannelig, sannelig sier jeg eder: I søker mig, ikke fordi I så tegn, men fordi I åt av brødene og blev mette. 27 Arbeid ikke for den mat som forgår, men for den mat som varer ved til evig liv, den som Menneskesønnen skal gi eder! for på ham har hans Fader, Gud, satt sitt innsegl. (aiōnios g166) 28 De sa da til ham: Hva skal vi gjøre for å gjøre Guds gjerninger? 29 Jesus svarte og sa til dem: Dette er Guds gjerning at I skal tro på den han har utsendt. 30 De sa da til ham: Hva tegn gjør da du, så vi kan se det og tro dig? hva gjerning gjør du? 31 Våre fedre åt manna i ørkenen, som skrevet står: Han gav dem brød fra himmelen å ete. 32 Jesus sa til dem: Sannelig, sannelig sier jeg eder: Moses har ikke gitt eder brødet fra himmelen, men min Fader gir eder det sanne brød fra himmelen; 33 for Guds brød er det som kommer ned fra himmelen og gir verden liv. 34 De sa da til ham: Herre, gi oss alltid dette brød! 35 Jesus sa til dem: Jeg er livsens brød; den som kommer til mig, skal ikke hunge, og den som tror på mig, skal aldri nogensinne tørste. 36 Men jeg har sagt eder at I har sett mig og tror dog ikke. 37 Alle de som Faderen gir mig, kommer til mig, og den som kommer til mig, vil jeg ingenlunde støte ut; 38 for jeg er kommet ned fra himmelen, ikke for å gjøre min vilje, men for å gjøre hans vilje som har sendt mig, 39 og dette er hans vilje som har sendt mig, at jeg ikke skal miste noget av alt det han har gitt mig, men opreise det på den ytterste dag. 40 For dette er min Faders vilje at hver den som ser Sønnen og tror på ham, skal ha evig liv, og at jeg skal opreise ham på den ytterste dag. (aiōnios g166) 41 Da knurret jødene over ham fordi han sa: Jeg er det brød som er kommet ned fra himmelen, 42 og de sa: Er ikke dette Jesus, Josefs sønn, hvis far og mor vi kjenner? Hvorledes kan han nu si: Jeg er kommet ned fra himmelen? 43 Jesus svarte og sa til dem: Knurr ikke eder imellem! 44 Ingen kan komme til mig uten at Faderen, som har sendt mig, drager ham, og jeg skal opreise ham på den ytterste dag. 45 Det står skrevet i profetene: Og de skal alle være lært av Gud. Hver den som hører av Faderen og lærer, han kommer til mig. 46 Ikke så at nogen har sett Faderen; bare han som er fra Gud, han har sett Faderen. 47 Sannelig, sannelig sier jeg eder: Den som tror, har evig liv. (aiōnios g166) 48 Jeg er livsens brød. 49 Eders

fedre åt manna i ørkenen og døde; 50 dette er det brød som kommer ned fra himmelen, forat en skal ete av det og ikke dø. 51 Jeg er det levende brød, som er kommet ned fra himmelen; om nogen eter av dette brød, skal han leve evindelig; og det brød jeg vil gi, er mitt kjød, som jeg vil gi for verdens liv. (aiōn g165) 52 Jødene trettet da med hverandre og sa: Hvorledes kan han gi oss sitt kjød å ete? 53 Jesus sa da til dem: Sannelig, sannelig sier jeg eder: Dersom I ikke eter Menneskesønnens kjød og drikker hans blod, har I ikke liv i eder. 54 Den som eter mitt kjød og drikker mitt blod, har evig liv, og jeg skal opreise ham på den ytterste dag; (aiōnios g166) 55 for mitt kjød er i sannhet mat, og mitt blod er i sannhet drikke. 56 Den som eter mitt kjød og drikker mitt blod, han blir i mig og jeg i ham. 57 Likesom den levende Fader har utsendt mig, og jeg lever ved Faderen, således skal også den som eter mig, leve ved mig. 58 Dette er det brød som er kommet ned fra himmelen; ikke således som fedrene åt og døde; den som eter dette brød, skal leve evindelig. (aiōn g165) 59 Dette sa han mens han lærte i en synagoge i Kapernaum. 60 Mange av hans disipler sa nu, da de hørte det: Dette er en hård tale; hvem kan høre den? 61 Men da Jesus visste med sig selv at hans disipler knurret over dette, sa han til dem: Volder dette eder anstøt? 62 Enn når I får se Menneskesønnen fare op dit hvor han var før? 63 Det er Ånden som gjør levende, kjødet gagnar intet; de ord som jeg har talt til eder, er ånd og er liv. 64 Men det er nogen av eder som ikke tror. For Jesus visste fra først av hvem det var som ikke trodde, og hvem det var som skulde forråde ham. 65 Og han sa: Det var derfor jeg sa eder at ingen kan komme til mig uten at det er gitt ham av Faderen. 66 Derfor drog mange av hans disipler sig tilbake og gikk ikke lenger omkring med ham. 67 Jesus sa da til de tolv: Vil også I gå bort? 68 Simon Peter svarte ham: Herre! hvem skal vi gå til? Du har det evige livs ord, (aiōnios g166) 69 og vi tror og vet at du er Guds hellige. 70 Jesus svarte dem: Har ikke jeg utvalgt eder tolv? Og én av eder er en djevel. 71 Men han talte om Judas, Simon Iskariots sønn; for det var han som skulde forråde ham, enda han var en av de tolv.

7 Og derefter gikk Jesus omkring i Galilea; for han vilde ikke gå omkring i Judea, fordi jødene stod ham efter livet. 2 Og jødernes høitid, løvsalenes fest,

var nær. 3 Hans brødre sa da til ham: Dra bort herfra og gå til Judea, forat også dine disipler kan få se de gjerninger som du gjør! 4 for ingen gjør noget i lønndom og attrår dog selv å være almindelig kjent; gjør du sådanne ting, da åpenbar dig for verden! 5 For heller ikke hans brødre trodde på ham. 6 Jesus sier til dem: Min tid er ennu ikke kommet; men eders tid er alltid forhånden. 7 Verden kan ikke hate eder; men mig hater den fordi jeg vidner om den at dens gjerninger er onde. 8 Dra I op til høytiden! jeg drar ikke op til denne høytid; for min tid er ennu ikke fullkommen. 9 Da han hadde sagt dette til dem, blev han i Galilea. 10 Men da hans brødre hadde draget op til høiden, da drog også han der op, dog ikke åpenbart, men som i lønndom. 11 Jødene lette da efter ham på høytiden og sa: Hvor er han? 12 Og det blev mumlet meget om ham blandt folket; nogen sa: Han er en god mann, men andre sa: Nei, han fører folket vill. 13 Dog talte ingen fritt ut om ham, av frykt for jødene. 14 Men da det allerede var midt i høytiden, gikk Jesus op i templet og lærte. 15 Jødene undret sig da og sa: Hvor har han sin lærdom fra, han som ikke er oplært? 16 Jesus svarte dem og sa: Min lære er ikke min, men hans som har sendt mig; 17 vil nogen gjøre hans vilje, han skal kjenne om læren er av Gud, eller om jeg taler av mig selv. 18 Den som taler av sig selv, søker sin egen ære; men den som søker hans ære som har sendt ham, han er sannndru, og det er ikke urettferdighet i ham. 19 Har ikke Moses gitt eder loven? Og ingen av eder holder loven. Hvorfor står I mig efter livet? 20 Folket svarte: Du er besatt; hvem står dig efter livet? 21 Jesus svarte og sa til dem: En gjerning gjorde jeg, og I undrer eder alle over den. 22 Moses har gitt eder omskjærelsen - ikke så at den er fra Moses, men fra fedrene - og I omskjærer et menneske på sabbaten; 23 når nu et menneske blir omskåret på sabbaten, forat Mose lov ikke skal brytes, harnes I da på mig fordi jeg har gjort et helt menneske friskt på sabbaten? 24 Døm ikke efter synet, men døm en rettferdig dom! 25 Nogen av dem som hørte hjemme i Jerusalem, sa da: Er det ikke ham de står efter livet? 26 Og se, han taler fritt ut, og de sier ikke et ord til ham; skulde virkelig våre rådsherrer være blitt overtudet om at han er Messias? 27 Men om denne mann vet vi hvor han er fra; men når Messias kommer, vet ingen hvor han er fra. 28 Mens nu Jesus lærte i templet, ropte han ut: Både kjenner I mig, og I vet hvor jeg er fra; og av mig selv er jeg dog ikke kommet; men det er i sannhet en som har sendt mig, han som I ikke kjenner. 29 Jeg kjenner ham; for fra ham er jeg, og han har utsendt mig. 30 De søkte da å få grepet ham; men ingen la hånd på ham, for hans time var ennu ikke kommet. 31 Men av folket var det mange som trodde på ham, og de sa: Når Messias kommer, mon han da vil gjøre flere tegn enn denne har gjort? 32 Fariseerne hørte folket mumle dette om ham, og yppersteprestene og fariseerne sendte tjenere avsted for å gripe ham. 33 Jesus sa da: Ennu en kort tid er jeg hos eder, så går jeg bort til ham som har sendt mig. 34 I skal lete efter mig og ikke finne mig, og der hvor jeg er, kan I ikke komme. 35 Jødene sa da til hverandre: Hvor vil han gå bort, siden vi ikke skal finne ham? Mon han vil gå til dem som er spredt omkring blandt grekerne, og lære grekerne? 36 Hvad er dette for et ord han sa: I skal lete efter mig og ikke finne mig, og der hvor jeg er, kan I ikke komme? 37 Men på den siste, den store dag i høytiden stod Jesus og ropte ut: Om nogen tørster, han komme til mig og drikke! 38 Den som tror på mig, av hans liv skal det, som Skriften har sagt, rinne strømmer av levende vann. 39 Dette sa han om den Ånd som de skulde få som trodde på ham; for Ånden var ennu ikke kommet, fordi Jesus ennu ikke var herliggjort. 40 Nogen av folket sa nu, da de hørte disse ord: Dette er i sannhet profeten. 41 Andre sa: Dette er Messias. Andre igjen sa: Messias kommer da vel ikke fra Galilea? 42 Har ikke Skriften sag at Messias kommer av Davids ætt og fra Betlehem, den by hvor David var? 43 Det blev da splid iblandt folket for hans skyld. 44 Og nogen av dem vilde gripe ham; men ingen la hånd på ham. 45 Tjenerne kom da til yppersteprestene og fariseerne, og disse sa til dem: Hvorfor har I ikke ført ham hit? 46 Tjenerne svarte: Aldri har noget menneske talt således som denne mann. 47 Fariseerne svarte dem da: Har også I latt eder dåre? 48 Har vel nogen av rådsherrerne trodd på ham, eller nogen av fariseerne? 49 Men denne hop som ikke kjenner loven, er forbannet. 50 Nikodemus, han som før engang var kommet til ham, og som var en av dem, sier til dem: 51 Vår lov dømmer da vel ikke nogen uten at de først har hørt ham og fått vite hvad han har gjort? 52 De svarte ham: Kanskje du

også er fra Galilea? Ransak, så skal du se at ingen profet kommer fra Galilea! 53 Og de gikk hver til sitt.

8 Men Jesus gikk til Oljeberget. 2 Og tidlig om morgenen kom han atter til templet, og alt folket kom til ham, og han satte sig og lærte dem. 3 Da kom de skriftlærde og fariseerne med en kvinne som var grepet i hor, og de stilte henne frem for ham 4 og sa til ham: Mester! denne kvinne er grepet på fersk gjerning i hor. 5 I loven har Moses foreskrevet oss at slike kvinner skal stenes; hvad sier nu du? 6 Dette sa de for å friste ham, så de kunde få klagemål imot ham. Men Jesus bukket sig ned og skrev med fingeren på jorden. 7 Og da de blev ved å spørre, rettet han sig op og sa: Den av eder som er uten synd, han kaste den første sten på henne! 8 Og han bukket sig atter ned og skrev på jorden. 9 Men da de hørte det, gikk de ut, den ene efter den annen, de eldste først; og Jesus blev alene tilbake med kvinnen som stod der. 10 Da rettet Jesus sig op og sa til henne: Kvinne! hvor er de? Har ingen fordømt dig? 11 Hun sa: Nei, Herre! ingen. Da sa Jesus: Heller ikke jeg fordømmer dig; gå bort, og synd ikke mere! 12 Atter talte da Jesus til dem og sa: Jeg er verdens lys; den som følger mig, skal ikke vandre i mørket, men ha livsens lys. 13 Fariseerne sa da til ham: Du vidner om dig selv; ditt vidnesbyrd er ikke sant. 14 Jesus svarte og sa til dem: Om jeg også vidner om mig selv, er mitt vidnesbyrd sant; for jeg vet hvorfra jeg er kommet, og hvor jeg går hen; men I vet ikke hvorfra jeg kommer, eller hvor jeg går hen. 15 I dømmet efter kjødet; jeg dømmet ingen. 16 Men om jeg også dømmet, da er min dom rett; for jeg er ikke alene, men jeg og Faderen, som har sendt mig; 17 men også i eders lov står det skrevet at to menneskers vidnesbyrd er sant. 18 Jeg er den som vidner om mig, og Faderen, som har utsendt mig, vidner om mig. 19 De sa da til ham: Hvor er din Fader? Jesus svarte: I kjenner hverken mig eller min Fader; kjente I mig, da kjente I også min Fader. 20 Disse ord talte han ved tempelkisten, mens han lærte i templet, og ingen grep ham; for hans time var ennå ikke kommet. 21 Han sa da atter til dem: Jeg går bort, og I skal lete efter mig, og I skal dø i eders synd; dit jeg går, kan I ikke komme. 22 Jødene sa da: Han vil vel ikke drepe sig selv, siden han sier: Dit jeg går, kan I ikke komme? 23 Og han sa til dem: I er nedenfra, jeg er ovenfra; I

er av denne verden, jeg er ikke av denne verden. 24 Derfor sa jeg til eder: I skal dø i eders synder; for tror I ikke at det er mig, da skal I dø i eders synder. 25 De sa da til ham: Hvem er du? Jesus sa til dem: Nettop det jeg sier eder. 26 Jeg har meget å si og å dømme om eder; men han som har sendt mig, er sannru, og det jeg har hørt av ham, det taler jeg til verden. 27 De skjønte ikke at det var om Faderen han talte til dem. 28 Jesus sa da: Når I får ophøiet Menneskesønnen, da skal I skjønne at det er mig, og at jeg intet gjør av mig selv, men taler dette således som min Fader har lært mig. 29 Og han som har sendt mig, er med mig; han har ikke latt mig alene, fordi jeg alltid gjør det som er ham til behag. 30 Da han talte dette, trodde mange på ham. 31 Jesus sa da til de jøder som var kommet til tro på ham: Dersom I blir i mitt ord, da er I i sannhet mine disipler, 32 og I skal kjenne sannheten, og sannheten skal frigjøre eder. 33 De svarte ham: Vi er av Abrahams ætt og har aldri vært nogens træler; hvorledes kan da du si: I skal bli fri? 34 Jesus svarte dem: Sannelig, sannelig sier jeg eder: Hver den som gjør synd, er syndens træler. 35 Men trælen blir ikke i huset til evig tid; sønnen blir der til evig tid. (aiōn g165) 36 Får da Sønnen frigjort eder, da blir I virkelig fri. 37 Jeg vet at I er av Abrahams ætt; men I står mig efter livet, fordi mitt ord ikke finner rum i eder. 38 Jeg taler det jeg har sett hos min Fader; så gjør også I det I har hørt av eders far. 39 De svarte ham: Vår far er Abraham! Jesus sier til dem: Var I Abrahams barn, da gjorde I Abrahams gjerninger; 40 men nu står I mig efter livet, et menneske som har sagt eder sannheten, som jeg har hørt av Gud; det gjorde ikke Abraham. 41 I gjør eders fars gjerninger. De sa til ham: Vi er ikke avlet i hor, vi har én far, Gud. 42 Jesus sa til dem: Var Gud eders far, da elsket I mig; for jeg er utgått fra Gud og kommer fra ham; for jeg er heller ikke kommet av mig selv, men han har utsendt mig. 43 Hvorfor skjønner I ikke min tale? Fordi I ikke tåler å høre mitt ord. 44 I har djevelen til far, og I vil gjøre eders fars lyster; han var en manndraper fra begynnelsen og står ikke i sannheten; for sannhet er ikke i ham. Når han taler løgn, taler han av sitt eget, for han er en løgner og løgnens far. 45 Men mig tror I ikke, fordi jeg sier eder sannheten. 46 Hvem av eder kan overbevise mig om synd? Men sier jeg sannhet, hvorfor tror I mig da ikke? 47 Den som er av Gud,

hører Guds ord; derfor hører I ikke, fordi I ikke er av Gud. **48** Jødene svarte ham: Sier vi ikke med rette at du er en samaritan og er besatt? **49** Jesus svarte: Jeg er ikke besatt, men jeg ærer min Fader, og I vanærer mig. **50** Men jeg søker ikke min ære; det er en som søker den og dømmes. **51** Sannelig, sannelig sier jeg eder: Om nogen holder mitt ord, skal han aldri i evighet se døden. (aiōn g165) **52** Jødene sa til ham: Nu skjønner vi at du er besatt. Abraham er død, og profetene likeså, og du sier: Om nogen holder mitt ord, skal han aldri i evighet smake døden! (aiōn g165) **53** Du er da vel ikke større enn vår far Abraham, som døde? og profetene døde; hvem gjør du dig selv til? **54** Jesus svarte: Ærer jeg mig selv, da er min ære intet; det er min Fader som ærer mig, han som I sier er eders Gud. **55** Og I kjenner ham ikke, men jeg kjenner ham; og om jeg sier at jeg ikke kjenner ham, da blir jeg en løgner som I. Men jeg kjenner ham og holder hans ord. **56** Abraham, eders far, frydet sig til å se min dag; og han så den og gledet sig. **57** Jødene sa da til ham: Du er ennu ikke femti år og har sett Abraham? **58** Jesus sa til dem: Sannelig, sannelig sier jeg eder: Før Abraham blev til, er jeg. **59** Da tok de stener op for å kaste på ham; men Jesus skjulte sig og gikk ut av templet.

9 Og da han gikk videre, så han en mann som var født blind. **2** Og hans disipler spurte ham: Rabbi! hvem er det som har syndet, han eller hans foreldre, siden han skulde fødes blind? **3** Jesus svarte: Hverken han har syndet eller hans foreldre, men det var forat Guds gjerninger skulde åpenbares på ham. **4** Jeg må gjøre hans gjerninger som har sendt mig, så lenge det er dag; natten kommer da ingen kan arbeide. **5** Mens jeg er i verden, er jeg verdens lys. **6** Da han hadde sagt dette, spyttet han på jorden og gjorde en deig av spyttet og smurte deigen på hans øine. **7** og han sa til ham: Gå og vask dig i dammen Siloa, det er utlagt: utsendt. Han gikk da bort og vasket sig, og kom tilbake seende. **8** Grannene og de som før hadde sett ham sitte og tigge, sa da: Er det ikke han som satt og tigget? **9** Andre sa: Jo, det er han; andre sa: Nei, men han ligner ham. Han selv sa: Det er mig. **10** De sa da til ham: Hvorledes blev dine øine åpnet? **11** Han svarte: Den mann som heter Jesus, gjorde en deig og smurte på mine øine og sa til mig: Gå til Siloa og vask dig!

Da jeg så gikk bort og vasket mig, fikk jeg mitt syn. **12** De sa til ham: Hvor er han? Han sier: Jeg vet ikke. **13** Da fører de ham som hadde vært blind, frem for fariseerne. **14** Men det var sabbat den dag da Jesus gjorde deigen og åpnet hans øine. **15** Fariseerne spurte ham da likeså hvorledes han hadde fått sitt syn. Han sa til dem: Han la en deig på mine øine, og jeg vasket mig, og nu ser jeg. **16** Nogen av fariseerne sa da: Denne mann er ikke fra Gud, siden han ikke holder sabbaten. Andre sa: Hvorledes kan en synder gjøre sådanne tegn? Og det var splid iblandt dem. **17** Da sier de atter til den blinde: Hvad sier du om ham, siden det var dine øine han åpnet? Han sa: Han er en profet. **18** Jødene trodde da ikke om ham at han hadde vært blind og fått sitt syn, før de fikk kalt for sig foreldrene til ham som hadde fått sitt syn, **19** og de spurte dem: Er dette eders sønn som I sier er født blind? Hvorledes går det da til at han nu ser? **20** Hans foreldre svarte: Vi vet at dette er vår sønn, og at han er født blind; **21** men hvorledes det er gått til at han nu ser, det vet vi ikke, eller hvem som har åpnet hans øine, det vet vi heller ikke; spør ham selv! han er gammel nok, han vil selv svare for sig. **22** Dette sa hans foreldre fordi de fryktet for jødene; for jødene var allerede kommet overens om at dersom nogen bekjente ham å være Messias, skulde han utstøtes av synagogen; **23** derfor sa hans foreldre: Han er gammel nok; spør ham selv! **24** De kalte da annen gang den mann for sig som hadde vært blind, og sa til ham: Gi Gud ære! Vi vet at dette menneske er en synder. **25** Han svarte da: Om han er en synder, vet jeg ikke; én ting vet jeg, at jeg som var blind, nu ser. **26** De sa da til ham: Hvad gjorde han med dig? hvorledes åpnet han dine øine? **27** Han svarte dem: Jeg har allerede sagt eder det, og I hørte ikke på det; hvorfor vil I atter høre det? Kanskje også I vil bli hans disipler? **28** Da skjelte de ham ut og sa: Du er hans disippel, men vi er Mose disipler. **29** Vi vet at til Moses har Gud talt, men hvor denne er fra, vet vi ikke. **30** Mannen svarte dem: Dette er da underlig at ikke I vet hvor han er fra, og han har dog åpnet mine øine. **31** Vi vet at Gud hører ikke syndere, men den som er gudfryktig og gjør hans vilje, ham hører han. **32** Så lenge verden har stått, er det uhørt at nogen har åpnet øinene på en blindfødt; (aiōn g165) **33** var ikke denne mann fra Gud, da kunde han intet

gjøre. **34** De svarte ham: Du er helt igjennom født i synd, og du vil lære oss? Og de kastet ham ut. **35** Jesus fikk høre at de hadde kastet ham ut, og da han traff ham, sa han: Tror du på Guds Sønn? **36** Han svarte: Hvem er han da, Herre, så jeg kan tro på ham? **37** Jesus sa til ham: Du har sett ham; og han som her taler med dig, han er det. **38** Han sa: Jeg tror, Herre! og falt ned for ham. **39** Og Jesus sa: Til dom er jeg kommet til denne verden, forat de som ikke ser, skal se, og de som ser, skal bli blinde. **40** Nogen av fariseerne, som var sammen med ham, hørte dette og sa til ham: Kanskje vi også er blinde? **41** Jesus sa til dem: Var I blinde, da hadde I ikke synd; men nu sier I: Vi ser; derfor blir eders synd.

10 Sannelig, sannelig sier jeg eder: Den som ikke går inn i fårestien gjennom døren, men stiger over annensteds, han er en tyv og en røver; 2 men den som går inn gjennom døren, han er fårenes hyrde. **3** For ham lukker dørvokteren op, og fårene hører hans røst, og han kaller sine får ved navn og fører dem ut. **4** Når han har fått alle sine får ut, går han foran dem, og fårene følger ham, fordi de kjenner hans røst; **5** men en fremmed følger de ikke, de flyr fra ham, fordi de ikke kjenner de fremmedes røst. **6** Denne lignelse sa Jesus til dem; men de skjønnte ikke hvad det var han talte til dem. **7** Jesus sa da atter til dem: Sannelig, sannelig sier jeg eder: Jeg er døren til fårene. **8** Alle de som er kommet før mig, er tyver og røvere; men fårene har ikke hørt dem. **9** Jeg er døren; den som går inn gjennom mig, han blir frelst, og han skal gå inn og gå ut og finne føde. **10** Tyven kommer bare for å stjele og myrde og ødelegge; jeg er kommet forat de skal ha liv og ha overflod. **11** Jeg er den gode hyrde; den gode hyrde setter sitt liv til for fårene. **12** Men den som er leiesvenn og ikke hyrde, den som ikke eier fårene, han ser ulven komme, og forlater fårene og flyr, og ulven røver dem og jager dem fra hverandre; **13** for han er en leiesvenn, og fårene ligger ham ikke på hjerte. **14** Jeg er den gode hyrde, og jeg kjenner mine og kjennes av mine, **15** likesom Faderen kjenner mig, og jeg kjenner Faderen; og jeg setter mitt liv til for fårene. **16** Jeg har også andre får, som ikke hører til denne sti; også dem skal jeg føre frem, og de skal høre min røst, og det skal bli én hjord, én hyrde. **17** Derfor elsker Faderen mig, fordi jeg setter mitt liv til for å ta

det igjen. **18** Ingen tar det fra mig, men jeg setter det til av mig selv. Jeg har makt til å sette det til, og jeg har makt til å ta det igjen; dette bud fikk jeg av min Fader. **19** Det blev atter splid iblandt jødene på grunn av disse ord, **20** og mange av dem sa: Han er besatt og gal; hvorfor hører I på ham? **21** Andre sa: Dette er ikke besatt manns tale; kan vel en ond ånd åpne blindes øine? **22** Men det var tempelvielsens fest i Jerusalem. Det var vinter, **23** og Jesus gikk omkring i templet i Salomos buegang. **24** Jødene flokket sig da om ham og sa til ham: Hvor lenge vil du holde oss i uvisshet? Er du Messias, da si oss det rent ut! **25** Jesus svarte dem: Jeg har sagt eder det, og I tror det ikke; de gjerninger jeg gjør i min Faders navn, de vidner om mig; **26** men I tror ikke, fordi I ikke er av mine får. **27** Mine får hører min røst, og jeg kjenner dem, og de følger mig, **28** og jeg gir dem evig liv, og de skal aldri i evighet fortapes, og ingen skal rive dem ut av min hånd. (aiōn g165, aiōnios g166) **29** Min Fader, som har gitt mig dem, er større enn alle, og ingen kan rive dem ut av min Faders hånd; **30** jeg og Faderen, vi er ett. **31** Jødene tok da atter op stener for å stene ham. **32** Jesus svarte dem: Mange gode gjerninger har jeg vist eder fra min Fader; hvilken av dem er det I stener mig for? **33** Jødene svarte ham: For nogen god gjerning stener vi dig ikke, men for gudsbespottelse, og fordi du som er et menneske, gjør dig selv til Gud. **34** Jesus svarte dem: Står det ikke skrevet i eders lov: Jeg har sagt: I er guder? **35** Når da loven kaller dem guder som Guds ord utgikk til - og Skriften kan ikke gjøres ugyldig - **36** sier da I til ham som Faderen har helliget og sendt til verden: Du spotter Gud, fordi jeg sa: Jeg er Guds Sønn? **37** Gjør jeg ikke min Faders gjerninger, da tro mig ikke; **38** men gjør jeg dem, da tro gjerningene, om I ikke tror mig, forat I kan skjønne og forstå at Faderen er i mig og jeg i ham! **39** De søkte da atter å gripe ham, men han slapp ut av deres hånd. **40** Og han drog atter bort til hin side av Jordan, til det sted hvor Johannes først døpte og han blev der. **41** Og mange kom til ham, og de sa: Johannes gjorde vel ikke noget tegn, men alt det som Johannes sa om denne, var sant. **42** Og mange trodde på ham der.

11 Og det var en syk mann, Lasarus fra Betania, den by som Maria og hennes søster Marta bodde i. **2** Det var Maria som salvet Herren med salve

og tørket hans føtter med sitt hår; det var hennes bror
 Lasarus som var syk. 3 Søstre sendte da bud til
 ham og lot si: Herre! se, han som du elsker, er syk. 4
 Da Jesus hørte det, sa han: Denne sykdom er ikke til
 døden, men til Guds ære, forat Guds Sønn skal bli
 æret ved den. 5 Men Jesus elsket Marta og hennes
 søster og Lasarus. 6 Da han nu hørte at han var syk,
 blev han ennu to dager på det sted hvor han var; 7 da
 først sa han til disiplene: La oss dra til Judea igjen! 8
 Disiplene sa til ham: Rabbi! nu nettop søkte jødene å
 stene dig, og du går atter dit? 9 Jesus svarte: Er det
 ikke tolv timer i en dag? Den som vandrer om dagen,
 støter sig ikke, fordi han ser denne verdens lys; 10
 men den som vandrer om natten, han støter sig, fordi
 lyset ikke er i ham. 11 Dette talte han; og derefter
 sier han til dem: Lasarus, vår venn, er sovnet inn;
 men jeg går for å vekke ham. 12 Disiplene sa da til
 ham: Herre! er han sovnet inn, da blir han frisk igjen.
 13 Jesus hadde talt om hans død; men de tenkte at
 han talte om almindelig søvn. 14 Da sa Jesus rent
 ut til dem: Lasarus er død, 15 og for eders skyld er
 jeg glad over at jeg ikke var der, forat I skal tro; men
 la oss gå til ham! 16 Tomas, det er tvilling, sa da
 til sine meddisipler: La oss gå med, forat vi kan dø
 sammen med ham! 17 Da nu Jesus kom, fant han
 at han allerede hadde ligget fire dager i graven. 18
 Men Betania lå nær ved Jerusalem, omkring femten
 stadier derfra, 19 og mange av jødene var kommet til
 Marta og Maria for å trøste dem i sorgen over deres
 bror. 20 Da nu Marta fikk høre at Jesus kom, gikk hun
 ham i møte; men Maria satt hjemme i huset. 21 Marta
 sa da til Jesus: Herre! hadde du vært her, da var min
 bror ikke død; 22 men også nu vet jeg at alt det du
 beder Gud om, vil Gud gi dig. 23 Jesus sier til henne:
 Din bror skal opstå. 24 Marta sier til ham: Jeg vet at
 han skal opstå i opstandelsen på den ytterste dag. 25
 Jesus sa til henne: Jeg er opstandelsen og livet; den
 som tror på mig, om han enn dør, skal han dog leve,
 26 og hver den som lever og tror på mig, skal aldri
 i evighet dø. Tror du dette? (aiōn g165) 27 Hun sier
 til ham: Ja, Herre! jeg tror at du er Messias, Guds
 Sønn, han som skal komme til verden. 28 Og da hun
 hadde sagt dette, gikk hun bort og kalte i stillhet på
 sin søster Maria og sa: Mesteren er her og kaller på
 dig. 29 Da hun hørte det, stod hun hastig op og gikk
 til ham; 30 men Jesus var ennu ikke kommet inn i
 byen, han var på det sted hvor Marta hadde møtt
 ham. 31 Da nu de jøder som var hos henne i huset
 og trøstet henne, så at Maria stod hastig op og gikk
 ut, fulgte de med henne; de tenkte at hun gikk bort til
 graven for å gråte der. 32 Da nu Maria kom dit hvor
 Jesus var, og så ham, falt hun ned for hans føtter og
 sa til ham: Herre! hadde du vært her, da var min bror
 ikke død. 33 Da nu Jesus så henne gråte, og så de
 oprørt i sin ånd og rystet og sa: 34 Hvor har I lagt
 ham? De sa til ham: Herre, kom og se! 35 Jesus gråt.
 36 Jødene sa da: Se hvor han elsket ham! 37 Men
 nogen av dem sa: kunde ikke han som har åpnet den
 blindes øine, også ha gjort at denne ikke var død? 38
 Jesus blev da atter oprørt i sin sjel, og kom til graven;
 det var en hule, og det lå en sten over den. 39 Jesus
 sier: Ta stenen bort! Marta, den døde søster, sier til
 ham: Herre! han stinker allerede, for han har ligget
 fire dager. 40 Jesus sier til henne: Sa jeg dig ikke at
 dersom du tror, skal du se Guds herlighet? 41 De
 tok da stenen bort. Men Jesus løftet sine øine mot
 himmelen og sa: Fader! jeg takker dig fordi du har
 hørt mig. 42 Jeg visste jo at du alltid hører mig, men
 for folkets skyld som står omkring, sa jeg det, forat de
 skal tro at du har utsendt mig. 43 Og da han hadde
 sagt dette, ropte han med høi røst: Lasarus, kom
 ut! 44 Da kom den døde ut, bundet med liksvøp på
 føtter og hender, og om hans ansikt var bundet en
 svededuk. Jesus sier til dem: Løs ham og la ham
 gå! 45 Mange av jødene, som var kommet til Maria
 og hadde sett det han gjorde, trodde da på ham; 46
 men nogen av dem gikk avsted til fariseerne og sa
 dem hvad Jesus hadde gjort. 47 Yppersteprestene
 og fariseerne kalte da rådet sammen til møte og sa:
 Hvad skal vi gjøre? for dette menneske gjør mange
 tegn. 48 Lar vi ham holde ved således, da vil alle
 tro på ham, og romerne vil komme og ta både vårt
 sted og vårt folk. 49 Men en av dem, Kaifas, som var
 yppersteprest det år, sa til dem: 50 I forstår ingenting,
 heller ikke tenker I på at det er til gagn for eder at
 ett menneske dør for folket og ikke hele folket går til
 grunne. 51 Dette sa han ikke av sig selv, men da han
 var yppersteprest det år, spådde han at Jesus skulde
 dø for folket, 52 og ikke for folket alene, men for også
 å samle til ett de Guds barn som er spredt omkring.
 53 Fra den dag av la de råd op om å slå ham ihjel. 54

Jesus gikk derfor ikke lenger åpenlyst omkring blandt jødene, men drog derfra til landet nær ved ørkenen, til en by som heter Efraim, og han blev der med sine disipler. **55** Men jødernes påske var nær, og mange drog før påsken fra landet op til Jerusalem for å rense sig. **56** De lette da efter Jesus, og talte sig imellem mens de stod i templet: Hvad tror I? kommer han slett ikke til høytiden? **57** Men yppersteprestene og fariseerne hadde påbudt at om nogen fikk vite hvor han var, skulde han melde det, så de kunde gripe ham.

12 Seks dager før påske kom da Jesus til Betania, hvor Lasarus var, han som Jesus hadde opvakt fra de døde. **2** Der gjorde de et måltid for ham, og Marta gikk til hånde; men Lasarus var en av dem som satt til bords med ham. **3** Maria tok da et pund ekte, såre kostelig nardus-salve og salvet Jesu føtter, og tørket hans føtter med sitt hår; og huset blev fylt av salvens duft. **4** En av hans disipler, Judas Iskariot, han som skulde forråde ham, sier da: **5** Hvorfor blev ikke denne salve solgt for tre hundre penninger og gitt til de fattige? **6** Men dette sa han, ikke fordi de fattige lå ham på hjerte, men fordi han var en tyv og hadde pungen og tok det som blev lagt i den. **7** Jesus sa da: La henne være! hun har gjemt den til min jordeferdts dag; **8** for de fattige har I alltid hos eder, men mig har I ikke alltid. **9** En stor mengde av jødene fikk da vite at han var der, og de kom, ikke bare for Jesu skyld, men også for å se Lasarus, som han hadde opvakt fra de døde. **10** Men yppersteprestene la råd op om også å drepe Lasarus, **11** fordi mange av jødene for hans skyld gikk dit og trodde på Jesus. **12** Den følgende dag, da meget folk som var kommet til høytiden, fikk høre at Jesus kom til Jerusalem, **13** tok de palmegrener og gikk ut for å møte ham, og ropte: Hosianna! Velsignet være han som kommer i Herrens navn, Israels konge! **14** Men Jesus fant et ungt asen og satte sig på det, således som skrevet er: **15** Frykt ikke, Sions datter! Se, din konge kommer, sittende på en asenfole. **16** Dette skjønnte ikke hans disipler i førstningen; men da Jesus var blitt herliggjort, da kom de i hu at dette var skrevet om ham, og at de hadde gjort dette for ham. **17** Den hop som var i følge med ham, vidnet da at han hadde kalt Lasarus ut av graven og opvakt ham fra de døde; **18** derfor var det også folket gikk ham i møte, fordi de hadde hørt

at han hadde gjort dette tegn. **19** Fariseerne sa da til hverandre: I ser at I intet utretter; se, all verden løper efter ham! **20** Men der var nogen grekere blandt dem som pleide å dra op for å tilbede på høytiden; **21** Disse gikk da til Filip, som var fra Betsaida i Galilea, og bad ham og sa: Herre! vi vil gjerne se Jesus. **22** Filip kommer og sier det til Andreas; Andreas og Filip kommer og sier det til Jesus. **23** Men Jesus svarer dem og sier: Timen er kommet da Menneskesønnen skal herliggjøres. **24** Sannelig, sannelig sier jeg eder: Hvis ikke hvetekornet faller i jorden og dør, blir det bare det ene korn; men hvis det dør, bærer det megen frukt. **25** Den som elsker sitt liv, mister det, og den som hater sitt liv i denne verden, skal bevare det til evig liv. (aiōnios g166) **26** Om nogen er min tjener, han følge mig, og hvor jeg er, der skal også min tjener være; om nogen er min tjener, ham skal Faderen ære. **27** Nu er min sjel forferdet, og hvad skal jeg si? Fader, frels mig fra denne time! Dog nei, derfor er jeg kommet til denne time. **28** Fader, herliggjør ditt navn! Da kom en røst fra himmelen: Både har jeg herliggjort det og skal atter herliggjøre det. **29** Folket som stod der og hørte det, sa da at det hadde tordnet; andre sa: Det var en engel som talte til ham. **30** Jesus svarte og sa: Ikke for min skyld kom denne røst, men for eders skyld. **31** Nu holdes dom over denne verden; nu skal denne verdens fyrste kastes ut, **32** og når jeg blir ophøiet fra jorden, skal jeg drage alle til mig. **33** Dette sa han for å gi til kjenne hvad for en død han skulde dø. **34** Folket svarte ham: Vi har hørt av loven at Messias blir til evig tid; hvorledes kan da du si at Menneskesønnen skal ophøies? Hvem er denne Menneskesønn? (aiōn g165) **35** Jesus sa da til dem: Ennu en kort stund er lyset iblandt eder; vandre den stund I har lyset, forat ikke mørket skal komme over eder; den som vandrer i mørket, vet ikke hvor han går hen. **36** Tro på lyset den stund I har lyset, forat I kan bli lysets barn! Dette talte Jesus, og han gikk bort og skjulte sig for dem. **37** Men enda han hadde gjort så mange tegn for deres øine, trodde de ikke på ham, **38** forat det ord av profeten Esaias skulde oppfylles som han har sagt: Herre! hvem trodde det budskap vi hørte, og for hvem blev Herrens arm åpenbaret? **39** Og de kunde ikke tro, fordi Esaias atter har sagt: **40** Han har blindet deres øine og forherdet deres hjerte, forat de ikke skal se med øinene og forstå

med hjertet og omvende sig, så jeg kunde læge dem. **41** Dette sa Esaias fordi han så hans herlighed og talte om ham. **42** Allikevel var det mange som trodde på ham, også av rådsherrerne, men for fariseernes skyld bekjente de det ikke, forat de ikke skulde bli utstøtt av synagogen; **43** for de vilde heller ha ære av mennesker enn ære av Gud. **44** Men Jesus ropte og sa: Den som tror på mig, tror ikke på mig, men på ham som har sendt mig, **45** og den som ser mig, ser ham som har sendt mig. **46** Jeg er kommet som et lys til verden, forat hver den som tror på mig, ikke skal bli i mørket. **47** Og dersom nogen hører mine ord og ikke tar vare på dem, så dømmes ikke jeg ham; for jeg er ikke kommet for å dømme verden, men for å frelse verden; **48** den som forkaster mig og ikke tar imot mine ord, har den som dømmes ham: det ord jeg har talt, det skal dømme ham på den ytterste dag. **49** For jeg har ikke talt av mig selv, men Faderen, som har sendt mig, han har gitt mig befaling om hvad jeg skal si og hvad jeg skal tale, **50** og jeg vet at hans befaling er evig liv. Derfor, det jeg taler, det taler jeg således som Faderen har sagt mig. (aiōnios g166)

13 Men før påskehøytiden, da Jesus visste at hans time var kommet da han skulde gå bort fra denne verden til Faderen - likesom han hadde elsket sine egne, som var i verden, så elsket han dem inntil enden. **2** Og mens de holdt måltid, da djevelen allerede hadde inngitt Judas Iskariot, Simons sønn, i hjertet at han skulde forråde ham, **3** og da Jesus visste at Faderen hadde gitt alt i hans hender, og at han var utgått fra Gud og gikk til Gud, **4** så står han op fra måltidet og legger sine klær av sig og tar et linklæde og binder om sig. **5** Derefter slår han vann i et fat, og så begynte han å vaske disiplenes føtter og å tørke dem med linklædet som han var ombundet med. **6** Han kommer da til Simon Peter, og han sier til ham: Herre! vasker du mine føtter? **7** Jesus svarte og sa til ham: Hvad jeg gjør, forstår du ikke nu, men du skal skjønne det siden. **8** Peter sier til ham: Du skal aldri i evighet vaske mine føtter! Jesus svarte ham: Dersom jeg ikke vasker dig, har du ikke del med mig. (aiōn g165) **9** Simon Peter sier til ham: Herre! ikke bare mine føtter, men også hendene og hodet! **10** Jesus sier til ham: Den som er badet, trenger ikke til å vaske annet enn føttene, men er ren over det hele; og I er rene, dog ikke alle. **11** For han visste

hvem det var som skulde forråde ham; derfor sa han: I er ikke alle rene. **12** Da han nu hadde vasket deres føtter og tatt klærne på sig og atter satt sig til bords, sa han til dem: Skjønner I hvad jeg har gjort med eder? **13** I kaller mig mester og herre, og I sier det med rette, for jeg er det. **14** Har nu jeg, eders herre og mester, vasket eders føtter, så er også I skyldige å vaske hverandres føtter. **15** For jeg har gitt eder et forbillede, forat I skal gjøre som jeg har gjort med eder. **16** Sannelig, sannelig sier jeg eder: En tjener er ikke større enn sin herre, heller ikke en utsending større enn den som har sendt ham. **17** Vet I dette, da er I salige, så sant I gjør det. **18** Ikke om eder alle taler jeg; jeg vet hvem jeg har utvalgt; men Skriften skulde oppfylles: Den som eter sitt brød med mig, har løftet sin hæl mot mig. **19** Fra nu av sier jeg eder det før det skjer, forat I, når det skjer, skal tro at det er mig. **20** Sannelig, sannelig sier jeg eder: Den som tar imot den jeg sender, han tar imot mig; men den som tar imot mig, han tar imot den som har sendt mig. **21** Da Jesus hadde sagt dette, blev han rystet i ånden, og vidnet og sa: Sannelig, sannelig sier jeg eder: En av eder skal forråde mig. **22** Disiplene så på hverandre, de kunde ikke skjønne hvem det var han talte om. **23** En av hans disipler satt til bords ved Jesu side, han som Jesus elsket; **24** til ham nikker da Simon Peter og sier til ham: Si hvem det er han taler om! **25** Han heller sig da op til Jesu bryst og sier: Herre! hvem er det? **26** Jesus svarer: Det er han som jeg gir det stykke jeg nu dypper. Han dypper da stykket, og tar og gir det til Judas, Simon Iskariots sønn. **27** Og efterat han hadde fått stykket, fór Satan inn i ham. Jesus sier da til ham: Hvad du gjør, det gjør snart! **28** Men ingen av dem som satt til bords, skjønnte hvad han mente med det han sa til ham; **29** nogen tenkte, fordi Judas hadde pungen, at Jesus sa til ham: Kjøp det vi trenger til høytiden! eller at han skulde gi noget til de fattige. **30** Da han nu hadde fått stykket, gikk han straks ut. Men det var natt. **31** Da han nu var gått ut, sier Jesus: Nu er Menneskesønnen herliggjort, og Gud er herliggjort i ham. **32** Er Gud herliggjort i ham, så skal også Gud herliggjøre ham i sig, og han skal snart herliggjøre ham. **33** Mine barn! ennu en liten stund er jeg hos eder; I skal lete efter mig, og som jeg sa til jødene: Dit jeg går, kan I ikke komme, således sier jeg nu også til eder. **34** Et nytt bud gir jeg eder, at

I skal elske hverandre; likesom jeg har elsket eder, skal også I elske hverandre. 35 Derpå skal alle kjenne at I er mine disipler, om I har innbyrdes kjærlighet. 36 Simon Peter sier til ham: Herre! hvor går du hen? Jesus svarte: Dit jeg går, kan du ikke følge mig nu, men du skal følge mig siden. 37 Peter sier til ham: Herre! hvorfor kan jeg ikke følge dig nu? Jeg vil sette mitt liv til for dig. 38 Jesus svarer: Vil du sette ditt liv til for mig? Sannelig, sannelig sier jeg dig: Hanen skal ikke gale før du har fornektet mig tre ganger.

14 Eders hjerte forferdes ikke! Tro på Gud, og tro på mig! 2 I min Faders hus er det mange rum; var det ikke så, da hadde jeg sagt eder det; for jeg går bort for å berede eder sted; 3 og når jeg er gått bort og har beredt eder sted, kommer jeg igjen og vil ta eder til mig, forat også I skal være der jeg er. 4 Og hvor jeg går hen, dit vet I veien. 5 Tomas sier til ham: Herre! vi vet ikke hvor du går hen; hvorledes skulde vi da vite veien? 6 Jesus sier til ham: Jeg er veien og sannheten og livet; ingen kommer til Faderen uten ved mig. 7 Hadde I kjent mig, da hadde I også kjent Faderen, og fra nu av kjenner I ham og har sett ham. 8 Filip sier til ham: Herre! vis oss Faderen, og det er oss nok! 9 Jesus sier til ham: Så lang en tid har jeg vært hos eder, og du kjenner mig ikke, Filip? Den som har sett mig, har sett Faderen; hvorledes kan du da si: Vis oss Faderen? 10 Tror du ikke at jeg er i Faderen og Faderen i mig? De ord jeg sier til eder, taler jeg ikke av mig selv, men Faderen, som blir i mig, han gjør sine gjerninger. 11 Tro mig at jeg er i Faderen og Faderen i mig; men hvis ikke, så tro det dog for selve gjerningenes skyld! 12 Sannelig, sannelig sier jeg eder: Den som tror på mig, han skal også gjøre de gjerninger jeg gjør; og han skal gjøre større enn disse; for jeg går til min Fader, 13 og hvad som helst I beder om i mitt navn, det vil jeg gjøre, forat Faderen skal bli herliggjort i Sønnen. 14 Dersom I beder mig om noget i mitt navn, så vil jeg gjøre det. 15 Dersom I elsker mig, da holder I mine bud, 16 og jeg vil bede Faderen, og han skal gi eder en annen talsmann, forat han kan være hos eder evindelig, (αἰών ἡγιῶν) 17 sannhetens Ånd, som verden ikke kan få, for den ser ham ikke og kjenner ham ikke; I kjenner ham, for han blir hos eder og skal være i eder. 18 Jeg vil ikke etterlate eder farløse; jeg kommer til eder. 19 Ennu en liten stund, og verden ser mig ikke lenger;

men I ser mig; for jeg lever, og I skal leve. 20 På den dag skal I kjenne at jeg er i min Fader, og I i mig, og jeg i eder. 21 Den som har mine bud og holder dem, han er den som elsker mig; men den som elsker mig, skal elskes av min Fader, og jeg skal elske ham og åpenbare mig for ham. 22 Judas - ikke Iskariot - sier til ham: Herre! hvad kommer det av at du vil åpenbare dig for oss og ikke for verden? 23 Jesus svarte og sa til ham: Om nogen elsker mig, da holder han mitt ord, og min Fader skal elske ham, og vi skal komme til ham og ta bolig hos ham. 24 Den som ikke elsker mig, holder ikke mine ord; og det ord I hører, er ikke mitt, men Faderens, som har sendt mig. 25 Dette har jeg talt til eder mens jeg var hos eder; 26 men talsmannen, den Hellige Ånd, som Faderen skal sende i mitt navn, han skal lære eder alle ting, og minne eder om alle ting som jeg har sagt eder. 27 Fred efterlater jeg eder, min fred gir jeg eder; ikke som verden gir, gir jeg eder. Eders hjerte forferdes ikke og reddes ikke! 28 I hørte at jeg sa til eder: Jeg går bort og kommer til eder igjen. Dersom I elsket mig, da gledet I eder over at jeg går til Faderen; for Faderen er større enn jeg. 29 Og nu har jeg sagt eder det før det skjer, forat I skal tro når det Skjer. 30 Jeg skal herefter ikke tale meget med eder; for verdens fyrste kommer, og han har intet i mig, 31 men forat verden kan skjønne at jeg elsker Faderen og gjør så som Faderen har befalt mig - stå op, la oss gå herfra!

15 Jeg er det sanne vintre, og min Fader er vingårdsmannen. 2 Hver gren på mig som ikke bærer frukt, den tar han bort, og hver den som bærer frukt, den rensar han, forat den skal bære mere frukt. 3 I er alt rene på grunn av det ord som jeg har talt til eder; 4 bli i mig, så blir jeg i eder! Likesom grenen ikke kan bære frukt av sig selv, men bare når den blir i vintreet, således heller ikke I uten at I blir i mig. 5 Jeg er vintreet, I er grenene; den som blir i mig, og jeg i ham, han bærer megen frukt; for uten mig kan I intet gjøre. 6 Om nogen ikke blir i mig, da kastes han ut som en gren og visner, og de sankes sammen og kastes på ilden, og de brenner. 7 Dersom I blir i mig, og mine ord blir i eder, da bed om hvad I vil, og I skal få det. 8 Derved er min Fader herliggjort at I bærer megen frukt, og I skal bli mine disipler. 9 Likesom Faderen har elsket mig, så har jeg elsket eder; bli i min kjærlighet! 10 Dersom I holder mine bud, da blir I

i min kjærlighet, likesom jeg har holdt min Faders bud og blir i hans kjærlighet. **11** Dette har jeg talt til eder forat min glede kan være i eder, og eders glede kan bli fullkommen. **12** Dette er mitt bud at I skal elske hverandre, likesom jeg har elsket eder. **13** Ingen har større kjærlighet enn denne at han setter sitt liv til for sine venner; **14** I er mine venner dersom I gjør det jeg byder eder. **15** Jeg kaller eder ikke lenger tjenere; for tjeneren vet ikke hvad hans herre gjør; men eder har jeg kalt venner, for alt det jeg har hørt av min Fader, har jeg kunngjort eder. **16** I har ikke utvalgt mig, men jeg har utvalgt eder, og jeg har satt eder til å gå ut og bære frukt, frukt som varer, forat Faderen skal gi eder alt det I beder ham om i mitt navn. **17** Dette byder jeg eder at I skal elske hverandre. **18** Når verden hater eder, da skal I vite at den har hatet mig før eder. **19** Var I av verden, da vilde verden elske sitt eget; men fordi I ikke er av verden, men jeg har utvalgt eder av verden, derfor hater verden eder. **20** Kom det ord i hu som jeg sa eder: En tjener er ikke større enn sin herre! Har de forfulgt mig, så skal de også forfølge eder; har de holdt mitt ord, så skal de også holde eders. **21** Men alt dette skal de gjøre mot eder for mitt navns skyld, fordi de ikke kjenner ham som har sendt mig. **22** Var jeg ikke kommet og hadde talt til dem, da hadde de ikke synd; men nu har de ingen undskyldning for sin synd. **23** Den som hater mig, han hater også min Fader. **24** Hadde jeg ikke gjort de gjerninger blandt dem som ingen annen har gjort, da hadde de ikke synd; men nu har de sett dem og allikevel hatet både mig og min Fader. **25** Men dette er skjedd forat det ord skal oppfylles som er skrevet i deres lov: De hatet mig uten årsak. **26** Når talsmannen kommer, som jeg skal sende eder fra Faderen, sannhetens Ånd, som utgår fra Faderen, han skal vidne om mig. **27** Men også I skal vidne; for I har vært med mig fra begynnelsen av.

16 Dette har jeg talt til eder forat I ikke skal ta anstøt. **2** De skal utstøte eder av synagogene; ja, det kommer en tid da hver den som slår eder ihjel, skal tro at han viser Gud en dyrkelse. **3** Og dette skal de gjøre fordi de ikke kjenner Faderen og heller ikke mig. **4** Men dette har jeg talt til eder, forat I, når timen kommer, da skal minnes at jeg sa eder det; men dette sa jeg eder ikke fra begynnelsen av, fordi jeg da var hos eder. **5** Men nu går jeg bort til ham

som har sendt mig, og ingen av eder spør mig: Hvor går du hen? **6** Men fordi jeg har talt dette til eder, har sorg fylt eders hjerte. **7** Men jeg sier eder sannheten: Det er til gagn for eder at jeg går bort; for går jeg ikke bort, da kommer talsmannen ikke til eder; men går jeg bort, da skal jeg sende ham til eder. **8** Og når han kommer, skal han overbevise verden om synd og om rettferdighet og om dom: **9** om synd, fordi de ikke tror på mig; **10** om rettferdighet, fordi jeg går til Faderen, og I ser mig ikke lenger; **11** om dom, fordi denne verdens fyrste er dømt. **12** Ennu har jeg meget å si eder; men I kan ikke bære det nu; **13** men når han, sannhetens Ånd, kommer, skal han veilede eder til hele sannheten; for han skal ikke tale av sig selv, men det som han hører, skal han tale, og de tilkommende ting skal han forkynne eder. **14** Han skal herliggjøre mig; for han skal ta av mitt og forkynne eder. **15** Alt det Faderen har, er mitt; derfor sa jeg at han tar av mitt og forkynner eder. **16** Om en liten stund ser I mig ikke lenger, og atter om en liten stund skal I se mig. **17** Nogen av hans disipler sa da til hverandre: Hvad er dette han sier til oss: Om en liten stund ser I mig ikke, og atter om en liten stund skal I se mig; og: Jeg går til Faderen? **18** De sa da: Hvad er dette han sier: Om en liten stund? Vi forstår ikke hvad han mener. **19** Jesus visste at de vilde spørre ham, og han sa til dem: Grunder I på dette med hverandre at jeg sa: Om en liten stund ser I mig ikke, og atter om en liten stund skal I se mig? **20** Sannelig, sannelig sier jeg eder: I skal gråte og jamre eder, men verden skal glede sig; I skal ha sorg, men eders sorg skal bli til glede. **21** Når kvinnen føder, har hun sorg, fordi hennes tid er kommet; men når hun har født sitt barn, kommer hun ikke lenger sin trengsel i hu, av glede over at et menneske er født til verden. **22** Således har også I nu sorg; men jeg skal se eder igjen, og eders hjerte skal glede sig, og ingen tar eders glede fra eder. **23** Og på den dag skal I ikke spørre mig om noget. Sannelig, sannelig sier jeg eder: Alt det I beder Faderen om, skal han gi eder i mitt navn. **24** Hitinntil har I ikke bedt om noget i mitt navn; bed, og I skal få, forat eders glede kan bli fullkommen! **25** Dette har jeg talt til eder i lignelser; det kommer en tid da jeg ikke lenger skal tale til eder i lignelser, men fritt ut forkynne eder om Faderen. **26** På den dag skal I bede i mitt navn, og jeg sier eder

ikke at jeg skal bede Faderen for eder; 27 for Faderen selv elsker eder, fordi I har elsket mig og trodd at jeg er utgått fra Gud. 28 Jeg er utgått fra Faderen og kommet til verden; jeg forlater verden igjen og går til Faderen. 29 Hans disipler sa: Se, nu taler du fritt ut og sier ingen lignelse; 30 nu vet vi at du vet alt og ikke trenger til at nogen spør dig; derfor tror vi at du er utgått fra Gud. 31 Jesus svarte dem: Nu tror I; 32 se, den stund kommer, og er kommet, da I skal spredes hver til sitt og late mig alene; men jeg er ikke alene, for Faderen er med mig. 33 Dette har jeg talt til eder forat I skal ha fred i mig. I verden har I trengsel; men vær frimodige! jeg har overvunnet verden.

17 Dette talte Jesus, og han løftet sine øine mot himmelen og sa: Fader! timen er kommet; herliggjør din Sønn, forat din Sønn kan herliggjøre dig, 2 likesom du har gitt ham makt over alt kjød, forat han skal gi evig liv til alle dem som du har gitt ham; (aiōnios g166) 3 og dette er det evige liv at de kjenner dig, den eneste sanne Gud, og ham du utsendte, Jesus Kristus. (aiōnios g166) 4 Jeg har herliggjort dig på jorden idet jeg har fullbyrdet den gjerning som du har gitt mig å gjøre; 5 og nu, herliggjør du mig, Fader, hos dig selv med den herlighet jeg hadde hos dig før verden var till! 6 Jeg har åpenbaret ditt navn for de mennesker som du gav mig av verden; de var dine, og du gav mig dem, og de har holdt ditt ord. 7 Nu vet de at alt det du har gitt mig, er fra dig; 8 for de ord som du gav mig, har jeg gitt dem, og de har tatt imot dem og kjent i sannhet at jeg er utgått fra dig, og de har trodd at du har utsendt mig. 9 Jeg beder for dem; jeg beder ikke for verden, men for dem som du har gitt mig, fordi de er dine; 10 alt mitt er jo ditt, og ditt er mitt; og jeg er herliggjort i dem. 11 Og jeg er ikke lenger i verden, men disse er i verden, og jeg kommer til dig. Hellige Fader! bevar dem i ditt navn, som du har gitt mig, forat de må være ett, likesom vil! 12 Da jeg var hos dem, bevarte jeg dem i ditt navn, som du har gitt mig, og jeg vokter dem, og ingen av dem gikk fortapt, uten hint fortapelsens barn, forat Skriften skulde oppfylles. 13 Men nu kommer jeg til dig, og dette taler jeg i verden forat de skal ha min glede fullkommen i sig. 14 Jeg har gitt dem ditt ord, og verden har hatet dem fordi de ikke er av verden, likesom jeg ikke er av verden. 15 Jeg beder ikke at du skal ta dem ut av verden, men at du skal bevare

dem fra det onde. 16 De er ikke av verden, likesom jeg ikke er av verden. 17 Hellige dem i sannheten! ditt ord er sannhet. 18 Likesom du har utsendt mig til verden, har også jeg utsendt dem til verden, 19 og jeg helliger mig for dem, forat også de skal være helliget i sannhet. 20 Men jeg beder ikke for disse alene, men også for dem som ved deres ord kommer til å tro på mig, 21 at de alle må være ett, likesom du, Fader, i mig, og jeg i dig, at også de må være ett i oss. forat verden skal tro at du har utsendt mig. 22 Og den herlighet som du har gitt mig, den har jeg gitt dem, forat de skal være ett, likesom vi er ett, 23 Jeg i dem, og du i mig, forat de skal være fullkommet til ett, så verden kan kjenne at du har utsendt mig og elsket dem, likesom du har elsket mig. 24 Fader! jeg vil at hvor jeg er, der skal også de som du har gitt mig, være hos mig, forat de skal se min herlighet, som du har gitt mig, fordi du har elsket mig før verdens grunnvoll blev lagt. 25 Rettferdige Fader! verden har ikke kjent dig; men jeg har kjent dig, og disse har kjent at du har utsendt mig, 26 og jeg har kunngjort dem ditt navn, og jeg vil kunngjøre dem det, forat den kjærlighet hvormed du har elsket mig, skal være i dem, og jeg i dem.

18 Da Jesus hadde talt dette, gikk han ut med sine disipler over bekken Kedron; der var en have, og i den gikk han selv og hans disipler inn. 2 Men Judas, som forrådte ham, kjente også stedet; for Jesus samledes ofte der med sine disipler. 3 Judas hadde nu fått med sig vakten og tjenerne fra yppersteprestene og fariseerne, og kom dit med fakler og lamper og våben. 4 Da nu Jesus visste om alt som skulde komme over ham, gikk han frem og sa til dem: Hvem leter I etter? 5 De svarte ham: Etter Jesus fra Nasaret. Jesus sier til dem: Det er mig. Men også Judas, som forrådte ham, stod der med dem. 6 Da han nu sa til dem: Det er mig, vek de tilbake og falt til jorden. 7 Han spurte dem da atter: Hvem leter I etter? De sa: Etter Jesus fra Nasaret. 8 Jesus svarte: Jeg sa eder jo at det er mig. Er det da mig I leter etter, så la disse gå! 9 - forat det ord skulde oppfylles som han hadde sagt: Jeg mistet ikke en av dem som du har gitt mig. 10 Simon Peter hadde et sverd, og han drog det ut og slo til yppersteprestens tjener og hugg det høire øre av ham. Tjeneren hette Malkus. 11 Jesus sa da til Peter: Stikk sverdet i skjeden! Skal

jeg ikke drikke den kalk min Fader har gitt mig? 12 til kjenne hvad slags død han skulde dø. 33 Pilatus Vakten og den øverste krigshøvedsmann og jødernes gikk da inn i borgen igjen og kalte Jesus for sig og tjenere grep da Jesus og bandt ham, 13 og de førte sa til ham: Er du jødernes konge? 34 Jesus svarte: ham først til Annas, for han var svigerfar til Kaifas, Sier du dette av dig selv, eller har andre sagt dig det som var yppersteprest det år. 14 Men det var Kaifas om mig? 35 Pilatus svarte: Er jeg en jøde? Ditt folk og yppersteprestene har overgitt dig til mig; hvad er det du har gjort? 36 Jesus svarte: Mitt rike er ikke av denne verden; var mitt rike av denne verden, da en annen disippel fulgte Jesus, og denne disippel var hadde mine tjenere stridt for at jeg ikke skulde bli kjent med ypperstepresten, og gikk inn med Jesus i overgitt til jødene; men nu er mitt rike ikke av denne yppersteprestens gård; 16 men Peter stod utenfor ved verden. Den andre disippel, han som var kjent med døren. Den andre disippel, han som var kjent med ypperstepresten, gikk da ut og talte til dørvoktersken og fikk Peter inn. 17 Piken som vokter døren, sa da og fikk Peter inn. 17 Piken som vokter døren, sa da til Peter: Er ikke du også en av dette menneskes disipler? Han sa: Nei, jeg er ikke. 18 Men tjenerne og drengene hadde gjort op en kull-ild, fordi det var koldt, og de stod og varmet sig; men også Peter stod der med dem og varmet sig. 19 Ypperstepresten spurte da Jesus om hans disipler og om hans lære. 20 Jesus svarte ham: Jeg har talt fritt ut for alle og enhver; jeg har alltid lært i synagoger og i templet, der hvor alle jøder kommer sammen, og i lønndom har jeg intet talt. 21 Hvorfor spør du mig? Spør dem som har hørt mig, om hvad jeg har talt til dem! se, de vet hvad jeg har sagt. 22 Men da han sa dette, gav en av tjenerne som stod der, Jesus et slag i ansiktet og sa: Svarer du ypperstepresten slik? 23 Jesus svarte ham: Har jeg talt ille, da bevis at det er ond! men har jeg talt rett, hvorfor slår du mig da? 24 Annas sendte ham da bundet til ypperstepresten Kaifas. 25 Men Simon Peter stod og varmet sig. Da sa de til ham: Du skulde vel ikke være en av hans disipler du også? Han nektet og sa: Nei, jeg er ikke. 26 En av yppersteprestens tjenere, en frende av den som Peter hadde hugget øret av, sier: Så ikke jeg dig sammen med ham i haven? 27 Atter nektet Peter, og straks gol hanen. 28 De førte da Jesus fra Kaifas til borgen. Det var tidlig på morgenen, og de gikk ikke selv inn i borgen, forat de ikke skulde bli urene, men kunde ete påske. 29 Pilatus gikk da ut til dem og sa: Hvad klagemål fører I mot denne mann? 30 De svarte ham: Var dette ikke en ugjerningsmann, da hadde vi ikke overgitt ham til dig. 31 Pilatus sa da til dem: Ta I og døm ham efter eders lov! Jødene sa da til ham: Vi har ikke rett til å avlive nogen 32 - forat det Jesu ord skulde oppfylles som han sa for å gi

19 Da tok Pilatus Jesus og lot ham hudstryke. 2

Og stridsmennene flettet en krone av torner og satte den på hans hode, og de kastet en purpurkappe om ham, og gikk frem for ham og sa: 3 Vær hilset, du jødernes konge! Og de slo ham i ansiktet. 4 Pilatus gikk da atter ut og sa til dem: Se, jeg fører ham ut til eder, forat I skal vite at jeg ikke finner nogen skyld hos ham. 5 Jesus kom da ut og bar tornekronen og purpurkappen. Og han sa til dem: Se det menneske! 6 Da nu yppersteprestene og tjenerne fikk se ham, ropte de: Korsfest, korsfest! Pilatus sier til dem: Ta I ham og korsfest ham! for jeg finner ingen skyld hos ham. 7 Jødene svarte ham: Vi har en lov, og efter den lov er han skyldig til å dø, fordi han har gjort sig selv til Guds Sønn. 8 Da nu Pilatus hørte dette ord, blev han ennu mere redd, 9 og han gikk atter inn i borgen og sa til Jesus: Hvor er du fra? Men Jesus gav ham intet svar. 10 Pilatus sier da til ham: Vil du ikke tale med mig? Vet du ikke at jeg har makt til å gi dig fri og har makt til å korsfeste dig? 11 Jesus svarte: Du hadde ingen makt over mig hvis det ikke var gitt dig ovenfra; derfor har han som overgav mig til dig, større synd. 12 På grunn av dette søkte Pilatus fremdeles å gi ham fri. Men jødene ropte: Gir du denne fri, da er du ikke keiserens venn; hver den som gjør sig

selv til konge, setter sig op imot keiseren. **13** Da nu Pilatus hørte disse ord, førte han Jesus ut og satte sig på dommerstet, på det sted som kalles Stenlagt, på hebraisk Gabbata. **14** Men det var beredelsesdagen i påsken, omkring den sjette time. Og han sier til jødene: Se her eders konge! **15** De ropte da: Bort, bort med ham! Korsfest ham! Pilatus sier til dem: Skal jeg korsfeste eders konge? Yppersteprestene svarte: Vi har ingen annen konge enn keiseren. **16** Da overgav han ham til dem til å korsfestes. **17** Så tok de Jesus med sig, og han bar sitt kors og gikk ut til det sted som kalles Hodeskalle-stedet, på hebraisk Golgata; **18** der korsfestet de ham, og sammen med ham to andre, en på hver side, og Jesus midt imellem. **19** Men Pilatus hadde også skrevet en innskrift, og den satte han på korset; der var skrevet: Jesus fra Nasaret, jødenes konge. **20** Denne innskrift leste da mange av jødene; for det sted hvor Jesus blev korsfestet, var nær ved byen, og den var skrevet på hebraisk, latin og gresk. **21** Jødenes yppersteprester sa da til Pilatus: Skriv ikke: Jødenes konge, men at han sa: Jeg er jødenes konge! **22** Pilatus svarte: Det jeg skrev, det skrev jeg. **23** Da nu stridsmennene hadde korsfestet Jesus, tok de hans klær og delte dem i fire deler, en for hver stridsmann. Likeså tok de kjortelen. Men kjortelen var usydd, vevd fra øverst og helt igjennem. **24** De sa da til hverandre: La oss ikke rive den i stykker, men kaste lodd om hvem som skal ha den! - forat Skriften skulde oppfylles, som sier: De delte mine klær mellom sig, og kastet lodd om min kjortel. Dette gjorde da stridsmennene. **25** Men ved Jesu kors stod hans mor og hans mors søster, Maria, Klopas' hustru, og Maria Magdalena. **26** Da nu Jesus så sin mor, og ved siden av henne den disippel han elsket, sa han til sin mor: Kvinne! se, det er din sønn; **27** derefter sa han til disippelen: Se, det er din mor. Og fra den stund tok disippelen henne hjem til sig. **28** Derefter, da Jesus visste at nu var alt fullbragt, forat Skriften skulde oppfylles, sier han: Jeg tørster. **29** Der stod et kar fullt av eddik; de satte da en svamp full av eddik på en isop-stilk og holdt den op til hans munn. **30** Da nu Jesus hadde fått eddiken, sa han: Det er fullbragt. Og han bøide sitt hode og opgav sin ånd. **31** Det var beredelsesdagen; forat nu legemene ikke skulde bli hengende på korset sabbaten over - for denne sabbatsdag var

stor - bad jødene Pilatus om at deres ben måtte bli brutt sønder og legemene tatt ned. **32** Stridsmennene kom da og brøt benene på den første og på den andre som var korsfestet sammen med ham; **33** men da de kom til Jesus og så at han allerede var død, brøt de ikke hans ben, **34** men en av stridsmennene stakk ham i siden med et spyd, og straks kom det ut blod og vann. **35** Og den som har sett det, har vidnet om det, og hans vidnesbyrd er sant, og han vet at han sier sant, forat også I skal tro. **36** For dette skjedde forat Skriften skulde oppfylles: Intet ben skal brytes på ham. **37** Og atter sier et annet skriftord: De skal se på ham som de har gjennomstunget. **38** Men Josef fra Arimatea, som var en av Jesu disipler, dog lønnlig, av frykt for jødene, bad derefter Pilatus at han måtte ta Jesu legeme ned; og Pilatus gav ham lov til det. Han kom da og tok Jesu legeme ned. **39** Men også Nikodemus kom, han som første gang var kommet til ham om natten, og han hadde med sig en blanding av myrra og aloë, omkring hundre pund. **40** De tok da Jesu legeme og svøpte det i linklær med de velluktende urter, således som det er skikk hos jødene ved jordeferd. **41** Men på det sted hvor Jesus blev korsfestet, var det en have, og i haven en ny grav, som aldri nogen var blitt lagt i; **42** der la de da Jesus, fordi det var jødenes beredelses-dag; for graven var nær ved.

20 Men på den første dag i uken kom Maria Magdalena tidlig til graven, mens det ennå var mørkt, og hun så at stenen var tatt bort fra graven. **2** Hun løp da avsted, og kom til Simon Peter og til den andre disippel, han som Jesus elsket, og sa til dem: De har tatt Herren ut av graven, og vi vet ikke hvor de har lagt ham. **3** Peter og den andre disippel gikk da avsted og kom til graven. **4** Men de to løp sammen, og den andre disippel løp i forveien, hurtigere enn Peter, og kom først til graven, **5** og da han bøide sig ned, så han linklærne ligge der; men han gikk ikke inn. **6** Simon Peter kom da bakefter ham, og han gikk inn i graven, og så at linklærne lå der, **7** og at svededuken som hadde vært på hans hode, ikke lå sammen med linklærne, men var lagt sammen på et sted for sig selv. **8** Da gikk også den andre disippel inn, han som var kommet først til graven, og han så og trodde; **9** for de forstod ennå ikke Skriften, at han skulde opstå fra de døde. **10** Disiplene gikk da hjem

igjen. **11** Men Maria stod utenfor ved graven og gråt. Som hun nu gråt, bøide hun sig og så inn i graven, **12** og hun fikk se to engler sitte i hvite klær, en ved hodet og en ved føttene, der hvor Jesu legeme hadde ligget. **13** Og de sier til henne: Kvinne, hvorfor gråter du? Hun sier til dem: De har tatt min herre bort, og jeg vet ikke hvor de har lagt ham! **14** Da hun hadde sagt dette, vendte hun sig om og så Jesus stå der; og hun visste ikke at det var Jesus. **15** Jesus sier til henne: Kvinne, hvorfor gråter du? Hvem leter du etter? Hun trodde at det var urtegårdsmannen, og sa til ham: Herre! dersom du har båret ham bort, da si mig hvor du har lagt ham, så vil jeg ta ham! **16** Jesus sier til henne: Maria! Da vender hun sig om og sier til ham på hebraisk: Rabbuni! det er mester. **17** Jesus sier til henne: Rør ikke ved mig! for jeg er ennu ikke faret op til Faderen; men gå til mine brødre og si til dem: Jeg farer op til min Fader og eders Fader, og til min Gud og eders Gud! **18** Maria Magdalena kommer og forteller disiplene: Jeg har sett Herren, og at han hadde sagt dette til henne. **19** Da det nu var aften den dag, den første dag i uken, og dørene var lukket der hvor disiplene var, av frykt for jødene, kom Jesus og stod midt iblandt dem og sa til dem: Fred være med eder! **20** Og da han hadde sagt dette, viste han dem sine hender og sin side. Da blev disiplene glade, da de så Herren. **21** Han sa da atter til dem: Fred være med eder! Likesom Faderen har utsendt mig, sender også jeg eder. **22** Og da han hadde sagt dette, åndet han på dem og sa til dem: Ta imot den Hellige Ånd! **23** Dersom I forlater nogen deres synder, da er de dem forlatt; dersom I fastholder dem for nogen, da er de fastholdt. **24** Men en av de tolv, Tomas, det er tvilling, var ikke sammen med dem dengang Jesus kom. **25** De andre disipler sa da til ham: Vi har sett Herren. Men han sa til dem: Uten at jeg får se naglegapet i hans hender og stikke min finger i naglegapet og stikke min hånd i hans side, vil jeg ingenlunde tro. **26** Og åtte dager derefter var hans disipler atter inne, og Tomas med dem. Jesus kom mens dørene var lukket, og stod midt iblandt dem og sa: Fred være med eder! **27** Derefter sier han til Tomas: Rekk din finger hit, og se mine hender, og rekk din hånd hit og stikk den i min side, og vær ikke vantro, men troende! **28** Tomas svarte og sa til ham: Min Herre og min Gud! **29** Jesus sier til ham: Fordi du har sett mig, tror du; salige er

de som ikke ser og dog tror. **30** Også mange andre tegn gjorde Jesus for sine disiplers øine, tegn som ikke er skrevet i denne bok; **31** men disse er skrevet forat I skal tro at Jesus er Messias, Guds Sønn, og forat I ved troen skal ha liv i hans navn.

21 Siden åpenbarte Jesus sig atter for disiplene ved Tiberias-sjøen; og han åpenbarte sig på denne måte: **2** Simon Peter og Tomas, det er tvilling, og Natanael fra Kana i Galilea og Sebedeus' sønner og to andre av hans disipler var sammen. **3** Simon Peter sier til dem: Jeg går avsted for å fiske. De sier til ham: Vi går også med dig. De gikk avsted og steg i båten; men den natt fikk de intet. **4** Da det alt led mot morgenen, stod Jesus ved stranden; men disiplene visste ikke at det var Jesus. **5** Jesus sier da til dem: Barn! har I fisk? De svarte ham: Nei. **6** Men han sa til dem: Kast garnet på den høire side av båten, så skal I få! De kastet det da ut, og nu var de ikke i stand til å dra det op, så meget fisk var der. **7** Den disippel som Jesus elsket, sier da til Peter: Det er Herren! Da nu Simon Peter hørte at det var Herren, bandt han sin kjortel om sig - for han var naken - og kastet sig i sjøen; **8** men de andre disipler kom med båten - de var ikke lang fra land, bare omkring to hundre alen - og drog garnet med fiskene efter sig. **9** Da de var steget i land, så de glødende kull ligge der, og på dem fisk og brød. **10** Jesus sier til dem: Kom hit med noget av den fisk som I nu fikk! **11** Simon Peter gikk ombord og drog garnet på land, fullt av store fisker, hundre og tre og femti, og enda det var så mange, gikk garnet ikke i sønder. **12** Jesus sier til dem: Kom hit og hold måltid! Men ingen av disiplene vågde å spørre ham: Hvem er du? for de forstod at det var Herren. **13** Jesus kommer og tar brødet og gir dem, og likeså fisken. **14** Dette var nu tredje gang Jesus åpenbarte sig for sine disipler efterat han var opstanden fra de døde. **15** Da de nu hadde holdt måltid, sier Jesus til Simon Peter: Simon, Johannes' sønn! elsker du mig mere enn disse? Han sier til ham: Ja, Herre! du vet at jeg har dig kjær. Han sier til ham: Fø mine lam! **16** Atter sier han til ham, annen gang: Simon, Johannes' sønn! elsker du mig? Han sier til ham: Ja, Herre! du vet at jeg har dig kjær. Han sier til ham: Vokt mine får! **17** Han sier tredje gang til ham: Simon, Johannes' sønn! har du mig kjær? Peter blev bedrøvet over at han tredje gang sa til ham:

Har du mig kjær? Og han sier til ham: Herre! du vet alt, du vet at jeg har dig kjær. Jesus sier til ham: Fø mine får! **18** Sannelig, sannelig sier jeg dig: Da du var yngre, bandt du selv op om dig og gikk dit du vilde; men når du er blitt gammel, skal du rekke ut dine hender, og en annen skal binde op om dig og føre dig dit du ikke vil. **19** Dette sa han for å gi til kjenne med hvad slags død han skulde ære Gud. Og da han hadde sagt dette, sier han til ham: Følg mig! **20** Da Peter vender sig, ser han den disippel følge med som Jesus elsket, og som lå op til hans bryst ved nattverden og sa: Herre! hvem er det som forråder dig? **21** Da nu Peter ser denne, sier han til Jesus: Herre! hvorledes skal det da gå denne? **22** Jesus sier til ham: Om jeg vil at han skal leve til jeg kommer, hvad kommer det dig ved? Følg du mig! **23** Derfor kom det ord ut blandt brødrene: Denne disippel dør ikke. Og dog sa Jesus ikke til ham at han ikke skulde dø, men: Om jeg vil at han skal leve til jeg kommer, hvad kommer det dig ved? **24** Dette er den disippel som vidner om dette og har skrevet dette; og vi vet at hans vidnesbyrd er sant. **25** Men det er også meget annet som Jesus har gjort; skulde det skrives, hver ting for sig, da mener jeg at ikke hele verden vilde rumme de bøker som da måtte skrives.

Apostlenes-gjerninge

1 Den første bok skrev jeg, Teofilus, om alt det som Jesus begynte med både å gjøre og å lære, **2** inntil den dag da han blev optatt, efterat han ved den Hellige Ånd hadde gitt sine bud til de apostler som han hadde utvalgt sig, **3** dem som han også fremstilte sig for levende med mange beviser efterat han hadde lidt, idet han i firti dager viste sig for dem og talte om det som hører til Guds rike. **4** Og da han var sammen med dem, bød han dem at de ikke skulde vike fra Jerusalem, men bie på det som Faderen hadde lovt, som I, sa han, har hørt om av mig; **5** for Johannes døpte vel med vann, men I skal døpes med den Hellige Ånd ikke mange dager herefter. **6** Da de nu var kommet sammen, spurte de ham: Herre! gjenreiser du på den tid riket for Israel? **7** Han sa til dem: Det tilkommer ikke eder å vite tider eller timer som min Fader har fastsatt av sin egen makt; **8** men I skal få kraft idet den Hellige Ånd kommer over eder, og I skal være mine vidner både i Jerusalem og i hele Judea og Samaria og like til jordens ende. **9** Og da han hadde sagt dette, fór han op mens de så på, og en sky tok ham bort fra deres øine. **10** Og mens de stirret op mot himmelen idet han fór bort, se, da stod to menn hos dem i hvite klær, **11** og de sa: I galileiske menn! hvorfor står I og ser op mot himmelen? Denne Jesus som er optatt fra eder til himmelen, skal komme igjen på samme måte som I så ham fare op til himmelen. **12** Da vendte de tilbake til Jerusalem fra det berg som kalles Oljeberget og ligger nær ved Jerusalem, en sabbatsreise derfra. **13** Og da de var kommet dit, gikk de op på den sal hvor de holdt til både Peter og Johannes, og Jakob og Andreas, Filip og Tomas, Bartolomeus og Matteus, Jakob, Alfeus' sønn, og Simon ivreren og Judas, Jakobs sønn; **14** alle disse holdt samdrektig ved i bønnen sammen med noen kvinner og Maria, Jesu mor, og hans brødre. **15** Og i disse dager stod Peter op midt ibland brødrene der var samlet en flokk på omkring et hundre og tyve og han sa: **16** Brødre! Det skriftord måtte oppfylles som den Hellige Ånd forut talte ved Davids munn om Judas, som blev veiviser for dem som grep Jesus; **17** han var jo regnet blandt oss og fikk del i denne tjeneste. **18** Han kjøpte sig nu en akker for lønnen for sin ugjerning, og han styrtet

ned og brast itu, og alle hans innvoller veltet ut, **19** og det blev vitterlig for alle dem som bor i Jerusalem, så at hin akker på deres eget mål fikk navnet Hakeldama, det er blodaker. **20** For det er skrevet i Salmenes bok: Hans bolig bli øde, og ingen bo der, og: La en annen få hans embede! **21** Derfor bør en av de menn som vandret sammen med oss i all den tid den Herre Jesus gikk inn og ut hos oss, **22** like fra sin dåp ved Johannes inntil den dag da han blev optatt fra oss en av disse bør sammen med oss bli vidne om hans opstandelse. **23** De stilte da frem to, Josef, som kaltes Barsabbas, med tilnavnet Justus, og Mattias. **24** Og de bad således: Du, Herre, som kjenner alles hjerter! vis oss hvem du har utvalgt av disse to **25** til å få del i denne tjeneste og apostelgjerning som Judas gikk bort fra for å gå til sitt eget sted! **26** Så kastet de lodd mellom dem, og loddet falt på Mattias, og han blev regnet sammen med de elleve apostler.

2 Og da pinsefestens dag var kommet, var de alle samlet på samme sted. **2** Og med ett kom det en lyd fra himmelen som av et fremfarende veldig vær og fylte hele huset der de satt. **3** Og det viste sig for dem tunger likesom av ild, som skilte sig og satte sig på enhver av dem. **4** Da blev de alle fylt med den Hellige Ånd, og de begynte å tale med andre tunger, alt efter som Ånden gav dem å tale. **5** Nu bodde det i Jerusalem jøder, gudfryktige menn fra alle folkeslag under himmelen. **6** Da nu denne lyd kom, strømmet hopen sammen og blev forvirret, fordi de hørte dem tale enhver på sitt eget mål; **7** og de blev forferdet og undret sig, og sa: Men er ikke alle disse som taler, galileere? **8** Hvorledes går det da til at vi alle hører vårt eget mål, som vi er født i, **9** vi partere og medere og elamitter, og vi som bor i Mesopotamia og Judea og Kappadokia, Pontus og Asia, **10** Frygia og Pamfylia, Egypten og landskapene i Libya ved Kyrene, og vi tilreisende fra Rom, **11** både jøder og tilhengere av jødernes tro, kretere og arabere: vi hører dem tale om Guds store gjerninger på våre tungemål? **12** Men de blev alle forferdet og var rådville, og de sa til hverandre: Hva kan dette være? **13** Men andre sa spottende: De er fulle av søt vin! **14** Da stod Peter frem med de elleve, og løftet sin røst og talte til dem: I jødiske menn og alle I som bor i Jerusalem! Dette være eder vitterlig, og lån øre til mine ord! **15** For disse er ikke drukne, således som

I mener; det er jo bare den tredje time på dagen; **16** men dette er det som er sagt ved profeten Joel: **17** Og det skal skje i de siste dager, sier Gud, da vil jeg utgyde av min Ånd over alt kjød, og eders sønner og eders døtre skal tale profetiske ord, og eders unge menn skal se syner, og eders oldinger ha drømmer; **18** ja, endog over mine træler og over mine trælkvinner vil jeg i hine dager utgyde av min Ånd, og de skal tale profetiske ord. **19** Og jeg vil la under skje på himmelen i det høie, og tegn på jorden i det lave: blod og ild og røkskyer; **20** solen skal bli til mørke og månen til blod, før Herrens dag kommer, den store og herlige. **21** Og det skal skje: Hver den som påkaller Herrens navn, han skal bli frelst. **22** Israelittiske menn! hør disse ord: Jesus fra Nasaret, en mann som var blitt utpekt for eder av Gud ved kraftige gjerninger og under og tegn, som Gud gjorde ved ham midt iblandt eder, således som I selv vet, **23** han som blev forrådt etter Guds besluttede råd og forutviden, ham slo I ihjel, idet I naglet ham til korset ved urettferdiges hender; **24** men Gud opreiste ham, idet han løste dødens veer, eftersom det ikke var mulig at han kunde holdes av den. **25** For David sier om ham: Jeg hadde alltid Herren for mine øine, for han er ved min høire hånd, forat jeg ikke skal rokkes; **26** derfor gledet mitt hjerte sig og min tunge jublet, ja endog mitt kjød skal legge sig til hvile med håp; **27** for du skal ikke forlate min sjel i dødsriket, ei heller skal du overgi din hellige til å se tilintetgjørelse; (**Hadēs 986**) **28** du kunngjorde mig livets veier, du skal fylle mig med glede for ditt åsyn. **29** Brødre! la mig få lov til å tale med frimodighet til eder om patriarken David, at han både døde og blev begravet, og hans grav er iblandt oss den dag idag; **30** da han nu var en profet og visste at Gud med en ed hadde tilsvoret ham at av hans lends frukt vilde han sette en på hans trone, **31** så var det om Messias' opstandelse han fremsynt talte det ord at han ikke blev forlatt i dødsriket, ei heller så hans kjød tilintetgjørelse. (**Hadēs 986**) **32** Denne Jesus opreiste Gud, som vi alle er vidner om. **33** Efterat han nu er ophøiet ved Guds høire hånd og av sin Fader har fått den Hellige Ånd, som var lovt, så utgjød han dette som I både ser og hører. **34** For David fór ikke op til himmelen, men han sier selv: Herren sa til min herre: Sett dig ved min høire hånd, **35** til jeg får lagt dine fiender til skammel

for dine føtter! **36** Så skal da hele Israels hus vite for visst at Gud har gjort ham både til Herre og til Messias, denne Jesus som I korsfestet. **37** Men da de hørte dette, stakk det dem i hjertet, og de sa til Peter og de andre apostler: Hvad skal vi gjøre, brødre? **38** Peter sa da til dem: Omvend eder, og enhver av eder la sig døpe på Jesu Kristi navn til syndenes forlatelse, så skal I få den Hellige Ånds gave! **39** For løftet hører eder til og eders barn og alle dem som er langt borte, så mange som Herren vår Gud kaller til. **40** Og med flere andre ord vidnet han og formante dem, idet han sa: La eder frelse fra denne vanartede slekt! **41** De som nu tok imot hans ord, blev døpt, og det blev på den dag lagt til omkring tre tusen sjeler. **42** Og de holdt trolig fast ved apostlenes lære og ved samfundet, ved brøds-brytelsen og ved bønnene. **43** Og det kom frykt over hver sjel, og mange under og tegn blev gjort ved apostlene. **44** Og alle de troende holdt sig sammen og hadde alt felles, **45** og sine eiendeler og sitt gods solgte de og delte det ut til alle, efter som nogen hadde trang til, **46** og idet de samdrektig hver dag stadig søkte templet og brøt brødet hjemme, nøt de sin mat med fryd og hjertets enfold, **47** idet de lovet Gud og hadde yndest hos hele folket. Og Herren la hver dag dem som lot sig frelse, til menigheten.

3 Men Peter og Johannes gikk sammen op i templet ved bønnens time, som var den niende. **2** Og det blev båret frem en mann som var vanfør fra mors liv av, og som de daglig la ved den tempeldør som kalles den fagre, for å be dem som gikk inn i templet, om almisse. **3** Da han så Peter og Johannes som vilde gå inn i templet, bad han om å få en almisse. **4** Men Peter så skarpt på ham sammen med Johannes og sa: Se på oss! **5** Han gav da akt på dem, for han ventet å få noget av dem. **6** Men Peter sa: Sølv og gull eier jeg ikke; men det jeg har, det gir jeg dig: I Jesu Kristi, nasareereens navn - stå op og gå! **7** Så grep han ham ved den høire hånd og reiste ham op, **8** og straks fikk hans føtter og anker styrke, og han sprang op og stod og gikk omkring, og han fulgte med dem inn i templet, og gikk omkring der og sprang og lovet Gud. **9** Og hele folket så ham gå omkring og love Gud, **10** og de kjente ham, de så at han var den som satt der ved den fagre tempeldør for å få almisse, og de blev fulle av forundring og redsel

over det som var vederfaret ham. **11** Mens han nu holdt sig nær til Peter og Johannes, strømmet hele folket i forundring sammen om dem ved den buegang som kalles Salomos buegang. **12** Da Peter så dette, svarte han folket: Israelittiske menn! Hvorfor undrer I eder over dette? eller hvorfor stirrer I på oss som om vi av vår egen kraft eller gudsfrykt hadde gjort at han går omkring? **13** Abrahams og Isaks og Jakobs Gud, våre fedres Gud, har herliggjort sin tjener Jesus, ham som I forrådte og fornektet for Pilatus da han dømte at han skulde løslates; **14** men I fornektet den hellige og rettfærdige og bad at en morder måtte gis eder, **15** men livets høvding drepte I, ham som Gud opvakte fra de døde, som vi er vidner om. **16** Og ved troen på hans navn har hans navn styrket denne mann som I ser og kjenner, og troen som virkedes ved ham, har gitt ham denne fulle førlighet for eders alles øine. **17** Og nu, brødre! jeg vet at I gjorde det i uvitenhet, likesom eders rådsherrer; **18** men Gud opfylte på denne måte det som han forut forkynte ved alle profetenes munn, at hans Messias skulde lide. **19** Så fatt da et annet sinn og vend om, forat eders synder må bli utslettet, så husvælsens tider kan komme fra Herrens åsyn, **20** og han kan sende den for eder utkårede Messias, Jesus, **21** som himmelen skal huse inntil de tider da alt det blir gjenoprettet som Gud har talt om ved sine hellige profeters munn fra eldgamle dager av. (aiōn g165) **22** Moses har jo sagt: En profet, likesom mig, skal Herren eders Gud opreise eder av eders brødre; ham skal I høre i alt det som han taler til eder; **23** og det skal skje: Hver sjel som ikke hører denne profet, skal utryddes av folket. **24** Men også alle profetene fra Samuel av og derefter, så mange som har talt, har også forkynt om disse dager. **25** I er barn av profetene og av den pakt som Gud gjorde med våre fedre da han sa til Abraham: Og i din ætt skal alle jordens slekter velsignes. **26** I var de første som Gud sendte sin tjener til, da han lot ham fremstå forat han skulde velsigne eder, idet enhver av eder vender sig bort fra sin ondskap.

4 Men mens de talte til folket, kom prestene og høvedsmannen for tempelvakten og sadduseerne over dem; **2** de harmedes over at de lærte folket og forkynte i Jesus opstandelsen fra de døde, **3** og de la hånd på dem og satte dem i fengsel til den næste dag; for det var alt aften. **4** Men mange av dem som

hadde hørt ordet, kom til troen, og tallet på mennene blev omkring fem tusen. **5** Dagen efter skjedde det da at deres rådsherrer og eldste og skriftlærde samlet sig i Jerusalem, **6** og med dem ypperstepresten Annas og Kaifas og Johannes og Aleksander og så mange som var av yppersteprestelig ætt, **7** og de stilte dem frem midt iblandt sig og spurte dem: Ved hvilken kraft eller ved hvilket navn gjorde I dette? **8** Da sa Peter til dem, fylt av den Hellige Ånd: I folkets rådsherrer og Israels eldste! **9** Når vi idag blir tatt i forhør for en velgjerning mot et sykt menneske, om hvad han er helbredet ved, **10** da være det vitterlig for eder alle og for hele Israels folk at ved Jesu Kristi, nasareerens navn, han som I korsfestet, han som Gud opvakte fra de døde, ved ham står denne helbredet for eders øine. **11** Han er den sten som blev forkastet av eder, I bygningsmenn, men som er blitt hjørnsten. **12** Og det er ikke frelse i nogen annen; for det er heller ikke noget annet navn under himmelen, gitt blandt mennesker, ved hvilket vi skal bli frelst. **13** Men da de så Peters og Johannes' frimodighet og fikk vite at de var ulærde og lege menn, undret de sig, og de kjente dem igjen, at de hadde vært med Jesus; **14** og da de så mannen stå ved deres side, han som var blitt helbredet, kunde de ikke si imot. **15** De bød dem da gå ut fra rådet, og de rådførte sig med hverandre og sa: **16** Hvad skal vi gjøre med disse mennesker? for at et vitterlig tegn er gjort ved dem, det er åpenbart for alle som bor i Jerusalem, og det kan vi ikke nekte. **17** Men forat det ikke skal utbrede sig mere blandt folket, så la oss alvorlig true dem til ikke mere å tale i dette navn til noget menneske! **18** Så kalte de dem inn og bød dem at de aldeles ikke skulde tale eller lære i Jesu navn. **19** Men Peter og Johannes svarte dem: Døm selv om det er rett i Guds øine å lyde eder mere enn Gud! **20** for vi kan ikke la være å tale om det som vi har sett og hørt. **21** De truet dem da enn mere, og så lot de dem gå, da de for folkets skyld ikke fant nogen råd til å straffe dem; for alle priste Gud for det som var skjedd; **22** for han var mere enn firti år gammel den mann som dette helbredelsestegn hadde hendt med. **23** Da de nu var løsslatt, kom de til sine egne og fortalte dem alt det yppersteprestene og de eldste hadde sagt til dem. **24** Da de hørte det, løftet de samdrektig sin røst til Gud og sa: Herre! du som gjorde himmelen og jorden og havet og alt det

som i dem er, 25 du som ved din tjener Davids munn sa: Hvorfor fnyste hedningene og grundet folkene på det som fåfengt er? 26 Jordens konger steg frem, og høvdingene samlet sig sammen mot Herren og mot hans salvede - 27 ja i sannhet, i denne by samlet de sig mot din hellige tjener Jesus, som du salvet, både Herodes og Pontius Pilatus med hedningene og Israels folk, 28 for å gjøre det som din hånd og ditt råd forut hadde besluttet skulde skje. 29 Og nu, Herre! hold øie med deres trusler, og gi dine tjenere å tale ditt ord med all frimodighet, 30 idet du rekker din hånd ut til helbredelse og til tegn og undergjerninger ved din hellige tjener Jesu navn. 31 Og da de hadde bedt, skalv det sted hvor de var samlet, og de blev alle fylt med den Hellige And, og de talte Guds ord med frimodighet. 32 Men hele flokken av dem som var kommet til troen, hadde ett hjerte og en sjel, og ikke en sa om noget av sitt gods at det var hans eget de hadde alt felles. 33 Og med stor kraft bar apostlene frem vidnesbyrdet om den Herre Jesu opstandelse, og det var stor nåde over dem alle. 34 For det var heller ikke nogen trengende iblandt dem; for alle som eide akre eller hus, solgte dem og bar frem verdien av det de hadde solgt, 35 og la det for apostlenes føtter, og det blev delt ut til enhver etter som han hadde trang til. 36 Og Josef, som av apostlene hadde fått tilnavnet Barnabas, det er utlagt: formanings sønn, en levitt, født på Kypem, 37 som eide en aker, solgte den og bar frem pengene og la dem for apostlenes føtter.

5 Men en mann ved navn Ananias og hans hustru Saffira solgte en eiendom, 2 og han stakk til side noget av pengene med sin hustrus vitende, og bar frem en del og la det for apostlenes føtter. 3 Da sa Peter: Ananias! hvorfor har Satan fylt ditt hjerte, så du skulde lyve for den Hellige And og stikke til side noget av pengene for akeren? 4 Var den ikke din så lenge du hadde den, og var den ikke i din makt da den blev solgt? Hvorfor har du satt dig denne gjerning fore i ditt hjerte? Du har ikke løiet for mennesker, men for Gud. 5 Men da Ananias hørte disse ord, falt han om og opgav ånden. Og stor frykt kom over alle som hørte det; 6 og de unge menn stod op og la ham til rette og bar ham ut og begravde ham. 7 Så gikk det omkring tre timer; da trådte hans hustru inn, uten å vite hvad som var skjedd. 8 Peter tok da til orde og

sa til henne: Si mig: Var det for denne pris I solgte akeren? Hun sa: Ja, for denne pris. 9 Da sa Peter til henne: Hvorfor er I dog blitt enige om å friste Herrens And? Se, deres føtter som har begravet din mann, er for døren, og de skal bære dig ut. 10 Og straks falt hun om for hans føtter og opgav ånden, og da de unge menn kom inn, fant de henne død; og de bar henne ut og begravde henne hos hennes mann. 11 Og stor frykt kom over hele menigheten og over alle som hørte dette. 12 Men det blev gjort mange tegn og undergjerninger blandt folket ved apostlenes hender, og de holdt alle samdrektig til i Salomos buegang. 13 Av de andre vågde ingen å holde sig til dem; men folket priste dem; 14 og dess flere troende blev vunnet for Herren, menn og kvinner i hopetall, 15 så de endog bar de syke ut på gatene og la dem på senger og benker, forat endog bare skyggen av Peter kunde overskygge nogen av dem når han kom. 16 Ja, også fra de omliggende byer kom de sammen i mengde til Jerusalem og førte med sig syke og folk som var plaget av urene ånder, og de blev alle helbredet. 17 Da stod ypperstepresten op og alle de som holdt med ham, det var sadduseernes parti, og de blev fulle av nidkjærhet 18 og la hånd på apostlene og kastet dem i det offentlige fengsel. 19 Men en Herrens engel åpnet om natten fengslets dører og førte dem ut og sa: 20 Gå avsted, og stå frem og tal i templet alle dette livs ord for folket! 21 Da de hørte dette, gikk de mot dagningen inn i templet og lærte. Da nu ypperstepresten og hans følge kom, kalte de sammen rådet og alle Israels barns eldste, og sendte bud til fengslet for å hente dem. 22 Men de tjenere som kom dit, fant dem ikke i fengslet; de kom da tilbake og meldte: 23 Fengslet fant vi pålitelig lukket, og vaktmennene stod ved døren; men da vi lukket op, fant vi ingen der inne. 24 Da høvedsmannen for tempelvakten og yppersteprestene hørte disse ord, visste de ikke hvad de skulde tenke om dem, og hvad dette skulde bli til. 25 Da kom det en og meldte dem: Se, de menn som I kastet i fengsel, står i templet og lærer folket. 26 Da gikk høvedsmannen avsted med tjenerne og hentet dem, dog ikke med vold; for de fryktet for folket, at de skulde bli stenet. 27 Og da de hadde hentet dem, stilte de dem for rådet, og ypperstepresten spurte dem og sa: 28 Vi bød eder strengt at I ikke skulde lære i dette navn, og nu har

I fylt Jerusalem med eders lære og vil føre dette menneskes blod over oss! **29** Da svarte Peter og apostlene: En skal lyde Gud mere enn mennesker. **30** Våre fedres Gud opvakte Jesus, som I drepte ved å henge ham på et tre; **31** ham ophøiet Gud ved sin høire hånd til høvding og frelser, for å gi Israel omvendelse og syndenes forlatelse. **32** Og vi er hans vidner om disse ting, og likeså den Hellige Ånd, som Gud gav dem som lyder ham. **33** Da de hørte dette, skar det dem i hjertet, og de la råd op om å slå dem ihjel. **34** Men det stod op en fariseer i rådet ved navn Gamaliel, en lovlærer som var høit aktet av hele folket, og han bød å føre mennene ut et øieblikk, **35** og han sa til dem: Israellittiske menn! Se eder vel for hvad I gjør med disse mennesker! **36** For nogen tid siden fremstod Teudas, som sa sig å være noget, og omkring fire hundre menn slo sig sammen med ham; han blev drept, og alle de som lød ham, spredtes og blev til intet. **37** Efter ham fremstod Judas fra Galilea i skatteutskrivningens dager og forførte folket til å følge sig; også han omkom, og alle de som lød ham, blev spredt. **38** Og nu sier jeg eder: Hold eder fra disse menn og la dem være i fred! for er dette råd eller dette verk av mennesker, da skal det gå til grunne, **39** men er det av Gud, vil I ikke kunne ødelegge dem. Vokt eder at I ikke må finnes stridende mot Gud! **40** De lød ham da, og kalte apostlene inn igjen og lot dem hudstryke, og bød dem at de ikke skulde tale i Jesu navn, og så lot de dem gå. **41** Så gikk de da bort fra rådet, glade over at de var aktet verdige til å vanæres for det navns skyld; **42** og de holdt ikke op med å lære hver dag i templet og hjemme og å forkynde evangeliet om Kristus Jesus.

6 I disse dager da disiplenes tall øket, gav de gresktalende jøder sig til å knurre mot hebreerne over at deres enker blev satt til side ved den daglige utdeling. **2** Da kalte de tolv hele disippelskaren sammen og sa: Det er ikke tilbørlig at vi forlater Guds ord og gjør tjeneste ved bordene; **3** utse derfor iblandt eder, brødre, syv menn som har godt vidnesbyrd, fulle av Ånd og visdom! dem vil vi innsette til å røkte dette hverv; **4** vi derimot vil holde ved i bønnen og ordets tjeneste. **5** Dette ord syntes hele skaren godt om, og de valgte Stefanus, en mann full av tro og den Hellige Ånd, og Filip og Prokorus og Nikanor og Timon og Parmenas og Nikolaus, en tilhenger

av jødernes tro, fra Antiokia; **6** dem stilte de frem for apostlene, og disse bad og la sine hender på dem. **7** Og Guds ord hadde fremgang, og tallet på disiplene i Jerusalem øket sterkt, og en stor mengde av prestene blev lydige mot troen. **8** Men Stefanus var full av nåde og kraft, og gjorde undergjerninger og store tegn blandt folket. **9** Da stod nogen frem av den synagoge som kalles de frigittes og kyreneernes og aleksandrinernes, og av dem fra Kilikia og Asia, og de innlot sig i ordskifte med Stefanus, **10** og de var ikke i stand til å stå sig mot den visdom og den Ånd han talte av. **11** Da traff de lønnlig avtale med nogen menn som sa: Vi har hørt ham tale bespottelige ord mot Moses og Gud. **12** Og de opegget folket og de eldste og de skriftlærde, og de falt over ham og drog ham avsted og førte ham for rådet, **13** og stilte frem falske vidner som sa: Dette menneske holder ikke op med å tale mot det hellige sted og mot loven; **14** for vi har hørt ham si at denne Jesus fra Nasaret skal bryte ned dette sted og forandre de skikker som Moses gav oss. **15** Og da alle de som satt i rådet, stirret på ham, så de hans ansikt som en engels ansikt.

7 Ypperstepresten sa da: Er dette sant? **2** Han svarte: Brødre og fedre! Hør på mig: Herlighetens Gud åpenbarte sig for vår far Abraham mens han var i Mesopotamia, før han hadde bosatt sig i Karan, **3** og sa til ham: Dra ut fra ditt land og fra din slekt, og gå til det land som jeg vil vise dig! **4** Så drog han ut fra kaldeernes land og bosatte sig i Karan. Og derfra lot Gud ham efter farens død flytte til dette land som I nu bor i; **5** men han gav ham ikke arvelodd der, enn ikke en fotsbredd; og han lovte å gi ham det til eie, og hans ætt efter ham, enda han ikke hadde barn. **6** Og Gud talte således: Hans ætt skal bo i utlændighet i et fremmed land, og de skal holde den i trældom og mishandle den i fire hundre år; **7** og det folk som de skal træle under, vil jeg dømmе, sa Gud, og derefter skal de dra ut derfra og tjene mig på dette sted. **8** Og han gav ham omskjærelsens pakt; og så fikk han sønnen Isak, og omskar ham på den åttende dag, og Isak fikk sønnen Jakob, og Jakob blev far til de tolv patriarker. **9** Og patriarkene bar avind mot Josef og solgte ham til Egypten; og Gud var med ham **10** og fridde ham ut av alle hans trengsler, og gav ham nåde og visdom for Faraos, egypterkongens øine; og han satte ham til høvding over Egypten og

hele sitt hus. 11 Så kom det hungersnød over hele Egyptens land og Kana'an, og stor trengsel, og våre fedre fant ikke føde. 12 Men da Jakob fikk høre at det var korn i Egypten, sendte han våre fedre dit første gang; 13 og annen gang blev Josef gjenkjent av sine brødre, og Josefs byrd kom til Faraos kunnskap. 14 Da sendte Josef bud og kalte til sig sin far Jakob og hele sin slekt, fem og sytti sjeler. 15 Så drog Jakob ned til Egypten, og han døde, han og våre fedre, 16 og de blev ført til Sikem og lagt i den grav som Abraham kjøpte for en kjøpesum i sølv av Hemors barn i Sikem. 17 Etter som nu tiden nærmet sig da det løfte skulde oppfylles som Gud hadde gitt Abraham, tok folket til og blev mannsterkt i Egypten, 18 inntil det fremstod en annen konge over Egypten, som ikke kjente Josef; 19 han fór med svik mot vårt folk, og ved mishandling tvang han våre fedre til å sette sine nyfødte barn ut, så de ikke skulde holdes i live. 20 På den tid blev Moses født, og han var fager for Gud; han blev i tre måneder fostret i sin fars hus, 21 og da han var blitt utsatt, tok Faraos datter ham op, og fostret ham og tok ham i sønns sted. 22 Og Moses blev opplært i all egypternes visdom, og han var mektig i ord og gjerninger. 23 Men da han var blitt firti år gammel, fikk han i sinne å se til sine brødre, Israels barn, 24 og da han så en lide urett, kom han ham til hjelp og hevnet den som blev mishandlet, og slo egypteren ihjel. 25 Han tenkte da at hans brødre skulde forstå at Gud gav dem frelse ved hans hånd; men de forstod det ikke. 26 Den næste dag kom han til dem mens de trettet, og han formante dem til å holde fred, han sa: I menn! I er brødre; hvorfor gjør I hverandre urett? 27 Men han som gjorde sin næste urett, støtte ham fra sig og sa: Hvem har satt dig til høvding og dommer over oss? 28 Vil du kanskje slå mig ihjel, som du igår slo ihjel egypteren? 29 Men Moses flyktet for dette ords skyld, og blev en utlending i Midians land og fikk der to sønner. 30 Og da firti år var til ende, åpenbarte en engel sig for ham i berget Sinais ørken i en brennende tornebusk. 31 Da Moses så det, undret han sig over synet; men da han gikk bort for å se på det, kom en røst fra Herren: 32 Jeg er dine fedres Gud, Abrahams og Isaks og Jakobs Gud. Men Moses skalv av redsel, og vågde ikke å se på det. 33 Og Herren sa til ham: Løs skoene av dine føtter! for det sted du står på, er hellig jord. 34 Jeg har grant sett hvor mitt folk blir mishandlet i Egypten, og deres sukk har jeg hørt, og jeg er steget ned for å utfri dem. Og nu, kom, la mig sende dig til Egypten! 35 Denne Moses som de fornektet, idet de sa: Hvem har satt dig til høvding og dommer? ham sendte Gud til å være både høvding og redningsmann ved den engels hånd som åpenbarte sig for ham i tornebusken. 36 Han var den som førte dem ut, idet han gjorde undergjerninger og tegn i Egyptens land og i det Røde Hav og i ørkenen i firti år. 37 Han er den Moses som sa til Israels barn: En profet, likesom mig, skal Gud opreise eder av eders brødre. 38 Han er den som i menigheten i ørkenen var med den engel som talte til ham på Sinai berg, og med våre fedre, han som mottok levende ord for å gi oss dem. 39 Ham vilde våre fedre ikke være lydige, de støtte ham fra sig, og vendte sig i sitt hjerte til Egypten, og de sa til Aron: 40 Gjør oss guder som kan dra foran oss! for denne Moses som førte oss ut av Egyptens land vi vet ikke hvad det er blitt av ham. 41 Og de gjorde en kalv i hine dager og bar frem offer til avguds billedet, og de gledet sig over sine henders verk. 42 Men Gud vendte sig bort, og overgav dem til å dyrke himmelens hær, som skrevet er i profetenes bok: Israels hus! gav I mig vel slaktoffer og andre offer i firti år i ørkenen? 43 Nei, I bar med eder Moloks telt og guden Remfans stjerne, de billeder som I gjorde for å tilbede dem, og jeg vil flytte eder bort hinsides Babylon. 44 Våre fedre hadde i ørkenen vidnesbyrdets telt, således som den som talte til Moses, bød ham å gjøre det efter det forbillede han hadde sett; 45 dette tok våre fedre i arv, og førte det med Josva inn i de hedningers eiendomsland som Gud drev bort for våre fedre, inntil Davids dager. 46 Han fant nåde hos Gud, og bad om at han måtte finne et bosted for Jakobs Gud. 47 Men Salomo bygget ham et hus. 48 Men den Høieste bor ikke i hus som er gjort med hender, således som profeten sier: 49 Himmelen er min trone, og jorden en skammel for mine føtter; hvad hus vil I bygge mig, sier Herren, eller hvor er det sted jeg skal hvile på? 50 Har ikke min hånd gjort alt dette? 51 I hårde halsen og uomskårne på hjerte og ører! I står alltid den Hellige Ånd imot, som eders fedre, således også I. 52 Hvem av profetene forfulgte ikke eders fedre? De drepte dem som forut forkynte at den rettferdige skulde komme, han som I nu har forrådt og myrdet,

53 I som mottok loven gitt ved engler og ikke har holdt den! 54 Men da de hørte dette, stakk det dem i deres hjerter, og de skar tenner mot ham. 55 Men han var full av den Hellige Ånd og skuet ufravendt op mot himmelen, og han så Guds herlighet, og Jesus stå ved Guds høire hånd, 56 og han sa: Nu ser jeg himlene åpne, og Menneskesønnen stå ved Guds høire hånd! 57 Da skrek de med høi røst og holdt for sine ører, og stormet alle som en inn på ham 58 og drev ham ut av byen og stenet ham; og vidnene la sine klær av sig ved en ung manns føtter som hette Saulus. 59 Og de stenet Stefanus, mens han bad og sa: Herre Jesus, ta imot min ånd! 60 Og han falt på kne og ropte med høi røst: Herre, tilregn dem ikke denne synd! Og som han hadde sagt dette, sov han inn.

8 Og Saulus samtykte i mordet på ham. Men på den dag blev det en stor forfølgelse mot menigheten i Jerusalem, og de blev alle adspredt over Judeas og Samarias land, undtagen apostlene. 2 Men nogen gudfryktige menn begravde Stefanus og holdt en stor veklage over ham. 3 Men Saulus herjet menigheten, og gikk inn i hus efter hus og drog ut både menn og kvinner og lot dem kaste i fengsel. 4 De som nu var adspredt, drog omkring og forkynte evangeliets ord. 5 Filip kom da ned til en by i Samaria og forkynte Kristus for dem. 6 Og folket gav samdrektig akt på det som blev sagt av Filip, idet de hørte og så de tegn som han gjorde. 7 For det var mange som hadde urene ånder, og de fór ut av dem med høie skrik, og mange verkbrudne og vanføre blev helbredet. 8 Og det blev stor glede der i byen. 9 Men der var en mann ved navn Simon, som før hadde gitt sig av med trolldom i byen og satt folket i Samaria i den største forundring, for han sa sig selv å være stor; 10 han gav de akt på, både små og store, de sa: Han er Guds kraft som kalles den store. 11 Men de gav akt på ham fordi han i lang tid hadde satt dem i forundring ved sine trolldomskunster. 12 Men da de nu trodde Filip, som forkynte dem evangeliet om Guds rike og Jesu Kristi navn, så lot de sig døpe, både menn og kvinner. 13 Og Simon tok ved troen han også, og da han var blitt døpt, holdt han sig nær til Filip, og da han så de kraftige gjerninger og tegn som blev gjort, blev han ute av sig selv av forundring. 14 Da nu apostlene i Jerusalem fikk høre at Samaria hadde tatt imot

Guds ord, sendte de Peter og Johannes til dem; 15 disse kom ned og bad for dem, forat de skulde få den Hellige Ånd; 16 for Ånden var ennu ikke falt på nogen av dem, de var bare døpt til den Herre Jesu navn. 17 De la da sine hender på dem, og de fikk den Hellige Ånd. 18 Men da Simon så at Ånden blev gitt ved apostlenes håndspåleggelse, kom han til dem med penger og sa: 19 Gi også mig denne makt at den som jeg legger mine hender på, må få den Hellige Ånd! 20 Men Peter sa til ham: Ditt sølv være forbannet, både det og du selv, fordi du tenkte å kjøpe Guds gave for penger! 21 Du har ikke del eller lodd i dette ord; for ditt hjerte er ikke rett for Gud. 22 Omvend dig derfor fra denne din ondskap, og bed Herren om måskje ditt hjertes tanke måtte forlattes dig! 23 For jeg ser at du ligger i bitterhets galle og urettferdighets bånd. 24 Da svarte Simon: Bed I for mig til Herren, forat ikke noget av det I har sagt, skal komme over mig! 25 Efterat de nu hadde vidnet og talt Herrens ord, vendte de tilbake til Jerusalem, og de forkynte evangeliet i mange av samaritanenes byer. 26 Men en Herrens engel talte til Filip og sa: Stå op og gå mot syd, på den vei som går ned fra Jerusalem til Gasa! Denne vei er øde. 27 Han stod da op og gikk dit; og se, der var en etioper, en hoffmann, en høi embedsmann hos Kandake, etiopernes dronning, en som var satt over hele hennes skatt; han var kommet til Jerusalem for å tilbede, 28 og han var nu på hjemveien, og satt på sin vogn og leste profeten Esaias. 29 Og Ånden sa til Filip: Gå bort til denne vogn og hold dig nær ved den! 30 Filip løp da til, og hørte at han leste profeten Esaias, og sa: Skjønner du det du leser? 31 Han svarte: Hvorledes skulde jeg vel kunne det uten at nogen veileder mig? Og han bad Filip stige op og sette sig hos ham. 32 Men det stykke av Skriften som han leste, var dette: Som et får blev han ført bort for å slaktes, og lik et lam som er stumt for den som klipper det, således åpner han ikke sin munn; 33 i hans fornedrelse blev dommen over ham borttatt, og hvem kan fortelle om hans ætt? for hans liv blir tatt bort fra jorden. 34 Hoffmannen tok da til orde og sa til Filip: Jeg ber dig: om hvem sier profeten dette? om sig selv eller om nogen annen? 35 Da oplot Filip sin munn, og idet han gikk ut fra dette skriftsted, forkynte han ham evangeliet om Jesus. 36 Og som de drog frem på veien, kom de til et sted hvor det var vann,

og hoffmannen sa: Se, her er vann; hvad er til hinder for at jeg blir døpt? **37** Og Filip sa: Tror du av hele ditt hjerte, så kan det skje. Men han svarte og sa: Jeg tror at Jesus Kristus er Guds Sønn. **38** Og han bød vognen holde, og de steg ned i vannet, både Filip og hoffmannen, og han døpte ham. **39** Men da de steg op av vannet, rykte Herrens Ånd Filip bort, og hoffmannen så ham ikke lenger; for han drog sin vei med glede. **40** Men Filip blev funnet i Asdod, og han drog omkring og forkynte evangeliet i alle byene, inntil han kom til Cesarea.

9 Men Saulus fryste fremdeles av trusel og mord mot Herrens disipler, og han gikk til ypperstepresten **2** og bad ham om brev til Damaskus, til synagogene der, forat om han fant nogen som hørte Guds vei til, både menn og kvinner, han da kunde føre dem bundne til Jerusalem. **3** Men på reisen skjedde det at han kom nær til Damaskus, og med ett strålte et lys fra himmelen om ham, **4** og han falt til jorden og hørte en røst som sa til ham: Saul! Saul! hvorfor forfølgjer du mig? **5** Han sa: Hvem er du, Herre? Og han svarte: Jeg er Jesus, han som du forfølgjer. **6** Men stå op og gå inn i byen, så skal det bli dig sagt hvad du har å gjøre! **7** Men mennene som reiste sammen med ham, stod forferdet, for de hørte vel røsten, men så ikke nogen. **8** Saulus reiste sig da op fra jorden; men da han åpnet sine øine, så han intet; de ledet ham da ved hånden og førte ham inn i Damaskus. **9** Og i tre dager var han uten syn og hverken åt eller drakk. **10** Men det var i Damaskus en disippel ved navn Ananias, og Herren sa til ham i et syn: Ananias! Han svarte: Her er jeg, Herre! **11** Og Herren sa til ham: Stå op og gå bort i den gate som kalles den rette, og spør i Judas' hus efter en som heter Saulus, fra Tarsus! for se, han beder, **12** og han har i et syn sett en mann ved navn Ananias, som kom inn til ham og la hånden på ham forat han skulde få sitt syn igjen. **13** Men Ananias svarte: Herre! jeg har hørt av mange om denne mann hvor meget ond han har gjort mot dine hellige i Jerusalem, **14** og her har han makt fra yppersteprestene til å binde alle dem som påkaller ditt navn. **15** Men Herren sa til ham: Gå avsted! for han er mig et utvalgt redskap til å bære mitt navn frem både for hedninger og konger og for Israels barn; **16** for jeg vil vise ham hvor meget han skal lide for mitt navns skyld. **17** Så gikk Ananias avsted og kom

inn i huset og la hendene på ham og sa: Saul, bror! Herren har sendt mig, Jesus, han som åpenbarte sig for dig på veien hvor du kom, forat du skal få ditt syn igjen og bli fylt med den Hellige Ånd. **18** Og straks falt det likesom skjell fra hans øine, og han fikk sitt syn igjen, og han stod op og blev døpt, **19** og han tok føde til sig og blev styrket. Han blev da nogen dager hos disiplene i Damaskus. **20** Og straks forkynte han Jesus i synagogene, at han er Guds Sønn. **21** Og alle som hørte det, blev ute av sig selv av forundring og sa: Er ikke dette han som i Jerusalem utryddet dem som påkaller dette navn? og han var kommet hit for å føre dem bundne til yppersteprestene. **22** Men Saulus blev enn mere styrket, og han målbandt jødene som bodde i Damaskus, idet han beviste at Jesus er Messias. **23** Da nu mange dager var gått, la jødene råd op om å slå ham ihjel; **24** men Saulus fikk vite at de efterstrebt ham. De vocket også portene dag og natt for å slå ham ihjel; **25** men hans disipler tok ham om natten og slapp ham ut gjennom muren, idet de firte ham ned i en kurv. **26** Da han nu kom til Jerusalem, søkte han å holde sig nær til disiplene; og de fryktet alle for ham, for de trodde ikke at han var nogen disippel. **27** Men Barnabas tok sig av ham og førte ham til apostlene, og han fortalte dem hvorledes han hadde sett Herren på veien, og at han hadde talt til ham, og hvorledes han i Damaskus hadde lært frimodig i Jesu navn. **28** Så gikk han da inn og ut med dem i Jerusalem **29** og lærte frimodig i Herrens navn, og han talte med de gresktalende jøder og innlot sig i ordskifte med dem. De søkte da å slå ham ihjel; **30** men da brødrene fikk det å vite, førte de ham ned til Cesarea, og sendte ham derfra til Tarsus. **31** Menigheten hadde nu fred over hele Judea og Galilea og Samaria; den oppbyggedes og vandret i Herrens frykt, og vokste ved den Hellige Ånds hjelp. **32** Og det hendte sig da Peter drog allesteds omkring, at han også kom ned til de hellige som bodde i Lydda. **33** Der fant han en mann ved navn Æneas, som hadde ligget åtte år til sengs, fordi han var verkbrudnen. **34** Og Peter sa til ham: Æneas! Jesus Kristus helbreder dig; stå op og red selv din seng! Og straks stod han op, **35** og alle som bodde i Lydda og Saron, så ham, og de omvendte sig til Herren. **36** I Joppe var det en disippelinne ved navn Tabita, det er utlagt: Dorkas; hun var rik på gode gjerninger og gav mange

almisser. 37 Men det skjedde i de dager at hun blev syk og døde; de vasket henne da og la henne på en sal. 38 Og da Lydda ligger nær ved Joppe, og disiplene hadde hørt at Peter var der, sendte de to menn til ham og bad: Dryg ikke med å komme hit til oss! 39 Peter stod da op og gikk med dem, og da han kom dit, førte de ham op på salen, og alle enkene stod ved hans side og gråt, og viste ham de kjortler og klær som Tabita hadde gjort den tid hun var hos dem. 40 Men Peter bød alle gå ut, falt på kne og bad, og han vendte sig til liket og sa: Tabita, stå op! Hun slo øinene op, og da hun så Peter, satte hun sig op. 41 Og han rakte henne hånden og reiste henne op; og han kalte de hellige og enkene inn og stilte henne levende frem for dem. 42 Dette blev vitterlig over hele Joppe, og mange kom til troen på Herren. 43 Derefter blev han en lengere tid i Joppe hos en mann ved navn Simon, en garver.

10 Det var en mann i Cesarea ved navn Kornelius, høvedsmann ved den hærdeling som kaltes den italiske; 2 han var en from mann og fryktet Gud med hele sitt hus og gav mange almisser til folket og bad alltid til Gud. 3 Og han så grandgivelig i et syn, omkring den niende time på dagen, en Guds engel som kom inn til ham og sa til ham: Kornelius! 4 Men han stirret på ham og blev forferdet og sa: Hvad er det, Herre? Han svarte ham: Dine bønner og dine almisser er steget op til ihukommelse for Gud. 5 Og nu, send nogen menn til Joppe og hent til dig en mann ved navn Simon, som kalles med tilnavn Peter; 6 han bor hos en garver som heter Simon, og som har et hus ved havet. 7 Da nu engelen som talte til ham, var faret fra ham, kalte han til sig to av sine tjenere og en from stridsmann av dem som alltid var om ham, 8 og han fortalte dem det alt sammen, og sendte dem avsted til Joppe. 9 Den næste dag, mens disse var på veien og nærmet sig til byen, gikk Peter ved den sjettede time op på taket for å bede. 10 Han blev da sulten og vilde ha noget å ete. Mens de nu laget det til, kom det en henrykkelse over ham, 11 og han ser himmelen åpnet og noget dale ned, likesom en stor duk, som blev senket ned på jorden efter de fire hjørner; 12 i den var det alle slags firføtte og krypende dyr som lever på jorden, og alle slags himmelens fugler. 13 Og det kom en røst til ham: Stå op, Peter! slakt og et! 14 Men Peter sa: Ingenlunde,

Herre! aldri har jeg ett noget vanhellig eller urent. 15 Og det kom atter en røst, for annen gang, til ham: Det som Gud har rensset, det må ikke du gjøre til urent. 16 Dette skjedde tre ganger, og straks blev det tatt op igjen til himmelen. 17 Mens nu Peter var tvilrådig med sig selv om hvad det syn vel skulde bety som han hadde sett, se, da stod de menn som var utsendt av Kornelius, for porten, efterat de hadde spurt sig frem til Simons hus, 18 og de ropte inn og spurte om Simon som kaltes med tilnavn Peter, bodde der. 19 Mens Peter nu grundet på synet, sa Ånden til ham: Se, tre menn leter efter dig; 20 stå op og gå ned, og dra med dem uten å tvile! for det er jeg som har sendt dem. 21 Da gikk Peter ned til mennene og sa: Se, jeg er den som I leter efter; hvad er årsaken til at I er kommet hit? 22 De sa: Kornelius, en høvedsmann, en rettferdig og gudfryktig mann, som har godt vidnesbyrd av hele jødernes folk, fikk det bud av en hellig engel at han skulde hente dig til sitt hus og høre hvad du har å si. 23 Han kalte dem da inn og gav dem herberge. Og den næste dag stod han op og drog avsted med dem, og nogen av brødrene fra Joppe gikk med ham. 24 Dagen efter kom de til Cesarea, og Kornelius hadde kalt sammen sine frender og nærmeste venner og ventet på dem. 25 Da nu Peter trådte inn, gikk Kornelius ham i møte og falt ned for hans føtter og tilbad ham. 26 Men Peter reiste ham op og sa: Stå op! Også jeg er et menneske. 27 Og idet han samtalte med ham, gikk han inn, og der fant han mange samlet, 28 og han sa til dem: I vet hvor utillatelig det er for en jøde å omgås med nogen av et annet folk eller å gå inn til ham; men Gud viste mig at jeg ikke skulde kalle noget menneske vanhellig eller urent; 29 derfor kom jeg også uten innvending da jeg blev budsendt. Jeg spør altså: Av hvad årsak sendte I bud efter mig? 30 Da sa Kornelius: For fire dager siden - det var da som nu ved den niende time - bad jeg i mitt hus, og se, en mann stod for mig i skinnende klædebon, 31 og han sier: Kornelius! din bønn er hørt, og dine almisser er ihukommet for Guds åsyn; 32 send derfor bud til Joppe og kall til dig Simon som kalles med tilnavnet Peter! han har herberge hos Simon, en garver, ved havet; og han skal tale til dig når han kommer hit. 33 Derfor sendte jeg straks bud til dig, og du gjorde vel at du kom. Nu er vi da alle til stede for Guds åsyn

for å høre alt som er dig pålagt av Herren. **34** Peter oplot da sin munn og sa: Jeg skjønner i sannhet at Gud ikke gjør forskjell på folk; **35** men blandt ethvert folkeslag tar han imot den som frykter ham og gjør rettferdighet. **36** Det ord som han sendte ut til Israels barn, idet han i evangeliet forkynte fred ved Jesus Kristus han er alles Herre **37** det ord kjenner I, det som utgikk over hele Judea etter å ha tatt sin begynnelse fra Galilea etter den dåp som Johannes forkynte - **38** hvorledes Gud salvet Jesus fra Nasaret med den Hellige Ånd og kraft, han som gikk omkring og gjorde vel og helbredet alle som var overveldet av djevelen, fordi Gud var med ham. **39** Og vi er vidner om alt det han gjorde både i jødernes land og i Jerusalem, han som de slo ihjel, idet de hengte ham på et tre. **40** Ham opvakte Gud på den tredje dag, og gav ham å åpenbare sig, **41** ikke for hele folket, men for de vidner som var forut valgt av Gud, for oss, vi som åt og drakk sammen med ham efterat han var opstanden fra de døde. **42** Og han bød oss å forkynne for folket og vidne at han er den som av Gud er bestemt til å være dommer over levende og døde. **43** Ham gir alle profetene det vidnesbyrd at hver den som tror på ham, får syndenes forlatelse ved hans navn. **44** Mens Peter ennu talte disse ord, falt den Hellige Ånd på alle dem som hørte ordet. **45** Og alle de troende av omskjærelsen som var kommet med Peter, blev forferdet over at den Hellige Ånds gave var blitt utgytt også over hedningene; **46** for de hørte dem tale med tunger og lovprise Gud. **47** Da svarte Peter: Mon nogen kan nekte dem vannet, så de ikke skulde bli døpt, de som har fått den Hellige Ånd likesom vi? **48** Og han bød at de skulde døpes i Jesu Kristi navn. De bad ham da bli der nogen dager.

11 Apostlene og de brødre som var omkring i Judea, fikk da høre at også hedningene hadde tatt imot Guds ord. **2** Da nu Peter kom op til Jerusalem, gikk de av omskjærelsen i rette med ham og sa: **3** Du gikk inn til uomskårne menn og åt med dem. **4** Men Peter begynte da fra først av og la det ut i sammenheng og sa: **5** Jeg var i byen Joppe og bad; da så jeg i en henrykkelse et syn: Det dalte ned noget, likesom en stor duk, som blev senket ned fra himmelen efter de fire hjørner, og det kom like bort til mig; **6** da jeg stirret på den og så nøie efter, blev jeg var jordens firføtte dyr og ville og krypende dyr

og himmelens fugler. **7** Jeg hørte også en røst som sa til mig: Stå op, Peter! slakt og et! **8** Men jeg sa: Ingenlunde, Herre! aldri er noget vanhellig eller urent kommet i min munn. **9** En røst fra himmelen svarte mig da annen gang: Det som Gud har rensset, det må ikke du gjøre til urent. **10** Dette skjedde tre ganger; og det blev alt sammen dradd op igjen til himmelen. **11** Og se, i det samme stod tre menn utenfor huset der jeg var; de var utsendt til mig fra Cesarea, **12** Og Ånden sa til mig at jeg skulde gå med dem uten å tvile; disse seks brødre drog også med mig; og vi kom inn i mannens hus. **13** Og han fortalte oss hvorledes han hadde sett engelen som stod i hans hus og sa til ham: Send bud til Joppe og hent til dig Simon som kalles med tilnavn Peter! **14** han skal tale ord til dig som du skal bli frelst ved, du og hele ditt hus. **15** Men da jeg begynte å tale, falt den Hellige Ånd på dem, likesom på oss i begynnelsen. **16** Da kom jeg Herrens ord i hu, at han sa: Johannes døpte med vann, men I skal døpes med den Hellige Ånd. **17** Gav nu altså Gud dem den samme gave som han gav oss, da de var kommet til troen på den Herre Jesus Kristus, hvem var da vel jeg, at jeg skulde være i stand til å hindre Gud? **18** Da de hørte dette, slo de sig til ro, og de priste Gud og sa: Så har da Gud også gitt hedningene omvendelsen til livet. **19** De som nu var adspredt på grunn av den trengsel som opstod for Stefanus' skyld, drog omkring like til Fønikia og Kypem og Antiokia, men talte ikke ordet til andre enn jøder. **20** Men iblandt dem var det nogen menn fra Kypem og Kyrene, som kom til Antiokia, og der talte de også til grekerne og forkynte dem evangeliet om den Herre Jesus. **21** Og Herrens hånd var med dem, og et stort tall kom til troen og omvendte sig til Herren. **22** Denne tidende kom da menigheten i Jerusalem for øre, og de sendte Barnabas ut for å dra til Antiokia; **23** da han kom dit og så Guds nåde, gledet han sig, og han formante alle til at de med hjertets forsett skulde holde fast ved Herren; **24** for han var en god mann og full av den Hellige Ånd og tro. Og en stor skare blev vunnet for Herren. **25** Han drog da ut til Tarsus for å opsøke Saulus, og da han hadde funnet ham, førte han ham til Antiokia. **26** Og et helt år var de sammen der i menigheten og lærte en stor skare, og i Antiokia fikk disiplene først navnet kristne. **27** I disse dager kom det nogen profeter ned

fra Jerusalem til Antiokia, 28 og en av dem, ved navn Agabus, stod op og varslet ved Ånden at det skulde komme en stor hungersnød over hele jorderike; den kom også under Klaudius. 29 Disiplene vedtok da, alt etter som enhver av dem hadde råd til, å sende noget til hjelp for de brødre som bodde i Judea. 30 Dette gjorde de også, og de sendte det med Barnabas og Saulus til de eldste.

12 På denne tid la kong Herodes hånd på nogen av menigheten og mishandlet dem. 2 Jakob, Johannes' bror, avlivet han med sverd, 3 og da han så at det var jødene til behag, grep han dessuten også Peter - det var de usyrede brøds dager - 4 og da han hadde grepet ham, kastet han ham i fengsel, og overlot til fire vaktskifter av stridsmenn, hvert på fire mann, å passe på ham, da han etter påsken vilde føre ham frem for folket. 5 Så holdt de da vakt over Peter i fengslet; men det blev gjort inderlig bønn til Gud for ham av menigheten. 6 Da nu Herodes skulde til å føre ham frem, sov Peter den natt mellom to stridsmenn, bundet med to lenker, og vaktmenn utenfor døren passet på fengslet. 7 Og se, en Herrens engel stod der, og et lys skinte i fangerummet, og han støtte Peter i siden og vekket ham op og sa: Skynd dig og stå op! Og lenkene falt av hans hender. 8 Og engelen sa til ham: Bind op om dig og knyt dine sko på dig! Han gjorde så. Og han sier til ham: Kast din kappe om dig, og følg mig! 9 Han gikk da ut og fulgte ham, og han forstod ikke at det som engelen gjorde, var virkelig, han trodde han så et syn. 10 De gikk da gjennom den første vakt og den annen, og kom til den jernport som førte ut til byen; den åpnet sig for dem av sig selv, og de trådte ut og gikk en gate frem, og straks skiltes engelen fra ham. 11 Da kom Peter til sig selv og sa: Nu vet jeg for visst at Herren har utsendt sin engel og fridd mig ut av Herodes' hånd og av alt det som jødefolket hadde ventet på. 12 Da han nu hadde sanset sig, gikk han bort til det hus som eides av Maria, mor til Johannes som kaltes med tilnavn Markus; der var mange samlet og holdt bønn. 13 Og da han banket på porten, kom det en tjenestepike ved navn Rode ut for å høre efter, 14 og da hun kjente Peters røst, blev hun så glad at hun ikke åpnet porten, men løp inn og fortalte at Peter stod utenfor 15 De sa til henne: Du er fra sans og samling. Men hun forsikret at det var således. Da

sa de: Det er hans engel. 16 Men Peter blev ved å banke på, de lukket da op og så ham, og de blev forferdet. 17 Han vinket da til dem med hånden at de skulde tie stille, og han fortalte dem hvorledes Herren hadde ført ham ut av fengslet, og sa: Fortell dette til Jakob og brødrene! Så gikk han bort og drog til et annet sted. 18 Da det nu blev dag, var det ikke lite opstyr blandt stridsmennene; de undret sig over hvad det vel var blitt av Peter. 19 Herodes lot lete efter ham, men fant ham ikke; han tok da vaktmennene i forhør og bød at de skulde føres bort; og han drog ned fra Judea til Cesarea og opholdt sig der. 20 Han var meget forbitret på tyrierne og sidonierne; men de enedes om å trede frem for ham, og efterat de hadde fått Blastus, kongens kammerherre, på sin side, bad de om fred, fordi deres land hadde sin næring fra kongens. 21 På en fastsatt dag klædde da Herodes sig i kongelig skrud og satte sig på sin trone og holdt en tale til dem, 22 og folket ropte til ham: Dette er Guds røst, og ikke et menneskes. 23 Straks slo en Herrens engel ham, fordi han ikke gav Gud æren, og han blev fortært av ormer og opgav ånden. 24 Men Guds ord hadde fremgang og utbredte sig. 25 Og Barnabas og Saulus vendte tilbake fra Jerusalem efterat de hadde fullført sin tjeneste, og de tok med sig derfra Johannes som kaltes med tilnavn Markus.

13 I Antiokia, i menigheten der, var det profeter og lærere: Barnabas og Simeon, som kaltes Niger, og LUKius fra Kyrene og Manaen, fosterbror til fjerdingsfyrsten Herodes, og Saulus. 2 Mens de holdt gudstjeneste og fastet, sa den Hellige Ånd: Ta ut for mig Barnabas og Saulus til den gjerning som jeg har kalt dem til! 3 Da lot de dem dra ut efterat de hadde fastet og bedt og lagt hendene på dem. 4 Da de nu således var utsendt av den Hellige Ånd, drog de ned til Seleukia og seilte derfra til Kypem, 5 og da de var kommet til Salamis, forkynte de Guds ord i jødernes synagoger; de hadde også Johannes med, som skulde gå dem til hånde. 6 Efterat de nu hadde vandret gjennom hele øen like til Pafus, traff de på en trollmann, en falsk profet, en jøde ved navn Barjesus, 7 som var hos landshøvdingen Sergius Paulus, en forstandig mann. Denne kalte Barnabas og Saulus til sig og bad om å få høre Guds ord. 8 Men Elymas, trollmannen for således uttydes hans navn stod dem imot og søkte å vende landshøvdingen bort fra troen.

9 Da blev Saulus, som også kaltes Paulus, fylt av den Hellige Ånd, og han så skarpt på ham og sa: 10 Du som er full av all svik og all ondskap, du djevelens barn, all rettferdighets fiende! vil du ikke holde op med å forvende Herrens rette veier? 11 Og nu, se, Herrens hånd er over dig, og du skal bli blind og til en tid ikke se solen. Og straks falt det skodde og mørke over ham, og han gikk omkring og søkte efter nogen som kunde lede ham ved hånden. 12 Da kom landshøvdingen til troen, da han så det som var skjedd, og han undret sig storlig over Herrens lære. 13 Paulus og de som var med ham, seilte da ut fra Pafus og kom til Perge i Pamfylia, men Johannes skilte sig fra dem og vendte tilbake til Jerusalem. 14 Men de drog videre fra Perge og kom til Antiokia i Pisidia, og gikk inn i synagogen på sabbatsdagen og satte sig der. 15 Etter oplesningen av loven og profetene sendte da synagoge-forstanderne bud til dem og sa: Brødre! har I noget formaningsord til folket, så tal! 16 Da stod Paulus op og slo til lyd med hånden og sa: Israelittiske menn og I som frykter Gud! Hør: 17 Dette folks, Israels, Gud utvalgte våre fedre, og han lot folket vokse sig stort under utlendigheten i Egypten, og med løftet arm førte han dem ut derfra, 18 og omkring firti år bar han dem på faderarm i ørkenen, 19 og han utryddet syv folkeslag i Kana'ans land og skiftet deres land ut til arv for dem, i omkring fire hundre og femti år. 20 Siden gav han dem dommere inntil profeten Samuel. 21 Og derefter krevde de en konge, og Gud gav dem Saul, Kis' sønn, en mann av Benjamins stamme, i firti år, 22 og etterat han hadde avsatt ham, opreiste han dem David til konge, som han også gav dette vidnesbyrd: Jeg fant David, Isais sønn, en mann efter mitt hjerte; han skal gjøre all min vilje. 23 Av hans ætt førte han efter sitt løfte en frelser frem for Israel, Jesus, 24 etterat Johannes forut for hans fremtreden hadde forkynt omvendelses dåp for hele Israels folk. 25 Men da Johannes fullendte sitt løp, sa han: Den I holder mig for å være, er jeg ikke; men se, det kommer en efter mig, hvis sko jeg ikke er verdig til å løse av hans føtter. 26 Brødre, sønner av Abrahams ætt og de iblandt eder som frykter Gud! til eder blev ordet om denne frelse utsendt. 27 For de som bor i Jerusalem, og deres rådsherrer kjente ham ikke, og ved å dømme ham opfylte de profetenes ord som blir lest hver sabbat, 28 og enda de ikke fant nogen dødsskyld hos ham, bad de Pilatus at han måtte bli slått ihjel. 29 Og da de hadde fullbyrdet alt som er skrevet om ham, tok de ham ned av treet og la ham i en grav. 30 Men Gud opvakte ham fra de døde, 31 og han åpenbarte sig i flere dager for dem som hadde draget op med ham fra Galilea til Jerusalem, de som nu er hans vidner for folket. 32 Og vi forkynner eder evangeliet om det løfte som blev gitt til fedrene, at dette har Gud opfylt for oss, deres barn, idet han opreiste Jesus, 33 således som det også er skrevet i den annen salme: Du er min Sønn; jeg har født dig idag. 34 Men at han har opreist ham fra de døde, så han ikke mere skal vende tilbake til tilintetgjørelse, det har han sagt således: Jeg vil gi eder de hellige løfter til David, de trofaste. 35 Derfor sier han også på et annet sted: Du skal ikke overgi din hellige til å se tilintetgjørelse. 36 For David sov inn, efterat han i sin levetid hadde tjent Guds råd, og han blev samlet med sine fedre og så tilintetgjørelse; 37 men den som Gud opvakte, han så ikke tilintetgjørelse. 38 Så være det eder da vitterlig, brødre, at ved ham forkynnes eder syndenes forlatelse, 39 og fra alt det som I ikke kunde rettferdiggjøres fra ved Mose lov, rettferdiggjøres i ham enhver som tror. 40 Se da til at ikke det kommer over eder som er sagt hos profetene: 41 Se, I foraktere, og undre eder og bli til intet! for en gjerning gjør jeg i eders dager, en gjerning som I ikke vil tro om nogen forteller eder det. 42 Da de gikk ut, bad folk dem om at disse ord måtte bli talt til dem den følgende sabbat. 43 Og da synagoge-tjenesten var til ende, fulgte mange av jødene og av de gudsydkere som hadde tatt ved jødernes tro, med Paulus og Barnabas; disse talte da med dem og formante dem til å holde fast ved Guds nåde. 44 På den næste sabbat samlet da næsten hele byen sig for å høre Herrens ord. 45 Men da jødene så folkehopen, blev de fulle av nidkjærhet og motsa det som blev sagt av Paulus, ja motsa og spottet. 46 Da tok Paulus og Barnabas til orde og sa dem rent ut: Det var nødvendig at Guds ord blev talt først til eder; men siden I støter det fra eder og ikke akter eder verdige til det evige liv, så vender vi oss nu til hedningene. (aionios g166) 47 For så er Herrens bud til oss: Jeg har satt dig til et lys for hedninger, forat du skal være til frelse inntil jordens ende. 48 Da hedningene hørte det, blev de glade og priste Herrens ord, og de tok

ved troen så mange som var utsett til evig liv. (aiōnios g166) 49 Og Herrens ord utbredte sig over hele landet. 50 Men jødene satte op de fornemme kvinner som var tilhengere av jødernes tro, og de første menn i byen, og de reiste en forfølgelse mot Paulus og Barnabas, og drev dem bort fra sine landemerker. 51 De rystet da støvet av sine føtter mot dem, og kom til Ikonium. 52 Men disiplene blev fylt av glede og den Hellige Ånd.

14 I Ikonium skjedde det da at de sammen gikk inn i jødernes synagoge og talte således at en stor mengde både av jøder og av grekere kom til troen. 2 Men de jøder som ikke vilde tro, opegget hedningenes sinn og satte ondt i dem mot brødrene. 3 De blev nu en lang tid der og talte frimodig i Herren, som gav sitt nådesord vidnesbyrd, idet han lot tegn og under skje ved deres hender. 4 Og mengden i byen delte sig; nogen holdt med jødene, andre med apostlene. 5 Men da nu både hedningene og jødene med deres styresmenn stormet frem og vilde mishandle dem og stene dem, 6 og de merket dette, flydde de til byene i Lykaonia, Lystra og Derbe, og landet deromkring, 7 og forkynte evangeliet der. 8 Og i Lystra satt det en mann som ikke hadde makt i føttene, da han var vanfør fra mors liv av, og som aldri hadde kunnet gå. 9 Han hørte Paulus tale; denne så skarpt på ham, og da han så at han hadde tro til å bli helbredet, sa han med høi røst: 10 Reis dig og stå oprett på dine føtter! Og han sprang op og gikk omkring. 11 Men da folket så det som Paulus hadde gjort, ropte de med høi røst på lykaonisk og sa: Gudene er blitt mennesker lik og er kommet ned til oss. 12 Og de kalte Barnabas Jupiter og Paulus Merkur, fordi han var den som førte ordet. 13 Og presten ved det Jupitertempel som var utenfor byen, kom til porten med okser og kranser og vilde ofre sammen med folket. 14 Men da apostlene Barnabas og Paulus hørte dette, sønderrev de sine klær og sprang ut til hopen 15 og ropte: I menn! hvad er det I gjør? Også vi er mennesker under samme vilkår som I, og vi forkyner eder evangeliet at I skal vende eder bort fra disse falske guder til den levende Gud, han som gjorde himmelen og jorden og havet og alt som i dem er, 16 han som i de fremfarne tider lot alle hedningefolkene vandre sine egne veier, 17 enda han ikke lot sig uten vidnesbyrd, idet han gjorde godt, gav

eder regn og fruktbare tider fra himmelen, og mettet eders hjerter med føde og glede. 18 Og ved å si dette fikk de med nød og neppe hindret folket fra å ofre til dem. 19 Men det kom jøder til fra Antiokia og Ikonium og overtalte folket, og de stenet Paulus og slepte ham utenfor byen, da de trodde at han var død; 20 men mens disiplene flokket sig omkring ham, stod han op og gikk inn i byen. Den næste dag drog han med Barnabas avsted til Derbe. 21 Og efterat de hadde forkynt evangeliet der i byen og gjort mange disipler, vendte de tilbake til Lystra og Ikonium og Antiokia, 22 idet de styrket disiplenes sjeler og formante dem til å holde fast ved troen og sa: Vi må gå inn i Guds rike gjennom mange trengsler. 23 Og efterat de hadde valgt eldste for dem i hver menighet, overgav de dem med bønn og faste til den Herre som de hadde satt sin tro til. 24 Efterat de så hadde draget igjennem Pisidia, kom de til Pamfylia, 25 og da de hadde talt ordet i Perge, drog de ned til Attalia, 26 og seilte derfra til Antiokia, det sted hvor de var blitt overgitt til Guds nåde for å gjøre den gjerning som de nu hadde fullført. 27 Da de nu kom dit, samlet de menigheten og fortalte hvor store ting Gud hadde gjort ved dem, og at han hadde åpnet troens dør for hedningene. 28 Og så blev de en ikke så kort tid hos disiplene.

15 Og det kom nogen ned fra Judea og lærte brødrene: Dersom I ikke blir omskåret efter Mose skikk, kan I ikke bli frelst. 2 Da det nu opstod strid, og Paulus og Barnabas fikk et ikke lite ordskifte med dem, vedtok de at Paulus og Barnabas og nogen andre av dem skulde dra op til apostlene og de eldste i Jerusalem og legge dette spørsmål frem for dem. 3 Menigheten fulgte dem da et stykke på veien, og så drog de gjennom Fønikia og Samaria, idet de fortalte om hedningenes omvendelse, og de vakte stor glede hos alle brødrene. 4 Og da de kom frem til Jerusalem, blev de mottatt av menigheten og apostlene og de eldste, og de fortalte hvor store ting Gud hadde gjort ved dem. 5 Men det reiste sig nogen av fariseernes parti som hadde tatt ved troen, og sa: De må omskjæres og bydes å holde Mose lov. 6 Apostlene og de eldste kom da sammen for å overveie denne sak. 7 Da det nu blev et skarpt ordskifte, stod Peter op og sa til dem: Brødre! I vet at allerede for lenge siden gjorde Gud det valg iblandt eder at ved min munn skulde hedningene få høre

evangeliets ord og komme til troen. **8** Og Gud, som kjenner hjertene, gav dem vidnesbyrd, idet han gav dem likesom oss den Hellige Ånd, **9** og han gjorde ingen forskjell mellom oss og dem, idet han ved troen rensset deres hjerter. **10** Hvorfor frister I da nu Gud ved å legge et åk på disiplenes nakke som hverken våre fedre eller vi var i stand til å bære? **11** Men ved den Herre Jesu nåde tror vi at vi blir frelst, på samme måte som de. **12** Da tidde hele mengden, og de hørte på Barnabas og Paulus, som fortalte hvor store tegn og undergjerninger Gud hadde gjort blandt hedningene ved dem. **13** Og da de hadde holdt op å tale, tok Jakob til orde og sa: Brødre! Hør på mig: **14** Simeon har fortalt hvorledes Gud fra først av drog omsorg for å få et folk av hedninger for sitt navn. **15** Og dermed stemmer profetenes ord overens, således som det er skrevet: **16** Derefter vil jeg vende tilbake og igjen oppbygge Davids falne hytte, og det nedbrutte av den vil jeg atter oppbygge, og jeg vil igjen opreise den, **17** forat alle andre mennesker skal søke Herren, ja alle hedningefolkene, som mitt navn er blitt nevnt over, sier Herren, som gjør dette **18** som er kjent av ham fra evighet av. (aiōn g165) **19** Derfor mener jeg at vi ikke skal gjøre det tungt for dem av hedningene som omvender sig til Gud, **20** men skrive til dem at de skal avholde sig fra avgudenes urenhet og fra hor og fra det som er kvalt, og fra blod. **21** For Moses har fra gammel tid av i hver by dem som forkynner ham, idet han hver sabbat opleses i synagogene. **22** Da vedtok apostlene og de eldste sammen med hele menigheten å velge nogen menn iblandt sig og sende dem til Antiokia sammen med Paulus og Barnabas; det var Judas med tilnavnet Barsabbas og Silas, som var høyt aktede menn blandt brødrene, **23** og de skrev således med dem: Apostlene og eldstebrødrene hilser brødrene av hedningene i Antiokia og Syria og Kilikia. **24** Eftersom vi har fått høre at nogen som er kommet fra oss, har forvirret eder ved sin tale og vakt uro i eders sjeler vi har ikke gitt dem noget pålegg **25** så har vi, efterat vi var kommet til enighet i denne sak, vedtatt å velge nogen menn og sende dem til eder sammen med våre elskede brødre Barnabas og Paulus, **26** menn som har våget sitt liv for vår Herre Jesu Kristi navns skyld. **27** Vi har da sendt Judas og Silas, som også skal forkynne eder det samme muntlig. **28** For den Hellige Ånd og

vi har besluttet ikke å legge nogen annen tyngsel på eder enn disse nødvendige ting: **29** at I avholder eder fra avgudsoffer og blod og det som er kvalt, og hor; dersom I vokter eder for disse ting, vil det gå eder vel. Lev vel! **30** Da nu disse var sendt avsted, kom de til Antiokia, og de samlet hele menigheten og gav dem brevet. **31** Da de hadde lest det, blev de glade over trøsten de fikk. **32** Judas og Silas, som selv var profeter, trøstet brødrene med mange ord og styrket dem, **33** og efterat de hadde vært en tid der, lot brødrene dem fare med fred til dem som hadde utsendt dem. **34** Silas fant det best å bli der. **35** Men Paulus og Barnabas blev i Antiokia, og de lærte og forkynte Herrens ord ved evangeliet sammen med mange andre. **36** Men nogen tid derefter sa Paulus til Barnabas: La oss nu vende tilbake og se til brødrene i enhver by hvor vi forkynte Herrens ord, hvorledes de har det! **37** Barnabas vilde også ta med Johannes som kaltes Markus; **38** men Paulus syntes ikke at de skulde ta ham med som hadde skilt sig fra dem i Pamfylia og ikke var gått med dem til deres gjerning. **39** Det kom da til en skarp strid, så de skiltes fra hverandre, og Barnabas tok Markus med sig og seilte avsted til Kypern; **40** men Paulus valgte Silas til sin følgesvenn og drog ut, efterat brødrene hadde overgitt ham til Herrens nåde. **41** Og han drog igjennem Syria og Kilikia og styrket menighetene.

16 Han kom da til Derbe og Lystra, og se, der var en disippel ved navn Timoteus, sønn av en jødisk kvinne som hadde tatt ved troen, og av en gresk far; **2** han hadde godt lov av brødrene i Lystra og Ikonium. **3** Han vilde Paulus ha med sig på reisen, og han tok og omskar ham for de jøders skyld som var på de steder; for de visste alle at hans far var greker. **4** Efter som de nu drog fra by til by, påla de brødrene å holde de bud som var vedtatt av apostlene og de eldste i Jerusalem. **5** Så blev da menighetene styrket i troen, og vokste i tall for hver dag. **6** De drog nu igjennem Frygia og det galatiske land, fordi de blev hindret av den Hellige Ånd fra å tale ordet i Asia; **7** og da de var kommet bortimot Mysia, prøvde de på å fare til Bitynia, men Jesu Ånd gav dem ikke lov; **8** så drog de da utenom Mysia og drog ned til Troas. **9** Og et syn viste sig om natten for Paulus: Det stod en mann fra Makedonia og bad ham og sa: Kom over til Makedonia og hjelp oss! **10** Da

han hadde sett synet, søkte vi straks å dra over til Makedonia; vi kunde skjønne at Herren hadde kalt oss til å forkynne evangeliet for dem. **11** Vi seilte da ut fra Troas og styrte rett frem til Samotrake, og den næste dag til Neapolis, **12** og derfra til Filippi, som er den første by i den del av Makedonia og en romersk koloni; der i byen blev vi da nogen tid. **13** På sabbatsdagen gikk vi utenfor porten, til en elv hvor de pleide å samles til bønn, og vi satte oss der og talte til de kvinner som var kommet sammen. **14** Og der var en kvinne ved navn Lydia, en purpurkremmerske fra byen Tyatira, som dyrket Gud etter jødernes tro; hun hørte på, og Herren oplot hennes hjerte, så hun gav akt på det som blev talt av Paulus. **15** Da nu hun og hennes hus var blitt døpt, bad hun oss og sa: Så sant I holder mig for å være en som tror på Herren, så kom inn i mitt hus og ta opphold der! Og hun nødde oss. **16** Men det skjedde engang vi drog ut til bedestedet, at vi møtte en trælkinne som hadde en spådomsånd, og som hjalp sine herrer til stor inntekt ved å spå. **17** Hun fulgte efter Paulus og oss og ropte: Disse mennesker er den høieste Guds tjenere, som forkynner eder frelsens vei. **18** Dette gjorde hun i mange dager. Da harmedes Paulus og vendte sig om og sa til ånden: Jeg byder dig i Jesu Kristi navn å fare ut av henne! Og den fór ut i samme stund. **19** Men da hennes herrer så at deres håp om inntekt var ute, tok de fatt på Paulus og Silas og slepte dem avsted til torvet for å stille dem for retten, **20** og de førte dem frem for styresmennene og sa: Disse mennesker forstyrrer rent vår by; de er jøder, **21** og forkynner skikker som vi ikke har lov til å ta imot eller leve efter, vi som er romere. **22** Folket reiste sig også imot dem; styresmennene rev da klærne av dem og lot dem hudstryke, **23** og da de hadde gitt dem mange slag, kastet de dem i fengsel, og bød fangevokteren å passe godt på dem. **24** Da han hadde fått dette bud, kastet han dem i det innerste fangerum og satte deres føtter fast i stokken. **25** Men ved midnattstid holdt Paulus og Silas bønn og sang lovsanger til Gud, og fangene hørte på dem. **26** Da kom det med ett et sterkt jordskjelv, så fengslets grunnvoller rystet, og straks sprang alle dører op, og alles lenker løstes. **27** Fangevokteren fór da op av søvne, og da han så fengslets dører åpne, drog han et sverd og vilde drepe sig, fordi han trodde at

fangene var rømt. **28** Men Paulus ropte med høi røst: Gjør dig ikke noget ondt! vi er her alle. **29** Han bad da om lys og sprang inn, og han falt skjelvende ned for Paulus og Silas. **30** Og han førte dem utenfor og sa: Herrer! hvad skal jeg gjøre for å bli frelst? **31** De sa da: Tro på den Herre Jesus, sa skal du bli frelst, du og ditt hus! **32** Og de talte Herrens ord til ham og til alle som var i hans hus **33** Så tok han dem til sig i samme time på natten og vasket dem efter slagene, og straks blev han døpt med alle sine, **34** og han førte dem op i sitt hus og satte et bord for dem, og frydet sig, efterat han med hele sitt hus var kommet til troen på Gud. **35** Da det nu var blitt dag, sendte styresmennene bud med sine tjenere: Gi disse mennesker fri! **36** Fangevokteren fortalte da disse ord til Paulus: Styresmennene har sendt bud at I skal gis fri; så gå nu ut og dra bort i fred! **37** Men Paulus sa til dem: De har hudstrøket oss for alles øine, uten lov og dom, vi som er romerske borgere; så har de kastet oss i fengsel, og nu jager de oss lønlig bort? Nei, la dem selv komme og føre oss ut! **38** Tjenerne meldte disse ord til styresmennene; da blev de redde, da de fikk høre at de var romerske borgere, **39** og de kom og gav dem gode ord, og førte dem ut og bad dem fare fra byen. **40** Så gikk de da ut av fengslet og gikk inn til Lydia, og efterat de hadde sett brødrene og formant dem, drog de avsted.

17 Efterat de hadde reist igjennem Amfipolis og Apollonia, kom de til Tessalonika, hvor jødene hadde en synagoge. **2** Efter sin sedvane gikk Paulus inn til dem, og på tre sabbatsdager holdt han samtale med dem ut av skriftene, **3** og la ut og forklarte at Messias skulde lide og opstå fra de døde, og sa: Dette er Messias, den Jesus som jeg forkynner eder. **4** Og nogen av dem lot sig overbevise og holdt sig til Paulus og Silas, likeså en stor mengde av de grekere som dyrket Gud, og ikke få av de fornemste kvinner. **5** Men jødene blev nidkjære og tok med sig nogen onde mennesker, nogen dagdrivere, og gjorde et opløp og satte byen i røre, og de trengte frem imot Jasons hus og søkte å få dem ut til folket; **6** men da de ikke fant dem, slepte de Jason og nogen brødre frem for by-dommerne og ropte: Disse som opvigler hele verden, er også kommet hit, **7** og Jason har tatt imot dem; og alle disse gjør stikk imot keiserens bud og sier at en annen, en som heter Jesus, er

konge. **8** Da folket og by-dommerne hørte dette, blev de forferdet, **9** og efterat de hadde latt Jason og de andre innestå for dem, lot de dem fare. **10** Men straks samme natt sendte brødrene både Paulus og Silas avsted til Berøa. Da de kom dit, gikk de bort i jødernes synagoge. **11** Men disse var av et edlere sinn enn de i Tessalonika; de tok imot ordet med all godvilje, og gransket daglig i skriftene om det var således som det blev sagt dem. **12** Mange av disse kom da til troen, og ikke få av de fornemme greske kvinner og menn. **13** Men da jødene i Tessalonika fikk vite at Guds ord blev forkynt av Paulus også i Berøa, kom de dit og opegget folket der også. **14** Straks sendte da brødrene Paulus avsted på veien til havet; men både Silas og Timoteus blev tilbake der. **15** De som fulgte med Paulus, førte ham da til Aten, og drog så derfra med det bud til Silas og Timoteus at de skulde komme til ham så snart som mulig. **16** Mens nu Paulus ventet på dem i Aten, harmedes hans ånd i ham, da han så at byen var full av avgudsbilleder. **17** Han holdt da samtaler i synagogen med jødene og dem som dyrket Gud, og på torvet hver dag med dem han traff på. **18** Nogen av de epikureiske og stoiske visdomslærere innlot sig også i ordskifte med ham, og nogen sa: Hvad mener vel denne ordgyder? Andre igjen sa: Han synes å være en som forkynter utenlandske guddommer det var fordi han forkynte evangeliet om Jesus og opstandelsen. **19** Så tok de ham ved hånden og førte ham op på Areopagus, og sa: Kan vi få vite hvad dette er for en ny lære som du forkynter? **20** for underlige ting fører du frem for våre ører; vi ønsker derfor å få vite hvad dette skal bety. **21** Men alle atenerne og de fremmede som opholdt sig der, gav sig ikke stunder til annet enn å fortelle eller høre nytt. **22** Så stod da Paulus frem midt på Areopagus og sa: Atenske menn! I alle måter ser jeg at I er ivrige i eders gudsfrykt. **23** For da jeg gikk omkring og så på eders helligdommer, fant jeg også et alter som det var satt den innskrift på: For en ukjent Gud. Det som I altså dyrker uten å kjenne det, dette forkynter jeg eder. **24** Gud, han som gjorde verden og alt som i den er, han som er herre over himmel og jord, han bor ikke i templer gjort med hender; **25** heller ikke tjenes han av menneskelige hender som om han trengte til noget, han som jo selv gir alle liv og ånde og alle ting; **26** og han lot alle folkeslag av

ett blod bo over hele jorderike, og satte dem faste tider og grenseskjell mellom deres bosteder, **27** forat de skulde lete efter Gud, om de dog kunde føle og finne ham, enda han ikke er langt borte fra nogen eneste av oss. **28** For i ham er det vi lever og rører oss og er til, som også nogen av eders skalder har sagt: For vi er også hans ætt. **29** Da vi nu altså er Guds ætt, bør vi ikke tro at guddommen er lik gull eller sølv eller sten, et billedverk av menneskelig kunst og tanke. **30** Efterat Gud da har båret over med vankundighetens tider, byder han nu menneskene at de alle allesteds skal omvende sig, **31** eftersom han har fastsatt en dag da han skal dømme verden med rettferdighet ved en mann som han har bestemt til det, efterat han har gitt fullgodt bevis for alle ved å opreise ham fra de døde. **32** Da de hørte om dødes opstandelse, spottet nogen, men andre sa: Vi vil høre dig ennu en gang om dette. **33** Dermed gikk da Paulus bort fra dem. **34** Men nogen menn holdt sig til ham og kom til troen, iblandt dem også Dionysius, en av Areopagus-dommerne, og en kvinne ved navn Damaris, og nogen andre med dem.

18 Derefter drog han fra Aten og kom til Korint. **2** Der fant han en jøde ved navn Akvilas, født i Pontus, som nylig var kommet fra Italia med sin hustru Priskilla, fordi Klaudius hadde påbudt at alle jøder skulde forlate Rom; dem gav han sig i lag med, **3** og da han drev samme håndverk, bodde han hos dem og arbeidet der; for de var teltmakere av håndverk. **4** Men hver sabbat holdt han samtaler i synagogen, og han overbeviste jøder og grekere. **5** Da nu Silas og Timoteus kom ned fra Makedonia, var Paulus helt optatt av å lære, idet han vidnet for jødene at Jesus er Messias. **6** Men da de stod imot og spottet, rystet han støvet av sine klær og sa til dem: Eders blod komme over eders eget hode! Jeg er ren; fra nu av går jeg til hedningene. **7** Så gikk han bort derfra, og tok inn i et hus som tilhørte en mann ved navn Justus, som dyrket Gud; hans hus lå like ved synagogen. **8** Men synagoge-forstanderen Krispus kom til troen på Herren med hele sitt hus, og mange av korintierne som hørte ham, kom til troen og lot sig døpe. **9** Og Herren sa til Paulus i et syn om natten: Frykt ikke, men tal, og ti ikke! **10** Jeg er med dig, og ingen skal røre dig for å gjøre dig ondt; for jeg har meget folk i denne by. **11** Så tok han opphold der i et år og seks

måneder, og lærte Guds ord iblandt dem. 12 Men da Gallio var landshøvding i Akaia, reiste jødene sig alle som en mot Paulus og førte ham for domstolen og sa: 13 Denne opvigler folk til å dyrke Gud på annen vis enn loven byder. 14 Da nu Paulus skulde til å oplate munnen, sa Gallio til jødene: Var det nogen misgjerning eller slem udåd, I jøder, da hadde jeg hatt god grunn til å høre tålmodig på eder; 15 men er det spørsmål om en lære og om navn og om eders lov, da får det bli eders sak; dommer i disse ting vil jeg ikke være. 16 Og han drev dem bort fra domstolen. 17 Men da tok de alle fatt på synagoge-forstanderen Sostenes og slo ham midt for domstolen; og Gallio brydde sig ikke noget om alt dette. 18 Paulus blev der da ennu en lang tid; så sa han farvel til brødrene og seilte avsted til Syria og i følge med ham Priskilla og Akvilas efterat han i Kenkreæ hadde klippet sitt hår; for han hadde et løfte på sig. 19 Så kom de til Efesus; jøder og grekere. 20 Og usedvanlige kraftgjerninger der lot han de andre bli tilbake, og selv gikk han inn i synagogen og gav sig i samtale med jødene. 21 Da de bad ham bli der lenger, samtykte han ikke, 22 men sa farvel til dem og sa: Jeg vil komme til eder en annen gang, om Gud så vil. Så seilte han fra Efesus 23 og kom til Cesarea; derefter drog han op og hilste på menigheten, og drog så ned til Antiokia. 24 Da han hadde vært der nogen tid, drog han ut, og vandret gjennom det galatiske land og Frygia fra ende til annen og styrket alle disiplene. 25 Men det var en jøde ved navn Apollos, født i Aleksandria, en vel talende mann, som kom til Efesus; han var sterk i skriftene. 26 Han var oplært i Herrens vei, og da han var brennende i ånden, talte og lærte han grundig om Jesus, enda han bare kjente Johannes' dåp. 27 Og han begynte å tale frimodig i synagogen. Da Priskilla og Akvilas hadde hørt ham, tok de ham til sig og la Guds vei næriere ut for ham. 28 Da han nu vilde dra videre til Akaia, tilskyndte brødrene ham, og skrev til disiplene der om å ta imot ham. Og da han kom dit, blev han ved Guds nåde til stort gagn for de troende; 29 for med kraft målbandt han jødene offentlig, idet han viste av skriftene at Jesus er Messias.

19 Mens Apollos var i Korint, skjedde det at Paulus kom til Efesus, efterat han hadde vandret igjennem de øvre landskaper. 2 Der fant han nogen disipler og sa til dem: Fikk I den Hellige Ånd da I kom til troen? De svarte ham: Vi har ikke engang hørt om

den Hellige Ånd er kommet. 3 Han sa da: Hvad dåp blev I da døpt med? De sa: Med Johannes' dåp. 4 Da sa Paulus: Johannes, han døpte med omvendelses dåp, idet han sa til folket at de skulde tro på den som kom efter ham, det er på Jesus. 5 Da de hørte dette, lot de sig døpe til den Herre Jesu navn, 6 og da Paulus la hendene på dem, kom den Hellige Ånd over dem, og de talte med tunger og profetiske ord. 7 Disse menn var i alt omkring tolv. 8 Han gikk da inn i synagogen og talte frimodig i tre måneder, idet han holdt samtaler med dem og overtudet dem om det som hører Guds rike til. 9 Men da nogen forherdet sig og ikke vilde tro, og talte ille om Guds vei så mengden hørte på det, da brøt han lag med dem og skilte disiplene fra dem, og holdt daglige samtaler i Tyrannus' skole. 10 Dette varte i to år, så alle som bodde i Asia, fikk høre Herrens ord, både jøder og grekere. 11 Og usedvanlige kraftgjerninger gjorde Gud ved Paulus' hender, 12 så at de endog tok svededuker eller forklær som han hadde hatt på sig, og bar til de syke, og sykdommene vek fra dem, og de onde ånder fór ut av dem. 13 Men også nogen av de jødiske ånde-manere som fór omkring, tok sig fore å nevne den Herre Jesu navn over dem som hadde onde ånder, og sa: Jeg maner eder ved den Jesus som Paulus forkynner. 14 Det var nogen sønner av Skevas, en jødisk yppersteprest, syv i tallet, som gjorde dette. 15 Men den onde ånd svarte dem: Jesus kjenner jeg, og Paulus vet jeg om; men I, hvem er I? 16 Og mannen som den onde ånd var i, sprang inn på dem og vant på dem begge to og overmannet dem, så at de måtte fly nakne og sårede ut av huset. 17 Dette blev da vitterlig for alle dem som bodde i Efesus, både jøder og grekere, og det falt frykt over dem alle, og den Herre Jesu navn blev prist, 18 og mange av dem som var kommet til troen, kom og bekjente og fortalte om sine gjerninger. 19 Og en stor hop av dem som hadde drevet med utlattelige kunster, bar sine bøker sammen og brente dem op for alles øine; og de regnet ut deres verdi og fant at den var femti tusen sølvpenninger. 20 Således hadde Herrens ord sterk fremgang og fikk makt. 21 Da nu dette var fullført, satte Paulus sig fore å reise gjennom Makedonia og Akaia og dra til Jerusalem, idet han sa: Når jeg har vært der, må jeg også se Rom. 22 Han sendte da to av dem som gikk ham til hånde,

Timoteus og Erastus, til Makedonia; selv blev han ennu nogen tid i Asia. **23** Men ved denne tid blev det et ikke lite opstyr om Guds vei. **24** For en mann ved navn Demetrius, en sølvsmed, som arbeidet Diana-templer av sølv, og som hjalp kunstnerne til en ikke liten inntekt, **25** sammenkalte disse og de arbeidere som syslet med dette, og sa til dem: I menn! I vet at av dette arbeid har vi vår velstand, **26** og I ser og hører at ikke bare i Efesus, men i næsten hele Asia har denne Paulus ved sine overtalelser forført en stor hop, idet han sier at de ikke er guder de som arbeides med hendene. **27** Nu er det ikke bare den fare for oss at denne håndtering skal komme i vanrykte, men også at den store gudinne Dianas tempel skal bli regnet for intet, og at det skal bli gjort ende på hennes storhet, som hele Asia, ja hele jorderike dyrker. **28** Da de hørte dette, blev de fulle av vrede og ropte: Stor er efesernes Diana! **29** Og hele byen kom i oprør, og de stormet alle som en avsted til teatret og rev med sig Gajus og Aristarkus, to makedoniere, Paulus' reisefeller. **30** Paulus vilde nu gå der inn til folket, men disiplene tillot ham det ikke; **31** også nogen av asiarkene, som var hans venner, sendte bud til ham og bad ham at han ikke måtte gå inn i teatret. **32** Nogen skrek nu ett, andre et annet; for forsamlingen var i et røre, og størstedelen visste ikke hvad de var kommet sammen for. **33** Men nogen av hopen satte Aleksander inn i saken, da jødene skjøv ham frem; Aleksander slo da til lyd med hånden og vilde holde en forsvarstale til folket. **34** Men da de fikk vite at han var jøde, blev det ett rop fra dem alle, og de skrek i omkring to timer: Stor er efesernes Diana! **35** Men by-skriveren fikk hopen til å være rolig, og sa derefter: I menn fra Efesus! Hvilket menneske er det vel som ikke vet at efesernes by er tempelvokter for den store Diana og hennes himmelfalne billede? **36** Da nu ingen motsier dette, må I holde eder rolige og ikke foreta eder noget forhastet. **37** For I har ført hit disse mennesker, som hverken er tempelranere eller spotter eders gudinne. **38** Har nu altså Demetrius og kunstnerne med ham nogen klage mot nogen, da holdes det jo rettergangsdager, og her er jo landshøvdinger; la dem kalle hverandre inn for retten! **39** Men har I noget å kreve i andre saker, da skal det bli avgjort i lovlig tingmøte. **40** For vi står endog i fare for å komme under tiltale som oprørere

for denne dags skyld, da det ikke er nogen grunn som vi kan svare med for dette oppløp. **41** Ved å tale så fikk han forsamlingen til å gå sin vei.

20 Da nu opstyret hadde lagt sig, kalte Paulus disiplene til sig og for mante dem og bød dem farvel; så drog han avsted for å fare til Makedonia. **2** Etterat han nu hadde reist gjennom disse landskaper og hadde formant dem med mange ord, kom han til Grekenland; **3** der blev han i tre måneder, og fordi jødene lurte på ham da han var i ferd med å seile til Syria, satte han sig fore å vende tilbake gjennom Makedonia. **4** Han hadde da følge til Asia av Sopater, Pyrrus' sønn, fra Berøa, og blandt tessalonikerne av Aristarkus og Sekundus, og av Gajus fra Derbe og Timoteus, og av Tykikus og Trofimus fra Asia. **5** Disse drog i forveien og bidde på oss i Troas; **6** men vi seilte ut fra Filippi efter de usyrede brøds dager, og kom fem dager efter til dem i Troas; der blev vi i syv dager. **7** På den første dag i uken var vi samlet for å bryte brødet; Paulus holdt da samtaler med dem, for han skulde fare derfra den neste dag, og han drog sin tale ut like til midt på natten. **8** Det var mange lamper i salen hvor vi var samlet. **9** Men en ung mann ved navn Eutykus satt i vinduet og var falt i dyp søvn, da Paulus talte med dem i lang tid, og i søvne styrtet han ut og falt ned fra tredje stokkverk, Og blev tatt død op. **10** Men Paulus gikk ned og kastet sig over ham og favnet ham og sa: Vær ikke urolige! hans sjel er i ham. **11** Så gikk han op igjen og brøt brødet og åt av det; og efterat han hadde talt lenge med dem, like til daggry, drog han avsted. **12** De førte da gutten levende bort og blev høilig trøstet. **13** Vi hadde imens gått ombord i skibet og seilte til Assus, hvor vi skulde ta Paulus ombord; for det hadde han pålagt oss; selv vilde han gå til fots. **14** Da han nu møtte oss i Assus, tok vi ham ombord, og kom til Mitylene, **15** Og derfra seilte vi videre og kom den neste dag bent ut for Kios; annen dag gikk vi innom Samos og lå over i Trogillium, og kom dagen efter til Milet. **16** For Paulus hadde satt sig fore å seile Efesus forbi, så han ikke skulde bli heftet i Asia; for han hastet for å nå frem til Jerusalem til pinsedag, om det var ham mulig. **17** Fra Milet sendte han da bud til Efesus og kalte menighetens eldste til sig. **18** Da de var kommet til ham, sa han til dem: I vet hvordan min ferd iblandt eder var hele tiden fra den første

dag jeg kom til Asia, 19 at jeg tjente Herren med all ydmykhet og under tårer og prøvelser som jeg måtte utstå ved jødernes efterstrebelse; 20 hvorledes jeg ikke holdt tilbake noget av det som kunde være eder til gagn, men forkynte eder det og lærte eder det offentlig og i husene, 21 idet jeg vidnet både for jøder og for grekere om omvendelsen til Gud og troen på vår Herre Jesus Kristus. 22 Og nu se, bundet av Ånden drar jeg til Jerusalem, og vet ikke hvad som skal møte mig der, 23 men bare at den Hellige Ånd i by efter by vidner for mig og sier at bånd og trengsler venter mig. 24 Men for mig selv akter jeg ikke mitt liv et ord verd, når jeg bare kan fullende mitt løp og den tjeneste som jeg fikk av den Herre Jesus: å vidne om Guds nådes evangelium. 25 Og nu, se, jeg vet at I aldri mere skal se mitt åsyn, alle I som jeg gikk omkring iblandt og forkynte riket. 26 Derfor vidner jeg for eder på denne dag at jeg er ren for alles blod; 27 for jeg holdt ikke noget tilbake, men forkynte eder hele Guds råd. 28 Så gå da akt på eder selv, og på hele den hjord som den Hellige Ånd satte eder til tilsynsmenn i, for å vokte Guds menighet, som han vant sig ved sitt eget blod! 29 Jeg vet at efter min bortgang skal det komme glupende ulver inn blandt eder, som ikke skåner hjorden; 30 ja, blandt eder selv skal det fremstå menn som fører forvendt tale for å lokke disiplene efter sig. 31 Våk derfor, og kom i hu at jeg i tre år ikke holdt op, hverken natt eller dag, å formane hver eneste en med tårer! 32 Og nu overgir jeg eder til Gud og hans nådes ord, han som er mektig til å oppbygge eder og gi eder arvelodd blandt alle dem som er blitt helliget. 33 Jeg attrådde ikke sølv eller gull eller klær av nogen; 34 I vet selv at det jeg selv trengte, og de som var med mig, det har disse hender arbeidet for. 35 I alle deler viste jeg eder at således bør vi ved strevsomt arbeid ta oss av de skrøpelige og komme den Herre Jesu ord i hu, som han selv har sagt: Det er saligere å gi enn å ta. 36 Da han hadde sagt dette, falt han på kne og bad sammen med dem alle. 37 De brast da alle i sterk gråt, og de falt Paulus om halsen og kysset ham; 38 men mest sørget de over det ord han hadde sagt, at de aldri mere skulde se hans åsyn. Derefter fulgte de ham til skibet.

21 Da vi nu hadde revet oss løs fra dem og hadde seilt avsted, kom vi rett frem til Kos, neste dag

til Rodus, og derfra til Patara. 2 Der fant vi et skib som skulde fare rett over til Fønikia; vi gikk da ombord på det og seilte avsted. 3 Etterat vi hadde fått Kypem i sikte og latt den efter oss på venstre hånd, seilte vi til Syria og løp inn til Tyrus; for der skulde skibet losse sin ladning. 4 Vi opsoekte da disiplene og blev der i syv dager; de sa til Paulus ved Ånden at han ikke måtte dra til Jerusalem. 5 Da nu disse dager var til ende, drog vi derfra og fór videre, og de fulgte oss alle med kvinner og barn helt utenfor byen; vi falt da på kne på stranden og bad; 6 så bød vi hverandre farvel, og vi gikk ombord på skibet; men de vendte tilbake til sitt. 7 Vi endte nu sjøferden og kom fra Tyrus til Ptolemais; der hilste vi på brødrene og blev en dag hos dem. 8 Næste dag drog vi derfra og kom til Cesarea; der tok vi inn hos Filip, evangelisten, som var en av de syv, og blev hos ham. 9 Han hadde fire ugifte døtre som hadde profetisk gave. 10 Mens vi nu blev der i flere dager, kom en profet ved navn Agabus ned fra Judea; 11 han kom til oss og tok Paulus' belte og bandt sig selv på hender og føtter og sa: Så sier den Hellige Ånd: Den mann som eier dette belte, ham skal jødene binde således i Jerusalem og overgi i hedningenes hender. 12 Da vi hørte dette, bad vi ham, både vi og de der på stedet, at han ikke måtte dra op til Jerusalem. 13 Men Paulus svarte: Hvorfor gråter I og sønderriver mitt hjerte? Jeg er rede ikke bare til å bindes, men også til å dø i Jerusalem for den Herre Jesu navn. 14 Da han nu ikke lot sig overtale, slo vi oss til ro og sa: Skje Herrens vilje! 15 Da nu disse dager var til ende, gjorde vi oss i stand og drog op til Jerusalem, 16 og sammen med oss reiste også nogen av disiplene fra Cesarea; de førte oss til en som hette Mnason, fra Kypem, en gammel disippel, som vi skulde bo hos. 17 Da vi nu kom til Jerusalem, tok brødrene imot oss med glede. 18 Den næste dag gikk Paulus med oss til Jakob, og alle de eldste kom dit. 19 Og da han hadde hilst på dem, fortalte han det som Gud hadde gjort blandt hedningene ved hans tjeneste, det ene efter det annet. 20 Da de hørte det, prisete de Gud; og så sa de til ham: Du ser, bror, hvor mangfoldige tusener det er blandt jødene som har tatt ved troen, og alle er de nidkjære for loven; 21 men nu har de hørt si om dig at ute blandt hedningene lærer du alle jøder frafall fra Moses og sier at de ikke skal omskjære sine barn eller vandre efter de gamle

skikker. 22 Hva er da å gjøre? I ethvert fall vil en hel mengde komme sammen; for de vil få høre at du er kommet. 23 Gjør nu derfor som vi sier til dig! Vi har her fire menn som har et løfte på sig; 24 slå dig sammen med dem og la dig rense med dem, og ta på dig omkostningene for dem, så de kan få rake sitt hode! så vil alle skjønne at det ikke er noget i det som de har hørt si om dig, men at du også selv vandrer så at du holder loven. 25 Men om de hedninger som har tatt ved troen, har vi sendt brev og vedtatt at de ikke skal holde noget sådant, men bare vokte sig for avgudsoffer og blod og det som er kvalt, og hor. 26 Da slo Paulus sig sammen med mennene, og den næste dag lot han sig rense med dem og gikk inn i templet for å melde utløpet av renselsesdagene, da offeret skulde frembæres for enhver av dem. 27 Da nu de syv dager led til ende, fikk jødene fra Asia se ham i templet, og de satte op hele hopen og la hånd på ham 28 og skrek: Israellitiske menn! kom til hjelp! Dette er det menneske som allesteds lærer alle imot folket og loven og dette sted, og han har endog ført grekere inn i templet og vanhelliget dette hellige sted. 29 For de hadde før sett Trofimus fra Efesus ute i byen i følge med ham, og nu tenkte de at Paulus hadde ført ham inn i templet. 30 Det blev da et opstyr i hele byen, og folket flokket sig sammen, og de grep Paulus og slepte ham utenfor templet, og straks blev dets dører lukket. 31 Mens de nu holdt på og vilde slå ham ihjel, gikk det melding op til den øverste høvedsmann for vakten om at hele Jerusalem var i et røre. 32 Han tok da straks krigsfolk og høvedsmenn og skyndte sig ned til dem; men da de så den øverste høvedsmann og krigsfolket, holdt de op med å slå Paulus. 33 Da kom den øverste høvedsmann bort til ham og lot ham gripe, og bød at han skulde bindes med to lenker, og spurte hvem han var, og hvad han hadde gjort. 34 Nogen i hopen ropete da ett, andre et annet; og da han på grunn av larmen ikke kunde få noget sikkert å vite, bød han at han skulde føres inn i festningen. 35 Da han nu kom til trappene, blev det slik at han måtte bæres av krigsfolket, så voldsom var hopen; 36 for hele mengden av folket fulgte efter og skrek: Drep ham! 37 Da nu Paulus skulde føres inn i festningen, sier han til den øverste høvedsmann: Får jeg lov å si et ord til dig? Han svarte: Kan du gresk? 38 Er du da ikke den egypter som for nogen

tid siden gjorde oprør og førte de fire tusen mordere ut i ørkenen? 39 Da sa Paulus: Jeg er en jøde, fra Tarsus, borger av en ikke ukjent by i Kilikia; men jeg ber dig: Gi mig lov å tale til folket! 40 Da han gav ham lov til det, stilte Paulus sig på trappen og slo til lyd for folket med hånden; da det nu blev aldeles stille, talte han til dem på det hebraiske mål og sa:

22 Brødre og fedre! Hør på det jeg nu vil si eder til mitt forsvar! 2 Da de hørte at han talte til dem på det hebraiske mål, holdt de sig ennu mere stille. Han sier da: 3 Jeg er en jøde, født i Tarsus i Kilikia, men opfostret i denne by, oplært ved Gamaliels føtter efter vår fedrene lovs strenghet, og jeg var nidkjær for Gud, som I alle er idag; 4 jeg forfulgte Guds vei til døden, bandt og kastet i fengsel både menn og kvinner, 5 som også ypperstepresten og hele eldsterådet kan vidne; av dem fikk jeg endog brev med til brødrene i Damaskus, og drog dit for å føre også dem som var der, bundne til Jerusalem, forat de kunde få straff. 6 Men det skjeddte da jeg var på veien og kom nær til Damaskus, da strålte ved middags-tider et sterkt lys fra himmelen med ett omkring mig, 7 og jeg falt til jorden og hørte en røst som sa til mig: Saul! Saul! hvorfor forfølger du mig? 8 Jeg svarte: Hvem er du, Herre? Og han sa til mig: Jeg er Jesus fra Nasaret, han som du forfølger. 9 De som var med mig, så lyset, men røsten av ham som talte til mig, hørte de ikke. 10 Jeg sa da: Hvad skal jeg gjøre, Herre? Og Herren svarte mig: Stå op og gå inn i Damaskus! der skal bli talt til dig om alt det som du er bestemt til å gjøre. 11 Da jeg nu ikke kunde se for glansen av hint lys, blev jeg ledet ved hånden av dem som var med mig, og kom inn i Damaskus. 12 Og en som hette Ananias, en gudfryktig mann efter loven, med godt vidnesbyrd av alle jøder som bodde der, 13 kom til mig og stod for mig og sa: Saul, bror, se op! Og samme stund så jeg op på ham. 14 Og han sa: Våre fedres Gud har utkåret dig til å kjenne hans vilje og se den rettferdige og høre røsten av hans munn; 15 for du skal være ham et vidne for alle mennesker om det du har sett og hørt. 16 Og nu, hvad bier du efter? stå op og la dig døpe og få avtvettet dine synder, idet du påkaller hans navn. 17 Da jeg så var vendt tilbake til Jerusalem og bad i templet, hendte det mig at jeg kom i en henrykkelse, 18 og jeg så ham, og jeg hørte ham si til mig: Skynd

dig og gå i hast ut av Jerusalem! for de kommer ikke til å ta imot ditt vidnesbyrd om mig. **19** Da sa jeg: Herre! de vet selv at jeg kastet i fengsel og hudstrøk rundt om i synagogene dem som trodde på dig, **20** og da blodet av Stefanus, ditt vidne, blev utgytt, stod jeg også hos og samtykte i det og tok vare på klærne til dem som slo ham ihjel. **21** Og han sa til mig: Dra ut! for jeg vil sende dig ut til hedningefolk langt borte. **22** Inntil dette ord hørte de på ham; men da løftet de sin røst og sa: Ta ham bort fra jorden! han burde ikke få leve! **23** Da de nu skrek og rev klærne av sig og kastet støv op i luften, **24** bød den øverste høvedsmann at han skulde føres inn i festningen, og sa at han skulde forhøres under hudstrykning, forat han kunde få vite av hvad årsak de ropte så mot ham. **25** Men da de nu hadde bundet ham for å hudstryke ham, sa Paulus til høvedsmannen, som stod hos: Har I lov til å hudstryke en romersk borger og det uten dom? **26** Da høvedsmannen hørte dette, gikk han til den øverste høvedsmann og meldte det, og sa: Hvad er det du er i ferd med å gjøre? dette menneske er jo romersk borger. **27** Den øverste høvedsmann gikk da bort til ham og sa: Si mig: Er du romersk borger? Han svarte: Ja. **28** Den øverste høvedsmann sa: Jeg har kjøpt denne borgerrett for mange penger. Men Paulus svarte: Men jeg er endog født til den. **29** Da gikk de straks fra ham de som skulde ha forhørt ham. Men da den øverste høvedsmann fikk vite at han var romersk borger, blev også han redd, fordi han hadde bundet ham. **30** Men da han næste dag vilde ha visshet om hvad jødene hadde å klage på ham, løste han ham, og bød at yppersteprestene og hele rådet skulde komme sammen. Og han førte Paulus ned og stilte ham frem for dem.

23 Da så Paulus fast på rådet og sa: Brødre! med all god samvittighet har jeg ført mitt levnet for Gud inntil denne dag. **2** Ypperstepresten Ananias bød da dem som stod der, å slå ham på munnen. **3** Da sa Paulus til ham: Gud skal slå dig, du kalkede vegg! Og du sitter her for å dømme mig etter loven, og du bryter loven ved å byde at de skal slå mig? **4** De som stod der, sa da: Skjeller du ut Guds yppersteprest? **5** Og Paulus sa: Jeg visste ikke, brødre, at det var ypperstepresten; det står jo skrevet: Mot en høvding blandt ditt folk skal du ikke bruke ukvemsord. **6** Da nu Paulus visste at den ene del av dem var

sadduseere og den andre del fariseere, ropte han i rådet: Brødre! jeg er en fariseer, sønn av fariseere; det er for håp og for de dødes opstandelse at jeg står her for retten. **7** Da han sa dette, blev det strid mellom fariseerne og sadduseerne, og hopen blev innbyrdes uenig. **8** For sadduseerne sier at det ikke er nogen opstandelse, heller ikke nogen engel eller ånd; men fariseerne lærer begge deler. **9** Nu blev det da et stort skrik, og nogen skriftlærde av fariseernes flokk stod op og stred skarpt og sa: Vi finner intet ondt hos dette menneske; om det nu var en ånd som talte til ham, eller en engel? **10** Da det nu opstod stor strid, fryktet den øverste høvedsmann for at Paulus skulde bli slitt i stykker av dem, og han bød krigsfolket å gå ned og rive ham ut fra dem og føre ham inn i festningen. **11** Men natten efter stod Herren for ham og sa: Vær frimodig! likesom du vidnet om mig i Jerusalem, således skal du også vidne i Rom. **12** Men da det var blitt dag, la jødene sig sammen mot ham, og forbannet sig på at de hverken vilde ete eller drikke før de hadde drept Paulus. **13** Det var mere enn firti som således sammensvor sig, **14** og de gikk til yppersteprestene og de eldste og sa: Vi har forbannet oss på at vi ikke vil smake mat før vi har drept Paulus; **15** nu må da I sammen med rådet la den øverste høvedsmann vite at han skal føre ham ned til eder, som om I nøiere vilde prøve hans sak; så holder vi oss ferdige til å drepe ham før han når frem. **16** Men Paulus' søstersønn fikk høre om dette hemmelige råd, og han kom og gikk inn i festningen og fortalte Paulus det. **17** Paulus kalte da en av høvedsmennene til sig og sa: Før denne unge mann til den øverste høvedsmann! for han har noget å melde ham. **18** Han tok ham da med sig og førte ham til den øverste høvedsmann og sier: Fangen Paulus kalte mig til sig og bad mig føre denne unge mann til dig, da han hadde noget å si dig. **19** Den øverste høvedsmann tok ham da ved hånden og gikk til side og spurte: Hvad er det du har å melde mig? **20** Han sa da: Jødene er kommet overens om å be dig at du imorgen vil føre Paulus for rådet, som om det vilde få nøiere rede på hans sak; **21** du må da ikke la dig overtale av dem; for mere enn firti menn av dem ligger på lur efter ham, og de har forbannet sig på at de hverken vil ete eller drikke før de har drept ham, og nu holder de sig ferdige og venter på at du

skal love det. 22 Den øverste høvedsmann lot da den unge mann gå og bød ham: Du må ikke si til nogen at du har latt mig få vite dette. 23 Og han kalte til sig to av høvedsmennene og sa: La to hundre stridsmenn holde sig ferdige til å dra til Cesarea, og sytti hestfolk og to hundre skyttere, fra den tredje time på natten! 24 Og han bød at de skulde gjøre hester i stand, forat de kunde la Paulus ride på dem og føre ham sikkert frem til landshøvdingen Feliks. 25 Og han skrev et brev med dette innhold: 26 Klaudius Lysias hilser den mektige landshøvding Feliks. 27 Denne mann, som var grepet av jødene og nær ved å bli drept av dem, ham fridde jeg ut; jeg kom til med krigsfolket, efterat jeg hadde fått vite at han var romersk borger; 28 og da jeg vilde vite hvad det var de hadde å klage på ham, førte jeg ham ned for deres råd. 29 Jeg fant da at de førte klage over ham for nogen spørsmål i deres lov, men at det ikke var noget klagemål imot ham som gjorde ham skyldig til død eller fengsel. 30 Men da det nu er blitt meldt mig at de vil gjøre et overfall på mannen, sender jeg ham uten opphold til dig, efterat jeg har pålagt hans anklagere at også de skal fremføre for dig det de har å si. 31 Krigsfolket tok nu Paulus, som det var blitt dem pålagt, og førte ham om natten til Antipatris, 32 og dagen etter lot de hestfolket dra videre med ham og vendte selv tilbake til festningen. 33 De kom da til Cesarea og lot landshøvdingen få brevet, og førte også Paulus frem for ham. 34 Da han hadde lest det og spurt hvad land han var fra, og fått vite at han var fra Kilikia, sa han: 35 Jeg skal ta dig i forhør når dine anklagere kommer. Og han bød at han skulde holdes i varetekt i Herodes' borg.

24 Fem dager efter kom ypperstepresten Ananias der ned med nogen av de eldste og en taler, Tertullus; disse fremførte sin klage imot Paulus for landshøvdingen. 2 Han blev da kalt frem, og Tertullus begynte på klagen imot ham og sa: 3 Da vi har dig å takke for megen fred, og da ved din omsorg forbedringer i alle måter og på alle steder blir dette folk til del, så skjønner vi på dette, mektigste Feliks, med all takksigelse. 4 Men forat jeg ikke skal hefte dig for lenge, ber jeg dig at du efter din mildhet vil høre på nogen få ord av oss. 5 For vi har funnet at denne mann er en pest og en opvigler blandt alle jøder rundt om i verden og en leder for nasareernes

sekt; 6 han har endog søkt å vanhellige templet. Vi grep ham derfor og vilde dømme ham efter vår lov; 7 men Lysias, den øverste høvedsmann, kom til og tok ham med makt og vold ut av våre hender, 8 og han bød hans anklagere å komme til dig; og av ham kan du selv, om du gransker saken, få kunnskap om alt det som vi fører klagemål imot ham for. 9 Men også jødene holdt med ham og sa at så var det. 10 Men Paulus svarte, da landshøvdingen gav ham et tegn at han kunde tale: Da jeg vet at du i mange år har vært dommer for dette folk, fører jeg frimodig mitt forsvar, 11 eftersom du kan få visshet for at det ikke er mere enn tolv dager siden jeg drog op til Jerusalem for å tilbede. 12 Og hverken i templet eller i synagogene eller omkring i byen har de funnet at jeg talte til nogen eller opviglet folket; 13 heller ikke kan de godtgjøre for dig disse sine klager imot mig. 14 Men det vedgår jeg for dig at efter den Guds vei som de kaller en sekt-lære, tjener jeg så mine fedres Gud at jeg tror alt det som er skrevet i loven og i profetene, 15 og har det håp til Gud, som også disse selv venter på, at en opstandelse forestår både av rettferdige og av urettferdige. 16 Derfor legger jeg selv vinn på alltid å ha en uskadd samvittighet for Gud og mennesker. 17 Da nu flere år var gått, kom jeg for å føre milde gaver til mitt folk og for å ofre, 18 og under dette fant de mig i templet, efterat jeg hadde rensset mig, uten opløp og uten opstyr; men det var nogen jøder fra Asia, 19 og disse burde trede frem for dig og komme med sin klage om de hadde noget å si på mig. 20 Eller la disse selv si hvad skyld de fant hos mig dengang jeg stod for rådet, 21 uten det skulde være for dette ene ord som jeg ropte da jeg stod iblandt dem: For de dødes opstandelse står jeg idag for retten iblandt eder. 22 Men Feliks utsatte saken, da han hadde næriere kjennskap til Guds vei, og han sa: Når høvedsmannen Lysias kommer her ned, skal jeg prøve eders sak. 23 Og han bød høvedsmannen at han skulde holdes i varetekt og ha ro, og at ingen av hans egne skulde hindres fra å være ham til tjeneste. 24 Da nogen dager var gått, kom Feliks med sin hustru Drusilla, som var en jødinne, og han sendte bud efter Paulus og hørte ham om troen på Kristus. 25 Men da han talte om rettferd og avhold og den kommende dom, blev Feliks forferdet og sa: Gå bort for denne gang! når jeg får god tid, vil jeg kalle dig til mig igjen.

26 Han håpet også på at han skulde få penger av Paulus; derfor sendte han også oftere bud etter ham og talte med ham. 27 Da to år var omme, fikk Feliks til eftermann Porcius Festus, og da Feliks gjerne vilde vinne takk av jødene, lot han Paulus bundet etter sig.

25 Da nu Festus hadde tiltrådt landshøvdingembedet, drog han tre dager derefter op til Jerusalem fra Cesarea. 2 Yppersteprestene og jødernes første menn førte da klage hos ham mot Paulus og kom frem med en bønn til ham; 3 med ondt i sinne mot Paulus utbad de sig den nåde at han vilde la ham hente til Jerusalem; for de lå på lur for å slå ham ihjel på veien. 4 Men Festus svarte da at Paulus blev holdt i varetekt i Cesarea, og at han selv snart vilde dra dit; 5 de altså av eder, sa han, som har myndighet til det, kan jo dra ned med mig, om det er noget i veien med denne mann, og fremføre sin klage imot ham. 6 Efterat han nu hadde vært bare åtte eller ti dager hos dem, drog han ned til Cesarea; dagen efter satte han sig på sitt dommersete og bød at Paulus skulde føres frem. 7 Da han var kommet, stilte de jøder som var kommet fra Jerusalem, sig rundt omkring ham og førte mange svære klager imot ham; men de var ikke i stand til å bevise dem, 8 da Paulus forsvarte sig og sa: Hverken mot jødernes lov eller mot templet eller mot keiseren har jeg syndet i noget stykke. 9 Men da Festus gjerne vilde vinne takk av jødene, svarte han Paulus og sa: Er du villig til å dra op til Jerusalem og der få dom av mig i denne sak? 10 Da sa Paulus: Jeg står for keiserens domstol, og der er det min rett å dømmes. Mot jødene har jeg ingen urett gjort, som også du godt vet. 11 Har jeg urett, og har jeg gjort noget som fortjener døden, da ber jeg mig ikke fri for å dø; men er det ikke noget i det som disse fører klagemål imot mig for, da kan ingen overgi mig til dem bare for å gjøre dem til lags; jeg innanker min sak for keiseren. 12 Festus talte da med sitt råd, og sa så: For keiseren har du innanket din sak; til keiseren skal du fare. 13 Men da nogen dager var til ende, kom kong Agrippa og Berenike til Cesarea for å hilse på Festus. 14 Da de nu hadde vært der i flere dager, fortalte Festus kongen om Paulus og sa: Her er en mann, efterlatt av Feliks som fange; 15 da jeg kom til Jerusalem, førte yppersteprestene og jødernes eldste klage imot ham og bad om straff over ham. 16 Jeg svarte dem da at det ikke er sedvane hos

romerne å utlevere et menneske for å gjøre nogen til lags; men den som klagen gjelder, må først stilles frem for sine anklagere og få adgang til å forsvare sig mot klagemålet. 17 Da de så var kommet sammen her, utsatte jeg ikke saken, men satte mig næste dag på dommersetet og bød at mannen skulde føres frem. 18 Men da anklagerne stod omkring ham, fremførte de ikke nogen klage for slikt som jeg hadde tenkt; 19 men de hadde nogen stridsspørsmål med ham om sin egen gudsyndyrkelse og om en ved navn Jesus, som var død, men som Paulus sa var i live. 20 Da jeg nu var rådvill og ikke visste hvorledes denne sak burde undersøkes, spurte jeg om han vilde reise til Jerusalem og der få dom i saken. 21 Men da Paulus innanket sin sak for å bli holdt i varetekt til keiserens dom, bød jeg at han skulde holdes i varetekt inntil jeg kan sende ham til keiseren. 22 Agrippa sa da til Festus: Jeg vilde også gjerne høre denne mann. Han svarte: Imorgen skal du få høre ham. 23 Dagen efter kom da Agrippa og Berenike med stor prakt og gikk inn i salen sammen med de øverste høvedsmenn og de gjæveste menn i byen, og på Festus' bud blev Paulus ført frem. 24 Festus sier da: Kong Agrippa og alle I menn som her er samlet med oss! Her ser I den om hvem hele jødernes hop søkte mig både i Jerusalem og her, og ropte på at han ikke burde få leve lenger. 25 Men da jeg kom efter at han ikke har gjort noget som fortjener døden, og da han også selv innanket sin sak for keiseren, satte jeg mig fore å sende ham dit. 26 Noget pålidelig å skrive til min herre om ham har jeg ikke; derfor førte jeg ham frem for eder, og mest for dig, kong Agrippa, forat jeg kan ha noget å skrive når han er blitt forhørt. 27 For det tykkes mig meningsløst, når jeg sender en fange, da ikke å gi opplysning om klagene mot ham.

26 Agrippa sa da til Paulus: Du har lov til å tale om dig selv. Da strakte Paulus sin hånd ut og sa til sitt forsvar: 2 Mot alt det som jøder anklager mig for, kong Agrippa, akter jeg mig lykkelig at jeg idag skal forsvare mig for dig, 3 for du kjenner best alle skikker og spørsmål iblandt jødene; derfor ber jeg dig at du vil høre tålmodig på mig. 4 Mitt liv fra ungdommen av, som jeg fra første stund har levd iblandt mitt folk og i Jerusalem, kjenner alle jøder, 5 da de forut vet om mig, like fra først av, om de bare vil komme frem med sitt vidnesbyrd, at jeg levde efter det strengeste

parti av vår gudsyndyrkelse, som fariseer. **6** Og nu står jeg her og skal dømmes for håp på det løfte som av Gud er gitt fedrene, **7** det som vårt tolvstamme-folk under uavlatelig gudstjeneste natt og dag håper å vinne frem til; for dette håp tiltales jeg av jøder, konge! **8** Hvorfor aktes det for utrolig iblandt eder at Gud opvekker døde? **9** Jeg for min del trodde nu at jeg burde gjøre meget imot Jesu, nasareerens navn; **10** det gjorde jeg også i Jerusalem, og både kastet jeg mange av de hellige i fengsel, efterat jeg hadde fått fullmakt av yppersteprestene, og når de skulde slåes ihjel, gav jeg min stemme til det, **11** og omkring i alle synagogene tvang jeg dem ofte ved straff til å spotte, og jeg raste enn mere mot dem og forfulgte dem like til de utenlandske byer. **12** Under dette drog jeg da også til Damaskus med makt og myndighet fra yppersteprestene; **13** og midt på dagen så jeg på veien, konge, et lys fra himmelen, klarere enn solen, stråle omkring mig og dem som reiste med mig, **14** og da vi alle falt til jorden, hørte jeg en røst si til mig på det hebraiske mål: Saul! Saul! hvorfor forfølger du mig? det blir hårdt for dig å stampe mot brodden. **15** Jeg sa da: Hvem er du, Herre? Og Herren sa: Jeg er Jesus, han som du forfølger. **16** Men reis dig op og stå på dine føtter! for derfor åpenbarte jeg mig for dig: for å utkåre dig til tjener og vidne både om det som du har sett, og om det for hvis skyld jeg vil åpenbare mig for dig, **17** idet jeg frir dig ut fra folket og hedningene, som jeg sender dig til **18** for å oplate deres øine, så de kan vende sig fra mørke til lys og fra Satans makt til Gud, forat de kan få syndenes forlatelse og arvelodd blandt dem som er helliget ved troen på mig. **19** Derfor, kong Agrippa, blev jeg ikke ulydig mot det himmelske syn; **20** men både for dem i Damaskus først og for Jerusalem og i hele Judeas land og for hedningene forkynte jeg at de skulde omvende sig og komme tilbake til Gud og gjøre gjerninger som er omvendelsen verdige. **21** For disse tings skyld grep nogen jøder mig i templet og søkte å slå mig ihjel. **22** Så har jeg da fått hjelp fra Gud og står til denne dag og vidner både for liten og for stor, idet jeg ikke sier noget annet enn hvad profetene og Moses har sagt skulde skje: **23** at Messias skulde lide, og at han som den første av de dodes opstandelse skulde forkynde lys for folket og for hedningene. **24** Men da han forsvarte sig således, sier Festus med høi røst:

Du er vanvittig, Paulus! din megen lærdom driver dig til vanvidd. **25** Men han sier: Jeg er ikke vanvittig, mektigste Festus! men jeg taler sanne og sindige ord. **26** For kongen kjenner til disse ting, og til ham taler jeg også frimodig; for jeg kan ikke tro at noget av dette er ukjent for ham; dette er jo ikke skjedd i en avkrok. **27** Tror du, kong Agrippa, profetene? Jeg vet at du tror. **28** Men Agrippa sa til Paulus: Det mangler lite i at du overtaler mig til å bli en kristen. **29** Paulus sa da: Jeg vilde ønske til Gud, enten det mangler lite eller meget, at ikke alene du, men også alle som hører mig idag, måtte bli slik som jeg er, bare uten disse lenker. **30** Da stod kongen op, og landshøvdingen og Berenike og de som satt der med dem, **31** og de gikk til side og talte med hverandre og sa: Denne mann gjør ikke noget som fortjener død eller lenker. **32** Og Agrippa sa til Festus: Denne mann kunde være løslatt, om han ikke hadde innanket sin sak for keiseren.

27 Da det nu var avgjort at vi skulde seile avsted til Italia, overgav de både Paulus og nogen andre fanger til en høvedsmann ved navn Julius ved den keiserlige hærdeling. **2** Vi gikk da ombord på et skib fra Adramyttium som skulde seile til stedene langs Asia-landet, og så fór vi ut; Aristarkus, en makedonier fra Tesselonika, var med oss. **3** Den annen dag løp vi inn til Sidon, og Julius, som var menneskekjærlig mot Paulus, gav ham lov til å gå til sine venner og nyte godt av deres omsorg. **4** Derfra fór vi videre og seilte inn under Kypem, fordi vinden var imot, **5** og efterat vi hadde seilt over havet ved Kilikia og Pamfylia, kom vi til Myra i Lykia. **6** Der fant høvedsmannen et skib fra Aleksandria som skulde til Italia, og han førte oss ombord på det. **7** I mange dager gikk det nu smått med seilingen, og vi vant med nød og neppe frem imot Knidus; da vinden var imot, holdt vi ned under Kreta ved Salmone, **8** og det var så vidt vi kom der forbi og nådde frem til et sted som kalles Godhavn, nær ved en by Lasea. **9** Da nu en lang tid var gått, og det allerede var farlig å ferdes på sjøen, fordi det alt var over fasten, advarte Paulus dem og sa: **10** I menn! jeg ser at sjøferden vil være et vågestykke og medføre stor skade, ikke bare for ladning og skib, men også for vårt liv. **11** Men høvedsmannen satte mere lit til styrmannen og skipperen enn til det som Paulus sa. **12** Og da havnen var uhøvelig til

vinterleie, blev de fleste enige om at de skulde fare ut også derfra, om de kanskje kunde vinne frem og ta vinterhavn i Fønix, en havn på Kreta, som vender mot sydvest og nordvest. 13 Da det nu blåste en svak sønnenvind, tenkte de at de kunde fullføre sitt forsett; de lettet da, og seilte nær land langsmed Kreta. 14 Men ikke lenge efter kom en hvirvelvind som kalles eurakylon, og kastet sig mot øen; 15 da skibet blev grepet av den og ikke kunde holde sig op mot vinden, gav vi det op og lot oss drive. 16 Vi løp da under en liten ø som kalles Klauda, og det var med nød at vi fikk berget båten; 17 da de hadde fått den ombord, grep de til nødhjelp og slo taug om skibet. Og da de fryktet for å drive ned på Syrten, firte de seilet ned, og drev således. 18 Da vi nu led meget ondt av været, kastet de neste dag ladningen overbord, 19 og den tredje dag kastet vi med egne hender skibets redskap i sjøen. 20 Da nu hverken sol eller stjerner lot sig se på flere dager, og et svært uvær var over oss, var det fra nu av forbi med alt håp om redning. 21 Og da de ikke hadde fått mat på lenge, stod Paulus frem midt iblandt dem og sa: I menn! I burde ha lydt mitt råd og ikke faret ut fra Kreta, så I hadde spart eder for dette vågestykke og denne skade. 22 Og nu ber jeg eder være ved godt mot; for ingen sjel iblandt eder skal forgå, men bare skibet. 23 For i denne natt stod for mig en engel fra den Gud som jeg tilhører, som jeg også tjener, og sa: 24 Frykt ikke, Paulus! du skal stå frem for keiseren, og se, Gud har gitt dig alle dem som seiler med dig, til gave. 25 Derfor vær ved godt mot, I menn! for jeg setter min lit til Gud at det skal bli så som det er sagt mig. 26 Men vi skal strande på en eller annen ø. 27 Da nu den fjortende natt kom, mens vi drev omkring i Adriaterhavet, skjønte sjøfolkene midt på natten at det bar nær mot land. 28 Og da de loddet, fant de tyve favner; men da de var kommet et lite stykke derfra og loddet igjen, fant de femten favner; 29 og da de fryktet for at de kanskje kunde støte på skjær, kastet de fire anker ut fra bakstaven, og ønsket at det vilde bli dag. 30 Men sjøfolkene søkte å rømme bort fra skibet og firte båten ned i havet, idet de lot som om de vilde legge ankere ut fra forstaven; 31 da sa Paulus til høvedsmannen og til krigsfolket: Dersom ikke disse blir ombord i skibet, kan I ikke bli berget. 32 Da kappet krigsfolket taugene på båten og lot den falle. 33 Da det nu led mot dag,

bad Paulus alle ta føde til sig, og han sa: Dette er nu den fjortende dag at I venter og lar være å ete og ikke tar noget til eder. 34 Derfor ber jeg eder ta føde til eder; dette hører med til eders redning; for det skal ikke falle et hår av hodet på nogen iblandt eder. 35 Da han hadde sagt dette, tok han et brød, takket Gud for alles øine og brøt det og begynte å ete; 36 da blev de alle frimodige og tok føde til sig de også. 37 Vi var i alt to hundre og seks og sytti sjeler på skibet. 38 Og da de var blitt mette, lettet de skibet ved å kaste levnetsmidlene i havet. 39 Da det nu blev dag, kjente de ikke landet, men de blev var en vik som hadde en strand; der bestemte de sig til å sette skibet på land om det var mulig. 40 De kappet da ankerne og lot dem falle i havet, og løste tillike de taug som de hadde surret rorene med; så heiste de seilet for vinden og holdt ned på stranden. 41 Men de drev inn på en grunn som hadde dypt hav på begge sider; her støtte de på med skibet, og forskibet løp sig fast og stod urørlig, men akterskibet blev sønderslått av brenningene. 42 Krigsfolket vilde nu drepe fangene, forat ikke nogen av dem skulde svømme bort og rømme; 43 men høvedsmannen, som vilde frelse Paulus, hindret dem i deres råd, og bød at de som kunde svømme, skulde først kaste sig ut og komme i land, 44 og så de andre, dels på planker, dels på stykker av skibet. Og på denne vis gikk det så at alle berget sig i land.

28 Da vi nu hadde berget oss, fikk vi vite at øen hette Malta. 2 De innfødte viste ikke liten menneskekjærlighet mot oss; de tendte op en ild og tok sig av oss alle sammen, da det hadde begynt å regne og var kaldt. 3 Men da Paulus sanket sammen en hop tørre kvister og kastet dem på ilden, krøp en orm ut på grunn av heten og bet sig fast i hans hånd. 4 Da nu de innfødte så dyret henge ved hans hånd, sa de til hverandre: Dette menneske er visselig en morder, som den hevnnende rettferdighet ikke gir lov til å leve, skjønt han er berget fra havet. 5 Han rystet da dyret av sig inn i ilden, og hadde intet mén av det; 6 men de ventet på at han skulde hovne eller falle død om med det samme. Da de nu ventet lenge, og så at han ikke hadde noget ondt av det, kom de på andre tanker, og sa at han var en gud. 7 Men nær ved dette sted hadde den første mann på øen, ved navn Publius, en gård; han tok imot oss

og viste oss vennlig gjestfrihet i tre dager. 8 Og det var vantrø. 25 De gikk da fra hverandre i uenighet, traff sig så at Publius' far lå meget syk av feber og idet Paulus sa det ene ord: Rettelig talte den Hellige blodgang; Paulus gikk da inn til ham og bad og la Ånd ved profeten Esaias til eders fedre da han sa: 26 hendene på ham og helbredet ham. Gå til dette folk og si: I skal høre og høre og ikke 27 for dette folks hadde hendt, kom også de andre der på øen som hjerte er sløvet, og med ørene hører de tungt, og sine hadde sykdommer, og blev helbredet. 10 De viste oss øine lukker de, forat de ikke skal se med øinene og også stor ære, og da vi fór derfra, førte de ombord i høre med ørene og forstå med hjertet og omvende skibet det vi kunde ha bruk for. 11 Da nu tre måneder sig, så jeg kunde få læge dem. 28 Så være det eder var gått, fór vi derfra på et skib fra Aleksandria som da vitterlig at denne Guds frelse er blitt utsendt til hadde hatt vinterleie ved øen og hadde tvillingene til hedningene; hos dem skal den også finne øre. 29 Og merke; 12 og vi løp inn til Syrakus og blev der i tre da han hadde sagt dette, gikk jødene bort og hadde dager; 13 og efterat vi derfra hadde seilt rundt kysten, et skarpt ordskifte innbyrdes. 30 Han blev da to fulle kom vi til Regium. Dagen efter blev det sønnenvind, år i sitt leide herberge, og tok imot alle som kom til så vi efter to dagers fart kom til Puteoli. 14 Der fant ham, 31 og han forkynte Guds rike og lærte om den vi brødre, og de bad oss bli syv dager hos dem; og Herre Jesus med all frimodighet, uten hindring. så kom vi til Rom. 15 Og da brødrene der fikk høre om oss, gikk de oss i møte derfra til Forum Appii og Tres Tabernæ; da Paulus så dem, takket han Gud og fattet mot. 16 Da vi nu var kommet til Rom, overgav høgvedsmannen fangene til høgvedingen for livvakten; men Paulus fikk lov til å bo for sig selv sammen med den stridsmann som holdt vakt over ham. 17 Og da tre dager var gått, skjedde det at han kalte sammen de første menn blandt jødene der i byen, og da de var kommet sammen, sa han til dem: Mine brødre! jeg som ikke har gjort noget imot vårt folk eller våre fedres skikker, blev fra Jerusalem av overgitt som fange i romernes hender; 18 da de hadde forhørt mig, vilde de late mig løs, fordi det ikke var nogen døds-sak mot mig. 19 Men da jødene satte sig imot det, blev jeg nødt til å innanke min sak for keiseren, men ikke som om jeg hadde noget klagemål imot mitt folk. 20 Av denne årsak har jeg da bedt eder hit for å få se eder og tale med eder; for det er for Israels håps skyld jeg bærer denne lenke. 21 De sa da til ham: Hverken har vi fått noget brev om dig fra Judea, heller ikke er nogen av brødrene kommet og har meldt eller sagt noget ondt om dig. 22 Men vi vil gjerne få høre av dig hvad du mener; for om denne sekt er det oss vitterlig at den allesteds finner motsigelse. 23 Efterat de da hadde avtalt en dag med ham, kom de i større mengde til ham i hans herberge; han la da ut for dem, idet han vidnet om Guds rike og søkte å overbevise dem om Jesus ut av Mose lov og profetene, fra årlige morgen til aften silde. 24 Og nogen blev overbevist ved det han sa, men andre

Romerne

1 Paulus, Jesu Kristi tjener, kalt til apostel, utkåret til å forkynne Guds evangelium, **2** som han forut lovte ved sine profeter i hellige skrifter, **3** om hans Sønn, som etter kjødet er kommet av Davids ætt, **4** som etter hellighets ånd er godtgjort å være Guds veldige Sønn ved opstandelsen fra de døde, Jesus Kristus, vår Herre, **5** ved hvem vi fikk nåde og apostelembede for å virke troens lydighet blandt alle hedningefolkene til hans navns ære, **6** blandt hvilke også I er kalt til Jesus Kristus **7** - til alle Guds elskede, kalte, hellige som er i Rom: Nåde være med eder og fred fra Gud vår Fader og den Herre Jesus Kristus! **8** Først takker jeg min Gud ved Jesus Kristus for eder alle, fordi eders tro er navnkundig i hele verden. **9** For Gud, som jeg tjener i min ånd i hans Sønnns evangelium, er mitt vidne hvor uavlatelig jeg kommer eder i hu, **10** idet jeg alltid i mine bønner beder om at jeg dog endelig engang ved Guds vilje må få lykke til å komme til eder. **11** For jeg lenges etter å se eder, så jeg kunde la eder få del med mig i nogen åndelig nådegave, forat I kunde styrkes, **12** det vil si at jeg hos eder kunde vederkveges sammen med eder ved den felles tro, eders og min. **13** Og jeg vil ikke, brødre, at I skal være uvitende om at jeg ofte har satt mig fore å komme til eder - men jeg er blitt hindret inntil nu - forat jeg kunde ha nogen frukt også blandt eder likesom blandt de andre hedningefolk. **14** Jeg står i gjeld både til grekere og til barbarer, både til vise og uvise; **15** således er jeg for min del villig til å forkynne evangeliet også for eder i Rom. **16** For jeg skammer mig ikke ved evangeliet; for det er en Guds kraft til frelse for hver den som tror, både for jøde først og så for greker; **17** for i det åpenbares Guds rettferdighet av tro til tro, som skrevet er: Den rettferdige, ved tro skal han leve. **18** For Guds vrede åpenbares fra himmelen over all ugudelighet og urettferdighet hos mennesker som holder sannheten nede i urettferdighet; **19** for det som en kan vite om Gud, ligger åpent for dem, for Gud har åpenbart dem det. **20** For hans usynlige vesen, både hans evige kraft og hans guddommelighet, er synlig fra verdens skapelse av, idet det kjennes av hans gjerninger, forat de skal være uten undskyldning, (aïdios g126) **21** fordi de, enda de kjente Gud, dog ikke æret eller takket

ham som Gud, men blev dårlige i sine tanker, og deres uforstandige hjerte blev formørket. **22** Mens de gjorde sig til av å være vise, blev de dårer, **23** og byttet den uforgjengelige Guds herlighet bort mot et billede, en avbildning av et forgjengelig menneske og av fugler og av firføtte dyr og av krypdyr. **24** Derfor overgav også Gud dem i deres hjerters lyster til urenhet, til å vanære sine legemer sig imellem, **25** de som byttet Guds sannhet bort mot løgn og æret og dyrket skapningen fremfor skaperen, han som er velsignet i evighet. Amen. (aïōn g165) **26** Derfor overgav Gud dem til skammelige lyster; for både deres kvinner forventde den naturlige bruk til den unaturlige, **27** og på samme vis forlot også mennene den naturlige bruk av kvinnen og brente i sin lyst etter hverandre, så at menn drev skjenselsverk med menn, og fikk på sig selv det vvederlag for sin forvillelse som rett var. **28** Og likesom de ikke brydde sig om å eie Gud i kunnskap, så overgav Gud dem til et sinn som intet duer, så de gjorde det usømmelige: **29** fulle av all urettferdighet, vanart, havesyke, ondskap; fulle av avind, mord, trette, svik, list; **30** øretutere, baktalere, gudsforhatte, voldsmenn, overmodige, storskrytere, opfinnsomme til ondt; ulydige mot foreldre, **31** uforstandige, upålitelige, ukjærlige, ubarmhjertige; **32** slike som godt kjenner Guds dom at de som gjør sådant, fortjener døden, og dog ikke bare gjør det, men endog holder med dem som gjør det.

2 Derfor er du uten undskyldning, menneske, hvem du enn er som dømmes. For idet du dømmes din næste, fordømmer du dig selv; for du gjør det samme, du som dog dømmes; **2** men vi vet at Guds dom, som sannhet byder, er over dem som gjør slikt. **3** Men mener du det, du menneske, du som dømmes dem som gjør slikt, og selv gjør det, at du skal undfly Guds dom? **4** Eller forakter du hans godhets og tålmod og langmodts rikdom, og vet ikke at Guds godhet driver dig til omvendelse? **5** Ved din hårdhet og diit ubotferdige hjerte ophoper du dig vrede på vredens dag, den dag da Guds rettferdige dom åpenbares, **6** han som skal betale enhver etter hans gjerninger: **7** dem som med utholdenhet i god gjerning søker herlighet og ære og uforgjengelighet, skal han gi evig liv, (aïōnios g166) **8** men dem som er gjenstridige og ulydige mot sannheten, men lydige mot urettferdigheten, dem skal times vrede og harme. **9** Trengsel og angst skal

komme over hver menneskesjel som gjør det onde, både jøde først og så greker; **10** men herlighet og ære og fred skal times hver den som gjør det gode, både jøde først og så greker. **11** For Gud gjør ikke forskjell på folk: **12** alle som syndet uten loven, skal også gå fortapt uten loven, og alle som syndet under loven, skal dømmes ved loven; **13** for ikke de som hører loven, er rettfedige for Gud, men de som gjør etter loven, skal bli rettfediggjort. **14** For når hedningene, som ikke har loven, av naturen gjør det loven byder, da er disse, som dog ikke har loven, sig selv en lov; **15** de viser at lovens gjerning er skrevet i deres hjerter, idet også deres samvittighet gir sitt vidnesbyrd, og deres tanker innbyrdes anklager eller også forsvarer dem - **16** på den dag da Gud skal dømme det skjulte hos menneskene etter mitt evangelium ved Jesus Kristus. **17** Men om du kalles jøde og setter din lit til loven og roser dig av Gud **18** og kjenner hans vilje og dømmer om de forskjellige ting, idet du lærer av loven, **19** og trøster dig til å være en veiviser for blinde, et lys for dem som er i mørke, **20** en opdrager for dårer, en lærer for umyndige, da du har den rette form for kunnskap og sannhet i loven: **21** du som altså lærer en annen, lærer du ikke dig selv? du som preker at en ikke skal stjele, stjeler du? **22** du som sier at en ikke skal drive hor, driver du hor? du som har motbydelighet for avgudene, raner du avgudenes templer? **23** Du som roser dig av loven, du vanærer Gud ved å bryte loven! **24** For for eders skyld spottes Guds navn blandt hedningene, som skrevet er. **25** For omskjærelsen har vel sin nytte om du holder loven; men er du en lov-bryter, da er din omskjærelse blitt til forhud. **26** Om altså den uomskårne holder lovens bud, skal da ikke hans forhud bli regnet som omskjærelse? **27** Og den av naturen uomskårne som oppfyller loven, skal dømme dig, du som med bokstav og omskjærelse er en lov-bryter. **28** For ikke den er jøde som er det i det åpenbare; heller ikke er det omskjærelse som skjer i det åpenbare, på kjøttet; **29** men den som er jøde i det skjulte, han er jøde, og omskjærelsen er hjertets omskjærelse i Ånden, ikke i bokstaven; en sådan har sin ros, ikke av mennesker, men av Gud.

3 Hva fortrin har da jøden? eller hva gagn er det i omskjærelsen? **2** Meget i alle måter; først og fremst det at Guds ord blev dem betrodd. **3**

For hvorledes er det? om somme var utro, skulde da deres utroskap gjøre Guds troskap til intet? **4** Langt derifra! la det stå fast at Gud er sanntru, men hvert menneske en løgner, som skrevet er: At du må kjennes rettfedig i dine ord og vinne når du fører din sak. **5** Men dersom vår urettferdighet viser Guds rettfedighet, hva skal vi da si? Er vel Gud urettferdig når han fører sin vrede over oss? Jeg taler på menneskelig vis. **6** Langt derifra! hvorledes kunde Gud da dømme verden? **7** Ja, men dersom Guds sanndrøhet ved min løgn åpenbarte sig rikelig til hans ære, hvorfor blir da jeg enda dømt som en synder? **8** Og skal vi da ikke - som vi spottes for, og som nogen sier at vi lærer - gjøre det onde forat det gode kan komme derav? Rettfedig er den dom som treffer slike. **9** Hva da? har vi nogen fordel? Nei, aldeles ikke; vi har jo før anklaget både jøder og grekere for at de alle sammen er under synd, **10** som skrevet er: Det finnes ikke en rettfedig, enn ikke en; **11** det finnes ikke en som er forstandig; det finnes ikke en som søker Gud; **12** alle er avveket; alle til hope er de blitt uduelige; det finnes ikke nogen som gjør godt, det finnes ikke en eneste. **13** Deres strupe er en åpen grav; med sine tunger gjorde de svik, ormegift er under deres leber. **14** Deres munn er full av forbannelse og bitterhet. **15** Deres føtter er snare til å utøse blod; **16** ødeleggelse og usælnhet er det på deres veier, **17** og freds vei kjenner de ikke. **18** Det er ikke gudsfrykt for deres øine. **19** Men vi vet at alt det som loven sier, det taler den til dem som har loven, forat hver munn skal lukkes og hele verden bli skyldig for Gud, **20** siden intet kjød blir rettfediggjort for ham ved lov-gjeringer; for ved loven kommer syndens erkjennelse. **21** Men nu er Guds rettfedighet, som loven og profetene vidner om, åpenbaret uten loven, **22** det vil si Guds rettfedighet ved troen på Jesus Kristus for alle og over alle som tror. For det er ingen forskjell; **23** alle har syndet og fattes Guds ære, **24** og de blir rettfediggjort uforskyldt av hans nåde ved forløsningen i Kristus Jesus, **25** som Gud stilte til skue i hans blod, som en nådestol ved troen, for å vise sin rettfedighet, fordi han i sin langmodighet hadde båret over med de synder som før var gjort - **26** for å vise sin rettfedighet i den tid som nu er, så han kunde være rettfedig og gjøre den rettfedig som har troen på Jesus. **27** Hvor er så vår ros? Den er utelukket.

Ved hvilken lov? Gjeringenes? Nei, ved troens lov. **28** For vi holder for at mennesket blir rettferdiggjort ved troen, uten lov-gjeringer. **29** Eller er Gud bare jøders Gud? er han ikke også hedningers? Jo, han er også hedningers, **30** så sant Gud er én, og han rettferdiggjør de omskårne av troen og de uomskårne ved troen. **31** Ophever vi da loven ved troen? Langt derifra! vi stadfester loven.

4 Hva skal vi da si at vår far Abraham har oppnådd etter kjødet? **2** For blev Abraham rettferdiggjort av gjeringer, da har han noget å rose sig av. Men det har han ikke for Gud; **3** for hvad sier Skriften? Abraham trodde Gud, og det blev regnet ham til rettferdighet; **4** men den som har gjeringer, ham tilregnes lønnen ikke av nåde, men som skyldighet; **5** den derimot som ikke har gjeringer, men tror på ham som rettferdiggjør den ugudelige, ham regnes hans tro til rettferdighet. **6** Således priser også David det menneske salig som Gud tilregner rettferdighet uten gjeringer: **7** Salige er de hvis overtredelser er forlatt, og hvis synder er skjult, **8** salig er den mann som Herren ikke tilregner synd. **9** Gjelder nu denne saligprisning de omskårne, eller også de uomskårne? Vi sier jo at troen blev regnet Abraham til rettferdighet; **10** hvorledes blev den da tilregnet ham? da han var omskåret, eller da han hadde forhud? Ikke da han var omskåret, men da han hadde forhud, **11** og han fikk omskjærelsens tegn som et segl på rettferdigheten ved den tro som han hadde da han var uomskåret, forat han skulde være far til alle de uomskårne som tror, så rettferdigheten kunde tilregnes også dem, **12** og far til de omskårne som ikke bare har omskjærelsen, men også vandrer i fotsporene av den tro som vår far Abraham hadde da han var uomskåret. **13** For ikke ved loven fikk Abraham eller hans ætt det løfte at han skulde være arving til verden, men ved troens rettferdighet. **14** For dersom de som holder sig til loven, er arvinger, da er troen blitt unyttig, og løftet blitt til intet; **15** for loven virker vrede; men hvor det ikke er nogen lov, er det heller ingen overtredelse. **16** Derfor fikk han løftet ved troen, forat det kunde være som en nåde, så løftet kunde stå fast for hele ætten, ikke bare for den som har loven, men også for den som har Abrahams tro, han som er far til oss alle **17** - som skrevet er: Til mange folks far har jeg satt dig - for Guds åsyn,

hvem han trodde, han som gjør de døde levende og nevner det som ikke er til, som om det var til. **18** Mot håp trodde han med håp, forat han skulde bli mange folks far etter det som sagt var: Så skal din ætt bli; **19** og uten å bli svak i troen så han på sitt eget legeme, som var utlevd, han var næsten hundre år gammel, og på Saras utdødde morsliv; **20** på Guds løfte tvilte han ikke i vantrø, men blev sterk i sin tro, idet han gav Gud æren **21** og var fullt viss på at det han hadde lovt, det var han også mektig til å gjøre. **22** Derfor blev det også regnet ham til rettferdighet. **23** Men ikke bare for hans skyld er det skrevet at det blev tilregnet ham, **24** men også for vår skyld, som det vil bli tilregnet, vi som tror på ham som opvakte Jesus, vår Herre, fra de døde, **25** han som blev gitt for våre overtredelser og opreist til vår rettferdiggjørelse.

5 Da vi nu altså er rettferdiggjort av troen, har vi fred med Gud ved vår Herre Jesus Kristus, **2** ved hvem vi også har fått adgang ved troen til denne nåde i hvilken vi står, og vi roser oss av håp om Guds herlighet; **3** ja, ikke bare det, men vi roser oss også av våre trengsler, for vi vet at trengselen virker tålmodighet, **4** og tålmodigheten et prøvet sinn, og det prøvede sinn håp, **5** og håpet gjør ikke til skamme, fordi Guds kjærlighet er utøst i våre hjerter ved den Hellige Ånd, som er oss gitt. **6** For mens vi ennu var skrøpelige, døde Kristus til fastsatt tid for ugudelige. **7** For neppe vil nogen gå i døden for en rettferdig - for en som er god, kunde kanskje nogen ta sig på å dø - **8** men Gud viser sin kjærlighet mot oss derved at Kristus døde for oss mens vi ennu var syndere. **9** Så meget mere skal vi da, efterat vi nu er rettferdiggjort ved hans blod, ved ham bli frelst fra vreden. **10** For så sant vi blev forlikt med Gud ved hans Sønnns død da vi var fiender, så skal vi så meget mere bli frelst ved hans liv efterat vi er blitt forlikt; **11** ja, ikke bare det, men vi roser oss også av Gud ved vår Herre Jesus Kristus, ved hvem vi nu har fått forlikelsen. **12** Derfor, likesom synden kom inn i verden ved ett menneske, og døden ved synden, og døden således trengte igjennem til alle mennesker, fordi de syndet alle - **13** for vel var det synd i verden før loven, men synden tilregnes ikke hvor det ingen lov er; **14** men allikevel hersket døden fra Adam til Moses også over dem som ikke hadde syndet i likhet med Adams overtredelse, han som

er et forbillede på den som skulde komme. **15** Men ikke er det med nådegaven således som med fallet; for er de mange død ved den enes fall, da er meget mere Guds nåde og gaven i det ene menneske Jesu Kristi nåde blitt overvettets rik for de mange. **16** Og ikke er det med gaven således som det blev da én syndet; for dommen blev til fordømmelse for éns skyld, men nådegaven til frifinnelsesdom for mange falls skyld. **17** For kom døden til å herske ved den ene på grunn av den enes fall, så skal meget mere de som får nådens og rettferdighets-gavens overvettets rikdom, leve og herske ved den ene, Jesus Kristus. **18** Altså: likesom éns fall blev til fordømmelse for alle mennesker, således blev også éns rettferdige gjerning til livsens rettferdiggjørelse for alle mennesker; **19** for likesom de mange er blitt syndere ved det ene menneskes ulydighet, så skal også de mange bli rettferdige ved den enes lydighet. **20** Men loven kom til forat fallet skulde bli stort; men hvor synden blev stor, blev nåden enda større, **21** forat likesom synden hersket ved døden, så skulde også nåden herske ved rettferdighet til et evig liv ved Jesus Kristus, vår Herre. (aiōnios g166)

6 Hva skal vi da si? skal vi holde ved i synden, forat nåden kan bli dess større? **2** Langt derifra! vi som er avdød fra synden, hvorledes skulde vi ennu leve i den? **3** Eller vet I ikke at alle vi som blev døpt til Kristus Jesus, blev døpt til hans død? **4** Vi blev altså begravet med ham ved dåpen til døden, forat likesom Kristus blev opreist fra de døde ved Faderens herlighet, så skal også vi vandre i et nytt levnet. **5** For er vi blitt forenet med ham ved likheten med hans død, så skal vi også bli det ved likheten med hans opstandelse, **6** da vi jo vet dette at vårt gamle menneske blev korsfestet med ham forat syndelegemet skulde bli til intet, så vi ikke mere skal tjene synden; **7** for den som er død, er rettferdiggjort fra synden. **8** Men er vi død med Kristus, da tror vi at vi også skal leve med ham, **9** fordi vi vet at etterat Kristus er opstanden fra de døde, dør han ikke mere; døden har ikke mere nogen makt over ham; **10** for sin død, den døde han én gang for synden, men sitt liv, det lever han for Gud. **11** Således skal også I akte eder som døde for synden, men levende for Gud i Kristus Jesus. **12** La derfor ikke synden herske i eders dødelige legeme, så I lyder dets lyster; **13**

by heller ikke eders lemmer frem for synden som urettferdighets våben, men by eder frem for Gud som de som av døde er blitt levende, og eders lemmer som rettferdighets våben for Gud! **14** For synden skal ikke herske over eder; I er jo ikke under loven, men under nåden. **15** Hva da? skal vi synde, siden vi ikke er under loven, men under nåden? Langt derifra! **16** vet I ikke at når I byr eder frem for nogen som tjener til lydighet, da er I også tjenere under den som I så lyder, enten det er under synden til død eller under lydigheten til rettferdighet? **17** Men Gud være takk at I vel har vært syndens tjenere, men nu av hjertet er blitt lydige mot den lærdomsform som I er blitt overgitt til! **18** Men idet I er blitt frigjort fra synden, er I trådt i rettferdighetens tjeneste. **19** Jeg taler på menneskelig vis for eders kjøds skrøpeligheits skyld. For likesom I bød eders lemmer frem som tjenere for urenheten og urettferdigheten til urettferdighet, således by nu eders lemmer frem som tjenere for rettferdigheten til helliggjørelse! **20** For dengang da I var syndens tjenere, var I fri fra rettferdigheten. **21** Hva frukt hadde I da dengang? Slik som I nu skammer eder over; for utgangen på det er døden. **22** Men nu, da I er frigjort fra synden og er trådt i Guds tjeneste, har I eders frukt til helliggjørelse, og til utgang et evig liv. (aiōnios g166) **23** For den lønn som synden gir, er døden, men Guds nådegave er evig liv i Kristus Jesus, vår Herre. (aiōnios g166)

7 Eller vet I ikke, brødre - jeg taler jo til slike som kjenner loven - at loven hersker over mennesket så lenge det lever? **2** Den gifte kvinne er jo ved loven bundet til sin mann så lenge han lever; men dersom mannen dør, er hun løst fra loven som bandt henne til mannen. **3** Derfor skal hun kalles en horkvinne om hun, mens mannen lever, ekter en annen mann; men dersom mannen dør, er hun fri fra loven, så hun ikke blir en horkvinne om hun ekter en annen mann. **4** Derfor, mine brødre, døde også I fra loven ved Kristi legeme, forat I skulde høre en annen til, ham som er opstanden fra de døde, så vi kan bære frukt for Gud. **5** For da vi var i kjødet, virket de syndige lyster, som vaktet ved loven, således i våre lemmer at vi bar frukt for døden; **6** men nu er vi løst fra loven, idet vi er død fra det som vi var fanget under, så vi tjener i Åndens nye vesen, og ikke i bokstavens gamle vesen. **7** Hva skal vi da si? er loven synd? Langt

derifra! men jeg kjente ikke synden uten ved loven; attrår det som hører Ånden til. 6 For kjødet attrår er død, men Åndens attrår er liv og fred, 7 fordi kjødet attrår er fiendskap mot Gud - for det er ikke Guds lov lydige, kan heller ikke være det - 8 og de som er i kjødet, kan ikke tekkes Gud. 9 Men I er ikke i kjødet, men i Ånden, såfremt Guds Ånd bor i eder; men har nogen ikke Kristi Ånd, da hører han ikke ham til. 10 Men er Kristus i eder, da er vel legemet dødt på grunn av synd, men Ånden er liv på grunn av rettferdighet. 11 Men dersom hans Ånd som opvakte Jesus fra de døde, bor i eder, da skal han som opvakte Kristus fra de døde, også levendegjøre eders dødelige legemer ved sin Ånd, som bor i eder. 12 Derfor, brødre, står vi ikke i gjeld til kjødet, så vi skulde leve etter kjødet; 13 for dersom I lever etter gjerninger ved Ånden, da skal I leve. 14 For så mange som drives av Guds Ånd, de er Guds barn. 15 I fikk jo ikke trældommens ånd, så I atter skulde frykte, men I fikk barnekårets Ånd, ved hvilken vi roper: Abba, Fader! 16 Ånden selv vidner med vår ånd at vi er Guds barn; 17 men er vi barn, da er vi også arvinger, Guds arvinger og Kristi medarvinger, såfremt vi lider med ham, forat vi også skal herliggjøres med ham. 18 For jeg holder for at den nærværende tids lidelser ikke er å akte mot den herlighet som skal åpenbares på oss. 19 For skapningen lenges og stunder etter Guds barns åpenbarelse; 20 skapningen blev jo lagt under forgjengelighet - ikke godvillig, men etter hans vilje som la den derunder - 21 i håp om at også skapningen skal bli frigjort fra forgjengelighetens trældom til Guds barns herlighets frihet. 22 For vi vet at hele skapningen tilsammen sukker og er tilsammen i smerte inntil nu; 23 ja, ikke bare det, men også vi som dog har Åndens førstegrøde, også vi sukker med oss selv, idet vi stunder etter vårt barnekår, vårt legemes forløsning. 24 For i håpet er vi frelst; men et håp som sees, er ikke noget håp; hvorfor skulde en håpe det som han ser? 25 Men dersom vi håper det vi ikke ser, da stunder vi etter det med tålmod. 26 Men i like måte kommer også Ånden vår skrøpelig til hjelp; for vi vet ikke hva vi skal bede om, slik som vi trenger det; men Ånden selv går i forbønn for oss med usigelige sukk, 27 og han som ransaker hjertene, vet hva Åndens attrår er; for etter Guds vilje går han i forbønn for de hellige. 28 Og vi

8 Så er det da ingen fordømmelse for dem som er i Kristus Jesus; 2 for livets Ånds lov har i Kristus Jesus frigjort mig fra syndens og dødens lov. 3 For det som var umulig for loven, idet den var maktesløs ved kjødet, det gjorde Gud, idet han sendte sin Sønn i syndig kjøds lignelse og for syndens skyld og fordømte synden i kjødet, 4 forat lovens krav skulde bli oppfylt i oss, vi som ikke vandrer etter kjødet, men etter Ånden. 5 For de som er etter kjødet, attrår det som hører kjødet til, men de som er etter Ånden,

vet at alle ting tjener dem til gode som elsker Gud, dem som etter hans råd er kalt. **29** For dem som han forut kjente, dem har han også forut bestemt til å bli likedannet med hans Sønnns billede, forat han skulde være den førstefødte blandt mange brødre; **30** og dem som han forut bestemte, dem har han også kalt; og dem som han kalte, dem har han også rettferdiggjort; og dem som han rettferdiggjorde, dem har han også herliggjort. **31** Hva skal vi da si til dette? Er Gud for oss, hvem er da imot oss? **32** Han som ikke sparte sin egen Sønn, men gav ham for oss alle, hvorledes skal han kunne annet enn gi oss alle ting med ham? **33** Hvem vil anklage Guds utvalgte? Gud er den som rettferdiggjør; **34** hvem er den som fordømmer? Kristus er den som er død, ja, hva mere er, som også er opstanden, som også er ved Guds høire hånd, som også går i forbønn for oss; **35** hvem vil skille oss fra Kristi kjærlighet? Trengsel eller angst eller forølgelse eller hunger eller nakenhet eller fare eller sverd? **36** som skrevet er: For din skyld drepes vi hele dagen; vi er regnet som slaktefår. **37** Men i alt dette vinner vi mere enn seier ved ham som elsket oss. **38** For jeg er viss på at hverken død eller liv, hverken engler eller krefter, hverken det som nu er eller det som komme skal, eller nogen makt, **39** hverken høide eller dybde eller nogen annen skapning skal kunne skille oss fra Guds kjærlighet i Kristus Jesus, vår Herre.

9 Jeg sier sannhet i Kristus, jeg lyver ikke, min samvittighet vidner med mig i den Hellige Ånd, **2** at jeg har en stor sorg og en uavlatelig gremmelse i mitt hjerte. **3** For jeg vilde ønske at jeg selv var forbannet bort fra Kristus for mine brødre, mine frender etter kjødet, **4** de som er israelitter, de som barnekåret og herligheten og paktene og lovgivningen og gudstjenesten og løftene tilhører, **5** de som fedrene tilhører, og som Kristus er kommet fra etter kjødet, han som er Gud over alle ting, velsignet i evighet. Amen. (aiōn g165) **6** Dog ikke som om Guds ord har slått feil. For ikke alle som er av Israels ætt, er derfor Israel; **7** heller ikke er alle, fordi de er Abrahams ætt, derfor hans barn; men: I Isak skal det nevnes dig en ætt, **8** det er: ikke kjødets barn er Guds barn, men løftets barn regnes til ætten; **9** for et løftets ord er dette: Ved denne tid vil jeg komme, og da skal Sara ha en sønn. **10** Og ikke bare dette; men så var

det også med Rebekka, hun som var fruktsommelig ved én, Isak, vår far. **11** For da de ennu var ufødte og ennu ikke hadde gjort hverken godt eller ondt - forat Guds råd etter hans utvelgelse skulde stå ved makt, ikke ved gjerninger, men ved ham som kaller - **12** da blev det sagt til henne: Den eldste skal tjene den yngste; **13** som skrevet er: Jakob elsket jeg, men Esau hatet jeg. **14** Hva skal vi da si? er der vel urettferdighet hos Gud? Langt derifra! **15** for til Moses sier han: Jeg vil miskunne mig over den som jeg miskunnet mig over, og ynkes over den som jeg ynket over. **16** Så står det da ikke til den som vil, heller ikke til den som løper, men til Gud, som gjør miskunnhet. **17** For Skriften sier til Farao: Just til dette opreiste jeg dig at jeg kunde vise min makt på dig, og at mitt navn kunde bli kunngjort over all jorden. **18** Altså: hvem han vil, den miskunnet han sig over; og hvem han vil, den forherder han. **19** Du vil da si til mig: Hva har han da ennu å klage over? for hvem står vel hans vilje imot? **20** Men hvem er da du, menneske, som tar til gjenmæle mot Gud? Vil da verket si til virkeren: Hvorfor gjorde du mig slik? **21** Eller har ikke pottemakeren makt over leret, så han av samme deig kan arbeide det ene kar til ære, det andre til vanære? **22** Men om nu Gud, skjønt han vilde vise sin vrede og kunngjøre sin makt, dog i stort langmod tålte vredens kar, som var dannet til undergang, **23** så han også kunde kunngjøre sin herlighets rikdom over miskunnhetens kar, som han forut hadde beredt til herlighet? **24** Og til å bli slike kalte han også oss, ikke bare av jøder, men også av hedninger, **25** som han også sier hos Hoseas: Det som ikke er mitt folk, vil jeg kalle mitt folk, og henne som ikke er elsket, vil jeg kalle min elskede, **26** og det skal skje: På det sted hvor det blev sagt til dem: I er ikke mitt folk, der skal de kalles den levende Guds barn. **27** Og Esaias roper ut over Israel: Om tallet på Israels barn er som havets sand, så skal bare levningen bli frelst; **28** for sitt ord skal Herren utføre og hastig fullbyrde på jorden. **29** Og som Esaias forut har sagt: Hadde ikke den Herre Sebaot levnet oss en sæd, så var vi blitt som Sodoma og gjort like med Gomorra. **30** Hva skal vi da si? At hedninger som ikke søkte rettferdighet, de vant rettferdighet, men det var rettferdigheten av tro; **31** Israel derimot, som søkte rettferdighetens lov, de vant ikke frem til

denne lov. 32 Hvorfor det? Fordi de ikke søkte den ved tro, men ved gjerninger; for de støtte an mot snublestenen, 33 som skrevet er: Se, jeg legger i Sion en snublesten og en anstøtsklippe; den som tror på ham, skal ikke bli til skamme.

10 Brødre! mitt hjertes ønske og min bønn til Gud for dem er at de må bli frelst. 2 For jeg gir dem det vidnesbyrd at de har nidkjærhet for Gud, men ikke med skjønnsomhet; 3 for da de ikke kjente Guds rettferdighet og strevde etter å grunne sin egen rettferdighet, gav de sig ikke inn under Guds rettferdighet. 4 For Kristus er lovens ende, til rettferdighet for hver den som tror. 5 For Moses skriver om rettferdigheten av loven: Det menneske som gjør disse ting, skal leve ved dem; 6 men rettferdigheten av troen sier så: Si ikke i ditt hjerte: Hvem skal fare op til himmelen - det vil si: for å hente Kristus ned -? 7 eller: Hvem skal fare ned i avgrunnen - det vil si: for å hente Kristus op fra de døde -? (Abyssos g12) 8 Men hvad sier den? Ordet er dig nær, i din munn og i ditt hjerte; det er troens ord, det som vi forkynner, 9 for dersom du med din munn bekjenner at Jesus er Herre, og i ditt hjerte tror at Gud opvakte ham fra de døde, da skal du bli frelst; 10 for med hjertet tror en til rettferdighet, og med munnen bekjenner en til frelse. 11 For Skriften sier: Hver den som tror på ham, skal ikke bli til skamme. 12 Det er jo ingen forskjell på jøde og greker; de har alle den samme Herre, som er rik nok for alle som påkaller ham; 13 for hver den som påkaller Herrens navn, skal bli frelst. 14 Hvorledes kan de da påkalle den som de ikke tror på? og hvorledes kan de tro der de ikke har hørt? og hvorledes kan de høre uten at det er nogen som forkynner? 15 og hvorledes kan de forkynne uten at de blir utsendt? som skrevet er: Hvor fagre deres føtter er som forkynner fred, som bærer godt budskap! 16 Men ikke alle var lydige mot evangeliet. For Esaias sier: Herre! hvem trodde vel det han hørte av oss? 17 Så kommer da troen av forkynnelsen, og forkynnelsen ved Kristi ord; 18 men jeg sier: Har de da ikke fått høre? Jo til visse; deres røst gikk ut til all jorden, og deres ord til jorderikes ende. 19 Men jeg sier: Kjente da Israel ikke til det? Først sier Moses: Jeg vil gjøre eder nidkjære på det som ikke er et folk; på et uforstandig folk vil jeg gjøre eder harme; 20 og Esaias våger sig til å si: Jeg blev funnet av dem

som ikke søkte mig; jeg åpenbarte mig for dem som ikke spurte etter mig; 21 men om Israel sier han: Hele dagen rakte jeg mine hender ut til et ulydig og gjenstridig folk.

11 Jeg sier altså: Har da Gud forkastet sitt folk? Langt derifra! også jeg er jo en israelitt, av Abrahams ætt, av Benjamins stamme; 2 Gud har ikke forkastet sitt folk, som han forut kjente. Eller vet I ikke hvad Skriften sier på det sted om Elias, hvorledes han treder frem for Gud mot Israel: 3 Herre! dine profeter drepte de, dine alter rev de ned, og jeg blev alene tilbake, og de står mig etter livet. 4 Men hvad sier Guds svar til ham? Jeg har levnet mig syv tusen menn som ikke har bøiet kne for Ba'al. 5 Således er det da også i denne tid blitt en levning tilbake etter nådens utvelgelse; 6 men er det av nåde, da er det ikke mere av gjerninger, ellers blir nåden ikke mere nåde. 7 Hvorledes altså? Det som Israel attrår, det har det ikke nådd; men de utvalgte har nådd det, de andre er blitt forherdet, 8 som skrevet er: Gud gav dem en treghets ånd, øine til ikke å se med og ører til ikke å høre med, inntil den dag idag. 9 Og David sier: La deres bord bli dem til en strikke og en snare og en felle og en gjengjeldelse for dem! 10 la deres øine bli formørket, så de ikke ser, og bøi alltid deres rygg! 11 Jeg sier altså: Har de da snublet for å falle? Langt derifra! men ved deres fall er frelsen kommet til hedningene, forat dette skal vekke dem til nidkjærhet; 12 men er deres fall en rikdom for verden, og er tapet av dem en rikdom for hedninger, hvor meget mere da deres fylde! 13 For til eder taler jeg, I hedninger! Så sant som jeg er hedningenes apostel, priser jeg mitt embede, 14 om jeg bare kunde vekke mine kjødelige frender til nidkjærhet og få frelst nogen av dem. 15 For er verden blitt forlikt med Gud ved deres forkastelse, hvad annet vil da deres antagelse bli enn liv av døde? 16 Men er førstegrøden hellig, da er deigen det også, og er roten hellig, da er grenene det også. 17 Om nu allikevel nogen av grenene blev avbrutt, og du som var en vill oljekvist, blev innpodet iblandt dem og fikk del med dem i oljetreets rot og fedme, 18 da ros dig ikke mot grenene! men hvis du roser dig, så er det dog ikke du som bærer roten, men roten som bærer dig. 19 Du vil da si: Grenene blev avbrutt forat jeg skulde bli innpodet. 20 Vell! ved sin vantro blev de avbrutt, men du står ved din tro;

vær ikke overmodig, men frykt! 21 for sparte Gud ikke de naturlige grener, da vil han heller ikke spare dig. 22 Så se da Guds godhet og strenghet: Strenghet er over dem som er falt, men over dig er Guds godhet, såfremt du holder dig til hans godhet, ellers skal også du bli avhugget. 23 Men hine skal også bli innpodet, såfremt de ikke holder ved i sin vantro; for Gud er mektig til å innpode dem igjen. 24 For blev du avhugget av det oljetre som er vilt av naturen, og mot naturen innpodet i et godt oljetre, hvor meget mere skal de da bli innpodet i sitt eget oljetre, disse som av naturen hører det til. 25 For jeg vil ikke, brødre, at I skal være uvitende om denne hemmelighet - forat I ikke skal tykkes eder selv kloke - at forherdelse delvis er kommet over Israel, inntil fylden av hedningene er kommet inn, 26 og således skal hele Israel bli frelst, som skrevet er: Fra Sion skal redningsmannen komme, han skal borttrydde ugudelighet fra Jakob, 27 og når jeg borttar deres synder, da er dette min pakt med dem. 28 Etter evangeliet er de elsket for eders skyld, men etter utvelgelsen er de elsket for fedrenes skyld; 29 for sine nådegaver og sitt kall angrer Gud ikke på. 30 For likesom I før var ulydige mot Gud, men nu har fått miskunn ved disses ulydighet, 31 så har også disse nu vært ulydige, forat de også skal få miskunn ved den miskunn som er blitt eder til del; 32 for Gud har overgitt dem alle til ulydighet forat han kunde miskunne sig over dem alle. (e1eēsē g1653) 33 O dyp av rikdom og visdom og kunnskap hos Gud! Hvor uransakelige hans dommer er, og hvor usporlige hans veier! 34 For hvem kjente Herrens sinn? eller hvem var hans rådgiver? 35 Eller hvem gav ham noget først, så han skulde få vederlag igjen? 36 For av ham og ved ham og til ham er alle ting; ham være æren i evighet! Amen. (aiōn g165)

12 Jeg formaner eder altså, brødre, ved Guds miskunn at I fremstiller eders legemer som et levende, hellig, Gud velbehagelig offer - dette er eders åndelige gudstjeneste - 2 og skikk eder ikke like med denne verden, men bli forvandlet ved fornyelsen av eders sinn, så I kan prøve hvad som er Guds vilje: det gode og velbehagelige og fullkomne! (aiōn g165) 3 For ved den nåde som er mig gitt, sier jeg til enhver iblandt eder at han ikke skal tenke høiere enn han bør tenke, men tenke så at han tenker sindig, alt efter som Gud har tilmålt enhver hans mål av tro. 4 For

likesom vi har mange lemmer på ett legeme, men ikke alle lemmene har samme gjerning, 5 således er vi mange ett legeme i Kristus, men hver for sig er vi hverandres lemmer. 6 Og da vi har ulike nådegaver, alt efter den nåde som er oss gitt, så la oss, om vi har profetisk gave, bruke den efter som vi har tro til, 7 eller om vi har en tjeneste, ta vare på tjenesten, eller om en er lærer, på lærdommen, 8 eller om en skal formane, på formaningen; den som utdeler, gjøre det med ærlig hu; den som er forstander, være det med iver; den som gjør barmhjertighet, gjøre det med glede! 9 Kjærligheten være uten skrømt; avsky det onde, hold fast ved det gode! 10 Vær ømhjertede mot hverandre i broderkjærlighet; kappes om å hedre hverandre! 11 Vær ikke lunkne i eders iver; vær brennende i ånden; tjen Herren! 12 Vær glade i håpet, tålmodige i trengselen, vedholdende i bønnen. 13 Ta eder av de hellige i deres trang; legg vinn på gjestfrihet! 14 Velsign dem som forfølger eder; velsign, og forbann ikke! 15 Gled eder med de glade, og gråt med de gråtende! 16 Ha ett sinnelag mot hverandre; attrå ikke det høie, men hold eder gjerne til det lave; vær ikke selvkløke! 17 Gjengjeld ikke nogen ondt med ondt; legg vinn på det som godt er, for alle menneskers åsyn! 18 Såfremt det er mulig, da hold I på eders side fred med alle mennesker! 19 Hevn eder ikke selv, mine elskede, men gi vreden rum! for det er skrevet: Mig hører hevnen til, jeg vil gjengjelde, sier Herren. 20 Om da din fiende hungrer, så gi ham å ete; om han tørster, gi ham å drikke! for når du gjør dette, sanker du gloende kull på hans hode. 21 La dig ikke overvinne av det onde, men overvinn det onde med det gode!

13 Hver sjel være lydige mot de foresatte øvrigheter! for det er ikke øvrighet uten av Gud, men de som er, de er innsatt av Gud, 2 så at den som setter sig imot øvrigheten, står Guds ordning imot; men de som står imot, skal få sin dom. 3 For de styrende er ikke til redsel for den gode gjerning, men for den onde. Men vil du slippe å frykte for øvrigheten? Gjør det som godt er, så skal du ha ros av den; 4 for den er Guds tjener, dig til gode. Men gjør du det som ondt er, da frykt! for den bærer ikke sverdet for intet; for den er Guds tjener, en hevner til straff over den som gjør det som ondt er. 5 Derfor er det nødvendig å være lydige mot den, ikke bare for straffens skyld, men

også for samvittighetens. 6 Derfor betaler I jo også skatt; for de er Guds tjenere, som nettop tar vare på dette. 7 Gi alle det I er dem skyldige: den skatt som skatt tilkommer, den toll som toll tilkommer, den frykt som frykt tilkommer, den ære som ære tilkommer! 8 Bli ingen noget skyldige, uten det å elske hverandre! for den som elsker den annen, har opfylt loven. 9 For det ord: Du skal ikke drive hor, du skal ikke slå ihjel, du skal ikke stjele, du skal ikke begjære, og hvad andre bud det kan være, det samles til ett i dette ord: Du skal elske din næste som dig selv. 10 Kjærligheten gjør ikke næsten noget ondt; derfor er kjærligheten lovens oppfyllelse. 11 Og dette må vi gjøre, da vi kjenner tiden, at timen er kommet da vi skal våkne op av søvne; for frelsen er oss nærmere nu enn dengang vi kom til troen. 12 Det lider med natten, og det stunder til dag; la oss derfor avlegge mørkets gjerninger, men iklæ oss lysets våben! 13 La oss vandre sømmelig, som om dagen, ikke i svir og drikk, ikke i løsaktighet og skamløshet, ikke i kiv og avind, 14 men iklæ eder den Herre Jesus Kristus, og bær ikke således omsorg for kjødet at det vekkes begjærigheter!

14 Ta eder av den som er svak i troen, uten å sette eder til doms over hans tanker! 2 Den ene har tro til å ete alt, men den som er svak, eter bare urter; 3 den som eter, ringeakte ikke den som ikke eter, og den som ikke eter, dømme ikke den som eter! for Gud har jo tatt sig av ham. 4 Hvem er du som dømmer en fremmed svenn? Han står eller faller for sin egen herre; dog, han skal bli stående; for Herren er mektig til å holde ham oppe. 5 Den ene akter en dag fremfor en annen, den andre akter alle dager like; enhver være fullt sikker i sitt eget sinn! 6 Den som akter på dagen, gjør det for Herren, og den som ikke akter på dagen, gjør det for Herren. Og den som eter, gjør det for Herren, for han takker Gud; og den som ikke eter, gjør det for Herren og takker Gud. 7 For ingen av oss lever for sig selv, og ingen dør for sig selv; 8 for om vi lever, så lever vi for Herren, og om vi dør, så dør vi for Herren; enten vi da lever eller vi dør, hører vi Herren til. 9 For derfor døde Kristus og blev levende igjen at han skulde være herre både over levende og over døde. 10 Men du, hvorfor dømmer du din bror? eller du, hvorfor ringeakter du din bror? vi skal jo alle stilles frem for Guds domstol. 11 For det er

skrevet: Så sant jeg lever, sier Herren, for mig skal hvert kne bøie sig, og hver tunge skal prise Gud. 12 Så skal da hver av oss gjøre Gud regnskap for sig selv. 13 Derfor, la oss ikke mere dømme hverandre, men fell heller den dom at I ikke skal legge anstøt eller felle for eders bror! 14 Jeg vet og er viss på det i den Herre Jesus at ingen ting er uren i sig selv; men for den som holder noget for urent, for ham er det urent. 15 For dersom det voldes din bror sorg ved din mat, da vandrer du ikke lenger i kjærlighet; før ikke ved din mat den i fortapelse som Kristus er død for! 16 La da ikke eders gode bli spottet! 17 Guds rike består jo ikke i å ete og drikke, men i rettfærdighet og fred og glede i den Hellige Ånd; 18 for den som heri tjener Kristus, han er velbehagelig for Gud og tekkelig for mennesker. 19 La oss derfor strebe efter det som tjener til fred og til innbyrdes opbyggelse! 20 Nedbryt ikke Guds verk for mats skyld! Alt er vel rent, men det er ondt for det menneske som eter med samvittighets-anstøt; 21 det er godt ikke å ete kjøtt eller drikke vin eller gjøre noget som din bror støter sig ved. 22 Du har tro? Ha den hos dig selv, for Gud! Salig er den som ikke dømmer sig selv i det han velger; 23 men den som tviler - dersom han eter, så er han dømt, fordi det ikke er gjort av tro; alt som ikke er av tro, er synd.

15 Vi som er sterke, er skyldige til å bære de svakes skrøpeligheter og ikke være oss selv til behag; 2 enhver av oss være sin næste til behag, til hans gagn, til opbyggelse! 3 For Kristus levde heller ikke sig selv til behag, men, som skrevet er: Deres hån som hånede dig, falt på mig. 4 For alt som før er skrevet, det er skrevet oss til lærdom, forat vi skal ha håp ved det tålmod og den trøst som skriftene gir. 5 Men tålmodets og trøstens Gud gi eder å ha ett sinn innbyrdes efter Kristi Jesu forbillede, 6 så at I enige, med én munn, kan prise Gud og vår Herre Jesu Kristi Fader! 7 Derfor ta eder av hverandre, likesom og Kristus tok sig av eder til Guds ære! 8 Jeg mener: Kristus er blitt en tjener for de omskårne for Guds sanndruhets skyld, for å stadfeste løftene til fedrene, 9 men hedningene skal prise Gud for miskunnhet, som skrevet er: Derfor vil jeg prise dig iblandt hedninger og lovsynge ditt navn. 10 Og atter sier Skriften: Gled eder, I hedninger, sammen med hans folk! 11 Og atter: Lov Herren, alle hedninger,

og pris ham, alle folk! **12** Og atter sier Esaias: Det skal komme det Isais rotskudd, han som reiser sig for å herske over hedninger; på ham skal hedningene håpe. **13** Men håpets Gud fyller eder med all glede og fred i eders tro, så I kan være rike på håp ved den Hellige Ånds kraft! **14** Men også jeg, mine brødre, har den visse tro om eder at I av eder selv er fulle av godhet, fylt med all kunnskap, i stand til også å formane hverandre; **15** men allikevel har jeg til dels skrevet eder noget djervt til for atter å påminne eder, etter den nåde som er mig gitt av Gud, **16** at jeg skal være Kristi Jesu offerprest for hedningene, idet jeg prestelig forvalter Guds evangelium, forat hedningene kan bli et velbehagelig offer, helliget ved den Hellige Ånd. **17** Derfor har jeg min ros i Kristus Jesus, i min tjeneste for Gud; **18** for jeg vil ikke driste mig til å tale om annet enn det som Kristus har virket ved mig for å føre hedningene til lydighet, ved ord og gjerning, **19** ved tegns og underes kraft, ved Åndens kraft, så at jeg fra Jerusalem og rundt omkring like til Illyria har fullt kunngjort Kristi evangelium, **20** dog så at jeg satte min ære i å forkynne evangeliet, ikke der hvor Kristus allerede var nevnt, forat jeg ikke skulde bygge på fremmed grunnvoll, **21** men, som skrevet er: De som ikke har fått budskap om ham, skal se, og de som ikke har hørt, skal forstå. **22** Derved især er jeg blitt hindret fra å komme til eder; **23** men nu, da jeg ikke lenger har rum i disse land, men i mange år har hatt lengsel etter å komme til eder, **24** håper jeg å få se eder på gjennomreisen når jeg drar til Spania, og få følge av eder dit når jeg først i nogen mon har hatt godt av eder. **25** Men nu drar jeg til Jerusalem i de helliges tjeneste. **26** For Makedonia og Akaia har villet gjøre et sammenskudd for de fattige blandt de hellige i Jerusalem. **27** De har så villet, og de står også i gjeld til dem; for har hedningene fått del i deres åndelige goder, da er de også skyldige til å tjene dem med de timelige. **28** Når jeg da har fullført dette og lagt denne frukt i deres hender, vil jeg dra derfra gjennom eders by til Spania, **29** og jeg vet at når jeg kommer til eder, skal jeg komme med en fylde av Kristi velsignelse. **30** Men jeg formaner eder, brødre, ved vår Herre Jesus Kristus og ved Åndens kjærlighet at I strider sammen med mig i eders bønner for mig til Gud, **31** forat jeg må utfries fra de vantro i Judea, og mitt ærend til Jerusalem må tekkes de hellige, **32**

så jeg kan komme til eder med glede, om Gud så vil, og få vederkkeve mig sammen med eder. **33** Fredens Gud være med eder alle! Amen.

16 Jeg anbefaler eder Føbe, vår søster, som er menighets-tjenerinne i Kenkreæ, **2** at I tar imot henne i Herren, som det sømmer sig for de hellige, og går henne til hånd i alt som hun måtte trenge eders hjelp i; for hun har også gått mange til hånd, ja mig selv. **3** Hils Priska og Akvilas, mine medarbeidere i Kristus Jesus, **4** de som har våget sitt eget liv for mitt, og som ikke alene jeg takker, men også alle menigheter av hedningene, **5** og hils menigheten i deres hus. Hils Epenetus, min elskede, som er Asias førstegrøde for Kristus. **6** Hils Maria, som har arbeidet meget for eder. **7** Hils Andronikus og Junias, mine frender og mine medfanger, de som har et godt navn blandt apostlene, de som også før mig er kommet til Kristus. **8** Hils Amplias, min elskede i Herren. **9** Hils Urbanus, vår medarbeider i Kristus, og Stakys, min elskede. **10** Hils Apelles, den prøvede i Kristus. Hils dem av Aristobulus' hus. **11** Hils Herodion, min frende. Hils dem av Narkissus' hus som er i Herren. **12** Hils Tryfena og Tryfosa, som har arbeidet i Herren. Hils Persis, den elskede, som har arbeidet meget i Herren. **13** Hils Rufus, den utvalgte i Herren, og hans og min mor. **14** Hils Asynkritus, Flegon, Hermes, Patrobas, Hermas, og brødrene hos dem. **15** Hils Filologus og Julia, Nereus og hans søster og Olympas, og alle de hellige hos dem. **16** Hils hverandre med et hellig kyss! Alle Kristi menigheter hilser eder. **17** Men jeg formaner eder, brødre, til å holde øie med dem som volder tvedrakten og anstøtene imot den lære som I har lært, og gå av veien for dem; **18** for disse tjener ikke vår Herre Jesus Kristus, men sin egen buk, og ved sin søte tale og sine fagre ord dårer de de enfoldiges hjerter. **19** For ordet om eders lydighet er kommet ut til alle; derfor gleder jeg mig over eder, men jeg ønsker at I skal være vise til det gode og rene for det onde. **20** Men fredens Gud skal i hast knuse Satan under eders føtter. Vår Herre Jesu Kristi nåde være med eder! **21** Timoteus, min medarbeider, og Lukius og Jason og Sosipater, mine frender, hilser eder. **22** Jeg Tertius, som nedskriver brevet, hilser eder i Herren. **23** Gajus, min og hele menighetens vert, hilser eder. Erastus, byens regnskapsfører, og broderen Kvartus hilser eder. **24** Vår Herre Jesu Kristi

nåde være med eder alle! Amen. 25 Men ham som er mektig til å styrke eder etter mitt evangelium og Jesu Kristi forkynnelse, etter åpenbaringen av den hemmelighet som har vært fortidd i evige tider, (aiōnios g166) 26 men nu er kommet for lyset og ved profetiske skrifter etter den evige Guds befaling kunngjort for alle folk for å virke troens lydighet, (aiōnios g166) 27 ham, den ene vise Gud ved Jesus Kristus, være æren i all evighet! Amen. (aiōn g165)

1 Korintierne

1 Paulus, ved Guds vilje kalt til Kristi Jesu apostel, og broderen Sostenes 2 - til den Guds menighet som er i Korint, helligede i Kristus Jesus, kalte, hellige, tillikemed alle dem som på ethvert sted påkaller vår Herre Jesu Kristi navn, deres og vår: 3 Nåde være med eder og fred fra Gud vår Fader og den Herre Jesus Kristus! 4 Jeg takker alltid min Gud for eder, for den Guds nåde som er eder gitt i Kristus Jesus, 5 at I i ham er gjort rike på alt, på all lære og all kunnskap, 6 likesom Kristi vidnesbyrd er blitt rotfestet i eder, 7 så at det ikke fattes eder på nogen nådegave mens I venter på vår Herre Jesu Kristi åpenbarelse, 8 han som også skal styrke eder inntil enden, så I må være ulastelige på vår Herre Jesu Kristi dag. 9 Gud er trofast, han ved hvem I blev kalt til samfund med hans Sønn, Jesus Kristus, vår Herre. 10 Men jeg formaner eder, brødre, ved vår Herre Jesu Kristi navn at I alle må føre den samme tale, og at det ikke må være splid iblandt eder, men at I må være fast forenet i samme sinn og i samme mening. 11 For det er av Kloes folk blitt mig fortalt om eder, mine brødre, at det er tretter iblandt eder. 12 Jeg mener dette at enhver av eder sier: Jeg holder meg til Paulus; jeg til Apollos; jeg til Kefas; jeg til Kristus. 13 Er Kristus blitt delt? var det Paulus som blev korsfestet for eder, eller var det til Paulus' navn I blev døpt? 14 Jeg takker Gud at jeg ikke har døpt nogen av eder uten Krispus og Gajus, 15 for at ikke nogen skal si at I blev døpt til mitt navn. 16 Dog har jeg også døpt Stefanus' hus; ellers vet jeg ikke av at jeg har døpt nogen annen. 17 For Kristus har ikke utsendt mig for å døpe, men for å forkynde evangeliet, ikke med vise ord, for at Kristi kors ikke skulde tape sin kraft. 18 For ordet om korset er vel en dårskap for dem som går fortapt, men for oss som blir frelst, er det en Guds kraft; 19 for det er skrevet: Jeg vil ødelegge de vises visdom, og de forstandiges forstand vil jeg gjøre til intet. 20 Hvor er en vismann, hvor er en skriftlærd, hvor er en gransker i denne verden? har ikke Gud gjort verdens visdom til dårskap? (aiōn g165) 21 For eftersom verden ikke ved sin visdom kjente Gud i Guds visdom, var det Guds vilje ved forkynnelsevisdomens dårskap å frelse dem som tror, 22 eftersom både jøder krever tegn og grekere søker visdom, 23 men vi forkynner Kristus korsfestet, for

jøder et anstøt og for hedninger en dårskap, 24 men for dem som er kalt, både jøder og grekere, forkynner vi Kristus, Guds kraft og Guds visdom. 25 For Guds dårskap er visere enn menneskene, og Guds svakhet er sterkere enn menneskene. 26 For legg merke til eders kall, brødre, at ikke mange vise etter kjødet blev kalt, ikke mange mektige, ikke mange høibårne; 27 men det som er dårlig i verden, det utvalgte Gud sig for å gjøre de vise til skamme, og det som er svakt i verden, det utvalgte Gud sig for å gjøre det sterke til skamme, 28 og det som er lavt i verden, og det som er ringeaktet, det utvalgte Gud sig, det som ingenting er, for å gjøre til intet det som er noget, 29 forat intet kjød skal rose sig for Gud. 30 Men av ham er I i Kristus Jesus, som er blitt oss visdom fra Gud og rettferdighet og helliggjørelse og forløsning, 31 forat, som skrevet er: Den som roser sig, han rose sig i Herren!

2 Og jeg, da jeg kom til eder, brødre, kom jeg ikke med mesterskap i tale eller i visdom og forkynte eder Guds vidnesbyrd; 2 for jeg vilde ikke vite noget iblandt eder uten Jesus Kristus og ham korsfestet. 3 Og jeg var hos eder i skrøpeligheit og i frykt og i megen beven, 4 og min tale og min forkynnelse var ikke med visdoms overtalende ord, men med Ånds og krafts bevis, 5 forat eders tro ikke skulde være grunnet på menneskers visdom, men på Guds kraft. 6 Dog, visdom taler vi blandt de fullkomne, men en visdom som ikke tilhører denne verden eller denne verdens herrer, de som forgår; (aiōn g165) 7 men som en hemmelighet taler vi Guds visdom, den skjulte, som Gud fra evighet av har forut bestemt til vår herlighet, (aiōn g165) 8 den som ingen av denne verdens herrer kjente; for hadde de kjent den, da hadde de ikke korsfestet herlighetens herre; (aiōn g165) 9 men, som skrevet er: Hvad øie ikke så og øre ikke hørte, og hvad ikke opkom i noget menneskes hjerte, hvad Gud har beredt for dem som elsker ham. 10 Men oss har Gud åpenbaret det ved sin Ånd. For Ånden ransaker alle ting, også dybdene i Gud; 11 for hvem iblandt mennesker vet hvad som bor i mennesket, uten menneskets ånd, som er i ham? Således vet heller ingen hvad som bor i Gud, uten Guds Ånd; 12 men vi har ikke fått verdens ånd, vi har fått den Ånd som er av Gud, forat vi skal kjenne det som er gitt oss av Gud, 13 det som vi også taler om, ikke med ord

som menneskelig visdom lærer, men med ord som Ånden lærer, idet vi tolker åndelige ting med åndelige ord. **14** Men et naturlig menneske tar ikke imot det som hører Guds Ånd til; for det er ham en dårskap, og han kan ikke kjenne det, for det dømmes åndelig; **15** men den åndelige dømmes alt, men selv dømmes han av ingen; **16** for hvem har kjent Herrens sinn, så at han skulde lære ham? men vi har Kristi sinn.

3 Og jeg, brødre, kunde ikke tale til eder som til åndelige, men bare som til kjødelige, som til småbarn i Kristus. **2** Jeg gav eder melk å drikke og ikke fast føde; for I tålte den enda ikke. Ja, I tåler den ikke ennu, **3** I er jo ennu kjødelige. For når det er avind og trette iblandt eder, er I da ikke kjødelige og vandrer på menneskelig vis? **4** For når en sier: Jeg holder mig til Paulus, og en annen: Jeg til Apollos, er I da ikke mennesker? **5** Hva er da Apollos? eller hva er Paulus? Tjenere ved hvem I kom til troen, og det etter som Herren gav enhver. **6** Jeg plantet, Apollos vannet, men Gud gav vekst; **7** derfor er hverken den noget som planter, eller den som vanner, men Gud som gir vekst. **8** Men den som planter, og den som vanner, er ett; dog skal enhver av dem få sin egen lønn etter sitt eget arbeid. **9** For vi er Guds medarbeidere; I er Guds akerland, Guds bygning. **10** Etter den Guds nåde som er mig gitt, har jeg lagt grunnvoll som en vis bygmester, og en annen bygger videre; men enhver se til hvorledes han bygger videre! **11** For ingen kan legge en annen grunnvoll enn den som er lagt, det er Jesus Kristus. **12** Men om nogen på denne grunnvoll bygger med gull, sølv, kostelige stener, tre, høi, strå, **13** da skal enhvers verk bli åpenbart; for dagen skal vise det, for den åpenbares med ild, og hvordan enhvers verk er, det skal ilden prøve. **14** Om det verk som en har bygget, står sig, da skal han få lønn; **15** om ens verk brenner op, da skal han tape lønnen, men selv skal han bli frelst, dog således som gjennom ild. **16** Vet I ikke at I er Guds tempel, og at Guds Ånd bor i eder? **17** Om nogen ødelegger Guds tempel, ham skal Gud ødelegge; for Guds tempel er hellig, og det er I. **18** Ingen dåre sig selv! Om nogen iblandt eder tykkes sig å være vis i denne verden, han bli en dåre, forat han kan bli vis; (**αἰὼν γ165**) **19** for denne verdens visdom er dårskap for Gud. For det er skrevet: Han fanger de vise i deres kløkt, **20** og atter: Herren kjenner de

vise tanker, at de er tomme. **21** Derfor rose ingen sig av mennesker! for alt hører eder til, **22** enten det er Paulus eller Apollos eller Kefas, enten det er verden eller liv eller død, enten det er det som nu er, eller det som komme skal - alt hører eder til, **23** men I hører Kristus til, og Kristus hører Gud til.

4 Således akte I oss som Kristi tjenere og husholdere over Guds hemmeligheter! **2** For øvrig kreves det av husholdere at de må finnes tro. **3** Men for mig har det lite å si å dømmes av eder eller av en menneskelig domstol; ja, jeg dømmes mig ikke engang selv; **4** for vel vet jeg intet med mig selv, men dermed er jeg ikke rettferdiggjort; men den som dømmes mig, er Herren. **5** Døm derfor ikke noget før tiden, før Herren kommer, han som også skal føre frem for lyset det som har vært skjult i mørket, og åpenbare hjertenes råd; og da skal enhver få sin ros av Gud. **6** Dette, brødre, har jeg overført på mig selv og Apollos for eders skyld, forat I ved oss må lære ikke å gå ut over det som skrevet er, forat ingen av eder skal bli opplåst, for den ene mot den andre. **7** For hvem gir vel dig fortrin? og hvad har du, som du ikke har fått? Men om du nu har fått noget, hvorfor roser du dig da som om du ikke hadde fått det? **8** I er alt blitt mette; I er alt blitt rike; uten oss er I blitt herrer! Ja, gid I var blitt herrer, så vi kunde herske sammen med eder! **9** For mig tykkes at Gud har vist oss apostler frem som de ringeste, som dødsdømte; for et skuespill er vi blitt for verden, både for engler og for mennesker. **10** Vi er dårer for Kristi skyld, men I er kloke i Kristus; vi er skrøpelige, men I er sterke; I er hedret, men vi er æreløse. **11** Like til denne stund er vi både hungrige og tørste og nakne og mishandlet og hjemløse og mødige, **12** idet vi arbeider med våre egne hender; vi blir utskjelt - og vi velsigner; vi blir forfulgt - og vi tåler det; **13** Vi blir spottet - og vi formaner; vi er blitt som utskudd i verden, en vemmelse for alle, inntil nu. **14** Jeg skriver ikke dette for å vanære eder, men for å påminne eder som mine elskede barn. **15** For om I og har ti tusen læremestere i Kristus, så har I dog ikke mange fedre; for jeg har avlet eder i Kristus Jesus ved evangeliet. **16** Jeg formaner eder derfor: Bli mine etterfølgere! **17** Derfor har jeg sendt Timoteus til eder, han som er mitt elskede og trofaste barn i Herren, forat han skal minne eder om mine veier i Kristus, således som jeg lærer overalt i hver menighet. **18** Men somme er blitt

opblåst, i den tanke at jeg ikke skulde komme til eder; **19** men jeg kommer snart til eder, om Herren vil, og får da lære å kjenne ikke ordene, men kraften hos dem som er opblåst; **20** for Guds rike består ikke i ord, men i kraft. **21** Hva vil I? skal jeg komme til eder med ris, eller med kjærlighet og saktmodighets ånd?

5 I det hele høres det om hor iblandt eder, og det slikt hor som ikke engang nevnes blandt hedningene: at en holder sig til sin fars hustru. **2** Og I er opblåst, mens I langt heller skulde sørge, så den som har gjort denne gjerning, kunde bli støtt ut fra eder. **3** For jeg for min del, som vel er fraværende med legemet, men nærværende med ånden, har allerede, som om jeg var nærværende, felt den dom over den som har gjort dette, **4** at han skal I vår Herre Jesu navn, idet I og min ånd samles i vår Herre Jesu kraft, **5** overgis til Satan til kjødets ødeleggelse, forat hans ånd kan bli frelst på den Herre Jesu dag. **6** Det er ikke smukt det som I roser eder av. Vet I ikke at en liten surdeig syrer hele deigen? **7** Rens derfor ut den gamle surdeig, så I kan være ny deig, likesom I er usyrede! for vårt påskelam er jo slaktet: Kristus. **8** La oss derfor holde høitid, ikke med gammel surdeig eller med ondskaps og ugudelighets surdeig, men med renhets og sannhets usyrede brød! **9** Jeg skrev til eder i mitt brev at I ikke skulde ha omgang med horkarler - **10** jeg mente ikke i almindelighet horkarlene i denne verden eller de havesyke og røverne eller avgudsdyrkerne, ellers måtte I jo gå ut av verden; **11** men det jeg skrev til eder, var at I ikke skulde ha omgang med nogen som kalles en bror og er en horkarl eller havesyk eller avgudsdyrker eller baktaler eller dranker eller røver, så I ikke engang eter sammen med ham. **12** For hvad har vel jeg med å dømme dem som er utenfor? dømmer ikke også I bare dem som er innenfor? **13** men dem som er utenfor, skal Gud dømme. Støt da den onde ut fra eder!

6 Våger nogen av eder, når han har sak mot sin næste, da å søke dom hos de urettferdige og ikke hos de hellige? **2** Eller vet I ikke at de hellige skal dømme verden? og dersom verden blir dømt ved eder, er I da uverdige til å dømme i de ringeste saker? **3** Vet I ikke at vi skal dømme engler? hvor meget mere da i timelige ting! **4** Når I da har saker om timelige ting, så setter I dem til dommere som ikke aktes for noget i menigheten! **5** Til skam for

eder sier jeg det. Så finnes det da ikke nogen vis mann iblandt eder, ikke en eneste én, som kan skille tretten for sin bror? **6** men bror fører sak mot bror, og det for vantros domstoll! **7** Det er jo i det hele allerede et tap for eder at I har saker mot hverandre. Hvorfor lider I ikke heller urett? hvorfor tåler I ikke heller skade? **8** Men I gjør urett og skade, og det mot brødre! **9** Eller vet I ikke at de som gjør urett, ikke skal arve Guds rike? Far ikke vill! Hverken horkarler eller avgudsdyrkere eller ekteskapsbrytere eller bløtaktige eller de som synder mot naturen, **10** eller tyver eller havesyke eller drankere eller baktalere eller røvere skal arve Guds rike. **11** Og således var det med somme av eder; men I har latt eder avtvette, I er blitt helliget, I er blitt rettferdiggjort i den Herre Jesu navn og i vår Guds Ånd. **12** Jeg har lov til alt - men ikke alt gagnar; jeg har lov til alt - men jeg skal ikke la noget få makten over mig. **13** Maten er for buken, og buken for maten; og Gud skal gjøre ende på dem begge. Men legemet er ikke for hor, men for Herren, og Herren for legemet; **14** og Gud har opvakt Herren og skal også opvekke oss ved sin kraft. **15** Vet I ikke at eders legemer er Kristi lemmer? skal jeg da ta Kristi lemmer og gjøre dem til en skjøges lemmer? Langt derifra! **16** Eller vet I ikke at den som holder sig til skjøgen, er ett legeme med henne? For det er sagt: De to skal være ett kjød. **17** Men den som holder sig til Herren, er én ånd med ham. **18** Fly hor! Enhver synd som et menneske kan gjøre, er utenfor legemet; men den som driver hor, synder mot sitt eget legeme. **19** Eller vet I ikke at eders legeme er et tempel for den Hellige Ånd, som bor i eder, og som I har fra Gud, og at I ikke hører eder selv til? **20** for I er dyrt kjøpt. Ær da Gud i eders legeme!

7 Men vedkommende det som I skrev om, da er det godt for et menneske ikke å røre en kvinne; **2** men for hors skyld skal hver mann ha sin egen hustru, og hver kvinne sin egen mann. **3** Mannen gjøre sin skyldighet mot hustruen, og likeså hustruen mot mannen; **4** hustruen råder ikke over sitt eget legeme, men mannen; likeså råder heller ikke mannen over sitt eget legeme, men hustruen. **5** Hold eder ikke fra hverandre uten etter samråd, for en tid, for å leve i bønn, og kom så sammen igjen, forat ikke Satan skal friste eder, fordi I ikke makter å være avholdende! **6** Dette sier jeg som tillatelse, ikke som påbud; **7** jeg

ønsker at alle mennesker var som jeg; men hver har sin egen nådegave av Gud, den ene så, den andre så. 8 Til de ugifte og til enkene sier jeg: Det er godt for dem om de vedblir å være som jeg; 9 men kan de ikke være avholdende, da la dem gifte sig! for det er bedre å gifte sig enn å lide brynde. 10 De gifte byder jeg, dog ikke jeg, men Herren, at en hustru ikke skal skille sig fra sin mann; 11 men er hun skilt fra ham, da vedbli hun å være ugift eller forlike sig med sin mann - og at en mann ikke skal skille sig fra sin hustru. 12 Til de andre sier jeg, ikke Herren: Dersom en bror har en vantro hustru, og hun samtykker i å bo hos ham, da skille han sig ikke fra henne! 13 og om en hustru har en vantro mann, og denne samtykker i å bo hos henne, da skille hun sig ikke fra sin mann! 14 For den vantro mann er helliget ved sin hustru, og den vantro hustru er helliget ved broren; ellers var jo eders barn urene, men nu er de hellige. 15 Men dersom den vantro skiller sig, da får han så gjøre; broren eller søsteren er ikke trælbundet i slike ting, men Gud har kalt oss til fred. 16 For hvad vet du, hustru, om du kan frelse din mann? eller hvad vet du, mann, om du kan frelse din hustru? 17 Dog vandre hver således som Herren har gitt ham, som Gud har kalt ham! Og således foreskriver jeg i alle menigheter. 18 En blev kalt som omskåret, han dra ikke forhud over; en er blitt kalt som uomskåret, han la sig ikke omskjære! 19 Det kommer ikke an på omskjærelse, og det kommer ikke an på forhud, men på å holde Guds bud. 20 Hver bli i det kall han blev kalt i! 21 Blev du kalt som træl, da gjør dig ingen sorg av det; men kan du også bli fri, så gjør heller bruk derav! 22 For den træl som er kalt i Herren, er Herrens frigitte; likeså er også den frie som er kalt, Kristi træl. 23 I er dyrt kjøpt; bli ikke menneskers træler! 24 I den stand enhver blev kalt i, brødre, i den bli han hos Gud! 25 Om jomfruene har jeg ikke noget bud av Herren, men jeg sier min mening som en som har fått miskunn av Herren til å være troverdig. 26 Jeg mener da dette at det for den nærværende nøds skyld er godt for et menneske å leve således. 27 Er du bundet til en kvinne, da søk ikke å bli løst fra henne; er du ikke bundet til en kvinne, da søk ikke en kvinne! 28 Men om du også gifter dig, synder du ikke, og om jomfruen gifter sig, synder hun ikke; men de som det gjør, vil få trengsel for sitt kjød, jeg derimot vil spare eder. 29 Men dette

sier jeg, brødre: Tiden er kort, så at herefter de som har hustruer, skal være som de som ingen har, 30 og de som gråter, som de som ikke gråter, og de som gleder sig, som de som ikke gleder sig, og de som kjøper, som de som ikke eier noget, 31 og de som bruker verden, som de som ikke bruker den; for denne verdens skikkelse forgår. 32 Jeg vil gjerne at I skal være fri for omsorg. Den ugifte har omsorg for det som hører Herren til, hvorledes han kan tekkes Herren; 33 men den gifte har omsorg for det som hører verden til, hvorledes han kan tekkes sin hustru. 34 Og det er forskjell på hustruen og jomfruen; den ugifte kvinne har omsorg for det som hører Herren til, at hun kan være hellig både på legeme og ånd; men den gifte kvinne har omsorg for det som hører verden til, hvorledes hun kan tekkes sin mann. 35 Dette sier jeg til eders eget gagn, ikke for å sette en snare for eder, men for å fremme det som sømmer sig: å henge fast ved Herren. 36 Men dersom nogen mener at han gjør urett mot sin ugifte datter om hun er over ungdomsalderen, og det må så være, han gjøre det han vil; han synder ikke; la dem gifte sig! 37 Men den som står fast i sitt hjerte og ikke har noget som tvinger ham, men har frihet til å følge sin egen vilje og har satt sig dette fore i sitt hjerte at han vil holde sin datter ugift, han gjør vel. 38 Så gjør da den vel som bortgifter, og den gjør bedre som ikke bortgifter. 39 En hustru er bundet så lenge hennes mann lever; men når hennes mann er hensovet, da har hun frihet til å gifte sig med hvem hun vil, bare det skjer i Herren. 40 Men lykkeligere er hun om hun blir som hun er, efter min mening; men jeg tror også å ha Guds Ånd.

8 Men vedkommende avgudsofferne, da vet vi at vi alle har kunnskap. Kunnskapen opplåser, men kjærligheten opbygger; 2 om nogen tykkes sig å kjenne noget, han har aldri kjent noget således som en bør kjenne det; 3 men om nogen elsker Gud, han er kjent av ham. 4 Hvad nu det vedkommer å ete av avguds-offerne, da vet vi at ingen avgud i verden er til, og at det er ingen Gud uten én. 5 For om det også er såkalte guder, enten i himmelen eller på jorden - som det jo er mange guder og mange herrer - 6 så er det dog for oss bare én Gud, Faderen, av hvem alt er, og vi til ham, og én Herre, Jesus Kristus, ved hvem alt er, og vi ved ham. 7 Dog, den kunnskap er ikke hos alle; men somme gjør sig ennu samvittighet

for avgudens skyld og eter det derfor som avguds- offer, og deres samvittighet, som er skrøpelig, blir uren. 8 Men mat gir oss jo ikke verd for Gud; hverken vinner vi noget om vi eter, eller taper noget om vi ikke eter. 9 Men se til at ikke denne eders frihet blir til anstøt for de skrøpelige! 10 For dersom nogen ser dig som har kunnskap, sitte til bords i avgudshuset, vil da ikke samvittigheten hos ham som er skrøpelig, få dristighet til å ete avgudsofferet? 11 da går jo den skrøpelige fortapt for din kunnskaps skyld, den bror for hvem Kristus er død! 12 Men når I således synder mot eders brødre og sårer deres skrøpelige samvittighet, da synder I mot Kristus. 13 Derfor, om mat voldet min bror anstøt, da vil jeg aldri i evighet ete kjøtt, for ikke å volde min bror anstøt. (aiōn g165)

9 Er jeg ikke fri? er jeg ikke apostel? har jeg ikke sett Jesus, vår Herre? er ikke I mitt verk i Herren? 2 Er jeg ikke apostel for andre, så er jeg det i det minste for eder; for I er innseglet på mitt apostel-embede i Herren. 3 Dette er mitt forsvar mot dem som dømmer mig. 4 Har vi ikke rett til å ete og drikke? 5 Har vi ikke rett til å føre en søster med oss som hustru, likesom de andre apostler og Herrens brødre og Kefas? 6 Eller er det bare jeg og Barnabas som ikke har rett til å slippe å arbeide? 7 Hvem gjør vel nogensinne krigstjeneste på egen lønning? hvem planter en vingård og eter ikke av dens frukt? eller hvem før en hjord og eter ikke av hjordens melk? 8 Taler jeg dette bare på menneskelig vis, eller sier ikke også loven dette? 9 I Mose lov er det jo skrevet: Du skal ikke binde munnen til på en okse som tresker. Er det oksene som ligger Gud på hjerte, 10 eller sier han ikke dette bare for vår skyld? For vår skyld er det jo skrevet at den som pløier, skal pløie med håp, og den som tresker, skal gjøre det med håp om å få sin del. 11 Har vi sådd for eder de åndelige goder, er det da noget stort om vi høster eders timelige goder? 12 Har andre rett over eder, skulde da ikke vi meget mere ha det? Men denne rett har vi ikke brukt; vi tåler alt, for ikke å legge nogen hindring for Kristi evangelium. 13 Vet I ikke at de som gjør tjeneste i templet, får sin føde av templet, og de som tjener ved alteret, deler med alteret? 14 Så har også Herren fastsatt for dem som forkynner evangeliet, at de skal leve av evangeliet. 15 Men jeg har ikke gjort bruk av noget av dette. Jeg skriver ikke dette forat det skal bli så

med mig; for heller vil jeg dø enn at nogen skulde gjøre det til intet som jeg roser mig av. 16 For om jeg forkynner evangeliet, er det ikke noget å rose mig av; det er en nødvendighet som påligger mig; for ve mig om jeg ikke forkynner evangeliet! 17 For gjør jeg dette frivillig, da har jeg lønn; men gjør jeg det nødtvunget, da er det en husholdning som er mig betrodd. 18 Hvad er da min lønn? At jeg, når jeg forkynner evangeliet, gjør det for intet, så jeg ikke gjør bruk av min rett i evangeliet. 19 For om jeg enn er fri fra alle, har jeg dog selv gjort mig til tjener for alle, for å vinne de fleste, 20 og jeg er blitt som en jøde for jødene, for å vinne jøder, for dem som er under loven, som en som er under loven - om jeg enn ikke selv er under loven - for å vinne dem som er under loven; 21 for dem som er uten lov, er jeg blitt som en som er uten lov - om jeg enn ikke er lovløs for Gud, men lovbundet for Kristus - for å vinne dem som er uten lov; 22 for de skrøpelige er jeg blitt skrøpelig, for å vinne de skrøpelige; for dem alle er jeg blitt alt, for i alle tilfelle å frelse nogen. 23 Men alt gjør jeg for evangeliets skyld, forat også jeg kan få del i det. 24 Vet I ikke at de som løper på rennebanen, de løper vel alle, men bare én får prisen? Løp da således, forat I kan vinne den! 25 Hver som er med i veddekamp, er avholdende i alt, hine for å få en forgjengelig krans, men vi en uforgjengelig. 26 Jeg løper da ikke som på det uvisse; jeg fekter ikke som en som slår i været; 27 men jeg undertvinger mitt legeme og holder det i trældom, forat ikke jeg som preker for andre, selv skal finnes uverdig.

10 For jeg vil ikke, brødre, at I skal være uvitende om at våre fedre var alle under skyen og gikk alle gjennom havet 2 og blev alle døpt til Moses i skyen og i havet, 3 og de åt alle den samme åndelige mat 4 og drakk alle den samme åndelige drikk; for de drakk av den åndelige klippe som fulgte dem, og klippen var Kristus; 5 allikevel hadde Gud ikke behag i de fleste av dem; for de blev slått ned i ørkenen. 6 Men disse ting skjedde som forbilleder for oss, forat ikke vi skal ha lyst til det onde, likesom de hadde lyst til det. 7 Bli heller ikke avgudsdyrkere, likesom nogen av dem, som skrevet er: Folket satte sig ned for å ete og drikke og stod op for å leke! 8 La oss heller ikke drive hor, likesom nogen av dem drev hor og falt på én dag tre og tyve tusen! 9 La oss

heller ikke friste Kristus, likesom nogen av dem fristet ham og blev ødelagt av slanger! **10** Knurr heller ikke, likesom nogen av dem knurret og blev ødelagt av ødeleggeren! **11** Dette hendte dem som forbilleder, men det er skrevet til formaning for oss, til hvem de siste tider er kommet. (aiōn g165) **12** Derfor, den som tykkes sig å stå, han se til at han ikke faller! **13** Eder har ingen fristelse møtt som mennesker ikke kan bære; og Gud er trofast, som ikke skal la eder fristes over evne, men gjøre både fristelsen og dens utgang, så I kan tåle den. **14** Derfor, mine elskede, fly fra avgudsdyrkelsen! **15** Jeg taler til eder som til forstandige; døm selv det jeg sier! **16** Velsignelsens kalk som vi velsigner, er den ikke samfund med Kristi blod? Brødet som vi bryter, er det ikke samfund med Kristi legeme? **17** Fordi der er ett brød, er vi ett legeme, enda vi er mange; for vi har alle del i det ene brød. **18** Se til Israel etter kjødet: Har ikke de som eter offerne, samfund med alteret? **19** Hvad mener jeg altså? at det er noget avguds-offer til? eller at det er nogen avgud til? **20** Nei, men at det de ofrer, det ofrer de til onde ånder og ikke til Gud; men jeg vil ikke at I skal komme i samfund med de onde ånder. **21** I kan ikke drikke Herrens kalk og onde ånders kalk; I kan ikke ha del I Herrens bord og i onde ånders bord. **22** Eller tør vi egge Herren til nidkjærhet? vi er vel ikke sterkere enn han? **23** Jeg har lov til alt, men ikke alt gagnar; jeg har lov til alt, men ikke alt oppbygger. **24** Ingen søke sitt eget, men enhver søke den annens beste! **25** Alt det som selges i slakterboden, kan I ete uten at I for samvittighetens skyld spør mere etter det; **26** for jorden og alt det som fyller den, hører Herren til. **27** Og dersom nogen av de vantro ber eder til gjest, og I vil gå dit, da kan I ete alt som settes frem for eder, uten at I for samvittighetens skyld spør mere etter det. **28** Men dersom nogen sier til eder: Dette er avguds-offer, da la være å ete det, for hans skyld som sa eder det, og for samvittighetens skyld! **29** Jeg mener ikke ens egen samvittighet, men næstens. For hvorfor skal min frihet dømmes av en annens samvittighet? **30** Dersom jeg nyter det med takk, hvorfor skal jeg da spottes for det som jeg takker for? **31** Enten I altså eter eller drikker, eller hvad I gjør, så gjør alt til Guds ære! **32** Vær uten anstøt både for jøder og for grekere og for Guds menighet, **33** likesom også jeg i alt streber å tekkes alle og ikke

tenker på mitt eget gagn, men på de manges, at de må bli frelst.

11 Bli mine efterfølgere, likesom jeg efterfølger Kristus! **2** Jeg roser eder for at I kommer mig i hu i alle ting og holder fast ved mine forskrifter, således som jeg gav eder dem. **3** Men jeg vil at I skal vite at Kristus er enhver manns hoved, og mannen er kvinnens hoved, og Gud er Kristi hoved. **4** Hver mann som beder eller taler profetisk med noget på hodet, vanærer sitt hode; **5** men hver kvinne som beder eller taler profetisk med utildekket hode, vanærer sitt hode; for det er aldeles det samme som om hun var raket. **6** For hvis en kvinne ikke tildekker sig, da la henne også klippe håret av; men er det usømmelig for en kvinne å klippe eller rake av sig håret, da la henne tildekke sig. **7** For en mann skal ikke tildekke sitt hode, eftersom han er Guds billede og ære; men kvinnen er mannens ære. **8** For mannen er ikke av kvinnen, men kvinnen er av mannen; **9** mannen blev jo heller ikke skapt for kvinnens skyld, men kvinnen for mannens skyld. **10** Derfor bør kvinnen ha et undergiveness-tegn på sitt hode for englenes skyld. **11** Dog, i Herren er hverken kvinnen noget fremfor mannen eller mannen noget fremfor kvinnen; **12** for likesom kvinnen er av mannen, så er også mannen ved kvinnen, og alt er av Gud. **13** Døm hos eder selv: passer det sig at en kvinne beder til Gud med utildekket hode? **14** Lærer ikke endog selve naturen eder at dersom en mann lar håret vokse langt, er det ham til vanære, **15** men dersom en kvinne lar håret vokse langt, er det henne til ære? for det lange hår er gitt henne til slør. **16** Men dersom nogen vil være trettekjær, da har ikke vi en sådan skikk, heller ikke Guds menigheter. **17** Men idet jeg påbyder dette, roser jeg ikke at I kommer sammen, ikke til det bedre, men til det verre. **18** For for det første, når I kommer sammen i menighets-samling, hører jeg at det er splid iblandt eder, og for en del tror jeg det; **19** for det må være partier iblandt eder, forat de ekte kan bli åpenbare iblandt eder. **20** Når I altså kommer sammen, da blir det ikke Herrens nattverd I eter; **21** for idet I eter, tar hver på forhånd sin egen mat, og den ene er hungrig, og den annen er drukken. **22** Har I da ikke hus til å ete og drikke i? eller forakter I Guds menighet og vanærer dem som intet har? Hvad skal jeg si til eder? skal jeg rose eder? I dette roser

jeg eder ikke. **23** For jeg har mottatt fra Herren dette som jeg også har overgitt eder, at den Herre Jesus i den natt da han blev forrådt, tok et brød, **24** takket og brøt det og sa: Dette er mitt legeme, som er for eder; gjør dette til minne om mig! **25** Likeså også kalken efter aftensmåltidet, idet han sa: Denne kalk er den nye pakt i mitt blod; gjør dette, så ofte som I drikker den, til minne om mig! **26** For så ofte som I eter dette brød og drikker denne kalk, forkynner I Herrens død, inntil han kommer. **27** Derfor, hver som eter brødet eller drikker Herrens kalk uverdigg, han blir skyldig i Herrens legeme og blod. **28** Men hvert menneske prøve sig selv, og så ete han av brødet og drikk av kalken! **29** for den som eter og drikker, han eter og drikker sig selv til dom dersom han ikke gjør forskjell på Herrens legeme. **30** Derfor er det mange skrøpelige og syke iblandt eder, og mange sovner inn. **31** Men dersom vi dømt oss selv, blev vi ikke dømt; **32** men når vi dømmes, da refses vi av Herren, forat vi ikke skal fordømmes sammen med verden. **33** Derfor, mine brødre, når I kommer sammen for å ete, da del med hverandre; **34** og hvis nogen hungrer, da ete han hjemme, forat I ikke skal komme sammen til dom! Det annet skal jeg foreskrive når jeg kommer.

12 Men om de åndelige gaver, brødre, vil jeg ikke at I skal være uvitende. **2** I vet at dengang da I var hedninger, lot I eder drage til de stumme avguder, alt efter som I blev draget. **3** Derfor kunngjør jeg eder at ingen som taler i Guds Ånd, sier: Forbannet er Jesus! og ingen kan si: Jesus er Herre! uten i den Hellige Ånd. **4** Det er forskjell på nådegaver, men Ånden er den samme; **5** og det er forskjell på tjenester, men Herren er den samme; **6** og det er forskjell på kraftige virkninger, men Gud er den samme, som virker alt i alle. **7** Men Åndens åpenbarelse gis enhver til det som er gagnlig. **8** For en gis visdoms tale ved Ånden, en annen kunnskaps tale ved den samme Ånd; **9** en annen tro ved den samme Ånd, en annen nådegaver til å helbrede ved den samme Ånd, **10** en annen kraft til å gjøre undergjerninger; en annen profetisk gave, en annen evne til å prøve ånder, en annen forskjellige slags tunger, en annen tydning av tunger. **11** Alt dette virker den ene og samme Ånd, idet han utdeler til hver især efter som han vil. **12** For likesom legemet er ett og har mange lemmer, men alle legemets lemmer, om de enn er mange, dog er ett legeme, således er

det også med Kristus; **13** for vi er jo alle døpt med én Ånd til å være ett legeme, enten vi er jøder eller grekere, enten vi er træler eller frie; og vi har alle fått én Ånd å drikke. **14** For legemet er jo heller ikke ett lem, men mange. **15** Om foten sier: Fordi jeg ikke er hånd, hører jeg ikke med til legemet, så hører den like fullt med til legemet; **16** og om øret sier: Fordi jeg ikke er øie, hører jeg ikke med til legemet, så hører det like fullt med til legemet. **17** Dersom hele legemet var øie, hvor blev det da av hørselen? dersom det hele var hørsel, hvor blev det da av lukten? **18** Men nu satte Gud lemmene, hvert især av dem, på legemet, således som han vilde. **19** Var de derimot alle ett lem, hvor blev det da av legemet? **20** Men nu er det mange lemmer, men ett legeme. **21** Øiet kan ikke si til hånden: Jeg trenger ikke til dig, eller hodet til føttene: Jeg trenger ikke til eder; **22** men tvert imot: de lemmer på legemet som synes å være de skrøpeligste, de er nødvendige. **23** Og de lemmer på legemet som vi synes er mindre ære verd, dem klær vi med større ære, og de lemmer som vi blues ved, dem klær vi med større bluferdighet, **24** men våre edlere lemmer trenger ikke til det. Men Gud satte legemet sammen således at han gav det ringeste størst ære, **25** forat det ikke skal være splid i legemet, men lemmene ha samme omsorg for hverandre. **26** Og om ett lem lider, da lider alle lemmene med, og om ett lem hedres, da gleder alle lemmene sig med. **27** Men nu er I Kristi legeme og hans lemmer, hver efter sin del. **28** Og Gud satte i menigheten først nogen til apostler, for det annet profeter, for det tredje lærere, så kraftige gjerninger, så nådegaver til å helbrede, til å hjelpe, til å styre, forskjellige slags tunger. **29** Er vel alle apostler? er vel alle profeter? er vel alle lærere? gjør vel alle kraftige gjerninger? **30** har vel alle nådegaver til å helbrede? taler vel alle med tunger? kan vel alle tyde dem? **31** Men streb efter de største nådegaver! Og jeg vil vise eder en ennu bedre vei.

13 Om jeg taler med menneskers og englers tunger, men ikke har kjærlighet, da er jeg en lydende malm eller en klingende bjelle. **2** Og om jeg eier profetisk gave og kjenner alle hemmeligheter og all kunnskap, og om jeg har all tro, så jeg kan flytte fjell, men ikke har kjærlighet, da er jeg intet. **3** Og om jeg gir til føde for fattige alt det jeg eier, og om jeg gir mitt legeme til å brennes, men ikke har

kjærlighet, da gagnar det mig intet. 4 Kjærligheten er langmodig, er velvillig; kjærligheten bærer ikke avind, kjærligheten brammer ikke, opplåses ikke, 5 den gjør intet usømmelig, søker ikke sitt eget, blir ikke bitter, gjemmer ikke på det onde; 6 den gleder sig ikke over urettferdighet, men gleder sig ved sannhet; 7 den utholder alt, tror alt, håper alt, tåler alt. 8 Kjærligheten faller aldri bort; men hvad enten det er profetiske gaver, da skal de få ende, eller det er tunger, da skal de ophøre, eller det er kunnskap, da skal den få ende. 9 For vi skjønner stykkevis og taler profetisk stykkevis; 10 men når det fullkomne kommer, da skal det som er stykkevis, få ende. 11 Da jeg var barn, talte jeg som et barn, tenkte jeg som et barn, dømte jeg som et barn; men da jeg blev mann, la jeg av det barnslige. 12 For nu ser vi i et speil, i en gåte; men da skal vi se åsyn til åsyn; nu kjenner jeg stykkevis, men da skal jeg kjenne fullt ut, likesom jeg også fullt ut er kjent. 13 Men nu blir de stående disse tre, tro, håp, kjærlighet, og størst blandt dem er kjærligheten.

14 Jag efter kjærligheten! Streb efter de åndelige gaver, men mest efter å tale profetisk! 2 For den som taler med tunge, taler ikke for mennesker, men for Gud; for ingen skjønner det, men han taler hemmeligheter i Ånden; 3 den derimot som taler profetisk, taler for mennesker til oppbyggelse og formaning og trøst. 4 Den som taler med tunge, oppbygger sig selv; men den som taler profetisk, oppbygger menigheten. 5 Allikevel ønsker jeg at I alle talte med tunger, men heller at I talte profetisk; den som taler profetisk, er større enn den som taler med tunger, medmindre han tyder det, så at menigheten kan få oppbyggelse av det. 6 Og nu, brødre, om jeg kommer til eder og taler med tunger, hvad vil det da gagne eder, medmindre jeg taler til eder enten med åpenbaring eller med kunnskap, enten med profetiske ord eller med lære? 7 Dersom de livløse ting som gir lyd, enten det er en fløite eller en harpe, ikke gir forskjellige toner, hvorledes kan en da skjønne det som spilles på fløiten eller på harpen? 8 Og om en basun gir en utydelig lyd, hvem vil da gjøre sig rede til strid? 9 Således også med eder: Dersom I ikke med eders tunge fremfører tydelig tale, hvorledes kan en da skjønne det som blir sagt? I vil jo da tale bort i været. 10 Så mange slags sprog er det nu visst i verden, og det er intet av dem som ikke

har sin betydning; 11 dersom jeg altså ikke kjenner sprogets betydning, blir jeg en utlending for den som taler, og den som taler, blir en utlending for mig. 12 Således også med eder: Når I streber efter de åndelige gaver, så søk å få dem i rikelig mål til menighetens oppbyggelse. 13 Derfor, den som taler med tunge, han bede om at han må kunne tyde det! 14 For dersom jeg beder med tunge, da beder min ånd, men min forstand er uten frukt. 15 Hvorledes er det altså? Jeg vil bede med ånden, men jeg vil også bede med forstanden; jeg vil lovsynge med ånden, men jeg vil også lovsynge med forstanden. 16 For dersom du lover Gud med din ånd, hvorledes skal da nogen blandt de ukyndige kunne si amen til din takkebønn? han vet jo ikke hvad du sier; 17 for du holder vel en smukk takkebønn, men den andre får ingen oppbyggelse av det. 18 Jeg takker Gud: jeg taler mere med tunge enn I alle; 19 men i en menighets-samling vil jeg heller tale fem ord med min forstand, for derved å lære andre, enn ti tusen ord med tunge. 20 Brødre! vær ikke barn i forstand, men vær barn i ondskap; i forstand derimot skal I være fullvoksne! 21 Det er skrevet i loven: Ved folk med fremmed tungemål og ved fremmedes leber vil jeg tale til dette folk, og enda skal de ikke høre på mig, sier Herren. 22 Så er da tungene til et tegn, ikke for de troende, men for de vantro; den profetiske tale derimot er ikke for de vantro, men for de troende. 23 Om da hele menigheten kommer sammen, og alle taler med tunger, og det så kommer ukyndige eller vantro inn, vil de da ikke si at I er fra eder selv? 24 Men om alle taler profetisk, og det så kommer inn en vantro eller en ukyndig, så refses han av alle og dømmes av alle, 25 hans hjertes skjulte tanker åpenbares, og så vil han falle på sitt ansikt og tilbede Gud, og vidne at Gud sannelig er iblandt eder. 26 Hvorledes er det altså, brødre? Når I kommer sammen, så har hver av eder en salme eller en lære eller en åpenbaring eller en tunge eller en tydning: la alt skje til oppbyggelse! 27 Taler nogen med tunge, da la det være to eller i det høieste tre hver gang, og den ene efter den annen, og la én tyde det! 28 Men er det ingen til stede som kan tyde, da skal han tie i menighets-samlingen, men tale for sig selv og for Gud. 29 Men av profeter tale to eller tre, og de andre prøve det! 30 og får en annen en åpenbaring mens han sitter der,

da skal den første tie. **31** For I kan alle tale profetisk, én ad gangen, så alle kan lære og alle formanest; **32** og profeters ånder er profeter lydige; **33** for Gud er ikke uordens Gud, men freds Gud. **34** Likesom i alle de helliges menigheter, skal eders kvinner tie i menighets-samlingene; for det tillates dem ikke å tale, men de skal underordne sig, som også loven sier. **35** Men vil de få rede på noget, da skal de spørre sine egne menn hjemme; for det sømmer sig ikke for en kvinne å tale i menighets-samling. **36** Eller var det fra eder Guds ord gikk ut? eller er I de eneste det er nådd til? **37** Tror nogen at han er en profet eller en åndelig, da skal han skjønne at det jeg skriver til eder, er Herrens bud. **38** Men om nogen ikke skjønner det, så får han la det være. **39** Derfor, brødre, streb etter å tale profetisk, og hindre ikke nogen i å tale med tunger; **40** men la alt skje sømmelig og med orden!

15 Jeg kunngjør eder, brødre, det evangelium som jeg forkynte eder, som I og tok imot, som I og står fast i, **2** som I og blir frelst ved dersom I holder fast ved det ord hvormed jeg forkynte eder det, såfremt I ikke forgyeves er kommet til troen. **3** For jeg overgav eder blandt de første ting det som jeg selv mottok, at Kristus døde for våre synder etter skriftene, **4** og at han blev begravet, **5** og at han opstod på den tredje dag efter skriftene, **6** og at han blev sett av Kefas, derefter av de tolv. **7** Derefter blev han sett av mere enn fem hundre brødre på én gang - av dem er de fleste ennå i live, men nogen er hensovet. **8** Derefter blev han sett av Jakob, derefter av alle apostlene. **9** Men sist av alle blev han og sett av mig som det ufullbårne foster; for jeg er den ringeste av apostlene og er ikke verd å kalles apostel, fordi jeg har forfulgt Guds menighet; **10** men av Guds nåde er jeg det jeg er, og hans nåde mot mig har ikke vært forgyeves, men jeg har arbeidet mere enn de alle, dog ikke jeg, men Guds nåde som er med mig. **11** Hvad enten det da er jeg eller de andre, så forkynner vi således, og således kom I til troen. **12** Men forkynnes det om Kristus at han er opstanden fra de døde, hvorledes kan da nogen iblandt eder si at det ikke er nogen opstandelse av døde? **13** Men er det ikke nogen opstandelse av døde, da er heller ikke Kristus opstanden; **14** men er Kristus ikke opstanden, da er vår forkynnelse intet, da er også eders tro intet; **15** da finnes vi og å være falske

vidner om Gud, fordi vi har vidnet mot Gud at han har opvakt Kristus, som han dog ikke har opvakt såfremt altså de døde ikke opstår. **16** For dersom de døde ikke opstår, da er heller ikke Kristus opstanden; **17** men er Kristus ikke opstanden, da er eders tro unyttig, da er I ennå i eders synder, **18** da er altså også de fortapt som er hensovet i Kristus. **19** Har vi bare i dette liv satt vårt håp til Kristus, da er vi de ynkværdigste av alle mennesker. **20** Men nu er Kristus opstanden fra de døde og er blitt førstegrøden av de hensovede. **21** For eftersom døden er kommet ved et menneske, så er og de dødes opstandelse kommet ved et menneske; **22** for likesom alle dør i Adam, så skal og alle levendegjøres i Kristus. **23** Men hver i sin egen avdeling: Kristus er førstegrøden; derefter skal de som hører Kristus til, levendegjøres ved hans komme; **24** derefter kommer enden, når han overgir riket til Gud og Faderen, efterat han har tilintetgjort all makt og all myndighet og velde. **25** For han skal være konge inntil han får lagt alle sine fiender under sine føtter. **26** Den siste fiende som tilintetgjøres, er døden; **27** for han har lagt alt under hans føtter. Men når han sier at alt er ham underlagt, så er det klart at han er undtatt som har underlagt ham alt; **28** men når alt er ham underlagt, da skal og Sønnen selv underlegge sig ham som la alt under ham, forat Gud skal være alt i alle. **29** Hvad gjør da de som lar sig døpe for de døde? Dersom de døde i det hele tatt ikke opstår, hvorfor lar de sig da døpe for dem? **30** Hvorfor setter også vi oss hver time i fare? **31** Jeg dør hver dag, så sant som jeg kan rose mig av eder, brødre, i Kristus Jesus, vår Herre. **32** Var det på menneskelig vis jeg stred med ville dyr i Efesus, hvad vinning har jeg da av det? Dersom de døde ikke opstår, da la oss ete og drikke, for imorgen dør vi! **33** Far ikke vill! Dårlig omgang forderver gode seder. **34** Våk opp for alvor og synd ikke! for somme har ikke kjennskap til Gud; til skam for eder sier jeg det. **35** Men en kunde si: Hvorledes opstår de døde? og med hvad slags legeme kommer de frem? **36** Du dåre! det du sår, blir ikke levendegjort uten det dør. **37** Og når du sår, sår du ikke det legeme som skal bli, men et nakent korn, kan hende av hvete eller av noget annet slag; **38** men Gud gir det et legeme efter sin vilje, og hvert slags sæd sitt eget legeme. **39** Ikke alt kjøtt er det samme kjøtt, men ett er kjøtt i mennesker, et annet i

fe, et annet i fugler, et annet i fisker. 40 Og der er himmelske legemer, og der er jordiske legemer; men én herlighet har de himmelske legemer, en annen de jordiske. 41 Én glans har solen, og en annen månen, og en annen stjernene; for den ene stjerne skiller sig fra den andre i glans. 42 Så er det og med de dødes opstandelse. Det såes i forgjengelighet; det oppstår i uforgjengelighet; 43 det såes i vanære, det oppstår i herlighet; det såes i skrøpeligheit, det oppstår i kraft; 44 der såes et naturlig legeme, der oppstår et åndelig legeme. Så visst som det gis et naturlig legeme, gis det og et åndelig legeme. 45 Således er det og skrevet: Det første menneske, Adam, blev til en levende sjel; den siste Adam er blitt til en levendegjørende ånd. 46 Men det åndelige er ikke det første, men det naturlige, derefter det åndelige. 47 Det første menneske var av jorden, jordisk; det annet menneske er av himmelen. 48 Sådanne som den jordiske var, så er og de jordiske, og sådan som den himmelske er, så skal og de himmelske være, 49 og likesom vi har båret den jordiskes bilde, så skal vi og bære den himmelskes bilde. 50 Men dette sier jeg, brødre, at kjød og blod kan ikke arve Guds rike, heller ikke arver forgjengelighet uforgjengelighet. 51 Se, jeg sier eder en hemmelighet: Vi skal ikke alle hensove, men vi skal alle forvandles, 52 i et nu, i et øieblikk, ved den siste basun. For basunen skal lyde, og de døde skal oppstå uforgjengelige, og vi skal forvandles. 53 For dette forgjengelige skal bli iklædd uforgjengelighet, og dette dødelige bli iklædd udødelighet. 54 Og når dette forgjengelige er iklædd uforgjengelighet, og dette dødelige er iklædd udødelighet, da oppfylles det ord som er skrevet: Døden er opslukt til seier. 55 Død, hvor er din brodd? Død, hvor er din seier? (Hadēs g86)

56 Men dødens brodd er synden, og syndens kraft er loven; 57 men Gud være takk, som gir oss seier ved vår Herre Jesus Kristus! 58 Derfor, mine elskede brødre, vær faste, urokkelige, alltid rike i Herrens gjerning, da I vet at eders arbeide ikke er unyttig i Herren!

16 Men vedkommende innsamlingen til de hellige, da skal I gjøre således som jeg har ordnet det for menighetene i Galatia. 2 På hver første dag i uken legge enhver av eder hjemme hos sig selv til side det han får lykke til, forat innsamlingen ikke skal skje først da når jeg kommer. 3 Når jeg så er

kommet, skal jeg sende dem som I selv velger, med brev, for å føre eders kjærlighetsgave til Jerusalem; 4 men er det verdt at jeg selv reiser, skal de reise i følge med mig. 5 Jeg kommer til eder når jeg har reist igjennom Makedonia; for Makedonia reiser jeg igjennom; 6 men hos eder blir jeg kan hende nogen tid, eller endog vinteren over, forat jeg kan få følge av eder dit jeg siden skal reise. 7 For jeg tenker ikke å se eder nu på gjennemreisen; for jeg håper å bli nogen tid hos eder, om Herren tillater det. 8 I Efesus blir jeg inntil pinsen; 9 for en stor og virksom dør er opplatt for mig, og det er mange motstandere. 10 Når Timoteus kommer, da se til at han kan være hos eder uten frykt! for han gjør Herrens gjerning, likesom jeg; 11 ingen må derfor ringeakte ham. Og følg ham på vei i fred, forat han kan komme til mig! for jeg venter på ham med brødrene. 12 Vedkommende broderen Apollos, da bad jeg ham meget at han skulde fare til eder sammen med brødrene; han var aldeles ikke villig til å komme nu, men han vil komme når han får tid. 13 Vær årvåkne, stå fast i troen, vær mandige, vær sterke! 14 La alt hos eder skje i kjærlighet! 15 Jeg formaner eder, brødre: I kjenner Stefanus' hus, at det er førstegrøden av Akaia, og at de har stilt sig til tjeneste for de hellige; 16 vis og I ærbødighet mot dem og mot enhver som hjelper til og gjør sig møie! 17 Jeg gleder mig over at Stefanus og Fortunatus og Akaius er her; for de har utfylt savnet av eder; 18 for de har vederkveget min og eders ånd. Skjønn derfor på slike! 19 Menighetene i Asia hilser eder. Akvilas og Priska tillikemed menigheten i deres hus hilser eder meget i Herren. 20 Alle brødrene hilser eder. Hils hverandre med et hellig kyss! 21 Hilsen med min, Paulus' hånd: 22 Om nogen ikke elsker Herren, han være forbannet! Maran ata. 23 Den Herre Jesu nåde være med eder! 24 Min kjærlighet er med eder alle i Kristus Jesus.

2 Korintierne

1 Paulus, ved Guds vilje Kristi Jesu apostel, og broderen Timoteus - til den Guds menighet som er i Korint, tillikemed alle de hellige som er i hele Akaia: 2 Nåde være med eder og fred fra Gud vår Fader og den Herre Jesus Kristus! 3 Lovet være Gud og vår Herre Jesu Kristi Fader, miskunns Fader og all trøsts Gud, 4 han som trøster oss i all vår trengsel, forat vi skal kunne trøste dem som er i all slags trengsel, med den trøst hvormed vi selv blir trøstet av Gud! 5 For likesom Kristi lidelser kommer rikelig over oss, så er og vår trøst rikelig ved Kristus. 6 Men lider vi trengsel, da er det eder til trøst og frelse; trøstes vi, da er det eder til en trøst som viser sig kraftig i tålmod under de samme lidelser som vi lider; 7 og vårt håp om eder er fast, da vi vet at likesom I har del i lidelsene, så skal I og ha del i trøsten. 8 For vi vil ikke, brødre, at I skal være uvitende om at den trengsel som kom over oss i Asia, var overmåte tung, mere enn vi kunde bære, så vi endog mistvilt om livet; 9 ja, vi hadde oppgjort med oss selv at vi måtte dø, forat vi ikke skulde sette vår lit til oss selv, men til Gud, som opvekker de døde, 10 han som fridde oss og frir oss fra slik en død, han som vi har det håp til at han og herefter vil fri oss derfra, 11 idet også I kommer oss til hjelp med bønn, forat det fra manges munn må lyde rikelig takksigelse for oss, for den nåde som er oss gitt. 12 For dette er vår ros: vår samvittighets vidnesbyrd om at vi har vandret i verden, og særlig hos eder, i Guds hellighet og renhet, ikke i kjødelig visdom, men i Guds nåde. 13 For vi skriver ikke annet til eder enn det I leser eller skjønner, og jeg håper at I og skal skjønne det inntil enden 14 - likesom I jo for en del har skjønt oss - at vi er eders ros, likesom og I er vår på den Herre Jesu dag. 15 Og i tillit til dette vilde jeg komme til eder først, forat I skulde få en nåde, 16 og fra eder dra til Makedonia, og så fra Makedonia igjen komme til eder og få følge av eder til Judea. 17 Da jeg nu altså vilde dette, gikk jeg da kan hende lettsindig frem? eller hvad jeg foresetter mig, foresetter jeg mig det på kjødelig vis, så at der hos mig skulde være både ja, ja og nei, nei? 18 Så sant Gud er trofast: mitt ord til eder er ikke ja og nei! 19 For Guds Sønn, Kristus Jesus, han som blev forkynt iblandt eder ved oss, ved mig og Silvanus og Timoteus, han var ikke

ja og nei, men ja er der blitt i ham; 20 for så mange som Guds løfter er, i ham har de sitt ja, derfor får de og ved ham sitt amen, Gud til ære ved oss. 21 Men den som binder oss tillikemed eder fast til Kristus, og som salvet oss, det er Gud, 22 han som og satte sitt innsegl på oss og gav Ånden til pant i våre hjerter. 23 Men jeg kaller Gud til vidne for min sjel at det var for å skåne eder jeg ennå ikke er kommet til Korint; 24 ikke at vi er herrer over eders tro, men vi arbeider med på eders glede; for I står i troen.

2 Men også for min egen skyld foresatte jeg mig at jeg ikke atter vilde komme til eder med sorg. 2 For hvis jeg gjør eder sorg, hvem er det da som gjør mig glad, uten den som jeg gjør sorg? 3 Og just i det øiemed skrev jeg, forat jeg ikke, når jeg kom, skulde få sorg av dem som jeg burde ha glede av, idet jeg har den tillit til eder alle at min glede er eders alles glede. 4 For med megen trengsel og angst i hjertet skrev jeg til eder under mange tårer, ikke for å gjøre eder sorg, men forat I skulde kjenne den kjærlighet som jeg særlig har til eder. 5 Men er det nogen som har voldt sorg, da er det ikke mig han har voldt sorg, men delvis - at jeg ikke skal være for hård - eder alle. 6 Det er nok for ham med den straff han har fått av de fleste, 7 så at I derimot heller skal tilgi og trøste ham, forat han ikke skal gå til grunn i ennu større sorg. 8 Derfor ber jeg eder å la kjærlighet råde mot ham. 9 For derfor var det også jeg skrev, for å få vite om I holder prøve, om I er lydige i alt. 10 Men den som I tilgir noget, ham tilgir og jeg; for det jeg har tilgitt - om jeg har hatt noget å tilgi - det har jeg gjort for eders skyld, for Kristi åsyn, forat vi ikke skal dåres av Satan; 11 for ikke er vi uvitende om hans tanker. 12 Da jeg kom til Troas for Kristi evangeliums skyld, og en dør var mig oplatt i Herren, hadde jeg ingen ro i min ånd, fordi jeg ikke fant Titus, min bror, 13 men jeg sa farvel til dem og drog videre til Makedonia. 14 Men Gud være takk, som alltid lar oss vinne seier i Kristus og ved oss åpenbarer sin kunnskaps duft på hvert sted! 15 For vi er en Kristi vellukt for Gud, blandt dem som blir frelst, og blandt dem som går fortapt, 16 for disse en duft av død til død, for hine en duft av liv til liv. Og hvem er vel duelig til dette? 17 For vi er ikke, som de mange, slike at vi forfalsker Guds ord til egen vinning; men som i renhet, ja som av Gud, taler vi for Guds åsyn i Kristus.

3 Begynner vi atter å gi oss selv skussmål, eller mon vi, således som visse folk, trenger til skussmålsbrev til eder eller fra eder? **2** I er vårt brev, innskrevet i våre hjerter, kjent og lest av alle mennesker, **3** idet det blir vitterlig at I er Kristi brev, tilblitt ved vår tjeneste, innskrevet ikke med blekk, men med den levende Guds Ånd, ikke på stentavler, men på hjertets kjødtavler. **4** Men en sådan tillit har vi til Gud ved Kristus, **5** ikke at vi av oss selv duer til å uttenke noget som av oss selv, men vår duelighet er av Gud, **6** som og gjorde oss duelige til å være tjenere for en ny pakt, ikke for bokstav, men for Ånd; for bokstaven slår ihjel, men Ånden gjør levende. **7** Dersom da dødens tjeneste, som med bokstaver var innhugget i stener, fremtrådte i herlighet, så at Israels barn ikke tålte å se på Mose åsyn for hans åsyns herlighets skyld, som dog svant, **8** hvor skal da ikke Åndens tjeneste enn mere være i herlighet! **9** For dersom fordømmelsens tjeneste er herlighet, da er rettferdighetens tjeneste enn langt mere rik på herlighet; **10** for det herlige har i dette stykke ingen herlighet mot hin overvettes rike herlighet. **11** For når det som svinner, var i herlighet, da skal meget mere det som blir, være i herlighet. **12** Eftersom vi da har et sådant håp, går vi frem med stor frimodighet, **13** og gjør ikke som Moses, som la et dekke over sitt åsyn, forat Israels barn ikke skulde skue enden av det som svant. **14** Men deres sinn er blitt forherdet; for like til denne dag blir det samme dekke liggende når de leser den gamle pakt, uten at det blir åpenbart at den opheves i Kristus. **15** Men til denne dag ligger et dekke over deres hjerte når Moses leses; **16** men når det omvender sig til Herren, blir dekket tatt bort. **17** Men Herren er Ånden, og hvor Herrens Ånd er, der er frihet. **18** Men vi som med utildekket åsyn skuer Herrens herlighet som i et speil; vi blir alle forvandlet til det samme billede fra herlighet til herlighet, som av Herrens Ånd.

4 Derfor, da vi har denne tjeneste, eftersom vi har fått miskunn, så taper vi ikke motet; **2** men vi har sagt oss løs fra alle skammelige snikveier og farer ikke frem med list, heller ikke forfalsker vi Guds ord, men ved å kunngjøre sannheten anbefaler vi oss til alle menneskers samvittighet for Guds åsyn. **3** Er da enn vårt evangelium skjult, så er det skjult blandt dem som går fortapt, **4** i hvem denne verdens gud har forblindet de vantros sinn, forat lyset fra evangeliet

om Kristi herlighet, han som er Guds billede, ikke skal skinne for dem. (aiōn g165) **5** For vi forkynner ikke oss selv, vi forkynner Kristus Jesus som Herre, oss derimot som eders tjenere for Jesu skyld. **6** For Gud, som bød at lys skulde skinne frem av mørke, han er den som også har latt det skinne i våre hjerter, forat kunnskapen om Guds herlighet i Jesu Kristi åsyn skulde stråle frem fra oss. **7** Men vi har denne skatt i lerkar, forat den rike kraft skal være av Gud og ikke av oss, **8** idet vi alltid er i trengsel, men ikke kuert, tvilende, men ikke mistvilende, **9** forfulgt, men ikke opgitt, nedslått, men ikke tilintetgjort - **10** alltid bærende Jesu død med oss i legemet, forat også Jesu liv skal åpenbares i vårt legeme. **11** For enn mens vi lever, overgis vi stadig til døden for Jesu skyld, forat også Jesu liv skal åpenbares i vårt dødelige kjød. **12** Således er da døden virksom i oss, men livet i eder. **13** Men eftersom vi har den samme troens Ånd - efter det som er skrevet: Jeg trodde, derfor talte jeg - så tror vi og, derfor taler vi og, **14** for vi vet at han som opvakte den Herre Jesus, skal også opvekke oss med Jesus og stille oss frem sammen med eder. **15** For det skjer alt sammen for eders skyld, forat nåden kan utbrede sig til dess flere og virke rikelig takksigelse til Guds ære. **16** Derfor taper vi ikke motet, men om og vårt utvortes menneske går til grunne, så fornyes dog det innvortes dag for dag. **17** For vår trengsel, som er kortvarig og lett, virker for oss en evig fylde av herlighet i overmål på overmål, (aiōnios g166) **18** såsom vi ikke har det synlige for øie, men det usynlige; for det synlige er timelig, men det usynlige evig (aiōnios g166)

5 For vi vet at om vårt legemes jordiske hus nedbrytes, så har vi en bygning av Gud, et hus som ikke er gjort med hender, evig i himlene. (aiōnios g166) **2** For også mens vi er her til huse, sukker vi, fordi vi lenges efter å overklædes med vår bolig fra himmelen, **3** så sant vi skal bli funnet iklædd, ikke nakne. **4** For vi som er i denne hytte, sukker under byrden, fordi vi ikke vil avklædes, men overklædes, forat det dødelige kan bli opslukt av livet. **5** Men den som har satt oss i stand just til dette, er Gud, han som og har gitt oss Ånden til pant. **6** Derfor er vi alltid frimodige og vet at så lenge vi er hjemme i legemet, er vi borte fra Herren; **7** for vi vandrer i tro, ikke i beskuelse; **8** vi er altså frimodige, og vil heller være

borte fra legemet og være hjemme hos Herren. 9 Derfor setter vi og vår ære i, enten vi er hjemme eller borte, å tekkes ham. 10 For vi skal alle åpenbares for Kristi domstol, forat enhver kan få igjen det som er skjedd ved legemet, efter det som han har gjort, enten godt eller ondt. 11 Da vi altså kjenner frykten for Herren, søker vi å vinne mennesker, men for Gud er vi åpenbare; jeg håper og å være åpenbar for eders samvittigheter. 12 Vi gir oss nu ikke atter skussmål for eder; men vi gir eder leilighet til å rose eder av oss, forat I kan ha noget å sette imot dem som roser sig av det de er i det utvortes og ikke i hjertet. 13 For om vi er fra oss selv, da er det for Gud, og om vi er ved sans og samling, da er det for eder. 14 For Kristi kjærlighet tvinger oss, 15 idet vi har opgjort dette med oss selv at én er død for alle, derfor er de alle død; og han døde for alle, forat de som lever, ikke lenger skal leve for sig selv, men for ham som er død og opstanden for dem. 16 Derfor kjenner vi fra nu av ikke nogen efter kjødet; har vi og kjent Kristus efter kjødet, så kjenner vi ham dog nu ikke lenger således. 17 Derfor, dersom nogen er i Kristus, da er han en ny skapning; det gamle er forganget, se, alt er blitt nytt! 18 Men alt dette er av Gud, som forlikte oss med sig selv ved Kristus og gav oss forlikelsens tjeneste, 19 fordi Gud i Kristus forlikte verden med sig selv, så han ikke tilregner dem deres overtredelser og har nedlagt i oss ordet om forlikelsen. 20 Så er vi da sendebud i Kristi sted, som om Gud selv formante ved oss; vi ber i Kristi sted: La eder forlike med Gud! 21 Ham som ikke visste av synd, har han gjort til synd for oss, forat vi i ham skal bli rettferdige for Gud.

6 Men som medarbeidere formaner vi eder også at I ikke forgyeves må ta imot Guds nåde. 2 Han sier jo: På den tid som behaget mig, bønnhørte jeg dig, og på frelsens dag kom jeg dig til hjelp. Se, nu er en velbehagelig tid, se, nu er frelsens dag! 3 Og vi gir ikke i noget stykke noget anstøt, forat ikke tjenesten skal bli lastet, 4 men viser oss i alt som Guds tjenere: ved stort tålmod i trengsler, i nød, i angst, 5 under slag, i fengsler, i oprør, i strengt arbeid, i nattevåk, i faste; 6 ved renhet, ved skjønnsomhet, ved langmodighet, ved godhet, ved den Hellige Ånd, ved uskrømtet kjærlighet, 7 ved sannhets ord, ved Guds kraft, ved rettferds våben på høire og venstre side; 8 i ære og vanære, med ondt rykte og godt

rykte, som forførere og dog sanndrue, 9 som ukjente og dog velkjente; som de som dør, og se, vi lever, som de som refses og dog ikke ihjelslåes, 10 som bedrøvede, men alltid glade, som fattige, som dog gjør mange rike, som de som intet har og dog eier alt. 11 Vår munn er oplatt mot eder, I korintiere, vårt hjerte har utvidet sig. 12 I har ikke trangt rum hos oss, men det er trangt i eders hjerte. 13 Men like for like - jeg taler som til barn - utvid også I eders hjerter! 14 Dra ikke i fremmed åk med vantrø! for hvad samlag har rettferd med urett, eller hvad samfund har lys med mørke? 15 Og hvad samklang er det mellem Kristus og Belial, eller hvad lodd og del har en troende med en vantrø? 16 Og hvad enighet er det mellem Guds tempel og avguder? Vi er jo den levende Guds tempel, som Gud har sagt: Jeg vil bo iblandt dem og ferdes iblandt dem, og jeg vil være deres Gud, og de skal være mitt folk. 17 Derfor, gå ut fra dem og skill eder fra dem, sier Herren, og rør ikke ved urent, så skal jeg ta imot eder, 18 og jeg vil være eder en far, og I skal være mig sønner og døtre, sier Herren, den Allmektige.

7 Eftersom vi da har disse løfter, mine elskede, så la oss rense oss fra all urenhet på kjød og ånd og fullende vår helliggjørelse i Guds frykt! 2 Gi oss rum! Ingen har vi gjort urett, ingen har vi ødelagt, ingen har vi gått for nær. 3 Dette sier jeg ikke for å fordømme eder; jeg har jo før sagt at I er i våre hjerter for å dø med oss og leve med oss. 4 Jeg har stor tiltro til eder; jeg roser mig storlig av eder; jeg er full av trøst, jeg er overvettets rik på glede under all vår trengsel. 5 For heller ikke da vi kom til Makedonia, hadde vårt kjød nogen ro, men vi trengtes på alle måter: utenfor oss var strid, inneni oss frykt; 6 men Gud, som trøster de nedbøiede, han trøstet oss ved Titus' komme, 7 dog ikke bare ved hans komme, men og ved den trøst hvormed han var blitt trøstet over eder, idet han meldte oss eders lengsel, eders klage, eders nidkjærhet for mig, så at jeg blev ennu gladere. 8 For om jeg enn bedrøvet eder ved mitt brev, så angrer jeg det ikke; om jeg enn før angret det - jeg ser jo at hint brev bedrøvet eder, om enn bare for en stund - 9 så gleder jeg mig nu, ikke over at I blev bedrøvet, men over at I blev bedrøvet til omvendelse; for I blev bedrøvet efter Guds sinn, forat I ikke skulde lide nogen skade ved oss. 10 For bedrøvelsen efter Guds

sinn virker omvendelse til frelse, som ingen angrer; men verdens bedrøvelse virker død. **11** For se, just dette at I blev bedrøvet efter Guds sinn, hvilken iver det virket hos eder, ja forsvar, ja harme, ja frykt, ja lengsel, ja nidkjærhet, ja straff! I alt viste I eder å være rene i den sak. **12** Derfor, om jeg enn skrev til eder, så var det ikke for hans skyld som gjorde uretten, heller ikke for hans skyld som uretten blev gjort imot, men forat eders iver for oss kunde bli åpenbaret hos eder for Guds åsyn. **13** Derfor er vi blitt trøstet. Og til vår trøst kom ennu den langt større glede over Titus' glede; for hans ånd er blitt vederkveget av eder alle. **14** For om jeg til ham har uttalt nogen ros over eder, så er jeg ikke blitt til skamme; men likesom vi i alt har talt sannhet til eder, så er og vår ros for Titus blitt sannhet, **15** og hans kjærlighet til eder er enn sterkere når han kommer eders alles lydighet i hu, hvorledes I tok imot ham med frykt og beven. **16** Jeg gleder mig over at jeg i alt kan lite på eder.

8 Vi kunngjør eder, brødre, den nåde som Gud har gitt i Makedonias menigheter, **2** at enda de var hårdt prøvet med trengsel, så har dog deres overvettes glede og deres dype fattigdom i overstrømmende fylde virket hos dem en rikdom på opriktig kjærlighet. **3** For efter evne gav de, det vidner jeg, ja over evne, av egen drift; **4** de bad oss inntrengende om å få lov til å være med i hjelpen til de hellige; **5** og de gav ikke bare således som vi håpet, men de gav sig selv først til Herren og til oss ved Guds vilje, **6** så vi bad Titus at likesom han før hadde begynt, således skulde han fullende hos eder også dette kjærlighetsverk. **7** Men likesom I er rike i alle måter, på tro og på tale og på kunnskap og på all iver og på kjærlighet som I har vakt hos oss, så bli nu og rike i dette kjærlighetsverk! **8** Dette sier jeg ikke som et bud, men ved andres iver vil jeg også prøve ektheten av eders kjærlighet. **9** For I kjenner vår Herre Jesu Kristi nåde, at han for eders skyld blev fattig da han var rik, forat I ved hans fattigdom skulde bli rike. **10** Og jeg sier min mening i denne sak; for dette er til gagn for eder, I som alt før, fra ifjor av, begynte ikke bare å virke, men og å ville. **11** Men fullfør nu også verket, forat fullførelsen må svare til viljens redbonhet, efter eders evne! **12** For er redbonheten forhånden, da er den velbehagelig efter det den har, og ikke efter det den ikke har. **13** For dette sier jeg, ikke forat andre skal ha lettelse

og I trengsel, **14** men forat det skal være likelighet; i den nuværende tid kommer eders overflod deres trang til hjelp, forat også deres overflod må komme eders trang til hjelp, forat det må være likelighet, **15** som skrevet står: Den som sanket meget, hadde ikke overflod, og den som sanket lite, hadde ikke trang. **16** Men Gud være takk, som har inngitt den samme iver for eder i Titus' hjerte! **17** for han tok gjerne imot min tilskyndelse, ja, hans iver er så stor at han av egen drift drar ut til eder. **18** Og med ham sender vi og den bror som ved sin virksomhet for evangeliet har vunnet ros i alle menigheter, **19** Og ikke bare det, men som også er valgt av menighetene til å reise sammen med oss med denne kjærlighetsgave som kommer i stand ved vår tjeneste, for å fremme Herrens egen ære og vår redbonhet; **20** for derved undgår vi at nogen skal kunne laste oss for noget som vedkommer denne rike gave som kommer i stand ved vår tjeneste, **21** da vi legger vinn på det som er godt, ikke alene i Herrens, men og i menneskers øine. **22** Og med dem sender vi vår bror, som vi ofte på mange måter har funnet ivrig, men nu meget ivrigere på grunn av den store tillit han har til eder. **23** Hvad enten det da gjelder Titus, så er han min medbroder og medarbeider hos eder, eller det gjelder våre brødre, så er de menighetsutsendinger, Kristi ære. **24** Så vis dem altså sannheten av eders kjærlighet og av den ros vi har gitt eder, for menighetenes åsyn!

9 For om hjelpen til de hellige har jeg ikke nødvendig å skrive til eder; **2** jeg kjenner jo eders redbonhet, som jeg roser eder for hos makedonierne, idet jeg sier: Akaia har vært rede like fra ifjor; og eders nidkjærhet tilskyndte så mange. **3** Men jeg sender brødrene, forat ikke den ros vi har gitt eder, skal bli til intet i dette stykke, forat I, som jeg har sagt, må være rede, **4** så vi, for ikke å si I selv, ikke skal bli til skamme i denne tillit når det kommer makedoniere med mig og finner eder uferdige. **5** Derfor aktet jeg det nødvendig å tilskynde brødrene til å dra i forveien til eder og forut få i stand den gave I før har lovt, at den må være ferdig som en velsignelse, og ikke som en karrig gave. **6** Men dette sier jeg: Den som karrig sår, skal karrig høste, og den som sår med velsignelser, skal høste med velsignelser. **7** Hver gi så som han setter sig fore i sitt hjerte, ikke med sorg eller av tvang! for Gud elsker en glad giver. **8** Og Gud

er mektig til å gi eder all nåde i rikelig mål, forat I alltid i alle ting kan ha alt det I trenger til, og således rikelig kan gjøre all god gjerning, **9** som skrevet er: Han strødde ut, han gav de fattige; hans rettferdighet blir til evig tid. (aiōn g165) **10** Og han som gir såmannen såkorn og brød til å ete, han skal og gi eder utsæd og øke den og gi vekst til fruktene av eders rettferdighet, **11** idet I blir rike i alle ting til all opriktig kjærlighet, som ved oss virker takksigelse til Gud. **12** For den hjelp som ydes ved denne tjeneste, råder ikke bare bot på de helliges trang, men bærer også rik frukt ved manges takksigelser til Gud, **13** idet de ved det hjertelag som denne hjelp viser, kommer til å prise Gud for eders lydighet til å bekjenne Kristi evangelium og for opriktigheten i eders samfund med dem og med alle, **14** idet også de med bønn for eder lenges etter eder på grunn av den Guds nåde som er så overvettets rik over eder. **15** Gud være takk for sin usigelige gave!

10 Men jeg, Paulus, formaner eder ved Kristi saktmodighet og mildhet, jeg som for eders øine er ydmyk iblandt eder, men fraværende er djerv mot eder; **2** men jeg ber om at når jeg nu kommer, må jeg slippe for å være djerv med den frimodighet hvormed jeg akter å gå dristig frem mot somme folk som akter oss for slike som vandrer på kjødelig vis. **3** For om vi enn vandrer i kjødet, så strider vi dog ikke på kjødelig vis; **4** for våre stridsvåben er ikke kjødelige, men mektige for Gud til å omstyrte festnings-verker, **5** idet vi omstyrter tankebygninger og enhver høide som reiser sig mot kunnskapen om Gud, og tar enhver tanke til fange under lydigheten mot Kristus, **6** og er rede til å straffe all ulydighet, når først eders lydighet er blitt fullkommen. **7** I ser bare på det utvortes! Om nogen er viss med sig selv at han hører Kristus til, han dømmes atter hos sig selv at likesom han hører Kristus til, således og vi. **8** For om jeg enn vil rose mig noget mere av vår makt, som Herren har gitt oss til å oppbygge eder og ikke til å nedbryte, så vil jeg ikke bli til skamme, **9** forat jeg ikke skal synes likesom å ville skremme eder med mine brev. **10** For brevene, sier de, er myndige og djerne; men det legemlige nærvær er skrøpelig, og hans tale aktes for intet. **11** Den som taler så, han må tenke sig det at slik som vi fraværende er i ord i våre brev, slik er vi og nærværende i gjerning. **12** For vi tør ikke regne

oss iblandt eller ligne oss med visse folk som gir sig selv skussmål; men når disse måler sig med sig selv og ligner sig med sig selv, så mangler de forstand; **13** vi derimot vil ikke rose oss over all måte, men efter målet av det område Gud har tildelt oss som mål: at vi skulde nå frem like til eder. **14** For vi strekker oss ikke ut over vårt mål, som om vi ikke var nådd frem til eder - vi er jo kommet like til eder med Kristi evangelium - **15** idet vi ikke roser oss over all måte, av andres arbeide, men har det håp at eders tro vil vokse, og vi således bli overvettets store iblandt eder efter vårt mål, **16** så vi kan føre evangeliet frem til de land som ligger på hin side av eder, og ikke innenfor andres område rose oss av det som alt er virket. **17** Men den som roser sig, rose sig i Herren! **18** for ikke den som gir sig selv skussmål, holder prøvø, men den som Herren gir skussmål.

11 Gid I vilde tåle litt dårskap av mig! Dog, I skal tåle mig. **2** For jeg er nidkjær for eder med Guds nidkjærhet; jeg trolovet eder jo med én mann, for å fremstille en ren jomfru for Kristus; **3** men jeg frykter for at likesom slangen dåret Eva med sin list, således skal også eders tanker forderves og vendes bort fra den enfoldige troskap mot Kristus. **4** For om det kommer en til eder og forkynner en annen Jesus, som vi ikke har forkynt, eller I får en annen ånd, som I ikke før har fått, eller et annet evangelium, som I ikke før har mottatt, da vil I gjerne tåle det! **5** For jeg mener at jeg ikke i noget stykke står tilbake for de såre store apostler; **6** men er jeg enn ulærd i tale, så er jeg det dog ikke i kunnskap; tvert imot har vi alltid lagt den for dagen for eder i alle stykker. **7** Eller gjorde jeg synd da jeg ydmyket mig selv forat I skulde ophøies, idet jeg uten vederlag forkynte eder Guds evangelium? **8** Andre menigheter skattla jeg, idet jeg tok lønn av dem for å tjene eder, og da jeg var hos eder og kom i trang, falt jeg ikke nogen til byrde; **9** for det jeg manglet, det utfylte brødrene som kom fra Makedonia, og i alle måter har jeg holdt mig og vil holde mig fra å falle eder til byrde. **10** Så sant Kristi sannhet er i mig: Denne ros skal ikke frarøves mig i Akaias bygd! **11** Hvorfor? fordi jeg ikke elsker eder? Det vet Gud! **12** men det jeg gjør, vil jeg og herefter gjøre for å avskjære dem leiligheten som søker en leilighet, forat de skal finnes like med oss i det som de roser sig av. **13** For disse er falske

apostler, svikefulle arbeidere, som skaper sig om til apostler for Kristus. 14 Og det er intet under; for Satan selv skaper sig om til en lysets engel; 15 derfor er det ikke noget stort om og hans tjenere skaper sig om til rettferdighets tjenere; men deres ende skal være efter deres gjerninger. 16 Atter sier jeg: Ingen akte mig for en dåre! men selv om så er, da ta imot mig, om enn som en dåre, forat også jeg kan få rose mig litt! 17 Det jeg her taler, det taler jeg ikke efter Herrens vilje, men som i dårskap, idet jeg roser mig så tillitsfullt. 18 Eftersom mange roser sig på kjødelig vis, vil jeg og rose mig. 19 For I tåler jo gjerne dårene, I som er så kloke; 20 I tåler det jo om nogen gjør eder til træler, om nogen opeter eder, om nogen fanger eder, om nogen ophøier sig over eder, om nogen slår eder i ansiktet! 21 Med skam sier jeg det, fordi vi har vært svake; men det som nogen gjør sig stor av - jeg taler i dårskap - det gjør også jeg mig stor av. 22 Er de hebreere? Jeg og. Er de israelitter? Jeg og. Er de Abrahams ætt? Jeg og. 23 Er de Kristi tjenere? Jeg taler i vanvidd: Jeg er det mere; jeg har arbeidet mere, fått flere slag, vært flere ganger i fengsel, ofte i dødsfare. 24 Av jødene har jeg fem ganger fått firti slag på ett nær; 25 tre ganger blev jeg hudstrøket, én gang stenet, tre ganger led jeg skibbrudd, et døgn har jeg vært i dypet. 26 Ofte har jeg vært på reiser, i farer i elver, i farer blandt røvere, i farer fra mitt folk, i farer fra hedninger, i farer i by, i farer i ørken, i farer på hav, i farer blandt falske brødre, 27 i strev og møie, ofte i nattevåk, i hunger og tørst, ofte i faste, i kulde og nakenhet. 28 Foruten alt annet har jeg ennu det daglige overløp, omsorgen for alle menighetene. 29 Hvem er skrøpelig uten at og jeg blir skrøpelig? hvem voldes anstøt uten at det brenner i mig? 30 Må jeg endelig rose mig, da vil jeg rose mig av det som hører min skrøpelighet til. 31 Gud og vår Herre Jesu Kristi Fader, han som er velsignet i evighet, vet at jeg ikke lyver! (aiōn g165) 32 I Damaskus holdt kong Aretas' landshøvding vakt om damaskenernes by for å gripe mig, 33 og gjennom en glugge på muren blev jeg firt ned i en kurv og slapp bort av hans hender.

12 Jeg må rose mig skjønt det ikke er gagnlig; men jeg kommer nu til syner og åpenbarelses av Herren. 2 Jeg kjenner et menneske i Kristus - om han var i legemet, vet jeg ikke, eller utenfor legemet, vet jeg ikke; Gud vet det - en som for fjorten år siden blev

rykket like inn i den tredje himmel. 3 Og jeg kjenner dette menneske - om han var i legemet eller utenfor legemet, vet jeg ikke; Gud vet det - 4 han blev rykket inn i Paradis og hørte usigelige ord, som det ikke er et menneske tillatt å tale. 5 Av dette vil jeg rose mig; men av mig selv vil jeg ikke rose mig, uten av min skrøpelighet. 6 For om jeg vil rose mig, blir jeg ikke en dåre; for det er sannhet jeg vil tale; men jeg lar det være, forat ingen skal tenke større om mig enn som han ser mig eller hører av mig. 7 Og forat jeg ikke skal ophøie mig av de høie åpenbarelses, er det gitt mig en torn i kjødet, en Satans engel, forat han skal slå mig, så jeg ikke skal ophøie mig. 8 Om denne bad jeg Herren tre ganger at han måtte vike fra mig; 9 og han sa til mig: Min nåde er dig nok; for min kraft fullendes i skrøpelighet. Derfor vil jeg helst rose mig av min skrøpelighet, forat Kristi kraft kan bo i mig. 10 Derfor er jeg vel til mote i skrøpelighet, i mishandling, i nød, i forfølgelses, i trengsles for Kristi skyld; for når jeg er skrøpelig, da er jeg sterk. 11 Jeg er blitt en dåre; I har tvunget mig til det. For jeg burde få ros av eder; jeg stod jo ikke i noget tilbake for de såre store apostler, om jeg enn er intet. 12 En apostels tegn blev iallfall gjort blandt eder med all utholdenhet, både med tegn og under og kraftige gjerninger. 13 For hvad var det I blev tilsidesatt i for de andre menigheter uten i det at jeg ikke falt eder til byrde? Tilgi mig denne urett! 14 Se, for tredje gang er jeg nu rede til å komme til eder, og jeg vil ikke falle eder til byrde; for jeg søker ikke det som eders er, men eder selv. Barna er jo ikke skyldige å samle til foreldrene, men foreldrene til barna. 15 Men jeg vil med glede ofre, ja bli ofret for eders sjeler, om jeg enn elskes dess mindre av eder jo mere jeg elsker eder. 16 Men la så være at jeg ikke var eder til byrde, men jeg var listig og fanget eder med svik! 17 Søkte jeg vel vinning av eder ved nogen av dem som jeg sendte til eder? 18 Jeg tilskyndte Titus og sendte vår bror med ham; mon vel Titus søkte vinning av eder? vandret vi ikke i den samme ånd? ikke i de samme spor? 19 Alt lenge har I tenkt at det er eder vi forsvarer oss for. Nei, det er for Guds åsyn vi taler i Kristus; men alt er til eders oppbyggelse, mine elskede! 20 For jeg frykter for at når jeg kommer, skal jeg ikke finne eder slik som jeg ønsker, og at jeg skal finnes av eder slik som I ikke ønsker - at det skal være kiv, avind, vrede,

stridigheter, baktalelse, sladder, opblåsthet, uorden - 21 at når jeg kommer, skal min Gud atter ydmyke mig hos eder, og jeg skal komme til å sørge over mange av dem som før har syndet og ikke har omvendt sig fra den urenhet og utukt og skamløshet som de har drevet.

13 Det er nu tredje gang jeg kommer til eder. Ved to og tre vidners ord skal hver sak stå fast. 2 Jeg har sagt det forut og sier forut, likesom ved mitt annet nærvær, så og nu i mitt fravær, til dem som før har syndet, og til alle de andre at når jeg nu atter kommer, vil jeg ikke vise skånsel - 3 siden I krever et bevis på at Kristus taler i mig, han som ikke er skrøpelig hos eder, men er sterk iblandt eder; 4 for blev han enn korsfestet i skrøpelighet, så lever han dog i Guds kraft; for også vi er skrøpelige i ham; men vi skal leve med ham i Guds kraft hos eder. 5 Ransak eder selv om I er i troen; prøv eder selv! Eller kjenner I ikke eder selv at Kristus Jesus er i eder? det måtte da være at I ikke holder prøve. 6 Men jeg håper at I skal få kjenne at vi ikke er de som ikke holder prøve. 7 Dog beder vi til Gud at I ikke må gjøre noget ondt, ikke forat vi skal vise oss å holde prøve, men forat I må gjøre det gode, vi derimot være som de som ikke holder prøve; 8 for vi makter ikke noget mot sannheten, men bare for sannheten. 9 For vi gleder oss når vi er skrøpelige, I derimot sterke; dette beder vi og om, at I må bli fullkomne. 10 Derfor skriver jeg dette i mitt fravær, forat jeg ikke under mitt nærvær skal fare strengt frem efter den makt som Herren har gitt mig til å opbygge og ikke til å nedbryte. 11 For øvrig, brødre, gled eder, bli fullkomne, la eder formane, ha ett sinn, hold fred med hverandre, så skal kjærlighetens og fredens Gud være med eder. 12 Hils hverandre med et hellig kyss! 13 Alle de hellige hilser eder. 14 Den Herre Jesu Kristi nåde og Guds kjærlighet og den Hellige Ånds samfund være med eder alle!

Galaterne

1 Paulus, apostel, ikke av mennesker eller ved noget menneske, men ved Jesus Kristus og Gud Fader, som opvakte ham fra de døde, **2** og alle de brødre som er hos mig - til menighetene i Galatia: **3** Nåde være med eder og fred fra Gud Fader og vår Herre Jesus Kristus, **4** han som gav sig selv for våre synder for å fri oss ut av den nærværende onde verden efter vår Guds og Faders vilje; (aiōn g165) **5** ham være æren i all evighet! Amen. (aiōn g165) **6** Jeg undrer mig over at I så snart vender eder bort fra ham som kalte eder ved Kristi nåde, til et annet evangelium, **7** skjønt der ikke er noget annet; det er bare nogen som forvirrer eder og vil forvrengte Kristi evangelium. **8** Men selv om vi eller en engel fra himmelen forkynner eder et annet evangelium enn det som vi har forkynt eder, han være forbannet! **9** Som vi før har sagt, så sier jeg og nu igjen: Om nogen forkynner eder et annet evangelium enn det som I har mottatt, han være forbannet! **10** Taler jeg nu mennesker til vilje, eller Gud? eller søker jeg å tekkes mennesker? Søkte jeg ennu å tekkes mennesker, da var jeg ikke Kristi tjener. **11** Jeg kunngjør eder, brødre, at det evangelium som er blitt forkynt av mig, ikke er menneske-verk; **12** for heller ikke jeg har mottatt det eller lært det av noget menneske, men ved Jesu Kristi åpenbaring. **13** I har jo hørt hvorledes jeg fordem levde som jøde, at jeg over all måte forfulgte Guds menighet og ødela den, **14** og jeg gikk videre i jødedommen enn mange jevnaldrende i mitt folk, jeg var enda mere nidkjær for mine fedrene lærdommer. **15** Men da han som utvalgte mig fra mors liv og kalte mig ved sin nåde, **16** efter sin vilje åpenbarte sin Sønn i mig, forat jeg skulde forkynne evangeliet om ham blandt hedningene, da samrådte jeg mig ikke med kjød og blod, **17** heller ikke drog jeg op til Jerusalem til dem som var apostler før mig; men jeg drog straks bort til Arabia og vendte tilbake til Damaskus. **18** Siden, tre år efter, drog jeg op til Jerusalem for å bli kjent med Kefas, og jeg blev femten dager hos ham; **19** men nogen annen av apostlene så jeg ikke, uten Jakob, Herrens bror. **20** Det jeg her skriver til eder - se, det vet Gud at jeg ikke lyver! **21** Derefter kom jeg til Syrias og Kilikias bygd. **22** Jeg var av utseende ukjent for de kristne menigheter i Judea; **23** de hadde

bare hørt si: Han som før forfulgte oss, han forkynner nu den tro som han før vilde utrydde; **24** og de priste Gud for mig.

2 Fjorten år efter gikk jeg atter op til Jerusalem med Barnabas og tok også Titus med; **2** men jeg gikk der op efter en åpenbaring. Og jeg forela dem, og særskilt dem som gjaldt mest, det evangelium som jeg forkynner iblandt hedningene, om jeg vel løp eller hadde løpet forjeves. **3** Men ikke engang Titus, som var med mig, han som var en greker, blev tvunget til å la sig omskjære - **4** og det for de falske brødres skyld som hadde sneket sig inn og var kommet for å lure på vår frihet, den som vi har i Kristus Jesus, så de kunde gjøre oss til træler. **5** For disse vek vi ikke et øieblikk i eftergivenhet, forat evangeliets sannhet kunde stå fast iblandt eder. **6** Men de som gjaldt for å være noget - hvor store de var, er mig det samme; Gud gjør ikke forskjell på folk - de som gjaldt mest, påla mig intet videre, **7** tvert imot: da de så at det var mig betrodd å forkynne evangeliet for de uomskårne, likesom Peter for de omskårne - **8** for han som gav Peter kraft til apostel-tjeneste blandt de omskårne, han gav og mig kraft til det blandt hedningene - **9** og da de fikk vite om den nåde som var mig gitt, da gav Jakob og Kefas og Johannes, de som gjaldt for å være støttene, mig og Barnabas samfunds-hånd, at vi skulde gå til hedningene, men de til de omskårne, **10** bare at vi skulde komme de fattige i hu, og det har jeg nettop lagt vinn på å gjøre. **11** Men da Kefas kom til Antiokia, sa jeg ham imot like op i øinene, fordi det var ført klagemål imot ham. **12** For før det kom nogen fra Jakob, åt han sammen med hedningene; men da de kom, drog han sig tilbake og skilte sig ut, for han var redd for dem som var av omskjærelsen, **13** og sammen med ham hyklet og de andre jøder, så at endog Barnabas blev revet med av deres hykleri. **14** Men da jeg så at de ikke gikk rett frem efter evangeliets sannhet, sa jeg til Kefas så alle hørte på det: Når du som er jøde, lever som hedning og ikke som jøde, hvorledes kan du da tvinge hedningene til å leve som jøder? **15** Vi er jøder av fødsel og ikke syndere av hedensk ætt; **16** men da vi innså at et menneske ikke blir rettfærdiggjort av lov-gjæringer, men ved tro på Kristus Jesus, så trodde også vi på Kristus Jesus, for å bli rettfærdiggjort av tro på Kristus og ikke av lov-gjæringer, eftersom intet

kjød blir rettferdiggjort av lov-gjerner. 17 Men om vi, da vi søkte å bli rettferdiggjort i Kristus, fantes også selv å være syndere, er derfor Kristus en syndens tjener? Langt derifra! 18 for hvis jeg igjen bygger op det jeg brøt ned, da viser jeg mig selv som en lovbrøyer. 19 For jeg er ved loven død for loven for å leve for Gud; 20 jeg er korsfestet med Kristus, jeg lever ikke lenger selv, men Kristus lever i mig, og det liv jeg nu lever i kjødet, det lever jeg i troen på Guds Sønn, som elsket mig og gav sig selv for mig. 21 Jeg akter ikke Guds nåde for intet; for er rettferdighet å få ved loven, da er altså Kristus død forgjeves.

3 I uforstandige galatere! hvem har forgjort eder, I som har fått Jesus Kristus malt for øinene som korsfestet? 2 Bare dette vil jeg få vite av eder: Var det ved lov-gjerner I fikk Ånden, eller ved troens forkynnelse? 3 Er I så uforstandige? I begynte i Ånd; vil I nu fullende i kjød? 4 Så meget har I oplevd forgjeves! - om det da virkelig er forgjeves. 5 Han altså som gir eder Ånden og virker kraftige gjerner iblandt eder, gjør han det ved lov-gjerner eller ved troens forkynnelse? 6 Likesom Abraham trodde Gud, og det blev regnet ham til rettferdighet. 7 Derfor skal I vite at de som har tro, de er Abrahams barn. 8 Og da Skriften forutså at det er ved tro Gud rettferdiggjør hedningene, forkynte den Abraham forut det evangelium: I dig skal alle folk velsignes. 9 Så blir da de som har tro, velsignet med den troende Abraham. 10 For så mange som holder sig til lov-gjerner, er under forbannelse; for det er skrevet: Forbannet er hver den som ikke blir ved i alt som er skrevet i lovens bok, så han gjør det! 11 Og at ingen blir rettferdiggjort for Gud ved loven, er åpenbart; for: Den rettferdige, ved tro skal han leve; 12 men loven har ikke noget med troen å gjøre, men: Den som gjør det, skal leve derved. 13 Kristus kjøpte oss fri fra lovens forbannelse, idet han blev en forbannelse for oss - for det er skrevet: Forbannet er hver den som henger på et tre - 14 forat Abrahams velsignelse kunde komme over hedningene i Kristus Jesus, så vi ved troen kunde få Ånden, som var oss lovt. 15 Brødre! jeg taler på menneskelig vis. Selv en menneskelig pakt vil ingen gjøre til intet eller legge noget til efterat den er stadfestet. 16 Nu blev løftene gitt Abraham og hans ætt; han sier ikke: Og dine ætlinger, som om mange, men som om én: Og din

ætt, og dette er Kristus. 17 Dette er da min mening: En pakt som forut er stadfestet av Gud, gjør ikke loven, som er gitt fire hundre og tretti år efter, ugyldig, så den skulde gjøre løftet til intet. 18 For får en arven ved lov, da får en den ikke lenger ved løfte; men Gud har gitt Abraham den ved løfte. 19 Hvad skulde da loven til? Den blev lagt til for overtredelsenes skyld, inntil den ætt kom som løftet gjaldt - gitt ved engler, ved en mellommanns hånd; 20 men en mellommann er ikke bare for én; men Gud er én. 21 Er da loven imot Guds løfter? Langt derifra! for var det gitt nogen lov som kunde gjøre levende, da kom rettferdigheten virkelig av loven; 22 men Skriften har lagt alt inn under synd, forat det som var lovt, skulde ved tro på Jesus Kristus bli gitt dem som tror. 23 Men før troen kom, blev vi holdt innestengt i varetekt under loven til den tro som skulde åpenbares. 24 Så er da loven blitt vår tuktemester til Kristus, forat vi skulde bli rettferdiggjort av tro; 25 men efterat troen er kommet, er vi ikke lenger under tuktemesteren; 26 alle er I jo Guds barn ved troen på Kristus Jesus; 27 for I, så mange som er døpt til Kristus, har iklædd eder Kristus. 28 Her er ikke jøde eller greker, her er ikke træl eller fri, her er ikke mann og kvinne; for I er alle én i Kristus Jesus. 29 Men hører I Kristus til, da er I jo Abrahams ætt, arvinger efter løfte.

4 Men jeg sier: Så lenge arvingen er barn, er det ingen forskjell mellem ham og en træl, enda han er herre over alt sammen; 2 men han er under formyndere og husholdere inntil den tid som hans far forut har fastsatt. 3 Således var også vi, dengang vi var barn, trælbundet under verdens barnelærdom; 4 men da tidens fylde kom, utsendte Gud sin Sønn, født av en kvinne, født under loven, 5 forat han skulde kjøpe dem fri som var under loven, forat vi skulde få barnekår. 6 Og fordi I er sønner, har Gud sendt sin Sønns Ånd i våre hjerter, som roper: Abba, Fader! 7 Så er du da ikke lenger træl, men sønn; men er du sønn, da er du og arving ved Gud. 8 Men dengang da I ikke kjente Gud, trælet I under de guder som i virkeligheten ikke er guder; 9 men nu, da I kjenner Gud, ja det som mere er, er kjent av Gud, hvorledes kan I da vende om igjen til den skrøpelige og fattige barnelærdom? vil I da på ny igjen træle under den? 10 I tar vare på dager og måneder og tider og år; 11 jeg frykter for eder at jeg kanskje forgjeves har gjort

mig møie med eder. 12 Vær som jeg! for jeg er jo som I. Brødre! jeg ber eder. I har ingen urett gjort mig; 13 men I vet at det var på grunn av skrøpeligheit i mitt kjød at jeg første gang kom til å forkynne evangeliet for eder; 14 og til tross for den fristelse som voldtes eder ved mitt kjød, ringeaktet og avskydde I mig ikke. I tok imot mig som en Guds engel, ja, som Kristus Jesus. 15 Hvor I dengang priste eder salige! for jeg gir eder det vidnesbyrd at hadde det vært mulig, så hadde I revet eders øine ut og gitt mig dem. 16 Så er jeg da blitt eders fiende ved å si eder sannheten! 17 De legger sig efter eder med en iver som ikke er god; men de vil stenge eder ute, forat I skal være ivrige for dem. 18 Men det er godt å vise iver i det gode alltid, og ikke bare når jeg er til stede hos eder. 19 Mine barn, som jeg atter føder med smerte, inntil Kristus vinner skikkelse i eder! 20 Jeg skulde ønske å være til stede hos eder nu og omskifte min røst; for jeg er rådvill med eder. 21 Si mig, I som vil være under loven: Hører I ikke loven? 22 Det er jo skrevet at Abraham hadde to sønner, én med trælkvinnen og én med den frie kvinne; 23 men trælkvinnens sønn er født efter kjødet, den frie kvinnes derimot ifølge løftet. 24 I dette ligger en dypere mening under; for disse kvinner er to pakter, den ene fra berget Sinai, og den føder barn til trældom; dette er Hagar. 25 For Hagar er berget Sinai i Arabia, og svarer til det Jerusalem som nu er; for det er i trældom med sine barn. 26 Men det Jerusalem som er der oppe, er fritt, og det er vår mor; 27 for det er skrevet: Vær glad, du ufruktbare, du som ikke føder! bryt ut og rop, du som ikke har veer! for den enslige kvinnes barn er mange flere enn hennes som har mannen. 28 Men vi, brødre, er løftets barn, likesom Isak. 29 Men likesom dengang han som var født efter kjødet, forfulgte ham som var født efter Ånden, således og nu. 30 Men hvad sier Skriften? Driv ut trælkvinnen og hennes sønn! for trælkvinnens sønn skal ingenlunde arve med den frie kvinnes sønn. 31 Derfor, brødre, er vi ikke trælkvinnens barn, men den frie kvinnes.

5 Til frihet har Kristus frigjort oss; stå derfor fast, og la eder ikke atter legge under trældoms åk! 2 Se, jeg, Paulus, sier eder at dersom I lar eder omskjære, så vil Kristus intet gagne eder. 3 Atter vidner jeg for hvert menneske som lar sig omskjære, at han er skyldig å holde hele loven. 4 I er skilt

fra Kristus, I som vil rettferdiggjøres ved loven; I er falt ut av nåden. 5 For ved troen venter vi i Ånden på det som rettferdigheten gir oss håp om; 6 for i Kristus Jesus gjelder hverken omskjærelse eller forhud noget, men bare tro, virksom ved kjærlighet. 7 I løp godt; hvem hindret eder fra å lyde sannheten? 8 Denne overtalelse kommer ikke fra ham som kalte eder. 9 En liten surdeig syrer hele deigen. 10 Jeg har den tillit til eder i Herren at I ikke vil mene noget annet; men den som forvirrer eder, skal bære sin dom, hvem han så er. 11 Men jeg, brødre - hvis jeg ennu forkynner omskjærelse, hvorfor forfølges jeg da ennu? da er jo korsets anstøt gjort til intet. 12 Gid de endog må skjære sig selv i sønder, de som opvigler eder! 13 For I blev kalt til frihet, brødre; bruk bare ikke friheten til en leilighet for kjødet, men tjen hverandre i kjærlighet! 14 For hele loven er opfylt i ett bud, i dette: Du skal elske din næste som dig selv. 15 Men dersom I biter og eter hverandre, da se til at I ikke blir fortært av hverandre! 16 Men jeg sier: Vandre i Ånden, så skal I ikke fullbyrde kjødets begjæring. 17 For kjødet begjærer imot Ånden, og Ånden imot kjødet; de står hverandre imot, så I ikke skal gjøre det I vil. 18 Men dersom I drives av Ånden, da er I ikke under loven. 19 Men kjødets gjerninger er åpenbare, såsom: utukt, urenhet, skamløshet, 20 avgudsdyrkelse, trolldom, fiendskap, kiv, avind, vrede, stridigheter, tvedrakt, partier, 21 misunnelse, mord, drikk, svir og annet slikt; om dette sier jeg eder forut, likesom jeg og forut har sagt, at de som gjør sådant, skal ikke arve Guds rike. 22 Men Åndens frukt er kjærlighet, glede, fred, langmodighet, mildhet, godhet, trofasthet, saktmodighet, avholdenhet; 23 mot slike er loven ikke. 24 Men de som hører Kristus Jesus til, har korsfestet kjødet med dets lyster og begjæring. 25 Dersom vi lever i Ånden, da la oss og vandre i Ånden! 26 La oss ikke ha lyst til tom ære, så vi egger hverandre og bærer avind imot hverandre!

6 Brødre! om også et menneske blir overlistet av nogen synd, da hjelp ham til rette, I åndelige, med saktmodighets ånd; men se til dig selv at ikke du og blir fristet! 2 Bær hverandres byrder, og oppfyll på den måte Kristi lov! 3 For dersom nogen tykkes sig å være noget og er dog intet, da dårer han sig selv. 4 Men enhver prøve sin egen gjerning, og da skal han ha sin ros bare efter det han selv er, og ikke efter det

som næsten er; 5 for hver skal bære sin egen byrde.
6 Den som oplæres i ordet, skal dele alt godt med den som lærer ham. 7 Far ikke vill! Gud lar sig ikke spotte; for det som et menneske sår, det skal han og høste. 8 For den som sår i sitt kjød, skal høste fordervelse av kjødet; men den som sår i Ånden, skal høste evig liv av Ånden. (aiōnios g166) 9 Men la oss gjøre det gode og ikke bli trette! for vi skal høste i sin tid, såfremt vi ikke går trett. 10 La oss derfor, mens vi har leilighet til det, gjøre det gode mot alle, men mest mot troens egne folk! 11 Se, med hvor store bokstaver jeg skriver til eder med min egen hånd! 12 Så mange som vil ta sig godt ut i kjødet, disse er det som tvinger eder til å la eder omskjære, bare for ikke å bli forfulgt for Kristi kors skyld. 13 For ikke engang de som lar sig omskjære, holder selv loven; men de vil at I skal la eder omskjære, forat de kan rose sig av eders kjød. 14 Men det være langt fra mig å rose mig uten av vår Herre Jesu Kristi kors; for ved det er verden blitt korsfestet for mig og jeg for verden. 15 For hverken omskjærelse eller forhud er noget, men bare en ny skapning. 16 Og så mange som går frem etter denne rettesnor, fred og miskunn være over dem og over Guds Israel! 17 Herefter volde ingen mig uleilighet! for jeg bærer Jesu merketegn på mitt legeme. 18 Vår Herre Jesu Kristi nåde være med eders ånd, brødre! Amen.

Efeserne

1 Paulus, ved Guds vilje Kristi Jesu apostel - til de hellige i Efesus, som tror på Kristus Jesus: **2** Nåde være med eder og fred fra Gud vår Fader og den Herre Jesus Kristus! **3** Lovet være Gud og vår Herre Jesu Kristi Fader, han som har velsignet oss med all åndelig velsignelse i himmelen i Kristus, **4** likesom han utvalgte oss i ham før verdens grunnvoll blev lagt, forat vi skulde være hellige og ulastelige for hans åsyn, **5** idet han i kjærlighet forut bestemte oss til å få barnekår hos sig ved Jesus Kristus efter sin viljes frie råd, **6** til pris for sin nådes herlighet, som han gav oss i den elskede, **7** i hvem vi har forløsningen ved hans blod, syndenes forlatelse, efter hans nådes rikdom, **8** som han rikelig gav oss i og med all visdom og forstand, **9** idet han kunngjorde oss sin viljes hemmelighet efter sitt frie råd, som han fattet hos sig selv **10** om en husholdning i tidenes fylde: at han atter vilde samle alt til ett i Kristus, både det som er i himlene, og det som er på jorden; **11** han i hvem vi også har fått arvelodd, efterat vi forut var bestemt til det efter hans forsett som virker alt efter sin viljes råd, **12** forat vi skulde være hans hellighet til pris, vi som forut hadde håpet på Kristus; **13** i ham har også I, da I hadde hørt sannhetens ord, evangeliet om eders frelse - i ham har I og, da I var kommet til troen, fått til innsegl den Hellige Ånd, som var oss lovt, **14** han som er pantet på vår arv til eiendomsfolkets forløsning, hans herlighet til pris. **15** Derfor, efterat jeg har hørt om eders tro på den Herre Jesus og om eders kjærlighet til alle de hellige, **16** holder jeg ikke op med å takke for eder når jeg kommer eder i hu i mine bønner, **17** at vår Herre Jesu Kristi Gud, herlighetens Fader, måtte gi eder visdoms og åpenbarings Ånd til kunnskap om sig, **18** og gi eders hjerte oplyste øine, så I kan forstå hvilket håp det er han har kalt eder til, og hvor rik på herlighet hans arv er iblandt de hellige, **19** og hvor overvettes stor hans makt er for oss som tror, efter virksomheten av hans veldige kraft, **20** som han viste på Kristus da han opvakte ham fra de døde og satte ham ved sin høire hånd i himmelen, **21** over enhver makt og myndighet og velde og herredom og ethvert navn som nevnes, ikke bare i denne verden, men også i den kommende, **(aiōn g165)** **22** og han la alt under

hans føtter og gav ham som hoved over alle ting til menigheten, **23** som er hans legeme, fylt av ham som fyller alt i alle.

2 Også eder har han gjort levende, I som var døde ved eders overtredelser og synder, **2** som I fordom vandret i efter denne verdens løp, efter høvdingen over luftens makter, den ånd som nu er virksom i vantroens barn, **(aiōn g165)** **3** blandt hvilke også vi alle fordom vandret i vårt kjøds lyster, idet vi gjorde kjødets og tankenes vilje, og vi var av naturen vredens barn likesom de andre. **4** Men Gud, som er rik på miskunn, har for sin store kjærlighets skyld som han elsket oss med, **5** gjort oss levende med Kristus, enda vi var døde ved våre overtredelser - av nåde er I frelst - **6** og opvakt oss med ham og satt oss med ham i himmelen, i Kristus Jesus, **7** forat han i de kommende tider kunde vise sin nådes overvettes rikdom i godhet mot oss i Kristus Jesus. **(aiōn g165)** **8** For av nåde er I frelst, ved tro, og det ikke av eder selv, det er Guds gave, **9** ikke av gjerninger, forat ikke nogen skal rose sig. **10** For vi er hans verk, skapt i Kristus Jesus til gode gjerninger, som Gud forut har lagt ferdige, at vi skulde vandre i dem. **11** Kom derfor i hu at I som fordom var hedninger i kjøttet og blev kalt uomskårne av den såkalte omskjærelse på kjøttet, den som gjøres med hånden, **12** at I på den tid stod utenfor Kristus, utelukket fra Israels borgerrett og fremmede for paktene med deres løfte, uten håp og uten Gud i verden; **13** men nu, i Kristus Jesus, er I som fordom var langt borte, kommet nær til ved Kristi blod. **14** For han er vår fred, han som gjorde de to til ett og nedrev gjerdets skillevegg, fiendskapet, **15** idet han ved sitt kjød avskaffet den lov som kom med bud og forskrifter, forat han ved sig selv kunde skape de to til ett nytt menneske, idet han gjorde fred, **16** og forlike dem begge i ett legeme med Gud ved korset, idet han på dette drepte fiendskapet. **17** Og han kom og forkynte fred for eder som var langt borte, og fred for dem som var nær ved; **18** for ved ham har vi begge adgang til Faderen i en Ånd. **19** Så er I da ikke lenger fremmede og utlendinger, men I er de helliges medborgere og Guds husfolk, **20** I som er bygget op på apostlenes og profetenes grunnvoll, mens hjørnesteinen er Kristus Jesus selv, **21** i hvem hver bygning føies sammen og vokser til et hellig

tempel i Herren, 22 i hvem også I bygges op med de andre til en Guds bolig i Ånden.

3 Derfor bøier jeg mine knær, jeg, Paulus, Kristi Jesu fange for eders skyld, I hedninger - 2 om I ellers har hørt om husholdningen med den Guds nåde som er mig gitt for eder, 3 at han ved åpenbaring har kunngjort mig hemmeligheten, således som jeg ovenfor har skrevet med få ord, 4 hvorav I, når I leser det, kan kjenne min innsikt i Kristi hemmelighet, 5 som i de forrige tidsaldre ikke er blitt kunngjort for menneskenes barn således som den nu er åpenbart for hans hellige apostler og profeter i Ånden: 6 at hedningene er medarvinger og hører med til legemet og har del med i løftet i Kristus Jesus ved evangeliet, 7 hvis tjener jeg er blitt etter den Guds nådes gave som er mig gitt ved virksomheten av hans makt. 8 Mig, den aller ringeste av alle hellige, blev denne nåde gitt å forkynne hedningene evangeliet om Kristi uransakelige rikdom, 9 og å opplyse alle om hvorledes husholdningen er med den hemmelighet som har vært skjult fra evige tider i Gud, som har skapt alt, (αιῶν γ165) 10 forat Guds mangfoldige visdom nu ved menigheten skulde bli kunngjort for maktene og myndighetene i himmelen 11 etter det forsett fra evige tider som han fullførte i Kristus Jesus, vår Herre, (αιῶν γ165) 12 i hvem vi har vår frimodighet og adgang med tillit ved troen på ham. 13 Derfor beder jeg at I ikke må tape motet over mine trengsler for eder, som er eders ære. - 14 Derfor altså bøier jeg mine knær for Faderen, 15 som er den rette far for alt som kalles barn i himmelen og på jorden, 16 at han etter sin herlighets rikdom må gi eder å styrkes med kraft ved hans Ånd i eders innvortes menneske, 17 at Kristus må bo ved troen i eders hjerter, 18 så I, rotfestet og grunnfestet i kjærlighet, må være i stand til å fatte med alle de hellige hvad bredde og lengde og dybde og høide der er, 19 og kjenne Kristi kjærlighet, som overgår all kunnskap, forat I kan fylles til all Guds fylde. 20 Men ham som kan gjøre mere enn alt, langt ut over det som vi beder eller forstår, etter den kraft som ter sig virksom i oss, 21 ham være æren i menigheten og i Kristus Jesus, gjennom alle slekter i alle evigheter! Amen. (αιῶν γ165)

4 Jeg formaner eder altså, jeg, den fangne i Herren, at I vandrer så som verdig er for det kall som I

er kalt med, 2 med all ydmykhet og saktmodighet, med langmodighet, så I tåler hverandre i kjærlighet, 3 idet I legger vinn på å bevare Åndens enhet i fredens sambånd. 4 Ett legeme og én Ånd, likesom I og er kalt med ett håp i eders kall; 5 én Herre, én tro, én dåp, 6 én Gud og alles Fader, han som er over alle og gjennom alle og i alle. 7 Men hver og en av oss er nåden gitt etter det mål som Kristi gave tilmåles med. 8 Derfor sier Skriften: Han fór op i det høie og bortførte fanger, han gav menneskene gaver. 9 Men dette: Han fór op, hvad er det uten at han først fór ned til jordens lavere deler? 10 Han som fór ned, er den samme som fór op over alle himler for å fylle alt. 11 Og det er han som gav oss nogen til apostler, nogen til profeter, nogen til evangelister, nogen til hyrdre og lærere, 12 forat de hellige kunde bli fullkommengjort til tjenestegjerning, til Kristi legemes oppbyggelse, 13 inntil vi alle når frem til enhet i tro på Guds Sønn og i kjennskap til ham, til manns modenhet, til aldersmålet for Kristi fylde, 14 forat vi ikke lenger skal være umyndige og la oss kaste og drive om av ethvert lærdoms vær ved menneskenes spill, ved kløkt i villfarelsens kunster, 15 men at vi, sannheten tro i kjærlighet, i alle måter skal vokse op til ham som er hovedet, Kristus, 16 av hvem hele legemet sammenføres og sammenknyttes ved hvert bånd som han gir, og vokser sin vekst som legeme til sin oppbyggelse i kjærlighet, alt etter den virksomhet som er tilmålt hver del især. 17 Dette sier jeg da og vidner i Herren at I ikke lenger skal vandre som hedningene vandrer i sitt sinns tomhet, 18 formørket i sin tanke, fremmedgjort for Guds liv ved den vankundighet som er i dem på grunn av deres hjertes forherdelse, 19 de som følelsesløse har overgitt sig til skamløshet, så de driver all urenhet tillikemed havesyke. 20 Men I har ikke lært Kristus således å kjenne, 21 om I ellers har hørt om ham og er blitt opplært i ham, således som sannhet er i Jesus, 22 at I etter eders forrige ferd skal avlegge det gamle menneske, som forderves ved de dårende lyster, 23 men fornyes i eders sinns ånd 24 og iklær eder det nye menneske, som er skapt etter Gud i sannhetens rettferdighet og hellighet. 25 Derfor, avlegg løgnen og tal sannhet, enhver med sin næste, fordi vi er hverandres lemmer! 26 Om I vredes, da synd ikke; la ikke solen gå ned over eders vrede, 27 og gi ikke

djevelen rum! **28** Den som stjal, stjele ikke lenger, men arbeide heller, idet han gjør noget godt med sine hender, forat han kan ha noget å gi til den som trenger. **29** Ingen råttne tale gå ut av eders munn, men sådan tale som er god til nødvendig oppbyggelse, så den kan være til gagn for dem som hører på; **30** og gjør ikke Guds Hellige Ånd sorg, han som I har fått til innsegn til forløsningens dag! **31** Allslags bitterhet og hissighet og vrede og skrik og spott være langt borte fra eder, likesom all ondskap; **32** men vær gode mot hverandre, barmhjertige, så I tilgir hverandre, likesom Gud har tilgitt eder i Kristus!

5 Bli derfor Guds efterfølgere som hans elskede barn, **2** og vandre i kjærlighet, likesom Kristus elsket eder og gav sig selv for oss som en gave og et offer, Gud til en velbehagelig duft. **3** Men utukt og all urenhet og havesyke må ikke engang nevnes iblandt eder, således som det sømmer sig for hellige, **4** heller ikke skamløs ferd og dårlig snakk eller lettferdig tale, som alt sammen er utilbørlig, men heller takksigelse. **5** For dette vet og skjønner I at ingen horkarl eller uren eller havesyk, som er en avgudsdyrker, har arv i Kristi og Guds rike. **6** La ingen dåre eder med tomme ord! for på grunn av disse ting kommer Guds vrede over vantroens barn; **7** ha derfor ikke noget med dem å gjøre! **8** For I var fordum mørke, men nu er I lys i Herren; vandre som lysets barn - **9** for lysets frukt viser sig i all godhet og rettferdighet og sannhet - **10** idet I prøver hvad som er velbehagelig for Herren, **11** og ha intet å gjøre med mørkets ufruktbare gjerninger, men refs dem heller! **12** For det som lønning drives av dem, er skammelig endog å si; **13** men når det refses, blir det alt åpenbart av lyset; for alt som blir åpenbart, er lys. **14** Derfor sier Skriften: Våkn op, du som sover, og stå op fra de døde, og Kristus skal lyse for dig. **15** Se derfor til hvorledes I kan vandre varlig, ikke som uvise, men som vise, **16** så I kjøper den beleilige tid; for dagene er onde. **17** Derfor, vær ikke dårer, men forstå hvad Herrens vilje er! **18** Og drikk eder ikke drukne av vin, for i det er der ryggesløshet, men bli fylt av Ånden, **19** så I taler til hverandre med salmer og lovsanger og åndelige viser, og synger og leker for Herren i eders hjerter, **20** og alltid sier Gud og Faderen takk for alle ting i vår Herre Jesu Kristi navn, **21** og underordner eder under hverandre i Kristi frykt. **22** I hustruer! underordne

eder under eders egne menn som under Herren! **23** for mannen er hustruens hoved, likesom Kristus er menighetens hoved, han som er sitt legemes frelser. **24** Men likesom menigheten underordner sig under Kristus, således skal også hustruene underordne sig under sine menn i alle ting. **25** I menn! elsk eders hustruer, likesom Kristus elsket menigheten og gav sig selv for den, **26** for å hellige den, idet han rensset den ved vannbadet i ordet, **27** forat han selv kunde fremstille menigheten for sig i herlighet, uten plett eller rynke eller noget sådant, men at den kunde være hellig og ulastelig. **28** Så er mennene skyldige å elske sine hustruer som sine egne legemer. Den som elsker sin hustru, elsker sig selv; **29** ingen har jo nogensinne hatet sitt eget kjød, men han før og varmer det, likesom Kristus gjør med menigheten; **30** for vi er hans legemes lemmer. **31** Derfor skal mannen forlate far og mor og holde sig til sin hustru, og de to skal være ett kjød. **32** Denne hemmelighet er stor; men jeg tenker hermed på Kristus og på menigheten. **33** Dog, også I skal elske, enhver sin hustru som sig selv, og hustruen skal ha ærefrykt for sin mann.

6 I barn! vær lydige mot eders foreldre i Herren! for dette er rett. **2** Hedre din far og din mor - dette er det første bud med løfte - **3** forat det må gå dig vel, og du må lenge leve i landet. **4** Og I fedre! egg ikke eders barn til vrede, men fostre dem op i Herrens tukt og formaning! **5** I tjenere! vær lydige mot eders herrer efter kjødet, med frykt og beven, i eders hjertes enfold, som mot Kristus, **6** ikke med øientjeneste, som de som vil tekkes mennesker, men som Kristi tjenere, så I gjør Guds vilje av hjertet **7** og med villig hu tjener som for Herren og ikke som for mennesker, **8** da I vet at hvad godt enhver gjør, det skal han få igjen av Herren, enten han er tjener eller fri. **9** Og I herrer! gjør likeså mot dem, så I lar være å true, da I vet at både deres og eders Herre er i himlene, og han gjør ikke forskjell på folk. **10** For øvrig - bli sterke i Herren og i hans veldes kraft! **11** Iklæ eder Guds fulle rustning, så I kan stå eder mot djevelens listige angrep; **12** for vi har ikke kamp mot blod og kjød, men mot makter, mot myndigheter, mot verdens herrer i dette mørke, mot ondskapens ånde-hær i himmelrummet. (aiōn g165) **13** Ta derfor Guds fulle rustning på, så I kan gjøre motstand på den onde dag og stå efter å ha overvunnet alt. **14**

Så stå da omgjordet om eders lend med sannhet, og iklædd rettferdighetens brynje, 15 Og ombundet på føttene med den ferdighet til kamp som fredens evangelium gir, 16 og grip foruten alt dette troens skjold, hvormed I skal kunne slukke alle den ondes brennende piler, 17 og ta frelsens hjelm og Åndens sverd, som er Guds ord, 18 idet I til enhver tid beder i Ånden med all bønn og påkallelse, og er årvåkne deri med all vedholdenhet og bønn for alle de hellige, 19 og også for mig, at det må gis mig ord når jeg oplater min munn, så jeg med frimodighet kan kunngjøre evangeliets hemmelighet, 20 for hvis skyld jeg er sendebud i lenker, at jeg må tale med frimodighet derom, således som jeg bør tale. 21 Men forat også I skal kjenne min tilstand, hvorledes jeg har det, skal Tykikus fortelle eder alt, han den elskede bror og tro tjener i Herren, 22 som jeg just derfor sender til eder at I skal få vite hvorledes det er med oss, og at han skal trøste eders hjerter. 23 Fred være med brødrene, og kjærlighet med tro, fra Gud Fader og den Herre Jesus Kristus! 24 Nåden være med alle dem som elsker vår Herre Jesus Kristus i uforgjengelighet!

Filippenserne

1 Paulus og Timoteus, Kristi Jesu tjenere - til alle de hellige i Kristus Jesus som er i Filippi, tillikemed tilsynsmenn og menighetstjenere: **2** Nåde være med eder og fred fra Gud vår Fader og den Herre Jesus Kristus! **3** Jeg takker min Gud så ofte jeg kommer eder i hu, **4** idet jeg alltid når jeg beder, gjør min bønn for eder alle med glede, **5** på grunn av eders samfund med mig i arbeidet for evangeliet fra den første dag inntil nu. **6** Og jeg er fullt viss på dette at han som begynte en god gjerning i eder, vil fullføre den inntil Jesu Kristi dag, **7** likesom det jo er rimelig for mig å tenke således om eder alle, eftersom jeg bærer eder i mitt hjerte, både i mine lenker og når jeg forsvarer og stadfester evangeliet, siden I alle har del med mig i nåden. **8** For Gud er mitt vidne hvorledes jeg lenges etter eder alle med Kristi Jesu hjertelag. **9** Og dette beder jeg om at eders kjærlighet ennu må bli alt rikere og rikere på kunnskap og all skjønnsomhet, **10** forat I må kunne dømme om de forskjellige ting, så I kan være rene og uten anstøt til Kristi dag, **11** fylt med rettferdighets frukt, som virkes ved Jesus Kristus, Gud til ære og lov. **12** Jeg vil at I skal vite, brødre, at det jeg har oplevd, heller har tjent til evangeliets fremme, **13** så at det er blitt vitterlig for hele livvakten og for alle de andre at det er for Kristi skyld jeg er i lenker, **14** og så at de fleste av brødrene i Herren har fattet tiltro til mine lenker og derved enn mere har fått mot til å tale ordet uten frykt. **15** Vel forkyenner også somme Kristus av avind og for kivs skyld, men andre dog også av velvilje; **16** disse forkyenner Kristus av kjærlighet, idet de vet at jeg er satt til å forsvare evangeliet, **17** men hine gjør det av trettesyke, ikke med ren hu, idet de mener å legge trengsel til mine lenker. **18** Hva da? Kristus forkyennes dog på enhver måte, enten det skjer for syns skyld eller i sannhet, og det gleder jeg mig over; ja, jeg vil og fremdeles glede mig; **19** for jeg vet at dette skal bli mig til frelse ved eders bønn og Jesu Kristi Ånds hjelp, **20** etter min inderlige lengsel og mitt håp om at jeg ikke skal bli til skamme i nogen ting, men at Kristus, som alltid, så og nu, med all frimodighet skal bli forherliget ved mitt legeme, enten det blir ved liv eller ved død. **21** For mig er livet Kristus og døden en vinning; **22** men dersom det å leve i kjødet gir mig frukt av min

gjerning, så vet jeg ikke hvad jeg skal velge, **23** men står rådvill mellom de to ting, idet jeg har lyst til å fare herfra og være med Kristus for dette er meget, meget bedre; **24** men å bli i kjødet er nødvendiggere for eders skyld. **25** Og da jeg er fullt viss på dette, vet jeg at jeg skal bli i live og være hos eder alle til eders fremgang og glede i troen, **26** forat eders ros kan bli rik i Kristus Jesus ved mig, når jeg kommer til eder igjen. **27** Bare før eders liv således som verdig er for Kristi evangelium, forat jeg, enten jeg kommer og ser eder, eller jeg er fraværende, må få høre om eder at I står fast i én Ånd, så I med én sjel kjemper sammen for troen på evangeliet **28** og ikke i nogen ting lar eder skremme av motstandere; det er for dem et varsel om undergang, men om eders frelse, og det fra Gud. **29** For eder blev det unt, for Kristi skyld - ikke bare å tro på ham, men og å lide for hans skyld, **30** idet I har den samme strid som I så på mig og nu hører om mig.

2 Er det da nogen trøst i Kristus, er det nogen kjærlighetens husvalse, er det noget Åndens samfund, er det nogen medfølelse og barmhjertighet, **2** da gjør min glede fullkommen, så I har det samme sinn, idet I har den samme kjærlighet og med én sjel har det ene sinn, **3** ikke gjør noget av trettesyke eller lyst til tom ære, men i ydmykhet akter hverandre høiere enn eder selv, **4** og ikke ser hver på sitt eget, men enhver også på andres beste. **5** La dette sinn være i eder, som og var i Kristus Jesus, **6** han som, da han var i Guds skikkelse, ikke aktet det for et rov å være Gud lik, **7** men av sig selv gav avkall på det og tok en tjeners skikkelse på sig, idet han kom i menneskers lignelse, **8** og da han i sin ferd var funnet som et menneske, fornedret han sig selv, så han blev lydlig inntil døden, ja korsets død. **9** Derfor har og Gud høit ophøiet ham og gitt ham det navn som er over alt navn, **10** så at i Jesu navn skal hvert kne bøie sig, deres som er i himmelen og på jorden og under jorden, **11** Og hver tunge bekjenne at Jesus Kristus er Herre, til Gud Faders ære. **12** Derfor, mine elskede, likesom I alltid har vært lydige, så arbeid, ikke bare som i mitt nærvær, men nu meget mere i mitt fravær, på eders frelse med frykt og beven; **13** for Gud er den som virker i eder både å ville og å virke til hans velbehag. **14** Gjør alt uten knurr og tvil, **15** forat I kan være ustraffelige og rene, Guds ulastelige

barn midt iblandt en vanartet og vrang slekt, iblandt hvilken I viser eder som lys i verden, 16 idet I holder frem livets ord, til ros for mig på Kristi dag, at jeg ikke har løpet forgyves eller arbeidet forgyves. 17 Men om jeg og blir ofret mens jeg gjør altertjeneste og bærer eders tro frem som offer, så gleder jeg mig, og gleder mig sammen med eder alle; 18 i like måte gled også I eder, og gled eder sammen med mig! 19 Jeg har det håp i den Herre Jesus at jeg snart kan sende Timoteus til eder, forat også jeg kan bli ved godt mot, når jeg får vite hvorledes det er med eder. 20 For jeg har ingen likesinnet, som opriktig kan ha omsorg for eder; 21 for de søker alle sitt eget, ikke det som hører Kristus Jesus til; 22 men hans prøvede troskap kjenner I, at likesom en sønn tjener sin far, således har han tjent med mig for evangeliet. 23 Ham håper jeg altså å sende straks jeg ser utgangen på min sak. 24 Men jeg har den tillit i Herren at jeg og selv skal komme snart. 25 Og Epafroditus, min bror og medarbeider og medstrider og eders utsending og tjener til å råde bot på min trang, har jeg funnet det nødvendig å sende til eder, 26 da han lengtes efter eder alle og var urolig i hu fordi I hadde hørt at han var blitt syk. 27 For han blev virkelig syk, døden nær; men Gud miskunnet sig over ham, dog ikke bare over ham, men også over mig forat jeg ikke skulde ha sorg på sorg. 28 Derfor sender jeg ham dess snarere, forat I kan glede eder ved å se ham igjen, og jeg være mere fri for sorg. 29 Ta derfor imot ham i Herren med all glede, og hold slike i ære; 30 for det var for Kristi gjernings skyld han kom døden nær, da han våget sitt liv for å utfylle savnet av eder i tjenesten mot mig.

3 For øvrig, mine brødre, gled eder i Herren! Å skrive det samme til eder er ikke mig til byrde, men eder til styrkelse. 2 Gi akt på hundene, gi akt på de onde arbeidere, gi akt på de sønderskårne! 3 For vi er de omskårne, vi som tjener Gud i hans Ånd og roser oss i Kristus Jesus og ikke setter vår lit til kjød, 4 enda jeg har det jeg kunde sette min lit til også i kjød. Om nogen annen mener å kunne sette sin lit til kjød, da kan jeg det enn mere, 5 jeg som er omskåret på den åttende dag, av Israels ætt, av Benjamins stamme, en hebreer av hebreere, overfor loven en fariseer, 6 i nidkjærhet en forfølger av menigheten, i rettferdighet efter loven ulastelig. 7 Men det som var mig en vinning, det har jeg for

Kristi skyld aktet for tap; 8 ja, jeg akter og i sannhet alt for tap, fordi kunnskapen om Kristus Jesus, min Herre, er så meget mere verd, han for hvis skyld jeg har lidt tap på alt, og jeg akter det for skarn, forat jeg kan vinne Kristus 9 og finnes i ham, ikke med min rettferdighet, den som er av loven, men med den som fåes ved troen på Kristus, rettferdigheten av Gud på grunn av troen, 10 så jeg kan få kjenne ham og kraften av hans opstandelse og samfundet med hans lidelser, idet jeg blir gjort lik med ham i hans død, 11 om jeg dog kan vinne frem til opstandelsen fra de døde. 12 Ikke at jeg allerede har grepet det eller allerede er fullkommen; men jeg jager efter det, om jeg og kan gripe det, eftersom jeg og er grepet av Kristus Jesus. 13 Brødre! jeg tror ikke om mig selv at jeg har grepet det. 14 Men ett gjør jeg: idet jeg glemmer det som er bak, og strekker mig ut efter det som er foran, jager jeg mot målet, til den seierspris som Gud har kalt oss til der ovenfra i Kristus Jesus. 15 La oss da, så mange som er fullkomne, ha dette sinn; og om I er anderledes sinnet i noget, da skal Gud også åpenbare eder dette; 16 bare at vi, så langt som vi er kommet, holder frem i samme spor! 17 Bli også I mine etterfølgere, brødre, og akt på dem som vandrer saledes som I har oss til forbillede! 18 For mange vandrer, som jeg ofte har sagt eder og nu endog med tårer sier er fiender av Kristi kors, 19 hvis ende er fortapelse, hvis gud er buken, og som setter sin ære i sin skam, de som attrår de jordiske ting. 20 For vårt rike er i himlene, og derfra venter vi og den Herre Jesus Kristus som frelser, 21 han som skal forvandle vårt fornedreles-legeme, så det blir likt med hans herlighets-legeme, efter den kraft hvormed han og kan underlegge sig alle ting.

4 Derfor, mine brødre, som jeg elsker og lenges efter, min glede og min krans, stå således fast i Herren, mine elskede! 2 Evodia formaner jeg, og Syntyke formaner jeg til å ha det samme sinn i Herren; 3 ja, jeg ber også dig, du som med rette kalles Synzygus, kom dem til hjelp! for de har kjempet med mig i evangeliet tillikemed Klemens og mine andre medarbeidere, hvis navn står i livsens bok. 4 Gled eder i Herren alltid! atter vil jeg si: Gled eder! 5 Eders saktmodighet bli vitterlig for alle mennesker! Herren er nær. 6 Vær ikke bekymret for noget, men la i alle ting eders begjæringer komme frem for Gud i

påkallelse og bønn med takksigelse; 7 og Guds fred, som overgår all forstand, skal bevare eders hjerter og eders tanker i Kristus Jesus. 8 For øvrig, brødre, alt som er sant, alt som er ære verdt, alt som er rettfærdig, alt som er rent, alt som er elskelig, alt som tales vel om, enhver dyd, og alt det som priselig er - gi akt på det! 9 Det som I også har lært og mottatt og hørt og sett hos mig, gjør det; og fredens Gud skal være med eder. 10 Jeg blev såre glad i Herren over at I endelig engang er kommet således til velmakt igjen at I har kunnet tenke på mitt beste, som I nok også før tenkte på, men I hadde ikke leilighet. 11 Ikke at jeg sier dette av trang; for jeg har lært å nøies med det jeg har; 12 jeg vet å leve i ringe kår, jeg vet også å ha overflod; i alt og i alle ting er jeg innvidd, både å mettes og å sulte, både å ha overflod og å lide trang; 13 jeg formår alt i ham som gjør mig sterk. 14 Dog har I gjort vel i å ta del i min trengsel. 15 Men I vet og, I filippensere, at i evangeliets første tid, da jeg drog ut fra Makedonia, hadde ingen menighet regning med mig over gitt og mottatt uten I alene; 16 for også i Tessalonika sendte I mig både en og to ganger det jeg trengte. 17 Ikke at jeg attrår gaven, men jeg attrår den frukt av den som rikelig kommer eder til gode. 18 Men nu har jeg fått alt og har overflod; jeg har fullt op efterat jeg av Epafroditus har mottatt eders gave, en yndig duft, et offer til glede og velbehag for Gud. 19 Og min Gud skal efter sin rikdom fylle all eders trang i herlighet i Kristus Jesus. 20 Men vår Gud og Fader være æren i all evighet! Amen. (aion g165) 21 Hils hver hellig i Kristus Jesus! 22 Brødrene hos mig hilser eder; alle de hellige hilser eder, især de som hører til keiserens hus. 23 Den Herre Jesu Kristi nåde være med eders ånd!

Kolossenserne

1 Paulus, ved Guds vilje Kristi Jesu apostel, og broderen Timoteus **2** - til de hellige og troende brødre i Kristus i Kolossæ: Nåde være med eder og fred fra Gud vår Fader! **3** Vi takker alltid Gud og vår Herre Jesu Kristi Fader når vi beder for eder, **4** etterat vi har hørt om eders tro på Kristus Jesus og den kjærlighet som I har til alle de hellige, **5** for det håps skyld som er gjemt for eder i himlene, som I forut har hørt om ved sannhetens ord i evangeliet, **6** som er kommet til eder, likesom det og er i hele verden og bærer frukt og vokser som hos eder, fra den dag I hørte det og lærte å kjenne Guds nåde i sannhet, **7** således som I har lært av Epafras, vår elskede medtjener, som er en tro Kristi tjener for eder, **8** han som også har fortalt oss om eders kjærlighet i Ånden. **9** Derfor holder vi fra den dag vi hørte det, ikke op med å gjøre bønn for eder og bede at I må fylles med kunnskap om hans vilje i all åndelig visdom og forstand, **10** at I kan vandre verdig for Herren til velbehag i alt, så I bærer frukt og vokser i all god gjerning ved kunnskapen om Gud, **11** så I styrkes med all styrke etter hans herlighets kraft til all tålmodighet og langmodighet, **12** så I med glede takker Faderen, som gjorde oss skikkede til å få del i de helliges arvelodd i lyset, **13** han som fridde oss ut av mørkets makt og satte oss over i sin elskede Sønns rike, **14** i hvem vi har forløsningen, syndenes forlatelse. **15** Og han er et bilde av Gud den usynlige, den førstefødte fremfor enhver skapning; **16** for i ham er alle ting skapt, de i himlene og de på jorden, de synlige og de usynlige, enten det så er troner eller herredømmer eller makter eller myndigheter; alt er det skapt ved ham og til ham, **17** og han er før alle ting, og alle ting står ved ham. **18** Og han er hovedet for legemet, som er menigheten, han som er ophavet, den førstefødte av de døde, forat han i alle deler skulde være den ypperste; **19** for det var Guds vilje at hele hans fylde skulde ta bolig i ham, **20** og ved ham å forlike alle ting med sig, idet han gjorde fred ved hans korsens blod, - ved ham, enten det er de på jorden eller de i himlene. **21** Også eder, som fordem var fremmede og fiender ved eders sinnelag, i de onde gjerninger, **22** eder har han nu forlikt i hans jordiske legeme ved døden, for å fremstille eder hellige og ulastelige og ustraffelige for

sitt åsyn, **23** så sant I blir ved i troen, grunnfestet og faste, og ikke lar eder rokke fra det håp evangeliet gir, det som I har hørt, som er blitt forkynt for enhver skapning under himmelen, og som jeg, Paulus, er blitt tjener for. **24** Nu gleder jeg mig over mine lidelser for eder og utfyller i mitt kjød det som ennu fattes i Kristi trengsler, for hans legeme, som er menigheten, **25** hvis tjener jeg er blitt etter den Guds husholdning som er mig gitt iblandt eder, det vil si å fullføre Guds ord, **26** den hemmelighet som har vært skjult fra alle tiders og slekters ophav, men nu er blitt åpenbart for hans hellige, (aiōn g165) **27** for hvem Gud vilde kunngjøre hvor rik på herlighet denne hemmelighet er iblandt hedningene, det er Kristus iblandt eder, håpet om herlighet. **28** Og ham forkynner vi, idet vi formaner hvert menneske og lærer hvert menneske med all visdom for å fremstille hvert menneske fullkomment i Kristus. **29** For dette arbeider jeg og, idet jeg strider ved hans kraft, som virker i mig med styrke.

2 For jeg vil at I skal vite hvor stor strid jeg har for eder og dem i Laodikea og så mange som ikke har sett mitt åsyn i kjødet, **2** forat deres hjerter må bli trøstet, så de knyttes sammen i kjærlighet og når frem til hele rikdommen av den fullvisse innsikt, til kunnskap om Guds hemmelighet, det er Kristus, **3** i hvem alle visdommens og kunnskapens skatter er skjult til stede. **4** Dette sier jeg forat ingen skal dåre eder ved lokkende tale. **5** For om jeg enn er fraværende i kjødet, så er jeg dog hos eder i ånden, idet jeg med glede ser eders gode orden og den faste grunn i eders tro på Kristus. **6** Likesom I altså mottok Kristus Jesus som Herre, så vandre i ham, **7** så I er rotfestet og blir oppbygget i ham og faste i troen, således som I har lært, rike på den med takksigelse. **8** Se til at det ikke må være nogen som gjør eder til sitt rov ved verdslig visdom og tomt bedrag, etter menneskenes lære, etter verdens barnelærdom og ikke etter Kristus. **9** For i ham bor hele guddommens fylde legemlig, **10** Og I er fylt i ham, som er hovedet for all makt og myndighet, **11** han i hvem I og blev omskåret med en omskjærelse som ikke er gjort med hender, ved avklædningen av kjødets legeme, ved Kristi omskjærelse, **12** idet I blev begravet med ham i dåpen, og i den blev I og opreist med ham ved troen på Guds kraft, han som opreiste ham fra de døde. **13** Også eder, som var døde ved eders overtredelser og

eders kjøds forhud, eder gjorde han levende med ham, idet han tilgav oss alle våre overtredelser **14** og utslettet skyldbrevet mot oss, som var skrevet med bud, det som gikk oss imot, og det tok han bort idet han naglet det til korset. **15** Han avvæbnet maktene og myndighetene og stilte dem åpenlyst til skue, idet han viste sig som seierherre over dem på korset. **16** La derfor ingen dømme eder for mat eller drikke, eller i spørsmål om høitid eller nymåne eller sabbat; **17** disse ting er en skygge av det som skulde komme, men legemet hører Kristus til. **18** La ingen frarøve eder kamp-prisen, om nogen prøver på det ved ydmykhet og engle-dyrkelse, idet han gir sig av med syner, blir opblåst uten grunn av sitt kjødelige sinn **19** og ikke holder fast ved hovedet, hvorfra hele legemet, hjulpet og sammenføiet ved sine ledemot og bånd, vokser Guds vekst. **20** Er I avdød med Kristus fra verdens barnelærdom, hvorfor gir de eder da, som om I levde i verden, slike bud: **21** Ta ikke! smak ikke! rør ikke! **22** - ting som dog alle sammen er bestemt til å fortæres ved bruken - efter menneskenes bud og lærdommer, **23** som vel har ord for visdom ved selvalgt dyrkelse og ydmykhet og mishandling av legemet, ikke ved noget som er ære verd, bare til mettelse for kjødet?

3 Er I da opreist med Kristus, da søk det som er der oppe, der Kristus sitter ved Guds høire hånd! **2** La eders hu stå til det som er der oppe, ikke til det som er på jorden! **3** I er jo død, og eders liv er skjult med Kristus i Gud; **4** når Kristus, vårt liv, åpenbares, da skal og I åpenbares med ham i herlighet. **5** Så død da eders jordiske lemmer: utukt, urenhet, brynde, ond lyst og havesyke, som jo er avgudsdyrkelse; **6** for disse ting kommer Guds vrede over vantroens barn; **7** iblandt dem vandret også I fordum, da I levde i disse ting; **8** men nu skal også I avlegge dem alle: vrede, hissighet, ondskap, spott, skammelig snakk av eders munn; **9** lyv ikke mot hverandre, I som har avklædd eder det gamle menneske med dets gjerninger **10** og iklædd eder det nye, som fornyes til kunnskap efter sin skapers billede; **11** her er ikke greker og jøde, omskjærrelse og forhud, barbar, skyter, træl, fri, men Kristus er alt og i alle. **12** Iklæ eder da, som Guds utvalgte, hellige og elskede, inderlig barmhjertighet, godhet, ydmykhet, saktmodighet, langmodighet, **13** så I tåler hverandre og tilgir hverandre om nogen

har klagemål imot nogen; som Kristus har tilgitt eder, således og I! **14** Men over alt dette iklæ eder kjærligheten, som er fullkommenhetens sambånd. **15** Og Kristi fred råde i eders hjerter, den som I og blev kalt til i ett legeme, og vær takknemlige! **16** La Kristi ord bo rikelig hos eder, så I lærer og formaner hverandre i all visdom med salmer og lovsanger og åndelige viser og synger yndig i eders hjerter for Gud, **17** og alt som I gjør i ord eller i gjerning, gjør det alt i den Herre Jesu navn, idet I takker Gud Fader ved ham! **18** I hustruer! underordne eder under eders menn, som det sømmer sig i Herren! **19** I menn! elsk eders hustruer og vær ikke bitre mot dem! **20** I barn! vær lydige mot eders foreldre i alle ting! for dette er velbehagelig i Herren. **21** I fedre! opegg ikke eders barn, forat de ikke skal tape motet! **22** I tjenere! vær lydige i alle ting imot eders herrer efter kjødet, ikke med øientjeneste, som de som vil tekkes mennesker, men i hjertets enfold, idet I frykter Herren! **23** Det I gjør, gjør det av hjertet, som for Herren og ikke for mennesker, **24** for I vet at I skal få arven til lønn av Herren. Tjen den Herre Kristus! **25** for den som gjør urett, skal få igjen den urett han gjorde, og det blir ikke gjort forskjell på folk.

4 I herrer! gjør imot eders tjenere det som rett og rimelig er, for I vet at også I har en herre i himlene! **2** Vær vedholdende i bønner, så I våker i den med takksigelse, **3** og bed også for oss at Gud må oplate oss en dør for ordet så vi kan forkynne Kristi hemmelighet, den for hvis skyld jeg og er i lenker, **4** forat jeg kan åpenbare den således som jeg bør tale. **5** Omgåes i visdom med dem som er utenfor, så I kjøper den beleilige tid. **6** Eders tale være alltid tekkelig, krydret med salt, så I vet hvorledes I bør svare enhver. **7** Hvorledes det går mig, det skal Tykikus fortelle eder alt sammen, han min elskede bror og trofaste hjelper og medtjener i Herren, **8** som jeg just derfor sender til eder, forat I skal få vite hvorledes det er med oss, og forat han skal trøste eders hjerter, **9** tillikemed Onesimus, den trofaste og elskede bror, som er fra eders by; de skal fortelle eder alt herfra. **10** Aristarkus, min medfange, hilser eder, og Markus, Barnabas' søskenbarn, som I fikk pålegg om - når han kommer til eder, da ta imot ham - **11** og Jesus med tilnavnet Justus; iblandt de omskårne er disse de eneste medarbeidere for Guds rike som er

blitt mig en trøst. **12** Epafraas hilser eder, han som er fra eders by, en Kristi Jesu tjener som alltid strider for eder i sine bønner, at I må stå fullkomne og fullvisse i all Guds vilje; **13** for jeg gir ham det vidnesbyrd at han har meget strev for eder og dem i Laodikea og dem i Hierapolis. **14** Lægen Lukas, den elskede, hilser eder, og Demas. **15** Hils brødrene i Laodikea, og Nymfas og menigheten i hans hus. **16** Og når dette brev er lest hos eder, da sørg for at det også blir lest i laodikeernes menighet, og at I får lese brevet fra Laodikea! **17** Og si til Arkippus: Gi akt på den tjeneste som du har mottatt i Herren, at du fullbyrder den! **18** Hilsen med min, Paulus' hånd: Kom mine lenker i hu! Nåden være med eder!

1 Tessalonikerne

1 Paulus og Silvanus og Timoteus - til tessalonikernes menighet i Gud Fader og den Herre Jesus Kristus: Nåde være med eder og fred!

2 Vi takker alltid Gud for eder alle når vi kommer eder i hu i våre bønner, **3** idet vi uavlatelig minnes eders virksomhet i troen og arbeid i kjærligheten og tålmod i håpet på vår Herre Jesus Kristus for vår Guds og Faders åsyn, **4** da vi er visse på at I er utvalgt, brødre, I som er elsket av Gud. **5** For vårt evangelium kom ikke til eder bare i ord, men og i kraft og i den Hellige Ånd og i stor fullvisshet, likesom I jo vet hvorledes vi var iblandt eder for eders skyld, **6** og I blev efterfølgere av oss og av Herren, idet I tok imot ordet under megen trengsel med glede i den Hellige Ånd, **7** så I er blitt et forbillede for alle de troende i Makedonia og Akaia. **8** For fra eder har Herrens ord lydt ut; ikke bare i Makedonia og Akaia, men allesteds er eders tro på Gud kommet ut, så vi ikke trenger til å tale noget om det; **9** for selv forteller de om oss hvad inngang vi fikk hos eder, og hvorledes I vendte eder til Gud fra avgudene, for å tjene den levende og sanne Gud **10** og vente på hans Sønn fra himlene som han opvakte fra de døde, Jesus, han som friir oss fra den kommende vrede.

2 For selv vet I, brødre, om den inngang vi fikk hos eder, at den ikke er blitt uten frukt; **2** men enda vi forut hadde lidt og var blitt mishandlet i Filippi, som I vet, fikk vi dog frimodighet i vår Gud til å tale Guds evangelium til eder under megen strid. **3** For vår forkynnelse kommer ikke av villfarelse eller av urenhet eller med svik; **4** men likesom vi av Gud er aktet verdige til at evangeliet blev oss betrodd, således taler vi, ikke som de som vil tekkes mennesker, men Gud, som prøver våre hjerter. **5** For hverken kom vi nogensinne med smigrende ord, som I vet, eller med skalkeskjul for havesyke, Gud er vårt vidne, **6** heller ikke søkte vi ære av mennesker, hverken av eder eller av andre, enda vi hadde kunnet kreve ære som Kristi apostler; **7** men vi var milde iblandt eder: likesom en mor varmer sine barn ved sitt bryst, **8** således vilde vi gjerne i inderlig kjærlighet til eder gi eder ikke bare Guds evangelium, men og vårt eget liv, fordi I var blitt oss kjære. **9** I minnes jo, brødre, vårt strev og vår møie: under arbeid natt og dag, for

ikke å falle nogen av eder til byrde, forkynte vi Guds evangelium for eder. **10** I er vidner, og Gud med, hvor hellig og rettfærdig og ulastelig vi ferdedes iblandt eder, I troende, **11** likesom I vet hvorledes vi formante hver og en av eder, som en far sine barn, og la eder på hjerte **12** og bad eder inderlig å vandre verdig for Gud, som har kalt eder til sitt rike og sin herlighet. **13** Og derfor takker også vi Gud uavlatelig for at da I fikk det Guds ord vi forkynte, tok I imot det, ikke som et menneske-ord, men, som det i sannhet er, som et Guds ord, som og viser sig virksomt i eder som tror. **14** For I, brødre, er blitt efterfølgere av de Guds menigheter som er i Kristus Jesus i Judea, idet og I har lidt det samme av eders egne landsmenn som de har lidt av jødene, **15** som og slo den Herre Jesus og profetene ihjel og forfulgte oss og ikke tekkes Gud og står alle mennesker imot, **16** idet de hindrer oss fra å tale til hedningene, så de kan bli frelst, forat de alltid må fylle sine synders mål. Dog, vreden har endelig nådd dem! **17** Men da vi, brødre, hadde vært skilt fra eder en kort stund, med vårt åsyn, ikke med hjertet, gjorde vi oss i vår store lengsel så meget mere umak for å få se eders åsyn, **18** fordi vi gjerne vilde komme til eder - jeg, Paulus, både én gang og to ganger - men Satan hindret oss. **19** For hvem er vel vårt håp eller vår glede eller vår hederskrans? er ikke også I det for vår Herre Jesu åsyn ved hans komme? **20** I er jo vår ære og vår glede.

3 Derfor, da vi ikke lenger kunde holde det ut, fant vi det best å bli alene tilbake i Aten, **2** og vi sendte Timoteus, vår bror og Guds tjener i Kristi evangelium, for å styrke eder og formane eder om eders tro, **3** at ikke nogen måtte bli vaklende i disse trengsler. I vet jo selv at vi er satt til det; **4** for da vi var hos eder, sa vi eder også forut at vi vilde komme til å lide trengsel, som det også gikk, og som I vet. **5** Derfor sendte jeg da også bud, da jeg ikke lenger kunde holde det ut, for å få vite om eders tro, om fristeren skulde ha fristet eder og vårt arbeide skulde bli forgjeves **6** Men nu, da Timoteus er kommet til oss fra eder og har båret oss godt budskap om eders tro og kjærlighet, og om at I alltid har oss i vennlig minne og lenges efter å se oss, likesom vi lenges efter eder, **7** så blev vi da, brødre, trøstet over eder i all vår nød og trengsel, ved eders tro. **8** For nu lever vi, såfremt I står fast i Herren. **9** For hvad takk kan vi

gi Gud til vederlag for eder, for all den glede som vi har over eder for vår Guds åsyn, **10** idet vi natt og dag inderlig beder om å få se eders åsyn og bøte på det som ennu fattes i eders tro? **11** Men han, vår Gud og Fader, og vår Herre Jesus styre vår vei til eder! **12** Og eder gi Herren rikdom og overflod av kjærlighet til hverandre og til alle, likesom vi har den til eder, **13** forat han kan styrke eders hjerter, så de blir ulastelige i hellighet for vår Guds og Faders åsyn, når vår Herre Jesus kommer med alle sine hellige!

4 For øvrig altså, brødre, ber og formaner vi eder i den Herre Jesus at likesom I har lært av oss hvorledes I bør vandre og takkes Gud, således som I også gjør, så må I enn mere gjøre fremgang deri. **2** I vet jo hvilke bud vi gav eder ved den Herre Jesus. **3** For dette er Guds vilje, eders helliggjørelse: at I avholder eder fra hor; **4** at hver av eder vet å vinne sig sin egen make, i helligelse og ære, **5** ikke i lystens brynde, som hedningene, som ikke kjenner Gud; **6** at ingen skal gjøre sin bror urett og uskjell i det han har å gjøre med ham; for Herren er hevner over alt dette, således som vi også forut har sagt og vidnet for eder. **7** For Gud kalte oss ikke til urenhet, men til helliggjørelse. **8** Den altså som ringeakter dette, han ringeakter ikke et menneske, men Gud, som også gir sin Hellige Ånd i eder. **9** Men om broderkjærligheten trenger I ikke til at nogen skriver til eder; for I er selv lært av Gud til å elske hverandre; **10** I gjør det jo også mot alle brødrene i hele Makedonia. Dog formaner vi eder, brødre, at I enn mere gjør fremgang deri, **11** og at I setter eders ære i å leve stille og ta vare på eders egne ting og arbeide med eders hender, så som vi bød eder, **12** forat I kan omgås sømmelig med dem som er utenfor, og ikke trenge til nogen. **13** Men vi vil ikke, brødre, at I skal være uvitende om de hensovede, forat I ikke skal sørge således som de andre, som ikke har håp. **14** For så sant Vi tror at Jesus døde og stod op, så skal og Gud ved Jesus føre de hensovede sammen med ham. **15** For dette sier vi eder med et ord av Herren at vi som lever, som blir tilbake inntil Herren kommer, skal ingenlunde komme i forveien for de hensovede; **16** for Herren selv skal komme ned fra himmelen med et bydende rop, med overengels røst og med Guds basun, og de døde i Kristus skal først opstå; **17** derefter skal vi som lever, som blir tilbake, sammen med dem rykkes i

skyer op i luften for å møte Herren, og så skal vi alltid være med Herren. **18** Trøst da hverandre med disse ord!

5 Men om tidene og stundene, brødre, trenger I ikke til at nogen skriver til eder; **2** I vet jo selv grant at Herrens dag kommer som en tyv om natten. **3** Når de sier: Fred og ingen fare! da kommer en brå undergang over dem, likesom veer over den fruktsommelige, og de skal ingenlunde undfly. **4** Men I, brødre, er ikke i mørket, så dagen skulde komme over eder som en tyv; **5** for I er alle lysets barn og dagens barn; vi hører ikke natten eller mørket til. **6** La oss derfor ikke sove, som de andre, men la oss våke og være edrue! **7** De som sover, sover jo om natten, og de som drikker sig drukne, er drukne om natten; **8** men vi som hører dagen til, la oss være edrue, iklædd troens og kjærlighetens brynje og med håpet om frelse som hjelm; **9** for Gud bestemte oss ikke til vrede, men til å vinne frelse ved vår Herre Jesus Kristus, **10** han som døde for oss, forat vi, enten vi våker eller sover, skal leve sammen med ham. **11** Forman derfor hverandre, og oppbygg den ene den andre, som I og gjør! **12** Men vi ber eder, brødre, at I skjønner på dem som arbeider iblandt eder og er eders forstandere i Herren og formaner eder, **13** og at I holder dem overmåte høit i kjærlighet for deres gjernings skyld. Hold fred med hverandre! **14** Og vi formaner eder, brødre, påminn de uskikkelige, trøst de mismodige, hjelp de skrøpelige, vær langmodige mot alle! **15** Se til at ingen gjengjelder nogen ondt med ondt, men legg alltid vinn på det som godt er, mot hverandre og mot alle **16** Vær alltid glade, **17** bed uavlatelig, **18** takk for alt! for dette er Guds vilje i Kristus Jesus til eder. **19** Utslukk ikke Ånden, **20** ringeakt ikke profetisk tale; **21** men prøv alt, hold fast på det gode, **22** avhold eder fra allslags ondt! **23** Men han selv, fredens Gud, hellige eder helt igjennem, og gid eders ånd og sjel og legeme må bevares fullkomne, ulastelige ved vår Herre Jesu Kristi komme! **24** Han er trofast som har kalt eder; han skal og gjøre det. **25** Brødre, bed for oss! **26** Hils alle brødrene med et hellig kyss! **27** Jeg besverger eder ved Herren at I lar brevet bli lest for alle brødrene. **28** Vår Herre Jesu Kristi nåde være med eder!

2 Tessalonikerne

1 Paulus og Silvanus og Timoteus - til tessalonikernes menighet i Gud vår Fader og den Herre Jesus Kristus: **2** Nåde være med eder og fred fra Gud vår Fader og den Herre Jesus Kristus! **3** Vi er skyldige til å takke Gud alltid for eder, brødre, som tilbørlig er, fordi eders tro vokser rikelig, og kjærligheten til hverandre tar til hos hver og en iblandt eder alle, **4** så vi selv roser oss av eder i Guds menigheter for eders tålmodighet og tro under alle eders forfølgelser og de trengsler som I holder ut **5** - et varsel om Guds rettferdige dom - forat I skal finnes verdige til Guds rike, det som I og lider for, **6** så sant det er rettferdig for Gud å gi dem som trenger eder, trengsel til vederlag, **7** men eder som trenges, ro sammen med oss, når vår Herre Jesus åpenbares fra himmelen med sin makts engler, **8** med luende ild, når han tar hevn over dem som ikke kjenner Gud, og over dem som ikke er lydige mot vår Herre Jesu evangelium, **9** de som skal lide straff, en evig fortapelse bort fra Herrens åsyn og fra hans makts herlighet, (aiōnios g166) **10** når han kommer på hin dag for å vise sig herlig i sine hellige og underfull i alle de troende - for trodd blev vårt vidnesbyrd til eder. **11** Derfor beder vi og alltid for eder at vår Gud må akte eder verdige for sitt kall og mektig fylle eder med all lyst til det gode og virksomhet i troen, **12** forat vår Herre Jesu navn må bli herliggjort i eder, og I i ham, efter vår Guds og den Herre Jesu Kristi nåde.

2 Vi ber eder, brødre, vedkommende vår Herre Jesu Kristi komme og vår samling med ham, **2** at I ikke så snart må la eder drive fra vett og sans eller la eder skremme, hverken ved nogen ånd eller ved nogen tale eller ved noget brev, likesom det skulde være fra oss, som om Herrens dag stod for døren. **3** La ingen dåre eder på nogen måte! for først må frafallet komme, og syndens menneske åpenbares, fortapelsens sønn, **4** han som står imot og ophøier sig over alt som kalles gud eller helligdom, så han setter sig i Guds tempel og gir sig selv ut for å være Gud. **5** Minnes I ikke at jeg sa eder dette da jeg ennå var hos eder? **6** Og nu vet I hvad som holder igjen? så han først skal åpenbares i sin tid. **7** For lovløshetens hemmelighet er alt virksom, bare at den som nu holder igjen, ryddes av veien; **8** og da

skal den lovløse åpenbares, han som den Herre Jesus skal fortære med sin munns ånde og gjøre til intet ved åpenbarelsen av sitt komme. **9** Og hans komme skjer, efter Satans kraftige virksomhet, med all løgnens makt og tegn og under, **10** og med all urettferdighetens forførelse for dem som går fortapt fordi de ikke tok imot kjærlighet til sannheten, så de kunde bli frelst. **11** Og derfor sender Gud dem kraftig villfarelse, så de tror løgnen, **12** forat alle de skal bli dømt som ikke har trodd sannheten, men hatt velbehag i urettferdigheten. **13** Men vi er skyldige til å takke Gud alltid for eder, brødre, I som er elsket av Herren, fordi Gud fra først av tok eder ut til frelse ved helliggjørelse av Ånden og tro på sannheten, **14** som han kalte eder til ved vårt evangelium forat I skal vinne vår Herre Jesu Kristi herlighet. **15** Derfor, brødre, stå støtt og hold fast ved de lærdommer som I har lært enten ved vår tale eller ved brev fra oss! **16** Og han, vår Herre Jesus Kristus, og Gud vår Fader, som elsket oss og gav oss en evig trøst og et godt håp i nåde, (aiōnios g166) **17** han trøste eders hjerter og styrke eder i all god gjerning og tale!

3 For øvrig, brødre, bed for oss at Herrens ord må ha fremgang og bli forherliget likesom hos eder, **2** og at vi må bli fridd fra de vrange og onde mennesker; for troen er ikke alles sak. **3** Men Herren er trofast; han skal styrke eder og bevare eder fra det onde. **4** Vi har den tillit til eder i Herren at I både gjør og herefter vil gjøre det vi byder eder. **5** Og Herren styre eders hjerter til å elske Gud og til å vente på Kristus med tålmodighet! **6** Men vi byder eder, brødre, i vår Herre Jesu Kristi navn at I skal dra eder tilbake fra enhver bror som vandrer utilbørlig og ikke efter den lærdom som de fikk av oss. **7** I vet jo selv hvorledes I bør efterfølge oss; for vi levde ikke utilbørlig iblandt eder, **8** heller ikke åt vi brød hos nogen for intet, men med strev og møie arbeidet vi natt og dag, forat vi ikke skulde være nogen av eder til byrde; **9** ikke fordi vi ikke har rett til det, men for å gi eder et forbillede i oss, forat I skulde efterfølge oss; **10** for da vi var hos eder, bød vi eder jo og dette at hvis nogen ikke vil arbeide, skal han heller ikke ete. **11** For vi hører at nogen iblandt eder vandrer utilbørlig og ikke arbeider, men gir sig av med ting som ikke kommer dem ved. **12** Men sådanne byder og formaner vi i den Herre Jesus Kristus at de skal arbeide i stillhet og ete sitt

eget brød. **13** Men I, brødre, bli ikke trette av å gjøre det som rett er! **14** Men dersom nogen ikke lyder vårt ord her i brevet, da merk eder ham; ha ingen omgang med ham, forat han må gå i sig selv, **15** og hold ham ikke for en fiende, men forman ham som en bror! **16** Og han, fredens Herre, gi eder fred alltid, i alle måter! Herren være med eder alle! **17** Hilsen med min, Paulus' hånd; dette er et merke i hvert brev; således skriver jeg: **18** Vår Herre Jesu Kristi nåde være med eder alle!

1 Timoteus

1 Paulus, Kristi Jesu apostel efter befaling av Gud, vår frelser, og Kristus Jesus, vårt håp **2** - til Timoteus, min ekte sønn i troen: Nåde, miskunn, fred fra Gud Fader og Kristus Jesus, vår Herre! **3** Som jeg bad dig da jeg drog til Makedonia, å bli i Efesus, forat du skulde byde visse folk ikke å fare med fremmed lære **4** og ikke å gi sig av med eventyr og endeløse ættetavler, som mere fører til stridigheter enn til å tjene som Guds husholdere i troen - så ber jeg dig også nu. **5** Men budets endemål er kjærlighet av et rent hjerte og en god samvittighet og en uskrømtet tro. **6** Fra dette har nogen faret vill og vendt sig bort til tomt snakk, **7** idet de vil være lovlærere, enda de hverken skjønner det som de sier, eller de ting som de så selvsikkert taler om. **8** Men vi vet at loven er god dersom nogen bruker den på lovlig vis, **9** så han vet dette at loven ikke er satt for en rettferdig, men for lovløse og selvrådige, for ugudelige og syndere, for vanhellige og urene, fademordere og modernedere, manndrapere, **10** horkarler, syndere mot naturen, menneskerøvere, løgnere, menedere, og alt annet som er imot den sunde lære, **11** etter evangeliet om den salige Guds herlighet, det som er mig betrodd. **12** Jeg takker ham som gjorde mig sterk, Kristus Jesus, vår Herre, at han aktet mig tro, idet han satte mig til tjenesten, **13** mig som før var en spotter og forfølger og voldsmann; men jeg fikk miskunn, fordi jeg gjorde det uvitende i vantrø, **14** og vår Herres nåde blev overvettets stor med tro og kjærlighet i Kristus Jesus. **15** Det er et troverdig ord og fullt verd å motta at Kristus Jesus kom til verden for å frelse syndere, og blandt dem er jeg den største; **16** men derfor fikk jeg miskunn, forat Jesus Kristus på mig først kunde vise hele sin langmodighet, til et forbillende for dem som skulde tro på ham til et evig liv. (αἰῶνιος γ166) **17** Men den evige konge, den uforgjengelige, usynlige, eneste Gud, være ære og pris i all evighet! Amen. (αἰῶν γ165) **18** Dette bud overgir jeg dig, min sønn Timoteus, efter de tidligere profetiske ord om dig, forat du ved dem skal stride den gode strid, **19** idet du har tro og en god samvittighet; den har somme kastet fra sig og lidt skibbrudd på sin tro; **20** blandt disse er Hymeneus og Aleksander, som jeg har overgitt til Satan, forat de skal tuktes til å la være å spotte.

2 Jeg formaner altså fremfor alle ting at det gjøres bønner, påkallelser, forbønner, takksigelser for alle mennesker, **2** for konger og alle dem som er i høi verdighet, forat vi kan leve et rolig og stille liv i all gudsfrykt og sømmelighet. **3** For dette er godt og tekkelig for Gud, vår frelser, **4** han som vil at alle mennesker skal bli frelst og komme til sannhets erkjennelse. **5** For det er én Gud og én mellemmann imellem Gud og mennesker, mennesket Kristus Jesus, **6** han som gav sig selv til en løsepenge for alle, et vidnesbyrd i sin tid, **7** og for dette blev jeg satt til forkynner og apostel - jeg sier sannhet, jeg lyver ikke - en lærer for hedningene i tro og sannhet. **8** Jeg vil altså at mennene på hvert sted skal bede så at de opløfter hellige hender, uten vrede og trette; **9** likeså og at kvinnene skal pryde sig med sømmelig klædning, i tukt og ære, ikke med fletninger og gull eller perler eller kostelig klædebon, **10** men som det sømmer sig for kvinner som bekjenner sig til gudsfrykt, med gode gjerninger. **11** En kvinne skal la sig lære i stillhet, med all lydighet; **12** men jeg tillater ikke en kvinne å være lærer eller å være mannens herre, hun skal være i stillhet. **13** For Adam blev skapt først, derefter Eva, **14** og Adam blev ikke dåret, men kvinnen blev dåret og falt i overtredelse; **15** men hun skal bli frelst gjennom sin barnefødsel, såfremt de blir i tro og kjærlighet og helliggjørelse med tuktighet.

3 Det er et troverdig ord: Om nogen attrår et tilsyns-embede, da har han lyst til en god gjerning. **2** Derfor skal en tilsynsman være ulastelig, én kvinnes mann, edruelig, sindig, verdig, gjestfri, duelig til å lære andre, **3** ikke drikkfeldig, ikke voldsom, men saktmodig, ikke stridslysten, ikke pengekjær, **4** en som styrer sitt eget hus vel og har lydige barn med all sømmelighet **5** - men hvis nogen ikke vet å styre sitt eget hus, hvorledes kan han da ha omsorg for Guds menighet? - **6** ikke en nyomvendt, forat han ikke skal bli opplåst og falle i djevelens dom. **7** Men han skal og ha godt vidnesbyrd av dem som er utenfor, forat han ikke skal bli hånet og falle i djevelens snare. **8** Likeså skal menighets-tjenerne være verdige, ikke tvetungede, ikke tilbøielige til megen vin, ikke lystne efter ussel vinning, **9** sådanne som har troens hemmelighet i en ren samvittighet. **10** Også disse skal først prøves; derefter skal de tjene i menigheten, om de er ulastelige. **11** Likeså skal kvinnene være

verdige, ikke baktalende, edruelige, tro i alle ting. **12** Menighets-tjenerne skal være hver én kvinnes mann og styre vel sine barn og sine egne hus. **13** For de som har vært gode menighets-tjenere, vinner sig et godt stade og megen frimodighet i troen på Kristus Jesus. **14** Dette skriver jeg til dig skjønt jeg håper snart å komme til dig, **15** men om jeg venter med å komme, at du da kan vite hvorledes en bør ferdes i Guds hus, som er den levende Guds menighet, sannhetens støtte og grunnvoll. **16** Og som enhver må bekjenne, stor er den gudsfryktens hemmelighet: Han som blev åpenbaret i kjød, rettferdiggjort i ånd, sett av engler, forkynt iblandt folkeslag, trodd i verden, optatt i herlighet.

4 Men Ånden sier med tydelige ord at i de kommende tider skal nogen falle fra troen, idet de holder sig til forførende ånder og djevlers lærdommer **2** ved hykleri av falske lærere, som er brennemerket i sin egen samvittighet, **3** som forbyder å gifte sig og byder å avholde sig fra mat, den Gud har skapt til å nytes med takk av dem som tror og har lært sannheten å kjenne. **4** For all Guds skapning er god, og intet er å forkaste når det mottas med takk; **5** for det helliges ved Guds ord og bønn. **6** Når du lærer brødrene dette, da er du en god Kristi Jesu tjener, idet du nærer dig med troens og den gode lærdoms ord som du har fulgt. **7** Men vis fra dig de vanhellige og kjerringaktige eventyr; øv dig derimot i gudsfrykt! **8** For den legemlige øvelse er nyttig til lite, men gudsfrykten er nyttig til alt; den har løfte for det liv som nu er, og for det som kommer. **9** Det er et troverdig ord og fullt verd å motta. **10** For derfor arbeider vi og lider hå, fordi vi har satt vårt håp til den levende Gud, som er alle menneskers frelser, mest deres som tror. **11** Dette skal du byde og lære. **12** La ingen forakte dig for din ungdoms skyld, men vær et forbillede for de troende, i tale, i ferd, i kjærlighet, i tro, i renhet! **13** Legg vinn på oplesningen av Skriften, på formaningen, på læren, inntil jeg kommer! **14** Vanskjøtt ikke den nådegave som er i dig, som blev dig giitt ved profetiske ord med håndspåleggelse av de eldste. **15** Tenk på dette, lev i dette, forat din fremgang kan bli åpenbar for alle! **16** Gi akt på dig selv og på læren, hold ved med det! for når du det gjør, da skal du frelse både dig selv og dem som hører dig.

5 Tal ikke hårdt til en gammel mann, men forman ham som en far, unge menn som brødre, **2** gamle kvinner som mødre, unge som søstre, i all renhet! **3** Hedre enker som virkelig er enker! **4** Men har en enke barn eller barnebarn, da skal disse først lære å vise sin gudsfrykt mot sin egen slekt og gi sine foreldre vederlag; for dette er tekkelig i Guds øine. **5** Men den som virkelig er enke og står alene, hun har satt sitt håp til Gud og blir ved i bønn og påkallelse natt og dag; **6** men den som lever efter sine lyster, er levende død. **7** Og dette skal du byde, forat de kan være ulastelige. **8** Men dersom nogen ikke har omsorg for sine egne, og mest for sine husfolk, han har fornektet troen og er verre enn en vantro. **9** En enke kan velges dersom hun ikke er yngre enn seksti år, dersom hun har vært én manns hustru, **10** har vidnesbyrd om gode gjerninger, har opfostret barn, har vært gjestfri, har vasket de helliges føtter, er kommet de nødlidende til hjelp, har lagt vinn på all god gjerning. **11** Men yngre enker skal du avvise; for når de i kjødelig lyst sviker Kristus, vil de gifte sig, **12** og dermed har de den dom at de har brutt sin første tro. **13** Tilmed lærer de og å gå ørkesløse, idet de farer omkring i husene, og ikke alene ørkesløse, men også med sladder og uvedkommende ting, så de taler det som utilbørlig er. **14** Derfor vil jeg at unge enker skal gifte sig, føde barn, styre sitt hus, ikke gi motstanderen nogen leilighet til baktalelse. **15** For allerede har somme vendt sig bort efter Satan. **16** Dersom nogen troende mann eller kvinne har enker, da skal de sørge for dem og ikke la dem falle menigheten til byrde, forat den kan sørge for de virkelige enker. **17** De eldste som er gode forstandere, skal aktes dobbelt ære verd, mest de som arbeider i tale og lære. **18** For Skriften sier: Du skal ikke binde munnen på en okse som tresker. Og en arbeider er sin lønn verd. **19** Ta ikke imot nogen klage mot en eldste uten efter to eller tre vidner. **20** Dem som synder, skal du refse så alle hører på det, forat også de andre må ha frykt. **21** Jeg vidner for Gud og Kristus Jesus og de utvalgte engler at du skal ta vare på dette uten fordom, så du ikke gjør noget av tilbøielighet. **22** Vær ikke snar til å legge hendene på nogen; gjør dig ikke delaktig i fremmede synder; hold dig selv ren! **23** Drikk ikke lenger bare vann, men nyt litt vin for din mave og dine jevnlige sykdommer. **24** Nogen menneskers synder er åpenbare og gå

forut for dem til dom; men hos andre følger de efter. 25 Likeså er og de gode gjerninger åpenbare, og de som det ikke er således med, kan dog ikke skjules.

6 Så mange som er træler under åket, skal akte sine herrer all ære verd, forat Guds navn og læren ikke skal bli spottet. 2 Men de som har troende herrer, skal ikke forakte dem, fordi de er brødre, men så meget heller gjøre sin tjeneste, fordi de som nyter godt av deres velgjerning, er troende og elsket. Dette skal du lære og formane til. 3 Dersom nogen farer med fremmed lære og ikke holder sig til vår Herre Jesu Kristi sunde ord og den lære som hører til gudsfrykt, 4 han er opplåst skjønt han intet forstår, men er syk for stridsspørsmål og ordkrig, som volder avind, kiv, spottord, ond mistanke, 5 stadig krangel iblandt mennesker som er fordervet i sitt sinn og har tapt sannheten, idet de akter gudsfrykten for en vei til vinning. 6 Ja, gudsfrykt med nøisomhet er en stor vinning; 7 for vi har ikke hatt noget med oss til verden; det er åpenbart at vi heller ikke kan ta noget med oss derfra; 8 men når vi har føde og klær, skal vi dermed la oss nøie; 9 men de som vil bli rike, faller i fristelse og snare og mange dårlige og skadelige lyster, som senker menneskene ned i undergang og fortapelse. 10 For pengekjærhet er en rot til alt ondt; av lyst dertil har somme faret vill fra troen og har gjennomstunget sig selv med mange piner. 11 Men du, Guds menneske, fly disse ting, jag efter rettferdighet, gudsfrykt, tro, kjærlighet, tålmodighet, saktmodighet! 12 Strid troens gode strid, grip det evige liv, som du blev kalt til, du som og har avlagt den gode bekjennelse for mange vidner! (aiōnios g166) 13 Jeg byder dig for Gud, som gir alle ting liv, og for Kristus Jesus, som vidnet for Pontius Pilatus den gode bekjennelse, 14 at du skal holde budet rent og ulastelig inntil vår Herre Jesu Kristi åpenbarelse, 15 som den Salige og alene Mektige skal vise oss i sin tid, han som er kongenes konge og herrenes herre, 16 han som alene har udødelighet, som bor i et lys som ingen kan komme til, han som intet menneske har sett eller kan se; ham tilhører ære og evig makt. Amen. (aiōnios g166) 17 Byd dem som er rike i den nuværende verden, at de ikke skal være overmodige eller sette sitt håp til den uvisse rikdom, men til Gud, som gir oss rikelig alle ting å nyte, (aiōn g165) 18 at de skal gjøre godt, være rike på gode gjerninger,

gavmilde, godgjørende, 19 så de legger sig op en god grunnvoll for den kommende tid, at de kan gripe det sanne liv. 20 Timoteus! ta vare på det som er dig overgitt, så du vender dig bort fra det vanhellige tomme snakk og motsigelsene fra den kunnskap som falskelig kalles så, 21 som nogen bekjenner sig til, så de har faret vill i troen. Nåden være med dig!

2 Timoteus

1 Paulus, ved Guds vilje Kristi Jesu apostel til å kunngjøre løftet om livet i Kristus Jesus 2 - til Timoteus, min elskede sønn: Nåde, miskunn, fred fra Gud Fader og Kristus Jesus, vår Herre! 3 Jeg takker Gud, som jeg fra mine forfedre av tjener med en ren samvittighet, likesom jeg uavlatelig kommer dig i hu i mine bønner natt og dag, 4 full av lengsel etter å se dig - idet jeg minnes dine tårer - forat jeg kan bli fylt med glede, 5 da jeg er blitt minnet om den uskrømte tro som er i dig, den som først bodde i din mormor Lois og din mor Eunike, og som jeg er viss på også bor i dig. 6 Derfor minner jeg dig om at du igjen optender den Guds nådegave som er i dig ved min håndspåleggelse. 7 For Gud gav oss ikke motløshets ånd, men krafts og kjærlighets og sindighets ånd. 8 Skam dig derfor ikke ved vår Herres vidnesbyrd eller ved mig, hans fange, men lid ondt med mig for evangeliet i Guds kraft, 9 han som frelste oss og kalte oss med et hellig kall, ikke etter våre gjerninger, men etter sitt eget forsett og den nåde som er oss gitt i Kristus Jesus fra evige tider, (aiōnios g166) 10 men nu er blitt åpenbart ved vår frelser Jesu Kristi åpenbarelse, han som tilintetgjorde døden og førte liv og uforgjengelig frem for lyset ved evangeliet, 11 og for det er jeg satt til forkynner og apostel og lærer for hedninger. 12 Derfor lider jeg også dette, men jeg skammer mig ikke ved det; for jeg vet på hvem jeg tror, og jeg er viss på at han er mektig til å ta vare på det som er mig overgitt, inntil hin dag. 13 Ha til forbillede de sunde ord som du har hørt av mig, i tro og kjærlighet i Kristus Jesus; 14 ta vare på den fagre skatt som er dig overgitt, ved den Hellige Ånd, som bor i oss! 15 Du vet dette at alle de i Asia vendte sig fra mig; blandt disse er Fygelus og Hermogenes. 16 Herren vise miskunn mot Onesiforus' hus! for han har ofte vederkveget mig og ikke skammet sig ved mine lenker; 17 men da han var kommet til Rom, søkte han med stor iver etter mig og fant mig. 18 Herren gi han må finne miskunn hos Herren på hin dag! Og til hvor stor tjeneste han var i Efesus, det vet du selv best.

2 Så bli da du, min sønn, sterk ved nåden i Kristus Jesus, 2 og det som du har hørt av mig i mange vidners nærvær, overgi det til trofaste mennesker som er duelige til også å lære andre! 3 Lid ondt med

mig som en god Kristi Jesu stridsmann! 4 Ingen som gjør krigstjeneste, blander sig inn i livets sysler, forat han kan tekkes sin hærfører. 5 Men om nogen også strider i veddekamp, får han dog ikke kransen hvis han ikke strider på den rette måte. 6 Den bonde som arbeider, bør først nyte fruktene. 7 Forstå det jeg sier! for Herren skal gi dig forstand på alt. 8 Kom Jesus Kristus i hu, som er opstanden fra de døde, av Davids ætt, etter mitt evangelium, 9 for hvis skyld jeg lider ondt like til dette å være bundet som en ugjerningsmann; men Guds ord er ikke bundet. 10 Derfor tåler jeg alt for de utvalgte skyld, forat også de skal vinne frelsen i Kristus Jesus med evig herlighet. (aiōnios g166) 11 Det er et troverdig ord; for er vi død med ham, skal vi og leve med ham; 12 holder vi ut, skal vi og herske med ham; forneker vi, skal han og fornekte oss; 13 er vi troløse, så er han trofast; for han kan ikke fornekte sig selv. 14 Minn om dette, idet du vidner for Herrens åsyn at de ikke skal ligge i ordkrig, til ingen nytte, men til undergang for dem som hører på. 15 Legg vinn på å fremstille dig for Gud som en som holder prøve, som en arbeider som ikke har noget å skamme sig over, idet du rettelig lærer sannhetens ord. 16 Men hold dig fra det vanhellige tomme snakk! for de går alltid videre i ugudelighet, 17 og deres ord vil ete om sig som dødt kjøtt. Blandt disse er Hymeneus og Filetus, 18 som har faret vill fra sannheten, idet de sier at opstandelsen allerede har vært, og de nedbryter troen hos somme. 19 Men Guds faste grunnvoll står og har dette segl: Herren kjenner sine, og: Hver den som nevner Herrens navn, skal avstå fra urettferdighet! 20 Men i et stort hus er det ikke bare kar av gull og sølv, men også kar av tre og ler, og nogen til ære, andre til vanære. 21 Holder da nogen sig ren fra disse, da vil han være et kar til ære, helliget, nyttig for husbonden, rede til all god gjerning. 22 Men fly ungdommens lyster, og jag etter rettferdighet, tro, kjærlighet, fred med dem som påkaller Herren av et rent hjerte! 23 Og vis fra dig de dårlige og uforstandige stridsspørsmål, for du vet at de føder strid! 24 Men en Herrens tjener må ikke stride, han må være mild imot alle, duelig til å lære andre, i stand til å tåle ondt, 25 så han med saktmodighet viser dem til rette som sier imot, om Gud dog engang vilde gi dem omvendelse, så de kunde kjenne sannheten 26 og våkne igjen av sitt rus

i djevelens snare, han som de er fanget av, så de må gjøre hans vilje.

3 Men dette skal du vite at i de siste dager skal det komme vanskelige tider. **2** For menneskene skal da være egenkjærlige, pengekjære, stortalende, overmodige, spottende, ulydige mot foreldre, utaknemlige, vanhellige, **3** ukjærlige, upålitelige, baktalende, umåtelige, umilde, uten kjærlighet til det gode, **4** svikefulle, fremfusende, oppblåste, slike som elsker sine lyster høiere enn Gud, **5** som har gudfryktighets skinn, men forneker dens kraft - og disse skal du vende dig fra. **6** For til dem hører de som lurer sig inn i husene og fanger kvinnfolk som er tyngt av synder og drives av mangehånde lyster **7** og alltid lærer og aldri kan komme til sannhets erkjennelse. **8** Som Jannes og Jambres stod Moses imot, således står også disse sannheten imot, mennesker som er fordervet i sitt sinn og uduelige i troen. **9** Dog, de skal ikke få mere fremgang; for deres uforstand skal bli åpenbar for alle, likesom og hines blev. **10** Men du har etterfulgt min lære, min ferd, mitt forsett, min tro, min langmodighet, min kjærlighet, min tålmodighet, **11** mine forfølgelser, mine lidelser, sådanne som møtte mig i Antiokia, i Ikonium, i Lystra, sådanne forfølgelser som jeg har utholdt, og Herren har fridd mig ut av dem alle sammen. **12** Og alle som vil leve gudfryktig i Kristus Jesus, skal bli forfulgt. **13** Men onde mennesker og slike som kverver synet på folk, går frem til det verre; de fører vill og farer vill. **14** Men bli du i det som du har lært, og som du er blitt overbevist om, da du vet hvem du har lært det av, **15** og da du fra barndommen av kjenner de hellige skrifter, som kan gjøre dig vis til frelse ved troen på Kristus Jesus. **16** Den hele Skrift er innblest av Gud av Gud og nyttig til lærdom, til overbevisning, til rettledning, til optuktelse i rettferdighet, **17** forat det Guds menneske kan være fullkommen, duelig til all god gjerning.

4 Jeg vidner for Gud og Kristus Jesus, som skal dømmes levende og døde, og ved hans åpenbarelse og hans rike; **2** Forkynn ordet, vær rede i tide og utide, overbevis, irettesett, forman med all langmodighet og lære! **3** For det skal komme en tid da de ikke skal tåle den sunde lære, men efter sine egne lyster ta sig selv lærere i hopetall, fordi det klør dem i øret, **4** og

de skal vende øret bort fra sannheten og vende sig til eventyr. **5** Men vær du edru i alle ting, lid ondt, gjør en evangelists gjerning, fullfør din tjeneste! **6** For jeg ofres allerede, og tiden for min bortgang er forhånden. **7** Jeg har stridt den gode strid, fullendt løpet, bevart troen. **8** Så ligger da rettferdighetens krans rede for mig, den som Herren, den rettferdige dommer, skal gi mig på hin dag, dog ikke mig alene, men alle som har elsket hans åpenbarelse. **9** Gjøre dig umak for å komme snart til mig! **10** For Demas forlot mig, fordi han fikk kjærlighet til den nuværende verden, og drog til Tessalonika, Kreskens til Galatia, Titus til Dalmatia; (aiōn g165) **11** Lukas er alene hos mig. Ta Markus og ha ham med dig! for han er mig nyttig til tjeneste. **12** Tykikus har jeg sendt til Efesus. **13** Når du kommer, da ha med dig den kappe som jeg lot bli i Troas hos Karpus, og bøkene, især skinnbøkene! **14** Kobbersmeden Aleksander gjorde mig meget ondt; Herren vil lønne ham efter hans gjerninger. **15** Vokt dig for ham du også! for han stod hårdt imot våre ord. **16** Ved mitt første forsvar møtte ingen med mig, men alle forlot mig; gid det ikke må bli dem tilregnet! **17** Men Herren stod hos mig og styrket mig, forat forkynnelsen skulde fullbyrdes ved mig og alle folk få høre den, og jeg blev fridd ut av løvens gap. **18** Herren skal fri mig fra all ond gjerning og frelse mig inn i sitt himmelske rike; ham være æren i all evighet! Amen. (aiōn g165) **19** Hils Priska og Akvilas og Onesiforus' hus! **20** Erastus blev i Korint; Trofimus lot jeg syk efter mig i Milet. **21** Gjøre dig umak for å komme før vinteren! Eubulus og Pudens og Linus og Klaudia og alle brødrene hilser dig. **22** Den Herre Jesus være med din ånd! Nåden være med eder!

Titus

1 Paulus, Guds tjener og Jesu Kristi apostel til å føre Guds utvalgte til tro og til å kjenne den sannhet som hører til gudsfrykt, **2** i håp om evig liv, som Gud, han som ikke lyver, har lovt fra evige tider, (aiōnios g166) **3** men nu i sin tid har han åpenbart sitt ord i den forkynnelse som blev mig betrodd etter Guds, vår frelsers befaling **4** - til Titus, min ekte sønn i den felles tro; Nåde og fred fra Gud Fader og Kristus Jesus, vår frelser! **5** Derfor lot jeg dig bli efter på Kreta at du skulde sette det i rette skikk som ennå stod tilbake, og innsette eldste i hver by, således som jeg foreskrev dig, **6** om nogen er ulastelig, én kvinnes mann, og har troende barn som ikke har ondt ord på sig for ryggesløshet eller er gjenstridige. **7** For en tilsynsmann skal være ulastelig som en Guds husholder, ikke selvgod, ikke vredladen, ikke drikkfeldig, ikke voldsom, ikke lysten efter ussel vinning, **8** men gjestfri, glad i det gode, sindig, rettfærdig, hellig, avholdende, **9** en som holder fast ved det troverdige ord efter læren, forat han kan være i stand til både å formane ved den sunde lære og å tale til rette dem som sier imot. **10** For der er mange gjenstridige, som farer med tomt snakk og dårer folks hu, helst de av omskjærelsen. **11** Disse skal en målbinde; for de nedriver hele hus ved å føre utilbørlig lære for ussel vinnings skyld. **12** En av dem, deres egen profet, har sagt: Kreterne er alltid løgnere, onde dyr, late buker. **13** Dette vidnesbyrd er sant. Derfor skal du tale dem strengt til rette, forat de må bli sunde i troen, **14** så de ikke gir sig av med jødiske eventyr og bud av mennesker som vender sig bort fra sannheten. **15** Alt er rent for de rene; men for de urene og vantro er intet rent; både deres sinn og deres samvittighet er urene. **16** De sier at de kjenner Gud; men de fornekter ham med sine gjerninger, for de er vederstyggelige og ulydige og uduelige til all god gjerning.

2 Men tal du det som sømmer sig for den sunde lære, **2** at gamle menn skal være edrue, verdige, sindige, sunde i troen, i kjærligheten, i tålmodet; **3** likeså at gamle kvinner i sin ferd skal te sig som det sømmer sig for hellige, ikke fare med baktalelse, ikke være træler av drikk, men veiledere i det gode, **4** forat de kan lære de unge kvinner å elske sine

menn og sine barn, **5** å være sindige, rene, huslige, gode, lydige mot sine egne menn, forat Guds ord ikke skal bli spottet! **6** De unge menn skal du likeledes formane til å være sindige, **7** idet du i alle måter ter dig selv som et forbillede i gode gjerninger, og i din lære viser renhet, verdighet, **8** en sund, ulastelig tale, forat motstanderen må gå i sig selv, idet han ikke har noget ondt å si om oss. **9** Tjenere skal du formane til å være lydige mot sine egne herrer, i alle ting å tekkes dem, ikke å si imot, **10** ikke å være utro, men vise all god troskap, forat de i alt kan være en pryð for Guds, vår frelsers lære. **11** For Guds nåde er åpenbart til frelse for alle mennesker, **12** idet den optukter oss til å fornekte ugudelighet og de verdslige lyster og leve tuktig og rettfærdig og gudfryktig i den nuværende verden, (aiōn g165) **13** mens vi venter på det salige håp og åpenbarelsen av den store Guds og vår frelser Jesu Kristi herlighet, **14** han som gav sig selv for oss for å forløse oss fra all urettferdighet og rense sig selv et eiendomsfolk, nidkjært til gode gjerninger. **15** Tal dette og forman og irettesett med all myndighet! La ingen ringeakte dig!

3 Minn dem om å underordne sig under myndigheter og øvrigheter, å være lydige, rede til all god gjerning, **2** ikke å spotte nogen, ikke å være stridslystne, men milde, og vise all saktmodighet mot alle mennesker. **3** For også vi var engang uforstandige, ulydige, villfarende, træler av mangelhånde begjæringer og lyster, vi levde i ondskap og avind, vi var forhatt og hatet hverandre; **4** men da Guds, vår frelsers godhet og kjærlighet til menneskene blev åpenbart, **5** frelste han oss, ikke for rettfærdige gjerningers skyld som vi hadde gjort, men efter sin miskunn, ved badet til gjænfødsel og fornyelse ved den Hellige Ånd, **6** som han rikelig har utøst over oss ved Jesus Kristus, vår frelser. **7** Forat vi, rettfærdiggjort ved hans nåde, efter håpet skulde bli arvinger til det evige liv. (aiōnios g166) **8** Det er et troverdig ord, og dette vil jeg at du skal innprente, forat de som tror på Gud, må legge vinn på å gjøre gode gjerninger. Dette er godt og nyttig for menneskene; **9** men dårlige stridsspørsmål og ættetavler og kiv og trette om loven skal du holde dig fra; for de er unyttige og gagnløse. **10** Et menneske som gir sig av med vranglære, skal du vise fra dig, efterat du har formant ham én gang og én gang til, **11**

for du vet at han er forvendt og synder, dømt av sig selv. 12 Når jeg sender Artemas eller Tykikus til dig, da gjør dig umak for å komme til mig i Nikopolis; for der har jeg tenkt å bli vinteren over. 13 Zenas, den lovkyndige, og Apollos skal du med omhu hjelpe på vei, forat intet skal fattes dem. 14 Også våre må lære å gjøre gode gjerninger, alt efter som det er trang til, forat de ikke skal være uten frukt. 15 Alle som er hos mig, hilser dig. Hils dem som elsker oss i troen! Nåden være med eder alle!

Filemon

1 Paulus, Kristi Jesu fange, og broderen Timoteus - til Filemon, vår kjære venn og medarbeider, **2** og til Appia, vår søster, og til Arkippus, vår medstrider, og til menigheten i ditt hus: **3** Nåde være med eder og fred fra Gud vår Fader og den Herre Jesus Kristus! **4** Jeg takker alltid min Gud når jeg kommer dig i hu i mine bønner, **5** da jeg hører om din kjærlighet og den tro som du har til den Herre Jesus og til alle de hellige, **6** forat deres samfund med dig i troen må bli virksomt for Kristus i kjennskapet til alt det gode som er i eder. **7** For stor glede og trøst fikk jeg ved din kjærlighet, fordi de helliges hjerter er blitt vederkveget ved dig, bror! **8** Derfor, om jeg enn har megen frimodighet i Kristus til å påbyde dig det som tilbørlig er, **9** så ber jeg dog heller, for kjærlighetens skyld. Slik som jeg er, den gamle Paulus, men nu også Kristi Jesu fange, **10** ber jeg dig for min sønn, som jeg har avlet i mine lenker, Onesimus, **11** som fordum var unyttig for dig, men nu er nyttig for dig og for mig, han som jeg sender tilbake til dig. **12** Ta du imot ham, det er mitt eget hjerte! **13** Jeg hadde lyst til å la ham bli her hos mig, forat han i ditt sted kunde tjene mig i mine lenker for evangeliet, **14** men uten ditt samtykke vilde jeg intet gjøre, forat din godhet ikke skulde være som av tvang, men av fri vilje. **15** For kan hende han just derfor blev skilt fra dig en stund forat du kunde få ham til evig eie, (aiōnios g166) **16** ikke lenger som træl, men mere enn en træl, som en elsket bror, især for mig, men hvor meget mere for dig, både i kjødet og i Herren! **17** Så sant du derfor akter mig for din medbroder, så ta imot ham som mig selv; **18** og har han gjort dig nogen urett, eller er han dig noget skyldig, da skriv det på min regning. **19** Jeg, Paulus, skriver med egen hånd: jeg skal betale det - forat jeg ikke skal si dig at du skylder mig endog dig selv. **20** Ja, bror, la mig ha nytte av dig i Herren! vederkveg mitt hjerte i Kristus! **21** I tillit til din lydighet skriver jeg til dig, viss på at du vil gjøre endog mere enn jeg sier. **22** Og gjør dessuten herberge i stand for mig; for jeg håper at jeg ved eders bønner skal bli gitt eder. **23** Epafras, min medfange i Kristus Jesus, hilser dig; **24** likeledes Markus, Aristarkus, Demas, Lukas, mine medarbeidere. **25** Vår Herre Jesu Kristi nåde være med eders ånd!

Hebreerne

1 Efterat Gud forud hadde talt mange ganger og på mange måter til fedrene ved profetene, **2** så har han i disse siste dager talt til oss ved Sønnen, som han har satt til arving over alle ting, ved hvem han og har gjort verden, (αἰὼν γ165) **3** han som er avglansen av hans herlighet og avbilledet av hans vesen og bærer alle ting ved sin krafts ord, og som derfor, da han hadde gjort renselse for våre synder, satte sig ved Majestetens høire hånd i det høie, **4** og er blitt så meget større enn englene som han har arvet et herligere navn fremfor dem. **5** For til hvem av englene har han nogen tid sagt: Du er min sønn, jeg har født dig idag, og atter: Jeg vil være ham en far, og han skal være mig en sønn? **6** Men når han atter fører den førstefødte inn i verden, sier han: Og alle Guds engler skal tilbede ham. **7** Og om englene sier han: Han som gjør sine engler til vinder og sine tjenere til ildslue, **8** men om Sønnen: Din trone, Gud, står i all evighet, og rettvishets kongestav er ditt rikets kongestav; (αἰὼν γ165) **9** du elsket rettferd og hatet urett; derfor har, Gud, din Gud salvet dig med gledens olje fremfor dine medbrødre. **10** Og: Du, Herre, grunnfestet i begynnelsen jorden, og himlene er dine henders verk; **11** de skal forgå, men du blir, og de skal alle eldes som et klædebon, **12** og som en kåpe skal du rulle dem sammen, og de skal omskiftes; men du er den samme, og dine år skal ikke få ende. **13** Men til hvem av englene har han nogen tid sagt: Sett dig ved min høire hånd, til jeg får lagt dine fiender til skammel for dine føtter? **14** Er de ikke alle tjenende ånder, som sendes ut til tjeneste for deres skyld som skal arve frelse?

2 Derfor må vi så meget mere gi akt på det vi har hørt, forat vi ikke skal drive bort derfra. **2** For dersom det ord som var talt ved engler, stod fast, og hver overtredelse og ulydighet fikk sin fortjente lønn, **3** hvorledes skal da vi undfly om vi ikke akter så stor en frelse? - den som først blev forkynt ved Herren og derefter stadfestet for oss av dem som hadde hørt ham, **4** idet Gud vidnet med, både ved tegn og under og mangehånde kraftige gjerninger og utdeling av den Hellige Ånd efter sin vilje. **5** For det var ikke under engler han la den kommende verden, som vi taler om. **6** Men en har på et sted vidnet

så: Hvad er et menneske, at du kommer ham i hu, eller et menneskes sønn, at du akter på ham? **7** Du gjorde ham lite ringere enn englene; med herlighet og ære kronete du ham, og satte ham over dine henders gjerninger; **8** alle ting la du under hans føtter. For idet han underla ham alle ting, undtok han intet som ikke er ham underlagt; men nu ser vi ennu ikke at alle ting er ham underlagt; **9** men den som var gjort lite ringere enn englene, Jesus, ham ser vi, fordi han led døden, kronet med herlighet og ære, forat han ved Guds nåde skulde smake døden for alle. **10** For det sømmet sig for ham for hvis skyld alle ting er til, og ved hvem alle ting er til, da han førte mange barn til herlighet, gjennom lidelser å fullende deres frelses høvding. **11** For både den som helliggjør, og de som helliggjøres, er alle av en; derfor skammer han sig ikke ved å kalle dem brødre, **12** når han sier: Jeg vil kunngjøre ditt navn for mine brødre, midt i menigheten vil jeg lovsynge dig. **13** Og atter: Jeg vil sette min lit til ham. Og atter: Se, her er jeg og de barn som Gud har gitt mig. **14** Eftersom da barnene har del i blod og kjød, fikk også han i like måte del deri, forat han ved døden kunde gjøre til intet den som hadde dødens velde, det er djevelen, **15** og utfri alle dem som av frykt for døden var i trældom all sin livstid. **16** For engler tar han sig jo ikke av, men Abrahams ætt tar han sig av; **17** derfor måtte han i alle ting bli sine brødre lik, forat han kunde bli en miskunnelig og trofast yppersteprest for Gud til å gjøre soning for folkets synder. **18** For derved at han selv har lidt og har vært fristet, kan han komme dem til hjelp som blir fristet.

3 Derfor, hellige brødre, I som har fått del i et himmelsk kall, gi akt på den apostel og yppersteprest som vi bekjenner, Jesus, **2** han som var tro mot den som gjorde ham dertil, likesom og Moses var i hele hans hus. **3** For denne er aktet så meget større ære verd enn Moses, som den som har gjort huset, har større ære enn huset selv. **4** Hvert hus blir jo gjort av nogen; men den som har gjort alt, er Gud; **5** og Moses var vel tro i hele hans hus som tjener til å vidne om det som skulde tales, **6** men Kristus som Sønn over hans hus, og hans hus er vi, såfremt vi holder vår frimodighet og det håp som vi roser oss av, fast inntil enden. **7** Derfor, som den Hellige Ånd sier: Idag, om I hører hans røst, **8** da forherd ikke eders hjerter som ved forbitnelsen, på fristelsesdagen

i ørkenen, **9** hvor eders fedre fristet mig ved å sette mig på prøve, enda de så mine gjerninger i firti år; **10** derfor harmedes jeg på denne slekt og sa: De farer alltid vill i hjertet; men de kjente ikke mine veier, **11** så jeg svor i min vrede: Sannelig, de skal ikke komme inn til min hvile! **12** Se til, brødre, at det ikke i nogen av eder er et ondt, vantro hjerte, så han faller fra den levende Gud; **13** men forman hverandre hver dag, så lenge det heter idag, forat ikke nogen av eder skal forherdes ved syndens svik; **14** for vi har fått del med Kristus, såfremt vi holder vår første fulle visshet fast inntil enden. **15** Når det sies: Idag, om I hører hans røst, da forherd ikke eders hjerter som ved forbitrelsen, **16** hvem var det da vel som hørte den og dog forbitret ham? var det ikke alle de som gikk ut av Egypten ved Moses? **17** Og hvem var det han harmedes på i firti år? var det ikke på dem som hadde syndet, så deres kroppor falt i ørkenen? **18** Og om hvem var det han svor at de ikke skulde komme inn til hans hvile, uten om dem som ikke hadde villet tro? **19** Så ser vi da at det var for vantros skyld de ikke kunde komme inn.

4 La oss derfor ta oss i vare for at nogen av eder skal synes å være blitt liggende efter, da et løfte om å komme inn til hans hvile ennu er forhånden. **2** For det glade budskap er og forkynt oss, likesom for hine; men ordet som de hørte, blev dem til ingen nytte, fordi det ikke ved troen var smeltet sammen med dem som hørte det. **3** For vi går inn til hvilen, vi som er kommet til troen, således som han har sagt: Så jeg svor i min vrede: Sannelig, de skal ikke komme inn til min hvile - enda gjerningene var fullført fra verdens grunnvoll blev lagt. **4** For så har han på et sted sagt om den syvende dag: Og Gud hvilte på den syvende dag fra alle sine gjerninger; **5** og på dette sted igjen: Sannelig, de skal ikke komme inn til min hvile. **6** Eftersom det altså står tilbake at nogen skal komme inn til den, og de som først fikk det glade budskap, ikke kom inn for vantros skyld, **7** så fastsetter han atter en dag: idag, idet han sier ved David så lang tid efter, således som før er sagt: Idag, om I hører hans røst, da forherd ikke eders hjerter. **8** For hadde Josva ført dem til hvile, da hadde han ikke derefter talt om en annen dag. **9** Altså står det en sabbatshelg tilbake for Guds folk. **10** For den som er kommet inn til hans hvile, han har og fått hvile

fra sine gjerninger, likesom Gud fra sine. **11** La oss derfor gjøre oss umak for å komme inn til den hvile, forat ikke nogen skal falle efter samme eksempel på vantro. **12** For Guds ord er levende og kraftig og skarpere enn noget tveegget sverd og trenger igjennem, inntil det kløver sjel og ånd, ledemot og marg, og dømmer hjertets tanker og råd, **13** Og ingen skapning er usynlig for hans åsyn, men alt er nakent og bart for hans øine som vi har å gjøre med. **14** Eftersom vi da har en stor yppersteprest, som er gått gjennom himlene, Jesus, Guds Sønn, så la oss holde fast ved bekjennelsen. **15** For vi har ikke en yppersteprest som ikke kan ha medynk med våre skrøpeligheter, men en sådan som er blitt prøvd i alt i likhet med oss, dog uten synd. **16** La oss derfor trede frem med frimodighet for nådens trone, forat vi kan få miskunn og finne nåde til hjelp i rette tid.

5 For hver yppersteprest tas iblandt mennesker og innsettes for mennesker til tjeneste for Gud, for å frembære både gaver og slaktoffer for synder, **2** som en som kan bære over med de vankundige og villfarende, fordi han også selv er skrøpelig underlagt, **3** og for dens skyld må frembære syndoffer, som for folket, så og for sig selv. **4** Og ingen tiltar sig selv den ære, men den som kalles av Gud, likesom Aron. **5** Således tilla da heller ikke Kristus sig den ære å bli yppersteprest, men han som sa til ham: Du er min Sønn, jeg har født dig idag; **6** likesom han og på et annet sted sier: Du er prest til evig tid efter Melkisedeks vis. (aiōn g165) **7** Og han har i sitt kjøds dager med sterkt skrik og tårer frembåret bønner og nødros til ham som kunde frelse ham fra døden, og han blev bønnhørt for sin gudsfrykt, **8** og således lærte han, skjønt han var Sønn, lydighet av det han led, **9** og da han var fullendt, blev han ophav til evig frelse for alle dem som lyder ham, (aiōnios g166) **10** og blev av Gud kalt yppersteprest efter Melkisedeks vis. **11** Om dette har vi meget å si, som også er vanskelig å utlegge, eftersom I er blitt trege til å høre. **12** For skjønt I efter tiden burde være lærere, trenger I atter til at en lærer eder hvad som er de første grunner i Guds ord, og I er blitt sådanne som trenger til melk, ikke fast føde. **13** For hver den som får melk, er ukyndig i rettferds ord, for han er jo et barn; **14** men fast føde er for voksne, for dem som ved bruken har sine sanser opøvd til å skille mellem godt og ondt.

6 La oss derfor gå forbi barnelærdommen om Kristus og skride frem mot det fullkomne, så vi ikke atter legger grunnvollen med omvendelse fra døde gjerninger og tro på Gud, **2** med lære om dåp og håndspåleggelse, om dødes opstandelse og evig dom (aiōnios g166) **3** Og dette vil vi gjøre, om Gud gir lov til det. **4** For det er umulig at de som engang er blitt oplyst og har smakt den himmelske gave og fått del i den Hellige Ånd **5** og har smakt Guds gode ord og den kommende verdens krefter, (aiōn g165) **6** og så faller fra, atter kan fornyes til omvendelse, da de på ny korsfester Guds Sønn for sig og gjør ham til spott. **7** For den jord som drikker regnet som ofte faller på den, og som bærer gagnlig grøde for dem den dyrkes for, den får velsignelse fra Gud; **8** men bærer den torner og tistler, da er den uduelig og forbannelse nær, og enden med den er å brennes. **9** Men om eder, I elskede, er vi visse på det som bedre er, og som hører til frelse, enda vi taler således. **10** For Gud er ikke urettferdig, så han skulde glemme eders verk og den kjærlighet I har vist mot hans navn, idet I har tjent og ennå tjener de hellige. **11** Men vi ønsker at enhver av eder må vise den samme iver for den fulle visshet i håpet inntil enden, **12** forat I ikke skal bli trege, men efterfølge dem som ved tro og tålmod arver løftene. **13** For da Gud gav Abraham løftet, svor han ved sig selv, eftersom han ingen større hadde å sverge ved, og sa: **14** Sannelig, jeg vil rikelig velsigne dig og storlig mangfoldiggjøre dig; **15** og da han således hadde ventet tålmodig, opnådde han det som var lovt. **16** For mennesker sverger jo ved den større, og eden er dem en ende på all motsigelse, til stadfestelse. **17** Derfor, da Gud vilde enn mere vise løftets arvinger hvor tryggelig hans vilje var, gikk han imellem med en ed, **18** forat vi ved to tryggelige ting, hvori Gud umulig kunde lyve, skulde ha en sterk trøst, vi som har tatt vår tilflukt til å gripe det håp som venter oss, **19** det vi har som et anker for sjelen, et som er trygt og fast og når innenfor forhenget, **20** hvor Jesus gikk inn som forløper for oss, idet han blev yppersteprest til evig tid etter Melkisedeks vis. (aiōn g165)

7 For denne Melkisedek, konge i Salem, den høieste Guds prest, han som gikk Abraham i møte da han vendte tilbake fra sin seier over kongene, og som velsignet ham, **2** han som Abraham også gav

tiende av alt, og som først, når hans navn utlegges, er rettferdighets konge, men dernæst også Salems konge, det er freds konge, **3** som er uten far, uten mor, uten ættetavle, som hverken har dagers begynnelse eller livs ende, men er gjort lik med Guds Sønn - han blir prest for alltid. **4** Og se, hvor stor han er, denne som Abraham, patriarken, endog gav tiende av byttet! **5** Og mens de av Levis barn som får prestedømmet, har et bud om å ta tiende efter loven av folket, det er av sine brødre, skjønt disse er kommet av Abrahams lend, **6** så har denne, som ikke regner sin ætt fra dem, tatt tiende av Abraham og velsignet ham som hadde løftene. **7** Men uten all motsigelse er det den ringere som velsignes av den høiere. **8** Og her er det dødelige mennesker som tar tiende, men der en som har det vidnesbyrd at han lever. **9** Og om jeg så må si: Ved Abraham er endog Levi, som tar tiende, blitt lagt i tiende; **10** for han var ennå i sin fars lend dengang da Melkisedek møtte ham. **11** Var det da fullkommenhet å vinne ved det levittiske prestedømme - for dette var folket bundet til ved loven - hvad trang hadde det da vært til at en annen prest skulde opstå efter Melkisedeks vis og ikke nevnes efter Arons vis? **12** Omskiftes prestedømmet, da går jo nødvendigvis også en omskiftelse av loven for sig; **13** for han som dette sies om, hørte til en annen stamme, hvorav ingen har tatt vare på alteret; **14** det er jo kjent nok at vår Herre er oprunnet av Juda, og til denne stamme har Moses ikke talt noget om prester. **15** Og enn mere klart er det når det opstår en annen prest efter Melkisedeks vis, **16** som ikke er blitt det ifølge et kjødelig buds lov, men ifølge et uforgjengelig livs kraft; **17** for han får det vidnesbyrd: Du er prest til evig tid efter Melkisedeks vis. (aiōn g165) **18** For et eldre bud settes ut av kraft, fordi det var svakt og unyttig - **19** loven førte jo ikke noget frem til fullkommenhet - og et bedre håp føres inn, så vi kan nærme oss til Gud. **20** Og så visst som det ikke gikk for sig uten ed - **21** for hine er blitt prester uten ed, men han med ed ved den som sier til ham: Herren svor, og han skal ikke angre det: Du er prest til evig tid efter Melkisedeks vis - (aiōn g165) **22** så visst er det en bedre pakt som Jesus er blitt borgsmann for. **23** Og av hine prester har det vært flere, fordi de ved døden blev hindret fra å holde ved; **24** men denne har et uforgjengelig prestedømme, fordi han blir til evig

tid, (aiōn g165) 25 og derfor kan han også fullkommen frelse dem som kommer til Gud ved ham, da han alltid lever til å gå i forbønn for dem. 26 For en sådan yppersteprest måtte vi og ha, hellig, uskyldig, ren, skilt fra syndere og ophøiet over himlene 27 en som ikke hver dag trenger til, likesom yppersteprestene, først å frembære offer for sine egne synder, derefter for folkets; for dette gjorde han en gang for alle da han ofret sig selv. 28 For loven innsetter til yppersteprester mennesker som har skrøpeligheit, men edens ord, som kom efter loven, innsetter Sønnen, han som er blitt fullendt for all evighet. (aiōn g165)

8 Men en hovedsak ved det som her sies, er dette: Vi har en sådan yppersteprest som satte sig ved høire side av Majestetens trone i himlene, 2 med prestelig tjeneste i helligdommen, det sanne tabernakel, som Herren har reist, og ikke et menneske. 3 For hver yppersteprest innsettes jo til å frembære både gaver og slaktoffer, hvorfor det er nødvendig at også denne har noget å frembære. 4 Var han nu altså på jorden, da var han ikke engang prest, da der er prester som efter loven bærer frem gavene, 5 de som tjener ved et avbillede og en skygge av det himmelske, efter den forskrift som Moses fikk da han skulde gjøre tabernaklet; for han sier; Se til at du gjør alt efter det billede som blev vist dig på fjellet. 6 Men nu har han fått en så meget bedre prestetjeneste som det og er en bedre pakt han er mellommann for, da den er grunnlagt på bedre løfter. 7 For hadde hin første vært ulastelig, da var det ikke søkt rum for en annen; 8 det er jo lastende ord han taler til dem når han sier: Se, de dager kommer, sier Herren, da jeg vil oprette en ny pakt med Israels hus og med Judas hus, 9 ikke efter den pakt som jeg gjorde med deres fedre på den dag da jeg tok dem ved hånden for å føre dem ut av Egyptens land; for de blev ikke i min pakt, og jeg brydde mig ikke om dem, sier Herren. 10 For dette er den pakt som jeg vil oprette med Israels hus efter hine dager, sier Herren: Jeg vil gi mine lover i deres sinn, og jeg vil skrive dem i deres hjerte, og jeg vil være deres Gud, og de skal være mitt folk, 11 og de skal ikke lære hver sin landsmann og hver sin bror og si: Kjenn Herren! for de skal alle kjenne mig, fra den minste til den største iblandt dem; 12 for jeg vil være nådig mot deres urettferdigheter og ikke mere komme deres synder i hu. 13 Idet han sier: en ny, har

han dømt den første å være gammel; men det som blir gammelt og foreldes, er nær ved å bli borte.

9 Nu hadde vel og den første pakt sine forskrifter for gudstjenesten og sin jordiske helligdom 2 For der blev laget et telt, det forreste, og i dette var både lysestaken og bordet og skuebrødene: dette kalles det Hellige. 3 Og bak det annet forheng var det telt som kalles det Aller-helligste, 4 som hadde et røkoffer-altar av gull og paktens ark, som var klædd rundt om med gull, og i denne var en gullkrukke med manna og Arons stav, som hadde blomstret, og paktens tavler, 5 og over den herlighetens kjeruber, som skygget over nådestolen; men om disse ting skal vi ikke nu tale stykke for stykke. 6 Men da nu dette er laget således, går prestene alltid inn i det forreste telt når de utfører sin tjeneste; 7 men i det annet telt går bare ypperstepresten inn en gang om året, ikke uten blod, som han bærer frem for sig selv og for folkets forseelser, 8 idet den Hellige Ånd herved gir dette til kjenne at veien til helligdommen ennu ikke er åpenbaret så lenge det forreste telt ennu står, 9 for dette er et billede inntil den nuværende tid, og svarende til dette bæres det da frem både gaver og slaktoffer, 10 som dog ikke makter å gjøre den fullkommen efter samvittigheten som tjener Gud, men som bare, sammen med mat og drikke og alle slags tvetninger, er kjødelige forskrifter, pålagt inntil tiden kom til å sette alt i rette skikk. 11 Men da Kristus kom som yppersteprest for de kommende goder, gikk han gjennom det større og fullkommere telt, som ikke er gjort med hender, det er: som ikke er av denne skapning, 12 og ikke med blod av bukker og kalver, men med sitt eget blod, en gang inn i helligdommen og fant en evig forløsning. (aiōnios g166) 13 For så sant blodet av bukker og okser og asken av en kvige, når den sprenges på de urene, helliger til kjødets renhet, 14 hvor meget mere skal da Kristi blod, han som ved en evig ånd bar sig selv frem som et ulastelig offer for Gud, rense eders samvittighet fra døde gjerninger til å tjene den levende Gud! (aiōnios g166) 15 Og derfor er han mellommann for en ny pakt, forat de kalte skal få den evige arv som var lovt, efterat en død har funnet sted til forløsning fra overtredelsene under den første pakt. (aiōnios g166) 16 For hvor det er et testament, der er det nødvendig at dens død som har opprettet det, blir godtgjort; 17 for et testament kommer først til å

gjelde etter døden, da det aldri har kraft så lenge den lever som opprettet det. **18** Derfor er heller ikke den første pakt blitt innvidd uten blod; **19** for da ethvert bud etter loven var blitt forkynt av Moses for alt folket, tok han blodet av kalvene og bukkene tillikemed vann og skarlagenerød ull og isop og sprengte det både på boken selv og på alt folket, idet han sa: **20** Dette er den pakts blod som Gud har foreskrevet for eder. **21** Men også teltet og alle gudstjenestens redskaper oversprengte han i like måte med blod. **22** Og næsten alt blir etter loven rensset med blod, og uten blod blir utgydt, skjer ikke forlatelse. **23** Det er altså nødvendig at avbilledene av de himmelske ting blir rensset ved dette, men de himmelske ting selv ved bedre offer enn disse. **24** For Kristus gikk ikke inn i en helligdom som var gjort med hender og bare var et bilde av den sanne, men inn i selve himmelen, for nu å åpenbares for Guds åsyn for vår skyld, **25** og heller ikke forat han flere ganger skulde ofre sig selv, således som ypperstepresten hvert år går inn i helligdommen med fremmed blod; **26** ellers måtte han jo ha lidt flere ganger fra verden blev grunnlagt; men nu er han åpenbaret en gang ved tidenes ende for å bortta synden ved sitt offer. (aiōn g165) **27** Og likesom det er menneskenes lodd en gang å dø, og derefter dom, **28** således skal og Kristus, etter å være ofret en gang for å bortta manges synder, annen gang åpenbare sig, uten synd, til frelse for dem som venter på ham.

10 For da loven bare har en skygge av de kommende goder, men ikke selve billedet av tingene, så kan den aldri ved de offer som de hvert år alltid på ny bærer frem, gjøre dem fullkomne som kommer frem med dem. **2** Ellers vilde de jo ha ophørt med å frembære dem, da de ofrende ikke lenger vilde ha synder på samvittigheten når de en gang var rensset. **3** Men ved dem kommer hvert år en minnelse om synder; **4** for det er umulig at blod av okser og bukker kan bortta synder. **5** Derfor sier han idet han treder inn i verden: Offer og gave vilde du ikke ha, men et legeme laget du for mig; **6** brennoffer og syndoffer hadde du ikke lyst til. **7** Da sa jeg: Se, jeg kommer - i bokrullen er det skrevet om mig - for å gjøre, Gud, din vilje. **8** Idet han først sier: Offer og gaver og brennoffer og syndoffer vilde du ikke ha og hadde du ikke lyst til - og de bæres dog frem etter

loven - **9** så har han derefter sagt: Se, jeg kommer for å gjøre din vilje. Han tar det første bort for å innsette det annet, **10** og ved denne vilje er vi helliget ved ofringen av Jesu Kristi legeme en gang for alle. **11** Og hver prest står daglig og gjør tjeneste og bærer mange ganger frem de samme offer, som dog aldri kan bortta synder; **12** men han har frembåret ett offer for synder og har derefter for alltid satt sig ved Guds høire hånd, **13** og nu venter han bare på at hans fiender skal legges til skammel for hans føtter; **14** for med ett offer har han for alltid gjort dem fullkomne som blir helliget. **15** Men det vidner og den Hellige Ånd for oss; for efterat han har sagt: **16** Dette er den pakt som jeg vil opprette med dem efter hine dager, så sier Herren: Jeg vil gi mine lover i deres hjerter, og jeg vil skrive dem i deres sinn, **17** og deres synder og deres overtredelser vil jeg ikke mere komme i hu. **18** Men hvor det er forlatelse for dem, der trenges ikke mere noget offer for synd. **19** Da vi altså, brødre, i Jesu blod har frimodighet til å gå inn i helligdommen, **20** som han har innvidd oss en ny og levende vei til gjennom forhenget, det er hans kjød, **21** og da vi har en stor prest over Guds hus, **22** så la oss trede frem med sanndru hjerte i troens fulle visshet, rensset på hjertene fra en ond samvittighet og tvettet på legemet med rent vann; **23** la oss holde trygkelig fast ved bekjennelsen av vårt håp - for han er trofast som gav løftet - **24** og la oss gi akt på hverandre, så vi oppgløder hverandre til kjærlighet og gode gjerninger, **25** og ikke forlater vår egen forsamling, som nogen har for skikk, men formaner hverandre, og det så meget mere som I ser dagen nærme sig. **26** For synder vi med vilje efter å ha lært sannheten å kjenne, da er det ikke mere tilbake noget offer for synder, **27** men bare en forferdelig gru for dom og en nidkjærhetens brand som skal fortære de gjenstridige. **28** Har nogen brutt Mose lov, da dør han uten barmhjertighet på to eller tre vidners ord; **29** hvor meget verre straff tror I da den skal aktes verd som har trådt Guds Sønn under føtter og ringeaktet paktens blod, som han blev helliget ved, og har hånet nådens Ånd? **30** Vi kjenner jo ham som har sagt: Mig hører hevnen til, jeg vil gjengjelde, og atter: Herren skal dømme sitt folk. **31** Det er forferdelig å falle i den levende Guds hender. **32** Men kom i hu de gamle dager, da I, efter å være blitt oplyst, utholdt en stor strid i lidelser, **33** idet I dels

blev til et skuespill ved hån og trengsler, dels led med dem som hadde det således. **34** For også fangene hadde I medynk med, og fant eder med glede i at eders gods blev røvet, da I visste at I selv hadde en bedre og blivende eiendom. **35** Kast derfor ikke bort eders frimodighet, som har stor lønn! **36** For I trenger til tålmod, forat I, når I har gjort Guds vilje, kan opnå det som er lovt. **37** For ennu er det bare så kort en stund, så kommer han som komme skal, og han skal ikke dryge; **38** men den rettferdige, ved tro skal han leve, og dersom han undrager sig, har min sjel ikke lyst til ham. **39** Men vi er ikke av dem som undrager sig til fortapelse, vi er av dem som tror til sjelens frelse.

11 Men tro er full visshet om det som håpes, overbevisning om ting som ikke sees. **2** For på grunn av den fikk de gamle godt vidnesbyrd. **3** Ved tro skjønner vi at verden er kommet i stand ved Guds ord, så det som sees, ikke blev til av det synlige.

(aiōn g165) **4** Ved tro bar Abel frem for Gud et bedre offer enn Kain; ved den fikk han det vidnesbyrd at han var rettferdig, idet Gud vidnet om hans gaver, og ved den taler han ennu etter sin død. **5** Ved tro blev Enok bortrykket, så han ikke skulde se døden, og han blev ikke funnet, fordi Gud hadde bortrykket ham. For før han blev bortrykket, fikk han det vidnesbyrd at han tektes Gud; **6** men uten tro er det umulig å tektes Gud; for den som treder frem for Gud, må tro at han er til, og at han lønner dem som søker ham. **7** Ved tro bygget Noah, varslet av Gud om det som ennu ikke var sett, i hellig frykt en ark til frelse for sitt hus; ved den fordømte han verden og blev arving til rettferdigheten av tro. **8** Ved tro var Abraham lydig da han blev kalt, så han drog ut til det sted han skulde få til arv, og han drog ut uten å vite hvorhen han skulde komme; **9** ved tro opholdt han sig som utlending i det lovede land som i et fremmed land, idet han bodde i telt sammen med Isak og Jakob, medarvingene til det samme løfte; **10** for han ventet på den stad som har de faste grunnvoller, og som Gud er byggmester og skaper til. **11** Ved tro fikk også Sara kraft til å grunnlegge en ætt, og det til tross for sin alder, da hun aktet ham trofast som gav løftet; **12** derfor blev det også av en, og det en utlevd, avlet så mange som himmelens stjerner og som sanden ved havets strand, som ingen kan telle. **13** I tro døde

alle disse uten at de hadde opnådd det som var lovt; men de så det langt borte og hilste det og bekjente at de var fremmede og utlendinger på jorden. **14** For de som sier slikt, gir derved til kjenne at de søker et fedreland; **15** og dersom de hadde tenkt på det som de var kommet fra, da hadde de jo hatt tid til å vende tilbake; **16** men nu stunder de efter et bedre, det er et himmelsk; derfor skammer Gud sig ikke ved dem, ved å kalles deres Gud; for han har gjort en stad ferdig til dem. **17** Ved tro ofret Abraham Isak dengang han blev fristet; ja, sin enbårne ofret han som hadde fått løftene, **18** han som det blev sagt til: I Isak skal det nevnes dig en ætt; **19** for han tenkte at Gud er mektig endog til å opvekke fra de døde, og derfra fikk han ham og likesom tilbake. **20** Ved tro velsignet Isak Jakob og Esau, med syn på det som skulde komme. **21** Ved tro velsignet Jakob døende hver og en av Josefs sønner og tilbad, bøiet over knappen på sin stav. **22** Ved tro talte Josef på sitt siste om Israels barns utgang og gav påbud om sine ben. **23** Ved tro blev Moses efter sin fødsel skjult i tre måneder av sine foreldre, fordi de så at gutten var fager, og de fryktet ikke for kongens bud. **24** Ved tro nektet Moses, da han var blitt stor, å kalles Faraos datters sønn, **25** idet han heller valgte å lide ondt sammen med Guds folk enn å ha en kortvarig nydelse av synden, **26** og aktet Kristi vanære for en større rikdom enn Egyptens skatter; for han så frem til lønnen. **27** Ved tro forlot han Egypten, uten å frykte for kongens vrede; for han holdt ut, som om han så den usynlige. **28** Ved tro holdt han påsken med blodsprenget, forat ikke ødeleggeren skulde røre deres førstefødte. **29** Ved tro gikk de gjennom det Røde Hav som over tørt land; men da egypterne prøvde på det, druknet de. **30** Ved tro falt Jerikos murer, da de hadde gått omkring dem i syv dager. **31** Ved tro undgikk skjøgen Rahab å gå til grunne med de vantro, da hun hadde tatt imot speiderne med fred. **32** Og hvorfor taler jeg lenger? Tiden vilde bli mig for kort om jeg skulde fortelle om Gideon og Barak og Samson og Jefta, om David og Samuel og profetene, **33** som ved tro seiret over kongeriker, håndhevd rettferdighet, fikk løfter oppfylt, stoppet gapet på løver, **34** slukket ilds kraft, slapp fra sverds egg, fikk styrke igjen efter sykdom, blev veldige i krig, fikk fienders hærer til å vike; **35** kvinner fikk sine døde igjen ved opstandelse; andre

blev utspent til pinsel og vilde ikke ta imot utløsning, forat de kunde få del i en bedre opstandelse; 36 andre fikk liide spott og hudstrykning, ja bånd og fengsel; 37 de blev stenet, gjennemsaget, fristet; de døde for sverd; de flakket omkring i fåreskinn, i gjeteskinn, de led mangel, trengsel, hård medferd 38 - verden var dem ikke verd - de vanket om i utørkener og fjell og huler og jordkløfter. 39 Og enda alle disse fikk vidnesbyrd for sin tro, opnådde de ikke det som var lovt, 40 fordi Gud forut hadde utsett noget bedre for oss, så de ikke skulde nå fullendelsen uten oss.

12 Derfor, la og oss, da vi har så stor en sky av vidner omkring oss, avlegge alt som tynger, og synden som henger så fast ved oss, og med tålmodighet løpe i den kamp som er oss foresatt, 2 idet vi ser på troens ophavsmann og fullender, Jesus, han som for den glede som ventet ham, led tålmodig korset, uten å akte vanæren, og nu sitter på høire side av Guds trone. 3 Ja, gi akt på ham som tålmodig har lidt en slik motsigelse av syndere, så I ikke skal gå trett og bli motløse i eders sjeler! 4 Ennu har I ikke gjort motstand like til blodet i eders kamp mot synden, 5 og I har glemt den formaning som taler til eder som til barn: Min sønn! akt ikke Herrens tuktringe, og bli ikke motløs når du refses av ham; 6 for den Herren elsker, den tukter han, og han hudstryker hver sønn som han tar sig av. 7 Det er for tuktnes skyld at I tåler lidelser; Gud gjør med eder som med sønner. For hvem er den sønn som hans far ikke tukter? 8 Men er I uten tuktr, som alle har fått sin del av, da er I uekte barn, og ikke sønner. 9 Dessuten: våre kjædelige fedre hadde vi til optuktere, og vi hadde ærefrykt for dem; skal vi da ikke meget mere være lydige mot åndenes Fader, så vi får leve? 10 For hine tuktet oss for nogen få dager efter sitt tykke, men han tukter til vårt gagn, forat vi skal få del i hans hellighet. 11 All tuktr synes vel, mens den står på, ikke å være til glede, men til sorg; men siden gir den dem som derved er blitt opøvd, rettferdighets salige frukt. 12 Derfor, rett de hengende hender og de maktløse knær, 13 og gjør rette stier for eders føtter, forat ikke det halte skal komme rent i ulag, men heller må bli helbredet! 14 Jag efter fred med alle og efter helliggjørelse; for uten helliggjørelse skal ingen se Herren. 15 Og gi akt på at ikke nogen viker tilbake fra Guds nåde, at ikke nogen bitter rot skal vokse op og volde men,

og mange bli smittet ved den, 16 at ikke nogen er en horkarl eller en vanhellig som Esau, som for en eneste rett mat solgte sin førstefødselsrett. 17 I vet jo at han og senere, da han vilde arve velsignelsen, blev avvist - for han fant ikke rum for bot - enda han søkte den med tårer. 18 For I er ikke kommet til et fjell som en kan ta på med hender, og til brennende ild og til skodde og mørke og uvær, 19 og til basunlyd og røst av ord, slik at de som hørte den, bad at der ikke måtte tales mere til dem; 20 for de kunde ikke bære dette bud: Om det så bare er et dyr som rører ved fjellet, skal det stenes, 21 og så fryktelig var synet at Moses sa: Jeg er forferdet og skjelver. 22 Men I er kommet til Sions berg og den levende Guds stad, det himmelske Jerusalem, og til englenes mange tusener, 23 til høitidsskaren og menigheten av de førstefødte, som er opskrevet i himlene, og til dommeren, som er alles Gud, og til de fullendte rettferdiges ånder, 24 og til Jesus, mellemmann for en ny pakt, og til oversprengningens blod, som taler bedre enn Abels. 25 Se til at I ikke avviser ham som taler! For slapp ikke hine fri, de som avviste ham som talte på jorden, hvor meget mindre skal da vi slippe om vi vender oss bort fra ham som taler fra himmelen! 26 Hans røst rystet dengang jorden; men nu har han lovt og sagt: Ennu en gang vil jeg ryste ikke bare jorden, men også himmelen. 27 Men det ord: Ennu en gang, gir til kjenne en omskiftelse av de ting som rystes, fordi de er skapt, så de ting som ikke rystes, skal bli ved. 28 Derfor, da vi får et rike som ikke kan rystes, så la oss være takknemlige og derved tjene Gud til hans velbehag, med blygsel og frykt! 29 For vår Gud er en fortærende ild.

13 La broderkjærligheten bli ved! 2 Glem ikke gjestfrihet! for ved den har nogen uten å vite det hatt engler til gjester. 3 Kom fangene i hu som deres medfanger, dem som lider ondt, siden I og selv er i legemet! 4 Ekteskapet være i akt og ære hos alle, og ektesengen usmittet! for horkarler og ekteskapsbrytere skal Gud dømmes. 5 Eders ferd være uten pengekjærhet, så I nøies med det I har; for han har sagt: Jeg vil ingenlunde slippe dig og ingenlunde forlate dig, 6 så vi kan si med fritt mot: Herren er min hjelper, jeg vil ikke frykte; hvad kan et menneske gjøre mig? 7 Kom i hu eders veiledere, som har talt Guds ord til eder! gi akt på utgangen av

deres ferd, og etterfølg så deres tro! **8** Jesus Kristus er igår og idag den samme, ja til evig tid. (aiōn g165) **9** La eder ikke føre på avveie ved mange forskjellige og fremmede lærdommer! for det er godt at hjertet blir styrket ved nåden, ikke ved mat, som ikke har gagnet dem som gav sig av dermed. **10** Vi har et alter som de ikke har rett til å ete av de som tjener ved teltet; **11** for de dyr hvis blod bæres inn i helligdommen ved ypperstepresten til å sone for synd, deres kropp brennes op utenfor leiren; **12** derfor led også Jesus utenfor porten, forat han ved sitt eget blod kunde hellige folket. **13** La oss da gå ut til ham utenfor leiren og bære hans vanære! **14** for vi har ikke her en blivende stad, men søker den kommende. **15** La oss da ved ham alltid frembære lovoffer for Gud, det er: frukt av leber som lover hans navn! **16** Men glem ikke å gjøre godt og å dele med andre! for slike offer tekkes Gud. **17** Lyd eders veiledere og rett eder efter dem! for de våker over eders sjeler som de som skal gjøre regnskap, så de kan gjøre det med glede og ikke sukkende; for det er eder ikke til gagn. **18** Bed for oss! for vi trøster oss til at vi har en god samvittighet, og vil gjerne fare rett frem i alle stykker. **19** Og jeg ber eder dess mere å gjøre dette forat jeg dess snarere må bli gitt eder tilbake. **20** Men fredens Gud, som i kraft av en evig pakts blod førte fårenes store hyrde, vår Herre Jesus, op fra de døde, (aiōnios g166) **21** han gjøre eder fullt dyktige i all god gjerning, så I kan gjøre hans vilje, idet han virker i eder det som tekkes ham, ved Jesus Kristus; ham være æren i all evighet! Amen. (aiōn g165) **22** Jeg ber eder, brødre, ta dette formaningsens ord vel op; for jeg har skrevet til eder i korthet. **23** Vit at vår bror Timoteus er gitt fri; sammen med ham vil jeg se eder, om han kommer snart. **24** Hils alle eders veiledere og alle de hellige! De fra Italia hilser eder. **25** Nåden være med eder alle!

Jakobs

1 Jakob, Guds og den Herre Jesu Kristi tjener, hilser de tolv stammer som er spredt omkring i landene.

2 Akt det for bare glede, mine brødre, når I kommer i allehånde fristelser; **3** da I vet at prøvelsen av eders tro virker tålmodighet; **4** men tålmodigheten må føre til fullkommen gjerning, forat I kan være fullkomne og hele og ikke mangle noget. **5** Men dersom nogen av eder mangler visdom, da bede han Gud, han som gir alle villig og uten onde ord, og den skal gis ham. **6** Men han bede i tro, uten å tvile; for den som tviler, ligner havsbølgen, som drives og kastes av vinden. **7** For ikke må det menneske tro at han skal få noget av Herren, **8** slik en tvesinnet mann, ustø på alle sine veier. **9** Men den ringe bror rose sig av sin høihet, **10** og den rike av sin ringhet; for han skal forgå som blomst på gress; **11** solen gikk op med sin brand og tørket gresset bort, og blomsten på det falt av, og dets fagre skikkelse blev ødelagt; således skal og den rike visne bort på sine veier. **12** Salig er den mann som holder ut i fristelse; for når han har stått sin prøve, skal han få livsens krone, som Gud har lovt dem som elsker ham. **13** Ingen si når han fristes: Jeg fristes av Gud. For Gud fristes ikke av det onde, og selv frister han ingen. **14** Men hver fristes idet han drages og lokkes av sin egen lyst; **15** derefter, når lysten har undfanget, føder den synd; men når synden er blitt fullmoden, føder den død. **16** Far ikke vill, mine elskede brødre! **17** All god gave og all fullkommen gave kommer ovenfra, fra lysenes Fader, hos hvem det ikke er forandring eller skiftende skygge. **18** Efter sin vilje har han født oss ved sannhets ord, forat vi skal være en førstegrøde av hans skapninger. **19** I vet det jo, mine elskede brødre! Men hvert menneske være snar til å høre, sen til å tale, sen til vrede; **20** for manns vrede virker ikke det som er rett for Gud. **21** Avlegg derfor all urenhed og all levning av ondskap, og ta med saktmodighet imot det ord som er innplantet i eder, og som er mektig til å frelse eders sjeler! **22** Men vær ordets gjørere, og ikke bare dets hørere, idet I dårer eder selv. **23** For dersom en er ordets hører og ikke dets gjører, da ligner han en mann som ser på sitt naturlige åsyn i et speil: **24** han så på sig selv og gikk bort, og glemte straks hvordan han så ut. **25** Men den som skuer inn i frihetens

fullkomne lov og holder ved med det, så han ikke blir en glemsom hører, men gjerningens gjører, han skal være salig i sin gjerning. **26** Dersom en mener at han er en gudsdyrker, og ikke holder sin tunge i tømme, men dårer sitt eget hjerte, hans gudsdyrkelse er forjevnes. **27** En ren og usmittet gudsdyrkelse for Gud og Faderen er dette: å se til farløse og enker i deres trengsel, å holde sig selv uplettet av verden.

2 Mine brødre! la ikke eders tro på vår Herre Jesus Kristus, den herliggjorte, være forenet med at I gjør forskjell på folk! **2** For om det kommer en mann inn i eders forsamling med gullring på fingeren, i skinnende klædning, og det også kommer en fattigmann inn i skitten klædning, **3** og I ser på ham som bærer den skinnende klædning, og sier: Sett du dig her på en god plass! og sier til den fattige: Stå du der, eller sett dig her nede ved min fotskammel! - **4** gjør I da ikke forskjell hos eder selv og er blitt dommere med onde tanker? **5** Hør dog, mine elskede brødre: Har ikke Gud utvalgt dem som er fattige på verdens gods, til å være rike i troen og arvinger til det rike han har lovt dem som elsker ham? **6** Men I har vanæret den fattige. Er det ikke de rike som underkuer eder, og som drar eder for domstolene? **7** Er det ikke de som spotter det gode navn I er nevnt med? **8** Visselig, dersom I oppfyller den kongelige lov efter Skriften: Du skal elske din næste som dig selv, da gjør I vel; **9** men gjør I forskjell på folk, da gjør I synd, og loven refser eder som lovbrutere. **10** For enhver som holder hele loven, men snubler i én ting, han er blitt skyldig i alle. **11** For han som sa: Du skal ikke drive hor, han sa også: Du skal ikke slå ihjel. Om du da ikke driver hor, men slår ihjel, da er du blitt lovbruter. **12** Tal så og gjør så som de som skal dømmes efter frihetens lov! **13** For dommen skal være ubarmhjertig mot den som ikke har gjort barmhjertighet; men barmhjertighet roser sig mot dommen. **14** Hva nytter det, mine brødre, om en sier at han har tro, når han ikke har gjerninger? Kan vel troen frelse ham? **15** Om en bror eller søster er naken og fattes føde for dagen, **16** og nogen av eder sier til dem: Gå bort i fred, varm eder og mett eder! men I ikke gir dem det som legemet trenger, hvad nytter det? **17** Således og med troen: har den ikke gjerninger, er den død i sig selv. **18** Men en kan si: Du har tro, og jeg har gjerninger. Vis mig din tro uten gjerninger, og jeg vil

visе dig min tro av mine gjerninger! 19 Du tror at Gud er én; du gjør vel; djevlene tror det også og skjelver. 20 Og vil du vite det, du dårlige menneske, at troen uten gjerninger er unyttig? 21 Abraham, vår far, blev ikke han rettferdiggjort ved gjerninger, da han ofret sin sønn Isak på alteret? 22 Du ser at troen virket sammen med hans gjerninger, og at troen blev fullkommen ved gjerningene, 23 og Skriften blev opfylt, som sier: Abraham trodde Gud, og det blev regnet ham til rettferdighet, og han blev kalt Guds venn. 24 I ser at mennesket blir rettferdiggjort ved gjerninger, og ikke ved tro alene. 25 I like måte Rahab, skjøgen; blev hun ikke rettferdiggjort ved gjerninger, da hun tok imot utsendingene og slapp dem ut en annen vei? 26 For likesom legemet er dødt uten ånd, så er og troen død uten gjerninger.

3 Mine brødre! ikke mange av eder bli lærere, eftersom I vet at vi skal få dess tungere dom! 2 For vi snubler alle sammen i mange ting; den som ikke snubler i tale, han er en fullkommen mann, i stand til også å holde hele legemet i tømme. 3 Når vi legger bisse i munnen på hestene, forat de skal lyde oss, så styrer vi og hele deres legeme. 4 Se, også skibene, enda de er så store og drives av sterke vinder, styres dog av et lite ror dit styrmannen vil ha dem. 5 Så er og tungen et lite lem, og taler dog store ord. Se, en liten ild, hvor stor en skog den setter i brand! 6 Også tungen er en ild; som en verden av urettferdighet står tungen blandt våre lemmer, den smitter hele legemet og setter livets hjul i brand, og settes selv i brand av helvede. (Geenna g1067) 7 For all natur, både i dyr og i fugler, både i ormer og i sjødyr, temmes og er blitt temmet av den menneskelige natur; 8 men tungen kan intet menneske temme, det ustyrlige onde, full av dødelig gift. 9 Med den velsigner vi Herren og Faderen, og med den forbanner vi menneskene, som er skapt efter Guds billede. 10 Av samme munn utgår velsignelse og forbannelse. Mine brødre! dette må ikke være så. 11 Gir vel kilden av samme opkomme søtt og beskt vann? 12 Kan vel et fikentre, mine brødre, bære oljebær, eller et vintre fiken? Heller ikke kan en salt kilde gi søtt vann. 13 Hvem er vis og forstandig blandt eder? Han vise ved god ferd sine gjerninger i visdoms saktmodighet! 14 Men har I besk avind og trettesyke i eders hjerter, da ros eder ikke mot sannheten og

lyv ikke mot den! 15 Denne visdom kommer ikke ovenfra, men er jordisk, sanselig, djevlesk; 16 for hvor der er avind og trettesyke, der er urede og alt det som ondt er. 17 Men den visdom som er ovenfra, er først og fremst ren, dernæst fredsommelig, rimelig, eftergivende, full av barmhjertighet og gode frukter, uten tvil, uten skrømt. 18 Men rettferdighets frukt såes i fred for dem som holder fred.

4 Hvorfra kommer all ufreden, og hvorfra kommer all striden iblandt eder? Er det ikke av eders lyster, som fører krig i eders lemmer? 2 I attrår, og har ikke; I slår ihjel og bærer avind, og kan ikke få; I ligger i strid og ufred. I har ikke, fordi I ikke beder; 3 I beder og får ikke, fordi I beder ille, for å øde det i eders lyster. 4 I utro! vet I ikke at vennskap med verden er fiendskap mot Gud? Den altså som vil være verdens venn, han blir Guds fiende. 5 Eller mener I at Skriften taler fåfengt? Med nidkjærhet attrår han den ånd han lot bo i oss, men dess større er den nåde han gir. 6 Derfor heter det: Gud står de stolte imot, men de ydmyke gir han nåde. 7 Vær derfor Gud undergitt! Men stå djevelen imot, og han skal fly fra eder; 8 hold eder nær til Gud, og han skal holde sig nær til eder! Tvertt hendene, I syndere, og rens hjertene, I tvesinnede! 9 Kjenn eders nød og sørg og gråt! Eders latter vende sig til sorg, og gleden til bedrøvelse! 10 Ydmyk eder for Herren, og han skal ophøie eder! 11 Baktal ikke hverandre, brødre! Den som baktaler en bror eller dømmer sin bror, han baktaler loven og dømmer loven; men dømmer du loven, da er du ikke lovens gjører, men dens dommer. 12 Én er lovgiveren og dommeren, han som er mektig til å frelse og til å ødelegge; men du, hvem er du som dømmer din neste? 13 Og nu, I som sier: Idag eller imorgen vil vi dra til den by og bli der et år og kjøpslå og ha vinning, 14 I som ikke vet hvad som skal hende imorgen! For hvad er eders liv? I er jo en røk som viser sig en liten stund og så blir borte! 15 I stedetfor at I skulde si: Om Herren vil, så blir vi i live, og vi skal gjøre dette eller hint. 16 Men nu roser I eder i eders overmot. All sådan ros er ond. 17 Den som altså vet å gjøre godt og ikke gjør det, han har synd av det.

5 Og nu, I rike: Gråt og jamre over eders ulykker, som kommer over eder! 2 Eders rikdom er råtnet, og eders klær er blitt møllett; 3 eders gull og sølv er

rustet bort, og rusten på det skal være til vidnesbyrd mot eder og ete eders kjød som en ild; I har samlet skatter i de siste dager! **4** Se, den lønn I har forholdt arbeiderne som har skåret eders akre, den skriker, og høstfolkenes rop er kommet inn for den Herre Sebaots ører. **5** I har levd i vellevnet på jorden og efter eders lyster; I har gjødd eders hjerter på slaktedagen! **6** I har domfelt og drept den rettferdige; ingen gjør motstand mot eder. **7** Vær da tålmodige, brødre, til Herren kommer! Se, bonden venter på jordens kostelige grøde og bier tålmodig på den, til den får høstregn og vårregn; **8** vær og I tålmodige, styrk eders hjerter! for Herrens komme er nær. **9** Sukk ikke mot hverandre, brødre, forat I ikke skal dømmes! Se, dommeren står for døren. **10** Mine brødre! ta profetene, som talte i Herrens navn, til eders forbillede i å lide ondt og være tålmodig! **11** Se, vi priser dem salige som lider tålmodig. I har hørt om Jobs tålmod og sett den utgang som Herren gjorde; for Herren er overmåte miskunnelig og barmhjertig. **12** Men fremfor alt, mine brødre, sverg ikke, hverken ved himmelen eller ved jorden eller nogen annen ed! men eders ja være ja, og eders nei være nei, forat I ikke skal falle under dommen! **13** Lider nogen iblandt eder ondt, han bede; er nogen vel til mote, han synge lovsanger. **14** Er nogen iblandt eder syk, han kalle til sig menighetens eldste, og de skal bede over ham og salve ham med olje i Herrens navn, **15** og troens bønn skal hjelpe den syke, og Herren skal reise ham op, og har han gjort synder, skal de bli ham forlatt. **16** Bekjenn derfor eders synder for hverandre og bed for hverandre, forat I kan bli lægt! En rettferdig manns bønn har stor kraft i sin virkning. **17** Elias var et menneske under samme vilkår som vi, og han bad at det ikke skulde regne, og det regnet ikke på jorden i tre år og seks måneder; **18** og han bad atter, og himmelen gav regn, og jorden bar sin grøde. **19** Mine brødre! dersom nogen iblandt eder har faret vill fra sannheten, og en omvender ham, **20** han skal vite at den som omvender en synder fra hans villfarende vei, han frelser en sjel fra døden og skjuler en mangfoldighet av synder.

1 Peters

1 Peter, Jesu Kristi apostel - til de utlendinger som er spredt omkring i Pontus, Galatia, Kappadokia, Asia og Bitynia, utvalgt **2** etter Gud Faders forutviten, i Åndens helliggjørelse, til lydighet og oversprengning med Jesu Kristi blod: Nåde og fred bli eder mangfoldig til del! **3** Lovet være Gud og vår Herre Jesu Kristi Fader, han som etter sin store miskunn har gjenfødt oss til et levende håp ved Jesu Kristi opstandelse fra de døde, **4** til en uforgjengelig og usmittet og uvisnelig arv, som er gjemt i himlene for eder, **5** I som ved Guds makt holdes oppe ved troen til den frelse som er ferdig til å bli åpenbart i den siste tid. **6** Derover fryder I eder, om I enn nu - når så skal være - har sorg en liten stund ved allehånde fristelser, **7** forat eders prøvede tro, som er meget kostligere enn det forgjengelige gull, som dog prøves ved ild, må finnes til lov og pris og ære i Jesu Kristi åpenbarelse, **8** han som I ikke har kjent og dog elsker, han som I nu ikke ser og dog tror på, og derfor fryder I eder med en usigelig og herliggjort glede, **9** når I vinner frem til endemålet for eders tro, sjelenes frelse. **10** Om denne frelse var det profetene gransket og ransaket, de som spådde om den nåde som I skulde få, **11** idet de ransaket hvilken eller hvad slags tid Kristi Ånd, som var i dem, viste frem til når han forut vidnet om Kristi lidelser og om herligheten derefter; **12** for det blev dem åpenbart at de ikke tjente sig selv, men oss, med dette som nu er blitt kunngjort ved dem som har forkynt eder evangeliet ved den Hellige Ånd, som blev sendt fra himmelen - dette som englene attrår å skue inn i. **13** Derfor, omgjord eders sinns lender, vær edrue, og sett eders håp fullt og fast til den nåde som blir eder til del i Jesu Kristi åpenbarelse! **14** Som lydige barn skal I ikke skikke eder etter de forrige lyster i eders vankundighet, **15** men vær, etter den Hellige som kalte eder, også I hellige i all eders ferd! **16** for det er skrevet: I skal være hellige; for jeg er hellig. **17** Og når I påkaller som Fader ham som dømmes uten å gjøre forskjell, etter enhvers gjerning, da ferdes i frykt i eders utlendighets tid, **18** for I vet at I ikke med forgjengelige ting, sølv eller gull, blev løskjøpt fra eders dårlige ferd, som var arvet fra fedrene, **19** men med Kristi dyre blod som blodet av et elastelig og lyteløst lam, **20** han som

forut var kjent, før verdens grunnvoll blev lagt, men blev åpenbart ved tidenes ende for eders skyld, **21** I som ved ham tror på Gud, som opvakte ham fra de døde og gav ham herlighet, så at eders tro også er håp til Gud. **22** Rens eders sjeler i lydighet mot sannheten til uskrømtet broderkjærlighet, og elsk hverandre inderlig av hjertet, **23** I som er gjenfødt, ikke av forgjengelig, men uforgjengelig sæd, ved Guds ord, som lever og blir! (aiōn g165) **24** For alt kjød er som gress, og all dets herlighet som blomst på gress: gresset visnet, og blomsten på det falt av, **25** men Herrens ord blir evindelig; og dette er det ord som er forkynt eder ved evangeliet. (aiōn g165)

2 Avlegg derfor all ondskap og all svik og også hykleri og avind og all baktalelse, **2** og lenges som nyfødte barn etter den åndelige uforfalskede melk, forat I kan vokse ved den til frelse, **3** så sant I har smakt at Herren er god! **4** Kom til ham, den levende sten, som vel blev forkastet av mennesker, men er utvalgt og kostelig for Gud, **5** og bli også I oppbygget som levende stener til et åndelig hus, et hellig presteskap til å frembære åndelige offer, som tekkes Gud ved Jesus Kristus. **6** For det heter i Skriften: Se, jeg legger i Sion en hjørnestein, utvalgt, kostelig, og den som tror på ham, skal ingenlunde bli til skamme. **7** Eder altså som tror, hører æren til; men for de vantro er den sten som bygningsmennene forkastet, blitt til hjørnestein og snublestein og anstøtsklippe, **8** disse som snubler ved sin vantro mot ordet; dertil er de og satt. **9** Men I er en utvalgt ætt, et kongelig presteskap, et hellig folk, et folk til eiendom, forat I skal forkynte hans dyder som kalte eder fra mørke til sitt underfulle lys, **10** I som fordom ikke var et folk, men nu er Guds folk, I som ikke hadde funnet miskunn, men nu har fått miskunn. **11** I elskede! jeg formaner eder som fremmede og utlendinger at I avholder eder fra de kjødelige lyster, som strider mot sjelen, **12** så I lar eders ferd iblandt hedningene være god, forat de mens de baktaler eder som ugjerningsmenn, kan se eders gode gjerninger og for deres skyld prise Gud på besøksens dag. **13** Vær derfor all menneskelig ordning undergitt for Herrens skyld, enten det nu er kongen som den høieste, **14** eller landshøvdinge som utsendinger fra ham til straff for ugjerningsmenn, men til ros for dem som gjør godt. **15** For således er det Guds vilje at I ved å gjøre det gode skal målbinde

de uvertige menneskers vankundighet, 16 som frie, og ikke som de som har friheten til ondskaps skjul, men som Guds tjenere. 17 Ær alle, elsk broderskapet, frykt Gud, ær kongen! 18 I tjenere! vær eders herrer undergitt i all frykt, ikke bare de gode og rimelige, men også de vrangle! 19 For dette finner nåde, om nogen av samvittighet for Gud finner sig i sorger når han lider urettferdig. 20 For hvad ros er det om I er tålmodige når I syndet og får straff for det? Men om I er tålmodige når I gjør det gode og allikevel må lide, da finner dette nåde hos Gud. 21 For dertil blev I og kalt, fordi også Kristus led for eder og efterlot eder et eksempel, forat I skal følge efter i hans fotspor, 22 han som ikke gjorde synd, og i hvis munn det ikke blev funnet svik, 23 han som ikke skjelte igjen når han blev utskjelt, ikke truet når han led, men overlot det til ham som dømmer rettferdig; 24 han som bar våre synder på sitt legeme op på treet, forat vi skal avdø fra våre synder og leve for rettferdigheten, han ved hvis sår I er lægt. 25 For I var villfarende som får, men har nu omvendt eder til eders sjelers hyrde og tilsynsmann.

3 Likeså I hustruer: Underordne eder under eders egne menn, så endog de som er vantro mot ordet, kan bli vunnet uten ord ved sine hustruers ferd, 2 når de ser for sine øine eders rene ferd i frykt. 3 Deres pryde skal ikke være den utvortes med hårfletning og påhengte gullsmykker eller klædebon, 4 men hjertets skjulte menneske i den uforgjengelige pryde med den saktmodige og stille ånd, som er kostelig for Gud. 5 For således prydet og fordem de hellige kvinner sig, de som satte sitt håp til Gud, og de underordnet sig under sine egne menn, 6 likesom Sara var Abraham lydig og kalte ham herre; og hennes barn er I blitt når I gjør det gode og ikke lar eder skremme av noget. 7 Likeså I ektemenn: Lev med forstand sammen med eders hustruer som det svakere kar, og vis dem ære, da de og er medarvinger til livets nåde, forat eders bøtner ikke skal hindres. 8 Og til slutning: Vær alle enige, medlidende, kjærlige mot brødrene, barmhjertige, ydmyke, 9 så I ikke gjengjelder ondt med ondt eller skjellsord med skjellsord, men tvert imot velsigner; for dertil blev I kalt, at I skal arve velsignelse. 10 For den som vil elske livet og se gode dager, han holde sin tunge fra ondt og sine leber fra å tale svik; 11 han gå av veien for ondt og gjøre godt,

han søke fred og jage efter den! 12 For Herrens øine er over de rettferdige, og hans ører vendt til deres bønn; men Herrens åsyn er over dem som gjør ondt. 13 Og hvem er det som kan gjøre eder ondt såfremt I legger vinn på det gode? 14 Men om I enn skulde lide for rettferdighets skyld, er I salige. Men frykt ikke for dem og forferdes ikke; men hellige Kristus som Herre i eders hjerter, 15 og vær alltid rede til å forsvare eder for enhver som krever eder til regnskap for det håp som bor i eder, dog med saktmodighet og frykt, 16 idet I har en god samvittighet, forat de som laster eders gode ferd i Kristus, må bli til skamme i det som de baktaler eder for som ugjerningsmenn. 17 For det er bedre, om så er Guds vilje, å lide når en gjør godt, enn når en gjør ondt. 18 For også Kristus led en gang for synder, en rettferdig for urettferdige, for å føre oss frem til Gud, han som led døden i kjødet, men blev levendegjort i ånden, 19 og i denne gikk han og bort og preket for åndene som var i varetekt, 20 de som fordem hadde vært gjenstridige, dengang da Guds langmodighet ventet i Noa's dager, mens arken blev bygget, i hvilken nogen få - åtte sjeler - blev frelst ved vann, 21 det som også nu frelser oss i sitt motbillede, dåpen, som ikke er avleggelse av kjødets urenheter, men en god samvittighets pakt med Gud ved Jesu Kristi opstandelse, 22 han som er faret op til himmelen og er ved Guds høire hånd, hvor engler og makter og krefter er ham underlagt.

4 Da nu Kristus har lidt i kjødet, så væbne og I eder med den samme tanke, at den som har lidt i kjødet, er ferdig med synden, 2 så I ikke lenger skal leve efter menneskers lyster, men efter Guds vilje, den tid I endnu skal være i kjødet. 3 For det er nok at I i den fremfarne livstid har gjort hedningenes vilje, idet I ferdedes i skamløshet, lyster, fyll, svir, drikk og skammelig avgudsdyrkelse; 4 derfor underer de sig når I ikke renner med dem ut i den samme strøm av ryggesløshet, og spotter eder; 5 men de skal gjøre regnskap for ham som står ferdig til å dømme levende og døde. 6 For derfor blev evangeliet forkynt også for døde at de visstnok skulde dømmes som mennesker i kjødet, men leve således som Gud i ånden. 7 Men alle tings ende er kommet nær; vær derfor sindige og edrue så I kan bede, 8 og ha fremfor alle ting inderlig kjærlighet til hverandre! for kjærligheten skjuler en mangfoldighet av synder. 9

Vær gjestfrie mot hverandre uten knurr! **10** Etter som enhver har fått en nådegave, så tjen hverandre med den som gode husholdere over Guds mangehånde nåde: **11** om nogen taler, han tale som Guds ord; om nogen tjener i menigheten, han tjene som av den kraft Gud gir, forat Gud må æres i alle ting ved Jesus Kristus, han som æren og makten tilhører i all evighet. Amen. (aiōn g165) **12** I elskede! undre eder ikke over den ild som kommer over eder til prøvelse, som om det hendte eder noget underlig; **13** men i samme mon som I har del i Kristi lidelser, skal I glede eder, forat I også i hans herlighets åpenbarelse kan glede eder med jubel. **14** Om I hånes for Kristi navns skyld, er I salige, fordi herlighetens og Guds Ånd hviler over eder. **15** For ingen av eder må lide som morder eller tyv eller ugjerningsmann eller som en som blander sig i andres saker; **16** men lider han som kristen, da skal han ikke skamme sig, men prise Gud for dette navn. **17** For det er nu tiden da dommen skal begynne med Guds hus; men begynner det med oss, hvad blir da enden for dem som ikke vil tro Guds evangelium? **18** Og blir den rettferdige vanskelig frelst, hvor skal det da bli av den ugudelige og synderen? **19** Derfor skal og de som efter Guds vilje må lide, overgi sine sjeler til den trofaste skaper, idet de gjør det gode.

5 De eldste blandt eder formaner jeg som medeldste og vidne om Kristi lidelser, som den som og har del i den herlighet som skal åpenbares: **2** Vokt den Guds hjord som er hos eder, og ha tilsyn med den, ikke av tvang, men frivillig, ikke for ussel vinnings skyld, men av villig hjerte, **3** heller ikke som de som vil herske over sine menigheter, men således at I blir mønster for hjorden; **4** og når overhyrden åpenbares, skal I få ærens uvisnelige krans. **5** Likeså skal I yngre underordne eder under de eldre, og I alle skal ikklæ eder ydmykhet mot hverandre; for Gud står de stolte imot, men de ydmyke gir han nåde. **6** Ydmyk eder derfor under Guds veldige hånd, forat han kan ophøie eder i sin tid, **7** og kast all eders sorg på ham! for han har omsorg for eder. **8** Vær edrue, våk! Eders motstander djevelen går omkring som en brølende løve og søker hvem han kan opsluke; **9** stå ham imot, faste i troen, for I vet at de samme lidelser er lagt på eders brødre i verden. **10** Men all nådes Gud, som kalte eder til sin evige herlighet i Kristus Jesus, efter en kort tids lidelse, han skal dyktiggjøre,

stadfeste, styrke, grunnfeste eder; (aiōnios g166) **11** ham tilhører makten i all evighet. Amen. (aiōn g165) **12** Med Silvanus, den trofaste bror - det holder jeg ham for - skriver jeg kortelig til eder for å formane og vidne at dette er Guds sanne nåde som I står i. **13** Den medutvalgte menighet i Babylon hilser eder, likeså Markus, min sønn. **14** Hils hverandre med kjærlighets kyss! Fred være med alle eder som er i Kristus!

2 Peters

1 Simeon Peter, Jesu Kristi tjener og apostel - til dem som har fått samme dyre tro som vi ved vår Gud og frelser Jesu Kristi rettferdighet: **2** Nåde og fred bli eder mangfoldig til del, idet I kjenner Gud og Jesus, vår Herre! **3** Eftersom hans guddommelige makt har gitt oss alt som tjener til liv og gudsfrykt, ved kunnskapen om ham som kalte oss ved sin egen herlighet og kraft **4** og derved har gitt oss de største og dyreste løfter, forat I ved dem skulde få del i guddommelig natur, idet I flyr bort fra fordervelsen i verden, som kommer av lysten, **5** så legg og just derfor all vinn på i eders tro å vise dyd, og i dyden skjønnsomhet, **6** og i skjønnsomheten avhold, og i avholdet tålmod, og i tålmodet gudsfrykt, **7** og i gudsfrykten broderkjærlighet, og i broderkjærligheten kjærlighet til alle. **8** For når disse ting finnes hos eder og får vokse, da viser de at I ikke er uvirksomme eller ufruktbare i kunnskapen om vår Herre Jesus Kristus; **9** for den som ikke har disse ting, han er blind, nærsynt, idet han har glemt renselsen fra sine fordums synder. **10** Derfor, brødre, legg enn mere vinn på å gjøre eders kall og utvelgelse fast! for når I gjør disse ting, da skal I ingensinne snuble; **11** for på denne måte skal det rikelig gis eder inngang i vår Herre og frelser Jesu Kristi evige rike. (αἰῶνιος γ166) **12** Derfor vil jeg alltid komme til å minne eder om dette, enda I vet det og er grunnfestet i sannheten, som er hos eder; **13** allikevel akter jeg det for riktig, så lenge jeg er i denne hytte, å vekke eder ved påminnelse, **14** for jeg vet at nedleggelsen av min hytte kommer brått, som og vår Herre Jesus Kristus varslet mig. **15** Men jeg vil og gjøre mig flid for at I til enhver tid efter min bortgang skal kunne minnes dette. **16** For ikke var det kløktig uttenkte eventyr vi fulgte da vi kunngjorde eder vår Herre Jesu Kristi makt og gjenkomst, men vi hadde vært øienvidner til hans storhet. **17** For han fikk ære og herlighet av Gud Fader, idet en sådan røst kom til ham fra den ophøiede herlighet: Dette er min Sønn, den elskede, i hvem jeg har velbehag, **18** og denne røst hørte vi komme fra himmelen da vi var sammen med ham på det hellige berg. **19** Og dess fastere har vi det profetiske ord, som I gjør vel i å akte på som på et lys som skinner på et mørkt sted, inntil dagen lyser frem og morgenstjernen går op i

eders hjerter, **20** idet I først og fremst vet dette at intet profetord i Skriften er gitt til egen tydning; **21** for aldri er noget profetord fremkommet ved et menneskes vilje, men de hellige Guds menn talte drevet av den Hellige Ånd.

2 Men det opstod også falske profeter blandt folket, likesom det og blandt eder skal komme falske lærere, som skal lure inn vrang lærdommer som leder til fortapelse, idet de endog nekter den Herre som kjøpte dem, og fører over sig selv en brå fortapelse. **2** Og mange skal følge dem efter i deres skamløshet, og for deres skyld skal sannhetens vei bli spottet, **3** og av havesyke skal de med opdiktede ord utnytte eder til sin vinning. Men dommen over dem er fra gammel tid ikke ørkesløs, og deres fortapelse sover ikke. **4** For så sant Gud ikke sparte engler da de syndet, men styrtet dem ned i avgrunnen og overgav dem til mørkets huler i varetekt til dom, (Tartaroō γ5020) **5** og ikke sparte den gamle verden, men opholdt rettferdighetens forkynner Noah selv åttende, dengang han førte vannflommen over en verden av ugudelige, **6** og la byene Sodoma og Gomorra i aske og fordømte dem til undergang, og dermed har satt dem til et forbillede på de ugudelige i fremtiden, **7** og fridde ut den rettferdige Lot, som plagedes ved de ugudeliges skamløse ferd **8** - for den rettferdige som bodde blandt dem, led dag for dag pine i sin rettferdige sjel ved de lovløse gjerninger han så og hørte - **9** så sant vet Herren å utfri de gudfryktige av fristelser, men å holde de urettferdige i varetekt med straff til dommens dag, **10** aller mest dem som går efter kjød i uren lyst og forakter herredømme. De selvgode vågehals! De skjelver ikke for å spotte de høie makter, **11** mens dog engler, som er større i styrke og makt, ikke fremfører for Herren nogen spottende dom imot dem; **12** men disse, likesom ufornuftige dyr, av naturen født til å fanges og forgå - de skal, fordi de spotter det de ikke kjenner, også forgå i sin vanart **13** og få urettferdighets lønn. De setter sin lyst i å bruke dagen til vellevnet; disse styggelser og skamflekker, de fråtser i sin svik når de holder gilde med eder; **14** de har øine som er fulle av skjøgen og umettelige i synd; de forlokker ubefestede sjeler; de har et hjerte som er øpøvd i havesyke, de forbannelsens barn! **15** De har forlatt den bene vei og faret vill, idet de har fulgt Bileams,

Beors sønns vei, han som elsket urettferdighets lønn 16 og blev refset for sin egen brøde: et umælende trædyr talte med et menneskes mæle og hindret profetens dårskap. 17 Disse er vannløse brønner, skodde som drives av stormvind; mørkets natt er rede for dem. 18 For idet de taler skrytende, tomme ord, forlokker de i kjødslyster ved usedlighet dem som just har flyktet bort fra dem som ferdes i forvillelse, 19 idet de lover dem frihet, de som selv er vanartens træler; for det som en ligger under for, det er han og blitt træl av. 20 For om de har flyktet bort fra verdens urenheter ved å ha lært vår Herre og frelser Jesus Kristus å kjenne, og så atter lar sig fange av den og ligger under for den, da er det siste blitt verre med dem enn det første. 21 For det var bedre for dem at de ikke hadde kjent rettferdighetens vei, enn at de kjente den og så vendte sig bort fra det hellige bud som var overgitt dem. 22 Det er gått dem som det sanne ordsprog sier: Hunden vender sig om til sitt eget spy, og den vaskede so velter sig i søle. opbrennes. 11 Da nu alt dette oppløses, hvor må I da strebe etter hellig ferd og gudsfrykt, 12 idet I venter på og fremskynder Guds dags komme, hvorved himlene skal oppløses i ild og himmellegemene smelte i brand! 13 Men vi venter etter hans løfte nye himler og en ny jord, hvor rettferdighet bor. 14 Derfor, elskede, da I venter dette, så legg vinn på å bli funnet uten flekk og lyte for ham i fred, 15 og akt vår Herres langmodighet for frelse, således som og vår elskede bror Paulus har skrevet til eder etter den visdom som er ham gitt, 16 likesom og i alle sine brev når han i dem taler om dette; i dem er det noget som er svært å skjønne, og som de ulærde og ubefestede tyder vrangt, som de og gjør med de andre skrifter, til sin egen undergang. 17 Så må da I, elskede, som forut vet dette, ta eder i vare at I ikke skal bli revet med av de ugudeliges forvillelse og falle ut av eders egen faste stand; 18 men voks i nåde og kjennskap til vår Herre og frelser Jesus Kristus! Ham være æren både nu og til evig tid! Amen. (aiōn g165)

3 Dette er nu alt det annet brev jeg skriver til eder,

I elskede, for atter ved påminnelse å vekke eders rene hu 2 til å minnes de ord som forut er talt av de hellige profeter, og Herrens og frelserens bud, som eders apostler har forkynt, 3 idet I først og fremst vet dette at i de siste dager skal det komme spottere med spott, som farer frem etter sine egne lyster 4 og sier: Hvor er løftet om hans gjenkomst? for fra den tid fedrene sov inn, vedblir jo alle ting som de var fra skapningens begynnelse. 5 For de som påstår dette, er blinde for at det fra gammel tid var himler og en jord som var blitt til ut av vann og gjennom vann ved Guds ord, 6 og derved gikk den verden som da var, under i vannflommen. 7 Men de himler som nu er, og jorden er ved det samme ord spart til ilden, idet de opholdes inntil den dag da de ugudelige mennesker skal dømmes og gå fortapt. 8 Men dette ene må I ikke være blinde for, I elskede, at én dag er i Herrens øine som tusen år, og tusen år som én dag. 9 Herren er ikke sen med løftet, således som nogen akter det for senhet, men han har langmodighet med eder, da han ikke vil at nogen skal fortapes, men at alle skal komme til omvendelse. 10 Men Herrens dag skal komme som en tyv, og da skal himlene forgå med stort brak, og himmellegemene skal komme i brand og oppløses, og jorden og tingene på den skal

1 Johannes

1 Det som var fra begynnelsen, det som vi har hørt, det som vi har sett med våre øine, det som vi skuet og våre hender følte på - om livets Ord **2** - og livet blev åpenbaret, og vi har sett det og vidner og forkynner eder livet, det evige, som var hos Faderen og blev åpenbaret for oss - (aiōnios g166) **3** det som vi har sett og hørt, det forkynner vi og eder, forat og I kan ha samfund med oss; men vårt samfund er med Faderen og med hans Sønn Jesus Kristus. **4** Og dette skriver vi forat eders glede kan være fullkommen. **5** Og dette er det budskap som vi har hørt av ham og forkynner eder, at Gud er lys, og det er intet mørke i ham. **6** Dersom vi sier at vi har samfund med ham, og vandrer i mørket, da lyver vi og gjør ikke sannheten; **7** men dersom vi vandrer i lyset, likesom han er i lyset, da har vi samfund med hverandre, og Jesu, hans Sønnns blod rensar oss fra all synd. **8** Dersom vi sier at vi ikke har synd, da dårer vi oss selv, og sannheten er ikke i oss; **9** dersom vi bekjenner våre synder, er han trofast og rettferdig, så han forlater oss syndene og rensar oss fra all urettferdighet. **10** Dersom vi sier at vi ikke har syndet, da gjør vi ham til løgner, og hans ord er ikke i oss.

2 Mine barn! dette skriver jeg til eder forat I ikke skal synde; og om nogen synder, da har vi en talsmann hos Faderen, Jesus Kristus, den rettferdige, **2** og han er en soning for våre synder, dog ikke bare for våre, men og for hele verdens. **3** Og derav vet vi at vi kjenner ham: om vi holder hans bud. **4** Den som sier: Jeg kjenner ham, og ikke holder hans bud, han er en løgner, og i ham er ikke sannheten; **5** men den som holder hans ord, i ham er sannelig kjærligheten til Gud blitt fullkommen. På dette kjenner vi at vi er i ham. **6** Den som sier at han blir i ham, han er og skyldig å vandre således som han vandret. **7** I elskede! det er ikke et nytt bud jeg skriver til eder, men et gammelt bud, som I hadde fra begynnelsen; det gamle bud er det ord som I har hørt. **8** Og dog er det et nytt bud jeg skriver til eder, og det er sant i ham og i eder; for mørket viker bort, og det sanne lys skinner allerede. **9** Den som sier at han er i lyset, og som hater sin bror, han er ennu i mørket. **10** Den som elsker sin bror, han blir i lyset, og det er ikke anstøt i ham. **11** Men den som hater sin bror, han er i

mørket og vandrer i mørket, og han vet ikke hvor han går hen, fordi mørket har blindet hans øine. **12** Jeg skriver til eder, mine barn, fordi eders synder er eder forlatt for hans navns skyld; **13** jeg skriver til eder, I fedre, fordi I kjenner ham som er fra begynnelsen; jeg skriver til eder, I unge, fordi I har seiret over den onde. Jeg har skrevet til eder, mine barn, fordi I kjenner Faderen; **14** jeg har skrevet til eder, I fedre, fordi I kjenner ham som er fra begynnelsen; jeg har skrevet til eder, I unge, fordi I er sterke, og Guds ord blir i eder, og I har seiret over den onde. **15** Elsk ikke verden, heller ikke de ting som er i verden! Om nogen elsker verden, da er kjærligheten til Faderen ikke i ham; **16** for alt det som er i verden, kjødets lyst og øinenes lyst og storaktighet i levnet, er ikke av Faderen, men av verden. **17** Og verden forgår og dens lyst; men den som gjør Guds vilje, blir til evig tid. (aiōn g165) **18** Mine barn! det er den siste time; og som I har hørt at Antikristen kommer, så er det og nu kommet mange antikrister; derav skjønner vi at det er den siste time. **19** De er gått ut fra oss, men de var ikke av oss: for hadde de vært av oss, så var de blitt hos oss; men det skulde bli åpenbart at ikke alle er av oss. **20** Og I har salvelse av den Hellige og vet alt. **21** Jeg skriver ikke til eder fordi I ikke kjenner sannheten, men fordi I kjenner den og vet at ingen løgn er av sannheten. **22** Hvem er løgneren uten den som nekter at Jesus er Kristus? Dette er Antikristen, den som nekter Faderen og Sønnen. **23** Hver den som nekter Sønnen, har heller ikke Faderen; den som bekjenner Sønnen, har og Faderen. **24** La det bli i eder som I hørte fra begynnelsen! Dersom det I hørte fra begynnelsen, blir i eder, skal og I bli i Sønnen og i Faderen. **25** Og dette er det løfte han lovet oss: det evige liv. (aiōnios g166) **26** Dette skriver jeg til eder om dem som forfører eder. **27** Og I - den salvelse som I fikk av ham, den blir i eder, og I trenger ikke til at nogen skal lære eder; men som hans salvelse lærer eder alt, så er det og sannhet og ikke løgn; og bli i ham, således som den lærte eder! **28** Og nu, mine barn, bli i ham, forat vi, når han åpenbares, kan ha frimodighet og ikke bli til skamme for ham ved hans komme! **29** Dersom I vet at han er rettferdig, så skjønner I at hver den som gjør rettferdighet, er født av ham.

3 Se, hvor stor kjærlighet Faderen har vist oss, at vi skal kalles Guds barn; og det er vi. Derfor kjenner verden ikke oss fordi den ikke kjenner ham. **2** I elskede! nu er vi Guds barn, og det er ennu ikke åpenbart hvad vi skal bli; vi vet at når han åpenbares, da skal vi bli ham like; for vi skal se ham som han er. **3** Og hver den som har dette håp til ham, han renser sig selv, likesom han er ren. **4** Hver den som gjør synd, han gjør og lovbrudd, og synden er lovbrudd. **5** Og I vet at han er åpenbart for å bortta våre synder, og synd er ikke i ham. **6** Hver den som blir i ham, synder ikke; hver den som synder, har ikke sett ham og ikke kjent ham. **7** Mine barn! la ikke nogen forføre eder! den som gjør rettferdighet, er rettferdig, likesom han er rettferdig. **8** Den som gjør synd, er av djevelen; for djevelen synder fra begynnelsen. Dertil er Guds Sønn åpenbart at han skal gjøre ende på djevelens gjerninger. **9** Hver den som er født av Gud, gjør ikke synd, fordi hans sæd blir i ham, og han kan ikke synde, fordi han er født av Gud. **10** På dette kan Guds barn og djevelens barn kjennes; hver den som ikke gjør rettferdighet, er ikke av Gud, heller ikke den som ikke elsker sin bror. **11** For dette er det budskap som I hørte fra begynnelsen, at vi skal elske hverandre, **12** ikke som Kain, som var av den onde og slo sin bror ihjel. Og hvorfor slo han ham ihjel? Fordi hans gjerninger var onde, men hans brors rettferdige. **13** Undre eder ikke, brødre, om verden hater eder! **14** Vi vet at vi er gått over fra døden til livet, fordi vi elsker brødrene; den som ikke elsker, blir i døden. **15** Hver den som hater sin bror, er en manndraper, og I vet at ingen manndraper har evig liv blivende i sig. (aiōnios g166) **16** På det kjenner vi kjærligheten at han satte sitt liv til for oss; også vi er skyldige å sette livet til for brødrene. **17** Men den som har verdens gods og ser sin bror ha trang og lukker sitt hjerte for ham, hvorledes kan kjærligheten til Gud bli i ham? **18** Mine barn! la oss ikke elske med ord eller med tunge, men i gjerning og sannhet! **19** Og på dette skal vi kjenne at vi er av sannheten, og så skal vi stille våre hjerter tilfreds for hans åsyn; **20** for om enn vårt hjerte fordømmer oss, så er Gud større enn vårt hjerte og kjenner alle ting. **21** I elskede! dersom vårt hjerte ikke fordømmer oss, da har vi frimodighet for Gud, **22** og det vi beder om, det får vi av ham; for vi holder hans bud og gjør det som er ham til behag.

23 Og dette er hans bud at vi skal tro på hans Sønn Jesu Kristi navn og elske hverandre, således som han bød oss. **24** Og den som holder hans bud, blir i ham og han i ham; og på dette kjenner vi at han blir i oss, av den Ånd som han gav oss.

4 I elskede! tro ikke enhver ånd, men prøv åndene om de er av Gud! for mange falske profeter er gått ut i verden. **2** På dette skal I kjenne Guds Ånd: Hver ånd som bekjenner at Jesus er Kristus, kommet i kjød, er av Gud; **3** og hver ånd som ikke bekjenner Jesus, er ikke av Gud; og dette er Antikristens ånd, som I har hørt kommer, og den er allerede nu i verden. **4** I er av Gud, mine barn, og har seiret over dem; for han som er i eder, er større enn han som er i verden. **5** De er av verden; derfor taler de av verden, og verden hører dem; **6** vi er av Gud; den som kjenner Gud, hører oss; den som ikke er av Gud, hører oss ikke. På dette kjenner vi sannhetens ånd og villfarelsens ånd. **7** I elskede! la oss elske hverandre! for kjærligheten er av Gud, og hver den som elsker, er født av Gud og kjenner Gud. **8** Den som ikke elsker, kjenner ikke Gud; for Gud er kjærlighet. **9** Ved dette er Guds kjærlighet åpenbart iblandt oss at Gud har sendt sin Sønn, den enbårne, til verden, forat vi skal leve ved ham. **10** I dette er kjærligheten, ikke at vi har elsket Gud, men at han har elsket oss og sendt sin Sønn til soning for våre synder. **11** I elskede! har Gud elsket oss så, da er og vi skyldige å elske hverandre. **12** Ingen har nogensinne sett Gud; dersom vi elsker hverandre, blir Gud i oss, og kjærligheten til ham er blitt fullkommen i oss. **13** På dette kjenner vi at vi blir i ham og han i oss, at han har gitt oss av sin Ånd. **14** Og vi har sett og vidner at Faderen har sendt sin Sønn til frelse for verden. **15** Den som bekjenner at Jesus er Guds Sønn, i ham blir Gud, og han i Gud. **16** Og vi har kjent og trodd den kjærlighet som Gud har til oss. Gud er kjærlighet, og den som blir i kjærligheten, han blir i Gud, og Gud blir i ham. **17** I dette er kjærligheten blitt fullkommen hos oss at vi har frimodighet på dommens dag; for likesom han er, så er og vi i denne verden. **18** Frykt er ikke i kjærligheten, men den fullkomne kjærlighet driver frykten ut; for frykt har straffen i sig; men den som frykter, er ikke blitt fullkommen i kjærligheten. **19** Vi elsker fordi han elsket oss først. **20** Dersom nogen sier: Jeg elsker Gud, og han hater sin bror, da er han

en løgner; for den som ikke elsker sin bror, som han har sett, hvorledes kan han elske Gud, som han ikke har sett? **21** Og dette bud har vi fra ham at den som elsker Gud, skal og elske sin bror.

5 Hver den som tror at Jesus er Kristus, han er født av Gud, og hver den som elsker Faderen, han elsker også den som er født av ham. **2** På dette kjenner vi at vi elsker Guds barn, når vi elsker Gud og holder hans bud. **3** For dette er kjærligheten til Gud at vi holder hans bud; og hans bud er ikke tunge. **4** For alt det som er født av Gud, seirer over verden; og dette er den seier som har seiret over verden: vår tro. **5** Hvem er den som seirer over verden, uten den som tror at Jesus er Guds Sønn? **6** Han er den som kom med vann og blod, Jesus Kristus; ikke bare med vannet, men med vannet og med blodet, og Ånden er den som vidner, fordi Ånden er sannheten. **7** For de er tre som vidner: **8** Ånden og vannet og blodet, og disse tre går ut på ett. **9** Tar vi imot menneskenes vidnesbyrd, da er Guds vidnesbyrd større; for dette er Guds vidnesbyrd at han har vidnet om sin Sønn. **10** Den som tror på Guds Sønn, har vidnesbyrdet i sig selv; den som ikke tror Gud, har gjort ham til en løgner; for han har ikke trodd på det vidnesbyrd som Gud har vidnet om sin Sønn. **11** Og dette er vidnesbyrdet at Gud har gitt oss evig liv, og dette liv er i hans Sønn. (aiōnios g166) **12** Den som har Sønnen, han har livet; den som ikke har Guds Sønn, han har ikke livet. **13** Dette har jeg skrevet til eder forat I skal vite at I har evig liv, I som tror på Guds Sønnns navn. (aiōnios g166) **14** Og dette er den frimodige tillit som vi har til ham, at dersom vi beder om noget efter hans vilje, da hører han oss; **15** og dersom vi vet at han hører oss, hvad vi så beder om, da vet vi at vi har det ting vi har bedt ham om. **16** Dersom nogen ser sin bror gjøre en synd som ikke er til døden, da skal han bede, og han skal gi ham liv - jeg mener dem som ikke synder til døden. Der er synd til døden; det er ikke om den jeg sier at han skal bede. **17** Enhver urettferdighet er synd, og der er synd som ikke er til døden. **18** Vi vet at hver den som er født av Gud, synder ikke; men den som er født av Gud, tar sig i vare, og den onde rører ham ikke. **19** Vi vet at vi er av Gud, og hele verden ligger i det onde; **20** men vi vet at Guds Sønn er kommet, og han har gitt oss skjønn til å kjenne den Sanne, og vi er i den Sanne, i

hans Sønn Jesus Kristus. Denne er den sanne Gud og det evige liv. (aiōnios g166) **21** Mine barn! Vokt eder for avgudene!

2 Johannes

1 Den eldste - til den utvalgte frue og hennes barn, som jeg elsker i sannhet, og ikke bare jeg, men og alle som har lært sannheten å kjenne, **2** for den sannhets skyld som blir i oss og skal være med oss til evig tid: (αιων 9165) **3** Nåde, miskunn, fred skal være med oss fra Gud Fader og fra Jesus Kristus, Faderens Sønn, i sannhet og kjærlighet. **4** Jeg har gledet mig meget fordi jeg har funnet nogen av dine barn som vandrer i sannhet, således som vi har fått påbud av Faderen. **5** Og nu ber jeg dig, frue, ikke som om jeg skrev dig et nytt bud, men det som vi hadde fra begynnelsen, at vi skal elske hverandre. **6** Og dette er kjærligheten at vi vandrer efter hans bud. Dette er budet, således som I hørte det fra begynnelsen, at I skal vandre efter det. **7** For mange forførrere er gått ut i verden, som ikke bekjenner at Jesus er Kristus, kommet i kjød; dette er forførreren og Antikristen. **8** Ta eder i vare at I ikke mister det I har vunnet ved eders arbeide, men at I kan få full lønn! **9** Hver den som slår inn på avveie og ikke blir i Kristi lære, han har ikke Gud; den som blir i læren, han har både Faderen og Sønnen. **10** Dersom nogen kommer til eder og ikke fører denne lære, da ta ikke imot ham i eders hus, og by ham ikke velkommen! **11** for den som byr ham velkommen, blir medskyldig med ham i hans onde gjerninger. **12** Skjønt jeg har meget å skrive til eder, vil jeg ikke gjøre det med papir og blekk; men jeg håper å komme til eder og tale muntlig med eder, forat vår glede kan være fullkommen. **13** Din utvalgte søsters barn hilser dig.

3 Johannes

1 Den eldste - til Gajus, den elskede, som jeg elsker i sannhet. **2** Du elskede! jeg ønsker at du i alle deler må ha det godt og være ved god helse, likesom din sjel har det godt. **3** For jeg blev meget glad da det kom nogen brødre og vidnet om din sannhet, således som du vandrer i sannhet. **4** Større glede har jeg ikke enn dette at jeg hører mine barn vandrer i sannheten. **5** Du elskede! du gjør en trofast gjerning med det du gjør imot brødrene, enda de er fremmede, **6** og de har vidnet om din kjærlighet for menigheten. Du vil gjøre vel om du hjelper dem på vei, således som det sømmer sig for Gud; **7** for det var for hans navns skyld de drog ut, og av hedningene tar de ikke imot noget. **8** Vi er derfor skyldige å ta oss av slike, forat vi kan bli medarbeidere for sannheten. **9** Jeg har skrevet noget til menigheten; men Diotrefes, som gjerne vil være førstemann iblandt dem, tar ikke imot oss. **10** Derfor vil jeg, når jeg kommer, minne om de gjerninger som han gjør, idet han baktaler oss med onde ord; og ikke tilfreds med dette tar han ikke selv imot brødrene, og dem som vil det, hindrer han og støter dem ut av menigheten. **11** Du elskede! ta ikke efter det onde, men det gode! Den som gjør det gode, er av Gud; den som gjør det onde, har ikke sett Gud. **12** Demetrius har godt lov av alle, og av sannheten selv; men også vi gir ham godt vidnesbyrd, og du vet at vårt vidnesbyrd er sant. **13** Jeg hadde meget å skrive til dig, men jeg vil ikke skrive til dig med blekk og penn; **14** men jeg håper snart å få se dig, og så skal vi tale muntlig sammen. Fred være med dig! Vennene hilser dig. Hils vennene ved navn!

Judas

1 Judas, Jesu Kristi tjener og Jakobs bror - til de kalte, som er elsket i Gud Fader og bevart for Jesus Kristus: **2** Miskunn og fred og kjærlighet bli eder mangfoldig til del! **3** I elskede! mens jeg gjorde mig all flid for å skrive til eder om vår felles frelse, så jeg mig nødt til å skrive til eder med formaning om å stride for den tro som én gang er overgitt til de hellige. **4** For nogen mennesker har sneket sig inn, som denne dom allerede for lenge siden er opskrevet for: ugudelige, som forventer vår Guds nåde til skamløshet og nekter vår eneste hersker og herre, Jesus Kristus. **5** Men da I nu engang vet alt, vil jeg minne eder om at Herren, efterat han hadde frelst folket ut av Egyptens land, siden ødela dem som ikke trodde, **6** og om at de engler som ikke tok vare på sin høie stand, men forlot sin egen bolig, dem holder han i varetekt i evige lenker under mørket til dommen på den store dag; (aīdios g126) **7** likesom Sodoma og Gomorra og byene deromkring, som på samme måte som disse drev hor og gikk efter fremmed kjød, ligger for våre øine som et eksempel, idet de lider en evig ilds straff. (aīōnios g166) **8** Og dog gjør også disse like ens: idet de går i drømme, gjør de kjødet urent, ringeakter herredømme, spotter høie makter. **9** Overengelen Mikael vågde dog ikke å uttale en spottende dom dengang han trettet med djevelen om Mose legeme, men sa: Herren refse dig! **10** Disse derimot spotter det de ikke kjenner; men det de av naturen skjønner, likesom de ufornuftige dyr, med det ødelegger de sig. **11** Ve dem! for de har gått Kains vei og for vinnings skyld kastet sig inn i Bileams forvillelse og er gått under ved Korahs gjenstridighet. **12** Disse er skamflekkene ved eders kjærlighets-måltider, uten blygsel holder de gilde med eder og forer sig selv; vannløse skyer som drives avsted av vinden; trær, nakne som om høsten, ufruktbare, to ganger død, oprykket med rot; **13** ville havsbårer som utskummer sin egen skam; villfarende stjerner, for hvem mørkets natt er rede til evig tid. (aīōn g165) **14** Disse var det også Enok, den syvende fra Adam, spådde om da han sa: Se, Herren kommer med sine mange tusen hellige **15** for å holde dom over alle og refse alle de ugudelige for alle de ugudelige gjerninger som de gjorde, og for alle de hårde ord som de talte mot

ham, de ugudelige syndere. **16** Disse er folk som knurrer og klager over sin skjebne, enda de farer frem efter sine lyster, og deres munn taler skrytende ord, enda de smigrer for folk for vinnings skyld. **17** Men I, elskede, kom i hu de ord som forut er talt av vår Herre Jesu Kristi apostler, **18** hvorledes de sa til eder at det i den siste tid skal komme spottere som farer frem efter sine ugudelige lyster! **19** Disse er de som skiller sig ut, naturlige mennesker, som ikke har ånd. **20** Men I, elskede, oppbygg eder på eders høihellige tro, bed i den Hellige Ånd, **21** og hold eder således i Guds kjærlighet, mens I venter på vår Herre Jesu Kristi miskunn til evig liv! (aīōnios g166) **22** Og nogen skal I tale til rette fordi de tviler, **23** andre skal I frelse ved å rive dem ut av ilden, andre igjen skal I miskunne eder over med frykt, idet I hater endog den av kjødet smittede kjortel. **24** Men ham som er mektig til å verne om eder, så I ikke snubler, og å stille eder lyteløse frem for sin herlighet i fryd, **25** den eneste Gud, vår frelser ved Jesus Kristus, vår Herre, ham tilhører herlighet, storhet, styrke og makt før all tid og nu og i all evighet. Amen. (aīōn g165)

Apenbaring

1 Jesu Kristi åpenbaring, som Gud gav ham forat han skulde vise sine tjenere det som snart skal skje; og han sendte bud ved sin engel og kunngjorde det i tegn for sin tjener Johannes, **2** som har vidnet om Guds ord og Jesu Kristi vidnesbyrd, alt det han så. **3** Salig er den som leser, og de som hører det profetiske ord og tar vare på det som er skrevet der; for tiden er nær. **4** Johannes - til de syv menigheter i Asia: Nåde være med eder og fred fra ham som er og som var og som kommer, og fra de syv ånder som er for hans trone, **5** og fra Jesus Kristus, det troverdige vidne, den førstefødte blandt de døde og herren over kongene på jorden! Ham som elsker oss og har fridd oss fra våre synder med sitt blod, **6** og som har gjort oss til et kongerike, til prester for Gud og sin Fader, ham tilhører æren og styrken i all evighet. Amen. (aiōn g165) **7** Se, han kommer med skyene, og hvert øie skal se ham, også de som har gjennomstunget ham, og alle jordens slekter skal gråte sårt over ham. Ja, amen. **8** Jeg er Alfa og Omega, sier Gud Herren, han som er og som var og som kommer, den Allmektige. **9** Jeg, Johannes, som er eders bror og har del med eder i trengselen og riket og tålmodigheten i Jesus, jeg var på den ø som kalles Patmos, for Guds ords og Jesu vidnesbyrds skyld. **10** Jeg var borttrykket i ånden på Herrens dag, og jeg hørte bak mig en høi røst som av en basun, som sa: **11** Det du ser, skriv det i en bok og send det til de syv menigheter, til Efesus og til Smyrna og til Pergamum og til Tyatira og til Sardes og til Filadelfia og til Laodikea. **12** Og jeg vendte mig om for å se røsten som talte med mig, og da jeg vendte mig, så jeg syv lysestaker av gull, **13** og midt imellem lysestakene en som lignet en menneskesønn, klædd i en fotsid kjortel og ombundet under brystet med et gullbelte, **14** og hans hode og hår var hvitt som hvit ull, som sne, og hans øine som ildslue, **15** og hans føtter var lik skinnende kobber, som om de var gjort glødende i en ovn, og hans røst som en lyd av mange vann. **16** Og i sin høire hånd hadde han syv stjerner, og av hans munn gikk det ut et tveegget skarpt sverd, og hans åsyn var som solen når den skinner i sin kraft. **17** Og da jeg så ham, falt jeg ned for hans føtter som en død, og han la sin høire hånd på mig og sa: **18** Frykt ikke! jeg er den

første og den siste og den levende; og jeg var død, og se, jeg er levende i all evighet. Og jeg har nøklene til døden og til dødsriket. (aiōn g165, Hadēs g86) **19** Skriv da det du så, både det som er, og det som herefter skal skje, **20** hemmeligheten med de syv stjerner som du så i min høire hånd, og de syv gull-lysestaker! De syv stjerner er engler for de syv menigheter, og de syv lysestaker er syv menigheter.

2 Skriv til engelen for menigheten i Efesus: Dette sier han som holder de syv stjerner i sin høire hånd, han som går midt imellem de syv gull-lysestaker: **2** Jeg vet om dine gjerninger og ditt arbeid og ditt tålmod, og at du ikke kan tåle de onde; du har prøvd dem som sier de er apostler, og ikke er det, og du har funnet at de er løgnere; **3** og du har tålmod og har hatt meget å bære for mitt navns skyld, og du er ikke blitt trett. **4** Men jeg har imot dig at du har forlatt din første kjærlighet. **5** Kom derfor i hu hvad du er falt ifra, og omvend dig og gjør de første gjerninger! ellers kommer jeg over dig og vil flytte din lysestake fra dens sted, hvis du ikke omvender dig. **6** Men dette har du at du hater nikolaitenes gjerninger, som jeg og hater. **7** Den som har øre, han høre hvad Ånden sier til menighetene: Den som seirer, ham vil jeg gi å ete av livsens tre, som er i Guds Paradis! **8** Og skriv til engelen for menigheten i Smyrna: Dette sier den første og den siste, han som var død og er blitt levende: **9** Jeg vet om din trengsel og din fattigdom - men du er rik - og spotten fra dem som sier de er jøder, og ikke er det, men er Satans synagoge. **10** Frykt ikke for det du skal lide! Se, djevelen skal kaste nogen av eder i fengsel, forat I skal prøves, og I skal ha trengsel i ti dager. Vær tro inntil døden, så vil jeg gi dig livsens krone! **11** Den som har øre, han høre hvad Ånden sier til menighetene: Den som seirer, skal slett ikke skades av den annen død! **12** Og skriv til engelen for menigheten i Pergamum: Dette sier han som har det tveeggede skarpe sverd: **13** Jeg vet hvor du bor, der hvor Satan har sin trone, og du holder fast ved mitt navn, og du fornektet ikke min tro i de dager da Antipas var mitt trofaste vidne, han som blev slått ihjel hos eder, der hvor Satan bor. **14** Men jeg har nogen få ting imot dig: at du har nogen der som holder fast ved Bileams lære, han som lærte Balak å legge anstøt for Israels barn, å ete avguds-offer og drive hor; **15** således har også du nogen

som i like måte holder fast ved nikolaittenes lære. **16** Omvend dig! ellers kommer jeg snart over dig og vil stride mot dem med min munns sverd. **17** Den som har øre, han høre hvad Ånden sier til menighetene: Den som seirer, ham vil jeg gi av den skjulte manna, og jeg vil gi ham en hvit sten og et nytt navn, skrevet på stenen, som ingen kjenner uten den som får det! **18** Og skriv til engelen for menigheten i Tyatira: Dette sier Guds Sønn, han som har øine som ildslue, og hvis føtter er lik skinnende kobber: **19** Jeg vet om dine gjerninger og din kjærlighet og tjeneste og tro og tålmodighet, og dine siste gjerninger, som er flere enn de første. **20** Men jeg har imot dig at du lar kvinnen Jesabel råde, hun som sier at hun er en profetinne, og som lærer og forfører mine tjenere til å drive hor og ete avgudsoffer. **21** Og jeg gav henne tid til å omvende sig; men hun vil ikke omvende sig fra sitt hor. **22** Se, jeg kaster henne på sykeseng, og dem som driver hor med henne, kaster jeg i stor trengsel, hvis de ikke omvender sig fra hennes gjerninger. **23** Og hennes barn vil jeg rykke bort ved død, og alle menighetene skal kjenne at jeg er den som ransaker nyrer og hjerter, og jeg vil gi hver av eder etter hans gjerninger. **24** Men til eder sier jeg, I andre som er i Tyatira, alle de som ikke har denne lære, de som ikke kjenner Satans dybder, som de sier: Jeg vil ikke legge nogen annen tyngsel på eder; **25** bare hold fast ved det I har, inntil jeg kommer! **26** Og den som seirer, og som tar vare på mine gjerninger inntil enden, ham vil jeg gi makt over hedningene, **27** og han skal styre dem med jernstav, likesom en knuser lerkar, således som og jeg har fått det av min Fader, **28** og jeg vil gi ham morgenstjernen. **29** Den som har øre, han høre hvad Ånden sier til menighetene!

3 Og skriv til engelen for menigheten i Sardes: Dette sier han som har de syv Guds ånder og de syv stjerner: Jeg vet om dine gjerninger, at du har navn av at du lever, og du er død. **2** Bli våken, og styrk det annet, som var på vei til å dø! for jeg har ikke funnet dine gjerninger fullkomne for min Gud. **3** Kom derfor i hu hvorledes du har lært og hørt, og ta vare på det og omvend dig! Dersom du da ikke våker, skal jeg komme som en tyv, og du skal ikke vite hvad stund jeg kommer over dig. **4** Dog har du nogen få navn i Sardes som ikke har smittet sine klær, og de skal gå med mig i hvite klær; for de er det verd. **5** Den som

seirer, han skal således bli klædd i hvite klær, og jeg vil ikke utslette hans navn av livsens bok, og jeg vil kjennes ved hans navn for min Fader og for hans engler. **6** Den som har øre, han høre hvad Ånden sier til menighetene! **7** Og skriv til engelen for menigheten i Filadelfia: Dette sier den Hellige, den Sanndrue, han som har Davids nøkkel, han som lukker op, og ingen lukker til, og lukker til, og ingen lukker op: **8** Jeg vet om dine gjerninger; se, jeg har satt foran dig en åpnert dør, og ingen kan lukke den til; for du har liten styrke, og har dog tatt vare på mitt ord og ikke fornektet mitt navn. **9** Se, jeg lar nogen av Satans synagoge komme, av dem som sier de er jøder, og ikke er det, men lyver. Se, jeg vil gjøre så at de skal komme og falle ned for dine føtter og kjenne at jeg har elsket dig. **10** Fordi du har tatt vare på mitt ord om tålmodighet, vil jeg og fri dig ut fra den prøvelsens stund som skal komme over hele jorderike, for å prøve dem som bor på jorden. **11** Jeg kommer snart. Hold fast på det du har, forat ingen skal ta din krone! **12** Den som seirer, ham vil jeg gjøre til en støtte i min Guds tempel, og han skal aldri mere gå ut derfra, og jeg vil skrive på ham min Guds navn og navnet på min Guds stad, det nye Jerusalem, det som kommer ned fra himmelen fra min Gud, og mitt navn, det nye. **13** Den som har øre, han høre hvad Ånden sier til menighetene! **14** Og skriv til engelen for menigheten i Laodikea: Dette sier han som er amen, det troverdige og sanndrue vidne, ophavet til Guds skapning: **15** Jeg vet om dine gjerninger, at du hverken er kald eller varm; gid du var kald eller varm! **16** Derfor, da du er lunken, og hverken kald eller varm, vil jeg utspe dig av min munn. **17** Fordi du sier: Jeg er rik og har overflod og fattes intet, og du vet ikke at du er ussel og ynkelig og fattig og blind og naken, **18** så råder jeg dig at du kjøper av mig gull, glødet i ild, forat du kan bli rik, og hvite klær, forat du kan klæ dig i dem og din nakenhets skam ikke skal bli åpenbaret, og øiensalve til å salve dine øine med, forat du kan se! **19** Alle dem jeg elsker, dem refser og tukter jeg; vær derfor nidkjær og omvend dig! **20** Se, jeg står for døren og banker; om nogen hører min røst og åpner døren, da vil jeg gå inn til ham og holde nattverd med ham, og han med mig. **21** Den som seirer, ham vil jeg gi å sitte med mig på min trone, likesom jeg og har seiret og

satt mig med min Fader på hans trone. 22 Den som har øre, han høre hvad Ånden sier til menighetene!

4 Derefter så jeg, og se, det var en dør åpnet i himmelen, og den første røst, som jeg hadde hørt likesom av en basun, som talte med mig, sa: Stig opp her, og jeg vil vise dig det som skal skje herefter. 2 Straks var jeg bortrykket i ånden, og se, en trone var satt i himmelen, og det satt en på tronen. 3 Og han som satt der, var å se til likesom jaspis og sardersten, og det var en regnbue rundt omkring tronen, å se til likesom en smaragd. 4 Og rundt omkring tronen var det fire og tyve troner, og på tronene så jeg fire og tyve eldste sitte, klædd i hvite klær, med gullkroner på sine hoder. 5 Og fra tronen går det ut lyn og røster og tordener, og foran tronen brenner syv ildfakler, som er de syv Guds ånder. 6 Og foran tronen er det likesom et glasshav, likt krystall, og midt for tronen og rundt om tronen er det fire livsvesener, fulle av øine for og bak. 7 Og det første livsvesen er likt en løve, og det annet livsvesen er likt en okse, og det tredje livsvesen har et åsyn som et menneske, og det fjerde livsvesen er likt en flyvende ørn. 8 Og de fire livsvesener har, hvert især av dem, seks vinger; rundt omkring og innenfor er de fulle av øine; og de holder ikke op dag eller natt med å si: Hellig, hellig, hellig er Herren Gud, den allmektige, han som var og som er og som kommer! 9 Og når livsvesenene gir ham som sitter på tronen, ham som lever i all evighet, pris og ære og takk, (aiōn g165) 10 da faller de fire og tyve eldste ned for ham som sitter på tronen, og tilbeder ham som lever i all evighet, og kaster sine kroner ned for tronen og sier: (aiōn g165) 11 Verdig er du, vår Herre og Gud, til å få prisen og æren og makten; for du har skapt alle ting, og fordi du vilde, var de til og blev de skapt!

5 Og jeg så i hans høire hånd som satt på tronen, en bokrull, skrevet innvendig og utvendig, og forseglet med syv segl. 2 Og jeg så en veldig engel, som ropet med høi røst: Hvem er verdig til å åpne boken og bryte seglene på den? 3 Og det var ingen i himmelen eller på jorden eller under jorden som kunde åpne boken eller se i den. 4 Da gråt jeg sårt fordi ingen blev funnet verdig til å åpne boken eller se i den. 5 Og en av de eldste sier til mig: Gråt ikke! se, løven av Juda stamme, Davids rotskudd, har seiret og kan

åpne boken og de syv segl på den. 6 Og jeg så midt imellem tronen og de fire livsvesener og de eldste et lam stå der, likesom slaktet, og det hadde syv horn og syv øine, det er de syv Guds ånder som er sendt ut over all jorden. 7 Og det kom og tok den av hans høire hånd som satt på tronen. 8 Og da det tok boken, falt de fire livsvesener og de fire og tyve eldste ned for Lammet, hver med sin harpe og med gullskåler, fulle av røkelse, som er de helliges bønner, 9 og de synger en ny sang og sier: Verdig er du til å ta boken og åpne seglene på den, fordi du blev slaktet og med ditt blod kjøpte oss til Gud av hver stamme og tunge og folk og ætt, 10 og gjorde dem til et kongerike og til prester for vår Gud, og de skal være konger på jorden! 11 Og jeg så, og jeg hørte en røst av mange engler omkring tronen og livsvesenene og de eldste, og tallet på dem var ti tusen ganger ti tusen og tusen ganger tusen, 12 og de sa med høi røst: Verdig er Lammet, som er slaktet, til å få makt og rikdom og visdom og styrke og ære og pris og velsignelse! 13 Og hver skapning som er i himmelen og på jorden og under jorden og på havet, og alt det som er i dem, hørte jeg si: Ham som sitter på tronen, og Lammet tilhører velsignelsen og æren og prisen og styrken i all evighet. (aiōn g165) 14 Og de fire livsvesener sa: Amen! Og de eldste falt ned og tilbad.

6 Og jeg så da Lammet åpnet et av de syv segl, og jeg hørte et av de fire livsvesener si som med tordenrøst: Kom! 2 Og jeg så, og se, en hvit hest, og han som satt på den, hadde en bue, og det blev gitt ham en krone, og han drog ut med seier og til seier. 3 Og da det åpnet det annet segl, hørte jeg det annet livsvesen si: Kom! 4 Og det kom ut en annen hest, som var rød, og han som satt på den, blev det gitt å ta freden fra jorden, og at de skulde slakte hverandre, og det blev gitt ham et stort sverd. 5 Og da det åpnet det tredje segl, hørte jeg det tredje livsvesen si: Kom! Og jeg så, og se, en sort hest, og han som satt på den, hadde en vekt i sin hånd. 6 Og jeg hørte likesom en røst midt iblandt de fire livsvesener, som sa: Et mål hvete for en penning, og tre mål bygg for en penning; men oljen og vinen skal du ikke skade. 7 Og da det åpnet det fjerde segl, hørte jeg røsten av det fjerde livsvesen, som sa: Kom! 8 Og jeg så, og se, en gul hest, og han som satt på den, hans navn var døden, og dødsriket fulgte med ham; og det blev

gitt dem makt over fjerdedelen av jorden, til å drepe med sverd og med sult og med pest og ved villdyrene på jorden. (Hadēs g86) **9** Og da det åpnet det femte segl, så jeg under alteret deres sjeler som var myrdet for Guds ords skyld, og for det vidnesbyrds skyld som de hadde; **10** og de ropte med høi røst og sa: Herre, du hellige og sanndrue! hvor lenge skal det vare før du holder dom og hevner vårt blod på dem som bor på jorden? **11** Og det blev gitt hver av dem en lang hvit kjortel, og det blev sagt til dem at de ennu skulde slå sig til ro en liten stund, inntil tallet på deres medtjenere og deres brødre som herefter skulde slåes ihjel likesom de selv, blev fullt. **12** Og jeg så da det åpnet det sjette segl, og se, det blev et stort jordskjelv, og solen blev sort som en hårsekk, og hele månen blev som blod, **13** og stjernene på himmelen falt ned på jorden, likesom et fikentre kaster sine umodne fikener ned når det rystes av en sterk vind. **14** Og himmelen vek bort, likesom en bokrull som rulles sammen, og hvert fjell og hver ø blev flyttet fra sitt sted. **15** Og kongene på jorden og stormennene og krigshøvdingene og de rike og de veldige og hver træl og hver fri mann gjemte sig i hulene og imellem berghamrene, **16** og de sier til fjellene og hamrene: Fall over oss og skjul oss for hans åsyn som sitter på tronen, og for Lammets vrede! **17** For deres vredes store dag er kommet, og hvem kan holde stand?

7 Derefter så jeg fire engler som stod på jordens fire hjørner og holdt jordens fire vinder, forat det ikke skulde blåse nogen vind over jorden eller over havet eller på noget tre. **2** Og jeg så en annen engel, som steg op fra solens oppgang og hadde den levende Guds segl, og han ropte med høi røst til de fire engler som det var gitt å skade jorden og havet, og sa: **3** Skad ikke jorden eller havet eller trærne før vi har satt innsegl på vår Guds tjenere i deres panner! **4** Og jeg hørte tallet på dem som var beseglet: hundre og fire og firti tusen beseglede av alle Israels barns stammer: **5** av Juda stamme tolv tusen beseglede, av Rubens stamme tolv tusen, av Gads stamme tolv tusen, **6** av Asers stamme tolv tusen, av Naftali stamme tolv tusen, av Manasse stamme tolv tusen, **7** av Simeons stamme tolv tusen, av Levi stamme tolv tusen, av Issakars stamme tolv tusen, **8** av Sebulons stamme tolv tusen, av Josefs stamme tolv tusen, av Benjamins stamme tolv tusen beseglede. **9** Derefter

så jeg, og se, en stor skare, som ingen kunde telle, av alle ætter og stammer og folk og tunger, som stod for tronen og for Lammet, klædd i lange hvite kjortler, og med palmegrener i sine hender; **10** og de ropte med høi røst og sa: Frelsen tilhører vår Gud, han som sitter på tronen, og Lammet! **11** Og alle englene stod omkring tronen og om de eldste og om de fire livsvesener, og de falt ned for tronen på sitt åsyn og tilbad Gud og sa: **12** Amen! Velsignelsen og prisen og visdommen og takken og æren og makten og styrken tilhører vår Gud i all evighet! Amen. (aiōn g165) **13** Og en av de eldste tok til orde og sa til mig: Disse som er klædd i de lange hvite kjortler, hvem er de, og hvor er de kommet fra? **14** Og jeg sa til ham: Herre! du vet det. Og han sa til mig: Dette er de som kommer ut av den store trengsel, og de har tvettet sine kjortler og gjort dem hvite i Lammets blod. **15** Derfor er de for Guds trone og tjener ham dag og natt i hans tempel, og han som sitter på tronen, skal reise sin bolig over dem. **16** De skal ikke hungre mere, heller ikke tørste mere; solen skal heller ikke falle på dem, eller nogen hete; **17** for Lammet, som er midt for tronen, skal vokte dem og føre dem til livsens vannkilder, og Gud skal tørke bort hver tåre av deres øine.

8 Og da det åpnet det syvende segl, blev det stillhet i himmelen omkring en halv time. **2** Og jeg så de syv engler som står for Gud, og det blev gitt dem syv basuner. **3** Og en annen engel kom og stod ved alteret, og han hadde et røkelsekar av gull; og det blev gitt ham meget røkelse, forat han skulde legge den til alle de helliges bønner på gull-alteret foran tronen. **4** Og røken av røkelsen steg fra engelens hånd op for Gud med de helliges bønner. **5** Og engelen tok røkelsekaret og fylte det med ild fra alteret og kastet det på jorden; og det kom tordener og røster og lyn og jordskjelv. **6** Og de syv engler som hadde de syv basuner, gjorde sig ferdige til å blåse i dem. **7** Og den første engel blåste, og det kom hagl og ild, blandet med blod, og blev kastet ned på jorden, og tredjedelen av jorden blev opbrent, og tredjedelen av trærne blev opbrent, og alt grønt gress blev opbrent. **8** Og den annen engel blåste, og det blev likesom et stort brennende fjell kastet i havet, og tredjedelen av havet blev til blod, **9** og tredjedelen av skapningene i havet, som hadde liv, døde, og tredjedelen av skibene blev ødelagt. **10** Og

den tredje engel blåste, og en stor stjerne falt ned fra himmelen, brennende som en fakkell, og den falt på tredjedelen av elvene og på vannkildene. **11** Og stjernens navn er Malurt, og tredjedelen av vannene blev til malurt, og mange mennesker døde av vannet, fordi det var blitt beskt. **12** Og den fjerde engel blåste, og tredjedelen av solen blev slått, og tredjedelen av månen og tredjedelen av stjernene, forat tredjedelen av dem skulde formørkes, og tredjedelen av dagen miste sitt lys, og natten likeså. **13** Og jeg så, og jeg hørte en ørn, som fløi under det høieste av himmelen og sa med høi røst: Ve, ve, ve dem som bor på jorden, for de andre basunrøster av de tre engler som ennu skal blåse!

9 Og den femte engel blåste i basun, og jeg så en stjerne som var falt fra himmelen ned på jorden, og nøkkelen til avgrunnens brønn blev gitt den. (Abyssos g12) **2** Og den åpnet avgrunnens brønn, og en røk steg op av brønnen som røken av en stor ovn, og solen og luften blev formørket av røken fra brønnen. (Abyssos g12) **3** Og ut av røken kom det gresshopper over jorden, og det blev gitt dem makt, slik som skorpionene på jorden har, **4** og det blev sagt til dem at de ikke skulde skade gresset på jorden, heller ikke noget grønt, heller ikke noget tre, men bare de mennesker som ikke hadde Guds segl i sine panner. **5** Og det blev gitt dem at de ikke skulde drepe dem, men pine dem i fem måneder, og pinen de voldte, var som pinen av en skorpion når den stikker et menneske. **6** Og i de dager skal menneskene søke døden og ikke finne den, og stunde efter å få dø, og døden skal fly fra dem. **7** Og gresshoppenes skikkelse var lik hester, rustet til krig, og på deres hoder var det likesom kroner som så ut som gull, og deres åsyn var som menneskers åsyn. **8** Og de hadde hår som kvinnehår, og deres tenner var som løvetenner, **9** og de hadde brynjer likesom jernbrynjer, og lyden av deres vinger var som lyden av vogner når mange hester løper til strid. **10** Og de har stjerner som skorpioner, og brodder, og i deres stjerner ligger deres makt til å skade menneskene i fem måneder. **11** Til konge over sig har de avgrunnens engel; på hebraisk er hans navn Abaddon, og på gresk har han navnet Apollyon. (Abyssos g12) **12** Det første ve er over; se, ennu kommer det to ve-rop efter dette. **13** Og den sjette engel blåste, og jeg hørte en røst fra de fire

horn på det gull-alter som stod for Gud, **14** og den sa til den sjette engel, han som hadde basunen: Løs de fire engler som er bundet ved den store elv Eufkrat! **15** Og de blev løst, de fire engler som hadde stått ferdige på timen og dagen og måneden og året til å drepe tredjedelen av menneskene. **16** Og tallet på hestfolkets hær var to ganger ti tusen ganger ti tusen; jeg hørte tallet på dem. **17** Og således så jeg hestene i mitt syn, og dem som satt på dem: de hadde ildrøde og mørkerøde og svovelgule brynjer, og hestenes hoder var som løvehoder, og av deres munn gikk det ut ild og røk og svovel. **18** Av disse tre plager blev tredjedelen av menneskene drept: av ilden og av røken og av svovelet som gikk ut av deres munn. **19** For hestenes makt ligger i deres munn og i deres hale; for deres haler er som slanger og har hoder, og med dem gjør de skade. **20** Og de andre mennesker, de som ikke blev drept i disse plager, omvendte sig ikke fra sine hendes verk, så de lot være å tilbede de onde ånder og avgudsbilledene av gull og av sølv og av kobber og av sten og av tre, de som hverken kan se eller høre eller gå; **21** og de omvendte sig ikke fra sine mordgjerninger eller fra sine trolldomskunster eller fra sitt horelevnet eller fra sine tyverier.

10 Og jeg så en annen veldig engel komme ned fra himmelen, klædd i en sky, og regnbuen var over hans hode, og hans åsyn var som solen, og hans føtter som ildstøtter; **2** og han hadde i sin hånd en liten åpnet bok, og han satte sin høire fot på havet og den venstre på jorden, **3** og ropte med høi røst, som en løve brøler, og da han hadde ropt, talte de syv tordener med sine røster. **4** Og da de syv tordener hadde talt, vilde jeg til å skrive; og jeg hørte en røst fra himmelen si: Sett segl for det som de syv tordener talte, og skriv det ikke! **5** Og engelen som jeg så stod på havet og på jorden, løftet sin høire hånd op mot himmelen **6** og svor ved ham som lever i all evighet, han som skapte himmelen og det som er i den, og jorden og det som er på den, og havet og det som er i det, at det ikke skal være mere tid, (aiōn g165) **7** men i de dager da den syvende engels røst blir hørt, når han skal blåse i basunen, da skal Guds hemmelighet være fullbyrdet, således som han forkynte for sine tjenere profetene. **8** Og den røst som jeg hadde hørt fra himmelen, hørte jeg atter tale med mig og si: Gå og ta den lille åpnete bok i den engels hånd som står

på havet og på jorden! **9** Og jeg gikk bort til engelen og sa til ham at han skulde gi mig den lille bok. Og han sier til mig: Ta og et den! og den skal svi i din buk, men i din munn skal den være søt som honning. **10** Og jeg tok den lille bok av engelens hånd og åt den; og i min munn var den søt som honning; og da jeg hadde ett den, svidde det i min buk. **11** Og de sier til mig: Du skal atter spå om mange folk og ætter og tunges og konger.

11 Og det blev gitt mig et rør, likesom en stav, med de ord: Stå op og mål Guds tempel og alteret og dem som tilbeder der; **2** men forgården utenfor templet, la den være, og mål den ikke! for den er gitt til hedningene, og de skal trede ned den hellige stad i to og firti måneder. **3** Og jeg vil gi mine to vidner at de skal være profeter i tusen to hundre og seksti dager, klædd i sekk. **4** Dette er de to oljetrær og de to lystestaker som står for jordens herre. **5** Og dersom nogen vil gjøre dem skade, da går det ild ut av deres munn og fortærer deres fiender; ja, dersom nogen vil gjøre dem skade, da skal han drepes på den måte. **6** Disse har makt til å lukke himmelen, så det ikke skal falle noget regn i de dager de er profeter, og de har makt over vannene til å omskape dem til blod, og til å slå jorden med allslags plage, så ofte de vil. **7** Og når de har fullført sitt vidnesbyrd, da skal dyret som stiger op av avgrunnen, føre krig mot dem og seire over dem og drepe dem. (Abyssos g12) **8** Og deres lik skal ligge på gaten i den store by, den som i åndelig mening kalles Sodoma og Egypten, der hvor og deres herre blev korsfestet. **9** Og nogen blandt folkene og stammene og tungene og ættene skal se deres lik i tre dager og en halv, og ikke tillate at deres lik blir lagt i grav. **10** Og de som bor på jorden, skal glede sig over dem og fryde sig, og de skal sende gaver til hverandre, fordi disse to profeter var til plage for dem som bor på jorden. **11** Og efter de tre dager og en halv kom det livsånde fra Gud i dem, og de reiste sig op på sine føtter, og en stor frykt falt på dem som så dem. **12** Og de hørte en høi røst fra himmelen si til dem: Stig op her! Og de steg op til himmelen i skyen, og deres fiender så dem. **13** Og i samme stund blev det et stort jordskjelv, og tiendedelen av byen falt, og syv tusen mennesker blev drept i jordskjelvet; og de andre blev forferdet og gav himmelens Gud ære. **14** Det annet ve er over; se, det tredje ve kommer snart.

15 Og den syvende engel blåste, og høie røster lot sig høre i himmelen, som sa: Kongedømmet over verden er tilfalt vår Herre og hans salvede, og han skal være konge i all evighet. (aiōn g165) **16** Og de fire og tyve eldste, som sitter for Guds åsyn på sine troner, falt på sitt åsyn og tilbad Gud og sa: **17** Vi takker dig, Herre Gud, du allmektige, du som er og som var, fordi du har tatt din store makt og er blitt konge. **18** Og hedningene er blitt vrede, og din vrede er kommet, og den tid da de døde skal dømmes, og da du skal lønne dine tjenere profetene og de hellige og dem som frykter ditt navn, de små og de store, og da du skal ødelegge dem som ødelegger jorden. **19** Og Guds tempel i himmelen blev åpnet, og hans pakts ark blev sett i hans tempel, og det kom lyn og røster og tordener og jordskjelv og svært hagl.

12 Og et stort tegn blev sett i himmelen: en kvinne, klædd med solen, og månen under hennes føtter, og på hennes hode en krone av tolv stjerner, **2** og hun var fruktsommelig og skrek i barnsnød og fødsels-veer. **3** Og et annet tegn blev sett i himmelen, og se, en stor ildrød drage, som hadde syv hoder og ti horn, og på sine hoder syv kroner, **4** og dens stjern drog tredjedelen av himmelens stjerner med sig og kastet dem på jorden. Og dragen stod foran kvinnen som skulde føde, for å sluke hennes barn når hun hadde født. **5** Og hun fødte et guttebarn, som skal styre alle hedningene med jernstav; og hennes barn blev borttrykket til Gud og til hans trone. **6** Og kvinnen flydde ut i ørkenen, hvor hun har et sted som er gjort i stand til henne av Gud, forat de der skulde gi henne hennes føde i tusen to hundre og seksti dager. **7** Og det blev en strid i himmelen: Mikael og hans engler tok til å stride mot dragen, og dragen stred, og dens engler. **8** Men de maktet det ikke, heller ikke blev deres sted mere funnet i himmelen. **9** Og den store drage blev kastet ned, den gamle slange, han som kalles djevelen og Satan, han som forfører hele jorderike; han blev kastet ned på jorden, og hans engler blev kastet ned med ham. **10** Og jeg hørte en høi røst i himmelen si: Fra nu av tilhører frelsen og styrken og riket vår Gud, og makten hans salvede; for våre brødres anklager er kastet ned, han som anklaget dem for vår Gud dag og natt. **11** Og de har seiret over ham i kraft av Lammets blod og det ord de vidnet; og de hadde ikke sitt liv kjært, like til døden.

12 Derfor fryd eder, I himler, og I som bor i dem! Ve jorden og havet! for djevelen er faret ned til eder i stor vrede, fordi han vet at han bare har en liten tid. 13 Og da dragen så at den var kastet ned på jorden, forfulgte den kvinnen som hadde født gutten. 14 Og den store ørns to vinger blev gitt til kvinnen forat hun skulde flyve ut i ørkenen til sitt sted, hvor hun får sin føde en tid og tider og en halv tid, borte fra slangens åsyn. 15 Og slangen sprutet av sin munn vann som en elv etter kvinnen, for å rive henne bort med elven; 16 men jorden kom kvinnen til hjelp, og jorden åpnet sin munn og slukte elven som slangen sprutet av sin munn. 17 Og dragen blev vred på kvinnen og drog avsted for å føre krig mot de andre av hennes ætt, dem som holder Guds bud og har Jesu vidnesbyrd. Og jeg stod på sanden ved havet.

13 Og jeg så et dyr stige op av havet, som hadde ti horn og syv hoder og på sine horn ti kroner, og på sine hoder bespottelses-navn. 2 Og dyret som jeg så, var likt en leopard, og dets føtter som på en bjørn, og dets munn som en løvemunn; og dragen gav det sin kraft og sin trone og stor makt. 3 Og jeg så et av dets hoder likesom såret til døden, og dets dødssår blev lægt, og all jorden undret sig og fulgte etter dyret, 4 og de tilbad dragen, fordi den hadde gitt dyret makt, og de tilbad dyret og sa: Hvem er lik dyret? og hvem kan stride mot det? 5 Og der blev gitt det en munn som talte store og spottende ord, og der blev gitt det makt til å holde på i to og firti måneder. 6 Og det åpnet sin munn til spott mot Gud, til å spotte hans navn og hans bolig, dem som bor i himmelen. 7 Og der blev gitt det å føre krig mot de hellige og seire over dem, og der blev gitt det makt over hver stamme og folk og tunge og ætt. 8 Og alle som bor på jorden, skal tilbede det, hver den som ikke, fra verdens grunnvoll blev lagt, har fått sitt navn skrevet i livsens bok hos Lammet som er slaktet. 9 Dersom nogen har øre, han hør! 10 Om nogen fører i fangenskap, han skal i fangenskap; om nogen dreper med sverd, han skal drepes med sverd. Her er de helliges tålmodighet og tro. 11 Og jeg så et annet dyr stige op av jorden, og det hadde to horn likesom et lam, og talte som en drage. 12 Og det bruker det første dyrs hele makt for dets øine, og gjør at jorden og de som bor på den, tilbeder det første dyr, hvis dødssår blev lægt, 13 og det gjør store tegn, så at det

endog får ild til å falle ned fra himmelen på jorden for menneskenes øine. 14 Og det forfører dem som bor på jorden, for de tegns skyld som er det gitt å gjøre for dyrets øine, idet det sier til dem som bor på jorden, at de skal gjøre et billede til det dyr som fikk såret av sverdet og blev i live. 15 Og det fikk makt til å gi dyrets billede livsånde, så at dyrets billede endog kunde tale, og gjøre så at alle de som ikke vilde tilbede dyrets billede, skulde drepes. 16 Og det gjør at der blir gitt alle, små og store, rike og fattige, frie og træler, et merke i deres høire hånd eller på deres panne, 17 og at ingen kan kjøpe eller selge uten den som har merket, dyrets navn eller tallet for dets navn. 18 Her er visdommen. Den som har forstand, han regne ut dyrets tall! for det er et menneskes tall, og dets tall er seks hundre og seks og seksti.

14 Og jeg så, og se, Lammet stod på Sions berg, og med det hundre og fire og firti tusen, som hadde dets navn og dets Faders navn skrevet på sine panner. 2 Og jeg hørte en røst fra himmelen som lyden av mange vann og som lyden av en sterk torden, og røsten jeg hørte, var som av harpespillere som spilte på sine harper. 3 Og de sang en ny sang for tronen og for de fire livsvesener og de eldste, og ingen kunde lære sangen uten de hundre og fire og firti tusen, de som er kjøpt fra jorden. 4 Disse er de som ikke har gjort sig urene med kvinner; for de er som jomfruer. Disse er de som følger Lammet hvor det går. Disse er kjøpt fra menneskene til en førstegrøde for Gud og Lammet, 5 og i deres munn er ikke funnet løgn; for de er uten lyte. 6 Og jeg så en annen engel flyve under det høieste av himmelen, som hadde et evig evangelium å forkynne for dem som bor på jorden, og for hver ætt og stamme og tunge og folk, (aiōnios g166) 7 og han sa med høi røst: Frykt Gud og gi ham ære! for timen for hans dom er kommet; og tilbed ham som gjorde himmelen og jorden og havet og vannkildene! 8 Og atter en annen engel fulgte etter og sa: Falt, falt er Babylon, den store, som har gitt alle folk å drikke av sitt horelevnets vredesvin. 9 Og atter en tredje engel fulgte etter dem og sa med høi røst: Dersom nogen tilbeder dyret og dets billede og tar merket på sin panne eller i sin hånd, 10 da skal også han drikke av Guds vredes-vin, som er skjenket ublandet i hans harmes beger, og han skal pines med ild og svovel for de hellige englers

og for Lammets øine, 11 og røken av deres pine stiger op i all evighet, og de har ikke hvile dag eller natt de som tilbeder dyret og dets billede, og hver den som tar dets navns merke. (aiōn g165) 12 Her er de helliges tålmodighet, de som holder Guds bud og Jesu tro. 13 Og jeg hørte en røst fra himmelen si: Skriv: Salige er de døde som dør i Herren herefter! Ja, sier Ånden, de skal hvile fra sitt arbeid; for deres gjerninger følger med dem. 14 Og jeg så, og se, en hvit sky, og på skyen satt en som var lik en menneskesønn, og på sitt hode hadde han en gullkrone og i sin hånd en skarp sigd. 15 Og en annen engel kom ut av templet og ropte med høi røst til ham som satt på skyen: Send ut din sigd og høst! Timen til å høste er kommet; for høsten på jorden er overmoden. 16 Og han som satt på skyen, lot sin sigd gå over jorden, og jorden blev høstet. 17 Og en annen engel kom ut av templet i himmelen og hadde en skarp sigd han også. 18 Og ennu en annen engel kom ut fra alteret, og han hadde makt over ilden, og ropte med høi røst til ham som hadde den skarpe sigd: Send ut din skarpe sigd og høst druene av vintreet på jorden! for dets bær er modne. 19 Og engelen lot sin sigd gå over jorden og avhøstet vintreet på jorden og kastet frukten i Guds vredes store vinperse. 20 Og vinpersen blev trådt utenfor byen, og det gikk blod ut av vinpersen like til bislene på hestene, så langt som tusen og seks hundre stadier.

15 Og jeg så et annet tegn i himmelen, stort og underfullt: syv engler som hadde de syv siste plager; for med dem er Guds vrede fullendt. 2 Og jeg så likesom et glasshav blandet med ild; og dem som hadde seiret over dyret og dets billede og dets navns tall, så jeg stå ved glasshavet med Guds harper i hånd; 3 og de sang Moses', Guds tjeners sang og Lammets sang og sa: Store og underfulle er dine gjerninger, Herre Gud, du allmektige! rettfærdige og sanne er dine veier, du folkenes konge! 4 Hvem skulde ikke frykte, Herre, og ære ditt navn? Du alene er hellig, og alle folkene skal komme og tilbede for ditt åsyn, fordi dine rettfærdige dommer er blitt åpenbaret. 5 Og derefter så jeg, og templet med vidnesbyrdets telt i himmelen blev åpnet, 6 og de syv engler som hadde de syv plager, kom ut av templet, klædd i rent og skinnende lin og ombundet om brystet med gullbelter. 7 Og et av de fire livsvesener gav de syv

engler syv gullskåler fylt med Guds vrede, hans som lever i all evighet. (aiōn g165) 8 Og templet blev fylt med røk av Guds herlighet og av hans makt; og ingen kunde gå inn i templet før de syv englers syv plager var fullendt.

16 Og jeg hørte en høi røst fra templet si til de syv engler: Gå avsted og tøm Guds vredes syv skåler ut på jorden! 2 Og den første gikk avsted og tømte sin skål ut på jorden; og det kom en ond og farlig byld på de mennesker som hadde dyrets merke, og som tilbad dets billede. 3 Og den annen engel tømte sin skål ut i havet; og det blev til blod som av en død mann, og hver levende sjel i havet døde. 4 Og den tredje engel tømte sin skål ut i elvene og i vannkildene; og det blev til blod. 5 Og jeg hørte engelen over vannene si: Rettfærdig er du som er og som var, du hellige, at du har dømt således; 6 for blod av hellige og av profeter har de utøst, og blod gav du dem å drikke; de er det verd. 7 Og jeg hørte alteret si: Ja, Herre Gud, du allmektige, sanne og rettfærdige er dine dommer. 8 Og den fjerde engel tømte sin skål ut på solen; og den fikk makt til å brenne menneskene med ild; 9 og menneskene brente i svær hete, og de spottet Guds navn, hans som har makt over disse plager, og de omvendte sig ikke til å gi ham ære. 10 Og den femte engel tømte sin skål ut over dyrets trone; og dets rike blev formørket, og de tygget sine tunger av pine, 11 Og de spottet himmelens Gud for sine piner og for sine bylder, og omvendte sig ikke fra sine gjerninger. 12 Og den sjette engel tømte sin skål ut i den store elv Eufkrat; og vannet i den tørket bort, forat der skulde ryddes vei for kongene fra Østen. 13 Og jeg så at det av dragens munn og av dyrets munn og av den falske profets munn kom ut tre urene ånder som lignet paddar; 14 for de er djevlige-ånder som gjør tegn, og de går ut til kongene over hele jorderike for å samle dem til krigen på Guds, den allmektiges, store dag. 15 Se, jeg kommer som en tyv; salig er den som våker og tar vare på sine klær, så han ikke skal gå naken og de skal se hans skam. 16 Og han samlet dem på det sted som på hebraisk heter Harmageddon. 17 Og den syvende engel tømte sin skål ut i luften; og en høi røst kom fra templet i himmelen, fra tronen, og sa: Det er skjedd! 18 Og det kom lyn og røster og tordener, og det kom et stort jordskjelv, et slikt som ikke har vært fra den tid

menneskene blev til på jorden, et sådant jordskjelv, så stort. 19 Og den store by blev delt i tre deler, og folkenes byer falt, og Babylon, den store, blev ihukommet for Gud, at den skulde få begeret med hans strenge vredes vin. 20 Og hver ø vek bort, og fjell blev ikke funnet. 21 Og et svært hagl, som en hundre pund, falt ned fra himmelen på menneskene, og menneskene spottet Gud for haglets plage; for plagen av det var meget stor.

17 Og en av de syv engler som hadde de syv skåler, kom og talte med mig og sa: Kom, jeg vil vise dig dommen over den store skjøge, som sitter over de mange vann, 2 som kongene på jorden drev hor med, og de som bor på jorden, blev drukne av hennes horelevnets vin. 3 Og han førte mig i ånden ut i ørkenen, og jeg så en kvinne sitte på et skarlagenrødt dyr, som var fullt av bespottelsesnavn og hadde syv hoder og ti horn. 4 Og kvinnen var klædd i purpur og skarlagen og lyste av gull og edelstener og perler; hun hadde et gullbeger i sin hånd, fullt av styggheter og av hennes horelevnets urenheter, 5 og på hennes panne var skrevet et navn, en hemmelighet: Babylon, den store, mor til skjøgene og til stygghetene på jorden. 6 Og jeg så kvinnen drukken av de helliges blod og av Jesu vidners blod, og jeg undret mig storlig da jeg så henne. 7 Og engelen sa til mig: Hvorfor undret du dig? Jeg vil si dig hemmeligheten med kvinnen og med dyret som bærer henne, og som har de syv hoder og de ti horn. 8 Det dyr du så, var og er ikke, og det skal stige op av avgrunnen og fare bort til undergang; og de som bor på jorden, de hvis navn ikke, fra verdens grunnvoll blev lagt, er skrevet i livsens bok, skal undre sig når de ser at dyret var og ikke er og skal komme igjen. (Abyssos g12) 9 Her gjelder det vett som har visdom. De syv hoder er syv fjell, som kvinnen sitter på, 10 og de er syv konger; de fem er falt, den ene er til, den annen er ennu ikke kommet; og når han kommer, skal han bare holde sig en kort tid. 11 Og dyret som var og ikke er, er selv den åttende, og er tillike en av de syv, og farer bort til undergang. 12 Og de ti horn som du så, er ti konger som ennu ikke har fått rike, men de får makt som konger én time sammen med dyret. 13 Disse har én tanke, og sin kraft og sin makt gir de til dyret. 14 Disse skal stride mot Lammet, og Lammet skal seire over dem, fordi det er herrers

herre og kongers konge, og de som er med det, de kalte og utvalgte og trofaste. 15 Og han sier til mig: De vann som du så, hvor skjøgen sitter, er folk og skarer og ætter og tunger. 16 Og de ti horn som du så, og dyret, disse skal hate skjøgen og gjøre henne øde og naken, og hennes kjøtt skal de ete, og henne selv skal de brenne op med ild. 17 For Gud gav dem i hjertet å fullføre hans tanke, og å fullføre én og samme tanke, og å gi dyret sitt rike, inntil Guds ord er blitt fullbyrdet. 18 Og kvinnen som du så, er den store by som har kongedømme over kongene på jorden.

18 Derefter så jeg en annen engel stige ned fra himmelen; han hadde stor makt, og jorden blev oplyst av hans herlighet, 2 og han ropte med sterk røst og sa: Falt, falt er Babylon, den store, og den er blitt et bosted for onde ånder, og et fengsel for hver uren ånd, og et fengsel for hver uren og hatet fugl; 3 for av hennes horelevnets vredes-vin har alle folk drukket, og kongene på jorden har drevet hor med henne, og kjøbmennene på jorden er blitt rike av hennes vellevnets fylde. 4 Og jeg hørte en annen røst fra himmelen si: Gå ut fra henne, mitt folk, forat I ikke skal ha del i hennes synder, og forat I ikke skal få noget av hennes plager! 5 For hennes synder når like til himmelen, og Gud har kommet hennes urettferdige gjerninger i hu. 6 Gi henne igjen som hun har gitt, og gjengjeld henne dobbelt etter hennes gjerninger! Skjenk henne dobbelt i det beger hun har iskjenket! 7 Så meget som hun har ophøiet sig selv og levd i vellevnet, så meget skal I gi henne av pine og sorg! Fordi hun sier i sitt hjerte: Jeg sitter som dronning og er ikke enke, og sorg skal jeg aldri se, 8 derfor skal hennes plager komme på én dag: død og sorg og sult; og hun skal bli opbrent med ild; for sterk er Gud Herren, som dømte henne. 9 Og kongene på jorden, som har drevet hor og levd i vellevnet med henne, skal gråte og jamre sig over henne når de ser røken av hennes brand, 10 mens de står langt borte av frykt for hennes pine, og de skal si: Ve, ve, du store by Babylon, du sterke by, at din dom er kommet i en time! 11 Og kjøbmennene på jorden skal gråte og sørge over henne, fordi ingen mere kjøper deres skibsladninger, 12 skibsladninger av gull og sølv og edelstener og perler og fint lin og purpur og silke og skarlagen, og allslags velluktende tre og allslags kar av elfenben og allslags kar av kostelig tre og av

kobber og jern og marmor, 13 og kanel og hårsalve og røkelse og myrra og virak og vin og olje og fint mel og hvete og storfe og får og hester og vogner og træler og menneskesjeler. 14 Og den frukt som din sjel hadde lyst til, er blitt borte for dig, og alt det fete og glimrende er blitt borte for dig, og aldri mere skal nogen finne det igjen. 15 De som handler med slikt, de som er blitt rike ved henne, skal stå langt borte av frykt for hennes pine og gråte og sørge og si: 16 Ve, ve den store by, som var klædd i fint lin og purpur og skarlagen og lyste av gull og edelstener og perler, at så stor en rikdom er ødelagt i én time! 17 Og hver styrmann og hver skibsfører og alle sjøfolk og alle de som ferdes på havet, stod langt borte 18 og ropte da de så røken av hennes brand, og sa: Hvem er lik den store by? 19 Og de kastet støv på sine hoder og ropte med gråt og sorg og sa: Ve, ve den store by, hvor alle som har skib i sjøen, er blitt rike av dens kostbarheter, at den er lagt øde i en time! 20 Fryd dig over den, du himmel, og I hellige, og I apostler og profeter, fordi Gud har holdt dom over den for eder! 21 Og en veldig engel løftet en sten som en stor kvernsten og kastet den i havet og sa: Så skal Babylon, den store by, kastes ned med hast og ikke finnes mere. 22 Og lyd av harpespillere og sangere og fløitespillere og basunblåsere skal ikke mere høres i dig, og ingen som driver nogen kunst, skal mere finnes i dig, og lyd av kvern skal ikke mere høres i dig, 23 og lys av lampe skal ikke mere skinne i dig, og røst av brudgom og brud skal ikke mere høres i dig; for dine kjøbmenn var stormennene på jorden, fordi alle folk blev ført vill ved din trolldom. 24 Og i den blev funnet blod av profeter og hellige og av alle dem som er myrdet på jorden.

19 Derefter hørte jeg likesom en sterk lyd av en stor skare i himmelen, som sa: Halleluja! Frelsen og æren og makten tilhører vår Gud! 2 for sanne og rettfærdige er hans dommer; han har dømt den store skjølge, hun som ødela jorden med sitt horelevnet, og han har krevd sine tjeneres blod av hennes hånd. 3 Og de sa annen gang: Halleluja! Og røken av henne stiger op i all evighet. (aiōn g165) 4 Og de fire og tyve eldste og de fire livsvesener falt ned og tilbad Gud, som satt på tronen, og sa: Amen! Halleluja! 5 Og en røst gikk ut fra tronen, som sa: Lov vår Gud, alle I hans tjenere, og I som frykter ham, både små og

store! 6 Og jeg hørte likesom en lyd av en stor skare og som en lyd av mange vann og som en lyd av sterke tordener, som sa: Halleluja! for Gud Herren, den allmektige, er blitt konge! 7 La oss glede og fryde oss og gi ham æren! for Lammets bryllup er kommet, og hans brud har gjort sig rede, 8 og det er henne gitt å klæ sig i rent og skinnende fint lin. For det fine lin er de helliges rettfærdige gjerninger. 9 Og han sier til mig: Skriv: Salige er de som er innbudt til Lammets bryllups-nattverd! Og han sier til mig: Dette er Guds sanne ord. 10 Og jeg falt ned for hans føtter for å tilbede ham; og han sier til mig: Var dig for det! jeg er din og dine brødræres medtjener, de som har Jesu vidnesbyrd. Gud skal du tilbede! For Jesu vidnesbyrd er profet-ordets ånd. 11 Og jeg så himmelen åpnet, og se, en hvit hest, og han som satt på den, heter Trofast og Sanndru, og han dømmes og strider med rettfærdighet. 12 Hans øine er som ildslue, og på hans hode er det mange kroner; han har et navn skrevet som ingen kjenner uten han selv, 13 og han er klædd i et klædebon som er dyppet i blod, og han er kalt Guds ord. 14 Og hærene i himmelen fulgte ham på hvite hester, klædd i hvitt og rent fint lin. 15 Og av hans munn går det ut et skarpt sverd, forat han med det skal slå hedningene; og han skal styre dem med jernstav, og han treder vinpersen med Guds, den allmektiges, strenge vredes vin. 16 Og på sitt klædebon og på sin lend har han et navn skrevet: Kongers konge og herrers herre. 17 Og jeg så en engel som stod i solen, og han ropte med høi røst og sa til alle fuglene som flyver under det høieste av himmelen: Kom hit og samle eder til Guds store måltid, 18 for å ete kjøtt av konger og kjøtt av krigshøvdinge og kjøtt av veldige og kjøtt av hester og av dem som satt på dem, og kjøtt av alle, frie menn og træler, små og store! 19 Og jeg så dyret og kongene på jorden og deres hærer samlet for å føre krig mot ham som satt på hesten, og mot hans hær. 20 Og dyret blev grepet, og sammen med det den falske profet, han som for dets øine hadde gjort de tegn hvormed han hadde forført dem som tok dyrets merke og tilbad dets billede; disse to blev kastet levende i ildsjøen som brenner med svovel. (Limnē Pyr g3041 g4442) 21 Og de andre blev drept med hans sverd som satt på hesten, det sverd som gikk ut

av hans munn; og alle fuglene blev mettet av deres kjøtt.

20 Og jeg så en engel stige ned fra himmelen, som hadde nøkkelen til avgrunnen og en stor lenke i sin hånd. (Abyssos g12) **2** Og han grep dragen, den gamle slange, som er djevelen og Satan, og bandt ham for tusen år **3** og kastet ham i avgrunnen og lukket til og satte segl over ham, forat han ikke lenger skulde forføre folkene, inntil de tusen år var til ende; og etter den tid skal han løses en kort stund. (Abyssos g12) **4** Og jeg så troner, og de satte sig på dem, og det blev gitt dem makt til å holde dom; og jeg så deres sjeler som var blitt halshugget for Jesu vidnesbyrds og for Guds ords skyld, og dem som ikke hadde tilbedt dyret eller dets billede, og som ikke hadde tatt merket på sin panne og på sin hånd; og de blev levende og regjerte med Kristus i tusen år. **5** Men de andre døde blev ikke levende igjen før de tusen år var til ende. Dette er den første opstandelse. **6** Salig og hellig er den som har del i den første opstandelse; over dem har den annen død ikke makt, men de skal være Guds og Kristi prester og regjere med ham i tusen år. **7** Og når de tusen år er til ende, skal Satan løses av sitt fengsel. **8** Og han skal gå ut for å forføre de folk som bor ved jordens fire hjørner, Gog og Magog, for å samle dem til strid, og deres tall er som havets sand. **9** Og de drog op over den vide jord og kringsette de helliges leir og den elskede stad. Og ild falt ned fra himmelen og fortærte dem. **10** Og djevelen, som hadde forført dem, blev kastet i sjøen med ild og svovel, hvor dyret og den falske profet var, og de skal pines dag og natt i all evighet. (aiōn g165, Limnē Pyr g3041 g4442) **11** Og jeg så en stor hvit trone, og ham som satt på den; og for hans åsyn vek jorden og himmelen bort, og det blev ikke funnet tolv engler og innskrevne navn, navnene på Israels barns tolv stammer; **13** mot øst var tre porter, mot nord tre porter, mot syd tre porter, mot vest tre porter. **14** Og stadens mur hadde tolv grunnstener, og på dem navnene på Lammets tolv apostler. **15** Og han som talte med mig, hadde et gullrør forat han skulde måle staden og dens porter og dens mur. **16** Og staden ligger i en firkant, og dens lengde er så stor som bredden. Og han målte staden med røret: tolv tusen stadier; lengden og bredden og høiden på den er like. **17** Og han målte dens mur: hundre og fire

fantes opskrevet i livsens bok, da blev han kastet i ildsjøen. (Limnē Pyr g3041 g4442)

21 Og jeg så en ny himmel og en ny jord; for den første himmel og den første jord var veket bort, og havet er ikke mere. **2** Og jeg så den hellige stad, det nye Jerusalem, stige ned av himmelen fra Gud, gjort i stand som en brud som er prydet for sin brudgom. **3** Og jeg hørte en høi røst fra tronen si: Se, Guds bolig er hos menneskene, og han skal bo hos dem; og de skal være hans folk, og Gud selv skal være hos dem og være deres Gud; **4** og han skal tørke bort hver tåre av deres øine, og døden skal ikke være mere, og ikke sorg og ikke skrik og ikke pine skal være mere; for de første ting er veket bort. **5** Og han sier til mig: Skriv! for disse ord er troverdige og sanne. **6** Og han sa til mig: Det er skjedd. Jeg er Alfa og Omega, begynnelsen og enden. Jeg vil gi den tørste av livsens vannkilde uforskyldt. **7** Den som seirer, skal arve alle ting, og jeg vil være hans Gud, og han skal være min sønn. **8** Men de redde og vantro og vederstyggelige og manndraperne og horkarlene og trollmennene og avgudsdyrkerne og alle løgnerne, deres del skal være i sjøen som brenner med ild og svovel; det er den annen død. (Limnē Pyr g3041 g4442) **9** Og en av de syv engler som hadde de syv skåler, fulle av de syv siste plager, kom til mig og talte med mig og sa: Kom, jeg vil vise dig bruden, Lammets hustru. **10** Og han førte mig i ånden bort på et stort og høit fjell og viste mig den hellige stad Jerusalem, som steg ned av himmelen fra Gud; **11** den hadde Guds herlighet, og dens lys var som den kosteligste sten, som krystallklar jaspis. **12** Og den hadde en stor og høi mur; den hadde tolv porter, og på portene tolv engler og innskrevne navn, navnene på Israels barns tolv stammer; **13** mot øst var tre porter, mot nord tre porter, mot syd tre porter, mot vest tre porter. **14** Og stadens mur hadde tolv grunnstener, og på dem navnene på Lammets tolv apostler. **15** Og han som talte med mig, hadde et gullrør forat han skulde måle staden og dens porter og dens mur. **16** Og staden ligger i en firkant, og dens lengde er så stor som bredden. Og han målte staden med røret: tolv tusen stadier; lengden og bredden og høiden på den er like. **17** Og han målte dens mur: hundre og fire og firti alen, efter menneskemål, som og er engle-

mål. 18 Og dens mur var bygget av jaspis, og staden var av rent gull, lik rent glass. 19 Og grunnsteinene i stadens mur var prydet med allslags kostelig sten; den første grunnsten var jaspis, den annen safir, den tredje kalkedon, den fjerde smaragd, 20 den femte sardonyks, den sjette sarder, den syvende krysolitt, den åttende beryll, den niende topas, den tiende krysopras, den ellevte hyasint, den tolvte ametyst. 21 Og de tolv porter var tolv perler; hver av portene var av én perle; og stadens gate var rent gull, som klart glass. 22 Og noget tempel så jeg ikke i den; for dens tempel er Gud Herren, den allmektige, og Lammet. 23 Og staden trenger ikke solen eller månen til å lyse for sig; for Guds herlighet opplyser den, og Lammet er dens lys. 24 Og folkeslagene skal vandre i dens lys, og kongene på jorden bærer sin herlighet inn i den. 25 Og dens porter skal aldri lukkes om dagen; for natt skal ikke være der; 26 og de skal bære folkeslagenes herlighet og ære inn i den. 27 Og intet urent skal komme inn i den, og ingen som farer med stygghet og løgn, men bare de som er innskrevet i livsens bok hos Lammet.

22 Og han viste mig en elv med livsens vann, som rant, klar som krystall, ut fra Guds og Lammets trone. 2 Mellom stadens gate og elven, på begge sider, stod livsens tre, som bar frukt tolv ganger og gav sin frukt hver måned; og bladene på treet var til lægedom for folkene. 3 Og ingen forbannelse skal være mere, og Guds og Lammets trone skal være i den, og hans tjenere skal tjene ham, 4 og de skal se hans åsyn, og hans navn skal være på deres panner. 5 Og natt skal ikke være mere, og de trenger ikke lys av lampe og lys av sol, for Gud Herren skal lyse over dem; og de skal regjere i all evighet. (αἰὼν ὁ 165) 6 Og han sa til mig: Disse ord er troverdige og sanne, og Herren, den Gud som utdeler sin Ånd til profetene, har sendt ut sin engel for å vise sine tjenere det som snart skal skje. 7 Og se, jeg kommer snart. Salig er den som tar vare på de profetiske ord i denne bok. 8 Og jeg, Johannes, er den som så og hørte dette; og da jeg hadde hørt og sett, falt jeg ned for å tilbede for den engels føtter som viste mig dette. 9 Og han sier til mig: Var dig for det! jeg er din og dine brødre profetenes medtjener og deres som tar vare på ordene i denne bok. Gud skal du tilbede! 10 Og han sier til mig: Du skal ikke sette segl for de

profetiske ord i denne bok; for tiden er nær. 11 La den som gjør urett, fremdeles gjøre urett, og den urene fremdeles bli uren, og den rettferdige fremdeles gjøre rettferdighet, og den hellige fremdeles bli helliggjort! 12 Se, jeg kommer snart, og min lønn er med mig, til å gi enhver igjen etter som hans gjerning er. 13 Jeg er Alfa og Omega, begynnelsen og enden, den første og den siste. 14 Salige er de som tvetter sine kjortler, så de må få rett til livsens tre og gjennom portene komme inn i staden. 15 Men utenfor er hundene og trollmennene og horkarlene og manndraperne og avgudsdyrkerne og enhver som elsker og taler løgn. 16 Jeg, Jesus, har sendt min engel for å vidne dette for eder om menighetene; jeg er Davids rotskudd og ætt, den klare morgenstjerne. 17 Og Ånden og bruden sier: Kom! og den som hører det, si: Kom! og den som tørster, han komme, og den som vil, han ta livsens vann uforskyldt! 18 Jeg vidner for enhver som hører de profetiske ord i denne bok: Dersom nogen legger noget til dette, da skal Gud legge på ham de plager som er skrevet i denne bok; 19 og dersom nogen tar noget bort fra ordene i denne profetiske bok, da skal Gud ta bort hans del fra livsens tre og fra den hellige stad, som det er skrevet om i denne bok. 20 Han som vidner dette, sier: Ja, jeg kommer snart. Amen, ja kom, Herre Jesus! 21 Vår Herre Jesu Kristi nåde være med eder alle! Amen.

Og jeg så den hellige stad, det nye Jerusalem, stige ned av himmelen fra Gud, gjort i stand som en brud som er prydet for sin brudgom. Og jeg hørte en høi røst fra tronen si: Se, Guds bolig er hos menneskene, og han skal bo hos dem; og de skal være hans folk, og Gud selv skal være hos dem og være deres Gud;

Apenbaring 21:2-3

Guide til Leseren

Norsk Bokmål at AionianBible.org/Readers-Guide

The Aionian Bible republishes public domain and Creative Common Bible texts that are 100% free to copy and print. The original translation is unaltered and notes are added to help your study. The notes show the location of eleven special Greek and Hebrew Aionian Glossary words to help us better understand God's love for individuals and for all mankind, and the nature of afterlife destinies.

Who has the authority to interpret the Bible and examine the underlying Hebrew and Greek words? That is a good question! We read in 1 John 2:27, *"As for you, the anointing which you received from him remains in you, and you do not need for anyone to teach you. But as his anointing teaches you concerning all things, and is true, and is no lie, and even as it taught you, you remain in him."* Every Christian is qualified to interpret the Bible! Now that does not mean we will all agree. Each of us is still growing in our understanding of the truth. However, it does mean that there is no infallible human or tradition to answer all our questions. Instead the Holy Spirit helps each of us to know the truth and grow closer to God and each other.

The Bible is a library with 66 books in the Protestant Canon. The best way to learn God's word is to read entire books. Read the book of Genesis. Read the book of John. Read the entire Bible library. Topical studies and cross-referencing can be good. However, the safest way to understand context and meaning is to read whole Bible books. Chapter and verse numbers were added for convenience in the 16th century, but unfortunately they can cause the Bible to seem like an encyclopedia. The Aionian Bible is formatted with simple verse numbering, minimal notes, and no cross-referencing in order to encourage the reading of Bible books.

Bible reading must also begin with prayer. Any Christian is qualified to interpret the Bible with God's help. However, this freedom is also a responsibility because without the Holy Spirit we cannot interpret accurately. We read in 1 Corinthians 2:13-14, *"And we speak of these things, not with words taught by human wisdom, but with those taught by the Spirit, comparing spiritual things with spiritual things. Now the natural person does not receive the things of the Spirit of God, for they are foolishness to him, and he cannot understand them, because they are spiritually discerned."* So we cannot understand in our natural self, but we can with God's help through prayer.

The Holy Spirit is the best writer and he uses literary devices such as introductions, conclusions, paragraphs, and metaphors. He also writes various genres including historical narrative, prose, and poetry. So Bible study must spiritually discern and understand literature. Pray, read, observe, interpret, and apply. Finally, *"Do your best to present yourself approved by God, a worker who does not need to be ashamed, properly handling the word of truth."* 2 Timothy 2:15. *"God has granted to us his precious and exceedingly great promises; that through these you may become partakers of the divine nature, having escaped from the corruption that is in the world by lust. Yes, and for this very cause adding on your part all diligence, in your faith supply moral excellence; and in moral excellence, knowledge; and in knowledge, self-control; and in self-control patience; and in patience godliness; and in godliness brotherly affection; and in brotherly affection, love. For if these things are yours and abound, they make you to be not idle nor unfruitful to the knowledge of our Lord Jesus Christ,"* 2 Peter 1:4-8.

Ordliste

Norsk Bokmål at AionianBible.org/Glossary

The Aionian Bible un-translates and instead transliterates eleven special words to help us better understand the extent of God's love for individuals and all mankind, and the nature of afterlife destinies. The original translation is unaltered and a note is added to 64 Old Testament and 200 New Testament verses. Compare the meanings below to the Strong's Concordance and Glossary definitions.

Abyssos g12

Greek: proper noun, place

Usage: 9 times in 3 books, 6 chapters, and 9 verses

Meaning:

Temporary prison for special fallen angels such as Apollyon, the Beast, and Satan.

aidios g126

Greek: adjective

Usage: 2 times in Romans 1:20 and Jude 6

Meaning:

Lasting, enduring forever, eternal.

aiōn g165

Greek: noun

Usage: 127 times in 22 books, 75 chapters, and 102 verses

Meaning:

A lifetime or time period with a beginning and end, an era, an age, the completion of which is beyond human perception, but known only to God the creator of the aiōns, Hebrews 1:2. Never meaning simple endless or infinite chronological time in Greek usage. Read Dr. Heleen Keizer and Ramelli and Konstan for proofs.

aiōnios g166

Greek: adjective

Usage: 71 times in 19 books, 44 chapters, and 69 verses

Meaning:

From start to finish, pertaining to the age, lifetime, entirety, complete, or even consummate. Never meaning simple endless or infinite chronological time in Koine Greek usage. Read Dr. Heleen Keizer and Ramelli and Konstan for proofs.

eleēsē g1653

Greek: verb, aorist tense, active voice, subjunctive mood, 3rd person singular

Usage: 1 time in this conjugation, Romans 11:32

Meaning:

To have pity on, to show mercy. Typically, the subjunctive mood indicates possibility, not certainty. However, a subjunctive in a purpose clause is a resulting action as certain as the causal action. The subjunctive in a purpose clause functions as an indicative, not an optative. Thus, the grand conclusion of grace theology in Romans 11:32 must be clarified. God's mercy on all is not a possibility, but a certainty. See ntgreek.org.

Geenna g1067

Greek: proper noun, place

Usage: 12 times in 4 books, 7 chapters, and 12 verses

Meaning:

Valley of Hinnom, Jerusalem's trash dump, a place of ruin, destruction, and judgment in this life, or the next, though not eternal to Jesus' audience.

Hadēs g86

Greek: proper noun, place

Usage: 11 times in 5 books, 9 chapters, and 11 verses

Meaning:

Synonymous with Sheol, though in New Testament usage Hades is the temporal place of punishment for deceased unbelieving mankind, distinct from Paradise for deceased believers.

Limnē Pyr g3041 g4442

Greek: proper noun, place

Usage: Phrase 5 times in the New Testament

Meaning:

Lake of Fire, final punishment for those not named in the Book of Life, prepared for the Devil and his angels, Matthew 25:41.

Sheol h7585

Hebrew: proper noun, place

Usage: 66 times in 17 books, 50 chapters, and 64 verses

Meaning:

The grave or temporal afterlife world of both the righteous and unrighteous, believing and unbelieving, until the general resurrection.

Tartaroō g5020

Greek: proper noun, place

Usage: 1 time in 2 Peter 2:4

Meaning:

Temporary prison for particular fallen angels awaiting final judgment.

Ordliste +

AionianBible.org/Bibles/Norwegian---Norwegian-Bible/Noted

Glossary references are below. Strong's Hebrew and Greek number notes are added to 64 Old Testament and 200 New Testament verses. Questioned verse translations do not contain Aionian Glossary words and may wrongly imply *eternal* or *Hell*. * The note placement is skipped or adjusted for verses with non-standard numbering.

Abyssos

Lukas 8:31
Romerne 10:7
Apenbaring 9:1
Apenbaring 9:2
Apenbaring 9:11
Apenbaring 11:7
Apenbaring 17:8
Apenbaring 20:1
Apenbaring 20:3

aidios

Romerne 1:20
Judas 1:6

aiōn

Matteus 12:32
Matteus 13:22
Matteus 13:39
Matteus 13:40
Matteus 13:49
Matteus 21:19
Matteus 24:3
Matteus 28:20
Markus 3:29
Markus 4:19
Markus 10:30
Markus 11:14
Lukas 1:33
Lukas 1:55
Lukas 1:70
Lukas 16:8
Lukas 18:30
Lukas 20:34
Lukas 20:35
Johannes 4:14
Johannes 6:51
Johannes 6:58
Johannes 8:35
Johannes 8:51
Johannes 8:52
Johannes 9:32
Johannes 10:28
Johannes 11:26
Johannes 12:34
Johannes 13:8
Johannes 14:16

Apostlenes-gjerninge 3:21
Apostlenes-gjerninge 15:18
Romerne 1:25
Romerne 9:5
Romerne 11:36
Romerne 12:2
Romerne 16:27
1 Korintierne 1:20
1 Korintierne 2:6
1 Korintierne 2:7
1 Korintierne 2:8
1 Korintierne 3:18
1 Korintierne 8:13
1 Korintierne 10:11
2 Korintierne 4:4
2 Korintierne 9:9
2 Korintierne 11:31
Galaterne 1:4
Galaterne 1:5
Efeserne 1:21
Efeserne 2:2
Efeserne 2:7
Efeserne 3:9
Efeserne 3:11
Efeserne 3:21
Efeserne 6:12
Filippenserne 4:20
Kolossenserne 1:26
1 Timoteus 1:17
1 Timoteus 6:17
2 Timoteus 4:10
2 Timoteus 4:18
Titus 2:12
Hebreerne 1:2
Hebreerne 1:8
Hebreerne 5:6
Hebreerne 6:5
Hebreerne 6:20
Hebreerne 7:17
Hebreerne 7:21
Hebreerne 7:24
Hebreerne 7:28
Hebreerne 9:26
Hebreerne 11:3
Hebreerne 13:8
Hebreerne 13:21
1 Peters 1:23

1 Peters 1:25
1 Peters 4:11
1 Peters 5:11
2 Peters 3:18
1 Johannes 2:17
2 Johannes 1:2
Judas 1:13
Judas 1:25
Apenbaring 1:6
Apenbaring 1:18
Apenbaring 4:9
Apenbaring 4:10
Apenbaring 5:13
Apenbaring 7:12
Apenbaring 10:6
Apenbaring 11:15
Apenbaring 14:11
Apenbaring 15:7
Apenbaring 19:3
Apenbaring 20:10
Apenbaring 22:5

aiōnios

Matteus 18:8
Matteus 19:16
Matteus 19:29
Matteus 25:41
Matteus 25:46
Markus 3:29
Markus 10:17
Markus 10:30
Lukas 10:25
Lukas 16:9
Lukas 18:18
Lukas 18:30
Johannes 3:15
Johannes 3:16
Johannes 3:36
Johannes 4:14
Johannes 4:36
Johannes 5:24
Johannes 5:39
Johannes 6:27
Johannes 6:40
Johannes 6:47
Johannes 6:54
Johannes 6:68

Johannes 10:28
Johannes 12:25
Johannes 12:50
Johannes 17:2
Johannes 17:3
Apostlenes-gjærninge 13:46
Apostlenes-gjærninge 13:48
Romerne 2:7
Romerne 5:21
Romerne 6:22
Romerne 6:23
Romerne 16:25
Romerne 16:26
2 Korintierne 4:17
2 Korintierne 4:18
2 Korintierne 5:1
Galaterne 6:8
2 Tessalonikerne 1:9
2 Tessalonikerne 2:16
1 Timoteus 1:16
1 Timoteus 6:12
1 Timoteus 6:16
2 Timoteus 1:9
2 Timoteus 2:10
Titus 1:2
Titus 3:7
Filemon 1:15
Hebreerne 5:9
Hebreerne 6:2
Hebreerne 9:12
Hebreerne 9:14
Hebreerne 9:15
Hebreerne 13:20
1 Peters 5:10
2 Peters 1:11
1 Johannes 1:2
1 Johannes 2:25
1 Johannes 3:15
1 Johannes 5:11
1 Johannes 5:13
1 Johannes 5:20
Judas 1:7
Judas 1:21
Apenbaring 14:6

eleēse

Romerne 11:32

Geenna

Matteus 5:22
Matteus 5:29
Matteus 5:30
Matteus 10:28
Matteus 18:9
Matteus 23:15
Matteus 23:33
Markus 9:43

Markus 9:45
Markus 9:47
Lukas 12:5
Jakobs 3:6

Hadēs

Matteus 11:23
Matteus 16:18
Lukas 10:15
Lukas 16:23
Apostlenes-gjærninge 2:27
Apostlenes-gjærninge 2:31
1 Korintierne 15:55
Apenbaring 1:18
Apenbaring 6:8
Apenbaring 20:13
Apenbaring 20:14

Limnē Pyr

Apenbaring 19:20
Apenbaring 20:10
Apenbaring 20:14
Apenbaring 20:15
Apenbaring 21:8

Sheol

1 Mosebok 37:35
1 Mosebok 42:38
1 Mosebok 44:29
1 Mosebok 44:31
4 Mosebok 16:30
4 Mosebok 16:33
5 Mosebok 32:22
1 Samuels 2:6
2 Samuel 22:6
1 Kongebok 2:6
1 Kongebok 2:9
Jobs 7:9
Jobs 11:8
Jobs 14:13
Jobs 17:13
Jobs 17:16
Jobs 21:13
Jobs 24:19
Jobs 26:6
Salmenes 6:5
Salmenes 9:17
Salmenes 16:10
Salmenes 18:5
Salmenes 30:3
Salmenes 31:17
Salmenes 49:14
Salmenes 49:15
Salmenes 55:15
Salmenes 86:13
Salmenes 88:3
Salmenes 89:48

Salmenes 116:3
Salmenes 139:8
Salmenes 141:7
Salomos Ordsprog 1:12
Salomos Ordsprog 5:5
Salomos Ordsprog 7:27
Salomos Ordsprog 9:18
Salomos Ordsprog 15:11
Salomos Ordsprog 15:24
Salomos Ordsprog 23:14
Salomos Ordsprog 27:20
Salomos Ordsprog 30:16
Predikerens 9:10
Salomos Høisang 8:6

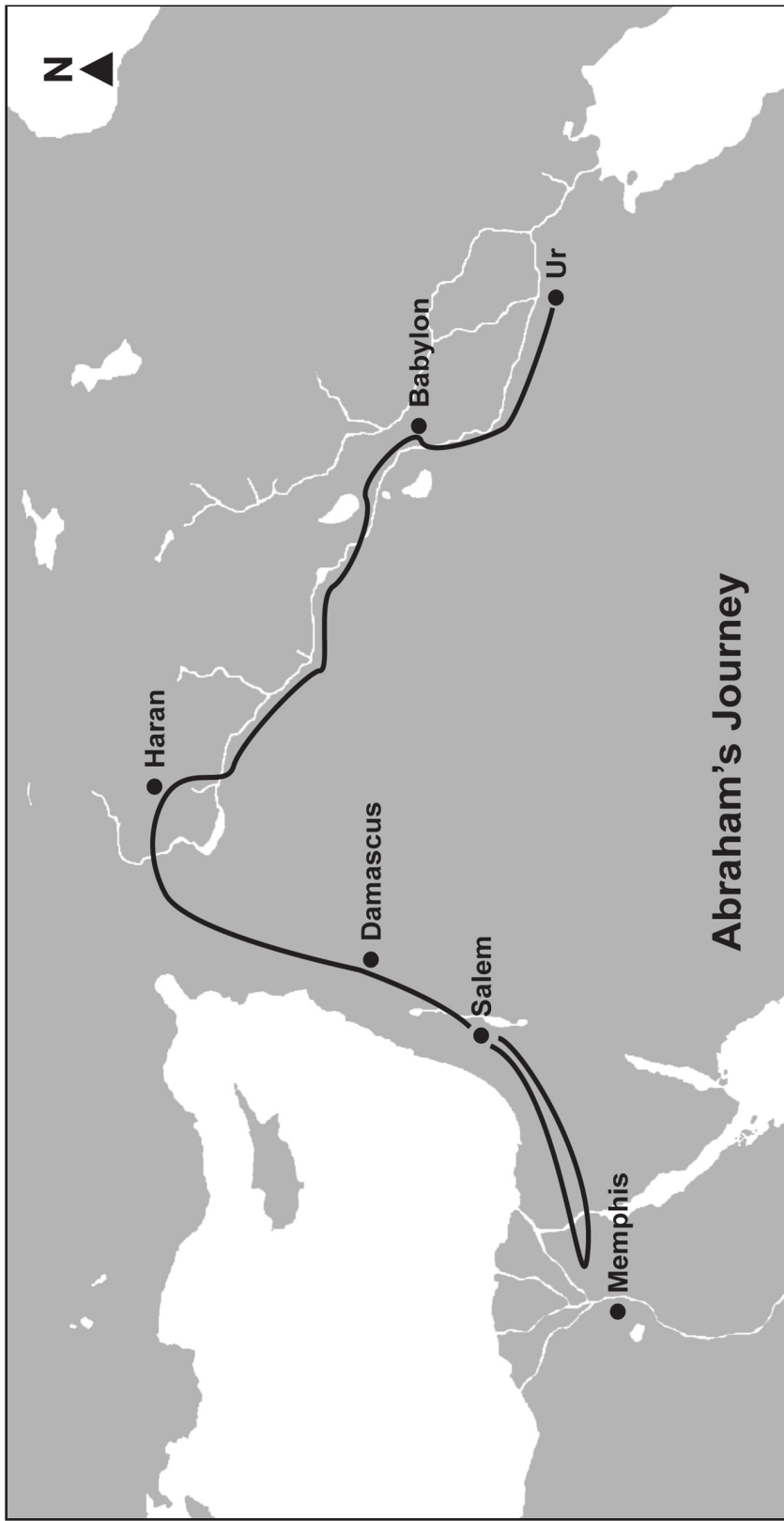
Esaias 5:14
Esaias 7:11
Esaias 14:9
Esaias 14:11
Esaias 14:15
Esaias 28:15
Esaias 28:18
Esaias 38:10
Esaias 38:18
Esaias 57:9
Esekiel 31:15
Esekiel 31:16
Esekiel 31:17
Esekiel 32:21
Esekiel 32:27
Hoseas 13:14
Amos 9:2
Jonas 2:2
Habakuk 2:5

Tartaroō

2 Peters 2:4

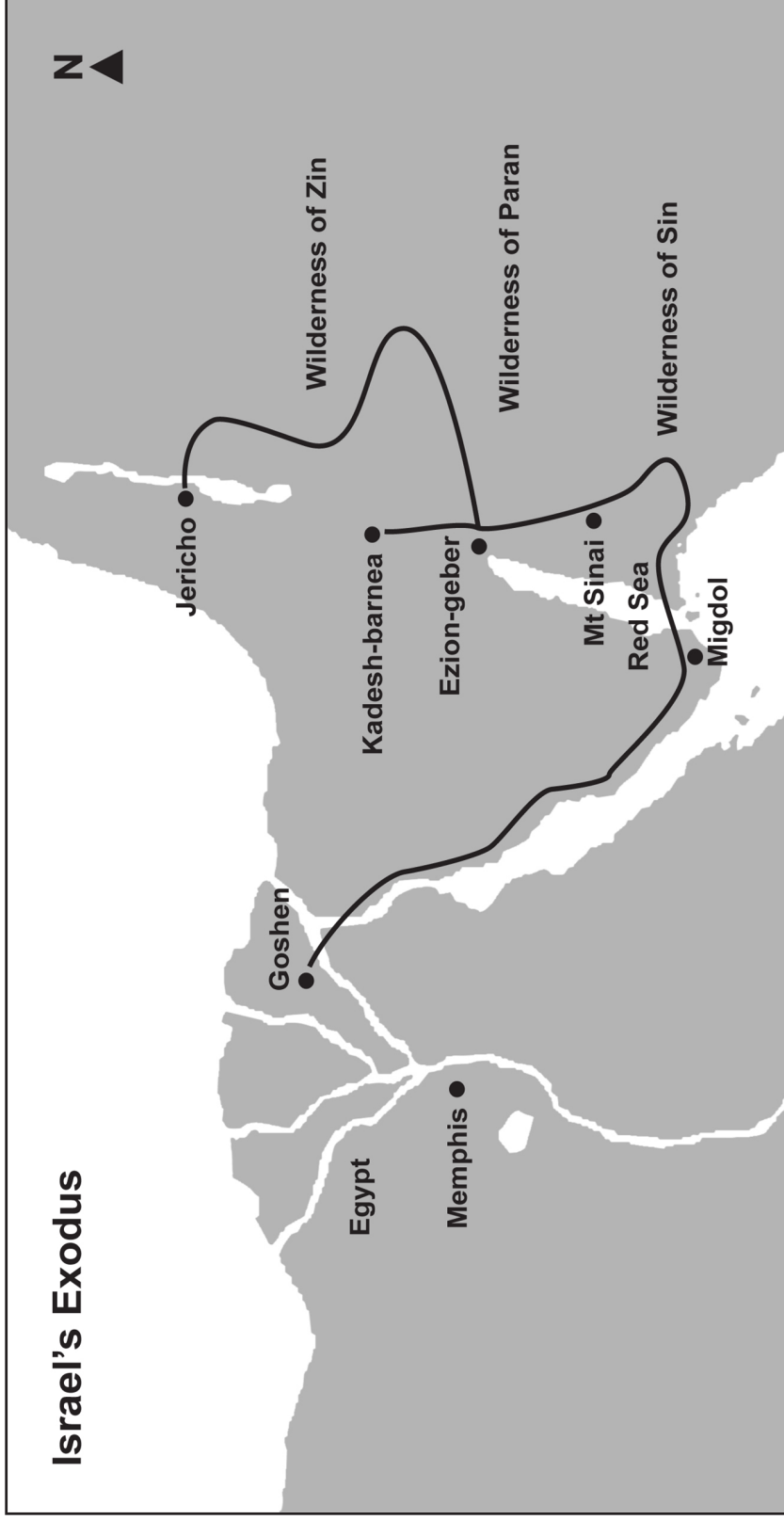
Questioned

None yet noted

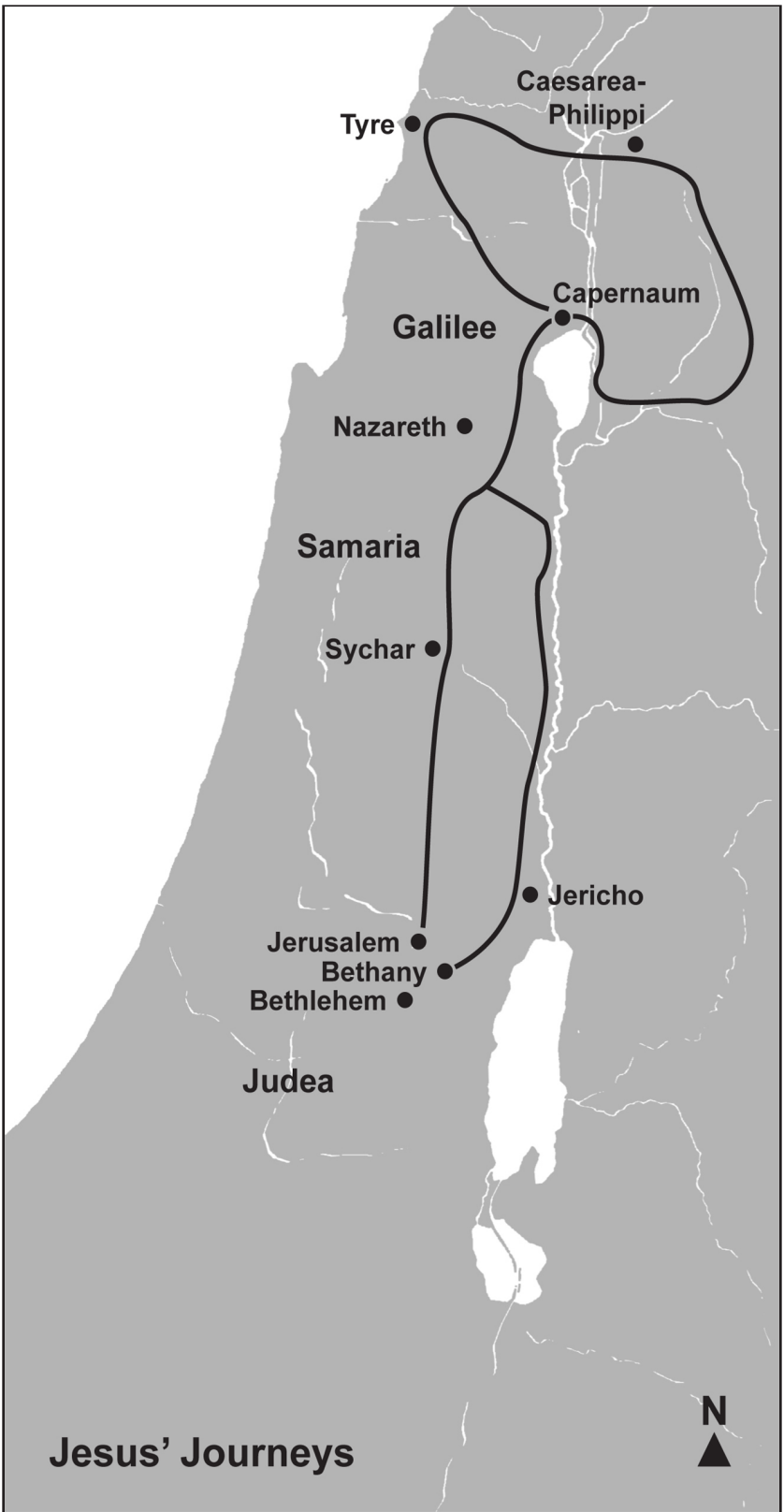

Ved tro var Abraham lydlig da han blev kaldt, så han drog ut til det sted han skulde få til arv, og han drog ut uten å vite hvorhen han skulde komme; - Hebreerne 11:8

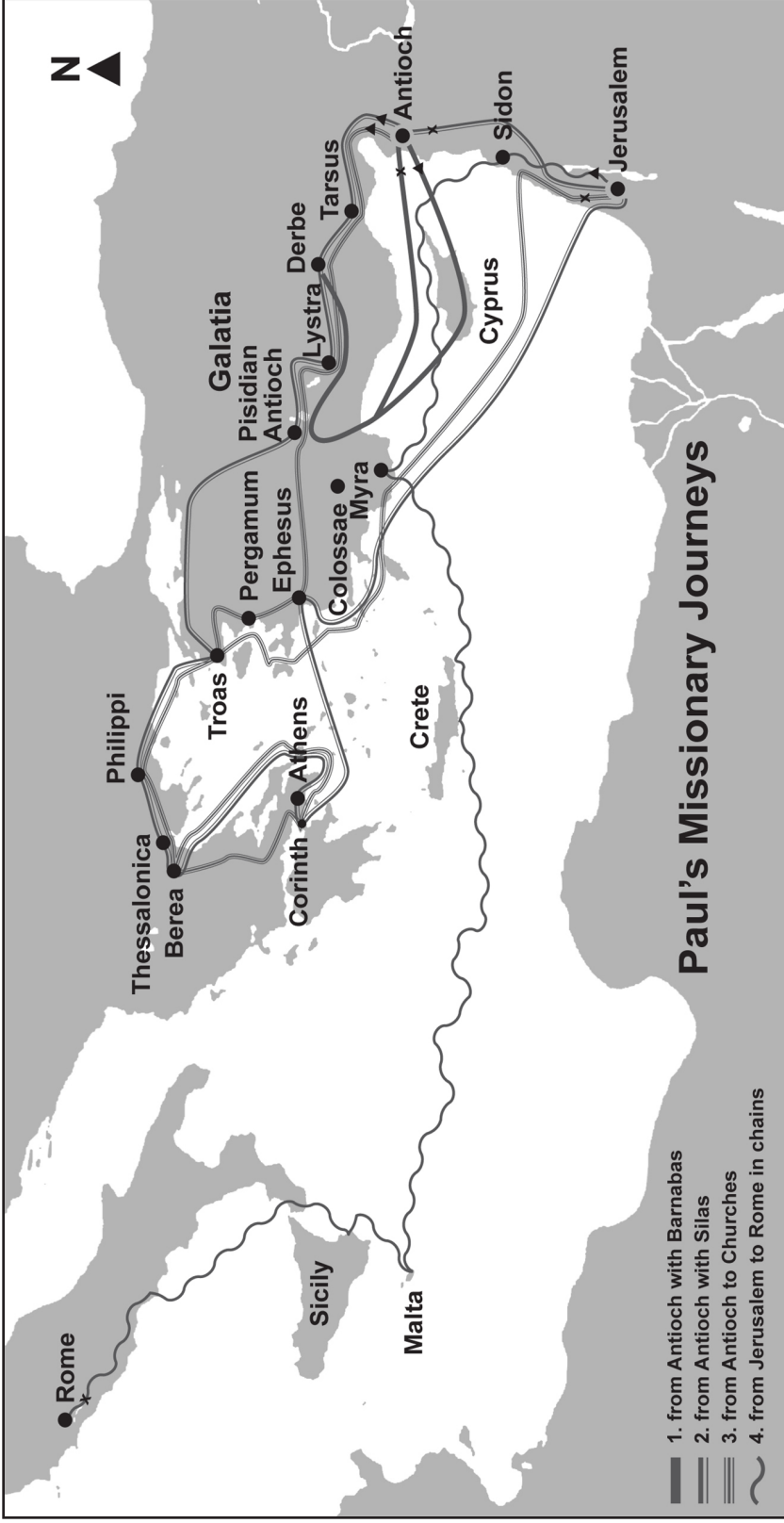
Israel's Exodus

Da nu Farao lot folket fare, da førte Gud dem ikke på veien til filistrenes land, skjønt den var den nærmeste; for Gud sa: Folket kunde angre det når de ser krig for sig, og så vende tilbake til Egypten. - 2 Mosebok 13:17

For Menneskesønnen er heller ikke kommet for å la sig tjene, men for selv å tjene og gi sitt liv til en løsepenge for mange. - Markus 10:45

Paul's Missionary Journeys

Paulus, Jesu Kristi tjener, kalt til apostel, utkåret til å forkynne Guds evangelium, - Romerne 1:1

Creation 4004 B.C.

Adam and Eve created	4004
Tubal-cain forges metal	3300
Enoch walks with God	3017
Methuselah dies at age 969	2349
God floods the Earth	2349
Tower of Babel thwarted	2247
Abraham sojourns to Canaan	1922
Jacob moves to Egypt	1706
Moses leads Exodus from Egypt	1491
Gideon judges Israel	1245
Ruth embraces the God of Israel	1168
David installed as King	1055
King Solomon builds the Temple	1018
Elijah defeats Baal's prophets	896
Jonah preaches to Nineveh	800
Assyrians conquer Israelites	721
King Josiah reforms Judah	630
Babylonians capture Judah	605
Persians conquer Babylonians	539
Cyrus frees Jews, rebuilds Temple	537
Nehemiah rebuilds the wall	454
Malachi prophecies the Messiah	416
Greeks conquer Persians	331
Seleucids conquer Greeks	312
Hebrew Bible translated to Greek	250
Maccabees defeat Seleucids	165
Romans subject Judea	63
Herod the Great rules Judea	37

(The Annals of the World, James Uusher)

Jesus Christ born 4 B.C.

New Heavens and Earth

- 1956 Christ returns for his people
- 1956 Jim Elliot martyr in Ecuador
- 1830 John Williams reaches Polynesia
- 1731 Zinzendorf leads Moravian mission
- 1614 Japanese kill 40,000 Christians
- 1572 Jesuits reach Mexico
- 1517 Martin Luther leads Reformation
- 1455 Gutenberg prints first Bible
- 1323 Franciscans reach Sumatra
- 1276 Ramon Llull trains missionaries
- 1100 Crusades tarnish the church
- 1054 The Great Schism
- 997 Adalbert martyr in Prussia
- 864 Bulgarian Prince Boris converts
- 716 Boniface reaches Germany
- 635 Alopen reaches China
- 569 Longinus reaches Alodia / Sudan
- 432 Saint Patrick reaches Ireland
- 397 Carthage ratifies Bible Canon
- 341 Ulfilas reaches Goth / Romania
- 325 Niceae proclaims God is Trinity
- 250 Denis reaches Paris, France
- 197 Tertullian writes Christian literature
- 70 Titus destroys the Jewish Temple
- 61 Paul imprisoned in Rome, Italy
- 52 Thomas reaches Malabar, India
- 39 Peter reaches Gentile Cornelius
- 33 Holy Spirit empowers the Church

(Wikipedia, Timeline of Christian missions)

Resurrected 33 A.D.

What are we? ▶			Genesis 1:26 - 2:3		
How are we sinful? ▶			Romans 5:12-19		
Where are we? ◀			Innocence		
			Eternity Past	Creation 4004 B.C.	
Who are we? ▶	God	Father	John 10:30	Genesis 1:31 God's perfect fellowship with Adam in The Garden of Eden	
		Son	God's perfect fellowship		
		Holy Spirit			
	Mankind	Living	Genesis 1:1 No Creation No people		Genesis 1:31 No Fall No unholy Angels
		Deceased believing			
		Deceased unbelieving			
	Angels	Holy			
		Imprisoned			
		Fugitive			
		First Beast			
		False Prophet			
	Satan				
Why are we? ▶			Romans 11:25-36, Ephesian 2:7		

Mankind is created in God's image, male and female He created us

Sin entered the world through Adam and then death through sin

When are we?

Fallen				Glory
Fall to sin No Law	Moses' Law 1500 B.C.	Christ 33 A.D.	Church Age Kingdom Age	New Heavens and Earth
1 Timothy 6:16 Living in unapproachable light				Acts 3:21 Philippians 2:11 Revelation 20:3 God's perfectly restored fellowship with all Mankind praising Christ as Lord in the Holy City
John 8:58 Pre-incarnate	John 1:14 Incarnate	Luke 23:43 Paradise		
Psalm 139:7 Everywhere	John 14:17 Living in believers			
Ephesians 2:1-5 Serving the Savior or Satan on Earth				
Luke 16:22 Blessed in Paradise				
Luke 16:23, Revelation 20:5,13 Punished in Hades until the final judgment				
Hebrews 1:14 Serving mankind at God's command				
2 Peter 2:4, Jude 6 Imprisoned in Tartarus				Matthew 25:41 Revelation 20:10 Lake of Fire prepared for the Devil and his Angels
		Revelation 20:13 Thalaasa		
1 Peter 5:8, Revelation 12:10 Rebelling against Christ Accusing mankind		Revelation 19:20 Lake of Fire		
		Revelation 20:2 Abyss		

For God has bound all over to disobedience in order to show mercy to all

Skjebne

Norsk Bokmål at AionianBible.org/Destiny

The Aionian Bible shows the location of eleven special Greek and Hebrew Aionian Glossary words to help us better understand God's love for individuals and for all mankind, and the nature of after-life destinies. The underlying Hebrew and Greek words typically translated as *Hell* show us that there are not just two after-life destinies, Heaven or Hell. Instead, there are a number of different locations, each with different purposes, different durations, and different inhabitants. Locations include 1) Old Testament *Sheol* and New Testament *Hadēs*, 2) *Geenna*, 3) *Tartaroō*, 4) *Abyssos*, 5) *Limnē Pyr*, 6) *Paradise*, 7) *The New Heaven*, and 8) *The New Earth*. So there is reason to review our conclusions about the destinies of redeemed mankind and fallen angels.

The key observation is that fallen angels will be present at the final judgment, 2 Peter 2:4 and Jude 6. Traditionally, we understand the separation of the Sheep and the Goats at the final judgment to divide believing from unbelieving mankind, Matthew 25:31-46 and Revelation 20:11-15. However, the presence of fallen angels alternatively suggests that Jesus is separating redeemed mankind from the fallen angels. We do know that Jesus is the helper of mankind and not the helper of the Devil, Hebrews 2. We also know that Jesus has atoned for the sins of all mankind, both believer and unbeliever alike, 1 John 2:1-2. Deceased believers are rewarded in Paradise, Luke 23:43, while unbelievers are punished in Hades as the story of Lazarus makes plain, Luke 16:19-31. Yet less commonly known, the punishment of this selfish man and all unbelievers is before the final judgment, is temporal, and is punctuated when Hades is evacuated, Revelation 20:13. So is there hope beyond Hades for unbelieving mankind? Jesus promised, *"the gates of Hades will not prevail,"* Matthew 16:18. Paul asks, *"Hades where is your victory?"* 1 Corinthians 15:55. John wrote, *"Hades gives up,"* Revelation 20:13.

Jesus comforts us saying, *"Do not be afraid,"* because he holds the keys to *unlock* death and Hades, Revelation 1:18. Yet too often our *Good News* sounds like a warning to *"be afraid"* because Jesus holds the keys to *lock* Hades! Wow, we have it backwards! Hades will be evacuated! And to guarantee hope, once emptied, Hades is thrown into the Lake of Fire, never needed again, Revelation 20:14.

Finally, we read that anyone whose name is not written in the Book of Life is thrown into the Lake of Fire, the second death, with no exit ever mentioned or promised, Revelation 21:1-8. So are those evacuated from Hades then, *"out of the frying pan, into the fire?"* Certainly, the Lake of Fire is the destiny of the Goats. But, do not be afraid. Instead, read the Bible's explicit mention of the purpose of the Lake of Fire and the identity of the Goats, *"Then he will say also to those on the left hand, 'Depart from me, you cursed, into the consummate fire which is prepared for... the devil and his angels,'"* Matthew 25:41. Bad news for the Devil. Good news for all mankind!

Faith is not a pen to write your own name in the Book of Life. Instead, faith is the glasses to see that the love of Christ for all mankind has already written our names in Heaven. Jesus said, *"You did not choose me, but I chose you,"* John 15:16. Though unbelievers will suffer regrettable punishment in Hades, redeemed mankind will never enter the Lake of Fire, prepared for the devil and his angels. And as God promised, all mankind will worship Christ together forever, Philippians 2:9-11.

Gå derfor ut og gjør alle folkeslag til disipler, idet I døper dem til Faderens og Sønnens og den Hellige Ånds navn, - Matteus 28:19

